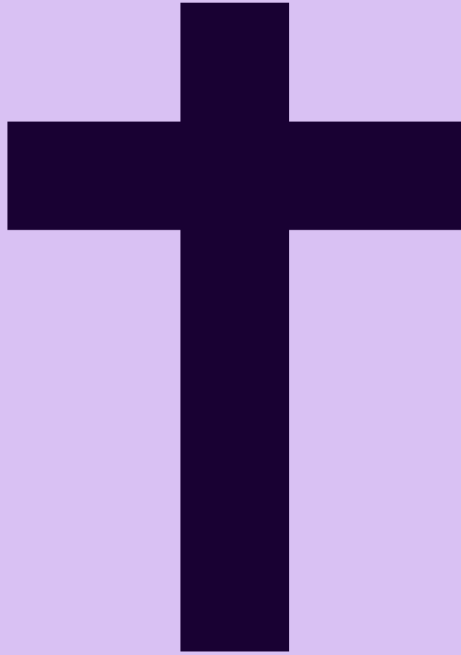

Kadede Kap Pjam Akan

The New Testament and Psalms in the Pohnpeian language of
the Federated States of Micronesia (old translation, using
old alphabet)

Kadede Kap Pjam Akan
The New Testament and Psalms in the Pohnpeian language of the Federated States of
Micronesia (old translation, using old alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2014-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021
1941731f-581e-5815-a2a4-a976cf53af02

Contents

Pjalm	1
Matäuj	70
Markuj	98
Lukaj	115
Ioanej	145
Wiawia	167
Men Rom	195
Men Korint I	207
Men Korint II	219
Men Kalejia	227
Men Epijuj	231
Men Pilipi	235
Men Koloje	238
Men Tejalonik I	241
Men Tejalonik II	244
Timoteuj I	246
Timoteuj II	249
Tituj	252
Pilemon	254
Men Ipru	255
Iakopuj	264
Petruj I	267
Petruj II	271
Ioanej I	273
Ioanej II	276
Ioanej III	277
Iudaj	278
Kaudial	279

PUK EN PJALM.

1

- ¹ MEID pai ol o, me jota alialu ni padak en me doo *jan* Kot akan, o me jo duki *on* me dipan akan, o me jo mondi ren me malaun akan,
- ² A me kin peren kida kapun en Ieowa o madamadaua duen a kapun ni ran o ni *pon*!
- ³ A rajon tuka pot, me padedier ni kailan pilap akan, me kin kapareda wa ni a anjau, o ta kan jota kin monala, a karoj a wiawia pwaida.
- ⁴ Me doo *jan* Kot akan jota kin dueta, a re rajon dip me *an* kin iririp jili.
- ⁵ I me doo *jan* Kot akan jota pan pwai kida nan kadeik, o me dipan akan nan momod en me *pun* kan.
- ⁶ Pwe Ieowa kotin *mani* al en me *pun* kan; a al en ir, me doo *jan* Kot akan, pan joredi.

2

- ¹ DA me men liki kan *linarinarki*, o da me wei kan lamelam eki me mal akan?
- ² Nanmarki en jappa kan kin *kanudi* o jaupeidi kan kapukapun pena, en kaokaoe dodok en Ieowa o Japwilim a me keidier.
- ³ Kitail en kawela ara men jaliedi o kaje *jan* kitail ara jal akan!
- ⁴ A me kotikot nanlan, kotin kiparamateki, o Kaun o kotin mamale kin irail.
- ⁵ Eu ran a pan kotin kapun *on* ir ni a *onion*; o ni a *onion* lapalap a pan kotin kamajak irail.
- ⁶ A *nai* kajapwilada ai Nanmarki pon dol en Jion jarau.
- ⁷ A *nai* pan padaki wei duen aude pan kapun en Ieowa! A kotin majani *on* ia er: Koe nai Ol, ran wet I kaipwi uk adar!
- ⁸ Poeki re i, I ap pan ki *on* uk, en jojoki men liki kan, o en aneki imwin jappa kan.
- ⁹ Koe pan kawe irail ekidi jokon mata, o kamor irail *pajan rajon* dal akan.

- ¹⁰ Ari, komail nanmarki kan en dukidi, o komail jaunkapun en jappa kan en lolekonala!
- ¹¹ Papan Ieowa ni lan o pereperen ni majak!
- ¹² Metik japwilim a Ol, pwe a der *onion*, o komail ap lokidokila pon al o, pwe a *onion* kak madan tapida. A meid pai ir karoj, me liki i.

3

- ¹ O IEOWA, ai imwintiti me toto, o ir me toto, me *kanudi on* ia!
- ² Me toto kin inda duen *nen* i, me dene jota jauaj pa i ren Kot. Jela.
- ³ A komui Ieowa pere pa i, o komui pan kotin *kalinana* ia da, o kamait ia la.
- ⁴ I kin *likwiri on* Ieowa ki *nil* laud; o a kotin *mani* ai *nidinid jan* ni japwilim a dol jarau. Jela.
- ⁵ I kin wonon, o mamair, o pirida, pwe Ieowa kin kotin kolekol ia.
- ⁶ I jota kin majak jaunpei *nen* pak toto, me kin kapil ia pena.
- ⁷ Kom kotida *Main*, Ieowa o jauaja ia, ai Kot! Pwe kom kotin pikir ai imwintiti karoj, o kawelar *ni* en me japun kan.
- ⁸ Ieowa me jauaj patail. Kom kotin kamauyada japwilim omui aramaj akan! Jela.

4

- ¹ KOT kapun pa i, kom kotin *mani* ia ni ai *likelikwir*. Pwe kom kin kotin kamait ia la ni ai anjau apwal. Kom kotin maki *on* ia o *mani* ai kapakap.
- ² Komail jaunmaj akan! Arai da mar ai pan jujued? Arai da omail pok *on* me mal kot, o omail perenki likam? Jela.
- ³ Komail lolekonala, ap aja, me Ieowa kotin piladar japwilim a lelapok o. Ieowa kin kotin *mani* ia ni ai *likelikwir on* i.
- ⁴ Ni omail makar, komail der wia dip. Komail madamadauaki *monion* omail ni omail wendi pon loj o ap auiaui. Jela.
- ⁵ Komail *maironki mairon* pun o liki Ieowa.
- ⁶ Me toto kin inda: Ij me pan kajale *on* kitail me mau kan? A Ieowa, kom kotin

kamaraine kin kit marain en jilan omui!

⁷ Komui kotin kaperenda monion i laud jan anjaun arail wain o korn me toto.

⁸ I kin wonon o mamair ni popol; pwe komui ta Main, me kotin jauaja ia da, pwe i en kak moleilei.

5

¹ IEOWA kom kotin ereki ai lokaia o kotin mani ai madamadaua.

² O kotin mani ai likelikwir, ai Nanmarki o ai Kot, pwe i pan potoan kapakap on komui.

³ Main Ieowa, kotin mani nil ai nin joran, nin joran i men tu on komui o majamajan.

⁴ Pwe komui kaidin Kot amen, me kin mauki tiak japun, me morjued jota pan mimieta mo 'mui.

⁵ Me aklapalap akan jota pan pwaida mon jilan omui, kom kin kotin juede ki me japun kan.

⁶ Kom pan kotin kamela me likam kan; Ieowa kin kotin tataki me kamela o kotaue aramaj akan.

⁷ A i pan pedelon on nan tanpaj omui, pweki omui kalanan lapalap, o kaudok ni lan inen won japwilim omui im en kaudok o.

⁸ Main kom kotin kalua ia ni omui pun, pweki ai imwintiti kan; kom kotin kaineneta al omui mo i.

⁹ Pwe jota me melel kot ni au arail; o lol arail rokeki kaopa. Kapinwor arail rajon joujou me jo jer pena; o re kin akjanjale mauki lo arail.

¹⁰ Kom kotin kadeik irail da, Main Kot, pwe ren pup kidi pein arail inon. Jikin ir wei, pweki arail dip lapalap, pwe re kin kanudi on komui.

¹¹ Karoj, me liki komui ap pan peren kida, re pan pereperen kokolata, pwe kom kin kotin jinjila irail. Irail pan pereperen, me kin pok on mar omui.

¹² Pwe komui Main kin kapaiada me pun kan. Komui kin kotin nekid ir ala ki omui kalanan dueta pere eu.

6

¹ MAIN, kom der kotin kaloke kin ia omui onion, o der kame kin ia omui onion lapala!

² Main, kom kotin maki on ia, pwe nai me luet. Main, kom kotin kamau ia la, Main Ieowa, pwe ti kan me luetalar.

³ O nen i waponda melel. O Main, arai da?

⁴ Main, kom kotin jaupei don ia, dorela nen i. Kom kotin jauaja ia ni omui kalanan!

⁵ Pwe murin melar jolar me pan tamanda komui; o ij me pan kapina komui wajan mela?

⁶ I pana kida ai janejan jan jautik lel manjan; i kawijokijokela ai loj pil en maj ai.

⁷ Mom ai juede kilar ai injenjued, o i malar, pweki kamakamajak pai me toto.

⁸ Komail aramaj morjued akan karoj kaiwei jan ia, pwe Ieowa kotin mani ai janejan.

⁹ Ieowa kotin mani ai nidinid, o Ieowa kotin manier ai kapakap.

¹⁰ Ai imwintiti karoj pan namenokela o majakada melel, re pan tarwei o madan jarodi.

7

¹ MAIN, i kin liki komui Ieowa, ai Kot. Kom kotin jauaja ia on ai imwintiti kan karoj, o kotin dore ia la,

² Pwe ren der dueta laien amen kol ia di o tapen ia pajan, pwe jota pil amen jaundor.

³ Main, ai Kot, ma i wiadar mepukat, o ma pa i kat wiadar japun,

⁴ O ma i depukki mejued en akai ar wiawia mau on ia, pwe i dorelar, me imwintiti on ia, ap jota karepa,

⁵ A ma jo due, ai imwintiti en kaloke ia, o kol ia di, o tiakedi maur i nani pwel, o kawela mar ai. Jela.

⁶ Main, kom kotida ni omui onion o kotin palian makar en ai imwintiti kan, o kotin opadan ia, pwe re kotin inau kidar kapun,

⁷ Pwe wei kan pan pokon don ir; o re kotin purodala pweki irail.

- 8 Ieowa iei jaunkapun en wei kan. Main, kotin jauaja ia, duen ai pun o duen ai lelapok!
- 9 Re kotin kadukiedi mejued en me doo jan Kot akan, ap kotin katenedi me pun kan. Pwe komui Kot pun, kin kotin kajaui monion o mudilik kan.
- 10 Kot iei pere pa i, me kin kotin jauaja me melel ni monion arail.
- 11 Kot jaunkapun pun amen, me kotin onionada ni ran karoj.
- 12 Ma meamen jota pan wukila, a ap kotin ada japwilim a kodlaj o onopada kajik katieu o kainene won i,
- 13 O kotin pwil poa kananan kajik katieu men kamela. A kotin kaonopada japwilim a kananan kajik katieu, pwe men karonala.
- 14 Kilan, a lamelam me dir en jued, a lijenaneki men kaokaoe o pan naitikedi likam.
- 15 A weiradar por eu o wiadar lolia, ap pein pupedi on lole, me a weiradar.
- 16 A men kamela pan japale don pein mon a, o a dodok jued pan pupedi on pein a al en wel.
- 17 I pan kapina Ieowa, pweki a pun, o i pan kauleki mar en Ieowa me lapalapia.

8

- 1 MAIN at Kaun, mar omui meid linan nan jap karoj! Irail kin kapina komui nanlan!
- 2 Jan nan au en jeri pwelel, o ir me kin kankan didi, re kotin wia kidar manaman eu on omui imwintiti kan, pwe komui en kamela me imwintiti o, o me aktuau o.
- 3 Ma i kilekilan lan, dodok en lim omui, jaunipon o uju kan, me re kotin wiadar:
- 4 Dakot aramaj o, pwe komui kin kotin kupkupura i, de nain aramaj, pwe komui kin kotin apapwali i?
- 5 Re kotin kajapwilidier i anjau kij pan tounlan kan, a re kalinanadar i, o kawauialar i.
- 6 Re kajapwiladaner i wiawia en lim omui kan. Kom kotin kaloedier karoj pan na a kan:
- 7 Jip o kau kan, o pil man en jap akan,

- 8 O manpir en pan lan, o mam en nan jed, karoj me kin memaureki nan madau.
- 9 Ieowa at Kaun, mar omui meid linan nan jap karoj!

9

- 1 I MEN kapina Ieowa jan nan monion i meler, o kajokajoiia duen japwilim omui dodok kapuriamui kan karoj.
- 2 I men pereperen o polauleki komui o kauleki mar omui; komui me lapalapia,
- 3 Pwe re kotin kaloedier ai imwintiti kan, irail pupedier o melar.
- 4 Pwe re kotin apwali ia ni ai pun o ai dodok. Komui kaipokedi pon mol omui duen jaunkapun pun amen.
- 5 Kom kotin kapun on men liki kan o kotin kamela me japun kan, kom kotin kawelar mar arail kokolata.
- 6 Imwintiti o joredier, a namenokalar melel. Komui kotin wuketedi kanim akan; o jolar, me pan taman irail ada o tou ar akan.
- 7 A Ieowa pan kotin kaunda kokolata. A kotin kaonopada mol a, pwen kadeikada.
- 8 O a pan kotin kadeikada jappa ni pun, o kakaunda wei kan pun.
- 9 Ieowa jile pan me jamama kan, jilepa ni anjau apwal.
- 10 I me irail, me aja mar omui kin liki komui, pwe komui jota kin muei jan irail, me kin rapaki komui, Main Ieowa.
- 11 Kauleki Ieowa, me kin kaunda nan Jion. Komail padaki on wei kan a wiawia!
- 12 Pwe a kotin taman irail ada o kotin kainoma nta 'rail. A jota kin kotin maliela likwir en me jamama kan.
- 13 Main Ieowa, kom kotin maki on ia. Re kotin mani ai apwal ren ai imwintiti kan, kom kotin dore ia la jan nan wanim en mela.
- 14 Pwe i en kajokajoiia duen omui dodok kapuriamui pan wanim en nain Jion, perenki jauaj pa om.
- 15 Men liki kan pupedi on nan por o, me pein irail weiradar, o na 'rail lodi on injar, me pein irail wiadar.

- 16 I me kitail ajaki, Ieowa me kotin kapun pun. Me japun kan jalidi on pein ar dodok en pa ar akan. Jela.
- 17 Me japun kan en lokidokila nan wajan mela, o men liki kan karoj, me kin monokela Kot.
- 18 Pwe me jamama o jota pan monokinokla kokolata, o me luet akan jota pan kaporoporeki mal kokolata.
- 19 Main, kom kotida! Pwe aramaj ender pwaida, a men liki kan karoj en pakadeikada mo omui.
- 20 Main, kotiki on ir men kamajak, pwe men liki kan en dedeki, me re udan aramaj eta. Jela.

10

- 1 MAIN, da me kom kotin doo jan ia, o da me kom kotin rir jan ia ni anjau apwal?
- 2 Me japun kan ni ar aklapalap re kin kaloke me jamama o; re kin pokon pena o madamadua duen ar morjued.
- 3 Pwe me japun o kin juaiki a tiak jued, o me norok moni, kin mui jan Ieowa, lalaue i.
- 4 Me japun o kin lamelame ni a aklapalap, me a jota kotin mani duen mepukat. Ni jon en a tiak jued karoj, a kin lamelame me jota Kot.
- 5 A kin pwaida ni a dodok kan. A japwilim omui kapun me doo jan i; a kin lalaue a imwintiti kan karoj.
- 6 A kin indinda nan monion i: I jota pan lodi; i jota pan diar ai apwal kot kokolata.
- 7 Au a me dir en lalaue, o malaun, o kotaue, o pan lo a kin me jued o me apwal.
- 8 A wonon o majamajan nan kanim akan, a kin rir kamela me makelekel o, o por en maj a kin majamajan me japai o.
- 9 A kin majamajan waja rir dueta laien amen nan deu a, a kin auiaui, pwen koledi me luet o, a kin jaikidi me luet o ni a injar.
- 10 A kin dairukorokedi o karakarakedi, o me japai kan pan lodi on ni kiki kon kelail akan.
- 11 A kin indinda nan monion i: Kot pan monokela, a kin karirila jilan i, a jota man mani.

- 12 Re kotida Main Kot, kotin pokada lim ar, kom der kotin maliela me luet akan.
- 13 Menda me doo jan Kot o kin mamaleki Kot, o a kin indinda nan monion i, me dene kom jota pan kotin mani.
- 14 Ari jo, kom kotin mani, pwe kom kotin ireron me luet o kankaneraner akan, pwen jauaja ir. Me japai o kin mueid on komui pein i, o komui me jauaj pa en me japoupou o.
- 15 Kom kotin katip pajan pa en me japun o, o kotin depuk on mejued o a tiak jued lao jolar pan diarokada.
- 16 Ieowa me Nanmarki kokolata; men liki kan en nikilar jan nan jap we.
- 17 Main, kom kotin manier inon en me luet akan; kom kotin kamanada monion arail, karon omui mamani mepukat,
- 18 Pwen jauaja me japoupou o jamama o, pwe aramaj en jappa en jolar kanudi.

11

- 1 I LIKI Ieowa, a menda komail indan nen i: Piridalan pon omail nana dueta manpir amen?
- 2 Pwe kilan, me doo jan Kot akan kaonopadar kajik katieu o pwilikidi ar kanan en kajik katieu pon jal o, pwen rir kajikiedi me melel ni monion arail.
- 3 Pwe ma ur akan ronk pajan, da me aramaj pun en wiada?
- 4 Ieowa kotikot nan tanpaj a jarau, mol en Ieowa mimi nanlan, jilan i kin mamajani jili, kil en jilan i kin jojon aramaj akan.
- 5 Ieowa kotin jon me pun, ap kotin tataki me japun o morjued.
- 6 A pan kotin kamoredi on me doo jan Kot akan liol, o kijinia, o jwepel, o a pan katine kin irail melimel.
- 7 Ieowa me pun o a kotin pok on me pun. Jilan i ireron on me melel o.

12

- 1 MAIN kom kotin jauaja, pwe me lelapok kan malaulaular, o me melel akan me malaulau ren aramaj akan.
- 2 Irail kin lokaia likam, amen amen on men impa, re lokaiaiki lol riapot.

- ³ Ieowa pan kotin ujada kil en au karoj me linkapin o lo, me kin lokaia wei ni aklapalap.
- ⁴ Me kin indinda: Lo atail, me kit pan pwai kida, o kil en au at me kit keleki; ij at kaun?
- ⁵ Ieowa kotin majani: I pan uda, pweki kankaneraner en me luet akan o janejan en me jamama kan: I pan jauaja i, me kin inon ion.
- ⁶ Majan en Ieowa me makelekeleta jilper, me kamakelekel kidar nan dal pwel en kijiniai pan pak iju.
- ⁷ Komui Main, pan kotin pera irail, o jinjila mon di wet kokolata.
- ⁸ Pwe me japun kan pan totolar waja karoj, ma aramaj jued pukat kin kaunda aramaj akan.

13

- ¹ MAIN arai da kom pan kotin malie ia la? Arai da komui pan kotin karirila jilan omui mo i?
- ² Arai da i en perki nan lol ai o jalo mi nan monion i ran karoj? Arai da ai imwintiti en kaurur kin ia?
- ³ Main ai Kot, kom kotin majan don ia o japen ia. Kom kotin kamaraini maj ai, pwe i ender mela.
- ⁴ Pwe ai imwintiti ender inda: I kaloedier i. O me palian ia ender perenki ai pupedier.
- ⁵ A i kin liki omui kalanan; monion i en peren kida omui kotin jauaja ia. I pan kauleki Ieowa duen a kotin wiawia mau on ia.

14

- ¹ ME pweipwei o kin indinda nan monion i: Jota Kot. Jota katepa 'rail, o arail tiak meid jued; jota amen mia, me kin wia me mau.
- ² Ieowa kin ireron aramaj akan jan nanlan, pwen majani, ma amen mia, me lolekon o rapaki Kot.
- ³ A ir karoj juedelar o karoj jota kon on, jota me kin wiada me mau, jota amen.
- ⁴ Irail karoj me kin wiada mejued, jota ar lolekon, o me kin kawela nai aramaj akan, lao medi kila, a re jota kin likwir on Ieowa?

- ⁵ I waja re kin majak, pwe Kot kotikot ren kadaudok en me pun kan.
- ⁶ Komail kin kawela inon en me luet; aki Ieowa, me a kin kaporoporeki.
- ⁷ O i men, jauaj pan Ijrael en kodo jan nan Jion, o Ieowa en kotin lapwada jap-wilim a jalidi kan! I me Iakop pan in-jenemaui o Ijrael pan pereperenki.

15

- ¹ MAIN, ij me pan kaukaujon nan tanpaj omui? Ij me pan mimieta pon jap-wilim omui dol jarau?
- ² Me kin kekeitwei ni makelekel, o me kin wia me pun, o me kin lokaia melel jan nan monion;
- ³ Me jota karaun mal ki lo a, o me jota kin wia mejued on men imp a;
- ⁴ Me kin mamaleki me lokidokilar o, ap kakaki me majak Ieowa kan, o me kin kaula melel, menda ma a juedi on pein i;
- ⁵ Me jota pan piti jan en amen na moni, o me jota pan ale kijakij, pwen kawela me pun amen. Ari, me kin apwali mepukat, jota pan luetala kokolata.

16

- ¹ MAIN Kot, kom kotin jinjila ia, pwe i liki komui.
- ² Nai potoan on Ieowa: Komui ta ai Kaun, jota eu pai, me i aja, pwe komui eta.
- ³ O I kin indan jarau kan, me kin mi nan jappa: Met akan pwin ijou, me I kin pokepoke jan ni monion i.
- ⁴ A irail me kin idedauen amen, pan lodi on apwal toto. I jota mauki arail mairon, me doleki nta, de mar arail I jota pan inda.
- ⁵ A Ieowa ai pai o ai peren; Komui kin kolekol ai jojo.
- ⁶ I diaradar ai pwaij en jap kajelel eu, ei pai kajelel eu, me i jojokier.
- ⁷ I kapina Ieowa, me kotin kalolekon ia; pil ni pon mudilik i kan kin padaki on ia.
- ⁸ I kin ariri Ieowa anjau karoj, pwe a kotikot ni pali maun i, i ap jota pan luetala.

- 9 I me monion i kin peren kida, o nen i kin popol, pwe pil pali uduk ai pan moleilei.
- 10 Pwe kom jota pan kotin mauki, nen i en mimieta nan wajan mela, o kom jota pan mueid on, me japwilim omui jarau men pan mor pajan.
- 11 Kom kin kotin kaaja kin ia al maur; peren lapalap mi mon jilan omui, o meid linan ni pali maun en lim omui kokolata.

17

- 1 MAIN kom kotin ereki me pun o kotin mani ai likwir o kotin kupura ai kapakap, me jota kin kowei jan nan kil en au likam eu.
- 2 Ai pun en pwili jan re omui, o kom kotin majan don me pun.
- 3 Kom kotin kajau monion i ni pon, o komui kotin jojon ia, ap jota me kom kotin diar. I inaukidi, me i jota pan japun ni ai lokaia.
- 4 I kin rukila pan majan en jilan omui jan mon tiak en aramaj o al en men kamela.
- 5 Ni ai alialu wei i jota muei jan nan lip en aluwilu omui, ai kakawei jota katia jan.
- 6 I likwiri on komui, Main Kot, kom kotin mani ia, o kapaika don ia karon omui, o kotin ereki ai kapakap.
- 7 Kom kotin kajaleda omui kalanan kapuri-amui, pwe pali maun omui jauaj pan ir, me kin liki komui, on ir me palian ir.
- 8 Jinjila ia dueta por en maj eu, o kotin pera kin ia mot en lim omui,
- 9 Mon me japun kan, me men kawe ia la, mon ai imwintiti, me kin kapil ia pena.
- 10 Re kin kapiridi monion arail; o jan nan au arail re kin lokaia aklapalap.
- 11 Waja je kin kola ia, re kin kapil kit pena, maj arail kin majamajan, pwen kaje kit di on nan pwel.
- 12 Dueta laien amen, me inon ion mana, o dueta laien pul amen, me wonon nan waja rir.
- 13 Main, kom kotida, kaloedi o kanamenokla i; dorela maur i jan me japun kan ki omui kodlaj,

- 14 Jan ren aramaj akan ki lim omui, Main Ieowa, jan ren aramaj en jappa wet, me pwaij arail ni maur et; kom kotin kadire kila kaped arail omui dipijokan, me nairail jeri ol me toto, o nairail akan me pan jojoki luan arail kapwa.
- 15 A i pan ariri jilan omui ni ai pun, o i pan medikila mom omui ni ai pan pirida.

18

- 1 I KIN pok on komui Main, ai kel.
- 2 Ieowa ai paip, ai kel, ai jaundor ai Kot, ai paipalap, me i kin liki, pere pa i, menkamaur pa i o jile pa i!
- 3 I kin nidinid on Ieowa, me kapin en ko on, o i pan dorela jan ai imwintiti kan.
- 4 I lodi oner jal en mela kan, o pilap en Pileam akan kamajak ia er.
- 5 Jal en wajan mela kol ia dier, o jal en mela kaloe ia dier.
- 6 Ni ai majak i likwir on Ieowa o weriwer on ai Kot; I ap kotin ereki nil ai jan nan tanpaj a, o ai likwir lel on karon a kan.
- 7 Jappa rerer o mokidedar, o pajon en nana kan ititekok o rerer, ni a kotin onionidar.
- 8 Atiniaia koda jan nan jilan i, o kijiniaia kelail jan nan au a, ap kareda liol.
- 9 O a kotikidier nanlan o kotidido, o rotorot impan aluwilu a kan.
- 10 O a kotikot pon Kerup amen o kotin pirwei, o a kotin dake pa en an.
- 11 Tanpaj a im pwal iei rotorot, o katau laud, o tapok rotorot, kapil pena i.
- 12 Linan me mi mo a, kamueit pajan tapok kan ian akel o liol.
- 13 O Ieowa kotin wiadar nanjapwe nanlan, o me Lapalapia kotin poronelar kapit i ian akel o liol.
- 14 A kotin kajik wei japwilim a kanan en kajik katieu, o kotin kamueit irail pajan. A kotin wiadar liol toto o kamajak irail adar.
- 15 Al en pil akan ap janjaladar, o pajon en jappa weiweidar ki ar onion Main, mon an en jilan omui.
- 16 A kotikidier lim a jan nan waja ileile, a kotin kol ia di o kotin api ia dar jan nan pil kalaimun akan.

- 17 A kotin dore ia la *jan* ai imwintiti kelail akan, *jan* ir, me kailon kin ia, ir me i jota itar *on*.
- 18 Irail kaloe ia dier ni ai ran apwal, a Ieowa kotin wialar jauaj pa i.
- 19 O a kotin kalua ia wajan jaladok, a kotin kamaio ia da, aki a kotin kupukupura ia.
- 20 Ieowa kin kotin jauaja ia duen ai pun, a kotin katini *on* ia duen makelekel en pa i kan.
- 21 Pwe i kin weweid nani al en Ieowa, o i jota kin katiwo *on* ai Kot.
- 22 Pwe a majan akan mi mo i, o i jota pan kaje *jan* ia a kujoned akan.
- 23 Pwe *nai* unjokalar mon jilan i o juedeki ai *japun*.
- 24 O Ieowa kotin katini *on* ia duen ai pun, o duen makelekel en pa i kan mon jilan i.
- 25 Komui me kalanan *on* me mau kan, o lelapok *on* me lelapok kan,
- 26 O makelekel ren me makelekel akan, o *japun* ren me *japun* kan.
- 27 Pwe kom kin kotin dorela aramaj luet akan, ap kadukiedi maj en me akla-palap akan.
- 28 Pwe kom kin kotin kamaraini ai lamp, Ie-owa ai Kot kin kamaraini ai rotorot.
- 29 Pwe ni ai *ian* komui i kak kaloedi karij en jaunpei kan, o ni ai *ian* ai Kot, i kak lujwei pon kel takai.
- 30 Al en Kot me unjokala; majan en Ieowa me makelekel. I pere pan karoj, me liki i.
- 31 Pwe ia amen Kot impan Ieowa, de ia paip eu impan atail Kot?
- 32 Iei Kot, me kotin aude kin ia manaman, o kaunjokala al ai.
- 33 A kin kotin wiai *on* nä i kan dueta nä en tia, o kotin kajapwil ia dan waja ileile.
- 34 A kotin padaki *on* pa i kan tiak en mauin o, pwen kak *on* kaonopada kajik katieu mata.
- 35 Kom kotiki *on* ia pere pan maur omui, o lim omui palı maun kamana ia da, o omui opampap me kajapwil ia da.
- 36 Kom kotin kaonopadar al, me i pan weweid ia, pwe nä i kan ender kri-jedi.
- 37 I pan *tan won* ai imwintiti kan o kono irail edi, o i jota pan puredo, lao karoj lodier.
- 38 I pan kamor irail *pajan*, re jota pan kak palian ia, o re pan pupedi *on* pan nä i kan.
- 39 Kom kak kamana kin ia omui manaman *on* ni pei; Kom kak kajedi *on* pan nä i kan karoj me palian ia.
- 40 Kom kin kotin kaloedi *on* ia ai imwintiti kan, pwen kawela, me kailon kin ia.
- 41 Re kin likelikwir, a jota jauaj parail ren Ieowa, a jota kotin *japen* ir.
- 42 I pan juk irail *pajan* dueta pwel par nan kijinian; i pan kaje ir ala dueta pwel jamin *jan* nani al o.
- 43 Kom kin kotin dore ia *jan* ren akamai en aramaj, o kom kotin kajapwil ia dan men liki kan; o wei eu me i jaja kin upa *on* ia.
- 44 Ni ar roner, re peiki *on* ia er, o nain men wai kan peikion ia ni linkapin.
- 45 Nain men wai kan poridier o rerer o pwarado *jan* nan ar im kalaimun akan.
- 46 Ieowa kotin ieiaj; kapin *on* ai paipalap; o kapin *on* Kot ai jaundor.
- 47 Kot me kotin depuk *on* ai imwintiti kan, o a kotin kaloedi *on* ia ai imwintiti kan;
- 48 Kom kotin dore ia la *jan* ai imwintiti kan, o kom kotin kajapwil ia dan ir, me palian ia. Kom kin kotin jauaja ia *on* me morjued *on* ia.
- 49 I me i men danke komui, Main Ieowa, nan pun en men liki kan o kauleki duen mar omui,
- 50 Komui me kotin kamaurada melel jap-wilim a nanmarki o a kotin jauaja mau japwilim a Dawid keiedier o kadaudok a kokolata.

19

- 1 LAN pokon kin kajokajoi duen linan en Kot o aude pan *lan* kin katitiki dodok en lim a kan.
- 2 Ran eu kin kajokajoi *on* eu ran o pon eu kin padaki *on* eu pon.
- 3 Jota kaparok o jota lepen lokaia, ari jo, *nil* a kin peido.

- 4 O a loua padak lel *on* jap karoj, o a kaparok lel imwin jappa. A kotin wiai *on* katipin im pwal eu pan *lan*;
- 5 O a kin pedoi *jan* nan a pera dueta ol kamod amen, o kin pereperen dueta ol kamod amen ni a *tanwei* pon al o.
- 6 A dakada ni eu imwin *lan* ap *tanalan* imwin teio, o jota me kakrir *jan* mon karakar a.
- 7 Kapun en Ieowa me unjok o kin kainjenemauiala *nen* en aramaj akan. Kadede en Ieowa me melel o kin kalolekonla me lolepon.
- 8 Kujoned en Ieowa me *pun* o kin kaperenda *monion* en aramaj. Kujoned en Ieowa me makelekel o kamarainiada maj en aramaj.
- 9 Lomwin Ieowa me min o kin duedueta. Majan en Ieowa kan me melel, o *pun* kaulap.
- 10 Irail me kajampwal *jan* kold o kold *linan* toto, o iau *jan* onik o onik kajampwal.
- 11 Ir me pil kin katamanda japwilim omui ladu, o me kin kapwai ir ada, ar *katin* me lapalap.
- 12 Ij me kak aja duen toto en a *japun*? Kom kotin lapwada dip ai me rir akan.
- 13 Pil perewei *jan* japwilim omui ladu me aklapalap, pwe ren der kaloe ia di, i ap pan *punala*, o pan makelekel *jan* dip lapalap kokolata.
- 14 Kom kotin kupura kaparok en au ai o lokolokaia en *monion* i mo 'mui, Ieowa ai paipalap o ai jaundor.

20

- 1 IEOWA en kotin *mani* om kapakap ni ran apwal o; mar en Kot en Iakop en pera uk!
- 2 A en kotin porone *don* uk jauaj pam *jan* nan tanpaj jarai o kamana uk ada *jan* nan Jion.
- 3 A en kotin kupura om *mairon* karoj, o om *mairon* ijij en konkon re a. Jela.
- 4 A en kotiki *on* uk, me *monion* om anane, o kotin kapaiaada om *inon* karoj.
- 5 Je pan *nijinijki* omui jauaja kit, o ni mar en atail Kot kit pan kida at plak. Ieowa en kotin kapwaiada om poekipoek karoj!

- 6 I ap ajaer, me Ieowa kin kotin dorela japwilim a me keiedier, o a pan *mani* i *jan* nan japwilim a *lan* jarai, lim a pali maun kin jauaja kaulap.
- 7 Mo kan kin kaporoporeki war o oj akan; a kit kin keleki mar en Ieowa atail Kot.
- 8 Irail lodier o pupedier, a kit uda o kajinenda.
- 9 Main kom kotin jauaja nanmarki o, o kotin *mani* at likwir *on* komui!

21

- 1 MAIN Ieowa, nanmarki o kin peren kida omui manaman, o a polauleki melel omui jauaja i!
- 2 Kom kotiki *on* i, me *monion* i *inon ion*, o kom jota kin jopeiwei *jan*, me kilin aua poekipoki. Jela.
- 3 Pwe kom kin wudokedi *on* poa me mau kan; kom kotin kalijorop kidi i nin kold kajampwal eu.
- 4 A kin poeki re omui maur, komui ap kotiki *on* i maur warai kokolata.
- 5 A *linan* me lapalap ki omui kotin jauaja i. Kom kin kotin kapwataki i manaman o *linan*.
- 6 Kom kotin kajapwilada i, pwen wia kamau men kokolata; kom kaperenda i mon *jilan* omui.
- 7 Pwe nanmarki kin liki Ieowa, o a pan dadaurata ki *kalan* en me lapalapia.
- 8 Lim omui pan diar omui imwintiti kan karoj, o lim omui maun pan diar me *kailon* kin komui.
- 9 Kom pan wia kin ir ala jtop en kijiniai eu, ni omui pan kotin pwarado. Ieowa pan kotin kawe ir ala ni a *onion*, o kijiniai pan kan ir ala.
- 10 Kom pan kotin karojela kadaudok arail *jan* nan jappa, o wa 'rail *jan* nan pun en aramaj akan.
- 11 Pwe irail inau kidar, me re pan wia jued *on* komui a re jota pan itar *on*.
- 12 Pwe komui pan kotin kajaloe ir ada, pwe ren *tan*; kom pan kotin padok won ir omui jal en kajik katieu.
- 13 Main kom kotida ni omui rojon kit ap kauleki o *kapina* omui manaman.

22

- 1 A I Kot, ai Kot da me komui likidmalie kin ia la? I likelikwir, a jauaj pa i me doo.
- 2 Ai Kot, nin ran i kin likwir, a kom jota kin japen, o ni pon i pil jota kin nenenla.
- 3 Ari jo, komui ta me jarau, komui me kotikot pan kaul en kapin en Ijrael.
- 4 Jam at akan liki komui, o ni ar liki, kom kotin jauaja irail er.
- 5 Irail likwir *on* komui, rap dorelar, re liki komui, rap jota namenokala.
- 6 A *nai* dueta kamatol amen, a kaidin ol amen, me aramaj akan kin lalaue o mamaleki.
- 7 Karoj me kilan ia, kin lalaue, ia, jara pajan au arail o tuetuäl *mon* arail:
- 8 A kin liki Ieowa, i en dorela i, o kamaioda i, pwe a kin kupura i.
- 9 Pwe komui kotin kaipwi ia *jan* nan kaped en in ai; komui ta, me i liki *jan* ni anjaun ai mi ni maramaran in ai.
- 10 *Jan* nan kaped en in ai i lokidokilan komui; komui ta ai Kot *jan* ni anjaun ai mi pon kopan in ai.
- 11 Kom der kotin doo *jan* ia, pwe anjaun kalokolok korendor, ap jolar jauaj pa i.
- 12 Kau ol kalaimun kan kapil ia penaer, o kau ol en Pajan kele ia pena.
- 13 Irail jara *don* ia dueta laien weriwer o laualo amen.
- 14 *Nai* wudokilar dueta pil, ai kokon akan karoj mui pajaner, o *monion* i pei pajaner nan kaped i dueta wi.
- 15 Ai kelail *nalanal* lar dueta diper en dal eu, o lo i pajadan pan *natanat* ai, o komui kin wia kin ia me melar amen.
- 16 Pwe kidi kan kapil ia pena, o pwin aramajued eu kele ia pena, irail kapore pajan pa i o nä i kat.
- 17 I kak wadok kokon ai kan karoj; a irail kin kilekila n ap peren kida.
- 18 Re kin nek pajan ai likau kan nan *pun* arail, o re doropweki ai likau pup.
- 19 A komui *Main* ender doo *jan* ia! Ai kel madando o jauaja ia!
- 20 Dorela maur i *jan* kodlaj, pwe me ta ieu, o *jan* nan kel en kidi!
- 21 Jauaja ia *jan* nan au en laien, o dore ia la *jan* oje en man laualo!

- 22 I pan padaki *on* ri ai kan duen mar omui, o i pan kapina komui nan momodijou.
- 23 Kapina Ieowa komail me majak i, o kadaudok en Iakop en kalinanada i, o wan Ijrael karoj majak i.
- 24 Pwe a jota kotin mamaleki de juedeki me luet akan; o a jota kotin karirila jilan i *jan* irail; o ni a likwir *on* i, a kotin erekier.
- 25 I pan kapina komui nan momodijou kalaimun; i pan kapwaiada ai inau mon ir me lan i.
- 26 Me luet akan en *mana* o medila, o me idok Ieowa, pan kapina i; *nen* omail pan memaureta kokolata.
- 27 Ni imwin jap karoj re pan tamanda Ieowa, ap wuki *on* i, o di en men liki karoj pan kaudoki *on* i.
- 28 Pwe wein Ieowa, o a kotin kaunda men liki kan.
- 29 Me wi kan karoj nin jappa pan *manamana* o kelepuki; karoj, me pan wiala pwel o jota kak kolekol maur ar, pan poni i.
- 30 Kadaudok eu mia, me pan papa i, re pan padaki *on* jeri o jeri en jeri kan duen Ieowa.
- 31 Re pan pwarado o padaki *on* aramaj akan, me pan ipwidi mur duen a *pun*, o duen me a kotin wiadar.

23

- 1 IEOWA jile pa i, i jota pan anane meakot.
- 2 A kotin kamana ia nan moj kajelel o kalua ia *won* ni pil lamelamur.
- 3 A kotin kamanada *nen* i, a kalua ia pon al *pun* pweki mar a.
- 4 I lao weid nan mot en mela, i jota pan majak mejued kot, pwe kom kotin ieian ia, omui irar o lepin jaipali kamait ia la.
- 5 Kom kotin kaonop *dan* ia tepel eu jalon ai imwintiti kan. Kom kotin keiekidi *mon* ai le, o ai dal kin wudewudok.
- 6 Pai o *kalanan* pan idauen ia arain ai maur, o i pan mimieta nan tanpaj en Ieowa kokolata.

24

- 1 JAPWILIM en Ieowa jappa o audepa kan, jap o meakaroy me kaujon poa.

- 2 Pwe a kotin pajonedier ni kailan madau, o a kotin wiadar pon pil akan.
- 3 Ij me pan kodalan pon dol en Ieowa? O ij me pan kak uda ni mol en Ieowa jarau?
- 4 Me pa a kan jota japun o monion i makelekel; me jota kin mauki padak japun, o me jota kin kaula likam.
- 5 I me pan kamaula ren Ieowa, o a pan pun kila ren Kot a jaunkamaur.
- 6 I kainok, me kin peiki on Kot, me kin rapaki jilan omui, Kot en Iakop. Jela.
- 7 Komail ritinada wanim laud o lanada wanim nin jappa, pwe Nammarki linan en kotilon!
- 8 Ij Nanmarki linan men et? I Ieowa rojon o manaman, Ieowa me rajon nan mauin.
- 9 Komail ritinada wanim laud o lanada wanim nin jappa, pwe Nanmarki linan en kotilon!
- 10 Ij Nanmarki linan men et? I Ieowa Japaot; I Nanmarki linan. Jela.

25

- 1 MAIN, i kin inon ion komui.
- 2 Ai Kot, i liki komui, jauaja ia, pwe i ender jarodi, o ai imwintiti kan ender peren kida.
- 3 Pwe karoj me liki komui, jota pan jarodi, a me pan mui jan komui pan jarodi.
- 4 Main, kom kotin kajale on ia al omui kan, o kotin padaki on ia omui tiak kan;
- 5 Kalua ia ni omui melel o kalolekon ia! Pwe komui ta ai Kot, me kin jauja ia, ran karoj, i kin auiaui komui.
- 6 Main, kom kotin tamanda omui kalanan o omui kapunlol, me tapidar mon kaua.
- 7 Re der kotin kupura dip en ai tikitik o ai jopeik; a kupura ia ni ar kapunlol o kalanan! Main Ieowa.
- 8 Ieowa me mau o lelapok, i me a kotin padaki on me dipan akan pon al o.
- 9 A kin kalua pun me luet akan, o a kotin padaki on me luet akan al a.
- 10 Al en Ieowa kan me dir en kalanan o melel on ir, me kin kolekol a inau o majan akan.
- 11 Main, kom kotin maki on ia ai japun kan me lapalap, pweki mar omui.

- 12 Ij ol, me kin lan Ieowa? A pan kotin padaki on i duen al o, me a en pilada.
- 13 Nen e pan mi waja mau o kaudaudok a pan aneki jap o.
- 14 Ieowa kompoke pan me kin lan i, a pan kotin padaki on i duen a inau.
- 15 Maj ai kin ariri Ieowa anjau karoj, pwe a pan kotin lapwada na i kat jan nan injar.
- 16 Kom kotin majan don ia o maki on ia, pwe nai japoupou o luet.
- 17 Majak en monion i lalaudalar; kotin kalua ia jan nan ai apwal akan!
- 18 Kom kotin mani ai luet o ai kankaneraner, o kotin maki on ia dip ai kan karoj!
- 19 Kom kotin mani duen ai imwintiti kan, pwe re me toto, o re kin kailon kin ia ni ar aklapalap.
- 20 Kom kotin jinjila ai maur o dore ia la, kom kotin apwali ia, pwe i der namenkala, pwe i kin liki komui.
- 21 Melel o pun en jinjila ia, pwe i auiaui komui.
- 22 Main Kot, kom kotin dorela Ijrael jan nan ar apwal akan karoj!

26

- 1 IEOWA kom kotin jauaja ia, pwe i kekeit wei ni melel. I kin liki Ieowa, i jota pan luetala.
- 2 Main kom kotin kajau ia da o kajonejon ia, o kamakelekele mudilik i kan o monion i.
- 3 Pwe i aja duen omui kalanan, o i kin weweid ni omui melel.
- 4 I jota kin mondi ren aramaj aklapalap akan, o i jota kin waroki on me morjued akan.
- 5 I kin tataki pokon en mejued akan, o i jota kin mondi ren me japun kan.
- 6 I omiomi ki makelekel o i kin pok on japwilim omui pei jarau, Main, Ieowa,
- 7 Waja i pan kapikapina, nil laudeta o padak duen omui manaman akan karoj.
- 8 Main Ieowa, i kin pok on wajan tanpaj omui, o wajan ar linan.
- 9 Kom der kotin kajapoke ia la ianaki me dipan akan, de maur i ianaki me kamela aramaj akan.

- 10 Pwe pa arail me dir en morjued o re ki men ale kijakij.
 11 A *nai* kin weweid ni makelekel. Dore ia la o kotin maki *on* ia!
 12 Nä i kin aluwei *pun*. I pan kapina Ieowa nan momodijou kan.

27

- 1 IEOWA kamarain pa i o kamaur pa i, ij me i en majak? Ieowa kel pan maur i, ij me i en lomwinki?
 2 Ma mejued akan pan tana *don* ia, pwen kawela uduk ai o ai imwintiti kan, re pan dipikelekel o pupedi.
 3 Ma pwin jaunpei pan kapil ia pena, i jota pan majapwekada, o ma mauin pan wiaui *on* ia, i pan liki i.
 4 Iet eta, me i inon *ion* o men poeki ren Ieowa, i en mimieta nan tanpaj en Ieowa arain ai maur, pwen kilekilan jarau i kajelel en Ieowa kan, o udu-dial japwilim a im en kaudok.
 5 Pwe ni anjau apwal a kotin jinjila ia nan tanpaj a im pwal. A pan kotin karuk ia la nan tanpaj a im likau, o kotin kau ia da pon paip eu.
 6 A pan kotin kajapwil ia *dan* pon ai imwintiti kan, me kapil ia pena; i ap pan wiada mairon en kapin nan tanpaj a im pwal, i pan kaul o kapin *on* Ieowa.
 7 Main, kom kotin ereki *nil* ai, ma i pan likwir *on* komui, kom kotin maki *on* ia o mani ia.
 8 *Monion* i kin kataman kin komui omui majan: Kmail rapa kin ia! I me i pil kin rapaki jilan omui. Main Ieowa!
 9 Der karir *jan* jilan omui mo i, o der kajapokela japwilim omui ladu ni omui *onion*; pwe komui me jauaj pa i. Kom der kotin kaje ia la, o ender mui *jan* i, Kot ai jaunkamaur.
 10 Pwe jam ai in ai likidmalie ia la; a Ieowa kotin japwilim anekin ia la.
 11 Main, kom kotin kajale *on* ia japwilim omui al o kalua ia nani al *pun* pweki ai imwintiti kan.
 12 Kom der kotin mueid *on* ai imwintiti kan en kaloe ia di; pwe jaunkadede likam palian ia, o re wia japun *on* ia jo majak.

- 13 Ari jo, i aja, me i pan ududial kalanan en Ieowa nan jap en me memaur akan.
 14 Auiaui Ieowa! Der majak, o *monion* om ender majak, o auiaui Ieowa!

28

- 1 MAIN, ai paipalap, i lao likwir won komui, kom der kotin japaimokid, pwe ma re pan japaimokid, i pan dueta ir, me pan lokidokila nan por o.
 2 Kom kotin mani *nil* en ai *nidinid*, i lao likwir won komui, i lao kapa won pa i kat mol omui jarau i.
 3 Re der kotin kajapoke ia la ianaki me japun kan, ianaki me wia jued, me kin lokaia kajelel *on* men impa, ap lamelame jued nan *monion* arail.
 4 Kotin depuk *on* ir duen ar dodok o duen ar tiak jued; kotiki *on* ir duen dodok en pa arail; katini *on* ir duen ar wiawia.
 5 Pwe re jota injenoki dodok en Ieowa de wiawia en lim a kan; i me a pan kotin kawe ir ala, a jota kauada.
 6 Kapin *on* Ieowa, pwe a kotin erekier *nil* en ai *nidinid*.
 7 Ieowa kel pa i o pere pa i, *monion* i kin liki i, o jauaj pa i mia. *Monion* i liki i o i pan danke i ki ai kaul.
 8 Ieowa kele parail; i me manaman *on* jauaja japwilim a me keidier.
 9 Kotin jauaja japwilim omui aramaj akan o kotin kamauijala japwilim omui jojo, o kotin kamana ir o apwali irail ada kokolata!

29

- 1 KOMAIL lapalap akan, wa *don* Ieowa, wa *don* Ieowa wau o manaman!
 2 Wa *don* Ieowa wau en mar a, poni Ieowa ni omail kapwat jarau i!
 3 Kapiti en Ieowa mi pon pil akan; Kot en linan kin wiada nanjapwe, iei Ieowa en pil kalaimun akan.
 4 Kapiti en Ieowa me manaman, kapiti en Ieowa me linan.
 5 Kapiti en Ieowa kin katip *pajan* jeder akan; Ieowa kin kotin katip *pajan* jeder akan en Lipanon.
 6 A kin kotin kalukaluj irail dueta kau pul amen, Lipanon o Jirion dueta kau pul ol amen.

- 7 Kapiti en Ieowa kin lujwei dueta umpul en kijiniai.
- 8 Kapiti en Ieowa kin kamokidada jap tan; Ieowa kotin kamokidada jap tan en Kadej.
- 9 Kapiti en Ieowa kin kamokidada tia kan o kakilejauia nana kan, o nan tan-paj a im en kaudok karoj kin kapina i.
- 10 Ieowa kotikot pon pil akan o Ieowa pan Nanmarki kokolata.
- 11 Ieowa pan kamanada japwilim a aramaj akan; Ieowa pan kotin kamaui japwilim a aramaj akan ki popol.

30

- 1 I kapina komui Main, pwe komui me kotin kajapwil ia dar, o jota mueid on ai imwintiti kan ren peren kin ia da.
- 2 Ieowa, ai Kot, i likwir won komui, komui ap kotin kakel ia dar.
- 3 Main, kom kotin kalua nen i jan nan wajan mela. Kom kotin dore ia lar ni anjau me irail lokidokila nan pweleko.
- 4 Komail lelapok kan en kapina Ieowa, o kapina mar a linan!
- 5 Pwe a onion kin marep ta ieu, a a mak arain maur en aramaj amen; nin jautik re kin janejan, a ni manjan nijinij.
- 6 A nai inda ni ai anjau mau: I jota pan lodi kokolata.
- 7 Main, ni omui kalanan, kom kotin katenedi ai dol, a ni anjau me re karuki jan mo i jilan omui, i majapwekadar.
- 8 I likwir won komui Main, o i nidinideki on Kaun.
- 9 Da kadepa en nt' ai, i lao kodila nan por o? Pwel par pan kak kapina komui, o kapakaparok duen omui kalanan?
- 10 Main Ieowa, re kotin mani ia o kotin maki on ia; Ieowa jauaj pa i.
- 11 Kom kotin kawukila ai injenjued on nijinij; kom koti ki janer ai tuken likau, ap id kalikauwi ia dar popol.
- 12 Pwe nen i en kauli on komui, a ender nenenla. Main ai Kot, i pan kapina komui kokolata.

31

- 1 MAIN, i liki komui, kom kotin ieian ia, pwe i ender namenokala kokolata; dore kin ia la duen omui pun.
- 2 Kapaikidi don ia karon ar akan, madan jauaja ia! Kom kotin wiala ai paipalap rojon, o kele pa i, pwen jauaja ia!
- 3 Pwe komui ai paip, o ai kel. Kom kotin kalua ia pweki mar omui.
- 4 Kom kotin api ia jan nan injar, me re wiai on ia, pwe komui kele pa i.
- 5 I kakaliki on komui nen i; kom kotin dore ia la, komui Main Kot melel.
- 6 I juedeki me kin kaporoporeki dikedik en ani mal akan, a i liki Ieowa.
- 7 I pan pereperen o polauleki omui kalanan, pwe komui me kotin mani ai luet, o kotin kupura nen i ni anjau apwal.
- 8 O re der mueid on ai imwintiti, ren kaloe ia di. Kom kotin kajone nä i kat nan waja jalatok.
- 9 Ieowa, kom kotin maki on ia, pwe i majak; maj ai juedelar ki ai mamauk, pil dueta nen i o pali war ai.
- 10 Pwe maur i luet kilar ai injenjued, o ai par akan malaulaular ki ai janejan, ai kelail tikitikelar pweki dip ai, o kokon ai kan luetalar.
- 11 Ai imwintiti kan karoj lalaue ia, o i wialar kanamenok pan men imp ai kan, o kamajak pan jau i kan; me kilan ia nani al o, kin tanwei jan ia.
- 12 Aramaj monoke ia lar dueta me melar amen; nai rajon dal eu, me mor pajan.
- 13 Pwe i roner duen me toto kin pujerokion ia; men kamajak kapil ia pena; re kin kapun pena duen nai, pwen kame ia la.
- 14 A i kin kaporoporeki komui Main, i ap inda: Komui ta ai Kot!
- 15 Ai anjau mi nan lim omui, dore ia jan nan pa en ai imwintiti kan o jan me kin pakipaki ia.
- 16 Kamarainiki japwilim omui ladu jilan omui, dore ia ki omui, dore ia ki omui kalanan.
- 17 Main, kom der kotin mueid on, i en joredi; pwe i likwiri won komui. Me

- japun kan en joredi, pwe irail en nenenla nan wajan mela.
- 18 Kil en au en me likam akan en nenenla, irail, me lalaue me pun kan ni laumaum, o aklapalap, o kaurur.
- 19 Meid laud omui kalanan, me kom kotin nekinekid *on* me lan komui kan, o me kom kin kajale *on* ir, me liki komui janjal mon aramaj akan.
- 20 Kom kin kotin karir ir ala re omui jan karoj, me kailon kin ir; kom kin kadupal ir edi jan mon lo akamai.
- 21 Kapina *on* Ieowa, me kotin kalanan laud *on* ia nan kanim teneten eu.
- 22 Pwe ni ai peikajal i indindar: I lokidokilar jan mon jilan ar. Ari jo, kom kotin ereki nil en ai nidinid, ni ai potoan werwiwer *on* komui.
- 23 Komail japwilim a jarau kan karoj, pok *on* Ieowa! Ieowa kin kotin jinjila me pojon akan, ap depuk *on* ir melel, me aklapalap akan.
- 24 Komail karoj me kaporoporeki Ieowa, en kelail o der majak!

32

- 1 MEID pai, me dip arail lapwadar, o me ar japun pwaipwaidier!
- 2 Aramaj meid pai, me Ieowa jolar pan kapokoki *on* dip ar, me jota likam nan monion ar.
- 3 Pwe ni ai men okila, kokon ai kan ap jujueda kilar ai janejan ran karoj.
- 4 Pwe lim omui katoutou ia nin ran o ni pon, o ai kelail monedier, dueta ni anjau en karakar. Jela.
- 5 I me i weokadan komui dip ai kan, o jota okila ai japun kan. Nai indinda: I pan weokadan Ieowa ai katiwo kan; komui ap kotin maki *on* ia jued en dip ai. Jela.
- 6 I me jarau kan karoj pan potoan kapakap *on* komui arain anjau me komui kak diarokada. Lapake kalaimun pan wiaui, a a jota pan lel *on* ir.
- 7 Komui me pere pa i, kom pan kotin perawei jan ia men kamajak, i ap pan dorela o kapina ni peren. Jela.
- 8 I pan padaki *on* uk o kajale *on* uk al o, me koe en weweid ia; I pan kalua kin uk por en maj ai.

- 9 Komail der dueta oj de aj amen me jota ar madamadua, me mau *on*, kijin mata en ko *on* au arail, a ma jo, re jota pan duki *on* uk.
- 10 Me japun o kin lodi *on* jon en madak toto, a me kaporoporeki Ieowa, kalanan en Ieowa pan kapil pena i.
- 11 Polauleki Ieowa, o pereperen komail me pun kan, o kapikapina komail karoj me lelapok melel akan.

33

- 1 KOMAIL me pun kan polauleki Ieowa, me lelapok kan en kapina i.
- 2 Danke Ieowa o kapikapina ki men kajan o kaule ki *on* i jal en arp eijok.
- 3 Kauleki *on* i kaul kap pot, komail kanai *on* arp o nil!
- 4 Pwe majan en Ieowa me inen o a wiawia kan karoj melel.
- 5 A kin kotin pok *on* me pun o melel, jappa direki kalanan en Ieowa.
- 6 Nanlan wiaui kida majan en Ieowa o au-depan a karoj ki nen en jilan i.
- 7 A kotin kolekol pena pil en madau dueta nan dal eu, o a kotin nekidala ad akan nan waja rir.
- 8 Jappa karoj en lan Ieowa o karoj me kaukaujon nan jappa en wauneki i.
- 9 Pwe ma a kotin majanta, ap pan wiaui, o ma a kotin panokada, ap pan miela.
- 10 Ieowa kin kotin kawela kapun en men liki kan, o a kin kawukila madamadua en wei kan.
- 11 A me Ieowa kileledier, pan duedueta, o me a kotin kupurada, pan kokolata.
- 12 Meid pai wei o, me Ieowa ar Kot, o wei, me a kotin piladan a jojo.
- 13 Ieowa kin kotin ireron aramaj akan karoj jan nanlan.
- 14 A kotin ireron karoj, me kaujon jappa jan mol a teneten.
- 15 A kotin wiadar monion arail karoj, o a kotin mani ar wiawia kan karoj.
- 16 Nanmarki amen jota pan pwai kida a karij toto, o ol komad amen jota pan dore kila a kelail.
- 17 Oj akan pil jota kak jauaja ekij o a kelail melel jota kadepa.
- 18 Kilan, jilan en Ieowa kin ireron *on* me lan i, o me kaporoporeki a kalanan.

- 19 Pwen kapit ir ala *jan* ni mela o katekatunole ni anjau en lek.
 20 Nen atail kin auiaui *leowa*, i me jauaj patail o pere patail.
 21 Pwe *monion* atail kin peren kida i, pwe kitail kin liki mar a jarau.
 22 *Main*, *leowa*, omui kalanan en mi po at duen at kaporoporeki komui.

34

- 1 I PAN kapina *leowa* anjau karoj; au ai pan kapina i kokolata.
 2 Nen i en juaiki *leowa*, me luet akan pan ron, ap peren kida.
 3 Komail *ian* ia kapina *leowa*, pwe kitail en wiaki eu, *kalanada* mar a.
 4 Ni ai rapaki *leowa*, a kotin *japen* ia, o dore ia la *jan* nan ai majak karoj.
 5 Me kin ariri i, pan kakelada, o maj arail jota pan namenokala.
 6 Ol luet men et lao likwir, *leowa* ap kotin erekier o dorela i *jan* nan a apwal akan karoj.
 7 Toulan en *leowa* kotikot ren me lan i o kotin jauaja ir.
 8 Komail *jon* o kilan duen kalanan en *leowa*! Meid pai, me liki i!
 9 Lan *leowa* japwilim a jarau kan! Pwe me kin lan i, jota pan anane meakot.
 10 Laien pulepul akan lekila o men manada, a me kin rapaki *leowa*, jota pan anane meakot.
 11 Jama ko, komail kodo re i, ron ia, i pan padaki *on* komail duen lan *leowa*:
 12 Ij me *inon* *ion* maur warai, o ij me mauki ran kajelel akan?
 13 Pere *jan* mejued lo om o kilin au om, pwe re der kotaue.
 14 A muei *jan* mejued, ap wiada me mau, rapaki popol ap dadaurata.
 15 *Jilan* en *leowa* mamani me pun kan, o karon a ereki ar likwir;
 16 A *jilan* en *leowa* kin palian ir, me kin wia mejued, pwen kaw e ir ala *jan* nan jappa.
 17 Irail kin likwir, *leowa* ap kotin mani ir o kotin jauaja ir *jan* ni ar apwal akan karoj.
 18 *leowa* koren *ion* ir, me *monion* arail arail olar, o kotin jauaja ir, me *nen* arail olar.

- 19 Kalokolok toto lel *on* me pun kan, a *leowa* kin kotin jauaja ir *jan* nan mepukat karoj.
 20 A kotin jinjila kokon akan karoj, pwe eu ender tip pajan.
 21 Me jued kot pan kamela mo doo *jan* Kot akan, o me kin kailonki me pun kan, pan kalokolok.
 22 *leowa* kin kotin dorela *nen* en japwilim a ladu kan, o karoj me liki i jota pan kalokolok.

35

- 1 MAIN, kom kotin pei *on* ir, me kin pei *on* ia; o kotin palian *on* ir, me kin u *on* ia.
 2 Re kotin ale pere o tatan mauin ap kotida, pwen jauaja ia.
 3 Napekida katieu jauaja ia *on* ai imwintiti kan. Kotin majan *don* *nen* i: *Nai* jauaj pam!
 4 Me men kame ia la, en namenokala o kankaururala; o me men wia jued *on* ia, en pure wei o jarodi.
 5 Ren wiala dueta dip en kijin war akan mon kijinian, o tounlan en *leowa* jikin irail wei.
 6 Al arail en rotorotala o kitentel la, o tounlan en *leowa* en kotin pakipaki irail.
 7 Pwe re injenjara ia, pwen kame ia la, ap jota karepa, o re wia por *on* ia, a jota karepa.
 8 A en jejeinlek lodi *on* kalokolok; o injar me a wiadar, pein i en lodi *on*; o mela en lel *on* i waja o.
 9 A *nen* i en perenki *leowa* o polauleki a kotin jauaja ia.
 10 Kokon ai kan karoj pan inda: *Main*, ij me rajon komui? Pwe kom kotin jauaja me luet o *on* me a jota itar *on*, o kom kotin jauaja me luet o jamama *on* me lolap akan.
 11 Jaunkadede likam kai u *on* ia, kalelapok re i, me i jota aja due.
 12 Re kin depukki me mau me jued, pwen kainjenjuede kin ia.
 13 A *nai*, ni ar jomau, i puri *on* nan tuk en likau, o kaloke pein *nai* ni ai kaijejol, o kapakap *jan* *monion* i.

- 14 *Nai wiai on* ir dueta *on* kompoke pa i o udan ri ai; *nai* injenjued dueta amen, me kin loleitki in a.
- 15 A irail peren kida ai jikilikel o pokon pena. Men lalaue pokon penan ia o *jon* en aramaj, me i jaja, kin lalaue ia anjau karoj.
- 16 Re *ni tete on* ia, irail, me kin janjalmau o lalaue pweki kijin mana.
- 17 *Main*, arai da, me kom pan kotin majani mepukat? Dorela *nen* i *jan* arail mejued, o maur ta ieu *jan* laien pulepul akan.
- 18 I pan kapina komui nan momodijou laud, o nan pun en aramaj toto i pan danke komui.
- 19 Der mueid *on* ai imwintiti nin jokarepa, ren peren kin ia, o me kin kailon kin ia nin jokarepa, ren der lalaue ia ki maj arail.
- 20 Pwe ar lokaia jota kin kareda popol, o re kin madamadaua, en dipi *on* me lelapok kan nan jap o.
- 21 O re jar pajan au arail *on* ia indada: Io io, pein kit kilaner.
- 22 *Main*, kom kotin mani mepukat, kom der kotin nenenla, *Main*, kom der doo jan ia!
- 23 Kotin opala waja o kipada, pwen kapun ia la o ai dodok, ai Kot o ai Kaun.
- 24 *Main*, ai Kot, kotin kapun ia la duen omui pun, pwe ren der peren kin ia.
- 25 Der mueid *on*, ren inda nan monion arail: Io, io, i me je men! Der mueid *on*, ren inda: Kitail katalalar i.
- 26 Irail karoj, me peren kida ai apwal akan, en namenokala o kankaurura la, ir me poponmajo *on* ia, en likau kida namenok o kankaurur.
- 27 Irail me kin peren kida ai pun en nijinij o pereperen, o ren inda anjau karoj: Meid kapina *on* Ieowa, me kin perenki jauaja japwilim a ladu o,
- 28 O lo i en kapakaparok duen omui pun, o kapina komui ran karoj.

36

- 1 IET me i men inda *jan* lol en monion i duen tiak en me japun o: Jota lan Kot mi mon maj a.

- 2 A kin kotaue o linkapin, pwen pein i dadaurata a dodok jued, ap tataki me tei kan.
- 3 A lokaia karoj me jued o likam; a pil jota kin duki *on* padak, pwen wiada me mau.
- 4 A kin madamadaua pon a loj. A kin weweid nani al me jota mau o jota kin juedeki me japun.
- 5 *Main*, omui kalanan me ideda won lan, o omui melel pil lel *on* tapok kan.
- 6 Omui pun rajon nana en Kot akan, o omui kadeik kan me rajon iluk ileile kalank; *Main*, komui me kotin dorela aramaj o man akan.
- 7 Meid kajampwal omui kalanan *Main* Kot, pwe aramaj akan kin diar wajan kamaio pan mot en lim omui!
- 8 Re pan jaliel kila dipijou toto nan tanpaj omui, o kom kotin kanim pil kin irail peren laud rajon pilap pot.
- 9 Pwe parer *on* maur mi re omui, o ni omui marain, je kin kilan marain.
- 10 Kom kotin dadaurata omui kalanan *on* me aja komui, o omui pun *on* me melel *jan* ni monion arail.
- 11 Kom der mueid *on*, i en tiatidi pan me aklapalap akan, o pa en me japun kan ender kapup ia di.
- 12 A mejued akan en pupedi waja o, pwe ren lokidokila o jolar memaureda.

37

- 1 KOE der makaraki me jued akan; o der peirinki me kin wia japun.
- 2 Pwe re pan jorala madan dueta rä, o re pan monedi dueta tan tuka kan.
- 3 Kaporoporeki Ieowa o wiada me mau, kaukaujonta nan jap o, o wiawia me pun.
- 4 Polauleki Ieowa, a pan kotiki *on* uk, me monion om inon ion.
- 5 Mueid *on* Ieowa om wiawia kan o kaporoporeki i, a pan kotin wia mau.
- 6 A pan kapwarda om wiawia me pun dueta marain, o om tiak pun dueta nin jauaj.
- 7 Kaporoporeki Ieowa ap nenenla o auiaui, o koe der makar kida pan me kin pwaida ni a wiawia kan, ol o, me kin kapwaiada me jued.

8 Muei *jan* makar o pwilikidi om *linaranar*; koe der makar, pwe koe der pil wia me *jued*.

9 Pwe me *jued* akan pan kokoka *jan*, a me liki *Ieowa*, pan *japaneki jap o*.

10 Anjau takij, ap jolar me *japun o*, o ma koe men kilan deu a, a jolar mia.

11 A me opampap akan pan jojoki *jap o*, o re pan pereperen ki ar kapwa toto.

12 Me *japun o* kin kamajak me *pun o*, o *ni tete on i*.

13 A *Ieowa* kotin kiparamateki i, pwe a kotin *mani* a anjau.

14 Me *japun* kan kin *nape* kida kodlaj o kaonopada kajik katieu, pwen kajikiedi me luet o jamama, o kamela me kekeit wei ni melel.

15 A ar kodlaj pan dokodi pein *monion* arail, o ar kajik katieu pan tip *pajan*.

16 Me malaulau en me *pun* amen, me mau *jan* dipijou toto en me *japun* kan.

17 Pwe pa en me *japun* kan pan tip *pajan*, a *Ieowa* pan kotin kolekol me *pun* kan.

18 *Ieowa* kotin *manier* ran en me lelapok kan, o ar dipijou pan duedueta.

19 Re jota pan namenokala ni anjau apwal, o ni anjaun lek a pan itar *on ir*.

20 Pwe me *japun* kan pan lokidokila, o imwintiti en *Ieowa*, ma re rajon *jap* kajelel eu, re pil pan mokonaidi dueta atiniai.

21 Me *japun* kan kin pwaipwand ap jota kapunala, a me *pun o* kin kadek o kin kijakija wei.

22 Pwe me paie kin i, pan jojoki *jap o*, a me a kotin karialar akan pan kokoka *jan*.

23 *Ieowa* kin kotin katenetene *jon* en aramaj due met ar kakakewei, o a kotin peren kida a wiawia kan.

24 Ma a pan pupedi, a jota pan lokidokila; pwe *Ieowa* kotin kolekidi i lim a.

25 *Nai* pulepul ap malar, a i jaikenta kilaner me *pun* amen likidmalielar, de na kan poekipoeki prot.

26 A kin kadek anjau karoj o kin men kijakij wei, o na kan pan paida.

27 Muei *jan* me *jued* ap wia me mau, koe ap pan mimieta nan *jap o*.

28 Pwe *Ieowa* kotin peren kida me *pun*, o a jota pan kotin likidmaliela *japwilim*

a jaraui kan; re pan nekinek kokolata, a kadaudok en me *japun* kan pan kokoka *jan*.

29 Me *pun* kan pan jojoki *jap o*, ap mimieta kokolata.

30 Au en me *pun* amen kin kida me lolekon, o lo a kaparokki me *pun*.

31 Majan en a Kot mi nan *monion* i, a jota pan krijedi.

32 Me *japun* kin majamajan me *pun*, pwen kamela i.

33 A *Ieowa* jota pan kotin mueid *on*, en mi nan pa a kan, o a jota pan kotin kajela i, a lao pan pakadeikada.

34 Auiaui *Ieowa* o weweid nan a al akan, a ap pan kotin kajapwil uk ada, pwe koe en jojoki *jap o*; koe pan kilan, me *japun* kan pan kokoka *jan*.

35 I kilaner me doo *jan* Kot amen, me katiwo o pwaida o maurada dueta tuka mau pot.

36 A ni at dauli waja o, kilan, a joer mia; i idok duen i, a a jolar kak diarokada.

37 Dadaurata om lelapok, o wiawia me *pun*; pwe *jon* due met pan pwaida mau ni imwi.

38 A me katiwo kan pan wiaki eu lokidokila, o me *japun* kan pan koka *jan* ni imwi.

39 A *Ieowa* kotin jauaja me *pun* kan, i me kele parail ni ar apwal akan.

40 O *Ieowa* pan kotin *ieian* ir o pan dore ir ala; A pan kotin dore ir ala *jan* me *japun* kan, o a pan jauaja ir, pwe re kin liki i.

38

1 MAIN, der kotin kaloke ia ni omui kupur *jued*, o der kame ia ni omui *onion*.

2 Pwe *japwilim* omui kanaan kajik katieu lel *don* ia, o lim omui katoutou ia.

3 Jota mau kot ni pali war ai pweki omui *onion*, o jota moleilei nan kokon ai kan pweki dip ai

4 Pwe dip ai kin kadupaledi *mon* ai, re kin katoutou ia dueta meakot me toutou melel.

5 Ai ola kan pojuedela o nanan pweki ai pweipwei.

6 I kin koj pena o pairok wei alialu, i kin injenjued anjau karoj,

- 7 Pwe lonelon ai monedier melel, o jota mau kot ni pali war ai.
- 8 Nai luetalar melel o i wokiwok pajaner. I kin janejan, pweki monion i jota kak moleilei.
- 9 Main, kom kotin mani ai inon karoj, o ai janejan jota rir jan komui.
- 10 Monion i rerer, ai kelail ko janer re i, o marain en maj ai pil rotorotala.
- 11 Kompoke pai o ai warok kan kin dooweijan ia, o juedeki ai kalokolok, o jau i kan kin doo jan ia.
- 12 O me kin inon ion kame ia la, kin mamajaman ia, o me men wia jued on ia, kin indinda duen ar pan wiada dodokjued, o re kin widiwidin anjau karoj.
- 13 A nai dueta me jalonepon amen, me jotoron waja, o dueta me loton, me jota kak jar pajan au a.
- 14 Nai dueta ol amen me jolar ron waja, o jota depuk en lokaia mi nan au ai.
- 15 A i kin auiaui komui, Main. Komui Main ai Kot pan kotin japen ia.
- 16 Pwe i men, ren der peren kin ia. Ma nä i pan krijedi, re pan peren kida melel.
- 17 Pwe i koren ion pupedi, o ai kalokolok kin koren ion ia anjau karoj.
- 18 Pwe i weokada dip ai kan o juedeki dip ai.
- 19 A ai imwintiti kan memaureta o irail me kelail; me kailon kin ia ni jota karepa me toto.
- 20 O me kin depukki ai me mau me jued, kin palian ia, pweki ai dadaurata me mau.
- 21 Ieowa ai Kot, kom der muei jan ia o der dooweijan ia!
- 22 Kom kotin madan don ia, Main jauaj pa i.

39

- 1 NAI inda: I pan kanai on al ai kan, pwe i ender wia dip ki lo i. I pan jali pena au ai arain en me japun o mi re i.
- 2 I kadukiedier ai lokaia o nenenlar o jolar inda duen peren, a ai kalokolok lalaudalar.
- 3 Monion i karakaradar nan kapedi, o ma i pan tamanda mepukat, a rajon kinjiniai lulada; i ap lokaia kida lo i.

- 4 Main, kotin padaki on ia, me maur i pan imwijokela, o imwi pan ai ran akan, me i pan jamoer.
- 5 Mani, ai ran akan dueta tälap en pa en aramaj re omui; o maur i likamata jota meakot mo 'mui. Melel aramaj, me kin keleki pein i, kin dueta adiniai. Jela.
- 6 Re kin alialu jili rajon mota, o re kin katoutouki pein irail dodok mal. Re kin nanak pena ap jaja, ij me pan naineki.
- 7 Ari Main, ij me i en auiaui? I kaporoporeki komui.
- 8 Dore ia la jan dip ai karoj, o kom der mueid on, me pweipwei kan en kaurur kin ia.
- 9 I pan nenenla o jota jar pajan au ai, pwe kom kotin wiadar.
- 10 Kotin katukiedi omui kaloke ia; pwe nai dupok kilar ai kalokolok pan lim omui.
- 11 Ma kom pan kaloke amen pweki dip a, mom a kajelel ap pan juedala likamada man en mot kanala. O meid mal aramaj karoj! Jela.
- 12 Main kom kotin ereki ai kapakap, o mani ai likwir, o der japaimokid ni ai janejan, pwe nai japwilim omui men kairu o pweledan omui wei men dueta jam ai kan karoj.
- 13 Kom kotin muei jan ia, pwe i en kelailada, mon ai pan kokowei o jolar mia.

40

- 1 I AUIAUIER Ieowa, o a kotin iroir don ia o kotin erekier ai likelikwir.
- 2 A kotin api ia da jan nan por jued o jan waja lujujur, o kotin kajonedier nä i kat pon paip eu, pwen kak alu mau;
- 3 O a kotiki on nan au ai kaul kap pot, pwen kapina atail Kot; i me aramaj toto pan udial ap lan Ieowa o kaporoporeki i.
- 4 Meid pai ol o me kaporoporeki Ieowa o jota waroki on me aklapalap akan, de me weweid nin tiak likam!
- 5 Main ai Kot, meid kapuriamui japwilim omui dodok kan o omui madamadua, me komui kotin kajale on kit. Jota me rajon komui.

- I men kaparok o kajokajoi duen, a re jota mau *on* wadok.
- ⁶ Kom jota kotin kupura mairon man de mairon wan tuka kan; a kom kotin kawajak pajan jalon ai; kom jota kotin mauki mairon ijij de mairon en dip.
- ⁷ Nai ap inda: Kilan, I kokodo; nan puk o me intinidier duen *nai*.
- ⁸ I men kapwaiada kupur omui, ai Kot; o japwilim omui kapun o mi nan lol en monion i.
- ⁹ I pan padaki *on* momodijou laud duen me pun. Kilan, i jota pan nenenla, Main kom kotin mani.
- ¹⁰ I jota okila omui pun nan monion i. I kin kapakaparok duen omui melel o maur, i jota kin okila omui kalanan o melel mon momodijou laud.
- ¹¹ A komui Main der kotiki jan ia omui kalanan, omui kalanan o melel en jinjila ia anjau karoj.
- ¹² Pwe ai kalokolok kapil ia pena, o re jota mau *on* wadok; dip ai katoutou ia, i ap jolar kilan waja; ir me toto jan pit en mon ai, ap jolar anian.
- ¹³ Kom kotin kupura ia Main, o kotin dore ia la; Main kom kotin jauaja madan!
- ¹⁴ Me kin majamajan ia, pwen kame ia la, en namenokala o lijela; me men wia jued *on* ia, en purewei o lijela.
- ¹⁵ Ir me kin likelikwirki due ai: "Io, io!" en majak o lijela.
- ¹⁶ Karoj me idok komui, en pereperen o popol. O me pok *on* omui maur, anjau karoj ren inda: Meid kapinan Ieowa!
- ¹⁷ Pwe *nai* jamama o luet; a Ieowa kin kotin apwali ia. Komui jauaj pa i o ai jaundor; ai Kot, kom der kotin pwand!

41

- ¹ MEID pai me kin apwali me jamama o. Ieowa pan kotin dorela i ni ran apwal.
- ² Ieowa pan kotin apwali i o jinjila a maur, o a pan pwaida nin jappa, o a jota pan muedala i nan pa en a imwintiti kan.
- ³ Ieowa pan kotin kakelada i ni a pan mela; kom kin kotin jauaja i ni a jomau karoj.

- ⁴ Nai inda: Main, kom kotin maki *on* ia; kakelada nen i, pwe *nai* wiadar dip *on* komui.
- ⁵ Ai imwintiti kan kin lokaia jued duen *nai*. Iad a pan mela o mar a pan ririla?
- ⁶ A kin kodon kilan ia, a kin lokelokaia, a monion a me toror, pwe a kin rapaki karepan a lalaue, ap kokowei lokelokaia due.
- ⁷ Karoj me kailon kin ia, kin lidilidumonin kin ia, o re madamadaua jued duen *nai*.
- ⁸ Me juedkot mi re a; a pupedier o jolar pan uda.
- ⁹ Pil kompoke pa i, me i liki, o me ian ia manamana, kin tiaki ia di.
- ¹⁰ A komui Main kotin maki *on* ia, o kau ia da, i ap pan depuk *on* ir.
- ¹¹ I me i pan ajaki, me kom kotin kupura ia, pwe ai imwintiti ender *nijinij* kin ia.
- ¹² A kom kin kolekol ia pweki ia lelapok, o kom pan kotin kajone ia di mon jilan omui kokolata.
- ¹³ Kapina *on* Ieowa, Kot en Ijrael jan met o kokolata! Amen. Amen.

42

- ¹ DUEN tia amen inon ion pil, iduen nen i kin inon ion komui o Kot.
- ² Nen i inon ion Kot, *on* Kot ieiaj. Iad i pan lel waja o, me i pan ariri jilan en Kot.
- ³ Pil en maj ai, iei kan ai mana ni ran o ni pon, pwe irail kin indan ia ran karoj: Ia om Kot?
- ⁴ Ma i madamadaua duen mepukat, i ap wudokila audepan monion i *on* pein *nai*, pwe i inon ion ian pokon o kokodalan tanpaj en Kot, o i men ian pokon, me kin wiada a ran, pereperen o kapikapina.
- ⁵ Nen i, da me koe injenjuedeki o jota moleileiki? Auiwai Kot! I pan puron kapina i. Pwe a kotin jauaja kin ia jilan i.
- ⁶ Ai Kot, nen i me injenjued; i ap madamadaua duen komui nan jap en kailan Iordan o Ermonin, pon dol Mijar.
- ⁷ Japwilim omui pil akan *nirinirjok*, pil laud akan *nirinirjok*; japwilim omui iluk kan karoj kadupal ia di.

- 8 Ieowa kotin inaukidar a kalanan ni ran, a ni pon i kin kauli on i, o i kapakap on Kot en maur i.
- 9 I kin indan Kot ai paip: Da me kom kotin likidmalie kin ia la? Da me i en weweideki ni injenjued pweki ai imwintiti kelaail on ia?
- 10 Likamata kokon ai kan mut pajaner, ni ai imwintiti lalaue ia. Pwe re kin indan ia ran karoj: Ia om Kot?
- 11 Nen i, da me koe injenjuedeki o jota moleileiki? Auiaui Kot! Pwe i pan danke i, pwe i jauaj pan maj ai o ai Kot.

43

- 1 MAIN Kot! Kotin jauaja ai pun, o kotin ieian ia nan kapun on aramaj jued pukat, o kotin dore ia la jan aramaj likam o morjued akan.
- 2 Pwe komui Kot en ai kel; da me kom kotin kaje kin ia la? Da me kom kotin mueid on, i en weweidwei ni ai injenjued, ma ai imwintiti kelaail on ia?
- 3 Kom kotin kadarado omui marain o mekel, pwe ira en kalua ia, o wa ia lan ni omui dol jarau i o tanpaj omui.
- 4 Pwe i en pedelon on nan pei jarau en Kot, iei Kot me kaperen pa i o kapol pa i, o i en danke komui Kot ki arp, ai Kot.
- 5 Nen i, da me koe injenjuedeki o jota moleileiki? Auiaui Kot! Pwe i pan danke i, pwe i jauaj pan maj ai o ai Kot.

44

- 1 MAIN Kot, je roner ki jalon at, jam at oko kajokajoi on kit er, me kom kotin wiadar ni ar anjau maj.
- 2 Kom kotin pakiweier men liki kan ki lim omui, ap wilian ir di; kom kotin koko jan wei kan, ap id katotoe ir ala.
- 3 Pwe re jota kaloedier jap o ki ar kodlaj, o pa arail jota katepa on ir, pwe pali maun omui o lim omui, o marain en jilan omui; pweki kom kotin kupura irail er.
- 4 Pwe komui Kot ai Nanmarki, me inauki on Iakop, en jauaja i.
- 5 Komui, me je pan kawekila at imwintiti kan; ni mar omui me je pan tiakekidi me kin palian kit.

- 6 Pwe i jota kin kaporoporeki ai kajik katieu, o ai kodlaj jota kak dore ia la.
- 7 Pwe komui me kin jauaja kit jan at imwintiti kan, o kom kin kanamenokala, me kailon kin kit.
- 8 Ran karoj je pan kapina Kot, o je pan danke on mar omui kokolata. Jela.
- 9 Ari jo, kom kotin likidmalie kin kit ala, pwe jen lijela, o komui jota ian at karij akan.
- 10 Kom kotin mueid on at imwintiti, ren paki kit wei, o me kailon kin kit, kin kulia jan at kapwa.
- 11 Kom kotin mueid on ir, ren kawekit ala dueta jip oko, o kom kotin kamueit kit pajan nan pun en men liki kan.
- 12 Kom netikila japwilim omui kan ni pwai jued, a komui ap jota kapwapwa kilar.
- 13 Kom kin kotin wiai on kit, jen kankaurur ren men imp at, o lalaue o jarodi ren me kapil kit pena.
- 14 Kom kotin wia kin kit karajepa eu ren men liki kan o aramaj akan kin due-duälök kin kit.
- 15 I kin jaro nin ran karoj o maj ai me dir en namenok,
- 16 Ni ai roner on aramaj morjued o lalaue, o ni ai kilekila ai imwintiti o me kin akdepuk kan.
- 17 Mepukat karoj lel don kit er, ari jo, je jota kak monokela komui, de wia dip on japwilim omui inau.
- 18 Monion at jota pupwei jan komui, o je jota wuki wei jan al omui.
- 19 A komui kawekit alar ni wajan man jued, o kom kadupale kidi mot en mela.
- 20 Ma je monokela mar en at Kol, o pokada pa at on amen kot,
- 21 Kot jota pan kotin diarada? Pwe a kotin mani lol en monion at.
- 22 Pwe kit kin kalokoloke kin komui ni ran karoj, o kit rajon jip me pan kamela.
- 23 Main, kom kotida! Da me kom kotin jaimokela? Kotin opada waja, o der kajapoke kit ala kokolata!
- 24 Da me kom kotin karirila jilan omui, o kotin maliela at luet o at kalokolok?
- 25 Pwe nen it poridier ni pwel par; kaped it paj on pwel.

26 Kom kotida, jauaja kit, o dore kit ala pweki omui kalanan.

45

- 1 MOMION i kin wiada kaul kajelel apot; i pan kaule ki duen Nanmarki amen, lo i rajon penjil en jaunintin koiok amen.
- 2 Komui ta me kajelel jan aramaj karoj; meid kajelel jilan omui; i me Kot kapai kin komui ta kokolata.
- 3 Pira won omui kodlaj ni lonelon omui, komui ol komad, o kapwata kin komui!
- 4 Komui en pwaida ni omui kapwat. Kom kotiwei, pwen jauaja me melel, o me luet akan, pwen kolekol on ir me pun. Lim omui maun ap pan wia dodok kapuriamui.
- 5 Kananan omui kajik katieu me kon — wei kan kin lodi on komui —; re kin lel on nan monion en imwintiti en nanmarki.
- 6 Main Kot, mol omui pan duedueta kokolata; o jokon en wei omui me jokon en pun apot.
- 7 Kom kin pok on me pun ap tataki tiak jued; i me Kot, omui Kot, keie kin komui le en kaperen mon omui warok kan.
- 8 Omui likau kan kin pomauki mire, aloe, o kajia ni omui pedoi jan tanpaj omui im elpenpain, komui kin polauleki kaul o arp.
- 9 Japwilim en Nanmarki jeripein ko mi nan pun en toun tanpaj omui; li Nanmarki a kotikot ni pali maun omui kapwateki kold en opir.
- 10 Nai jeripein koe ron, o kilan, o kapaikedi jalon om, o monokela jap om o jau om akan.
- 11 Nanmarki ap pan peren kida mom om kajelel; pwe i om Kaun, a koe en kaudoki on i.
- 12 Nain Tiruj, me kapwapa re 'rail pan wado kijakij; o nidinid re om.
- 13 Japwilim en Nanmarki jeripein, me mi lole, meid kajelel ni monion i, a kapwateki likau kold.
- 14 A pan pakaluala ren Nanmarki ni a likau linan o a warok peinekap akan, me idauen i, kompoke pa, pan kalua don komui.

15 Re pan kalua irail ki peren o nijinij, o re kin pedelon on nan tanpaj en Nanmarki.

- 16 Noumui manakap akan pan wiliandi jam omui kan; i me kom pan kajapwiladan jaupeidi en jap akan karoj.
- 17 I pan tamanda mar omui ni di kan karoj; i me wei kan karoj pan kapina komui kokolata.

46

- 1 KOT atail kaporopor o kele patail, o jauaj patail ni atail apwal akan, me lel don kitail.
- 2 I me je jota pan majak, menda ma jappa pan jorela, o nana kan pan kirila nan waron en madau.
- 3 Menda ma a iluk kan pan onionida o pudopudeda, o ma a kelail on kawela nana kan. Jela.
- 4 Pwe kanim en Kot pan pereperen a duedueta ianaki utun pil, me mi lole, waja me tanpaj jarau en me Lapalap o mia ia.
- 5 Kot kotikot lole, i me a pan tenetenki kokolata; Kot pan kotin jauaja i nin joran.
- 6 Men liki kan kin linaranar o wei kan pan ola, jappa pan joredi, ma a pan kotin majani.
- 7 Ieowa Japaot kotin ieian kitail; Kot en Iakop i pere patail. Jela.
- 8 Komail kodo, kilan dodok lapalap en Ieowa, me kotin dodok kelail nin jappa,
- 9 Me kotin kadukiedi mauin lel ni imwin jap karoj o katip pajan kajik katieu, o kawela katieu, o karon a kila kijinia war en mauin akan.
- 10 Komail nenenla o ajada, me Nai ta Kot. I pan kawauwi pein Nai ren men liki kan, I pan kalinanada nin jappa.
- 11 Ieowa Japaot kotin ieian kitail; Kot en Iakop i pere patail. Jela.

47

- 1 KOMAIL kainok karoj lopolop o kapina Kot ki nil kaperen!
- 2 Pwe Ieowa me lapalap kaulap, a meid kalank; i Nanmarki lapalap nin jap akan karoj.

- ³ A kotin kaloedi *on* kitail wei kan o aramaj akan pan nä atail.
⁴ A kotin piladan kitaail atail jojo, linan en Iakop, me a kotin pok *on*. Jela.
⁵ Kot kotida *nijinij*, o Ieowa ki *nil* en karonete kelail.
⁶ Kauli *on* Kot pjalm ko! Kaulki pjalm ko! Kauli *on* atail Nanmarki! Kakaul!
⁷ Pwe Kot Nanmarki nan jap karoj; komail kaul ki pjalm ni lolekon.
⁸ Kot Nanmarki en men liki kan; Kot kotikot pon mol a jarau.
⁹ Jaupeidi en wei kan pokon pena wiala wein Kot en Apraam; pwe pere en mauin nin jappa me japwilim en Kot. A kotin lapalap melel.

48

- ¹ IEOWA meid lapalap, o a indand mau melel nan kanim en atail Kot, pon japwilim a dol jarau!
² Meid kajelel en dol Jion a uda, me jap karoj kin peren kida; ni pali apon kanim en nanamarki lapalap mimi ia.
³ Toun im kalaimun akan aja Kot, me i pere parail.
⁴ Pwe *kilan*, nanmarki kan pokon pena, ap daulul wei.
⁵ Irail puriamui kila ni ar *kilaner* mepukat; irail majapwekadar o *taner*.
⁶ Irail rerer, o re majak dueta li pan naitik amen.
⁷ Kom kin kotin kawela jop en Tarjij ki *an* en maj en *lan*.
⁸ Duen atail ronadar, iduen kitail kin *kilanada* nan kanim en Ieowa Japaot, nan kanim en atail Kot; Kot kin kolekol i kokolata. Jela.
⁹ Main Kot je kin tamatamanda omui kalanan nan japwilim ar tanpaj im en kaudok.
¹⁰ Main Kot duen mar omui iduen wau omui lel ni imwin jappa; pali maun omui me dir en *pun*.
¹¹ Dol en Jion en pereperen, o nain Iuda jeripein ko en injenemaui omui kadeik kan.
¹² Komail kaidon kapil pena Jion, wadok im ten kan;
¹³ Kilekilan mau a kel takai kan, o kakajau a im kalaimun akan, pwe

komail en kak kajoia *on* men mur akan,

- ¹⁴ Me Kot men et, pan atail Kot anjau karoj kokolata. A pan kotin kalua kitail kokolata.

49

- ¹ Komail kainok kan karoj ron o dedeki, komail toun jap karoj,
² Ir karoj, aramaj o jaupeidi, ir karoj me kapwapwa o jamama kan!
³ Au ai pan kaparok duen lolekon, o *monion* i duen lamalam *pun*.
⁴ I pan kapaiké don *jalon* ai lepen majan, o i pan kaleda me rir akan ni *nil* en arp.
⁵ Da me i en majak ni ran apwal akan, ma me japun kan kapil ia pena,
⁶ Me kin kaporoporeki ar dipijou o juaiki ar kapwa toto?
⁷ Pwe jota me kak dorela ri a, de tomei i ren Kot,
⁸ (Pwe meid apwal, en dorela *nen* ar; a jota pan pwaida kokolata).
⁹ Pwen maur potopot o jota *kilan* joujou o.
¹⁰ Pwe a kin *kilan*, me lolekon kan kin mela dueta me pweipwei o iakalar akan, o re pan mueid *on* amen ar dipijou kan.
¹¹ I me re kin peren kida, ma im arail pan duedueta, o deu 'rail pan mimieta kokolata; o re konekon melel nin jappa.
¹² Ari jo, aramaj me konekon jota kak mimieta ni mepukat, pwe a pan kokowei dueta man amen.
¹³ Iet ar wiawia pukat meid pweipwei; ari jo, kadaudok ar kin *kapina* ki au arail. Jela.
¹⁴ Re wonon nan wajan mela dueta pwin jip; mela kin kamana ir; a me lelapok kan pan kaun irail da madan, o mom ar pan joredi, o re pan doo *jan* deu 'rail, mimieta nan pweleko.
¹⁵ A Kot pan kotin dorela *nen* i *jan* nan mana en wajan mela, pwe a pan kotin japwilimane kin ia. Jela!
¹⁶ Koe der puriamuiki, ma amen pan kapwapwala, o ma linan en im a pan laudala.

- 17 Pwe a jota pan wala meakot ni a pan mela, o a *linan* jota pan idauenla i.
- 18 A kin injenemau kila peren en maur kajelel wet, o aramaj kin kapina ir, me kin apapwali pein ir eta ni maur et.
- 19 A pan idauen la jam a kan, ap jolar kilan marain kokolata.
- 20 Ari, ma aramaj amen indand mau, ap jota a lamalam, a pan kokowei dueta man amen.

50

- 1 KOT Ieowa manaman majanier o molipedo jappa *jan* ni tapin katipin lel ni a kiridi.
- 2 *Linan* en Kot tapida *jan* Jion.
- 3 Atail Kot kotido, o a jota kin kotin japaimokit. Kijiniaia kelail kin tion mo a, o melimel laud kin mi impa.
- 4 A kotin molipe *lan* o jappa, pwen kapunala japwilim a aramaj akan!
- 5 Komail kapokon pena nai lelapok kan, me wiadar ar inau *on* ia ni anjau en mairon!
- 6 Nanlan pan kajaleda a *pun*; pwe Kot kin kotin kadeikada. Jela.
- 7 Komail nai aramaj akan *ron*, I pan padaki *on* komail. Ijrael, I pan kaparoki *on* komail: Nai Kot, om Kot.
- 8 I jota pan kaloke uk pweki om mairon, pwe om mairon ijij kin wiaui *on* ia anjau karoj.
- 9 Ari jo, I jota pan ale *jan* komail kau ol de kut o jip ol *jan* nan im omail.
- 10 Pwe man en nan wel karoj me ai o pil man akan, me mimi pon nana kid pak toto.
- 11 I aja manpir en nana karoj o *jon* en man karoj, me mi nan jap, kin mi re i.
- 12 Ma I men manadar, I jota pan indan uk, pwe jappa me ai o audepa karoj.
- 13 Da, koe lamelame, me I kin inon ion uduk en kau ol, de I men nim ntan kut ol?
- 14 Maironki danke *on* Kot o kapunalan me Lapalap o om inau.
- 15 Likwir don ia ni om injenjued, I ap pan dore uk ala, a koe pan kapina ia.
- 16 A Kot kotin majani *on* me japun o: Da me koe kaparok duen ai kujoned akan, o lokaia kida au om duen ai inau,

- 17 Pwe koe kin tateki tiak *pun* o mamaleki ai kujoned akan?
- 18 Ma koe pan kilan lipirap amen, koe kin *ian* i, o koe kin waroki *on* me kamal akan.
- 19 Au om kin lokaia kiwei me jued o lo om me likam.
- 20 Koe kin wonon o lokaia likam duen ri om; o nain in om putak koe kin karaune mal.
- 21 Koe wiada mepukat, a *nai* kin nenenla; koe ap kiki *on*, me *nai* dueta koe. A I pan kapun *on* uk o kajaleda mon maj om.
- 22 Komail me mamaleki Kot, en aja, I pan kajor komail la o jota jauaj pamail pan mia.
- 23 Me kin maironki danke, kin kapina ia; o i al o, me I pan kajale *on* i duen maur en Kot.

51

- 1 MAIN Kot, kom kotin maki *on* ia duen omui kalanan, o kotin lapwada dip ai duen ar kalanan lapalap.
- 2 Kom kotin widen ia *jan* ai wiawia japun, o kotin kamakel ia da *jan* ni dip ai.
- 3 Pwe i aja duen ai wiadar me jued, o dip ai me janjal *on* ia anjau karoj.
- 4 *On* komui eta me i wiai dip *on*, o wiadar japun mon jilan omui, pwe komui me *pun* eta ni omui majan akan, o komui makelekel eta ni omui pan kadeikada.
- 5 Kotin majani, me i ipwidier ni japun, o in ai ape kin ia dar ni man en dip.
- 6 Kotin majani, kom kin kotin mauki melel, me mi waja rir; kom kin kajale *on* ia lolekon rir.
- 7 Kom kotin kamakele kin ia ijop, pwe i en minla, widen ia, pwe i en puetepueteta jno.
- 8 Kom kotiki *on* ia peren o popol, pwe kokon ai kan, me kom kotin kawelar, en injenemaula.
- 9 Kom kotin jopwei *jan* dip ai kan, o kotin lapwada ai japun karoj.
- 10 Main Kot, kom kotin wiai *on* ia monion makelekel, o kotin kawiliakapada nen i.
- 11 Kom der kaje ia la *jan* mon jilan omui o der kotiki *jan* ia ar Nen jarau.

- 12 Kom kotin pur *on* kamait ia la ki omui jauaja ia, o kotiki *on* ia *nen* en kaperen.
- 13 I pan padaki *on* me katiwo kan duen al omui kan, pwe me dipan akan en wuki *on* komui.
- 14 Main Kot, kom kotin dore ia la *jan* dip en nta, pwe komui Kot ai jaunkamaur, pwe lo i en kapina omui *pun*.
- 15 Main Ieowa, kom kotin kajar pajan kilen au ai, pwe au ai en kapikapina komui.
- 16 Pwe kom jota kotin mauki mairon kamela — a ma iei, i pan wiada — o mairon ijij kom jota kotin kupura.
- 17 A iet mairon, me Kot kin kotin kupura: *Nen* olar, o monion injenjuedalar, o karakarak, iei me komui Main Kot jota pan kotin mamaleki.
- 18 Kom kotin jauaja Jion ki omui kalanan, kotin kauada kel en Ierujalem.
- 19 Komui ap pan kupura mairon *pun*, mairon ijij o mairon unjok. I anjau me kau ol pan ijeda pon japwilim omui pei jarau.

52

- 1 KOE ol weit, da me koe juaikeki me jued, pwe kalanan en Ieowa kin duedueta ni ran karoj.
- 2 Lo om inon ion me jued, o kin rajon naip kon pot, ni a wia likam.
- 3 Koe kin mauki lokaia jued *jan* me mau, o lokaia likam *jan* me *pun*. Jela.
- 4 Koe kin men lokaiaki me jued lo om likam.
- 5 I me Kot pil pan kawe uk ala, o lepuk uk pajan, o waik uk *jan* nan im om, o koko uk *jan* nan jap en me maur akan. Jela.
- 6 A me *pun* kan pan kilan o majapwekada, o re pan kaurureki i:
- 7 Kilan, iei ol o, me jota kaporoporeki Ieowa, pwe a keleki a dipijou toto o a kelail *on* a wiada me jued.
- 8 A nai dueta tuka oliwe pot nan tanpaj en Kot, i kaporoporeki kalanan en Kot kokolata.
- 9 I pan kapina komui kokolata, pwe kom kak kotin wiada; i pan kapina mar

omui, pwe a linan ren japwilim omui lelapok kan.

53

- 1 ME pweipwei kan kin indinda nan monion arail: Jota Kot. Arail tiak meid jued. Arail japun kan jakanekan. Jota amen mia, me kin wia me mau.
- 2 Ieowa kin ireron aramaj akan *jan* nanlan, pwen majani, ma amen mia, me lolekon o rapaki Kot.
- 3 A ir karoj juedalar, o karoj japunalar, jota me kin wiada me mau, jota amen.
- 4 Ir karoj me kin wiada me jued, jota arail lolekon, irail, me kin namala nai aramaj akan rajon prot, a re jota kin likwir *on* Kot.
- 5 Rap majak ni jota karepa, pwe Kot kotin kamueit pajaner kokon en ir, me kin kapil uk pena. Kom kotin kanamenok ir alar, pwe Kot kotin kaje ir ala.
- 6 O i men, jauaj pan Ijrael en kodo *jan* nan Jion, o Kot en kotin lapwada japwilim a jalidi kan! I me Iakop pan injen mauki o Ijrael pan pereperenki.

54

- 1 MAIN Kot, kom kotin jauaja ia ki mar omui, o kotin kajanjaleda ai *pun* ki omui manaman.
- 2 Main Kot, kom kotin ereki ai kapakap, o kotin mani lokaia en au i.
- 3 Pwe men wai kai palian ia, o me weit akan majamajan maur i, o re jota weweid mon Kot. Jela.
- 4 Kilan, Kot jauaj pa i, Ieowa kin kolekol *nen* i.
- 5 A pan kotin depuk *on* ai imwintiti kan ar me jued. Kom kotin kawe ir ala ki omui melel.
- 6 I ap pan wiai *on* komui mairon kaperen, o kapina mar omui, pwe a me mau.
- 7 Pwe a kotin dore ia la *jan* nan ai apwal akan karoj, o maj ai peren kidar ai imwintiti kan.

55

- 1 MAIN Kot, kom kotin ereki ai kapakap, o kom der rirwei *jan* mon ai *nidinid*.
- 2 Kom kotin mani ia o kotin jafen ia. Pwe i kin janjalon jili o janejanki,

- ³ Pwe *nil* en ai imwintiti kin kainjenjued ia o me doo *jan* Kot akan kin pakipaki ia; pwe re kin men wia jued *on* ia, o re kin kailon kin ia.
- ⁴ Monion i majapwekada nan kaped i, o majak en mela lel *on* ia.
- ⁵ Majak o rerer lel *don* ia; wapon kadupal ia di.
- ⁶ I ap indada: O ma pa i kat dueta pa en muroi, pwen pirwei o mi ekij waja.
- ⁷ I ap pan pirla waja doo, o kaukaujon japtan. Jela.
- ⁸ I pan madanlan wajan moleilei mon melimel o katau.
- ⁹ Main Ieowa, kom kotin kawuk pajan lo arail, o kotin kajore ir ala, pwe i kilekilan, me toun kanim o kin weit o akamai pena.
- ¹⁰ Mepukat kin wiaui ni ran o ni pon pon arail kel takai, o a dir en apwal o dodok kan.
- ¹¹ Me jued akan kin kaunda kanim o; o tou a kan jota kin muei *jan* likam o kotaue.
- ¹² Ma ai imwintiti pan wia jued *on* ia, i jota pan injenoki, o ma me kailon kin ia pan pei *on* ia, i pan ruki *jan* mo a.
- ¹³ A koe, ai warok, o kompole pa i o kij ai.
- ¹⁴ Pwe kitail minimin penaer nan pun atail. Kitail wiaki eu nan pun en pokon nan tanpaj en Kot.
- ¹⁵ Mela en madan lel *won* irail, pwe ren lokidokila nan wajan mela ni ar memaur; pwe im arail o lol arail me dir en morjued.
- ¹⁶ A i pan likwir *on* Kot, o Ieowa pan kotin jauaja ia.
- ¹⁷ Nin jautik, o ni manjan, o nin jauaj i pan janejan o weriwer, a ap pan kotin mani *nil* ai.
- ¹⁸ A pan kotin dorela *nen* i *jan* ren me men palian ia, o pan kotin kamoleilei ia; pwe ir me toto, me u *on* ia.
- ¹⁹ Kot pan kotin ereki o kanamenok ir ala, pwe a kotikot eta *jan* tapin kaua. Jela. Pwe re jota pan wukila, o re jota majak Kot.
- ²⁰ A jaikidi japwilim a popol akan, o a kawela a inau.
- ²¹ Au a me kitentel *jan* wi, ap lamelame duen mauin, a lokaia me muterok

jan le, ap rajon kodlaj *kon*, me onopa dan pei.

- ²² Mueid *on* Ieowa, me koe inon ion, a pan apwali uk ada, a jota pan kotin mueid *on* me pun kan en wukiwuk jili.
- ²³ Main Kot, kom pan kotin kaje ir lon *on* nan por lol en me jued o; me inon ion nta o likam kan jota pan lel *on* apali en maur arail. A i pan kaporoporeki komui.

56

- ¹ MAIN Kot, kom kotin maki *on* ia, pwe aramaj akan *nirinir* *on* ia; re kin peipei o kamajak ia ni ran karoj.
- ² Ai imwintiti kan kin *nirinir* nin ran karoj, pwe me toto pei *on* ia ni ar akla-palap.
- ³ Ni ai majak i kin kaporoporeki komui.
- ⁴ I pan kapina majan en Kot, i pan kaporoporeki Kot o pan jota majak, da me aramaj kak wiai *on* ia?
- ⁵ Ran karoj re kin kawukila ai lokaia, re kin madamadauata, duen ar pan kawe ia la.
- ⁶ Re pokon pena, o majamajan, o kakananai *on* kaimwin nä i kat, duen ar pan kak kame ia la.
- ⁷ Iaduen, re pan kak pitila ni ar morjuet? Main Kot, kom kotin kajapokala jon en aramaj due met,
- ⁸ Kom kotin wadok pena al en ai pitilar akan, o kotin kolekol pena pil en maj ai nan japwilim omui dal o. Pwe kaidin karoj kileledier nan japwilim omui puk o?
- ⁹ Ai imwintiti kan ap pan japale wei ni ran o me i pan likelikwir; Iet me i aja, me Kot jauaj pa i.
- ¹⁰ I pan kapina majan en Kot; i pan kapina majan en Ieowa.
- ¹¹ I kaporoporeki Kot, ap jota majak, pwe da me aramaj akan pan kak wiai *on* ia?
- ¹² Main Kot, i inauki *on* komui, me i pan maironki danke *on* komui;
- ¹³ Pwe kom kotin dorelar *nen* i *jan* mela o nä, i kat *jan* ai krijidi, pwe i en weweid mon *jilan* en Kot nan marain en me maur akan.

57

- 1 MAIN Kot, kom kotin maki *on ia*, maki *on ia*! Pwe *nen i* kin kaporoporeki komui, o pan mot en lim omui i wajan ai maur, lao anjau apwal daulier.
- 2 I likwir *on Kot*, me lapalapia, *on Kot*, me kotin kaimwijokala ai kankaneraner.
- 3 A kotin poronedo *jan nanlan jauaj pa i on* me kanamenok *ia*, o me kin *nirinin on ia*. Jela. Kot pan kotin kadarado a kalanan o melel.
- 4 *Nen i mi nan pun en laien akan*, aramaj rajon umpul en kijinia; *ni arail rajon katieu o kananan kajik katieu*, o lo arail rajon kodlaj *kon o*.
- 5 Main Kot, kom kotida *ileila jan lan*, o wau omui nan jappa karoj.
- 6 Irail injarai *ia nan al ai kan*; re kin katoutoui *nen i*; re weirada mo i por eu, ap pein pupedi *on lole*. Jela.
- 7 Monion i injenemaular, Main Kot, *nen i onoper on kaul o kapin*.
- 8 *Nen i pirida! Kaul o arp pirida! I pan pirida nin joran*.
- 9 Ieowa, i men danke *on komui nan wei kan*; i pan kauli *on komui nan pun en aramaj akan*.
- 10 Pwe omui kalanan me laud dueta *nanlan*, o omui melel dueta tapok kan.
- 11 Main Kot, kom kotida *ileila jan lan*, o wau omui *linan nan jappa karoj*.

58

- 1 IADUEN komail loton, pwe komail jota men lokaia me *pun*, o komail jota men kapun nin tiak inen, komail aramaj akan?
- 2 Melel, komail kin wia me *japun nan monion o*, o nan *jap o komail kin kelail on wiada me jued*.
- 3 Me doo *jan Kot akan me japun jan pon kapan in ar akan*; me likam kan kin *janjalon jili jan nan kaped en in ar akan*.
- 4 Ar *linaranar rajon linaranar en jerpent amen, rajon jerpent jalonepon, me penala jalon a*,
- 5 Pwen der *ron nil en jaunwun ani o kati ani men, me kadek wunani*.

- 6 Main Kot, kom kotin katip *pajan ni nan au arail*; Main Ieowa, kom kotin kawela *ni en laien pulepul akan*.
- 7 Kom kotin kawe ir ala dueta pil me kin *pwilipwili wei*. Ma a kaonopada a kananan kajik katieu, re kin tip *pajan*.
- 8 Re pan joredi dueta kamadel amen kin *mon pena*; re jota pan kilan katipin dueta jeri amen, me jota dar *puni*.
- 9 Mon omail ainpot pan pam tui, a pan kotin jipet wei ni a *onion*.
- 10 Me *pun o pan peren kida a lao kilan depuk on ir*, o a pan widen nä a nan ntan me doo *jan Kot o*.
- 11 Aramaj akan ap pan inda: Me *pun kan pan tunole katin*; pwe Kot eta jaunkadeik nin jappa.

59

- 1 AI Kot, kom kotin dore *ia la jan ai imwintiti kan*, o kotin pera *jan ia mon me palian ia*.
- 2 Dore *ia la jan me morjued akan*, o kotin jauaja *ia jan me inon ion nta*.
- 3 Irail kin majamajan maur i, me kelail akan pokon pena *on ia*, a jota dip ai, o jota me jued kot, me i wiadar, Main Ieowa.
- 4 Irail *tan pena o kaonopada*, a jota dip ai. Kom kotin opada waja, o kotin *ieian ia*, o ireron mepukat.
- 5 Main Ieowa, Kot Jepaot, Kot en Ijrael, kotin opada waja, o kotin kadeikada men liki kan karoj. Kom der maki *on amen ir*, me kin wia dip ni ar aklapalap. Jela.
- 6 Nin jautik re kin puredo *nunun dueta kidi kan*, o re kin *tanatan jili nan kanim o*.
- 7 Kom kotin mani, re kin lidelidu *monin*; kodlaj kan mi pan kilin au arail: Ij me pan *ron?*
- 8 A komui, Main Ieowa, pan kotin kiparamat kin irail, o kom pan kotin kalij irail la.
- 9 Kele pa i, i pan rukila re omui. Pwe Kot pere pa i.
- 10 Kot kin kotin kajale *on ia melel a kalanan*; Kot kin kotin wiai *on ia*, i en peren kida ai imwintiti.

- 11 Kom der kotin kame ir ala, pwe nai aramaj akan pan monokela, a kotin kamueit ir pajan ki omui mana, Ieowa pere pat, kajapoke ir ala.
- 12 Dip eta lokaia en kilin au arail; i me re pan lokidi ni ar aklapalap; pwe re kin lokaia lalaue o likam eta.
- 13 Kom kotin kawe ir ala o der maki *on* ir; kawe ir ala, pwe ren jolar meakot, ap aja, me Kot kotin kaunda kadau-dok en Iakop o jap karoj. Jela.
- 14 Nin jautik re kin puredo *nunun* dueta kidi kan, o re kin *tanatan* jili nan kanim o.
- 15 Re kin *tanatan* jili rapaki kan ar mana, ap lipaned, ma re jota pan medila.
- 16 A i pan kauleki duen omui manaman, o ni manjan i pan kapina omui kalanan, pwe komui pere pa i o ai paip ni ran en ai apwal.
- 17 I pan kauli *on* komui ai paip, pwe Kot pere pa i o ai Kot kalanan.

60

- 1 MAIN Kot, kom kotin kaje kit alar, o kamueit kit pjaner ni omui *onion*, kom kotin pur *on* kamait kit ala.
- 2 Kom kotin kamokitadar jap o, o kawelar i, kom kotin kamauiala waja ola kan, pwe a kin mokimokid.
- 3 Pwe kom kotiki *oner* japwilim omui kan katoutou parail. Kom kotiki *on* kit er wain men kapweipwei kit alar.
- 4 A kilel eu, me kom kotiki *on* irail er, me majak komui, i me irail kauadar, ap kelail kidar. Jela.
- 5 Pwe kompoke pamui kan en jaladokala; kom kotin jauaja ki pali maun ar o kotin ereki kit.
- 6 Kot kotin majanier nan japwilim a mol jarau, i me i peren kida; i pan nek pajan Jikem o jojon jap Jukot.
- 7 Kilead o Manajeiei jap we; nai kin kaunda Epraim; a Iudaiei ai jokon;
- 8 Moapiei ai dal en dudu; i kin tiakedi Edom; Piliyta kin *nijinij on ia*.
- 9 Ij me pan kalua ia nan kanim *teneten* eu? Ij me pan *ian ia* lel Edom?
- 10 Kaidin komui ai Kot? Komui me kaje kit alar o jota *ian* at karij akan.

- 11 Kom kotin jauaja kit ni at apwal akan, pwe en aramaj ar jauaje jota katepa.
- 12 Ianaki at Kot kit pan kapwaiada dodok apwal akan. A pan kotin tiakedi at imwintiti kan.

61

- 1 MAIN Kot, kom kotin ereki ai likelikwir o kotin mani ai kapakap!
- 2 Jan ni imwin jappa i pan likwir won komui, ma *monion* i majakada, kom pan kotin kalua ia pon paip ileile eu.
- 3 Pwe komui kapore pa i o imaten kelail *on* ai imwintiti kan.
- 4 Kom kotin mueid *on ia*, i en mimieta nan japwilim tanpaj omui kokolata, o diar wajan kamaur pan lim omui kan. Jela.
- 5 Pwe komui Kot mani duen ai inau; kom kin kotiki *on ia* er jojo en ir, me majak mar omui.
- 6 Komui en kotiki *on* nanmarki maur warai, pwe a jaunpar akan en totola kokolata,
- 7 Pwe a en mimieta mon Kot kokolata; kom kotin kajale *on* i kalanan o melel, me pan jinjila i.
- 8 I ap pan kauli *on* mar omui kokolata, pwe i en kapwaiada ai inau kan ni ran karoj.

62

- 1 NEN i moleileilar ren Kot, me kotin jauaja ia.
- 2 Pwe i eta ai paip, o jauaj pa i, o pere pa i, pwe i en jota luetala kokolata.
- 3 Arai da komail kin majamajan ol ta men, pwen kamela, me rajon did panparla o kel me pual pjaner?
- 4 Re kin madamadaua duen ar pan kak kapupedi i, re kadek likam, re kin lokaia kajelel, a nan *monion* arail re kin lalaue. Jela.
- 5 Nen i, kaporoporeki Kot, pwe i kapore pa i.
- 6 I eta ai paip o jauaj pa i, o pere pa i, pwe i ender pupedi.
- 7 Ai maur mi ren Kot, o ai linan, o ai paip, o ai kel; i kaporoporeki Kot.
- 8 Komail aramaj akan karoj kaporoporeki i anjau karoj; kajanjale *on* i *monion* omail, Kot kapore patail. Jela.

- ⁹ A aramaj akan jota meakot, o me lapalap akan pil kin japunala. Ni men tenok re kin kokoda, menda ma irail me toto.
- ¹⁰ Komail der keleki omail dipijou japun o der kaporoporeki me komail kuliadar. Ma komail pan kapwapwala, komail der kajampwaleki!
- ¹¹ Kot kotikidar majan eu, me i roner akai anjau, iet: Kot eta me manaman.
- ¹² Komui Main me kalanan o komui kin pwain on amen amen duen a wiawia kan.

63

- ¹ Kot komui ai Kot, nin joran i kin piridan komui. Nen i kin inon ion komui. Pali war ai kin inon ion komui nan jap madekon o monedi, waja me jota pil mi ia.
- ² I waja i kin tamanda komui nan japwilim omui tanpaj im jarai, pwe i men kilan omui manaman o linan.
- ³ Pwe omui kalanan mau jan maur; kil en au ai kin kapina komui.
- ⁴ I waja i inon ion kapina komui arain ai maur, o men pokada pa i kat ni mar omui.
- ⁵ I me pan kaperen pan nen i o ai popol, ma i pan kak kapina komui ki au ai kaperen.
- ⁶ Ni ai kin wendi pon loj, i kin madamadua duen komui, o ni ai pirida, i kin lokelokaia duen komui.
- ⁷ Pwe komui jauaj pa i, o pan mot en lim omui kan i kin nijinij.
- ⁸ Nen i kin tenidi on komui; lim omui pali maun kin apapwali ia.
- ⁹ A irail me majamajan ia, pwen jaik ia di, pan lokidokila pan jappa.
- ¹⁰ Re pan pupedi on nan kodlaj, o kidi en wel pan kan ir ala;
- ¹¹ A nanmarki pan peren kida Kot. Me kin kaula on i, pan pwaida, pwe au en me likam akan pan pena pinla.

64

- ¹ MAIN Kot, kotin ereki nil ai ni ai injen-jued. Kom kotin jinjila maur i mon ai imwintiti weit.

- ² Kom kotin karuki ia la jan mon pokon en me jued akan, mon pwin en me wia japun kan.
- ³ Me kin ada lo 'rail dueta kodlaj pot, o me kaonopada ar kajik katieu, iei ar lokaia jued,
- ⁴ Pwen rir kajikiedi me lelapok o; madan re pan kajikiedi i, o jota injenoki.
- ⁵ Irail me weit ni ar tiak jued, o re kin inda, duen ar pan injar, o re kin inda: Ij me pan kak kilan?
- ⁶ Irail kin madamadua duen me jued. Kitail kapwaiadar, karoj kileledier. Monion en aramaj me widin o meid koiok ni morjued.
- ⁷ A Kot pan kotin kajik ir edi madan, pwen kamadak on ir.
- ⁸ Pein lo arail pan kapup ir edi, o karoj, me pan kilan, pan kaurureki.
- ⁹ O aramaj karoj pan majak o inda: Mepukat Kot kotin wiadar. O re pan aja, me i japwilim a dodok.
- ¹⁰ Me pun o pan perenki leowa, o pan liki i, o me lelapok kan karoj pan pereperen.

65

- ¹ MAIN Kot, je kin auiaui o kapina komui nan Jion, o je kin kapwaiada at inau on komui.
- ² Komui kotin ereki at kapakap, pwe i me aramaj karoj pan pwara won komui.
- ³ Dip at kin katoutoui kit kaulap. Kom kotin maki on kit dip at akan.
- ⁴ Meid pai, me kom kotin pilada o mueid on, en pwarala re omui, pwen kaujon nan japwilim omui kel; kit pan tunetunole o medikila dipijou en tanpaj omui, japwilim omui im en kaudok jarai.
- ⁵ Kom kotin mani kit duen omui pun kapuriamui, Kot, at jaunkamaur, komui me kapore pan meakaroj nin jappa, o me mi waja doo ni kailan madau;
- ⁶ Me kotin pajonedier nana kan, pwen teneten ni a kelail, i me audeki manaman.
- ⁷ Komui katukiedi nirjok en madau, nirjok en a iluk kan, o moronaron en aramaj akan.

- 8 Me kaujon ni imwin jappa, kin makada omui kilel akan; komui kin kaperenda me kaujon ni pali maj o ni pali apon.
- 9 Kom kin kotin kupura jappa o kawujokejok o kakepwapwala i melel. Parer en Kot me dir en pil kausalap. Kom kin kotin jauaja ar wantuka kan, iduen omui kotin kapaiada jap o.
- 10 Kom kin kotin kapileda ar jap akan o kawujokejok ar mad akan o kamuterok kila katau o kapaiada ar tuka kan.
- 11 Kom kotin kapwada kidar jaunpar omui kalanan; o lip en aluwilu ar me dir en kamau kan.
- 12 Moj en nan jap tan pil pwaida mau, o dol akan kin pereperen.
- 13 O mal akan me dir en pwin jip, o jap me rokeki korn, me mau *on nijinij* o kakaul.

66

- 1 NIJINIJ *on* Ieowa nan jap karoj!
- 2 Kauleki linan en mar a; kapikapina i melel!
- 3 Komail potoan *on* Kot: Meid kapuriamui japwilim omui dodok kan! Japwilim omui imwintiti kapina komui pweki omui manaman.
- 4 Jap karoj en kaudok *on* komui o kapina komui o kauleki *on* mar omui. Jela.
- 5 Komail kodo, kilan dodok en Kot, pwe a wiawia kan me kapuriamui ren aramaj akan.
- 6 A kotin kawukila madau *on* jap madakon, pwe aramaj en kak alu pon pil o, i waja je peren kidar kausalap.
- 7 A kotin kakaunda ni a manaman kokolata; jilan i kin ireron wei kan. Me kanudi kan jota kak pwaida. Jela.
- 8 Komail wei kan kapina atail Kot, o komail kalaudela nil omail, pwen lel *on* waja doo.
- 9 Me kotin kolekol *on* kitail maur atail, o jota mueid *on*, nä atail en krijedi.
- 10 Pwe komui Kot me kotin kajonejon kit o kamakelekel kit er, dueta jilper kin kamakelekelada.
- 11 Kom kotin mueid *on*, jen lodi ni injar o, kom katoutou kin kit men katoutou eu.

- 12 Kom kotin mueid *on* aramaj kai, en tiakedi pon mon at; kit lel *on* kijiniai o pil; a kom kotin kapiti jan kit o kakele kit adar.
- 13 I me i pan pedekilon *on* nan tanpaj omui, pwen mairon ijij, o i pan kapwaiada ai inau *on* komui,
- 14 Duen kil en au ai inaukidar, o duen au ai inda ni ai anjau apwal:
- 15 I pan mairon ijij *on* komui jip wi kan ianaki adiniai en jip ol, i pan maironki kau ianaki jip o kut ol akan. Jela.
- 16 Komail karoj, me majak Kot, kodo re i, i pan kajoi *on* komail, duen me a kotin wiai *on* nen i.
- 17 I likwirki *on* i au ai o i kapinaki i lo i.
- 18 Ma i pan lamelame nan monion i, me i pan wiada me jued, Ieowa ap jota pan mani ia;
- 19 A Kot kotin ereki ai kapakap, o a kotin manier ai nidinid.
- 20 Kapina *on* Kot, me jota kotin mamaleki ai kapakap, o a jota kotiki wei jan ia a kalanan.

67

- 1 KOT en kotin maki *on* kit, o kotin kapaia kin kit. A kotin kamaraine kin kit, jilan i. Jela.
- 2 Pwe japwilim a al akan me janjaleda nin jappa o ren men liki kan a maur.
- 3 Main Kot, wei kan pan kapina komui, wei kan karoj pan kapina komui.
- 4 Wei kan pan peren kida o *nijinij*, pwe kom kin kotin kapun *on* wei kan ni tiak pun, o kom kotin kaunda aramaj akan nin jappa. Jela.
- 5 Main Kot, wei kan pan kapina komui, wei kan karoj pan kapina komui.
- 6 Jap o kin kapwaiada a tuka kan. Kot pan kotin kapai kit ada, at Kot.
- 7 Kot pan kotin kapai kit ada, o toun jappa karoj pan majak i!

68

- 1 KOT en kotida, pwe a imwintiti en kamueit pajan, o me kailonki i, en tan wei.
- 2 Kom kotin paki irail wei dueta adiniai, dueta krij kin pei pajan nan kijiniai, iduen me doo jan Kot akan en joredi.

- 3 A me pun kan en pereperen o popol mon jilan en Kot o ren pereperen melel.
- 4 Kauli *on* Kot, kauli *on* mar a! Kaonopada al o *on* i, me kotiwei nan jap tan, a maraneki Ieowa — komail perenki i!
- 5 Pwe i Jam en me japoupou kan o jaunkapun en li odi kan. I Kot nan japwilim a tanpaj jarau.
- 6 Kot me kotin kadire kila jeri ko im en me kin kelep, me kin lapwada me jalidi kan, pwen pwaida o pereperen a me katiwo kan pan mimieta nan wajan lek.
- 7 Main Kot, ni anjau kom kotiwei mon japwilim omui aramaj akan, ni omui kotiwei nan jap tan! Jela.
- 8 I anjau jap o rerer, o audepan lan kan moredier mon jilan en Kot, nana Jinai mon jilan en Kot en Ijrael.
- 9 Main Kot, kom kotin kamoredier katau mau, o kom kotin kamauradar japwilim omui jojo, me monedier,
- 10 Pwe japwilim omui pwin diar waja, me a kak kotikot ia. Main Kot, kom kotin apwalilar me luet akan duen omui kalanan.
- 11 Ieowa kotikidier a majan ki pwin en wanporon kalaimun akan.
- 12 Nanmarki en karij toto tan wei madan, o waun im akan nek pajaner, me re atia jan ar imwintiti kan.
- 13 Ni omail kairu nan pun en noumail pwin man akan, komail rajon pa en muroi men, me linan dueta jilper o pa a kan dueta kold linan.
- 14 Ma me Manaman o lao kotin kamueit pajan nanmarki kan, nana Jalmon rotorot ap pan marainla.
- 15 Nana Pajan iei nana en Kot; Pajan nana kalaimun eu.
- 16 Menda komail nana kalaimun akan kin kilekilan ap peirin *on* nana, me Kot kotin piladar en kotikot ia? O Ieowa pan kotikot waja o kokolata.
- 17 War en Kot me kid toto pan pak kid; Ieowa kotikot re 'rail ni nana Jinai.
- 18 Komui kotidalan poa o jaliedier me jalidi kan, o kom kotin ale *on* aramaj pai kan, pil *on* ir me katiwo kan, pwe Ieowa en kotikot waja o.
- 19 Kapina Ieowa nin ran akan karoj; Kot kin kotiki *on* kitail katoutou patail, ap pil kotin jauaja kitail. Jela.
- 20 Atail Kot iei jauaj patail, o Ieowa Kaun kin kotin dorela jan mela.
- 21 Melel, Kot pan kotin kawela monan a imwintiti kan, o a pan kotin lejer pajan takain monan ir, me dadaurata ar katiwo.
- 22 Ieowa kotin majanier: I pan kapure don ir jan nan Pajan, I pan wa ir do jan nan kapin madau;
- 23 Pwe koe en tiakedi *on* nan ntan imwintiti kan, o noum kidi kan en tamotamo.
- 24 Main Kot, a janjal duen omui kotikot jili, duen omui kotikot jili nan mol omui jarau, ai Kot o ai Nanmarki.
- 25 Pwin en kaul kin tion, ap pwin en jaunkajan nan pun en peinakap akan, me wiadar aip.
- 26 Kapina Kot Ieowa nan momodijou kan, komail me kijan parer en Ijrael.
- 27 Peniamin tikitik kin kakaun nan pun ar, jaupeidi en Iuda ianaki japwilim ar akan toto, jaupeidi en Jepulon, o jaupeidi en Naptali.
- 28 Omail Kot kotin kauadar omail wei; Main Kot, i me komui en kotin katenetenedi, pwe japwilim omui dodok.
- 29 Nanmarki kan pan wa don uk ar kijakij pweki omail im en kaudok nan Ierujalem.
- 30 Kom kotin lipor *on* man en nan rau, o pwin kau ol ianaki na kan, o wei kan, me kin pepei pweki kijin moni. Kotin kamueit pajan wek kan, me kin men mauin.
- 31 Jaupedi en Äkipten pan pwarado; men Moren pan pokadan Kot pa 'rail.
- 32 Komail wei kan nin jappa kauli *on* Kot, kakaul o kapina Ieowa. Jela.
- 33 I, me kin kotikot jili nanlan, nanlan en majia! Kilan, a kin kotiki *on* japwilim a nanjapwe manaman.
- 34 Komail kamelele mana en Kot! A linan mi ren Ijrael, o a mana mi nan tapok kan.
- 35 Kot meid kapuriamui nan mole jarau. I Kot en Ijrael. A pan kotiki *on* aramaj akan mana o kelail. Kapina Kot!

69

- 1 MAIN Kot, kotin jauaja ia, pwe pil itida lel *on* maur i.
- 2 I pan kirila nan waja lujujur lol, waja me jota kakaluak; i mi nan pil lol, o ad pan kamop ia la.
- 3 I pana kila ai janejan, kapin wor ai kirikilar, maj ai juedalar, pwe a warailar ai auiaui Kot.
- 4 Me kin tata kin ia nin jokarepa me toto jan pit en *mon* ai. Me imwintiti *on* ia, o me kin kawe ia la, ap jota karepa, kin kelail. I en pwain, me i jota kulia jan.
- 5 Main Kot, kom kotin mani ai pweipwei, o ai japun kan me jota rir jan komui.
- 6 Kom der mueid *on* irail, me auiaui komui, en jarodi pweki nai, Main Ieowa Japaot; kom der mueid *on* irail, me rapaki komui, en namenokala pweki nai, Kot en Ijrael.
- 7 Pwe i kin kankaururla pweki komui, maj ai me dir en namenok.
- 8 I wialar men wai amen ren ri ai kan, o nain in ai jaja ia lar.
- 9 Pwe limpok *on* tanpaj omui kajor ia dier, o lalaue en ir, me kin lalaue komui id ko *don* ia.
- 10 I kin janejan melez o kaijejol, ari jo, re kin lalaue ia.
- 11 I likau kidar ed eu, a re kin lalaue ia.
- 12 O me mondi pan wanim, kin kajekajenda ia, o wajan kan jakau, re kin kakaul kin ia.
- 13 A i kin kapakap *on* komui Main Ieowa ni anjau me kon *on*; Main Kot, kom kotin mani ia pweki omui kalanan lapalap o kotin jauaja ia.
- 14 Kotin dore ia la jan nan pwel, pwe i ender kirila; pwe i en piti jan, me kailon kin ia o jan nan pil lol;
- 15 Pwe lapake ender kamop ia la, o waja lol ender kadala ia la, o au en por o ender pur pena *on* po i.
- 16 Mani ia, Main Ieowa, pwe omui kalanan meid mau, kom kotin majan *don* ia, pweki omui kalanan lapalap.
- 17 O kom der karirela jan japwilim omui ladu jilan omui, pwe i majak; kom kotin madan mani ia!
- 18 Kom kotido ren nen i o dorela i, kotin dore ia la pweki ai imwintiti kan.

- 19 Komui manier duen ai jarodier, o ai lijela, o ai namenok, me palian ia, kin janjal *on* komui.
- 20 Ai jarodier kin kawela nan monion i, o i luetalar melez. I auiaui, ma jota me pan injenjuedeki mepukat, a jota man amen; o ma jota, me pan kamait ia la, a jota me i kak diar.
- 21 Irail kin kamana kin ia ede, o kanim pil kin ia pinika ni ai men nim piladar kaulap:
- 22 Arail tepel en wiala injar arail, o lidip arail, o kapup arail.
- 23 Maj arail en rotorotala, pwe ren der kilan waja, o irail en koj pena kokolata.
- 24 Wudokidi *on* po 'rail omui *onion*, o omui *onion* melez en lel *on* irail.
- 25 Deu 'rail en lijelipinda, o jota me pan kaujon nan im arail.
- 26 Pwe re kin pakipaki, me kom kotin kaloker, o re kin indinda, me dene komui kin kaloke mal japwilim omui kan.
- 27 Kom kotin kaloedi *on* ir ni japun toto, pwe ren der konodi omui pun.
- 28 Irij jan ir nan puk en kamaur, pwe ren der ian me pun kan kileledi.
- 29 A nai me luet, o i kin waiwairok. Main Kot, omui jauaja ia en jinjila ia.
- 30 I pan kapina mar en Kot ki kaul pot, o i pan wauneki i melez ki danke.
- 31 I me Ieowa kotin kupura jan kau ol, me oje o pat en na pualapual mia.
- 32 Me luet akan kin kilan, o peren kida, o me kin rapaki Kot, monion arail pan maurada.
- 33 Pwe Ieowa kotin mani me jamama kan, o a jota kotin mamaleki japwilim a jalidi kan.
- 34 Nanlan en kapina i, pil jappa, o madau, o karoj me kin mokimokid lole.
- 35 Pwe Kot pan kotin jauaja Jion, o a pan kauada kanim en Iuda kan, pwe aramaj en kaujon waja o, o aneki.
- 36 O wan a ladu kan pan jojoki irail, o me kin pok *on* mar a, pan kaujon waja o.

70

- 1 MAIN Kot kom kotin madando, dore ia la, Main Ieowa, pwen jauaja ia!

- 2 Me kin majamajan ia, en namenokala o jarodi, o me kin peren kida ai apwal akan, en ponjeker wei o lejila.
- 3 Pwe irail me kin indinda due ai: Io ol o! Ren namenokala.
- 4 A me kin idok komui, en pereperen o popolki komui, o me kin pok on omui maur, en indinda anjau karoj: Kot meid kapinan!
- 5 A nai me luet o jamama. Main Kot, kom kotin madan don ia, pwe komui ta jauaj pa i o ai jaundor; Main Ieowa, kom der kotin pwand!

71

- 1 MAIN Ieowa, i liki komui, kom der mueid on, i en jarodi kokolata.
- 2 Kom kotin dore ia la pweki omui pun, o kotin jauaja ia, o kotin kapaika don ia karon omui kan o jauaja ia.
- 3 Komui en kotin wiala ai paipalap, waja i pan kak pitila ia anjau karoj, pwe kom kotin inauki on ia er, me kom pan dore ia la, pwe komui ai paip o ai kel.
- 4 Ai Kot, jauaja ia jan nan pa en me doo jan Kot, o jan nan pa en me japun o weit.
- 5 Pwe komui kapore pa i, Main Ieowa, komui ai kel jan ni ai pulepul.
- 6 I liki komui jan ni ai ipwidier, o komui me kaipwi ia jan nan kaped en in ai, i pan kapina komui kokolata.
- 7 Nai dueta meakot me kapuriamui on me toto; a komui kel pa i manaman.
- 8 Kom kotin kadireki au ai kapin o danke on komui.
- 9 Kom der kotin kaje ia la ni ai mala, o der muei jan ia ni ai pan luetala.
- 10 Pwe ai imwintiti kin palian ia ni ar lokaia, o me kin majamajan ia, kin kapakapun pena,
- 11 O indinda: Kot muei janer i, komail paki o koledi i, pwe jota jauaj pa a.
- 12 Main Kot, kom der kotin doo wei jan ia, Main Kot! Kom kotin madando o jauaja ia.
- 13 A me palian ia en namenokala o jarodi; o me rapa kin ia, pwen kame ia la, ren kadupale kidi namenok o lalaue.
- 14 A i pan auiauita, o i pan kalaudela ai kapin on komui kokolata.

- 15 Au ai en kaloki jili omui pun, o omui kamau pan ran karoj, me jota kak wadawad pena.
- 16 I kin weweid jili ni mana en Ieowa Kaun; i pan kapina omui pun eta.
- 17 Main Kot, kom kotin padaki on ia er jan ni ai pulepul, o i kaloki jili omui manaman akan jan maj kokodo lel met.
- 18 Main Kot, kom der kotin muei jan ia ni ai mala, pit en mon ai lao puetepuetala, lao i pan padaki on jeri en jeri kan omui wiawia o on me pan kokodo omui manaman.
- 19 Main Kot, omui pun meid ileile, kom kin wiada dodok lapalap. Main Kot, ij me rajon komui?
- 20 Pwe komui kotiki on kit er kamajak laud o toto, o kom kotin pur on kamau kit ada o wai ia dado jan nan waja lol.
- 21 Komui pan kotin kaileile ia da, o kom pan kotin pur on kamait ia la.
- 22 I ap pan kapinaki komui kajan, pweki omui melel, ai Kot, i pan kauleki on komui arp, on komui, me Jarai en Ijrael.
- 23 Kil in au ai o nen i, me re kotin dorelar, pan pereperen o kauli on komui.
- 24 Pil lo i pan indinda duen omui pun jan manjan lel jautik. Pwe irail, me men kawe ia la, namenokala o jarodier.

72

- 1 MAIN Kot, kom kotiki on nanmarki en kapun, o kotiki on nain nanmarki ol omui pun.
- 2 Pwen kaunda japwilim omui aramaj akan nin tiak pun, o dorela japwilim omui me luet akan.
- 3 Nana kan en kare don aramaj akan popol o dol akan me pun.
- 4 A pan jauaja pun en me luet ren aramaj akan; a pan dorela nain me jamama kan, o pan tiakedi me morjued o.
- 5 Aramaj pan majak komui jan eu kainok lel eu kainok, arain katipin o jaunipon mia.
- 6 A pan kotidi dueta katau on mat kap, dueta katau me kawujokejok jap o.

- 7 Me pun o pan memaurata ni a ran akan, o muei mau pan pwaida, lao jaunipon jolar mia.
- 8 A pan kotin kaunda *jan* eu madau lel *won* eu, o *jan* pilap o lel ni imwin jappa.
- 9 Me kaukaujon nan jap tan, pan dairukedi *on* mo a, o a imwintiti kan pan kanala pwel par.
- 10 Nanmarki en Tarjij o me mi nan dake kan, pan wa *don* i ar kijakij; nanmarki en Arapia o Jepa pan wia nopwei.
- 11 Nanmarki kan karoj pan kaudoki *on* i, men liki kan karoj pan upa *on* i.
- 12 Pwe a pan dorela me jamama o, me kin weriwer, o me luet, me jota jauaj pa.
- 13 A pan kupura me tikitik o jamama, o pan kotin jauaja *nen* en me jamama kan.
- 14 A pan kotin dorela *nen* arail *jan* ren me morjued o weit, o nt' arail me kajampwal mon *jilan* i.
- 15 A pan ieiajata o kold *jan* wein Arapia pan wijik *won* i, o aramaj akan pan kapakapaki i anjau karoj, a pan kapaida ni anjau karoj.
- 16 Wantuka kan pan pwaida mau nin jappa o pon nana kan, korn pan momand dueta Lipanon; o aramaj akan pan wojada nan kanim akan dueta rä nan jap o.
- 17 Mar a pan duedueta kokolata; arain katipin a pan mimieta, iduen warai en mar a, o re pan kapaikida i; men liki kan karoj pan kapina i.
- 18 Kapin *on* Kot Ieowa, Kot en Ijrael, i eta, me kin wiada manaman akan.
- 19 O kapin *on* mar a linan kokolata, o jap karoj en direki a wau! Amen, amen!
- 20 Iet imwilan kapakap en Dawid nain Ijai.

73

- 1 MELEL, Kot kompoke pan men Ijrael, irail me makelekel nan *monion* arail.
- 2 A *nai*, ekij ta, a nä i kat pan lodi, o i koren *ion* krijedi ni ai kakakawei.
- 3 Pwe i juedeki me aklapalap akan, ni ai kilaner en me japun kan ar pwaidar.
- 4 Pwe jota apwal kot lel *on* irail ni ar pan mela, re kin kelail o war arail wilar melel.

- 5 Jota ar apwal kot dueta aramaj tei kan, o re jota pan kalokolok dueta aramaj tei kan.
- 6 Ari aklapalap, iei kapwat en tapin wor arail, o arail likau, iei arail tiak weit.
- 7 Por en maj arail tikitik o jued kilar ar wilar, o re kin wiada, me re inon ion.
- 8 Re kin mamaleki meakaroj, o re kin lokelokaia me jued, o re kin lalaue o lokaia ni ar aklapalap.
- 9 Dene arail lokaia tapi *jan* nanlan, o me irail indinda, dene i eta me pun nin jappa.
- 10 I me aramaj akan lokidi *on* irail; o pil totoia re kin nimala.
- 11 Re kin inda: Iaduen, Kot pan kotin injenoki irail? O menda ren me lapalap irail?
- 12 Kilan, iduen me doo *jan* Kot akan; irail meid pai nin jappa, o re pan kapwapwala.
- 13 Iaduen, likamata jota katepa ai kakelekeladar *monion* i o kaminela pa i kat ni me pun?
- 14 Pwe ran karoj i pan kalokolok, o ni manjan karoj ai kamekam mia.
- 15 Koren ion i pil pan indinda dueta irail, a jo, pwe i de pan juedeki japwilim omui jeri kan karoj *jan* maj kokodo lel met.
- 16 I ap madamadaua duen mepukat, pwen dedeki, a i jota kak *on*.
- 17 *Nai* lao pedelon *on* mon mol en Kot jarai o kilaner imwin me doo *jan* Kot akan.
- 18 Melel kom kotin pwili kin irail edi waja likakerij; kom kotin kapup irail edi *on* nani pwel.
- 19 Iaduen arail madan joredier. Irail lokidokila, o imwila 'rail meid kamajapwek.
- 20 Main Ieowa, kom kin kotin kawela mom arail nan kanim o dueta auramen.
- 21 Ni ai madak nan *monion* i, o waiwairok nan ai mudilik kan,
- 22 I ap diaradar, me *nai* ol pweipwei men, me jota aja meakot; dueta man amen mo omui.
- 23 Ari jo, i pan mimieta re omui kokolata, pwe komui kotin kolekol eta pa i pali maun.

- 24 Komui kin kalua ia duen kupur omui, o kom pan kotin kajamo ia nan linan omui.
- 25 Ma komui ta ai Kot, i jota pan anane meakot nanlan de jappa.
- 26 Ma pali war ai o nen i pan dupokala, pil menda, pwe komui Main Kot kamait pa i o pwaij ai kokolata.
- 27 Pwe kom kotin mani irail, me muei jan komui pan lokidokila; Kom pan kotin kajapokela karoj, me wuki wei jan komui.
- 28 A iet ai peren, i en teneten on Kot, o i en kaporoporeki Kot Ieowa, pwen kalok jili omui wiawia kan karoj.

74

- 1 MAIN Kot, da me kom kotin kaje kin kit ala, o da me re onioniki japwilim omui jip akan?
- 2 Kom kotin kupura japwilim omui momodijou, me kom kotin pwaindar maj o, o me komui dorelar, pwen wiala japwilim omui, kotin kupura dol Jion, waja me kom kotikot ia.
- 3 Kom koti don waja me lijelipin anjau warai; imwintiti me kawelar meakaroj nan im jarai.
- 4 Me palian komui, kin weriwer nan tanpaj omui o pwilikidi arail dikedik en ani mal akan lole.
- 5 Irail pwaradar dueta ir, me wia palapal nan wel.
- 6 Re kin kawela did kajelel akan ki jile laud o tikitik.
- 7 Irail karonala tanpaj omui; irail kaminela o tiakedi waja me mar omui kotikot ia.
- 8 Irail kin inda nan monion arail: Na, kitail pan kawela! Irail karonalar wajan kaudok karoj nan jap o.
- 9 Jolar manaman akai janjal on kitail, o jolar jaukop amen mia, o jota amen re atail me pan aja imwilan mepukat.
- 10 O Main Kot, arai da me morjued o pan lalaue, o imwintiti o pan mamaleki mar omui?
- 11 Da me komui kotiki wei jan lim omui? Kotikida pali maun omui o kaimwijokala.

- 12 Pwe Kot ai Nanmarki jan maj o. I me jauaj pan meakaroj, me kin wiaui nin jappa.
- 13 Kom kotin kamueit pajaner madau ki omui manaman, o kom kotin kawelar monan drake nan pil.
- 14 Kom kotin kawelar monan walroj, ap kotiki on aramaj nan jap tan, pwen kanala.
- 15 Komui kotin kapwardar parer o pilap akan, o pilap kalaimun akan me kom kotin kanalanaladi.
- 16 Ran o pon me japwilim omui; komui kotin wiadar jaunipon o katipin.
- 17 Komui wiadar irair en jap akan; komui me kin wia anjaun karakar o kapou.
- 18 Kom kotin kupura mepukat: Imwintiti o lalaue komui Main, o aramaj pweipwei kan mamaleki mar omui.
- 19 Kom der kotiki on man laualo nen en japwilim omui muroi, o kom der likidmaliela pwin en japwilim omui luet akan.
- 20 Kom kotin tamanda inau o, pwe jap olar waja karoj o im akan pual pajaner.
- 21 Re der kotin mueid on me luet o, en namenok purela, me jamama o luet akan en kapina mar omui.
- 22 Main Kot, kom kotida o kotin kaimwijokala japwilim omui dodok; kom kotin tamanda kankaurur, me kin wiaui on komui jan ren me pweipwei kan.
- 23 Kom kotin der maliela weriwer en japwilim omui imwintiti, moronoron en me palian komui kan, me kin lalaudalar anjau karoj.

75

- 1 Je kapina komui, Main Kot, je kapina komui, pwe mar omui me koren, o omui manaman akan kaloki jili due.
- 2 Pwe ni a anjau I pan wiada kapun pun.
- 3 Jap o tou a kan kin rerer; a I kin kolekol a ur akan. Jela.
- 4 I indan me aklapalap akan: Komail der aklapalap! O on me doo jan Kot akan: Komail der keleki omail manaman!
- 5 Komail der kaileilada mon omail, komail der lokaia jued ni omail aklapalap.

- 6 Pwe jota jauajpa *jan* ni maj en lan de kapin lan, de *jan* nana en jap tan.
 7 Pwe Kot, me kin kadeikada, o me kin kajapwilidi amen, o kajapwilada amen.
 8 Pwe dal eu mi nan lim en Ieowa, me dir en wain kelail, me a kotin kodidodie; a me doo *jan* Kot akan karoj nan jappa pan nim *jan*, o re pan nimala moroke.
 9 A i pan padapadak kokolata, o kauli *on* Kot en Iakop.
 10 I pan kawela mana en me doo *jan* Kot akan karoj, a mana en me pun kan pan kakairida.

76

- 1 KOT me indand mau ren Iuda, o mar a me linan ren men Ijrael.
 2 Tanpaj a im pwal mi nan Jalem, o tanpaj a mi Jion.
 3 I waja a kotin katip pajan ia kananan kajik katieu, o pere, o kodlaj, o tatan mauin. Jela.
 4 Komui me linan o manaman *jan* dol en mauin kan.
 5 Me aklapalap akan lodier *on* men kul akan o mela, o jaunpei komad karoj en kidi pa arail.
 6 Main Kot en Iakop oj o war kin pupekidi omui majan akan.
 7 Komui meid kamajapwek. Ij me kak u mo 'mui ni omui *onion*?
 8 Ni omui kotin kajaledar omui kadeik *jan* nanlan, jappa ap majapwekadar o nenenlar,
 9 Ni en Kot a kotidar, pwen kadeik, o jauaja me luet akan karoj nin jappa. Jela.
 10 Pwe makar en aramaj kin kalinanada komui, o ma re pan pur *on* moromoron, luan omui *onion* pan itar *on* irail.
 11 Komail inau *on* Ieowa omail Kot o kapwaiada. Komail karoj, me mi impa, wa *don* ren me kalom omail kijakij akan.
 12 I me pan atia *jan* jaupeidi kan ar komad, a meid kalom *on* nanmarki en jappa kan.

77

- 1 I KIN likwirki nil ai *on* Kot, *on* Kot, me i pan likwir *on*, o i me kotin mani ia.

- 2 Ni ai anjau apwal, i kin rapaki Ieowa; ni pon pa i kin u wei o jota kin dukedi, pwe *nen* i jota kak injenemaula.
 3 Ni ai tamanda Kot, i kin ajenokida, ni ai madamadaua, *nen* i kin luetala. Jela.
 4 Kom kin kotin kolekol por en maj ai, pwe ira en papat; *nai* inen en luet, jolar itar *on* lokaia.
 5 I kin lamelame duen ran en maj akan, duen par akan me jamalar.
 6 Ni pon i kin lamelame duen ai kajan arp, o *monion* i kin madamadaua; *nen* i kin raparapaki.
 7 Kalelapok, Ieowa pan kotin *onion* kokolata, o a jota pan kotin maki *on*?
 8 A kalanan rojelar melel, o a inau imwijokalar kokolata?
 9 Kot kotin malielar a mak *on* kit, o a karirikilar *onion* a kalanan? Jela.
 10 Ari jo, i indadar: Mepukat me mau *on* ia; pali maun en lim en me Lapalap pan kak dorela meakaroj.
 11 I me i kin taman kida wiawian Ieowa; melel i kin tamanda omui manaman akan *jan* maj o,
 12 O madamadaua duen omui wiawia kan karoj, o kilekilan duen omui dodok.
 13 Main Kot, al omui me pun. Ia waja amen Kot manaman mia dueta Kaun o?
 14 Komui ta Kot me kin wia manaman akan. Komui kotin kajanjaledar omui manaman nan pun en wei kan.
 15 Komui kotin dore kila japwilim omui kan omui manaman, iei jeri en Iakop o Iojep akan. Jela.
 16 Pil akan ariri komui, Main Kot, pil akan ariri komui, rap majapwekadar, o waja lol rererdar.
 17 Tapok kalaimun akan kamoredier pil, tapok kan wiadar nanjapwe, o liol pipiripir jili.
 18 Nanjapwe wiauier nanlan; japwilim omui liol akan kamaraini jappa; jappa mokieda o rerer.
 19 Al omui mi nan madau, al omui tätik nan pil kalaimun akan, o jota me kaan aluwilu omui.
 20 Kom kotin kalua japwilim omui kan dueta pwin eu ren Mojej o Aron.

78

- 1 KOMAIL nai aramaj akan, ron ai kujoned; komail kapaiké don jalon omail padak en au ai!
- 2 I pan ki pajan au ai, pwen padak, o pan kida kajoi en maj o,
- 3 Me kitail ronadar o ajaer, o jam atail kajoi on kitail er,
- 4 Pwe kitail ender karirila jan kadaudok arail, me pan pwarado mur, o kaparokki wau en Ieowa, o a manaman o a dodok kapuriamui kan.
- 5 Pwe a kotin kauada men kataman eu ren Iakop, o kotikida kapun eu ren men Ijrael, me a kotin kakaliki on jam atail akan, pwe ren ujelan nair jeri kan,
- 6 Pwe di en mur en aja due, o jeri ko, me pan ipwidi; o ni ar kokoda, ren pil kajoi on nair jeri kan,
- 7 Pwe irail en kaporoporeki Kot, o ren der monokela en Kot a wiawia kan, o ren kapwaiada a kujoned akan,
- 8 O ren der dueta jam arail akan, me kainok kanudi o katiwo eu, me monion arail jota teneten, o nen arail jota melel on Kot;
- 9 Dueta kainok Epraim, me wa tatan mauin, ap purela jan nan pei.
- 10 Irail jota dadaurata inau en Kot, o re jota men weweideki duen a kujoned akan;
- 11 O re monokelar a wiawia kan o a manaman akan, me a kotin kajanjale on irail er.
- 12 A kotin wiadar manaman akai janjal mon jam arail akan nan Äkipten, nan jap Joan.
- 13 A kotin palan pajan madau o kotin mueid on ir, en kotela, o wiadar pil dueta kel takai eu.
- 14 A kotin kalua kin irail tapok ni ran o, a ni pon umpul en kijiniai.
- 15 A kotin palan pajan paip nan jap tan o kanim pile kin irail pil toto.
- 16 O a kotin kapkapwile wei pilap kai jan nan paip, pwe ren pwile wei dueta pilap laud akan.
- 17 Ari jo, re dadaurata ni arail dipi on i, o re kaonioni me Lapalap o nan jap tan.
- 18 O re kajonejon Kot nan monion arail, ni ar inon ion kan arail mana.
- 19 O re palian Kot ni ar inda: Melel Kot pan kak wiada tepel eu nan jap tan?
- 20 Kilan, a poki paip o, pwe pil en pwarado o pilap akan pwilepwile wei, a iaduen, a pan kak kida prot o uduk on na aramaj akan?
- 21 Ieowa lao manier mepukat, ap kotin onionadar, o kijiniai wiauié ren Iakop, o onion lel on Ijrael,
- 22 Pweki ar jo kamelele Kot, o jota kaporoporeki a jauaj.
- 23 A ap kotin majani on tapok en poa kan, o ritinida wanim en lan akan.
- 24 O kotin kamoredi on ir mana, pwe ren mana, o a kotiki on ir prot en lan.
- 25 Irail kanalar prot en tounlan kan; a kotin kadar on ir kijin mana toto.
- 26 A kotin kapwardar pan lan an en maj en lan, o ni a manaman a kotin kamokidada an en pali air.
- 27 O a kotin kamoredi on ir uduk dueta pwel par, o manpir dueta pik en oror.
- 28 O a kotin kapup irail di waja karoj, me irail kaujon ia.
- 29 Rap manamana o medilar kausalap, o a kotin mueid on ir ar inon.
- 30 A ni ar kapwaiadar ar inon, o ni ar manamana,
- 31 Onion en Kot ap lel on irail er, o kamelar ol lapalap re 'rail, o kotin wokiedi manakap en Ijrael kajampwal akan.
- 32 A re kalaudelar arail dip, o re jota kamelele a manaman akan.
- 33 I me a kotin mueideki ren mela, re jota paida, o ar apwal akan me toto arain ar maur.
- 34 Ni a kotin kame irail la, rap idok i, o wukila, o rapaki Kot.
- 35 O re tamandar, me Kot kele parail o Kot lapalap ar jaundor.
- 36 O re lik janjal mau on i ni au arail o re likam on i ni lo ar.
- 37 A monion arail jota teneten on i, o re jota dadaurata melel a inau.
- 38 Ari jo, a kotin kalanan on ir, o kotin makeki on ir dip arail, o jota kame irail la, o katukiedi a onion pan pak toto, o jota onioni melel.

- 39 Pwe a kotin kupura, me irail pali uduk, dueta kijinian, me pir wei o jolar puredo.
- 40 Pan pak toto re kanudi *on* i nan jap tan, o kakupur juedi i nan mal.
- 41 Irail pur *on* anjau karoj kajonejon Kot, o re akapuni *on* me Jaraui ren men Ijrael.
- 42 Re jolar tamanda lim a manaman, me dore ir ala *jan* ar imwintiti kan ni ran o.
- 43 Duen a kotin wiadar a manaman akan nan Äkipten o a dodok kapuriamui nan Joan.
- 44 A kotin kawuki *on* nta ar pil akan, rap jolar kak nima *jan* ar pilap akan.
- 45 Ni a kotin kapwardar man jued akan nan pun arail, me kan ir ala, o proj akan, me kawe ir ala.
- 46 A kotiki *on* muedi ar tuka kan, o ar wantuka *on* man jiek.
- 47 A kotin kawekilar akel ar wain o tuka kan ki akel tikitik.
- 48 A kotin kamekila ar man akel akan o ar pwin man akan liol.
- 49 A kotin *onion* melel o porone won ir tounlan jued kai, o mueid *on* ir, ren linaranar, o morjued, o kainjenjued.
- 50 A kotin kaonopa dan *onion* al apot, o jota dorelar maur arail *jan* mela, o kotin mueid *on* kilitop ni maur arail.
- 51 A kotin kamelar mejeni karoj nan Äkipten, mejeni en ar kelail nan im en Am akan.
- 52 A kotin kaluala japwilim a kan dueta pwin jip eu nan jap tan.
- 53 A kotin kalua irail ni pun, pwe ren der majak meakot, a madau kadupaledi ar imwintiti kan.
- 54 A kotin wa ir ala lel ni irair en jap jarau, lel nana wet, me lim a pali maun kileledier.
- 55 O kotin pakipaki men liki kan mo 'rail, o kotin nek *on* ir jap arail, pwen jojoki, o a kotiki *on* kainok en Ijrael akan, en kaukaujon nan im arail.
- 56 A re jonejon? o kaonion Kot lapalap, o jota peiki *on* i, o jota duki *on* a majan akan.
- 57 O re muei *jan* o mamaleki meakaroj, dueta jam arail akan, o re jota teneten, dueta kajik katieu luet eu.

- 58 O re kaonion i ni ar kaudok pon dol akan, o re kupur juedeki i ki arail dikedik en ani kan.
- 59 A Kot lao kotin mani mepukat, ap kotin *onion*ada o kajapok ir ala melel.
- 60 A kotin muei *jan* tanpaj a nan Jilo, im pwal o, waja a kotikot ia ren aramaj akan.
- 61 A kotiki wei japwilim akan nan imaten, o a linan nan pa en imwintiti kan.
- 62 A kotiki wei japwilim a aramaj akan ni kodlaj, o kotin *onion*i japwilim a jojo.
- 63 Kijiniai kanala ar manakap akan, o ar peinekap akan jolar kak papaud.
- 64 Arail jamero kan mekilar kodlaj, a jolar li odi kan, me kin maiei.
- 65 Ieowa ap kotin opala waja dueta amen me mairelar, dueta ol komad amen kin nijinij ni a kan wain.
- 66 A kotin kaloedier a imwintiti kan o kanamenok ir ala kokolata.
- 67 A kotin kajelar im en Iojep, o jota piladar kainok en Epraim.
- 68 Pwe a kotin piladar kainok en Iuda, dol Jion, me a kotin kupura.
- 69 O a kotin kauadar tanpaj a im jaraui waja ileile, dueta jappa me pan teneten eta kokolata.
- 70 Ap kotin piladar japwilim a ladu Dawid, o a kotin ale i *jan* nan deun jip akan.
- 71 A kotin kalua i *jan* ren jip en kadidi kan, pwen kamana japwilim a kainok en Iakop o a jojo men Ijrael.
- 72 O a kotin apapwali ir ni tiak en monion melel o pun, o kakaun irail ada ni koiok en lim a kan.

79

- 1 MAIN Kot, men liki kan tan don japwilim omui jojo; irail kajaminela japwilim omui im jarau, o re wiaki Ierujalem kankakai eu.
- 2 Re ki *oner* manpir en pan lan akan kalep en japwilim omui ladu kan, o uduk en japwilim omui jarau kan *on* man en nan jap akan.
- 3 Impan Ierujalem irail wudokila nt' ar dueta pil, o jota, me pan jarepedi.
- 4 Kit wialar kanamenok eu *on* men imp at, o me kapil kit pena, kin lalaue o kaurur kin kit.

- ⁵ Main Ieowa, arai da kom pan kotin onion, o inon en kupur omui pan lulada dueta kijiniaia?
- ⁶ Kom kotin wudokidi *on* men liki kan, me jaja komui, omui *onion*, o *on* wei kan, me jota kin likwir *on* mar omui.
- ⁷ Pwe re kawelar Iakop o im ar akan.
- ⁸ Kom der kotin tamanda dip en jam at akan; a kom kotin madan jauaja kit, pwe kit me malaulaular.
- ⁹ Main Kot, jauaj pat, kom kotin jauaja kit, pweki wau en mar omui. Kom kotin dore kit ala o kotin maki *on* kit dip at akan, pweki mar omui!
- ¹⁰ Da me kom kotin mueid *on* men liki kan en inda: Ari, ia arail Kot? Kom kotin kajale *on* men liki kan depuk en ntan japwilim omui ladu kan, me wudokilar, en pil janjal mo at!
- ¹¹ Kotin mani janejan en me jalidi o; kom kotin kolekol kidi lim omui manaman me kileledier *on* kamela.
- ¹² Kom kotin depukki *on* men imp at pan pak iju ar lalaue, me re lalaue kin komui.
- ¹³ A kit, japwilim omui aramaj akan, o jip en japwilim omui moj, pan danke komui kokolata, kapakaparok duen omui linan anjau karoj.

80

- ¹ KOMUI jile pan Ijrael, kotin mani; komui me kin apapwali Iojep dueta jip akan. Kom kotido, me kaipokedi pon anin Kerup.
- ² Kom kotin kajaleda omui manaman mon Epraim, o Peniamin, o Manaje, o kotido, pwen jauaja kit!
- ³ Main Kot Japaot, kom kotin kamait kit ala o kotin kajaleda jilan omui, kit ap pan kelaail kida.
- ⁴ Ieowa Kot Japaot, arai da, kom pan kotin onioniki kapakap en japwilim omui aramaj akan?
- ⁵ Kom kin kotin kamana kin ir prot en pil en maj, o kom kin kanim pile kin irail pil en maj toto.
- ⁶ Kom kotin wiai *on* kit, me men imp at kin akamaiki *on* kit, o imwintiti pat kin lalaue kit.

- ⁷ Kot Japaot, kom kotin kamait kit ala o kotin kajaleda jilan omui, kit ap pan kelaail kida.
- ⁸ Kom kotin wado janer Äkipten tuka wain pot, o kom kokojan men liki kan, ap id padukedi i
- ⁹ Kom kotin kokoi *on* i al a o kawojada i, pwen kadirela jap o.
- ¹⁰ Nana kan mi pan mot a, o ra kan kadu-paledi jedern en Kot.
- ¹¹ Kom kotin kalaudelar i lel *on* madau o ra kan lel ni pilap o.
- ¹² Da me kom kotin kawe kilar a kel, pwe karoj me dauli kin kawela?
- ¹³ Pwik laualo dekadar, o man en nan jap kawelar.
- ¹⁴ Main Kot Japaot, kom kotin wukedoke don kit, o ireredo jan nanlan, o majani, o kotin jauaja tukan wain pot et,
- ¹⁵ O kotin apapwali i, me lim omui padukedier, o me kom kotin apapwalier.
- ¹⁶ A ron kilar kijiniaia, a paledier, re okilar majan en jilan omui.
- ¹⁷ Lim omui apwali ol en pali maun omui, o irail, me kom kotin apapwalier.
- ¹⁸ Kit ap jota pan wuki wei jan komui. Kom kotin kamaur kit da, kit ap pan kapina mar omui.
- ¹⁹ Ieowa Kot Japaot, kom kotin kamait kit ala o kotin kajaleda jilan omui, kit ap pan kelaail kida.

81

- ¹ KOMAIL pereperen kauli *on* Kot, me kel patail; nijinij *on* Kot en Iakop!
- ² Tapia kida kaul en kapin, o wiada tampurin, o laute kajelel ianaki arp!
- ³ Ni jaunipon kap komail peuk koronete, ni maram, ni ran en im tantuka!
- ⁴ Pwe iduen tiak en Ijrael o kujoned en Kot en Iakop eu.
- ⁵ A kotin wiadar kujoned wet *on* Iojep, ni a lipa jan Äkipten. I roner majan pot, me i jaikenta aja:
- ⁶ I kijaner katoutou kan pon apar a, o pa a jaladokalar jan kopu kan.
- ⁷ Ni om likwirki don ia om apwal. I ap jauaja uk; I kajaledok uk alar, ni

anjau me koe lel *on* nanjapwe, o I
jojon uk ni pil en akamai. Jela.

- 8 Komail nai aramaj akan ron ia, I pan
padaki *on* komail! O Ijrael, ma koe
pan peiki *on* ia!
- 9 Jota amen Kot en mi re om, o koe der
kaudoki *on* kot en men wai amen.
- 10 Nai Ieowa om Kot, me kalua uk jan
nan Äkipten. Ki pajan au om, i pan
kadirela.
- 11 A nai aramaj akan jota kin peiki *on* nil ai,
o Ijrael jota duki *on* ia.
- 12 I ari mueid *on* irail er injen arail ni ar
aklapalap, pwe ren kekeid wei ni
pein arail lamelam.
- 13 O ma nai aramaj akan pan peiki *on* ia, o
Ijrael pan weweid nan al ai kan,
- 14 I ap pan kaloedi ar imwintiti kan madan,
o pa i pan u *on* me pali *on* irail akan,
- 15 O irail me kailonki Ieowa, jota pan kak
on irail; o anjaun arail pakadeik pan
duedeuta kokolata;
- 16 O I pan kamana kin irail korn kajelelia,
o I pan katunole kin i onik jan nan
paip o.

82

- 1 KOT kotikot nan momodijou en Kot, o i
jaunkapun en kaun akan.
- 2 Arai da komail pan kadeik japun o kajam-
pwaleki me doo jan Kot akan? Jela.
- 3 Jauaja pun en jamama o japoupou kan, o
jauaja me luet o jamama kan ni ar
pun!
- 4 Komail dorela me tikitik o jamama o, o
kamaioda jan nan pa en me doo jan
Kot akan.
- 5 A re jota kin duki *on*, o jota ar lokekon;
re kin weweid nan rotorot; pajon en
jappa kan karoj mokimokideda.
- 6 Nai indada: Komail rajon kot akan, o nain
me lapalap;
- 7 Ari jo, komail pan mela dueta aramaj
akan, o komail pan lokidokila dueta
me weit amen.
- 8 Main Kot, kom kotida o kotin kadeikada
jappa, pwe komui pan jojoki men
liki kan karoj.

83

- 1 MAIN Kot, kom der jo majan *don*, o der
japaimokid, Main Kot, kom der kotin
nenenla!
- 2 Pwe kom kotin mani, japwilim omui
imwintiti kan kin linaranar, o me
kailon kin komui, me aklapalap.
- 3 Irail kin widin ni ar kapakapun ki jap-
wilim omui kan, o re kin raparapaki
duen ar pan kawela japwilim omui
me nekinekilar akan.
- 4 Re kin inda: Na kitail, kitail kokojan irail,
pwe ren jolar wei eu, o jolar me pan
inda duen wein Ijrael!
- 5 Pwe irail wiaki eu o re inauki pena, ren
palian komui,
- 6 Im pwal en Edom, o Ijmael, Moap, o Akar,
7 O Kepal, o Amon, o Amalek, men Piliija
ianaki men Tiruj.
- 8 Ajor pil waroki *on* ir; re kin jauaja kadau-
dok en Lot. Jela.
- 9 Kom kotin wiai *on* ir dueta *on* men Mid-
ian, o Jijera, o Iapin ni pilap Kijon.
- 10 Me kamelar impan Endor, rap wia pwel
la nan pwel.
- 11 Kom kotin wiala ar jaupeidi kan dueta
Orep o Jeep, o ar monjap akan karoj
dueta Jepa o Jalmuna,
- 12 Pwe re indinda: Kitail pan kaloedi im en
Kot akan!
- 13 Main Kot kom en kotin wia kin irail la
älepip en kijinian, dueta dip en rä
mon kijinian.
- 14 Duen kijiniai kin karonala tuka en wel
o duen umpul en kijiniai kin ijikeda
nan wel,
- 15 Iduen kom kotin paki kin irail japwilim
omui liol ape, o kamajak kin irail
omui melimel.
- 16 Kadire kila maj arail namenok, pwe ren
rapaki mar omui, Main Ieowa.
- 17 Ren namenokala o majapwekada koko-
lata, o ren joredi o mela.
- 18 Rap pan ajaki, me komui ta maraneki
Kaun o me komui ta lapalap nan jap
karoj.

84

- 1 MEID kajelel tanpaj omui kan, Main Ie-
owa Jepaot!

- 2 Nen i kin inon ion o anane pera en tanpaj en Ieowa kan; pali war ai o nen i kin polauleki Kot ieiaj.
- 3 Pwe manpir diaradar deu a, o jwalpe paj a, waja a kin naitik ia: Japwilim omui pei jarau kan, Main Ieowa Jepaot, ai Nanmarki o ai Kot.
- 4 Meid pai ir, me kin kaujon nan tanpaj omui! Re kin kapina komui anjau karoj. Jela.
- 5 Meid pai karoj, me kin keleki komui, o idedauen komui melel!
- 6 Me kin weweid nan jap en mamaiei, waja re kin weirada parer ia; pil katau kin pwain kidi i pai kan.
- 7 Re kin kakairida ni ar manaman akan, lao re pan janjalada mon Kot nan Jion.
- 8 Main Ieowa, Kot Jepaot, kom kotin ereki ai kapakap: Main Kot en Iakop kotin mani ia! Jela.
- 9 Kot pere pat, kom kotin majan don kit; kom kotin ireron maj en japwilim omui keidier men.
- 10 Pwe ran ta ieu mon japwilim omui pera jarau kan me mau jan ran kid; i mauki mimi pan wanim en tanpaj en Kot, jan kaujon nan im en me doo jan Kot akan.
- 11 Pwe Kot Ieowa rajon katipin o pere, Ieowa kin kotikida mak o wau, a jota pan kotin mueid on me lelapok kan, en anane me mau kot.
- 12 Main Ieowa Jepaot, meid pai aramaj amen, me kin liki komui!

85

- 1 MAIN Ieowa, kom kotin maki oner japwilim omui jap maj o, o kom kotin dorelar jalidi en Iakop akan.
- 2 Re kotin lapwadar me jued en japwilim omui aramaj akan, o kom kotin pwaidier dip arail karoj. Jela.
- 3 Komui kotin kadukiedi omui onion karoj, o kotin wukidoki wei janer omui onion melel.
- 4 Kom kotin puron kamait kit ala, komui Kot at jaunkamaur, o kotin katukiedi omui jokalan on kit.
- 5 Kom pan kotin onioni kit kokolata? Omui onion pan duedueta jan en kainok lel eu?

- 6 Kom jota pan kotin puron kamaur kit da, pwe japwilim omui aramaj kan en peren kin komui da?
- 7 Main Ieowa, kom kotin kajanjaleda ar kalanan on kit, o jauaja kit!
- 8 I men ron, da me Kot Ieowa pan kotin majani; pwe a pan mamajani duen muei mau on japwilim a aramaj o me lelapok kan, pwe ren der lodi on me pweipwei.
- 9 Melel, a jauaj me koren ion ir, me majak i, pwe a linan en mi nan jap atail.
- 10 Kalanan o melel pan tu pena, pun o muei mau en metik pena.
- 11 Melel pan wojada jan nan jap o, o pun pan ireredo jan nanlan.
- 12 Ieowa pil pan kotikido me mau, pwe jap atail en kida wa kan.
- 13 Pwe pun pan ti on mo a, o a kak akan pan wiala al arail.

86

- 1 MAIN Ieowa, kom kotin kapaika don ia karon omui kan o mani ia, pwe nai me luet o jamama.
- 2 Kom kotin apwali maur i, pwe nai me lelapok. Main Kot, kom kotin jauaja ia, japwilim omui ladu men et, me liki komui.
- 3 Main, kom kotin maki on ia, pwe i kin likwir on komui ni anjau karoj.
- 4 Kom kotin kaperenda monion en japwilim omui ladu, pwe monion i kin anane komui Main.
- 5 Pwe komui Main me mau o kalanan, o kom kotin kalanan on ir karoj, me kin likwir on komui.
- 6 Main Ieowa, kom kotin ereki ai kapakap, o kotin mani nil en ai nidinid.
- 7 Ni ai apwal akan i kin likwir on komui, pwe kom, kotin mani ia!
- 8 Main, jota me dueta komui nan pun en kot akan; o jota me kak wiawia dueta komui.
- 9 Men liki kan karoj pan pwarado, pwen kaudoki on komui Main, o wauneki mar omui.
- 10 Pwe komui me lapalap, me kin wiada manaman, o komui ta me Kot.
- 11 Main Ieowa, re kotin kajale on ia al omui, pwe i en weweid ni omui melel, kom

kotin kolekol monion i on iet eta: Majak mar omui.

- 12 I men kapina komui Main, ai Kot, jan nan monion i, o wauneki mar omui kokolata.
- 13 Pwe omui kalanan me laud on ia; komui dore maur i jan nan wajan mela.
- 14 Main Kot, me aklapalap akan kin palian ia, o pwin en me weit akan kin majamajan maur i, o re jota kin weweid mon jilan omui.
- 15 A komui Main Kot, me dir en kalanan, o mak, o kanonama, o omui kapunlol o melel me lapalap.
- 16 Kom kotin wukidoki don ia, o maki on ia, o kamaui kida japwilim omui ladu omui manaman, o kotin jauaja nain japwilim omui lidu!
- 17 Kom kotiki on ia kilel eu, me i pan paie kida, pwe ai imwintiti kan en kilan, rap namenok kila omui kotin jauaja ia, Main Ieowa, o kom kotin kamait ia la.

87

- 1 A kakaudar mau pon dol jarau kan.
- 2 Ieowa kotin kupura wanim en Jion jan wajan kaujon en Iakop karoj.
- 3 Kajoi kajelel mia duen koe kanim en Kot. Jela.
- 4 I pan kajokajoi duen Raap o Papel, me aja ia. Kilan, Pilipta o Tiruj, o pil men Atiopia: Mepukat ipwidier waja o.
- 5 A kajokajoi duen Jion indinda, me jon en aramaj karoj ipwidi waja o, o me Lapalap o pan kotin kamanada i.
- 6 Ieowa pan kotin wadok, ni a pan kotin kileledi aramaj akan: Mepukat ipwidier waja o. Jela.
- 7 O ni ar madomadon re pan kauleki: Ai parer karoj mi re om!

88

- 1 MAIN Ieowa, Kot ai jaunkamaur, i kin likwir nin ran o ni pon mo 'mui.
- 2 Kom kotin mueid on, ai kapakap en lelda won komui. Kom kotin kapaik don karon omui kan ai likelikwir.
- 3 Pwe nen i me dir en mamauk, o maur i koren ion mela.
- 4 Nai kin wadok on ir me melar, nai dueta ol amen, me jolar aniani.

- 5 I wonon nan pun en me melar akan, me wonon nan joujou, me kom jolar kotin kupura, pwe re lokidokilar jan nan lim omui.
- 6 Kom kotin kaje ia lar nan joujou, waja rotorot o lol.
- 7 Omui onion kin katoutou ia, o kom kotin idan kin ia di omui iluk kan. Jela.
- 8 Kom kotiki woner kompoke pa i kan waja doo, kom kotin wia kin ia la me jued kot on ir, i jalidier o jo kak pitila.
- 9 Maj ai juede kilar ai luet, nin ran karoj i potoan on komui, Main Ieowa, o i kapa won komui pa i kat.
- 10 Kom pan kotin kajaleda omui manaman ren me melar akan? De me melar akan pan maurada danke komui? Jela.
- 11 Re pan kojoia duen omui kalanan nan joujou kan? O wajan mela duen omui melel?
- 12 Omui manaman akan pan janjaleda waja rotorot, o omui pun nan jap en me re jolar kin lamelame?
- 13 A i kin potoan likwir on komui, Main Ieowa nin manjan, ai kapakap pan lel won komui.
- 14 Main Ieowa, da me kom kotin kaje ia kila, o da me kom okila ki jilan ar mo i?
- 15 Nai me luet o jaliel jan ni ai pulepul; i kin kamekamki omui kalom, i koren ion jolar kaporopor.
- 16 Omui onion kin kadupal ia di, omui kalom kawe ia lar.
- 17 Re kapil ia pena dueta pil akan jan ni manjan lel jautik, ir karoj kapil ia pena.
- 18 Kom kotiki woner kompoke pa i o ai warok kan waja doo, rotorot eta ai warok.

89

- 1 I PAN kauleki duen kalanan en Ieowa kokolata, o i pan kaparokki au ai omui melel jan eu kainok lel eu.
- 2 Pwe i indinda: Mak joutuk eu pan pwarado, o kom pan kotin kolekol ar melel nanlan.
- 3 I inauki oner, ai pilipildar akan; I kauki oner Dawid nai ladu:
- 4 Kadaudok om pan mimieta kokolata, o I pan kauada mol om jan eu kainok lel eu. Jela.

- 5 Nanlan ap kapina omui manaman akan, Main Ieowa, o omui melel nan pokon en japwilim omui jarau kan.
- 6 Pwe ij nan tapok kan me rajon Ieowa? De ij me rajon Ieowa nan pun en me lapalap akan?
- 7 Kot meid manaman nan pokon en me jarau kan, o meid kapuriamui on me kaukaujon re a.
- 8 Main Ieowa, Kot Jepaot, ij me rajon komui. Omui melel kin kapil komui pena.
- 9 Komui me kotin kaunda madau anian. Komui kin kamoleilei iluk kan ni ar pan kokoda.
- 10 Komui me kotin tiakedi Raap dueta kamelar amen. Kom kotin kamueit pajaner imwintiti kan ki lim omui manaman.
- 11 Lan o jappa me japwilim omui, jappa o audepa. Komui me kotin pajonedier.
- 12 Komui me kotin wiadar pali apon o pali air, Tapor o Ermon kin nijinijki mar omui.
- 13 Lim omui me mananan o kumuṭ en lim omui me rojon, lim omui pali maun me ileile.
- 14 Melel o pun iei pajon en mol omui; kalanan o melel kin tion mo omui.
- 15 Meid pai aramaj kan, me aja nijinij! Ieowa, re pan weweid ni marain en jilan omui.
- 16 Re kin polauleki mar omui jan ni manjan lel jautik, o re kin pwai kida omui pun.
- 17 Pwe linan en ar kelail komui, o komui pan pokada oj at.
- 18 Pwe Ieowa pere patail o me Jarau en Ijrael, i atail Nanmarki.
- 19 Maj o kom kotin majanier ki kajanjal kai on me lelapok kan: I kamanadar me Lapalap amen, I kajapwiladar pilipildar amen jan ren aramaj akan.
- 20 I diaradar ai ladu Dawid, I keiekidier i ai le jarau.
- 21 Pa i pan kolekol i, o pa i pan kamanada i anjau karoj.
- 22 Imwintiti kan jota pan kak widin on i, o me japun kan jota pan kak kaloedi.
- 23 I pan kamela me palian i mo a, o I pan kaloke ir, me kailonki i.
- 24 A ai melel o kalanan pan mi re a, o ni mar ai oj a pan pokapokada.
- 25 I pan ki on pa a, en kaunda madau, o pa a maun, en kaunda pil akan.
- 26 A pan likwir don ia: Komui Jam ai, ai Kot, o paip en maur i.
- 27 O I pan wia kila i nai mejeni, ileila jan nanmarki en jappa kan.
- 28 I pan kalanan on i kokolata, o ai inau on i pan duedueta.
- 29 I pan ki on i kadaudok a kokolata, o mol a pan warai dueta lan.
- 30 A ma na kan pan muei jan ai kapun, o re jota pan weweid ni ai kujoned akan,
- 31 Ma re pan kajaminela ai tiak kan, o jota peiki on ai kujoned akan,
- 32 I ap pan kaloke kin ir ar katiwo ki jokon pot, o pan woki ir, pweki ar japun.
- 33 A I jota pan kiwei jan i ai mak, o ai melel pan mimieta re a.
- 34 I jota pan kawela ai inau, o I jota pan kawukila, me kowei jan nan au ai.
- 35 I kaukilar ai jarau pan me pak, me I jota pan likam on Dawid:
- 36 Kadaudok a pan joutuk, o mol a dueta katipin mo i.
- 37 A pan duedueta dueta jaunipon; o jaunkadede nan tapok kan me melel. Jela.
- 38 A met komui kajapokela o onioni japwilim omui me keidier.
- 39 Kom kotin kajela inau en omui ladu, o kom kotin kajaminela mar a.
- 40 Kom kotin karonk pajan a kel akan karoj, o kawelar a im teneten kan.
- 41 Karoj me daulier waja o kulia janer; a wialar kankaurur on men imp a kan.
- 42 Kom kotin pokada pali maun en me palian i, o kaperendar a imwintiti kan karoj.
- 43 Kom pil kotiki janer mana en a kodlaj kon, o jota kapwaiada i ni pei.
- 44 Kom kotin kaimwijokalar a linan, o ka-jedi on nan pwel mol a.
- 45 Kom kamotomotala ran en a manakap, o kadupalekidi i namenok. Jela.
- 46 Arai da, Main Ieowa, me kom pan kotin karirela pein komui; arai da omui onion pan lulada dueta kijiniaia?

- 47 Kom kotin tamanda duen motomot en maur i; de me mal kot omui kotin wiadar aramaj akan?
- 48 Ij ol o, me maur ap jota pan lel *on* mela? A pan kak dorela pein i *jan* mana en wajan mela? Jela.
- 49 Main, ia omui kalanan en maj o, me kom kotin inauki *on* Dawid ni omui melel?
- 50 Main, kotin tamanda kankaurur en japwilim omui ladu kan *jan* ni wei toto, me kin katoutoui *monion* i.
- 51 Main Ieowa, iaduen lalaue en omui imwintiti kan, iduen ar lalaue lip en japwilim omui me keidier.
- 52 Kapin *on* Ieowa kokolata! Amen, iei Amen!

90

- 1 MAIN, kom me kotin nekid pat *jan* eu kainok *on* eu.
- 2 Mon nana kan o jappa, o aude pan jappa a wiawiada, Kot kotin mia, *jan* maj kokodo o pil kokolata joutuk, Main Kot.
- 3 Kom kin kotin kapurelan pwel par aramaj akan o kotin mamajani: Puredo komail aramaj akan!
- 4 Pwe par kid dueta aio me jamalar mon jilan omui o rajon majamajan eu ni pon.
- 5 Kom kin kotin kapwil irail wei, re rajon mair, dueta rä, me kin monedi madan.
- 6 Me kin majel pajan ni manjan, a nin jautik a pan palepaledi o monedi.
- 7 Omui *onion* me je kin jojore kidi, o omui *onion* melel, me je kin mekila madan.
- 8 Pwe kom kotin kajanjale *on* pein komui dip at akan, o dip at rir akan nan marain en jilan omui.
- 9 I me at ran akan karoj kin *tan* weiki omui *onion*, at par akan rajon kajoi pot.
- 10 Warain at maur me jaunpar ijeijok, a ma re toto, a pan waleijok, a ma me kajampwal, a pan apwal o dodok. Pwe a kin *tan* wei madan, dueta kit kin pir wei.
- 11 A ij me kak dedeki mana en omui *onion*, o ij me kin majak *onion* wet?
- 12 Kom kotin padaki *on* kit, me kit pan mela, pwe jen lolekon kila.

- 13 Main Ieowa, kom kotin puron wukedoke don kit; arai da omui *onion*? Kom kotin maki *on* japwilim omui ladu kan!
- 14 Kom kotin kadire kin kit ala ar kalanan ni manjan, kit ap pan kapin o pereperen arain at maur.
- 15 Kom kotin kaperen kit da murin at kalokoloker, o murin at kamekam warai.
- 16 Kom kotin kajale *on* japwilim omui ladu kan omui wiawia kan, o omui wau *on* na jeri kan.
- 17 Ieowa at Kot, en kalanan don kit o kotin kapwaiada dodok en pa at akan re at; ei kom kotin kapwaiada dodok en pa at akan!

91

- 1 ME kin momod pan lim en me lapalap, o me pan mimieta pan mot en me manaman o.
- 2 Iei me kin indan Ieowa: Ai paip, o ai kel, ai Kot, me i liki.
- 3 Pwe a pan kotin dore uk *jan* injar en jauninjar, o *jan* ni kilitop jued.
- 4 A pan kotin kadupal kin uk edi lim a, o koe pan moleilei pan lim a kan; a melel rajon kadauk o pere eu.
- 5 Koe jota pan majak kalom en ni pon, de kalanan kajik katieu, me kin *tan* wei nin ran,
- 6 De kilitop, me kin wawai jili pon, de eu jon en kilitop me kin kaukawela nin jauaj.
- 7 Kid pan mela imp om, o nen ni pali maun om, ap jota pan lel *on* uk.
- 8 Koe pan kilanki maj om kan, o koe pan kilan duen a pan depuk *on* me doo *jan* Kot akan.
- 9 Pwe komui Main Ieowa, kapore pa i. Koe piladar me lapalap o, pwen om kel.
- 10 Jota me jued kot pan lel *on* uk, o jota kalokolok pan lel *on* im om.
- 11 Pwe a kotin kakaliki *on* japwilim a tounlan kan, en apapwali uk o jinjila uk nan al omui kan karoj.
- 12 Re pan wa kin uk ala lim ar akan, pwe nä om ender dipikelekel nin takai eu;
- 13 Koe pan tiakedi laien o oter kai, laien pulepul o jerpent, me koe pan jok poa.

- 14 A kin peren kin ia, I ap pan jauaja i, a aja mar ai, I ap pan jinjila i.
 15 A pan likwir don ia, I ap pan japen i, I pan ian i ni waja apwal, I pan kapitila i o kalinanada i.
 16 I pan kamedu kin i maur warai, o I pan kajale on i ai jauaj.

92

- 1 IET me kajampwal: Danke Ieowa, o kauleki pjalm akan on mar omui, ir me kotin lapalap.
 2 Ni manjan omui kalanan o ni pon omui melel en lolok jili.
 3 Jan kajan jal eijok o arp o laute.
 4 Pwe kom kotin kaperen kin ia, Main Ieowa ki ar wiawia; i pan nijinijki dodok en lim ar akan.
 5 Meid laud ar wiawia kan, Main Ieowa! O meid lol kupur omui!
 6 Aramaj pweipwei men jota kak dedeki mepukat, o me rotorot amen jota kin injenoki.
 7 Me doo jan Kot akan kin wojada dueta rä, o me katiwo kan karoj kin majal pajan, lao re pan lokidokila kokolata.
 8 A komui ta Main Ieowa, me lapalapia, o komui pan duedueta.
 9 Pwe kom kotin mani duen ar imwintiti kan, Main Ieowa, kom kotin mani, ar imwintiti kan pan joredi, o me morjued akan en kamueit pajan.
 10 A ai oje pan pwaida dueta oj en man oje tapot, o i pan keikidier le kap.
 11 O por en maj ai pan perenki ai imwintiti kan, o jalon ai pan polauleki me morjued akan, me kin palian ia.
 12 Me pun o pan pwaida mau dueta ni pot, a pan kakairida dueta jeder en Lipanon.
 13 Me patidier nan tanpaj en Ieowa, pan pwaida mon pera jarau en atail Kot.
 14 Menda ma re pan mala, pwe re pan pil majal pajan, o wa, o kelail.
 15 Pwe re pan kajaleda, me Kot me pun, i ai paip o jota japun mi re a.

93

- 1 IEOWA kotin kaunda, a kotin kapwateki pein i manaman, Ieowa kotin

kalikauwiada pein i, a kotin piraki pein i manaman; pil jappa me teneten o jota pan mokimokid.

- 2 Jan maj lel met mol omui me teneten; komui me joutuk.
 3 Main Ieowa pil akan lalaudala, pil akan nirinirjok, pil akan pil pan kokodo o nirinirjok.
 4 Ieowa kotikot waja ileile. A manaman jan nil en pil kalaimun akan o iluk en madau kalaimun akan.
 5 Omui majan akan meid pun. Tanpaj omui me linanaki jarau kokolata, Main Ieowa.

94

- 1 MAIN Kot, komui jaundepuk, Ieowa Kot jaundepuk, kom kotin janjaleda!
 2 Kom kotida, komui jaunkapun en jappa, kom kotin depuk on wiawia en me aklapalap akan.
 3 Main Ieowa, arai da me doo jan Kot akan, arai da me doo jan Kot akan pan poponmaju,
 4 O pudupudada lokaia jued o arai da, me japun kan karoj en juaiki ar morjued?
 5 Re kin tiakedi japwilim omui aramaj akan, o re kame omui jojo;
 6 Re kin kamela li odi o men wai, o patik takain wor en me japoupou kan,
 7 Rap inda: Ieowa jota kak kilan, o Kot en Iakop jota pan aja due.
 8 Komail me pweipwei nan pun en aramaj akan, en dedeki! O komail lolepon akan, iad me komail pan lolekonala?
 9 Me kotin wiadar jalon, o a jota pan ereki? Me kotin wiadar por en maj o, a jota pan kak majani?
 10 Me kin kotin kaunda wei kan, a jota pan kaloke? Pwe i me kotin kalolekoni aramaj.
 11 Ieowa kotin mani lamelam en aramaj akan, me re aklapalap.
 12 Meid pai ol o, me kom kotin kaloke, Main, Ieowa, o me kom kotin padaki on jan nan ar majan akan.
 13 Pwen kanonama ni a apwal akan, lao joujou en me doo jan Kot akan pan weweida.

- 14 Pwe Ieowa jota pan kotin kajela japwilim a aramaj akan, o a jota pan muei jan a jojo.
- 15 Pwe me pun, pan punpuneta, i me lelapok kan karoj pan weweideki.
- 16 Ij me pan jauaja ia *on* me morjued akan? O ij me pan jauaja ia *on* me dipan akan?
- 17 Ma Ieowa jota kotin jauaja ia, metar ekijen i pan kolan wajan kapormen.
- 18 Ni ai indada: Nä i pan krijedi, omui kalanan, Main Ieowa, pan kolekol ia.
- 19 Ai injenjued laud nan monion i, a omui kotin kamait ia la kaperenda nen i.
- 20 Kom jota man paroki *on* mol o, me kin kajapunala japwilim omui majan.
- 21 Re kin onop *on* kamela me pun amen, o re kin kadeikada nta makelekel.
- 22 A Ieowa ai paip lapalap, o Kotiei paip, me i pan rukila ia.
- 23 A pan kotin depuk *on* ir ar me jued, o a pan kotin kame ir ala, pweki ar katiwo, Ieowa atail Kot pan kame ir ala.

95

- 1 KOMAIL kodo, pwe kitail pan kapina Ieowa o *nijinij on* paip en maur atail.
- 2 Kitail pan kola tuki *on* i kapin. Kitail en *nijinijki on* i pjalm!
- 3 Pwe Ieowa Kot lapalap amen, o Nanmarki lapalap amen pon *anin kot* akan karoj.
- 4 Pan jappa mi ni lim a, o pon komon nana me japwilim a.
- 5 Madau me japwilim a, pwe i me kotin wiadar, o lim a kan wiadar waja madekon.
- 6 Komail kodo, kitail pan kaudok, o dairukedi, o kelepuki mon Ieowa, me kotin wia kitail dar.
- 7 Pwe i atail Kot, a kitail aramaj en japwilim a wajan kamana o pwin en lim a. Ran wet, ma komail pan ron kapitie,
- 8 Komail der kapitakaila *monion* omail, duen a wiauier Meripa o ni ran en Maja nan jap tan,
- 9 Ni jam omail akan *jonejon* ia o kajau ia da, pwe re kilaner ai dodok kan.
- 10 Par paeijok I juede kilar di wet, o I indada: *Monion* en *jon* en aramaj

duen met kin wukiwuk jili, o re jota men aja duen al ai kan.

- 11 I ap kaula ni ai makar: Irail jota pan konodi ai kamol.

96

- 1 KAKAULEKI *on* Ieowa kaul kap pot, jap karoj en kakauli *on* Ieowa!
- 2 Kakaul *on* Ieowa o kapina mar a; pada-padak jan eu ran lel eu duen a maur!
- 3 Kajokajoi *on* men liki kan wau i, o *on* wei kan a manaman akan!
- 4 Pwe Ieowa meid lapalap o meid kapinan, o meid kalom mon kot akan karoj.
- 5 Pwe Kot en aramaj akan me mal a Ieowa kotin kapikadar lan akan.
- 6 Wau o linan mi mon jilan i, manaman o linan kin kadirela nan tanpaj a im jarau.
- 7 Komail men liki kan, ki *on* Ieowa, ki *on* Ieowa linan o manaman.
- 8 Komail ki *on* Ieowa linan en mar a; komail ko *don* mon japwilim a pera jarauianaki kijakij.
- 9 Komail kaudoki *on* Ieowa ni omail kapwat jarau, toun jappa karoj en majak i.
- 10 Komail kaireki *on* men liki kan: Ieowa ta Nanmarki! Pil jappa me teneten o jota pan mokimokid. A pan kotin kaunda kainok kan ni tiak pun.
- 11 *Lan* en peren kida, o jappa en popol; madau en *nirnjirjok* o audepa!
- 12 Jap en pereperen o audepa karoj, o tuka en nan wel karoj en *nijinij*.
- 13 *On* Ieowa, ni a kotido, ni a kotido, en kadeikada jappa. A pan kotin kaunda jappa ni tiak pun, o kainok kan ni a mekel.

97

- 1 IEOWA ta Nanmarki, i me jappa en polaule kida o dake kan karoj en pereperen!
- 2 Tapok o rotorot mi imp a, pun o mekeliei pajon en mol a.
- 3 Kijinia i kin tion mo a, o ijikeda japwilim a imwintiti kan karoj.
- 4 Japwilim a liol akan kin kamaraini jappa, toun jappa kin kilan ap majapwekadar.

- 5 Nana kan pei pajan dueta krij mon Ieowa, Kaun en jap karoj.
- 6 Lan akan kaparokki a pun, o kainok karoj kin kilan a linan.
- 7 Me kaudoki *on* dikedik en ani kan en jarodi, o me kin juaiki ani kan; kot akan karoj dairukedi *on* mo a!
- 8 Jion kin ron mepukat ap peren kida, o peinekap en Iuda kan kin polauleki omui kapun kan, Main Ieowa.
- 9 Pwe komui ta Main Ieowa me lapalap nan jappa karoj, komui meid ileila jan Kot akan karoj.
- 10 Komail me kin pok *on* Ieowa en tataki me jued. A kin kotin apwali nen en japwilim a lelapok kan. A pan kotin dore ir ala jan nan pa en me doo jan Kot akan.
- 11 Marain pan dakadan me pun kan, o peren *on* me lelapok melel.
- 12 Komail me pun kan perenki Ieowa o kapina mar a jarai!

98

- 1 KAKAULEKI *on* Ieowa kaul kap pot; pwe a kotin wiadar dodok kapuriamui. A kotin kaloe kidi lim a pali maun o lim a jarai.
- 2 Ieowa kotin kajaledar a kamaur, o mon maj en kainok kan a kotin kajan-jaledar a pun.
- 3 A kotin kolekol *on* men Ijrael a kalanan o melel; imwin jap karoj kin kilan pai en atail Kot.
- 4 Jap karoj en nijinij *on* Ieowa! Popol o kauleki pjalm!
- 5 Kauleki *on* Ieowa pjalm ianaki laute, wiada laute o kaul!
- 6 Ian trompete o nil en koronete, komail nijinij *on* Nanmarki Ieowa!
- 7 Madau en nirinirjok o audepa, jappa o tou a kan;
- 8 Pilap akan en lopolopeki pa arail; o nana kan en pereperenki.
- 9 Ieowa, ni a kotidon kadeikada jappa. A pan kotin kadeikada jappa nin tiak pun o kainok kan nin tiak inen.

99

- 1 IEOWA ta kotin kakaunda; kainok kan kin rerer; a kotikot nan pun en Kerup akan, jappa kin mokimokid.

- 2 Ieowa me lapalap nan Jion, o lapalap melel jan wei kan karoj.
- 3 Ren kapina mar omui, me lapalap o kalom, i me jarai.
- 4 O manaman en Nanmarki me kin pok *on* me pun. Kom kotin katenedier tiak pun. Komui me kotin wiadar me pun o inen nan kadaudok en Iakop.
- 5 Kapina Ieowa atail Kot o poridier *on* ni utipa, pwe i me jarai!
- 6 Mojej o Aron kijan japwilim a jamero kan o Jamuel nan pun en ir, me kin likwir *on* mar a, re likwir woner Ieowa, i ap kotin mani ir.
- 7 A kotin majan *on* irail jan nan ur en tapok; irail peiki *on* a majan o kujoned akan, me a kotiki *on* irail er.
- 8 Ieowa at Kot, kom kotin japen irail er. Main Kot kom kotin maki *on* irail er, o kotin depuk *on* ir ar japun kan.
- 9 Kapina Ieowa atail Kot, o poridier ni japwilim a nana jarai, pwe Ieowa atail Kot me jarai.

100

- 1 NIJINIJ *on* Ieowa jap karoj!
- 2 Papan Ieowa ki peren; koki don mon jilan i nijinij!
- 3 Komail en aja, me Ieowa Kot. I me kotin wia kitail dar — a kaidin pein kitail — pwen japwilim a aramaj o jip en japwilim a pwin.
- 4 Pedelon *on* nan japwilim a wanim laud ki danke, o kaul en kapin mon japwilim a pera jarai. Danke i o kapina mar a!
- 5 Pwe Ieowa me mau, a kalanan joutuk, o a melel pan due lueta kokolata.

101

- 1 I pan kauleki duen kalanan o pun; i pan kauleki pjalm akan *on* komui. Main Ieowa.
- 2 I men inen eweita ni al pun — iad kom pan koti don ia? — i men weweid ni melel ren toun im ai.
- 3 I jota men wia morjued; i tataki wiawian me dipan akan, a jota pan pat *on* ia.
- 4 Monion japun pan mui jan ia; i jota men aja duen me jued.

- 5 Me kin rir karaunemali men impa, i pan kamela; i juedeki me aklapalap ni maj ar o monion arail.
- 6 Maj ai pan apapwali me melel akan nan jap o, pwe ren kaujon re i; me kin weweid ni al pun, pan papa ia.
- 7 Me kin kotaue, jota pan kaujon nan im ai, me kin likam, jota pan pwaida mon maj ai.
- 8 Ni manjan karoj i pan kawela me katiwo nan jap o, pwen kokojan kanim en Ieowa karoj, me kin wia japun.

102

- 1 IEOWA, kom kotin ereki ai kapakap, o ai weriwer en lel on komui!
- 2 Kom der kotin karirala jilan ir mo i ni ran en ai apwal; kom kotin kapaika don ia karon omui kan; ni ran o, me i likelikwir, kom kotin mani ia madan!
- 3 Pwe ai ran akan kin tanwei dueta adiniai, o kokon ai kan ronalar dueta nan kijiniai.
- 4 Kapedi monedier dueta rä, i me i monoke kila ai manamana.
- 5 Kokon o uduk ai mon penaer pweki ai weriwer o janejan.
- 6 Nai rajon pelikan nan jap tan, o rajon däap nan waja lijelipin.
- 7 I kin papad o rajon manpir kelep amen, me mondi pon oj en im o.
- 8 Ai imwintiti kin lalaue ia jan ni manjan lel ni jautik, o me palian ia, kin kaula kin ia.
- 9 Pwe i kin kankan paj dueta prot, o lim ai pil kin doloki pil en maj ai.
- 10 Pweki omui onion o onion melel; pwe kom kotin pok ia da, ap kaje ia di.
- 11 Ai ran akan tanwei dueta mota, o i monedier dueta rä.
- 12 A komui Main Ieowa pan kotikoteta kokolata, o kupur omui pan jan eu kainok lel eu potopoteta.
- 13 Kom pan kotida o kupurela Jion, pwe anjau leler, me kom pan kotin mak on i, a auer leler.
- 14 Pwe japwilim omui ladu kan kin pok on takai (en Jion), o re injenjuedeki moan im akan;

- 15 O men liki kan pan majak mar en Ieowa, o Nanmarki en jap akan karoj omui linan.
- 16 Pwe Ieowa kotin kauadar Jion. A kotin pwarada ni a linan.
- 17 A kotin wukedoke don kapakap en me jamama o, o a jota kotin mamaleki a kapakap.
- 18 Mepukat pan kileledi on kainok en mur akan; o wei eu, me pan wiaui, pan kapina Ieowa.
- 19 Pwe a kotin ireron jan mol a jaraui ileile; Ieowa kotin ireron jappa jan nanlan.
- 20 Pwen ereki janejan en me jalidi kan, pwen lapwada, me kileledi oner kamela.
- 21 Pwe mar en Ieowa en lolok jili nan Jion, o a kapinapa nan Ierujalem.
- 22 Kainok kan lao pokon pena o wei kan, pwen papa on Ieowa.
- 23 A kotiki janer ai kelail pon al o, a kamotemotelar ai ran akan.
- 24 I potoan on: Ai Kot, kom der kotikiwei jan ia ni apali en ai ran akan. Omui par akan kin jan eu kainok lel eu kokolata.
- 25 Kom kotin kajonedier jappa maj o, o lan pokon me dodok en lim omui.
- 26 Irail pan jorela, a kom pan kotikot eta. Irail pan marinala rajon tuk en likau eu. Kom pan kotin kawuk ir ala likamata likau eu, irail ap pan wukila.
- 27 A kom pan deudueta o anjaun omui rojon jota pan tukedi.
- 28 Nain japwilim omui ladu kan pan mimieta, o kadaudok a pan pwaida re omui.

103

- 1 Nen i kapina Ieowa o lol i mar a jaraui!
- 2 Nen i kapina Ieowa, o der monokela a kotin wiawia mau on uk!
- 3 Me kotin makeki on uk dip om karoj, ap kotin kamauijala om jomau kan.
- 4 Me kotin dore uk ala jan ni waja apwal, me kotin ninie kin uk mak o kalanan;
- 5 Me kotin kapai uk adar ni om malar, o kotin kapulpul uk ala dueta adler.
- 6 En Ieowa a wiawia me pun, o a kotin kapunala, me mi ni kalokolok japun.

- 7 A kotin kajale on Mojej al en a meakaroj, o *on* men Ijrail a wiawia kan.
- 8 Ieowa me dir en kalanan o mak, a kin kotin kanonama, o a kalanan me lapalap.
- 9 A jota kin kotin kaloke aramaj anjau karoj, o pil jota *onion* kokolata.
- 10 A jota kotin pwain *on* kitail duen dip atail, o jota depuk *on* kitail duen atail japun kan.
- 11 A duen ileile en *lan jan* jappa, iduen a mak lapalap *on* ir, me kin majak i.
- 12 Duen maj en *lan* o kapin *lan* ara doo pajan, iduen a kotin kadooana *wei jan* kitail dip atail.
- 13 Duen jam amen pokepoke na jeri, iduen Kot kotin kupukupura irail, me *lan* i.
- 14 Pwe a kotin mani, da me kitail wiaui kida, a kotin mani, me kitail me pwel par.
- 15 Aramaj amen kin rajon rä, a kin majal pajan dueta wantuka nan jap o.
- 16 Ma kijinian pan leler, a joer mia, o a jolar aja deu a.
- 17 A kalanan en Ieowa pan duedueta kokolata *on* ir, me *lan* i, o a melel *on* jeri en jeri kan,
- 18 *On* ir, me kin kolekol a inau, o madamadaua duen a majan kan, pwen kapwaiada.
- 19 Ieowa kotin kauada mol a nanlan, o a kotin kaunda meakan karoj.
- 20 Kapikapina Ieowa, komail japwilim a tounlan kan, komail me lapalap akan ni manaman, me kin kapwaiada a majan kan, o peiki *on* moat en a majan!
- 21 Kapikapina Ieowa japwilim a pokon akan karoj, o japwilim a ladu kan, me kin kapwaiada kupur a!
- 22 Kapikapina Ieowa japwilim a dipijou kan ni waja karoj, me a kotin kakaun, *nen* i kapina Ieowa!
- 3 Kom kin kotin wia kida pil pali poa en ponepon, a tapok kan wiala tan war omui, me kom kin kotikot jili ki pa en *an*.
- 4 Kom me kotin wia kila japwilim omui tounlan kan kijinian o japwilim ar ladu kan umpul en kijiniai.
- 5 A kotin kajonedier jappa pon a pajon, a jota pan mokid kokolata.
- 6 Kom kotin kadupale kidi i dueta likau eu, pil akan ileilada *jan* nana kan.
- 7 Re *tan* wei mon ar majan, re madan wei mon *nil* en omui nanjapwe.
- 8 Nana kan kokodar, a wau kan kokodier *on* waja, me kom kotin kileledier *on* ir.
- 9 Kom kotiki *on* ir irair eu, me re jota pan dauili wei; re jolar pan pur *on* kadupaledi jappa.
- 10 Kom kin kotin wiada, parer en kujukujda nan wau kan; re kin pwilipwil wei nan pun en nana kan.
- 11 Re kotin kanim pileda man en nan jap akan o man en nan wel.
- 12 Manpir en pan *lan* kin kaukaujon ni kaila, re kin kakaul nin tuka kan.
- 13 Komui me kin kotin kanim pileda nana kan *jan* japwilim omui pera poa. Kom kin kotin kadire kila wa kan jappa, me kom kotin wiadar.
- 14 Komui me kotin kawojadan man akan rä, o wan tuka me mau *on* aramaj, pwen kapwareda *jan* nan pwel mana *on* aramaj akan.
- 15 O wain en kaperenda *monion* en aramaj, o le en kalinanada maj en aramaj, o prot en kakelada war en aramaj.
- 16 Japwilim en Ieowa tuka kan pan medila, jeder en Lipanon akan, me a kotin padukedier.
- 17 Waja manpir kin paj kin ia, o raier kaujon nan jeder.
- 18 Nana ileile iei deun kemje, a paip akan deun repit en wel.
- 19 A kotin wiadar jaunipon, pwen kilelekidi anjau kan, katipin aja waja me a pan kirila ia.
- 20 Kom kin kotin wiada pon, man en nan wel rap mokidada.

104

- 1 NEN i kapina Ieowa! Ieowa ai Kot, komui meid lapalap, komui me kapwateki *linan* o manaman.
- 2 Japwilim ar likau iei marain, me komui kot lole; kom kotin pak pajan nanlan dueta likau eu.

- 21 Laien pulepul weriwerki kan arail mana, re kin idok ren Kot, me re pan kan.
- 22 Katipin lao dakada, re kin purela wonon nan por ar akan.
- 23 Aramaj ap kolan ar dodok, wia japajap lel nin jautik.
- 24 Main Ieowa, ar wiawia kan me dodok melel! Kom kotin kajone irail di ki omui erpit o jappa me direki japwilim omui dipijou kan.
- 25 Madau me kalaimun o dälap ni pali karoj; i waja me dir en mam, me jota kak wadawad, man tikitik o kalaimun.
- 26 I waja me jop akan kin tanatan ia, o walroj, me komui kotin wiadar, kin madomadon lole.
- 27 Ir karoj kin auiaui komui, pwe komui en kotin katunole kin ir kan arail ni ar anjau.
- 28 Kom kin kotiki on ir, rap nanak pena; komui kotiki pajan lim omui, rap pan medi kila me mau kan.
- 29 Ni omui pan karirila jilan omui, rap pan majapwekada, kom kin kotiki jan ir anian arail, rap pan mela o purelan ar pwel par.
- 30 Kom kin kotin kadarala an omui, rap pan wiauiada, o komui kin kawilika-pada maj en jap o.
- 31 Linan en Ieowa pan duedueta. Ieowa pan kotin peren kida japwilim a wiawia kan.
- 32 A lao kotin ireron toun jappa, jappa ap rerer; a lao kotin jair nana kan, rap adida.
- 33 Arain ai maur i pan kakauli on Ieowa, o arain ai mi jappa et, i pan kauleki pjalm kan on ai Kot.
- 34 I men, ai kajokajoi en kaparenda kupur a; i pan polauleki Ieowa.
- 35 Me dipan akan en niki jan jappa, o me doo jan Kot akan en jola mia. Nen i kalinada Ieowa! Aleluia!

105

- 1 KAPINA Ieowa, likwir won mar a, kapakaparoki on kainok kan duen a wiawia kan.
- 2 Kauli on i, kauliki on i pjalm akan, kajokajoi duen a manaman akan karoj;

- 3 Peren kida mar a jarau; monion en me rapaki Ieowa, en popol.
- 4 Komail inon ion Ieowa o a manaman; rapaki jilan i anjau karoj.
- 5 Tamatamanda japwilim a dodok kapuriamui, me a kotin wiadar, o a manaman akan o majan en kadeikjan nan jilan i.
- 6 Kadaudok en Apraam koe japwilim a ladu, o nain Ijrael komail, me a kotin piladar!
- 7 I Ieowa atail Kot; a kotin kaunda nan jap karoj.
- 8 A kin kotin tamanda japwilim a inau kokolata, majan o me a kotin inauki oner di kid.
- 9 Inau me a kotin wiadan Apraam, o a kaula, me a kotin kauki on Ijaak.
- 10 O a kotiki on Iakop kujoned eu, o on Ijrael inau joutuk,
- 11 Ni a kotin majanier: I pan ki on uk Kanaan, iei me I kileledier, en pwaij omail jojo;
- 12 I anjau, me irail pwin tikitik eu, o men kairu nan jap o.
- 13 Ni ar kokola jan eu kainok lel eu, o jan eu wei lel eu.
- 14 A jota kotin mueid on amen aramaj, en katoutou irail, o a kotin kaloke nanmarki kai pweki irail.
- 15 Komail der jair nai me keidier akan, o der wiai on ai jaukop akan me jued kot!
- 16 A lao kotiki on jap o anjaun lek; o kotin kawelar wajan kaporopor en mana,
- 17 A kotin poronelar ol amen mo 'rail; Iojep, me netilar, pwen wiala ladu men.
- 18 Nä a kan kalokolokki jal mata, o pali war a wonon nan mata,
- 19 Lao anjau me japwilim a majan pwarado; majan en Ieowa kama-kelekeleda i.
- 20 Nanmarki ap ilakila, pwen lapwada i, iei kaun en wei kan, me kotin kamaioda i.
- 21 A kajapwiladan i pein im a, o kaun en a dipijou karoj.
- 22 Pwen jaliedi a jaupeidi kan duen me a mauki, o padaki on japwilim a lapalap akan lolekon.

23 O Ijrael lipalan Äkipten, o Iakop wiala men kairu nan jap en Am.
 24 I anjau Kot kotin kapara irail ada madan, o kotin kakelail ir ada jan a imwintiti kan.
 25 A kotin kawukila kupur a, pwen kailonki japwilim a aramaj akan, o widi-widin on japwilim a ladu kan.
 26 A ap kotin poronela Mojej, japwilim a ladu, o Aron, me a kotin piladar.
 27 Ira wiadar manaman akai nan pun ar, o dodok kapuriamui nan jap en Am.
 28 A kotin kadarado rotorot, ap pon pena, o re jota injenoki a majan kan.
 29 A kotin kawuk on nta ar pil akan, o kamelar ar man akan.
 30 Jap arail me direki proj lao lel on nan pera en ar nanmarki kan.
 31 A kotin majanier, lon jued ap rokilar, o amuje nan jap karoj.
 32 A kotiki on ir akel wiliandi katau, umpul en kijiniaian nan jap ar.
 33 A kotin kawelar ar tuka en wain akan o tuka en paiken, o kotin katip pajan tuka en jap ar akan.
 34 A kotin majanier, manjiok o lon ap pwarada, rap pwaradar o re jota kak wadawad.
 35 Rap kanala tuka kan karoj nan jap o, o kanala wantuka kan nan matuel o.
 36 O a kotin kamelar mejeni karoj nan jap arail, mejeni karoj en ar kelail.
 37 O a kotin kalua irail jan nan jap o ianaki jilper o kold, o jota me luet nan pun en ar kainok kan.
 38 Äkipten peren kida ar jamalar, pwe re majapwekadar.
 39 A kotin wiada tapok en kadupal irail edi, o kijiniaian en jereda irail ni pon.
 40 Irail poekipoeki, i ap kotin kadarado manpir akan; o a kotin kamana kin ir prot en nanlan.
 41 A kotin palan pajan paip o, pil akan ap kujkuj wei jan, re pwilipwile wei nan jap tan dueta pilap pot.
 42 Pwe a kotin tamanda a majan jarau, o japwilim a ladu Apraam.
 43 A kotin kaluaki peren japwilim a aramaj akan jan nan jap o, o nijinij japwilim a pilipildar akan!

44 A ap kotiki on ir jap en men liki kan, o re aleer dipijou en kainok kan.
 45 Pwe ren peiki on japwilim a majan kan o kolekol a kujoned akan. Aleluia!

106

1 KAPINA Ieowa, pwe i me mau, pwe a kalanan pan potopot eta.
 2 Ij me kak inda duen dodok manaman en Ieowa, o ij me kak kapina japwilim a dodok kajapwal?
 3 Meid pai, me kolekol me pun, o me kin wiada me pun anjau karoj!
 4 Main Ieowa, kom kotin taman ia da duen ar kalanan, me kom kotin inauki on japwilim omui aramaj akan, kajan-jale don kit omui jauaj!
 5 Pwe i en kilan pai en japwilim omui pilipildar akan o peren kidar peren en japwilim omui aramaj akan, o kapina ian omui jojo.
 6 Kit ian jam at oko wiadar dip, je wiadar japun, je kawelar kujoned o kapwadiada tiak en me pun kan.
 7 Jam at akan nan Äkipten jota injenoki japwilim omui manaman akan, pwe re jota tamanda omui kalanan lapalap, o re katiwo on me lapalap o ni kailan madau ni jed waitata.
 8 Ari jo, a kotin dore ir ala pweki mar a, pwen kajaleda a manaman.
 9 A kotin majani on jed waitata, ap nalanaledier; o a kotin kalua irail waja lol dueta jap tan eu.
 10 Iduen a kotin dore ir ala jan nan pa en me kailon kin ir, o a kotin jauaja ir jan nan pa en imwintiti;
 11 Pil kadupaledi arail imwintiti kan, jota amen pitila.
 12 Irail ap kamelele a majan akan, o kaul en kapin on i.
 13 A re pil madan monokelar a wiawia kan, o re jota auiaui a majan.
 14 Irail dire kila inon jued, ap kajonejon. Kot nan jap tan,
 15 Ap kotin mued on injen arail, o kotiki on ir, lol ar lao juedala.
 16 Re ap kanudi on Mojej nan deu 'rail, on Aron me jarau en Ieowa men.

- 17 Jap ap jar pajan katalala Datan, o pur penan pon pwin en Apiram.
- 18 O kijiniai eu kamajikada nan pun en arail pwin, umpul en kijiniai eu karonalar me doo jan Kot akan.
- 19 Re wiadar kau pul amen ni Orep, o dairukedi jan mon kilel kold eu.
- 20 O re kawilianeki arail linan kilel en kau ol amen, me kin kankan rä.
- 21 Re monokelar Kot, arail jaunkamaur, me kotin wiadar dodok lapalap nan Äkipten.
- 22 O manaman akan nan jap en Am, o men kamajak ni jed waitata.
- 23 I ap kotin kupukupura, me a pan kame ir ala, ma Mojej japwilim a pilipildar amen jota pan pukoki dip arail, pwen kotiki wei jan japwilim a onion, pwe ren der mela.
- 24 A re mamaleki jap kajelel, o jota kamelele a majan kan.
- 25 O re lipaned nan im arail, o jota peiki on majan en Ieowa.
- 26 I ap kotin kaula on ir, me a pan kame ir ala nan jap tan.
- 27 O kadaudok ar en wowokidi nan pun en men liki kan, o kamueit ir pajan nan jap akan.
- 28 O re wuki on Pal-Peor, o kanala kijan mairon en ani mal.
- 29 O re kupur jued kin i ar wiawia kan, kalokolok eu ap lel on ir.
- 30 Pineaj ap kotida, kadeik irail ada, kalokolok ap imwijokalar.
- 31 Mepukat me a wadekida ni pun, jan eu kainok lel eu kokolata.
- 32 O re kupur juede kin i ni pil en Meripa, i me irail kareki on Mojej apwal laud.
- 33 Pwe re kapataui nen i, ap kotin japunala ekij ni a majan kan.
- 34 Re jota pil kanikiala wei kan, me Ieowa kotin majani on ir.
- 35 O re dolola men liki kan, o padakki arail tiak kan.
- 36 O re kaudoki on arail dikedik en ani kan, rap wialar injar arail.
- 37 O re maironki on tewil jued akan nairail putak o jeripein kan.
- 38 O re kamelar mal aramaj, iei udan nair putak o jeripein oko, me re maironki

on ani mal en Kanaan, a jap o kajamin kila nta.

- 39 O re kajamine kila pein irail ar wia kan, o nenekki ar dodok jued.
- 40 Ieowa ap kotin onioni on japwilim a aramaj akan o kotin juedekei japwilim a jojo.
- 41 A kotin mueid on ir nan pa en men liki kan, o me kailon kin ir, wialar ar kaun.
- 42 O ar imwintiti katoutoui ir, o re namenekalar pan pa 'rail.
- 43 A kotin dore ir ala pan pak toto, a re duedueta ni ar inon jued o madamadaua, o re malaulau kilar ar japun.
- 44 A a kotin ireron ar kan kaneraner, ni a kotin ereki ar weriwer.
- 45 O a kotin tamanda japwilim a inau, o a kotin kalukila duen a kalanan lapalap.
- 46 O a kotin maki on ir mon karoj, me jali irail weier.
- 47 Ieowa at Kot, kom kotin dore kit ala, jan ren men liki kan, pwe kit en danke mar omui jaraui o japwilim ar dodok mau kan.
- 48 Kapin on Ieowa, Kot en Ijrael, jan maj kokodo o pil kokolata! O aramaj karoj en inda: Amen, Aleluia!

107

- 1 KAPINA Ieowa, pwe i me mau, pwe a kalanan pan potopot eta.
- 2 Iduen me dorelar ren Ieowa kan pan indinda, irail me a kotin dorelar jan nan pa en arail imwintiti;
- 3 Me a kotin kapokon pena jan jap en maj en lan, o kapin lan, o pali apan, o jan madau.
- 4 Irail janjalon jili nan jap tan, pol al apwal, re jota diarada deu 'rail.
- 5 Re men manadar o men nim piladar, o kaped arail luetalar.
- 6 Rap weriwer won Ieowa ni ar kankaneraner, o a kotin dore ir jan nan ar apwal akan.
- 7 O a kotin kalua ir pon al pun, pwe ren lel on wajan kaukaujon.
- 8 Ren kapina Ieowa, pweki a kalanan o pweki a dodok manaman on aramaj akan.

- 9 Pwe a kotin kamede kilar kaped en me men nim piladar, o kadir kila me mau kan kaped en me men manadar.
- 10 Me mi ni waja rotorot o mot en mela, me jalikidi luet o mata.
- 11 Pweki ar katiwo *on* majan en Kot, o ar mamaleki kujoned en ma lapalap o.
- 12 I ap kaloke kin ir apwal akan, re wonon, a jota jauaj parail.
- 13 Rap weriwer won Ieowa ni ar apwal akan, i ap kotin dore ir ala jan katoutou parail.
- 14 A kotin kalua ir jan nan rotorot, o mot en mela, o kotin kamueit pajan ar jal akan.
- 15 Ren kapina Ieowa, pweki a kalanan o pweki a dodok manaman *on* aramaj akan.
- 16 Pwe a kotin kawela wanim mata, o a kotin juk pajan katen mata pan wanim akan.
- 17 Me pweipwei kan pan kalokolokki al en ar katiwo o ar japun kan.
- 18 Kaped arail kin juedeki *jon* en mana karoj, o re lel *on* kailan mela.
- 19 Rap weriwer won Ieowa ni ar apwal akan, i ap kotin dore ir ala jan katoutou parail.
- 20 A kotin kadarado japwilim a majan, o kotin kamaur irail da, o kotin jauaja ir jan nan ar por akan.
- 21 Ren kapina Ieowa pweki a kalanan o pweki a dodok mau *on* aramaj akan.
- 22 O ren maironki mairon en kapin o kajokajoia duen a wiawia kan ki peren!
- 23 Me kin mi pon madau o dake jop akan, o me kin netinet pon pil kalaimun akan,
- 24 Irail pukat kin kilekilan wiawian Ieowa kan, o a manaman akan nan madau.
- 25 A kotin majan eta, melimel ap wiaui, me kin kalaudela iluk kan.
- 26 Re kin koda ileile o kodi loledi, likamata kaped arail pei pajan ni ar majak.
- 27 Re rarauk jili dueta me jakaular, o ar lolekon karoj pan joredi.
- 28 Rap weriwer won Ieowa ni ar apwal akan, i ap kotin dore ir ala jan katoutou parail.
- 29 A kotin kawuki *on* mole melimel, iluk kan ap moledi.
- 30 Rap peren kida, ma re pan moledi, o a kotin kalua ir nan kapitau me re inon ion.
- 31 Ren kapina Ieowa, pweki a kalanan, o pweki a dodok manaman *on* aramaj akan.
- 32 O ren kapina i nan pokon en aramaj, o ren kapina i nan momod en jaumaj akan.
- 33 A kotin kawuki *on* jap tan pilap akan, o utun pil akan *on* jap madekon.
- 34 O jap kajelel eu wiala jap tan en jol, pweki dip en me kaukaujon waja o.
- 35 A kotin kawuki *on* len pil jap tan, o jap jued *on* utun pil.
- 36 O a kotin mueid *on* me men manadar akan, en kaukaujon waja o, o re wiadar deu arail.
- 37 O re kin wia japajap o padukedi mat en wain, me kin wa ni a anjau.
- 38 O a kotin kamau irail la, rap kin totolar, o a kotin kanederela arail man akan.
- 39 O irail malaulaular o namenok kilar me jued, o japai o luet akan.
- 40 A kotin wudokidi *on* jaupeidi kan namenok, o mueid *on* ir, ren janjalon jili nan jap tan, waja me jota al mia ia.
- 41 O a kotin pokada me jamama o jan ni a luet, o katotolar kadaudok a dueta pwin akai.
- 42 Me melel akan pan kilan, ap peren kida, o japun kan karoj pan kaku pena au arail.
- 43 Me lolekon kan pan kajampwale ki mepukat, o re pan dedeki kalanan en Ieowa.

108

- 1 MAIN Kot, monion i kin moleilei; i men kakaul o kakauleki pjalm akan, o pil nen i.
- 2 Koma arp o laute pirida! I pan paurida nin joran.
- 3 I pan kapina komui nan pun en kainok kan, Main Ieowa, o i pan kaule kin komui nan pun en aramaj akan.
- 4 Pwe omui kalanan me laud, ileila jan nanlan, o omui melel lelada won tapok kan.

- 5 Re kotida ponanin nanlan, Main Kot, o omui linan en kipadi jappa.
 6 Pwe kompoke pamui kan en jaladokala; kom kotin jauajaki pali maun ar, o kotin ereki kit.
 7 Kot kotin majanier nan japwilim a mol jarau, i me i peren kida; i pan nek pajan Jikem o jojon jap Jukot.
 8 Kilead o Manaje iei jap ai; nai kin kaunda Epraim; a Iuda iei ai jokon.
 9 Moap iei ai dal en dudu; i kin tiakedi Edom; i pan nijinijiki men Pilijta.
 10 Ij me pan kalua ia nan kanim teneten eu? Ij me pan ian ia lel Edom?
 11 Kaidin komui ai Kot? Komui me kaje kit ala, o jota ian at karij akan. Main Kot.
 12 Kom kotin ieian kit ni at apwal akan, pwe en aramaj ar jauaja jota katepa.
 13 Ianaki at Kot kit pan kapwaiada dodok manaman akan. A pan kotin tiakedi at imwintiti kan.

109

- 1 MAIN Kot, me i kin kapikapina, kom der kotin japaimokid!
 2 Pwe au en me doo jan Kot, o me kin kotaue jara don ia, re lokelokaia on ia ki lo likam;
 3 Re lokaia jued on ia waja karoj, o pei on ia ni jo karepa.
 4 Ni ai pok on ir, re kin imwintiti on ia; a nai kin poten kapapak.
 5 Irail depukki ai me mau me jued, o re kin tata kin ia ni ai pok on ir.
 6 Kotin kajapwiladan i me doo jan Kot amen, pwen a jaunkapun o me palian i, en mi ni pali maun a.
 7 Ma a pan pakajau, a pan pakadeikada, o pil a kapakap en kadipala i.
 8 A ran akan en malaulaula, o a koa en ko on amen.
 9 Na jeri kan en japoupou, o a paud en li odi amen.
 10 Na jeri kan en janjarwaru jili o wia poekipoek, o ren rapaki kan ar mana, doo jan nan moan im arail.
 11 Me norok moni en pitia jan i a meakaroj, o men wai en kulia jan i a dipijou kan.
 12 O jota me pan kadek on i, o jota me pan jauaja na japoupou kan.

- 13 Kadaudok a en kokoka jan; o mar arail en niki jan nin di kaieu.
 14 Japun en jam a ko en janjal mon Ieowa, o dip en in a ender lapwada.
 15 Ieowa en kotin majamajan irail anjau karoj, o kataman parail en niki jan nin jappa.
 16 Pweki a jota man kadek, pwe a pakipaki me luet o jamama, o me injenjued, pwen kamela i.
 17 O a inon ion en riala; ari, en lel on! O a jota injenoki kapai, ari, en doo jan i!
 18 A kapwateki me jued dueta a likau, ari, me jued en kolon lole dueta pil o nan kokon akan dueta le.
 19 Me jued en rajon a likau pup, me a kin likauwiada, o rajon men pirapir me a kin pirapireki.
 20 Iduen Ieowa pan kotin pwain on me palian ia, o me kin lokaia jued duen nai. ²¹ A komui, Main Ieowa ai Kot kotin wiawia ia, pweki mar omui; pwe omui kalanan kajampwal, dore ia la!
 22 Pwe nai me luet o jamama, o nan monion i olar.
 23 I kin tanwei dueta mota, o i pan kamajak wei dueta manjiek amen.
 24 Nä i kat luete kilar kaijejol, o uduk ai tikitikilar;
 25 O i wialar men lalaue re 'rail; ni ar kilan ia, re kin dueduälok!
 26 Main Ieowa, ai Kot, kom kotin dore ia la duen omui kalanan!
 27 Pwe ren aja, mepukat tapi jan ni lim omui, me komui Ieowa kotin wiadar mepukat.
 28 Menda, ma re lalaue, kom kotin kapai ia da. Ma re palian ia, ren namenokala, pwe japwilim omui ladu en pereperen.
 29 Re kotin wiai on ai imwintiti, ren likau kida namenok, o ren purion nan me jued dueta likau pup.
 30 I pan danke Ieowa me lel ni au ai, o i pan kapina i nan pun en me toto.
 31 Pwe a kotikot ni pali maun en me jamama, pwen dorela i jan ir, me kadeikada i, en kamela.

110

- 1 IEOWA kotin majani *on* ai Kaun, mondi *on* ni pali maun i, lao I pan wia kida om imwintiti utipan nä om.
- 2 Ieowa pan kotin kadarado jokon en wei omui *jan* nan Jion; kakaun nan *pun* en omui imwintiti kan.
- 3 Murin omui poedier, japwilim omui kan pan pereperen, wia mairon *on* komui ni ar kapwat jarau. Japwilim omui jeri kan pan ipwidi *on* komui dueta poik en ni manjan.
- 4 Ieowa kotin kaula, o a jota pan kalula: Komui jamero joutuk amen, duen al en Melkijedek.
- 5 Kaun o kotikot ni pali maun om a pan kamela nanmarki kan ni ran en a *onion*.
- 6 A pan kotin kaunda nan *pun* en men liki kan, a pan kadir kila kalep akan waja karoj, a kotin palan pajan tapwi en wei lapalap.
- 7 A pan nima *jan* pil ni kailan al, i me a pan jara kida.

111

- 1 I PAN kapina Ieowa *jan* nan *monion* i nan *pun* en me lelapok kan o nan momodijou.
- 2 Meid laud wiawian Ieowa kan, ir me injenoki, pan dedeki due.
- 3 A wiawia kan me *pun* o linan, o a *pun* pan duedueta kokolata.
- 4 A manaman akan men kataman eu. Ieowa me dir en mak o kalanan.
- 5 A kotin kamana ir, me majak i, a kin kolekol japwilim a inau kokolata.
- 6 A kotin kajanjale *on* japwilim a aramaj akan mana en a wiawia kan, pwen kotiki *on* ir jojo en men liki kan.
- 7 Dodok en lim a kan me melel o *pun*; japwilim a majan kan karoj me melel.
- 8 Re pan duedueta kokolata, o re wiauier ni melel o *pun*.
- 9 A kotiki *on* japwilim a kan jaunkamaur, o a kupureda, me a inau pan duedueta kokolata; mar a me jarau i o kalom.
- 10 Majak Ieowa iei tapin pan lolekon; irail meid pai, me kin wia due met, pwe a pai pan potopot eta.

112

- 1 MEID pai ol o me majak Ieowa, me kin peren kida a kujoned akan.
- 2 Kadaudok a pan kelail nan jap o; kainok en me melel akan pan pwaida.
- 3 Im a pan dir en dipijou melel; o a *pun* pan potopot eta.
- 4 Marain kin daka *dan* me melel akan nan waja rotorot; a kin dir en mak o kalanan o *pun*.
- 5 Meid pai ol o me kalanan, o kin kijakija wei; a pan pwaida ni anjaun kadeik.
- 6 Pwe a jota pan luetala kokolata; me *pun* amen iei men kataman joutuk eu.
- 7 A jota pan majak ron *jued*; *monion* i me kelail ni a kaporoporeki Ieowa.
- 8 *Monion* i me kelail, a jota kin majak, lao a pan peren kida a imwintiti kan.
- 9 A kin kamoredi o kijakij *on* me jamama kan; a *pun* pan potopot eta; oj a pan kokoda o indand mau.
- 10 Me doo *jan* Kot pan kilan ap makara kida; a pan teterokki *ni* a kan ap joredi; inon en me doo *jan* Kot akan pan nikila.

113

- 1 KOMAIL ladun Ieowa kapina mar en Ieowa!
- 2 Mar en Ieowa en pakapinala *jan* met o kokolata!
- 3 Mar en Ieowa en pakapinala *jan* wajan katipin a dakada ia lel won waja me a kin kirila ia!
- 4 Ieowa me ileila *jan* men liki kan karoj, a linan mi ponanin nanlan.
- 5 Ij me rajon Ieowa atail Kot, me kotikot pon mol a ileile melel?
- 6 Me kotin ireron me tikitik kan nanlan o nin jappa?
- 7 Me kotin kajapwilada me tikikit o *jan* nan pwel par, o *jan* nan pwel me jamama o,
- 8 Pwen kamondi i ren me lapalap akan, ren me lapalap en japwilim a aramaj akan;
- 9 Me kotin jauaja li dapwan men, pwen wiala en ol oko ar nono peren amen. Aleluia!

114

- 1 Ni anjau men Ijrael lipa *jan* Äkipten, kadaudok en Iakop *jan* nan wai,

- 2 I anjau men Iuda wiala japwilim a jarauikan, o men Ijrael japwilim a wei.
 3 Madau kilaner, ap tanwei, o Iordan pal pajaner;
 4 Nana kan lujiluj dueta jip ol, o dol akan dueta jippul akan.
 5 Madau, da me koe tanweier ki? Koe Iordan, da me koe palki pajaner?
 6 Komail nana kan, da me komail lujilujki dueta jip ol, o komail dol akan dueta jippul akan?
 7 Jappa, koe en rerer mon Ieowa, mon Kot en Iakop,
 8 Me kotin kawuki *on* len pil paip o, o kantakai *on* utun pil.

115

- 1 KAIDIN kit Ieowa, kaidin kit, pwe mar omui, kom kotiki *on* wau, pweki omui kalanan o melel!
 2 Menda men liki kan en inda: Ia arail Kot?
 3 Atail Kot kotikot nanlan, a kak kotin wia karoj, me a kupura.
 4 Arail dikedik en ani kan, me wia kidar jilper de kold, iei dodok en pa en aramaj.
 5 Au arail mia, ap jaja lokaia, por en maj arail mia, ap jota kak kilan waja;
 6 Jalon arail mia, ap jota ron waja; tum arail mia, ap jota ned waja;
 7 Pa arail mia, ap jota kak koledi meakot; nä arail mia, ap jota kak alu; re jota kak lokaiaki kapin wor arail.
 8 Me kin wiada pukot, me dueta irail, o pil karoj, me kin liki irail.
 9 A koe Ijrael, liki Ieowa; i jauaj o pere parail.
 10 Komail, kadaudok en Aron, liki Ieowa, i jauaj o pere parail.
 11 Komail, me kin majak Ieowa, liki Ieowa, i jauaj o pere parail.
 12 Ieowa kotin kupura kitail er, o a pan kotin kapai kitail la; a pan kotin kapaida kadaudok en Ijrael, kapaida kadaudok en Aron;
 13 A pan kotin kapaida, me majak Ieowa, me tikitik o me laud akan.
 14 Ieowa en kotin kapai komail da kokolata, pein komail o noumail jeri kan!
 15 Komail me kapaidar ren Ieowa, me kotin kapikadar lan o jappa.

- 16 Lan me japwilim en Ieowa, a jappa me a kotiki *oner* aramaj akan.
 17 Me melar akan jolar pan kapina Ieowa, pil karoj, me kodi wajan kaporemen;
 18 A kitail pan kapina Ieowa jan met o kokolata. Aleluia!

116

- 1 I KIN pok *on* Ieowa, pwe a kotin ereki nil ai o ai *nidinid*.
 2 Pwe a kotin kapaika *don* ia karon a, i me i pan likwir *won* i arain maur i.
 3 Jal en mela jali ia dier, o kamajak en pajed lel *on* ia, i lel *oner* kalokolok o mamauk.
 4 I ap likwir *won* mar en Ieowa: Main Ieowa, kom kotin dorela maur i!
 5 Ieowa me dir en mak o *pun*, o atail Kot me dir en kalanan.
 6 Ieowa kin kotin apapwali me opampap akan; *nai* luetalar, i ap kotin dore ia lar.
 7 Nen i pur *on* om moleilei, pwe Ieowa kotin jauaja uk mau.
 8 Pwe kom me kotin dorelar maur i *jan* nan mela, o por en maj ai *jan* janejan, o nä i *jan* a pan krijedi.
 9 I pan weweid mon Ieowa nan jap en me maur akan.
 10 I liki, o i karepen ai padapadak; a i kin kalokolok laud.
 11 I indinda ni ai injenjued: Aramaj karoj me likam!
 12 I aduen i pan kak depuk *on* Ieowa a kapai ia kan?
 13 I pan ale dal en kamaur, o likwir *on* mar en Ieowa.
 14 I pan kapwai *on* Ieowa ai inau janjal mon japwilim a aramaj akan karoj.
 15 Meid kajampwal ren Ieowa melan japwilim a lelapok kan.
 16 O Main Ieowa, *nai* japwilim omui ladu men, *nai* japwilim omui ladu, nain omui lidu; kom kotin kamueit pajan ai jal akan.
 17 I pan maironki *on* komui danke, o likwir *on* mar en Ieowa.
 18 I pan kapwai *on* Ieowa ai inau janjal mon japwilim a aramaj akan karoj,
 19 Mon pera en tanpaj omui im jarau, nan waron en Jerusalem. Aleluia!

117

- 1 MEN liki kan karoj kapina Ieowa! O kainok karoj kapina i!
 2 Pwe a kalanan me janjal melel *on* kitail, o melel en Ieowa pan potopot eta. Aleluia!

118

- 1 DANKE Ieowa, pwe i me mau, pwe a kalanan pan potopot eta.
 2 Ijrael en indinda: A kalanan pan potopot eta.
 3 Kadaudok en Aron en indinda: A kalanan pan potopot eta.
 4 Me majak Kot akan en inda: A kalanan pan potopot eta.
 5 Ni ai apwal akan i likwir *won* Ieowa; Ieowa kotin mani ia er o kotin kajone ia dier waja jaledok.
 6 Ieowa kin kotin ieian ia, i jota pan majak, da me aramaj akan kak wiai *on* ia?
 7 Ieowa kin kotin ieian ia nan *pun* en me jauaja ia, o i pan peren kida, me kailon kin ia.
 8 Me mau, en liki Ieowa, *jan* kaporoporeki aramaj akan.
 9 Me mau en liki Ieowa, *jan* kaporoporeki jaupeidi kan.
 10 Men liki kan karoj kapil ia penaer; a ni mar en Ieowa i kaloe ir edier.
 11 Re kapil ia penaer waja karoj, a ni mar en Ieowa i pan kaloe irail edier.
 12 Re kapil ia penaer dueta lonlap akan, a re kunlar dueta kinjiniai nan tuka; ni mar en Ieowa i kaloe irail edier.
 13 Re woki ia, pwe i en pupedi, a Ieowa kotin jauaja iaer.
 14 Ieowa iei ai kel o ai kaul, o i me kotin wiala ai jaunkamaur.
 15 Kaul en kaperen o kamaur kin wiaui nan im en me *pun* kan, lim en Ieowa pali maun kin kapwaiada dodok manaman.
 16 Pali maun en Ieowa me ileile, pali maun en Ieowa kin kapwaiada dodok manaman.
 17 I jota pan mela, pwe memaur eta o padaki duen wiawian Ieowa.
 18 Ieowa kotin kaloke ia laud, ap jota mueid *on*, i en mela.
 19 Komail ritinadan ia wanim en *pun*, pwe i waja me i pan pedelon ia, pwen danke Ieowa.

- 20 Iet wanim en Ieowa, waja me *pun* kan pan pedelon ia.
 21 I danke komui, pwe kom kotin erekier ai kapakap o jauaja ia.
 22 Takai o me pwin jauje kajelar, wialar takain pukakaim.
 23 Mepukat wiaui *jan* ren Ieowa, meid kapuriamui ni maj at!
 24 Iet ran o, me Ieowa kotin wiadar, kitail en popol o peren kida i.
 25 O Main Ieowa, kom kotin jauaja! O Main Ieowa, kom kotin kapwaiada!
 26 Meid kapinan me kotido ni mar en Ieowa! Kit kapai komail da, me kijan toun tanpaj en Ieowa.
 27 Ieowa iei Kot, o i me kotin kamarain kitail er; jaliEDI men mairon ni oj en pei jarau!
 28 Komui ai Kot, o i pan danke komui; ai Kot, i pan kalinanada komui.
 29 Danke Ieowa, pwe i me mau, pwe a kalanan pan potopot eta.

119

- 1 RE meid pai, me jota kin japun ni al arail, me kin weweid ni kapun en Ieowa!
 2 Re meid pai, me kin kolekol a kadede akan, me kin rapaki i *jan* nan monion arail!
 3 Me jota kin wia me jued, a weweid nan a al akan.
 4 Pein komui kotikidar japwilim omui kujoned akan, pwe jen porijok kapwaiada.
 5 O ma al ai kan inen wei, pwen kapwaiada omui kujoned akan,
 6 I ap jota pan jarodi, ni ai pan apapwali japwilim omui kujoned akan karoj.
 7 I danke komui *jan* nan monion i melel, pwe kom kotin padaki don ia duen omui majan *pun*.
 8 I pan kanai *on* japwilim omui kujoned akan, kom der likidmaliela.
 9 I aduen, manakap amen pan kak weweid ni makelekel? Ma a pan wiawia duen ar majan akan.
 10 I raparapa kin komui *jan* nan monion i; kom der kotin mueid *on*, i en pup wei *jan* ni omui kujoned akan.
 11 I kolekol omui majan nan monion i, pwe i ender wia dip *on* komui.

- 12 Kapin en ko *on* komui, Main Ieowa! Kom kotin padaki *don* ia omui kujoned akan.
- 13 I kajokajoi ki au ai duen kujoned en jilan omui karoj.
- 14 I kin peren kita al en omui kadede kan, dueta dipijou toto.
- 15 I pan madamadaua duen omui kujoned akan, o kanai *on* omui al akan.
- 16 I kin peren kida omui kujoned akan, i jota pan monokela omui majan akan.
- 17 Kom kotin kamauia da japwilim omui ladu, pwe i en memaur eta; i ap pan kapwaiada omui majan o.
- 18 Kom kotin kapad pajan maj ai, pwe i en kilan manaman akan nan japwilim omui kapun o.
- 19 Nai men kairu men nin jappa; kom der kotin karir *jan* mo i omui kujoned akan.
- 20 Nen i okilar ai inon *ion* omui kujoned akan anjau karoj.
- 21 Kom kotin *onioni* me aklapalap o, me pan wuki wei *jan* omui kujoned akan, en riala.
- 22 Kom kotin katoror *jan* ia namenok o me jued; pwe i kin apapwali ar kadede kan.
- 23 Pil jaupeidi kan kin momod pena, kaokao ad ai; japwilim omui ladu kin madamadaua duen omui kujoned akan.
- 24 Melel, i kin peren kida omui kadede kan, pwe ir me jauaj pa i.
- 25 Nen i onon nan pwel; kamana ia duen omui majan.
- 26 I potoan *on* komui duen al ai kan, komui ap kotin *mani* ia er; kotin padaki *on* ia omui kujoned akan.
- 27 Kom kotin padaki *on* ia duen al en japwilim omui kujoned akan, i ap pan madamadaua duen ar manaman akan.
- 28 *Monion* i luet kilar ai injenjued; kom kotin kamana ia da duen ar majan.
- 29 Re kotin pera wei *jan* ia al en likam, o kotiki *on* ia ar majan.
- 30 I piladar al en melel; i kin madamadaua duen omui kujoned.
- 31 I kin teneti *on* omui kadede kan; Main Ieowa, kom der mueid *on*, i en namenokala.
- 32 Ma kom pan kotin kamaitala *monion* i, i pan *tan* wei nan al en omui kujoned akan.
- 33 Main Ieowa, kom kotin kawewe *on* ia al en omui kujoned akan, pwe i en apapwali lao lel imwi.
- 34 Kotin padaki *on* ia, pwe i en kolekol omui kapun o peiki *on* *jan* nan *monion* i.
- 35 Kalua ia nan al en omui kujoned akan, pwe i kin peren kin irail.
- 36 Kainonion *monion* i omui kadede kan, a der norok moni.
- 37 Pirer wei maj ai, pwen der kilan me jued kot; a re kotin kakel ia da pon al omui.
- 38 Kolekol omui inau *on* japwilim omui ladu, pwe i en majak komui.
- 39 Kotiki *jan* ia namenok, me i juedeki; pwe omui kujoned akan me mau.
- 40 Kotin *mani*, i kin inon *ion* ar majan akan; kakele kin ia omui pun.
- 41 Main Ieowa, kom kotin maki *on* ia, o kotin jauaja ia duen omui inau.
- 42 Pwe i en aja, *japen* ir, me mamale kin ia, pwe i kin liki omui majan.
- 43 O kom der kotiki *jan* au ai majan en omui melel; pwe i kaporoporeki omui kujoned akan.
- 44 I pan kolekol omui kapun o anjau karoj kokolata.
- 45 I pan weweid ni peren, pwe i raparapaki omui kujoned akan anjau karoj.
- 46 O i pan kajokajoi *on* nanmarki kan duen omui kadede kan, ap jota namenok.
- 47 Pwe i kin peren kida omui kujoned akan, o i kin pok *on* ir.
- 48 I kin pokadan pa i kat omui kujoned akan, me i pok *on*, o i pan madamadaua duen omui kujoned akan.
- 49 Kotin tamanda japwilim omui ladu, duen omui majan, me i kin kaporoporeki.
- 50 I me kin kamait ia la ni ai luet; omui ianu kan kin kakel ia da.
- 51 Me aklapalap akan kin mamale kin ia; ari jo, i jota kin muei *jan* omui kapun o.

- 52 Main Ieowa, ma i lamelame duen omui kujoned akan *jan* nin tapin jappa, i ap injenemau kila.
- 53 I makar kila me doo *jan* Kot akan, me kin muei *jan* japwilim omui kapun o.
- 54 Omui kujoned akan, iei ai kaul en kapin nan ai im en kairu.
- 55 Main Ieowa, ni *pon* i kin madamadaua duen mar omui, o peiki *on* omui kapun.
- 56 Mepukat wiaui *on* ia er, pweki ai peiki *on* omui kujoned akan.
- 57 Main Ieowa, iet pwaij ai, en kolekol omui majan kan.
- 58 I kin *nidinid on* komui *jan* nan *monion* i; kom kotin maki *on* ia duen omui inau o.
- 59 I kin madamadaua duen al ai, ap kainen won omui kadede kan nä i kat.
- 60 I kin *nantion* o jota pwapwand kolekol omui kujoned akan.
- 61 Pwin en me doo *jan* Kot akan kapil ia pena, ari jo, i jota monokela omui kapun kan.
- 62 Ni ailep en *pon* i kin paurida, pwen danke komui, pweki omui kujoned pun.
- 63 I kin waroki *on* ir karoj, me majak komui o ir, me apapwali omui kujoned akan.
- 64 Main Ieowa, jappa direki omui kalanan; padaki *on* ia omui kujoned akan.
- 65 Main Ieowa, komui me kotin wiai *on* japwilim omui ladu kamau kan duen omui inau o.
- 66 Padaki *on* ia tiak mau o lolekon, pwe i kin liki omui kujoned akan.
- 67 Mon ai aktikitikala, i kin japujapun, a met i kin apapwali omui majan.
- 68 Komui me mau o kapunlol, kotin padaki *don* ia japwilim omui kujoned akan.
- 69 Me aklapalap akan kin kalikama ia; a *nai* kin apapwali omui kujoned akan *jan* nan *monion* i.
- 70 *Monion* arail majul kila wi; a i kin peren kida omui kapun.
- 71 Meid mau *on* ia omui kaopampap ia la, pwe i en padakki omui kujoned akan.
- 72 Kapun *jan* nan jilan omui mau *on* ia, *jan* kold o jilper kid toto.
- 73 Lim omui kan kapik o wia ia dar, padaki *on* ia, pwe i en aja omui kujoned akan.
- 74 Me kin majak komui, pan kilan ia, ap peren kida, pwe i auiaui omui majan.
- 75 Main Ieowa, i aja, me omui kadeik kan me pun, o kom kotin kaopampap ia la ni omui melel.
- 76 Omui mak pan kamait ia la, duen me kom kotin inauki *on* japwilim omui ladu.
- 77 Kom kotin kupura ia, i ap pan memaur eta, pwe i kin peren kida omui kapun.
- 78 Me aklapalap akan en jarodi, pwe re japun *on* ia ni jokarepa; a *nai* madamadaua duen omui kujoned akan.
- 79 Me majak komui, ren waroki *on* ia, o me aja duen omui kadede kan.
- 80 *Monion* i en pun ni omui kujoned akan, pwe i ender jarodi.
- 81 *Nen* i kin *inon ion* omui dore ia la, i auiaui omui majan.
- 82 Por en maj ai kin anane omui inau, kalelapok: Iad me kom pan kotin kamait ia la?
- 83 Pwe i luetalar rajon deun pil eu nan adinia, i jota monokela omui kujoned akan.
- 84 Arai da, japwilim omui ladu pan memaurada? Iad me kom pan kotin kadeikada ai imwintiti kan?
- 85 Me aklapalap akan weiradan ia por akai, irail me jota kin duki *on* japwilim omui kapun o.
- 86 Japwilim omui kujoned akan karoj me melel. Irail raparapa kin ia ni jota karepa; kom kotin jauaja ia!
- 87 Me ekij, re pan kame ia la *jan* nin jappa, a *nai* jota muei *jan* omui kujoned akan.
- 88 Kamaur ia da duen omui kalanan, a *nai* pan kolekol kadede en jilan omui.
- 89 Main Ieowa, omui majan pan potopot eta nanlan.
- 90 Omui melel kin *jan* eu kainok lel eu; komui me kotin kajonedier jappa o a pan mimieta.

- 91 Irail karoj mimieta lao lel ran wet, duen omui kujoned akan, pwe karoj kin upa komui.
- 92 Ma omui kapun jota pan kaperen pa i, i pan mela ni ai luet.
- 93 I jota pan monokela omui kujoned akan kokolata, pwe ir me komui kakela kin ia da.
- 94 Nai japwilim omui, kom kotin jauaja ia! Pwe i inon ion japwilim omui kujoned akan.
- 95 Me doo jan Kot akan majamajan ia, pwen kame ia la; i kin apwali omui kadede kan.
- 96 I kilaner imwin meakaroj, a japwilim omui kujoned pan mimieta.
- 97 Ia wan ai pok on japwilim omui kapun! Nin ran karoj i kin kajokajoi due.
- 98 Kom kin kalolekon kin ia omui kujoned akan jan ai imwintiti kan, pwe irail pan ieian ia kokolata.
- 99 Nai lolekon jan ai jaunpadak kan karoj, pwe i kin madamadaua duen omui kadede kan.
- 100 Nai lolekon jan me ma kan, pwe i kin apapwali japwilim omui kujoned akan.
- 101 I jota mueid on nä i, en weweid pon al japun, pwe i en kolekol omui majan.
- 102 I jota wuki wei jan omui kujoned akan, pwe kom kotin padaki on ia er.
- 103 Omui majan me iau jan onik nan au ai.
- 104 Omui kujoned akan kin kalolekon ia, i me i kin tataki al japun karoj.
- 105 Japwilim omui majan me jer pan nä i, o kamarain pan al ai.
- 106 I kaukilar, me i pan kolekol omui kujoned pun kan, o i pan kapwaiada.
- 107 I injenjued melel; Main Ieowa, re kotin kamaur ia da duen omui inau.
- 108 Main Ieowa, kom kotin kupura kijakij en au ai, o kotin padaki on ia omui kujoned akan.
- 109 I kin wewa maur i nan pa i kat; i jota monokela omui kapun.
- 110 Me doo jan Kot akan injenjare ia, a i jota wuki wei jan omui kujoned akan.
- 111 Omui kadede kan iei ai jojo joutuk, pwe re kaperenda monion i.
- 112 Monion i kin inon ion kapwaiada omui kujoned akan anjau karoj kokolata.
- 113 I kin kailonki me lol riapot, o i kin pok on omui kapun.
- 114 Komui ai kadauk o pere pa i, i kaporoporeki omui majan.
- 115 Komail me jued akan en muei jan ia! I men apapwali kujoned en ai Kot akan.
- 116 Jauaja ia duen omui inau, i ap pan memaur eta; o kom der kotin mueid on, i en namenokala ni ai kaporopor.
- 117 Kamana ia da, i ap pan kelailada, i ap pan apapwali omui kujoned akan anjau karoj.
- 118 Kom kin kotin tiakedi karoj, me pan wuki wei jan omui kujoned akan; pwe arail japun me dir en likam.
- 119 Kom kin kotin kaje jan jappa me doo jan Kot akan karoj dueta jamit; i me i kin pok on ki omui kadede kan.
- 120 I kin majak komui, i me i kin mujerereki, o i kin majak omui kadeik kan.
- 121 I kin apapwali me inen o pun; kom der kotin pan ia lan ren me kin wia jued on ia.
- 122 Jauaja japwilim omui ladu o kamaitala i; me aklapalap akan ender jued on ia.
- 123 Por en maj ai inon ion omui kamaur ia, o omui inau pun.
- 124 Wia on japwilim omui ladu duen omui kalanan, o kotin padaki on ia omui kujoned akan.
- 125 Nai japwilim omui ladu; kotin padaki on ia, pwe i en dedeki japwilim omui kadede kan.
- 126 Anjau leler, me Ieowa pan kotin wiawia; pwe irail kawela japwilim omui kapun.
- 127 I me i kin pok ki on japwilim omui kujoned akan, jan kold o kold linan.
- 128 I me i kin kajampwaleki japwilim omui kujoned akan karoj, i tata ki al en likam karoj.
- 129 Omui kadede kan meid kapuriamui, i me monion, i apapwali kin ir.
- 130 Ma omui majan pan janjalada, a pan kareda peren o lolekon on me opampap akan.

- 131 Au ai kin jar pajan o inon ion japwilim omui kujoned akan; pwe i kin anane ir.
- 132 Kom kotin wukedoke don ia, o maki on ia, duen me kom kin wiai on ir, me pok on mar omui.
- 133 Kotin kainenela al ai nan japwilim omui majan, o der mueid on, me jued kot en wiawia ia.
- 134 Kotin dore ia la jan mor jued en aramaj akan, a i ap pan kolekol omui kujoned akan.
- 135 Kotin kamarainiki omui ladu jilan omui, o kotin padaki on ia duen omui kujoned akan.
- 136 Por en maj ai me dir en pil, pweki ar jota peiki on omui kapun.
- 137 Main Ieowa, komui me kotin pun, o omui kujoned akan me pun.
- 138 Komui me kotiki on kit er kadede pan omui pun o melel, pwe i en nantion kapwaiada.
- 139 Injenjued melel, koren ion mela, pweki ai imwintiti kan monokela omui majan akan.
- 140 Omui majan meid makelekel, o japwilim omui ladu kin pok on.
- 141 Nai me tikitik o me mal amen, a i jota kin monokela omui kujoned akan.
- 142 Omui pun me pun joutuk eu, o omui kapun me melel.
- 143 Majak o apwal lel don ia; omui kujoned akan ai peren.
- 144 Pun en japwilim omui kadede kan me joutuk, padaki on ia, i ap pan memaur eta.
- 145 I nidinid jan nan monion i; Ieowa kom kotin mani ia! I pan apapwali omui kujoned akan.
- 146 I likwir won komui, kom kotin jauaja ia, a i ap pan kolekol omui kadede kan.
- 147 Nin joran i kodo o nidinid; i auiaui omui majan.
- 148 I kin pirida ni ailep en pon, pwen madamadua duen omui majan.
- 149 Ereki nil ai duen ar kalanan; Main Ieowa, kamaur ia da duen omui kujoned akan.
- 150 Ai imwintiti jued akan koren ion ia, a re doo jan japwilim omui kapun;
- 151 Main Ieowa, komui me koren ion ia, o omui kujoned akan karoj me melel.
- 152 I aja jan maj o, me komui kajonedier japwilim omui kadede kan, pwen potopot eta.
- 153 Kom kotin ireron ai luet, o kamaio ia da! Pwe i jota monokela omui kapun.
- 154 Kotin apapwali ia, o dore ia la, o kamaur ia da duen omui inau.
- 155 Me doo jan Kot akan kin doo jan maur, pwe re jota kin ijenoki omui kujoned akan.
- 156 Omui kalanan meid laud, Main Ieowa; kom kotin kamaur ia da duen omui kujoned akan.
- 157 Me pakipaki ia, o palian ia me toto; ari jo, i jota wuk wei jan omui kadede kan.
- 158 I kin kilekilan me mor jued akan, ap pokela, o i kin juedeki, pwe re jota kin peiki on omui kujoned o.
- 159 Kotin majando, me i kin pok on japwilim omui kujoned akan; Main Ieowa, kotin kakel ia da, duen omui kalanan.
- 160 Omui majan me dir en melel, o majan en omui kapun pan duedueta.
- 161 Jaupeidi kan kin majamajan ia ni jokarepa; a monion i kin majak omui majan akan.
- 162 I kin peren kida omui inau dueta amen, me diaradar pai kajampwal eu.
- 163 I kailonki likam o juede kin irail, a i kin pok on japwilim omui kapun.
- 164 Pan ije pak i kin kapina komui ni ran ta ieu, pweki kujoned en omui kapun kan.
- 165 Me kin pok on japwilim omui kapun, kin popol melel, re jota pan jalonala.
- 166 Main Ieowa, i kin auiaui omui kamaur, o i kin peiki on japwilim omui kujoned akan.
- 167 Monion i kin kolekol japwilim omui kadede kan, o kin pok on irail melel.
- 168 I kin kolekol japwilim omui kujoned o kadede kan, pwe al ai kan karoj me janjal mo 'mui.
- 169 Main Ieowa, kotin mani ai nidinid, o kotin padaki on ia duen omui majan.
- 170 Re kotin mani ai kapakap, o dore ia la duen omui inau.

- 171 Komui lao padaki *on* ia omui kujoned akan, kil en au ai ap pan kapina komui.
- 172 Lo i pan kauleki duen omui majan, pwe omui kujoned akan karoj me *pun*.
- 173 Lim omui en jauaja ia, pwe i piladar omui kujoned akan.
- 174 Main Ieowa, i kin inon ion omui kamaur, o i kin peren kida omui kapun.
- 175 Kom kotin ieian *nen* i, pwen memaur eta ap kapina komui, o lim omui pali maun en jauaja ia.
- 176 Nai raj *on* jip amen me janjalon jili o jalonala; kom kotin rapaki japwilim omui ladu, pwe i jota monokela omui kujoned akan.

120

- 1 NI ai apwal akan i likwir won Ieowa, a ap kotin mari ia.
- 2 Main Ieowa, kotin dore ia la, *jan* au en me kin likam, o lo en kotaue.
- 3 Da me lo likam kak wiai *on* uk, o da me a kak kapwaiada?
- 4 A rajon kananen kajik katieu kon kan ren me kelail amen, dueta kijiniaian alek.
- 5 Meid apwal *on* ia, ai kairu nan Mejek, o ai kaujon impan im en men Kedar!
- 6 Meid warai *on* ai kaukaujon ren aramaj akan me kin tataki muei mau.
- 7 I inon ion muei mau, a ni ai pan lokaia, re kin mauki mauin.

121

- 1 I JARADAN nana kan, waja jauaj pa i pan pwarado *jan* ia.
- 2 Jauaj pa i pan pwarado *jan* ren Ieowa, me kotin kapikadar lan o jappa.
- 3 A jota pan kotin mueid *on* nä om, en krijedi; o me kin jinjila uk, jota kin jaimokala.
- 4 Kilan, jile pan Ijrael jota kin jaimok de jaimok kalik.
- 5 Ieowa iei jile pa om, Ieowa iei motan pa om pali maun.
- 6 Katipin jota pan dakar uk nin ran de maram ni *pon*.
- 7 Ieowa pan kotin pera wei *jan* uk jon en jued karoj, a pan kotin jinjila *nen* om.

- 8 Ieowa pan kotin jinjila uk ni om pedoi o pedelon, *jan* met o kokolata.

122

- 1 I PEREN kida ar indai *on* ia: Kitail en kolan nan tanpaj en Ieowa!
- 2 Nä at akan pan mi ni wanim en kel en Ierujalem.
- 3 Ierujalem kanim eu me kakaudar, pwen kanim kelail eu.
- 4 Waja me kainok kan kin momaitala ia, kainok en Ieowa kan, jaunkadede en Ijrael, pwen kapina mar en Ieowa.
- 5 Pwe i waja me mol en kadeik mi ia, mol en kadaudok en Dawid.
- 6 Poeki *on* Ierujalem a pai kan! Me kin pok *on* uk, en paida!
- 7 Muei mau en mi ni om kel, o pai nan om im akan!
- 8 I pan kapakapa kin uk pweki ri ai o kompoke pai kan.
- 9 I pan rapaki *on* uk me mau melel, pweki tanpaj en Ieowa at Kot.

123

- 1 I KIN jarada won komui, me kotikot nanlan.
- 2 Kilan, duen maj en ladu kan kin kilekilan lim en ar jaumaj akan, o duen maj en lidu kan kin kilekilan a jaumaj li, iduen maj at kin ariri Ieowa at Kot, a lao kotin maki *on* kit.
- 3 Main Ieowa, kom kotin maki *on*, kotin maki *on* kit! Pwe kit me dir en namenek.
- 4 Monion i toutouki en me jued akan ar mamale kin kit o en me aklapalap akan ar kanamenok kin kit.

124

- 1 IJRAEL en inda: Ma Ieowa jota pan kotin ieian kit,
- 2 Ma Ieowa jota pan kotin ieian kit, ni en aramaj akan ar palian kit,
- 3 Re pan katala kit ala ni at memaur, ni ar linaranar kin kit.
- 4 Pil akan ap pan kamop kit ala, pilap akan kadupwaledi *nen* it.
- 5 Pil akan itida melel lao kadupwaledi *nen* it.
- 6 Kapin *on* Ieowa, me jota mueid *on*, ni arail en ter kit pajar!

- ⁷ Nen it piti *jan* injar en jauninjar dueta manpir amen; injar ola, a kit pitila.
⁸ Jauaj pat iei mar en Ieowa, me kotin kapikadar lan o jappa.

125

- ¹ Me liki Ieowa kin rajon dol Jion, me jota kin mokid, a pan potopot eta.
² Duen dol akan kin kapil pena Ierujalem, iduen Ieowa kin kotikot ren japwilim a aramaj akan, *jan* met o kokolata.
³ Pwe jokon en me doo *jan* Kot akan jota pan mimieta ren kijin pwin en me pun kan, pwe me pun kan ender kapa won pa ar kan nin japun.
⁴ Main Ieowa, kotin kajanjaleda omui kalanan *on* me mau kan o *on* ir, me melel nan monion arail.
⁵ A me kin wuki *won* ni al japun, Ieowa pan kotin paki irail wei ianaki me jued akan. Ijrael en popol!

126

- ¹ NI anjau Ieowa kotin kapuredor me jalidi en Ijrael akan, kit rajon ir, me aurasmen.
² I anjau au at me dir en kaurur, o lo at me dir en nijinij. I anjau men iki kan ap inda: Meid laud dodok en Ieowa re 'rail!
³ Melel, dodok en Ieowa meid laud *on* kit er, o i me je kin peren kida.
⁴ Main Ieowa, re kotin kapuredo at jalidi kan dueta pilap en jap en pali air akan.
⁵ Me kamore kidi pil en maj arail, pan dolun ni peren.
⁶ Re kin weweidki janejan, o kin wewa wa kajampwal, a ni ar puredo, re pan peren, wado ar kap en wa kan.

127

- ¹ MA Ieowa jota pan kauada im o, dodok en pwin jauje jota pan katepa; ma Ieowa jota pan jinjila kanim o, jaunmajamajan pan majamajan mal.
² Jota katepa *on* komail, ma komail pan paurida nin joran, ap pil pward kamol ni pon, o toutouki okotme, ni

omail manamana, pwe a kin kakepwapwala japwilim a kompokepa kan ni ar mamair.

- ³ Kilan, jeri ko iei kijakij eu *jan* ren Ieowa, o wan aramaj pai eu.
⁴ Duen kananan kajik katieu nan pa en ol komad amen, iduen putak ko ar pan pwaida.
⁵ Meid pai ol o, me a lepan me direki mepukat! Re jota pan jarodi, ni ar kapun pena ren ar imwintiti kan.

128

- ¹ MEID pai karoj, me kin majak Ieowa, me kin weweid nan japwilim a al akan!
² Pwe koe pan memaureki dodok en pa om akan, koe meid pai o pwaida mau.
³ Om paud pan rajon tuka en wain pot, me wa mau nan im om, o noum jeri kan pan dueta paini, me kapwata om tepel.
⁴ Kilan, iduen ol o, me majak Ieowa, a pan pwaida.
⁵ Ieowa pan kapai uk ada *jan* nan Jion, pwe koe en kilan pai en Ierujalem arain om maur.
⁶ O koe pan kilan jeri eu noum jeri ko. Ijrael en popol!

129

- ¹ IJRAEL en inda: Re katoutou ia melel *jan* ni ai tikitik lel met pak toto.
² Pan pak toto re katoutou ia melel *jan* ni ai tikitik lel met; ari jo, re jota kak kaloe ia di.
³ Men japajap weirada pon tinjau ai, wiadar warawar reirei.
⁴ A Ieowa me pun, a kotin lepuk pajaner jal en me doo *jan* Kot akan.
⁵ Karoj me kin tataki Jion, en jarodi o tanwei!
⁶ Ren rajon rä pon oj en im o, me kin mon pena mon a pan ujudja!
⁷ Me jota kin kadirela kumut en pa en jaundolun, de pa en me kin pir pena kap akan.
⁸ Pwe me kin daulul waja o, ren der inda: Kot en kotin kupura maui komail! Kit kapai komail da ni mar en Ieowa!

130

- 1 MAIN Ieowa, i kin likwirda won komui jan nan waja lol.
- 2 Main, kotin ereki nil ai! Karon omui en mamani ai nidinid!
- 3 Ma komui Ieowa, pan kotin kapokonki on aramaj dip akan, Main, ij me ap pan kak kajinenda mo 'mui?
- 4 A komui kin kotin mak, pwe aramaj en majak komui.
- 5 I kin auiaui Ieowa, nen i kin auiaui, o i kin auiaui a inau.
- 6 Nen i kin auiaui Kaun o, jan jaunmajamajan kin auiaui manjan, jaunmajamajan kin auiaui manjan.
- 7 Ijrael auiaui Ieowa, pwe Ieowa me kalanan, o waja en kamaio mi re a;
- 8 A pan kotin dorela Ijrael jan dip a kan karoj.

131

- 1 MAIN Ieowa, monion i jota aklapalap, o por en maj ai jota aklapalap; i jota kin inon ion dodok, me i jota itar on.
- 2 Melel, i kamoleileilar monion i dueta kijin jeri me muei jan didi en a nono; duen jeri me muei jan didi en a nono, iduen monion i moleileilar.
- 3 Ijrael, auiaui Ieowa jan met o kokolata!

132

- 1 MAIN Ieowa, kom kotin tamanda Dawid o a apwal akan karoj,
- 2 Me kauki on Ieowa, o a inauki on Kot manaman en Iakop:
- 3 Ijota pan pedelon on nan im ai, o i jota pan wendi pon loj,
- 4 Ijota pan mueid on maj ai en mair, de por en maj ai, en mair pena,
- 5 Lao i pan diar ekij waja on Ieowa, wajan tanpaj en Kot manaman en Iakop.
- 6 Melel, je roner duen i nan Eprata; je diaradar i nan jap en Iaar.
- 7 Je pan pedelon on nan tanpaj a o kaudok ni utipa.
- 8 Kotida, Main Ieowa, koti don omui kamol, komui o kopan omui manaman!
- 9 Japwilim omui jamero kan en likau kida pun, o japwilim omui me jarau kan en pereperen.

- 10 Re der jopwei jan maj en japwilim omui me keidier, pweki Dawid japwilim omui ladu.
- 11 Ieowa kotin kaula on Dawid kaula melel eu, o a jota pan kawukila: I pan kajapwiladan mol om kijan kadaudok om.
- 12 Ma noum jeri ko pan kolekol ai inau, o ai kujoned akan, me I pan kawewe on irail, nairail jeri ko ap pil pan mondi pon mol om kokolata.
- 13 Melel Ieowa kotin pilada Jion, o a kotin men kotikot waja o.
- 14 Iet wajan ai kamol kokolata; wata et, me I pan kaukaujon ia, pwe waja et I kin mauki.
- 15 I pan kapaiada kan a mana, o pan ki on me jamama re 'rail prot toto.
- 16 O I pan kalikauwi kida maur arail, jamero kan, o me lelapok re 'rail pan nijinij laud.
- 17 I waja mana en Dawid pan pwaida mau, I kaonopadan nai, me keidier, marain eu.
- 18 I pan kalikauwi kida namenok a imwintiti kan a kapwat en nanmarki pan mi pon mona.

133

- 1 KILAN, meid kajelel, ma pirien eu kaujon pena ni limpok!
- 2 A dueta le pon kadokenmai, me kin kerekeredi nan alij en Aron, me kin kerekeredi ni imwin a likau;
- 3 Dueta poik en Ermon, me kin moredi pon dol en Jion kan, pwe i waja, me Ieowa pan kotin kapaiada o kamaurada kokolata.

134

- 1 KILAN, kapina Ieowa komail ladun Ieowa karoj, me kin mi nan tanpaj en Ieowa ni pon kan!
- 2 Komail pokada pa omail nan pera jarau i o kapina Ieowa!
- 3 Ieowa kotin kapai uk ada jan nan Jion, i me kotin kapikadar lan o jappa.

135

- 1 KAPINA mar en Ieowa, papan Ieowa, komail kapina!

- 2 Komail me mi nan tanpaj en Ieowa, nan pera moa en tanpaj en atail Kot.
- 3 Kapina Ieowa, pwe Ieowa me kalanan; kauleki mar a, pwe i me mau.
- 4 Pwe Ieowa kotin piladar Iakop, o Ijrael, pwen japwilim a.
- 5 Pwe i aja, Ieowa meid lapalap, o atail Kot me lapa jan kot akan karoj.
- 6 Karoj me Ieowa kotin kupura, a kin wiada nanlan o pil ni jappa, nan madau o pajed.
- 7 A kin kotin wiai on tapok kan, ren dauda jan ni imwin jappa, me kin kotin wiada liol o pil katau, me kin kotin kadarala kijinian jan nan a pera kan.
- 8 A kotin kamelar mejeni kan nan Äkipten karoj ren aramaj o man akan.
- 9 O kotikidan uk, Äkipten, kilel o manaman akan, on Parao o na ladu kan karoj.
- 10 Me kotin kaloedi wein men liki kalaimun akan o kamelar nanmarki kelail akan.
- 11 Jiion, nanmarki en Amon, o Ok, nanmarki en Pajan, o wei en Kanaan karoj.
- 12 O kotiki on japwilim a men Ijrael jap arail, pwe ren jojoki.
- 13 Ieowa, mar omui pan potopot eta; Main Ieowa, kataman pa omui pan jan eu kainok lel eu.
- 14 Pwe Ieowa pan kotin kapun japwilim a aramaj akan, o a pan kotin maki on japwilim a ladu kan.
- 15 Dikedik en ani mal en men liki kan wiaui kida jilper o kold, me pa en aramaj wiadar.
- 16 Au arail mia, ap jaja lokaia, por en maj arail mia, ap jota kak kilan waja;
- 17 Jalon arail mia, ap jota kak ron waja, pil jota an mi nan au ar.
- 18 Me kin wiada pukat me dueta irail, o pil karoj, me kin liki irail.
- 19 Kadaudok en Ijrael en kapina Ieowa! Kadaudok en Aron en kapina Ieowa.
- 20 Kadaudok en Lewi en kapina Ieowa! Komail me majak Ieowa, en kapina Ieowa!
- 21 Kapin on Ieowa jan nan Jion, me kotikot Ierujalem! Aleluia!

136

- 1 DANKE Ieowa, pwe i me mau, pwe a kalanan pan potopot eta.
- 2 Danke on Kot en kot akan, pwe a kalanan pan potopot eta.
- 3 Danke on Kaun en kaun akan, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 4 Pwe i ta me kin wiada manaman akan, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 5 Me kotin wiadar lan akan ni a erpit, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 6 Me kotin pak pajaner jappa pon pil, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 7 Me kotin wiadar marain laud akan, pwe a kalanan pan potopol eta,
- 8 Pwe katipin en kaunda ran, pwe a kalanan pan potopot eta;
- 9 Jaunipon o uju kan en kaunda pon, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 10 Me kotin kaloedi Äkipten, ni a kamelar ar mejeni kan, pwe a kalanan pan potopot eta.
- 11 O kotin kalua Ijrael jan waja o, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 12 Ki lim a manaman o, ni a kotin kapa wei lim a, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 13 Me palan pajan jed waitata, wia pali ria pali, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 14 O mueid on Ijrael, en kotela nan waron a, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 15 Me kotin kajedi on nan jed waitata Parao o na karij akan, pwe a kalanan pan potopol eta,
- 16 Me kotin kalua japwilim a aramaj akan nan jap tan, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 17 Me kotin kamelar nanmarki lapalap akan, pwe a kalanan pan potopot eta.
- 18 O kotin kamelar nanmarki kelail kan, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 19 Jiion, nanmarki en Amon, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 20 Ok, nanmarki en Pajan, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 21 O wiakila jap arail men jojo, pwe a kalanan pan potopot eta,
- 22 Jojo en japwilim a ladu Ijrael, pwe a kalanan pan potopot eta,

- 23 Pwe a kotin kupura kit ni at kankaneraner, pwe a kalanan pan potopot eta,
 24 O kotin dore kita ila *jan* atail imwintiti kan, pwe a kalanan *nan* pan potopot eta,
 25 Me kotin kamana me maur akan karoj, pwe a kalanan pan potopot eta,
 26 Danke *on* Kot en nanlan, pwe a kalanan pan potopot eta.

137

- 1 KIT momoder ni kailan pilap en Papel akan o *janejan*, ni at tamanda Jion.
 2 Kit lanadar at arp akan nin tuka kan, me mi waja o,
 3 Pwe me jali kit edi inda, jen kaul, o jen pereperen ni at mamaiei: Komail wiai *on* kit kaul apot duen Jion.
 4 Iaduen at pan kak wiada kaul *on* Ieowa nan *jap* en men wai?
 5 Ma i pan monoke uk ala Ierujalem, pa i pali maun ap pil pan monokinokla.
 6 Lo i pan paj *on* pan *natanat* ai, ma i jolar pan taman uk adar, ma i jolar pan peren kida Ierujalem mon meakaroj.
 7 Main Ieowa, kom kotin tamanda en men Edom ar lokolokaia ni ran apwal en Ierujalem: Kawela, kawela lao lel *on* nan pwel!
 8 Toun Papel, morjued koe, re meid pai, me pan wiai *on* uk duen me koe wiadar!
 9 Meid pai ir, me pan koledi noum jeri pwelel o kajuk *pajan* nin takai!

138

- 1 I KAPINA komui *jan* nan *monion* i, i pan kakaule kin komui mon dikedik en ani kan.
 2 I pan kakaudok inen *won* *japwilim* omui im en kaudok jarau, o kapina mar omui, pweki omui kalanan o melel, pwe kom kotin kalinanada mar omui *jan* meakaroj ki omui majan.
 3 Ni ai likwir *won* komui, komui ap kotin *mani* ia, o kom kamanada *monion* i melel.
 4 Main Ieowa, nanmarki en jappa karoj pan kapina komui, ni ar pan *ron* majan en *jilan* ir,

- 5 O re pan kauleki al en Ieowa kan, pwe *linan* en Ieowa meid laud.
 6 Pwe Ieowa me lapalap ap kotin ireron me tikitik kan, o a kotin *mani* me aklapalap, *jan* ni waja doo.
 7 Ni ai weweid nan kamajak melel, kom kin kotin kolekol *on* ia maur i, o kom kin kapa *won* lim omui pan makar en ai imwintiti kan, o kom jauaja ia da ki lim omui maun.
 8 Ieowa pan kotin wiawia ia. Main Ieowa, omui kalanan me pan potopot eta; Kom der kotin mui *jan* dodok en lim omui kan.

139

- 1 MAIN, Ieowa, kom kotin kadiarokada lol i, ap kotin *mani* ia.
 2 Kom pil kotin *mani* ma i momod de uda, ap kotin *mani* ai lamelam ni ar kotin doo *jan* ia.
 3 Ir me kotin kupura ia ni ai potopoto jili, o ni ai wonon, ap kotin *mani* ai tiak kan karoj.
 4 Melel Main Ieowa, jota ai poto *jan* ni lo i, me kom jota kotin *mani*.
 5 Kom kin kotin *ieian* ia waja karoj, o kom kin kapado lim omui po i.
 6 Mepukat meid kapuriamui *on* ia, meid apwal, i jota kak dedeki.
 7 Ia waja, i pan kak ko *jan* mon *nen* ar ia? O ia waja, i pan kak piti *jan* *jilan* ar ia?
 8 Ma i piridala nanlan, kom kotikot waja o, o ma i onop *on* wendi nan wajan mela, kom pil kotikot ia.
 9 Ma i ale pan pir en umpul en katipin, ap mimieta ni kailan madau,
 10 Lim ar pil pan kare ia waja o, o lim ar maun pan kolekol ia.
 11 Ma i pan inda: Rotorot en kadupwal ia di, *pon* ap pil pan marainla imp ai.
 12 Pwe rotorot jo kin rotorot mo omui, o *pon* kin marain dueta nin ran, rotorot kin dueta marain.
 13 Pwe kom me kotin wiadar mudilik i, o kom kotin wia ia da nan kaped en in ai.
 14 I danke komui, duen kapuriamui en ai wiaui ia da, meid kapuriamui *japwilim* ar dodok kan, *nen* i pil dedeki melel mepukat.

- 15 Kokon ai kan me janjal *on* komui ni ai wiauier waja rir, ni ai wiauier waja lol en jappa.
- 16 Jilan ir mani ia ni ai jaikenta wiauier, o ran karoj me kokodo, ap jaikenta mia, me kileledier nan japwilim omui puk o.
- 17 Main Kot, meid kajampwal *on* ia duen meakan karoj, me komui kin kupukupura!
- 18 Ma i pan wadok ir, i jota pan kak *on*, pwe re me toto *jan* pik en oror, ni ai pirida, i kin mimieta re omui.
- 19 O Main Kot, kom jota men kamela me doo *jan* Kot akan; o me kin inon ion nta, en mui *jan* ia!
- 20 Pwe re kin lokaia jued duen komui, o japwilim omui imwintiti kan kin kanudi ni jokarepa.
- 21 I kin kailonki, Main Ieowa, me kin kailonki komui, o i juedeki ar palian komui.
- 22 I kin kailon kin ir melel, re wialar ai imwintiti.
- 23 Main Kot, kom kotin kajaui ia, o mani duen monion i, kotin rapaki duen me i kin lamelame.
- 24 O kom kotin majani, ma i mi pon al jued, o kotin kalua ia pon al joutuk.

140

- 1 MAIN Ieowa kom kotin dore ia la *jan* aramaj jued akan; pera *jan* ia aramaj morjued akan.
- 2 Me lamelame jued nan monion arail, o kareda pei nin ran karoj.
- 3 Irail kin ada lo arail dueta jerpent; poiijen en jerpent mi pan lo arail. Jela.
- 4 Pera wei *jan* ia pa en me doo *jan* Kot akan, o aramaj morjued akan, me kin madamadua duen ar pan kawe ia la.
- 5 Me aklapalap akan kin rir injare ia, o uk pot, me re wiai *on* ia liman al o; o jon, en men kol ia di, me re wiadar. Jela.
- 6 A *nai* indan Ieowa: Komui ai Kot; kom kotin ereki ai *nidinid*, Main Ieowa!
- 7 Ieowa Kaun, iei jauaj pa i kelail; ni anjau en pei komui peraer *mon* ai.
- 8 Main Ieowa, kom der kotin muiid *on* me doo *jan* Kot akan ar inon; o der

kotin kapwaiada injen ar, pwe re de aklapalapala. Jela.

- 9 Me jued kot, me ai imwintiti kaonopadan ia en japal won pein irail.
- 10 Kijiniaia en moredi *on* po 'rail; A en kotin kaje irail di nan kijiniaia, nan lapake, pwe ren jolar pitila.
- 11 Me lo a jued, ender pwaida nan jap o, ol morjued, me jued en pakipaki i, lao a pan pupedi.
- 12 I aja, me Ieowa pan kotin apapwali me luet akan, o jauaj *pun* en me jamama kan.
- 13 Melel, me *pun* kan pan kapina mar omui, me melel akan pan mimieta mon *jilan* ar.

141

- 1 MAIN Ieowa, i kin likwir won komui, kom kotin madan don ia; kom kotin ereki nil ai, ni ai pan likwir won komui.
- 2 Kom kotin kajampwaleki ai kapakap dueta mairon ijij; o pokadan pa i kat dueta mairon eu ni jautik.
- 3 Main Ieowa, kom kotin jinjila au ai, o pera kil en au ai.
- 4 O der kotin kainon *on* me jued kot monion i, pwe i ender ian me doo *jan* Kot akan wiada me jued, o i ender ian ir kankan, me re kin iaui.
- 5 Me *pun* amen en kame ia ni a kadek, o kapun ia, pwe iei me pan mau *on* ia dueta le *on* *mon* ai, mepukat i jota pan kan, o i kin kapakap anjau karoj, pwe ren der wiai *on* ia me jued.
- 6 Kalua parail en pijikendi *jan* pon paip; irail ap pan duki *on* ai padak o aja, me ir me mau.
- 7 Duen amen pan wera pajan jap, iduen ti 't akan, me lokidokila ni kailan wajan mela.
- 8 Ari jo, maj ai kin ariri komui, Main ai Kot, i liki komui, kom der kotin kapokela maur i.
- 9 Pera wei *jan* ia injar, me re kaonop *on* ia, o jon en men kol ia di ren me morjued akan.
- 10 Me doo *jan* Kot akan en pein lodi *on* arail injar, a *nai* en dauli.

142

- 1 I LIKWIRKI nil laud on Ieowa. Ki nil ai i kin *nidinideki on Ieowa*.
- 2 I kin *kajanjale on* i ai apwal akan, o i padaki *on* i katoutou pa i kan.
- 3 Nen i lao luetala, kom ap pan kotin apa-pwali. Irail rir wiai *on* ia injar eu liman al, me i kin weid ia.
- 4 I kilan ni pali maun i, ari jota, me men jauaja ia; i jota kak pitila, pwe jota me kin idok ia.
- 5 Main Ieowa, i likwir won komui, o po-toan: Komui me ai paip, o pwaij ai nan jap en me maur akan.
- 6 Kom kotin mani ai weriwer, pwe *nai* meid luet; dore ia la *jan* me kin pakipaki ia; pwe *nai* jota itar *on* ir.
- 7 Kalua *jan* nen i nan imaten, pwe i en kapina mar omui. Me *pun* kan pan pokon *don* ia, ma kom pan kotin jauaja ia.

143

- 1 MAIN Ieowa, kom kotin ereki ai kapakap, o karon ar en mani ai *nidinid*; mani ia ni ar melel o ar *pun*.
- 2 Kom der kotin kadeikada japwilim omui ladu, pwe mo 'mui jota me maur men me *pun*.
- 3 Pwe imwintiti kin majamajan ia, o kin tiakedi maur i; a kin kaje ia di waja rotorot dueta ir me melar maj o.
- 4 Nen i kin luetala, o *monion* i ponla.
- 5 I kin tamanda anjau maj akan, o madamadaua duen ar wiawia kan; i kin lamelame duen dodok en lim omui kan.
- 6 I kin kapa won komui pa i kat, duen jap madekon eu, me kin inon ion katau, iduen nen i kin inon ion ir. Jela.
- 7 Main Ieowa, kom kotin mani ia madan, nen i kin dupokala. Kom der kotin karirala *jilan* omui *jan* mo i, pwe i ender dueta ir, me pan lokidokila.
- 8 Nin joran omui kalanan en pwara *don* ia, pwe i kin liki komui; kom kotin kajale *on* ia al, me i en weid ia, pwe nen i kin auiaui komui.
- 9 Main Ieowa, kom kotin dore ia la *jan* ai imwintiti kan, i kin kaporoporeki komui.

- 10 Padaki *on* ia, pwe i en dodok duen kupur omui; pwe komui ai Kot; nen omui mau en kotin kalua ia pon al *pun*;
- 11 Main Ieowa, kom kotin kamau ia da pweki mar omui; kalua ia *jan* nan waja apwal ni omui *pun*.
- 12 O kotin kawela ai imwintiti kan, pweki omui kalanan; o kotin kamela karoj me kin katoutoui nen i, pwe *nai* jap-wilim omui ladu.

144

- 1 KAPIN *on* Ieowa ai paip, me kin padaki *on* pa i kat pei, o jondin pa i kat mauin.
- 2 Komui ai mak, o ai kel, o ai imaten ileile, o ai jaundor, o pere pa i, i me i kin liki, me kin kaloedi *on* ia *nai* aramaj akan.
- 3 Dakot aramaj o, pwe komui kin kotin kupukupura i, de nain aramaj, pwe komui kin kotin apapwali i?
- 4 Aramaj amen dueta jota meakot, a anjau kin tanwei dueta mota.
- 5 Main Ieowa, kotikidi japwilim ar lan akan o kotidi *don* kit, kotin jair nana kan, pwe adiniai en kujuda.
- 6 O kotin kadarado liol, pwen kamueit ir *pajan*, kajiki wei japwilim ar kananan kajik kan, pwen kamajak ir wei.
- 7 Kapawei lim ar akan *jan* ni mol omui waja ileile o dore ia la, o kotin kamaur ia da *jan* nan pil kalaaimun o *jan* nan pa en nain men wai,
- 8 Me au arail kin lokaia likam o ar wiawia kan me *japun*.
- 9 Main Kot, i pan kaule kin komui kaul kap pot, i pan *kajanki on* komui arp, pjalter me jal eijok.
- 10 Komui me kotiki *on* nanmarki kan, ren poedi, o dorela japwilim omui ladu Dawid *jan* ni kodlaj en me jued.
- 11 Re pil kotin dore ia la *jan* nan pa en nain men wai, me au arail kin lokaia likam o ar wiawia kan me *japun*.
- 12 Pwe nait putak kan en kakairida dueta tuka mau kan, o nait jeripein dueta maj en did en nan kaim en im linan eu.
- 13 Pwe at pera en nak en dir en kijin mana, en itar *on* kikiwei *jon* karoj, o at jip

- akan en kaparapar mau, wiala kid o nen pon at moj o;
- 14 O at kau ol en kak *on* dodok toto, pwe jota me jued kot de men kuli, de janejan en wiaui nan al at akan.
- 15 Meid pai wei eu, me kin due met! Meid pai wei eu, me Ieowa arail Kot!

145

- 1 I PAN kapina komui, ai Kot o Nanmarki, o kapina mar omui anjau karoj kokolata.
- 2 I pan kapina komui ni ran akan karoj, o kapina mar omui anjau kan karoj kokolata.
- 3 Ieowa meid lapalap, o kapinapan, o jota me kak dedeki duen a lapalap.
- 4 Jeri en jeri kan pan kapina omui dodok kan, o kajokajoi duen omui manaman.
- 5 I pan kajokajoia duen linan en omui kapwat, o i pan kauleki duen omui manaman akan.
- 6 O re pan kajokajoia duen manaman en omui dodok kan, o pan kapakaparok duen omui lapalap.
- 7 Irail pan kajokajoia duen omui kalanan lapalap, o pereperen o kapina duen omui pun.
- 8 Ieowa me dir en mak o kapunlol, kanonama o limpok.
- 9 Ieowa me kalanan *on* karoj o a kapunlol *on* a wiawia kan karoj.
- 10 Japwilim omui wiawia kan en kapina komui. Main Ieowa, o japwilim omui lelapok kan en kapina komui.
- 11 O ren kajokajoia duen linan en wei omui, o ren kapakaparokki duen omui manaman.
- 12 Pwe aramaj akan en dedeki duen omui manaman o linan *on* wei omui.
- 13 Wei omui wei joutuk eu, o omui kakaun pan duedueta kokolata.
- 14 Ieowa kin kotin kolekol karoj, me pan pupedi, o kainjen maula karoj, me mamauk.
- 15 Por en maj karoj kajikajik komui, o kom kotiki *on* ir kan ar kijin mana ni ar anjau.
- 16 Kom kotiki pajan lim omui o kadirela karoj, me memaur, duen kupur omui.

- 17 Ieowa me pun ni al a karoj o jarai ni a wiawia kan karoj.
- 18 Ieowa kotikot ren karoj, me likwir *on* i, karoj, me likwir melel.
- 19 A kotin wiai *on*, me majak i duen ar *inon*. A kotin mani ar *nidinid*, ap kotin jauaja ir.
- 20 Ieowa kin kotin jinjila karoj, me pok *on* i, a pan kamela me doo *jan* Kot akan karoj.
- 21 Au ai pan kapina Ieowa, o uduk karoj kapina mar a jarai anjau kan karoj kokolata.

146

- 1 NEN i kapina Ieowa!
- 2 I pan kapina Ieowa arain ai maur, i pan kauleki pjalm akan *on* ai Kot arain maur i.
- 3 Der kaporoporeki jaupeidi kan, pwe irail aramaj o jota kak jauaja.
- 4 Pwe *nen* en aramaj udan a pan kokola, o a pan pur *on* wiala pwel, i ran ota a jolar kak madamadaua meakot.
- 5 Meid pai me jauaj parail Kot en Iakop, me kin kaporoporeki Ieowa a Kot,
- 6 Me kotin kapikadar lan o jappa, o madau, o audepa rail karoj, me kin melel potopot eta,
- 7 Me kotin jauaja pun en me lodi *on* kalokolok mal, me kamana me men manadar. Ieowa kin kotin lapwada me jalidi kan.
- 8 Ieowa kin kotin kapad pajan maj en me majkun akan. Ieowa kin kotin kainjenemaula me mauk; Ieowa kin kotin pok *on* me pun kan.
- 9 Ieowa kin kotin jinjila men wai kan, o jauaja me japoupou o li odi kan, ap kotin kawela al en me doo *jan* Kot akan.
- 10 Ieowa iei Nanmarki joutuk, om Kot Jion kokolata. Aleluia!

147

- 1 KAPINA Ieowa! Pwe meid kajampwal, en kapina atail Kot; pwe mak eta en kauleki kaul en kapin.
- 2 Ieowa kin kotin kauada Ierujalem, o a kin kapokon pena me jalonala ren men Ijrael.

- 3 A kotin kamauiala me lol olar akan, o kotin kitim pena ar olar akan.
- 4 A kin kotin wadok pena uju kan, o kin kida ad arail karoj.
- 5 Atail Kaun me lapalap o meid manaman, o jota me kak dedeki duen a erpit.
- 6 Ieowa kin kotin kamanada me luet akan, ap jikendi me doo jan Kot akan nan pwel.
- 7 Komail kakaul *on* Ieowa, en wia pwin pajan o danke o kapina atail Kot ian arp,
- 8 Me kin kotin pena kila lan tapok kan, o kotin kamoredi katau *on* jappa; me kotin kawojada rä pon dol akan,
- 9 Me kin kotiki *on* man akan kan ar, rape pulepul akan, me kin likwir *on* i.
- 10 A jota kin kotin kupura kelaail en oj o, de nä en ol amen.
- 11 Ieowa kin kotin kupura, me majak i, me kin kaporoporeki a kalanan.
- 12 Ierujalem, kapina Ieowa! Jion, kapina om Kot!
- 13 Pwe i me kin kotin katenetenedi jal mata en om wanim akan, o kotin kapa-iada noum jeri ko, me mimi lole.
- 14 A kin kotiki *on* irair en jap om muei mau, o kin kotin kamana kin uk korn kajampwalia.
- 15 A kin kotin kadardi *on* jappa a majan akan, a kujoned kin lolok jili madan.
- 16 A kin kotikidi jno dueta koten o kamoredi poik dueta paj.
- 17 A kin kotin kajedi akel; ij me kak injenemau ni a kapou?
- 18 A kin majani, ap pan pei pajan, a kin kotin kadar wei an, ap kin pwilewei.
- 19 A kotin kajanjale *on* Iakop a majan o *on* Ijrael a kujoned o pun.
- 20 A jota kin kotin wia due *on* eu wei, i me re jota kin aja ki a pun. Aleluia!

148

- 1 KOMAIL kapina Ieowa nanlan, kapina i nan waja ileile!
- 2 Komail japwilim a tounlan, karoj kapina i, komail japwilim a men en kadar karoj, kapina i!
- 3 Koma katipin o jaunipon, kapina i, o komail uju piripir karoj, kapina i!

- 4 Komail lan pokon, o pil komail pil akan pon ira pan lan, kapina i!
- 5 Irail en kapina mar en Ieowa, pwe a me kotin panok, ap miala.
- 6 Ap kotiki *on* ir, ren mimieta kokolata, o kotiki *on* ir kujoned eu, me re jota pan kawela.
- 7 Toun jappa, kapina Ieowa, walroj o man akan karoj, o pil en madau kan karoj.
- 8 O kijiniaia, o akel, o jno, o tokoi, o melimel, me kin kaloki jili a kujoned akan,
- 9 Komail nana o dol akan karoj, tuka me wa mau o jeder karoj;
- 10 Man lauvalo o mand akan karoj, man korop o manpir akan,
- 11 Komail nanmarki en jappa o wei kan karoj, jaupeidi o jaunkadeik kan,
- 12 Manakap o peinekap, me ma o jeri kan,
- 13 Irail karoj en kapina mar en Ieowa; pwe i eta mar, me lapalap, a manaman mi pon anin jappa o lan.
- 14 A kotin jauaja oj en japwilim a kan. Japwilim a lelapok kan en kapina i, kadaudok en Ijrael, iei wei, me kin upa i. Aleluia!

149

- 1 KAULEKI kaul kap pot *on* Ieowa; pokon jarau en kapina i.
- 2 Ijrael en peren kida i, me kotin wia irail da; jeri en Jion en peren kida arail Nanmarki.
- 3 Ren kapina mar a ni pwin en pokol; ren wia aip o arp.
- 4 Pwe Ieowa kotin peren kida japwilim a aramaj akan; a kotin kapwate kin me luet akan linan.
- 5 Lelapok kan en pereperen o kapina, o nijinij pon ki arail akan.
- 6 Au arail en kapina Kot, o kodlaj kon en mi nan pa arail.
- 7 Pwe ren depuk *on* men liki kan, o kaloke wei kan,
- 8 Pwen jalie kidi arail nanmarki kan jal, o me kajampwal re 'rail ki jal mata,
- 9 Pwe ren kapwaiada kalokolok, me kileledi *on* irail er maj o. Iduen wau en japwilim a lelapok kan. Aleluia!

150

- ¹ KAPINA Kot nan japwilim a tanpaj jarau;
kapina i duen a manaman akan.
- ² Kapina i duen a wiawia kan; kapina i ni a
linan lapalap!
- ³ Kapina i ki trompete; kapina i ki arp o
laute!
- ⁴ Kapina i ki aip o pwin en pokol; kapina i
ki jal en kajan o pilote.
- ⁵ Kapina i ki jimpel; kapina i ki jimpel
kajelel!
- ⁶ Karoj, me kin memaur, en kapina Ieowa!
Aleluia!

MAN EN PA EN WANPORON MATÄUJ.

¹ PUK en di kan, me Iejuj Krijtuj, me japwilim en Dawid, me japwilim en Apraam, tapi *jan* ia. ² Apraam me wiadar Ijaak, a Ijaak me wiadar Iakop, a Iakop me wiadar Iuda o ri a ol akan; ³ A Iuda me wiadar Parej i Jara ren Tamar; a Parej me wiadar Ejrom, a Ejrom me wiadar Aram; ⁴ A Aram me wiadar Aminadap, a Aminadap me wiadar Naajon, a Naajon me wiadar Jalmon; ⁵ A Jalmon me wiadar Poaj ren Raap, a Poaj me wiadar Oped ren Rud, a Oped me wiadar Ieje: ⁶ A Ieje me wiadar nanmarki Dawid, a Dawid me wiadar Jalomo ren li odi en Uria; ⁷ A Jalomo me wiadar Reapeam, a Reapeam me wiadar Apia, a Apia me wiadar Aja; ⁸ A Aja me wiadar Iojapat, a Iojapat me wiadar Ioram, a Ioram me wiadar Ujia; ⁹ A Ujia me wiadar Iotam, a Iotam me wiadar Aaj, a Aaj me wiadar Ijkia; ¹⁰ A Ijkia me wiadar Manaje, a Manaje me wiadar Amon, a Amon me wiadar Iojia; ¹¹ A Iojia me wiadar Iekonia o ri a ol akan ni anjaun arail jalilan Papilon. ¹² Murin arail jalidi nan Papilon Iekonia me wiadar Jealtiel, a Jealtiel me wiadar Jerupapel; ¹³ A Jerupapel me wiadar Apiud, a Apiud me wiadar Eliakim, a Eliakim me wiadar Ajor; ¹⁴ A Ajor me wiadar Jadok, a Jadok me wiadar Akim, a Akim me wiadar Eliud; ¹⁵ A Eliud me wiadar Eliajer, a Eliajer me wiadar Matan, a Matan me wiadar Iakop; ¹⁶ A Iakop me wiadar Iojep, me likondeki Maria, me kaipwiedi Iejuj, me maraneki Krijtuj. ¹⁷ Di karoj *jan* ren Apraam lei Dawid me eijokpaieu; a *jan* Dawid lei arail jalidi nan Papilon di eijokpaieu; a *jan* arail jalidi nan Papilon lei Krijtuj di eijokpaieu. ¹⁸ Nan iet duen Krijtuj a kotin ipwidier: Ni anjau me in a Maria kijin nin *on* Iojep, a diarokadar, me a lijeanekier Nen jarau mon ara tu pena. ¹⁹ A a warok Iojep ol *pun* amen, ap jota men kanamenokala i, ap kupukupura, en rir mui *jan* i. ²⁰ A ni a kotin madamadaue duen mepukat, kilan,

tounlan en Kaun o pwara don i ni a aliman majani: Iojep nain Dawid koe, der majak, en ale om warok Maria, pwe Nen jarau me a lijean kidar. ²¹ A pan kaipwiedi jeri ol amen, me koe pan ki *on* mar a Iejuj, pwe a pan dorela japwilim a aramaj akan *jan* nin dip arail. ²² Mepukat karoj wiauiet, pwen pwaida me lokido *jan* Kaun ren jaukop o, me majani: ²³ Kilan jeripein makelekel o pan lijeanda, ap kaipwiedi jeri ol amen, irail ari pan ki *on* mar a Imanuel; iet wewe: Kot me kotin ieian kitail. ²⁴ Iojep lao pirida *jan* a jaimok, ap kapwaiadar, me tounlan en Kaun o kotin kakalik *on* i o apapwali a likond. ²⁵ A ap jota pweidi re a, lao a kaipwiedier japwilim a mejeni ol, ap kotiki *on* mar a Iejuj.

2

¹ A IEJUI lao ipwidier Petleem nan Iudäa ni muein nanmarki Erodej, kilan ol lolekon kai ap pwarado *jan* ni maj en Ian ko don Ierujalem, kalelapok: ² Ia Nanmarki en Juj akan, me apton ipwidier, kotikot ia? Pwe je kilaner a uju ni jap en maj en lan ap pwarado, pwen poni i. ³ A nanmarki Erodej lao ronadar mepukat, ap landar o toun Ierujalem karoj, ⁴ Ap kupokon pena jamero lapalap karoj o jounkawewe en aramaj akan kainoma re 'rail, wasa Krijtuj pan ipwidi ia. ⁵ Irail ari potoan *on* i: Nan Petleem en Iudäa; pwe iduen a intinidi ren jaukop o: ⁶ A koe Petleem, jap en Iuda, kaidin me tikitik nan *pun* en jaupeidi en Iuda kan; pwe Kaun amen pan tapi *jan* uk, me pan kaunda nai aramaj en Ijrael akan. ⁷ Erodej ap kawai pena ol lolekon kan, kalelapok mau re 'rail anjau o, me uju o pwarado. ⁸ I ari porone ir alan Petleem majani: Komail kowe raparapaki mau jeri o; a komail lao diaradar, en kaireki don ia, pwe i en pil kola poni i. ⁹ Irail lao roner nanmarki o ap koieila. A kilan uju o, me irail kilaner nan jap en maj en lan, ti *on* mo 'rail, a lao udi *on* waja o, me jeri pwelel kotikot ia. ¹⁰ Irail lao kilaner uju o, re ap peren kida kaulapia. ¹¹ Irail lao pedelon *on* nan im o, re ap majanier jeri pwelel o in a Maria, re ap kaipokedi o poni i, o kapwardar arail kapwa kan, ap maironki

on i kold, o men pomau, o mire. ¹² Kot ap kotin panoki on irail ni arail auramen, en der purelan Erodej, re ap weidwei ni apot al purelan jap arail. ¹³ Irail lao jamalar, kilan tounlan en Kaun amen ap pwara don ren Iojep ni a aliman majani: Paurida, ale jeri pwelel en o in a tanwei lan Äkipten o kaukaujon waja o, I lao kaire kin uk, pwe Erodej pan rapaki jeri pwelel o pwen kamatala. ¹⁴ I ari kipada, aleer jeri pwelel o in a ni pon, kotilan Äkipten; ¹⁵ O kaukaujon ia, lao en Erodej a matala, pwen pwaida, me lokido jan Kaun o, ren jaukop o me majani: Jan nan Äkipten me I ekeredo nai ol o. ¹⁶ Erodej lao manier, me a jarokidier ol lolekon kan, ap onion kidar kaulap o poronelan, kamela jeri ol karoj, me mi Petleem o nan jap jalon karoj, me jaunpar riau o tikitik jan, duen anjau me a kalelapok mau ren me lolekon kan. ¹⁷ I dokan a pwaidar me lokido ren jaukop Ieremia me majani: ¹⁸ Nil eu wiauiet nan Rama, janejan o maiei laud; Rael janejanki na jeri kan, a kan injenemaula, pwe irail joer mia. ¹⁹ A Erodej lao matalar, kilan tounlan en Kaun amen ap pwara don ren Iojep nan Äkipten ni a aliman, ²⁰ Majani: Paurida ale jeri pwelel en o in a, ko won nan jap en Ijrael, pwe irail melar, me rapaki, pwen kamela jeri pwelel o. ²¹ I ari kipadar, ale jeri pwelel o in a, pure don jap en Ijrael. ²² A lao mani, me Arkelauj kaunda Iudäa wiliandi jam a Erodej, ap lan kotilan waja o. Kot ap kotin panoki on i ni a aliman, ap kotilan jap en Kaliläa kai. ²³ O kotido kotikot nan kanim eu me adaneki Najaret, pwen pwaida, me lokido ren jaukop akan: A pan maraneki men Najaret.

3

¹ A NI ran pukat Ioanej jaunpaptaij pwarado, padapadak nan jap en Iudäa, ² Majani: Komail kalula, pwe wein nanlan korendor. ³ Pwe iei i, me jaukop Iejaia katitiki, majani: Nil en jaunfair amen nan jap tan: Komail kaonopada al en Kaun o, kainenela al a! ⁴ A i Ioanej me a likau wun en kamel o a pirapireki kil in man, a jak a manjiek o oni en nan wel. ⁵ Toun Ierujalem, o toun Iudäa, o toun jap akan liman

Iordan ap koieila re a; ⁶ O irail paptaijela re a nan Iordan, ni ar weokada dip arail akan. ⁷ A lao majanier Parijär o Jadujar me toto ko don a paptaij, ap majani on irail: Dakot wan oter komail! Ij me padaki on komailer, en piti jan ni kamekam me kokodo? ⁸ Ari, komail kapwareda wan kalula mau! ⁹ A komail depa lamelame, me komail pan indan pein komail: Nan Apraam jam atail. Pwe i indai on komail, me Kot kotin kak on wiaki on Apraam na jeri kai takai pukat. ¹⁰ Jile o mier ni tapin tuka kan; a tuka karoj me jo wa mau, pan paledi o lokidokila nani iai. ¹¹ Melel, i paptaij kin komail pil on kalula, a me kotido muri, nan me laude jan ia, nai jowar on, en wa japwilim a jut; i me pan paptaij kin komail Nen jarau i o kijiniaia. ¹² Japwilim a tanir mi ni lim a; a pan kotin koko melel japwilim a pera, ap nekid pena japwilim a wan korn nan im en nak, a dip akan a pan kotin karon kila kijiniaia joutuk. ¹³ Iejuj ap kotido jan Kaliläa, koti don Iordan ren Ioanej, pwen paptaijela re a. ¹⁴ A Ioanej kotin kan, ap potoan on: Mak eta i en paptaijela re ir, a iaduen ir me kotido re i? ¹⁵ A Iejuj kotin jafen majani on i: Wiada maj, pwe me kon on kita, en kapwuiada pun kan karoj; a ap duki on i. ¹⁶ Iejuj lao paptaijelar, ap kotin madanada jan nan pil o. A kilan, nanlan ap ritidan i, i ari kotin majani Nen en Kot kotidido ni mom en muroi men a kaipokedi po a. ¹⁷ O kilan, nil eu jan nanlan majani: Iet nai ol kompok, me I kin polaule kida!

4

¹ IEJUJ ap kotin kakaluadala ren Nen nan jap tan, pwen jonejon ren tewil. ² A lao kotin kaijekar ran panaul o pon panaul ap men jak. ³ Men kajonejon ap pwara don i indada: Ma komui Japwilim en Kot, en majani, takai pukat en wiala prot. ⁴ A kotin jafen majani: A intinidier: Kaidin prot eta, me aramaj kin memaureki, pwe majan akan karoj, me kin pwili jan nin jilan in Kot. ⁵ Tewil ap kalualan i nan kanim jarau i o kauada i pon konkon en kaudok, ⁶ Indan i: Ma komui Japwilim en Kot, kajedi pein komui, pwe a intinidier: A pan kajilaki japwilim a tounlan kan komui,

o irail pan wa komui ni lim ar akan, pwe aluwilu omui ede dipikelekel ni takai eu. ⁷ Iejuj kotin majani *on* i: A pil intinidier: Koe der kajonejon Kot om Kaun. ⁸ Tewil ap pil kaluadalan i pon nana ileile kausalapia eu o kajale *on* i wein jappa karoj o a linan, ⁹ Indan i: Mepukat karoj i pan ki *on* komui, ma komui men poridi o poni *on* ia. ¹⁰ Iejuj ap kotin majani *on* i: Ko jan ia Jatan, pwe a intinidier: Koe en poni *on* Kot om Kaun, i eta koe en papa. ¹¹ Tewil ap muei *jan* i, a kilan, tounlan kan ap pwarado papa *on* i. ¹² A lao manier, me Ioanej jalidier, ap kotilan Kaliläa, ¹³ O a kotin muei *jan* Najaret, kotido kaukaujonla Kapernaum, me mi ni kailan jed impan jap Jepulon o Naptalim; ¹⁴ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia me majani: ¹⁵ Jap Jepulon o jap Naptalim, me jal *on* jed, palilan Iordan, o Kaliläa en men liki kan, ¹⁶ Aramaj akan, me momod nan rotorot, kilaner marain lapalap eu, o irail me momod nan jap en mot en mela, marain eu dakar irail adar. ¹⁷ I dokan Iejuj kotin tapiadar padapadak o mamajani: Kalula, pwe wein nanlan korendor. ¹⁸ A lao kotikot jili pon oror en lein Kaliläa, ap majanier pirien eu, Jimon, me adaneki Petruj, o ri a Andreaj, me kadukaduedi ara uk nan jed, pwe ira me jaujed. ¹⁹ A ap kotin majani *on* ira: Idauen ia do, I pan wia kin koma jaujed en aramaj! ²⁰ Ira madan muei *jan* uk akan o idauenla i. ²¹ A ni a kotila *jan* waja o, ap pil majani eu pirien, Iakopuj, nain Jepedäuj o ri a Ioanej, me mi nin jop ren jam ara Jepedäuj, wonewone ara uk akan. I ari kotin molipe ira do. ²² Ira madan muei *jan* jop o jam ara ap idauenla i. ²³ Iejuj ari kotin kakan jili nan Kaliläa kaukawewe nan arail jinakoke kan o padapadak ronamau en wei, o kotin kakelada *jon* en jomau o luet akan karoj nan pun en aramaj akan. ²⁴ I ari indant jili nan Jirien pon. O irail wa *don* i me jomau kan karoj, me aneki *jon* en jomau o wairok kai, o me tewil ti poa kan, o me pwepwe kan, o me rerer akan, i ari kotin kakela ir ada. ²⁵ Pokon kalaimun me idauenla i *jan* Kaliläa o Dekapolij, o Ierujalem, o Iudäa, o *jan* palilan Iordan.

5

¹ A LAO majani pokon o, ap kotida pon dol eu; a lao kaipokedi, japwilim a tounpadak kan ap kai *don* i. ² I ari kotin dauaja pajan jilan i kawewe *on* irail majani: ³ Meid pai, me jamama ni *nen* ir, pwe nairail wein nanlan. ⁴ Meid pai, me mauk, pwe re pan kamaitala. ⁵ Meid pai, me opampap, pwe re pan jojoki jappa. ⁶ Meid pai, me kin men mana o men nim me *pun*, pwe re pan medila. ⁷ Meid pai, me kadek, pwe re pan diar kadek. ⁸ Meid pai, me nan monion arail makelekel, pwe re pan ariri Kot. ⁹ Meid pai, me kin tom pena, pwe re pan adaneki jeri en Kot. ¹⁰ Meid pai, me kamekameki *pun*, pwe nairail wein nanlan. ¹¹ Komail meid pai, ma irail lalaue o paki komail o palian komail ni arail lokaia jued o likam pweki *nai*. ¹² Komail injenemau o perenda kausalap; pweki katine pamail me lapalap nanlan. Pwe iduen irail paki jaukop oko, me mo 'mail. ¹³ Jol pan jappa komail. A ma jol jara *jan*, da me a pan joleki? Nan a pan me mal kot, men lokidokila, o aramaj en tiak pajan. ¹⁴ Marain pan jappa komail, Kanim eu, me mi pon dol eu, jota kak rirla. ¹⁵ Aramaj pil jota kin ijikeda lamp eu, ap ki *on* pan kajak, pwe pon deu a, o a kin kamaraini toun im karoj. ¹⁶ Iduen omail marain en janjal mon aramaj, pwe irail en udial omail wiawia man kan, ap kapikapina Jam omail, me kotiluit nanlan. ¹⁷ Eder kikion me I kodon, tiakedi kapun de jaukop akan. I jota kodon tiakedi, a pwen kapwaiada. ¹⁸ Pwe melel, I indai *on* komail, lao lan o jappa pan poula, jota iota eu de kijin muai en kapun eu pan lokidokila, lao karoj pan pwaida. ¹⁹ Ari, meamen me tiakedi eu kijin kujoned tikitik pukatek, ap pil padaki *on* aramaj, ren tiakedi, nan a pan tikitik nan wein nanlan. A meamen, me oke o padaki *on* aramaj, ren oke, i me pan lapalap nan wein nanlan. ²⁰ Pwe I indai *on* komail, ma omail *pun* jo man *jan* *pun* en jaunkawewe o Parijâr, akan, komail jota pan kak pedelon *on* nan wein nanlan. ²¹ Komail ronadar, me a loki, *on* men kaua: Koe der kamela aramaj! A me pan kamela aramaj, pan panalan kadeik o. ²² A I indai *on* komail, meamen makarada mal pan ri a

ol, pan panalan kadeik. A me pan indan ri a ol: Raka, pan panalan kapun. A me pan inda: Koe me pweipwei, pan lokidokila nan le en pweleko. ²³ Ari, ma koe wa don pei jarau om mairon, ap tamanda waja o, me ri om ol injenjued pa om. ²⁴ Pwilikidi maj om mairon impan pei jarau, ap kola kadeke ri om ol, ap kodo kapwaiada om mairon. ²⁵ Madan materoki on me palian on uk ni om ian i pon al o, pwe me palian on uk ender panalan uk ren jaunkapun, a jaunkapun panalan uk ren papa o, o koe pan lokidokila nan imaten. ²⁶ Melel I indai on uk, koe jota pan ko jan waja o, koe lao kapunala lua karoj. ²⁷ Komail ronadar, me a lokido: Koe der kamal! ²⁸ A I indai on komail, meamen ninar li amen, pwen norok, nan a kamal on i nan monion i. ²⁹ O ma pali maun en maj om kamakar uk, waikada jan o kaje jan uk, pwe a mau on uk, kijan war om en ola, jan war om pon en lokidokila nan pweleko. ³⁰ O ma pali maun en pa om kamakar uk, waika jan o kaje jan uk, pwe a mau on uk, kijan war om en ola, jan war om pon en lokidokila nan pweleko. ³¹ A pil lokido: Meamen me pan kajela a paud, i en ki on i kijin likau en kamueit. ³² A I indai on komail, meamen me pan kajela a paud, me jo nenek nan a kin kamal eki i; a meamen, me paudeki me lokido kilar, nan i me kamal. ³³ Komail pil ronadar, me a loki on men kaua: Koe der kaula likam; a koe kapwaiada om kaula on Kaun o! ³⁴ I indai on komail, der man kaula! Der kaukila nanlan, pwe mol en Kot; ³⁵ Pil der jappa, pwe utipa; pil der Ierujalem, pweki kanim en Nanmarki lapalap. ³⁶ Koe pil der kaukila mon om, pwe koe jota kak on wiada pit en mona eu, en puetepuet de tontol. ³⁷ Omail kajokajoi pena en: Ei ei; jo, jo; pwe me dauli mepukat, kin tapi jan ni me jued. ³⁸ Komail ronadar, me a lokido: Por en maj en depukki por en maj; o ni pot en depukki ni pot. ³⁹ A I indai on komail, komail der palian me jued. A meamen pikir uk ni pali maun en likin jap om, pil ki on i pali teio. ⁴⁰ O meamen, me men wa uk ala ni kapun, pwen adia jan om jakit, en pil ki on i om likau pup. ⁴¹ O ma meamen nidinid kin uk, en ian i mail eu, koe en ian mail riau. ⁴² Kijakijai on me kin nidinid

re om, o koe der jaupei jan me poekipoeki re om! ⁴³ Komail ronadar, me a lokidor: Koe en pok on men imp om ap kailonki om imwintiti! ⁴⁴ A I indai on komail, pok on omail imwintiti kan. o kapakap kin irail, me paki komail; ⁴⁵ Pwe komail en japwilim en Jam omail, me kotikot nanlan. Pwe a kin kapwareda japwilim a katipin pon me jued o me mau kan, o kotin kamoredi katau pon me pun o me japun kan. ⁴⁶ Pwe ma komail pok on, me kin pok on komail, da me pan katin pa 'mail? Jaunopwei jota kin wia due met? ⁴⁷ O ma komail ranamau on ri omail akan, da me komail jikiki jan me tei kan? Men liki kan jota kin wia due met? ⁴⁸ Komail ari en unjokela dueta Jam omail, me kotikot nanlan, a unjok.

6

¹ KOMAIL kalaka, pwe komail der kijakij janjal mon aramaj, pwe ren udial; pwe ede jota pwain omail ren Jam omail, me kotikot nanlan. ² Ari, koe lao kijakij, ede peuk jauri mo om, duen me malaun akan kin wia nan jinakoke kan o nani al akan, pwe ren indand ren aramaj. Melel I indai on komail, re aleer arail pwain. ³ A koe lao kijakij, der kajale on pali main om, me pali maun om kin wiada. ⁴ Pwe om kijakij en rir; a Jam om, me kin majani waja rir, pan kotin katini uk. ⁵ Koe lao wia kapakap, koe der raj on me malaun akan, pwe re men kapakap nan jinakoke kan, o nani al akan, pwe ren janjal mon aramaj. Melel I indai on komail, re aleer arail pwain. ⁶ A koe lao wia kapakap, ko on nan om pera, a koe lao ritinidier wanim o, ap kapakap on Jam om, me kotikot waja rir; a Jam om, me kin majani waja rir, pan kotin katini uk. ⁷ Komail lao kapakap, komail depa purepur on lokaia mal, duen men liki kan, pwe re kiki on, me re pan pwaikida ar lokaia toto. ⁸ Komail ari ender dueta irail, pwe Jam omail kotin mani meakan, me mau on komail, mon omail poeki re a. ⁹ A iet duen omail pan wia kapakap: Jam at, me kotikot nanlan. Mar omui en jarau. ¹⁰ Wei omui en pwaida. Kupur omui en wiaui jappa dueta nanlan. ¹¹ Kotikido ran wet at tunol kaukaule. ¹² Lapwa jan kit dip at, dueta kit me kin lapwada koroj,

me wia dipi *on* kit. ¹³ Eder kaluan kit ren me katikatiamau kan, a nekid kit *jan* ni me jued akan, ¹⁴ Pwe ma komail pan makeki *on* aramaj dip ar akan, Jam omail nanlan pan pil makeki *on* komail. ¹⁵ A ma komail jota pan makeki *on* aramaj dip ar akan, nan Jam omail jota pil pan makeki *on* komail dip omail akan. ¹⁶ Komail lao kaijejol, eder maj en *jan* duen me malaun akan, pwe re kin kawukila maj arail, pwe aramas en kilan arail kaijejol. Melel I indai *on* komail, re aleer arial pwain. ¹⁷ A koe lao kaijejol, uxor *mon* om o opinok. ¹⁸ Pwe koe dor kajale *on* aramaj om kaijejol, a *on* Jam om, mi kotikot waja rir, a Jam om, me kin majani nan waja rir, pan kotin katini uk. ¹⁹ Komail der ki pena omail pai kan nin jappa, waja man en mot o mir pan kawela ia, o men pirap kin weirada o pirapala. ²⁰ A komail ki pena omail pai kan nanlan, waja man en mot de mir jota pan kawela, o men pirap jota kin weirada de pirapala. ²¹ Pwe waja om pai mia ia, iei waja *monion* om kin pil mia ia. ²² Por en maj iei marain en pali war. Ari, ma maj om makelekel, war om karoj pan dir *en* marain; ²³ A ma maj om me jued, war om karoj pan dir en rotorot. A ma marain, me mi lol om, pan rotorot, daduen wan rotorot! ²⁴ Jota amen me pan kak papa jaumaj riamen, pwe a pan kailonki amen, ap pok *on* me teio, de a pan kajampwaleki amen, ap mamaleki me teio. Komail jota pan kak papa Kot o mamon. ²⁵ I me I indaiki *on* komail: Eder *nononki on* maur omail, me komail pan *kan* o me komail pan nim, pil jota *on* war omail, me komail pan likau kida. Pwe maur jo kajampwal *jan* kijin mana, o pali war *jan* likau? ²⁶ Kalelapok *on* manpir pan lan; re jote, kin kamoredi, re join kin dolun, re jota kin nak pena; ari jo, Jam omail nanlan kotin kamakamana irail; a ia duen, komail jo kajampwal *jan* irail? ²⁷ A ij nan *pun* omail, ni a *nonki*, me pan kak uje pajan pein i ki tipon en pa eu? ²⁸ O menda komail *nonki* likau? Kalelapok *on* kiop akan, me mi nan jap, duen ar kakairida. Re jota kin dodok o jota monkol pena. ²⁹ A I indai *on* komail: Nan Jalomo ni a linan karoj jota a likau dueta apot irail. ³⁰ Ari, ma iduen Kot

kotin kapwataki dip, me mi nan jap, me kin mi ran wet, a lakap pan lokidokila nan kijinia, dadue a jota pan kotin kalikauwi komail da, me pojon tikitik? ³¹ I me komail der *nononki* moinda: Da me je pan *kan*? De da me je pan nim? De da me je pan likau kida? ³² Pwe mepukat men liki kan kin raparapaki; pwe Jam omail nanlan kotin *mani*, me mepukat karoj mau *on* komail. ³³ Rapaki maj wein Kot o a *pun*, a mepukat karoj pan poujelan komail. ³⁴ Eder *nonki on* lakap; pwe lakap pan *nonki on* pein i; a itar *on* ran eu pein a jued.

7

¹ DER kadeikada, pwe komail der pakadeikada. ² Pwe duen kadeik, me komail kadeikekida aramaj, iduen komail pan pakadeikada, o duen men *jon*, me komail kin *jonki*, iduen a pil pan *jon on* komail, ³ A menda koe kilikilan diper ni maj en ri om ol, a jota *kan* ataut o ni maj om? ⁴ De iaduen koe pan indan ri om ol: Aui maj, i pan ki *jan* diper ni maj om. A kilan, ataut apot mi ni pein maj om? ⁵ Malaun amen koe, ki *jan* maj ataut ni maj om, koe ap pan kak kilan, duen om pan kak ki *jan* diper ni maj en ri om ol, ⁶ Komail der ki *on* kidi me jarau kot! O omail pai kan der kajedi *on* *mon* pwik kan, pwe ren de tiak pajan, ap jaupeido *nali* komail pajan. ⁷ Poeki, a komail pan *tunole*; rapaki, a komail pan diarada; letelet, a a pan ritida mo omail. ⁸ Pwe karoj, me poekipoeki, kin *tunole*; o me kin raparapaki, kin diarada; o me kin letelet, nan a pan ritida mo a. ⁹ De ij aramaj nan *pun* omail, ma na putak pan poeki kijin prot, pan ki *on* i takai eu? ¹⁰ De ma a poeki mam amen, pan ki *on* i jerpent amen? ¹¹ Ari, ma komail me *jon* jued, ap aja, ki *on* noumail jeri kan kijakij mau, melel kaulap Jam omail, me kotikot nanlan, pan kotiki *on*, me poeki re a me mau kan. ¹² Ari meakaroj, me komail men, aramaj en wiai *on* komail, i me komail en wiai *on* irail, pwe iei kapun o jaukop akan, ¹³ Pedelon *on* nan wanim tätik! Pwe wanim me walek o al me tälap, me kodilan mela, o irail me toto, me kin pedelon *on* waja o. ¹⁴ A wanim me watikitik, o al me

tätik, me ko *on* maur o irail me malaulau, me kin diarada. ¹⁵ Komail kalaka jaukop likam akan, me kin pwara *don* komail ni likau en jip, a lole irail *jon* en kidi komad. ¹⁶ Komail pan aja kin irail ni arail wa. Pwe da, aramaj pan kak dolun *jan* wain ni karer, de pik *jan* ni tuka kamadak? ¹⁷ Nan iduen tuka mau karoj kin wa mau, a tuka jued kin wa jued. ¹⁸ Tuka mau jota kak wa jued, o tuka jued jota kak wa mau. ¹⁹ Ari tuka karoj, me jo wa mau pan paledi o lokidokila nuni iai. ²⁰ Ari, komail pan aja kin irail ni arail wa. ²¹ Kaidin karoj, me kin kajokajoi *on* ia: Main, Main, pan pedelon *on* nan wein nanlan, a me kin wiawia kupur en Jam ai, me kotikot nanlan. ²² Me toto pan kajoi *on* ia ni ran o: Main, Main, kit jo kokopadar ni mar omiu, o ni mar omui kaujaki tewil akan, o ni mar omui wia kidar manaman toto? ²³ I ap pan indai *on* irail: I jota mail aja komail, kowei *jan* ia, komail me kin wiada me jued. ²⁴ A meumen ronada ai padak pukut ap peiki *on*, I pan karajai *on* i ol lolokon amen, me kauada im a pon paip, ²⁵ Katau lao moredi, o lakape pwilipwiledo, o *an* me iripoki *don* im o, a jota ronki pajan, pweki a kakauda pon paip. ²⁶ O meamen ronada ai padak pukut, ap jota kapwaiada, nan a pan rajon ol pweipwei men, me kauada im a pon pik en oror. ²⁷ Katau lao moredi o lapake pwilipwilido, o *an* ma irepoki *don* im o, a ronki pajan; o a ronk laud melei, ²⁸ Kadekadeo Iejuj lao kaimwijokela majan pukut, pokon o ap puriamuiki kaulap japwilim a padak o. ²⁹ Pwe a kotin kawewe *on* irail ni manaman, a jota dueta arail jaunkawewe kan.

8

¹ A LAO kotido *jan* nin dol o, pokon kalaimun idauendo i. ² A kilan, ol tuketuk amen ap kodo poni i indada: Main, ma re kotin kupura, re pan kak *on* kamakele ia da. ³ I ari kotin kapawei lim a, jair i, majani: I men, koe en makelekel; ari, a tuketuk ap madan modi *jan*. ⁴ Iejuj ap kotin majani *on* i: Kalaka, koe de kaireki amen; a kola kajale *on* jamero pein uk, o kida mairon eu, me Mojej majani, pwen kadede

on irail. ⁵ A lao kotilon *on* nan Kapernaum, jenturion amen apedon i poeki re a. ⁶ Indada: Main, ai ladu wonon nan deu a jomau kokon madak ap wairok kaulap. ⁷ Iejuj ap kotin majani *on* i: I pan kola kakelailada i. ⁸ Jenturion japen potoan *on*: Main, i jowar ren kotilon *on* nan im ai; a ren majani eta, ai ladu up pan kelailada, ⁹ Pwe aramaj amen *nai*, me mi pan mana en kaun akan, ap kaunda jaunpei kai. A ma i pan indan amen: Kowei, a pan kola, o *on* amen: Kodo, a pan kodo, o *on* ai ladu: Wiada met, a pan wiada. ¹⁰ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin puriamuiki, majani *on* irail me idauendo: Melel I indai *on* komail, *jon* en pojon wet I jo diaradar, jota nan Ijrael. ¹¹ A I indai *on* komail, me toto pan kodo *jan* maj en lan, o kapin lan, ian Apraam, o Ijaak, o Iakop ni tepel nan wein nanlan. ¹² A me pweledan wei pan lokidokila nan rotorot liki, iei wajan maiei o teterok. ¹³ Iejuj ap kotin majani *on* Jenturion o: U kowei, a pan wiaui *on* uk duen om pojon. A ladu o ap kelailadar ni auer ota. ¹⁴ Iejuj lao kotilon *on* nan im en Petruj, ap majani, me jaulap a wonon jomau karakar. ¹⁵ I ari kotin jair pa a, a karakar ap ko *jan*. I ari pauridar papa i. ¹⁶ A lao jautik penaer re wa *don* i me toto, me tewil oko ti poa. I ari kotin kaujeki *jan* nen akan a majan o kakelada me jomau kan karoj. ¹⁷ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia, me majani: A kotin ale *on* pein i atail luet akan, o wa atail jomau kan. ¹⁸ Iejuj lao kotin majani aramaj toto pokon *don* i, ap kotin majani, ren kotela palio palilan jed o. ¹⁹ Jaunkawewe men appwara do potoan *on* i: Jaunpadak i pan idedauen ir waja karoj re pan kotila ia. ²⁰ Iejuj kotin majani *on* i: Pokj akan por arail mia, o manpir en pan lan paj arail mia, a Nain aramaj jota wajan kaulawei mon a. ²¹ O amen *jan* nan pun en japwilim a tounpadak kan potoan *on* i: Main re kotin mueid *on* ia en kola maj jarepedi ai papa. ²² A Iejuj kotin majani *on* i: Idauen ia do! Me melar akan en jarepedi pein ar melar akan. ²³ A lao kotida pon jop o, japwilim a tounpadak kan idauenla i. ²⁴ A kilan, ap onionidar nan jed, iluk kan ari kadupaledi jop o, a i

kotin jaimokelar. ²⁵ Japwilim a tounpadak kan ap kai don i, kaupada i, potoan on: Main, re kotin dore kit ala, kit pan mela! ²⁶ A ap kotin majani on irail: Komail me pojon tikitik, da me komail majak ki? I ari kotin kipadar majani on an o jed, ap molelar kaulalap. ²⁷ Aramaj akan puriamuiki indada: Daduen men et, me an o jed kin peiki on? ²⁸ A lao kotin lei on palio nan jap en men Kerkajin, ol riamen, me tewil oko ti poa, ap tu on i; ira kodado jan nan joujou kai, me makar kaulalap, o jota me kak weid waja o. ²⁹ A kilan, ira weriwer indada: Iejuj Japwilim en Kot, da me kit en wia re omui? Kom kotido kame kit mon anjau o leler? ³⁰ A pwin pwik kalaimun mi kaila wei manamana jili. ³¹ Tewil oko ap poeki re a indada: Ma kom pan kauje kit ala, ap mueid on kit, en tilon nan pwin pwik o. ³² I ari kotin majani on irail: U ko on! Irail keredi jan, rap tilon nan pwin pwik o. A kilan, pwin pwik o tandau, tanedi on waja ukedi nan jed, irail ari mopelar nan pil o. ³³ Jilepa kan ap tandau tanlon on kanim o kakaireki meakaroj, duen me wiaui on me tewil ti poa ko. ³⁴ A kilan, toun kanim koiei jan pokon don Iejuj. Irail lao kilaner i, rap poeki, a en kotila jan jap arail.

9

¹ I ARI kotida pon jop o, kotela pur on japwilim a kanim. ² A kilan, re wa don i me jomau kokon madak, me wonon pon pet. Iejuj lao kotin majani ar pojon, ap majani on me jomau kokon madak: Nai, kaporopor mau, dip om akan me lapwadar. ³ A kilan, jaunkawewe kai monemoneleleki: Lap o kin lalaue. ⁴ A Iejuj lao mani arail lamelam, ap kotin, majani: Menda komail lamelam jued nan monion omail? ⁵ Pwe ia me monai ren inda: Dip om akan lapwadar! De inda: Uda aluwei? ⁶ A pwe komail en aja, me Nain aramaj me manaman on lapwada dip nin jappa iei me a kotin majanieki on me jomau kokon madak: Uda, ale ki om ko on deu om! ⁷ I ari udar, koieilar deu a. ⁸ Pokon lao kilaner mepukat, rap malamalauak kila kapina Kot, me kotiki on aramaj manaman due met. ⁹ Iejuj lao kotiwei jan waja o, ap

majani aramaj amen, me ad a Matäuj, me momod nan deun nopwei, ap kotin majani on i: Idauen ia do! I ari uda idauenla i. ¹⁰ Kadekadeo a lao kaipokedi konot nan im o, kilan jaunopwei o me dipan me toto ian Iejuj o japwilim a tounpadak kan konokonot. ¹¹ Parijär akan lao kilaner met, ap indan japwilim a tounpadak kan: Da me omail Jaunpadak ianki jaunopwei o me dipan akan konokonot? ¹² Iejuj lao mani mepukat, ap kotin majani: Me kelail akan jota mau on jaunwini, pwe me jomau eta. ¹³ A komail kola, padakki wewen kajoi pot et: I kin polauleki kadek a kaidin mairon ijij. Ikodon eker don kalula me dipan akan, a kaidin me pun kan. ¹⁴ En Ioanej a tounpadak kan ap pwara don re a potoan on: Da me kit o Parijär akan kin kaijejol pan pak toto, a japwilim omui tounpadak kan jota kin kaijejol? ¹⁵ Iejuj ap kotin majani on irail: Da, toun kamadip en kapapaud pan kak kamauk ni anjau ol kamot mi re 'rail? A kadekadeo eu ran ol kamod pan peukawei jan irail, re ap pan kaijejol. ¹⁶ Jota amen me kin deipinaki likau kap likau marin, pwe me depin a pan teirok jan likau o, a por o pan laudela. ¹⁷ Pil jota amen me kin kodie on wain kap nan ed marin, a ma ei ed akan pan ola, a wain pan wudokela, o ed akan pan ola. A re kin kodie on wain kap nan ed kap, ira karoj ap nekinek mau. ¹⁸ Ni a kotin majani on irail mepukat, kilan jaupeidi amen ap pedelon, poridi on i potoan on: Nai jeripein apton melar, a ren kotido, pwil po a lim ar, a ap pan maureda. ¹⁹ Iejuj ari kotida idauenla i, o japwilim a tounpadak kan pil ian. ²⁰ A kilan, li amen, me nta pwilipwil par naulriau, a kai on pon palikia o jair imwin japwilim a likau. ²¹ Pwe a lamelame: Ma i doke japwilim a likau, i pan kelailada. ²² A Iejuj kotin jaupeila; a lao majani i, ap kotin majani: Jeripein kaporopor mau, om pojon me kakelail uk ada. A li o kelailadar ni auer ota. ²³ A Iejuj lao kotilon on nan im en jaupeidi o, ap majani jaunkajan o moromoron en aramaj akan, ²⁴ Ap kotin majani: Kowei jan, pwe jeripein en jota melar, pwe a mamair. Irail ap kaurureki i. ²⁵ Aramaj akan lao kokok jan, i ap kotilon on, ale pa

a, jeripein ap paurida. ²⁶ Mepukat ap lolok jili nan jap karoj. ²⁷ Iejuj lao kotila jan waja o, ol majkun riamen idauenla i, weriwer indada: Kupura kit, Komui japwilim en Dawid! ²⁸ A lao kotilon *on* nan im o, me majkun ko ap ko *don* i. Iejuj ari majani *on* ira: Koma kamelele, me I kak *on* wiada met? Ira potoan *on*: Ei Main. ²⁹ I ap kotin jair maj ara majani: Duen oma pojon a pan wiaui *on* koma. ³⁰ Maj ara ari pad pajan. Iejuj ap kotin kalik ira di majani: Kalaka, pwe meamen de aja! ³¹ A ira koieilar katiti jili ni jap karoj. ³² Ira lao koieilar, kilan, irail ap wa *don* i aramaj amen, me loton o tewil ti poa. ³³ Tewil lao pakauja *jan*, me loton o ap lokaia; pokon o ap malamalauak kila indada: Nan dueta met a jaikenta wiauiar nan Ijrael. ³⁴ A Parijär indada: Nan jaumaj en tewil akan me a kaujaki *jan* tewil akan. ³⁵ Iejuj ap kotin kakan jili nan kanim laud o me tikitik kan kawewe nan ar jinakoke kan o padapadaki ronamau en wei, o kotin kakelada *jon* en jomau o luet akan karoj. ³⁶ A lao majani pokon o, ap kotin kupuro kin irail, pwe irail joanianalar o dupokalar dueta jip akan, me jota jile parail. ³⁷ I ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Nan meel rak me kalaimun, a men dodok me malaulau. ³⁸ Komail ari poeki ren Kaun en rak, en kadarala toun dodok kan nan a rak.

10

¹ A LAO kotin molipe penaer japwilim a tounpadak ekriamen ap kotiki *on* irail manaman, en poedi *nen* jaut akan, pwen kauj ir wei o kamauiala *jon* en jomau o luet karoj. ² A iet mar en wanporon ekriamen: Men maj Jimon, me maraneki Petruj, o ri a Andreaj, o Iakopuj nain Jepedäuj, o ri a Ioanej; ³ Pilipuj o Partolomäuj, Tomaj o Matäuj jaunopwei men, Iakopuj nain Alpäuj, Lepäuj, me pil adaneki Tadäuj; ⁴ Jimon men Kana o Iudaj Ijkariot men panala i. ⁵ Ekriamen pukat, me Iejuj kotin poronela, kotiki *on* irail kujoned eu majani: Komail der weweid nani al en men liki kan o der pedelon *on* nan kanim en Jamaria. ⁶ A kola ren jip akan en jaun Ijrael, me jalonalar. ⁷ A ni omail kokola komail

padapadak indada: Wein nan lan korendor. ⁸ Kakeada me jomau kan, o kamau-reda, me melar akan, kamakelekeleda, me tuketuk kan, o kauje wei tewil akan; a duen komail aleer ni tiak en kijakij, iduen komail pan kijakij weita. ⁹ Komail der wewa kold, de jilper, de mata nan omail ed akan. ¹⁰ Pil der ed en jailok, de jakit riau, de jut, de jokon, pwe toundodok me war *on* kan a kijin mana. ¹¹ A ma komail pan pedelon *on* nan kanim laud de tikitik eu, raparapaki, ma meamen mi lole, me war *on*; ari, komail pan mondi re a, lao komail pan ko wei *jan*. ¹² A ma komail pan pedelon *on* nan im o, komail pan ranamau *on* tou a kan. ¹³ O ma re war *on*, omail popol pan ko *on* irail; a ma re jowar, omail popol pan pure *don* komail. ¹⁴ A waja kij meamen jota pan kajamo komail, de jota men ron omail padak, komail ari pedoi *jan* nan im o de kanim, ap jepede *jan* pwel ni nä omail. ¹⁵ Meel I indai *on* komail, nan a pan monai *on* jap en Jodom o Komora ni ran en kadeik o *jan* kanim o. ¹⁶ Kilan I kadar komail la duete jip akan nan pun en kidi en wel; komail ari lolekon dueta jerpent, a tiak mau dueta muroi. ¹⁷ Perki aramaj, pwe re pan panalan komail kapun kan, o re pan kame komail nan ar jinakoke kan. ¹⁸ O Komail pan wijike won kaun o nanmarki kai pweki *nai*, pwen kadede *on* irail, o *on* men liki kan. ¹⁹ Irail lao panala komail, ede madamadua duen tiak en omail pan lokaia; pwe a pan ko *on* komail, ni auer o me komail pan inda. ²⁰ Pwe kaidin komail, me lokaia, a Nen en Jam omail, me pan kalokaia komail. ²¹ A pirien eu, amen pan panala amen, pwen kamela, a jam na jeri, a jeri ko pan u *on* ar papa o nono, o jauaja, pwe ira en kamela. ²² O komail pan tantat ren aramaj karoj pweki ad ai; a me pan dadaurata, lei imwi i me pan dorola. ²³ A ma re pan kame komail nan eu kanim, komail ari tanala nan eu. Pwe meel I indai *on* komail, komail jota pan kanikiala kanim en Ijrael karoj, Nain aramaj lao pwarador. ²⁴ Tounpadak jota kin laude *jan* a jaunpadak, de ladu laude *jan* a monjap. ²⁵ A itar *on* tounpadak, en paroki *on* a jaunpadak o ladu dueta a

monjap. Ma re kaadaneki kaun en im o Peeljepup, nan meel kaulap, re pil pan wiai *on* toun im akan dueta. ²⁶ Komail ari der majak irail, pwe jota me rir kot, me jo pan janjaleda, o me okiok, me jo pan kadiarokad. ²⁷ Me I indai *on* komail nan rotorot, i me komail katiti nan marain; o me pan ko *on* nan jalon omail, i me komail pan kalok jili pon im akan. ²⁸ Komail der majak irail, me kin kemela pali war, ap jota kak *on* kamela pali *nen*. A komail majak meel i, me kak *on* kajopokela pali war o *nen* nan pweleko. ²⁹ Jiok riamen jota kin netila ni denar eu? Ari jo, jota amen ira pan pupedi nan pwel, ma jota pwilijan ren Jam omail. ³⁰ Ari pit en *mon'* omail karoj me wadawad penaer. ³¹ Komail ari der majak, pwe komail me mau jan jiok toto. ³² Meamen pan ponaja ia mon aramaj, nan i me I pan ponaja ren Jam ai, me kotikot, nanlan. ³³ A meamen ponjaja ia mon aramaj, nan i me I pil pan ponjaja ren Jam ai, me kotikot nanlan. ³⁴ Eder kiki *on*, me I kodon kamuei maula jappa; kaidin mui mau, me I kokido, a kodlaj pot. ³⁵ Pwe I kodon kaliak toror pajan aramaj *on* jam a, o jeripein *on* in a, a li o *on* en a paud a nono. ³⁶ O pein toun im en aramaj amen pan a imwintiti. ³⁷ Me pok *on* jam de in a lapa jan a pok *on* ia, nan a jowar ia. O me pok *on* na putak de jeripein lapa jan a pok *on* ia, nan a jowar ia. ³⁸ A me jo ale a lopu o idauen ia do, nan a jowar ia. ³⁹ Me pan diar maur, i me pan katia jan, a me kajela maur a pweki *nai*, i me pan diarada. ⁴⁰ Meamen kajamo komail, kin kajamo ia, a me kin kajamo ia, nan a kin kajamo i, me kadar ia do. ⁴¹ Meamen kajamo jaukop amen ni mar en jaukop, pan ale pwain en jaukop amen. Me kajamo pun amen ni mar en me pun amen pan ale pwain en me pun amen. ⁴² O meamen pan ki *on* dal en pil lamelamur eu, pwe amen tikitik pukat en nim, ni mar en tounpadak amen, meel I indai *on* komail, a jota pan katia jan pwain a.

11

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela a majan *on* japwilim a tounpadak ekriamen, ap kotila jan waja o, pwen kaukawewe o

padapadak nan ar kanim akan. ² A Ioaneij lao roner nan imaten wiawian Krijtuj, ap poronela a tounpadak kai. ³ Kalelapok re a: Ir me pan kotido, de jen auiaui amen? ⁴ Iejuj kotin japen majani *on* irail: Komail koweï kaireki Ioanej, me komail ron o kilan: ⁵ Me majkun akan kin kilan waja, o me danidan kan kin alu, o me tuketuk kan kin makeladar, o me jalonepon kan kin ron waja, o me melar akan kin maureda, o ronamau kin loloki *on* me jamama kan. ⁶ O meid pai, me jota pan makar kin ia. ⁷ Mepukat lao kokola, Iejuj ap kotin tapiadar mamajani *on* pokon o duen Ioanej: Da me komail koieila en kilan nan jap tan? Alek pot, me kin dueduälökki *an*? ⁸ De da me komail koieila en kilan? Aramaj amen nan likau muterok? Kilan, me kin likau kida likau muterok, kin mi nan im en nanmarki kan. ⁹ De da me komail koieila en kilan? Jaukop amen? Ei I indai *on* komail a laude jan jaukop amen. ¹⁰ Pwe iei i, me intinidier: Kilan I kadarala mo 'mui ai men kadar, me pan koko al mo 'mui. ¹¹ Meel I indai *on* komail, jota me ipwidi jan ren li akan, me laude jan Ioanej jaunpaptaij. Ari jo, me tikitik nan wein nanlan, iei me laude jan i. ¹² A jan ni muien Ioanej jaunpaptaij kokodo lel met wein nanlan kokido eta manaman, ari me manaman akan kin koledi *on* irail. ¹³ Pwe jaukop karoj o kapun kokopadar lao lel Ioanej. ¹⁴ O ma komail men duki *on*, nan iei Eliaj, me pan kodo. ¹⁵ Me jalon a mia, men ron, i en ron! ¹⁶ A da me I en karajai *on* di wet? A raj *on* jeri kan, me kin momod nan wajan net akan o likelikwir *on* kij arail, ¹⁷ Indada: Kit kajan *on* komail, a komail, jota kakalek; kit kauleki *on* komail kaul en mamauk, a komail jota janejan. ¹⁸ Pwe Ioanej pwarado, ap jota kan o nim, a re kin inda: Nan tewil kin ti poa. ¹⁹ Nain aramaj pwarado, manamana o nim, a re kin inda: Kilan, me kaped en mana o kamom jakau, kompoke pan jaunopwei o me dipan akan, a lolekon o kin diarok kida na jeri ko. ²⁰ A kotin tapiada kidaueda kanim akan, me a wiai oner manaman to to, aki re jota kalula: ²¹ Juedi *on* uk Korajin! Juedi *on* uk Petjaida! Pwe ma manaman akan, me wiaui *on* uk er, wiaui *on* Tiruj o Jidon,

nan meles re pan pitipit kalula nan tuk en likau o nan paj. ²² A I indai *on* komail, a pan monai *on* Tiruj o Jidon ni ran en kadeik jan komail. ²³ A koe Kapernaum, me paidar lel nanlan, pan pijikindi nan pweleko; pwe ma manaman akan, me wiaui *on* uk er, wiaui *on* Jodom, nan a pan mimieta lao lel ran wet. ²⁴ A I indai *on* komail, a pan monai *on* jap en Jodom ni ran mi kadeik jan koe. ²⁵ Ni anjau ota Iejuj kotin tapiadar majani: I kapina komui Jam, Kaun pan lan o jappa, me komui okila mepukat jan me lolekon o koiok kan, ap kajale *on* jeri pwelel akan. ²⁶ Ei Jam ai, pwe iduen me komui kupukupura. ²⁷ Meakaroj mui *on* ia er jan ren Jam ai, o jota amen, me aja japwilim a Ol, pwe Jam eta, o jota amen, me aja Jam, pwe japwilim a Ol eta, o me japwilim a Ol pan kajale *on*. ²⁸ Komail karoj, me panadar o toutoular kodo re i I pan kamoleilei komail la. ²⁹ Ale *on* komail ai iok, o padakki jan ia; pwe Nai me opampap o karakarak melel, komail ari pan diarada kamol pan nen omail. ³⁰ Pwe ai iok me manai, o katoutou pai me marara.

12

¹ I ANJAU o Iejuj kotila nan mat en korn ni ran en japat, a japwelim a tounpadak kan men manadar, rap doluna jan wan korn o kankan. ² Parijär lau kilaner mepwukat, rap patoan *on* i: Majani, japwilim omui tounpadak kan kin wiada, me jota pun, en wiaui ni ran en japat. ³ A kotin majani *on* irail: Komail jota doropwe, me Dawid wiadar ni a o ian akan men manadar? ⁴ Duen a pedelon *on* nan im en Kot o kankan prot en kajanjal, me jota pun, i o ian akan en kan, pwe jamero akan eta. ⁵ De komail jota wadoker nan kapun o, duen jamero akan ar kin kaupali ran en japat nan im en kaudok ni ran en japat, ap jota dip arail? ⁶ A I indai *on* komail, i, me laude jan im en kaudok, mi waja kij et. ⁷ A ma komail pan aja wewen kajoi pot et: I kin polauleki kadek a kaidin mairon ijij, komail jota pan kadeikada me makelekel akan. ⁸ Pwe nain aramaj pil udan Kaun en japat. ⁹ A kotila jan waja o, ap kotilon *on* nan ar jinakoke. ¹⁰ A kilan, aramaj amen mia, me pa a motorlar. Irail idok re a

indada: Me pun, en kakelailada ni ran en japat? Pwe ren kadipa i. ¹¹ I ari kotin majani *on* irail: Ij aramaj nan pun omail, me na jip amen mia, ma a pupedi *on* nan por ni ran en japat, a jo pan poridi *on*, kida jan? ¹² A iaduen aramaj amen jota kajampwal kaualap jan jip amen? I me aramaj amen kak wia kida me mau ni ran en japat. ¹³ I ap kotin majani *on* aramaj o: Kapa wei pa om! I ari kapa wei, ap maular dueta pali teio. ¹⁴ Parijär ap pedoi jan o kapukapun pena, duen ar pan kamatala i. ¹⁵ Iejuj lao mani met, ap kotila jan waja o, a pokon kalaimun idauenla i; i ari kakelailadar irail karoj. ¹⁶ O majani *on* irail, ren der kalok jili i. ¹⁷ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia, me majani: ¹⁸ Kilan, i ai ladu, me I piladar, o kompokepa i, me I kin polaule kida. I pan aude kin i Nen i, o a pan kajale *on* men liki kan duen kadeik o. ¹⁹ Nan a jota pan akamai de weriwer, o jota amen me pan ron nil a pon al akan, ²⁰ A jota pan katip pajan alek luet o, o a jota pan kakundi wik inkinkon o, lao a pan kaimwijokala kadeik o. ²¹ O men liki kan pan kaporoporeki mar a. ²² Me tewil ti poa men, me majkun o loton ap wijike don i; i ari kakelailada i, a me majkun o loton ap lokaia o kilan waja. ²³ Aramaj karoj ap malamalauak kila indada: Kaidin i japwilim en Dawid? ²⁴ A Parijär akan lao ronadar, rap indada: Nan jota, me lap en kaujeki wei tewil akan, Peelje pup eta, jaumaj en tewil akan. ²⁵ I ari ari ar lamelam majani *on* irail: Wei karoj, ma tou a kan pan u pena nan pun ar, a pan ola, o ma toun kanim de toun im eu pan u pena nan pun ar, a jota pan pwaida. ²⁶ O ma Jatan pan kauje wei Jatan, a pan u *on* pein i, a iaduen a wei pan kak pwaida? ²⁷ Ma I kin kaujeki wei Peeljepup tewil akan, a ij me noumail jeri kan kin kauje kin irail? Irail ari pan omail jaunkapun. ²⁸ A ma I kaujeki wei Nen en Kot tewil akan, nan wein Kot lel *on* komail er. ²⁹ De iaduen, ij me pan kak kolon *on* nan im en me kelail amen, kulia jan a kapwa, ma a jo jaliadi maj me kelail o? A ap pan kak kulia jan a kapwa. ³⁰ Meamen me jota ian ia, iei me palian ia; o me jota kin dolun penan ia, iei me kin kajapoka pajan. ³¹ I

me *Nai* indai *on* komail, dip karoj o lalaue pan kak lapwa *jan* aramaj, a lalaue *on* *Nen* jota pan lapwa *jan* aramaj. ³² O me pan lalaue *Nain* aramaj, a pan lapwa *jan* i; a me pan lalaue *Nen* jarau, a jota pan lapwa *jan* i, jota nan muei met pil jota nan muei kokodo. ³³ Padukedi tuka mau pot, a wa pan mau; de padukedi tuka jued apot, a wa pan jued. Pwe tuka kin diarok kida wa. ³⁴ Wan jerpent komail, iaduen komail kak lokaia mau, pwe komail me jued? Pwe aua kin lokaia *jan* nan audepan *monion* o. ³⁵ Aramaj mau kin kida me mau *jan* nan pai mau en *monion* i, a aramaj jued kin kida me jued *jan* nan pai jued en *monion* i. ³⁶ A I indai *on* komail, lokaia mal karoj, me aramaj inda, pan puk *on* ir ni ran en kadeik o. ³⁷ Pwe *jan* ni om kajokajoi koe pan kapun kila, o *jan* ni om kajokajoi koe pan pakadeikada. ³⁸ Jaunkawewe o Parijär kai ap *japen* i indada: Jaunpadak, je men kilan kilel eu *jan* re omui ³⁹ A i me kotin *japen* majani *on* irail: Di jued o kamal o kin rapaki kilel eu, a jota kilel eu, me pan janjal *on* irail, pwe kilel en jaukop Iona eta. ⁴⁰ Pwe duen Iona a mimi nan kaped en mam kalaimun amen ran jilu o *pon* jili *pon*, iduen *Nain* aramaj pan mimi nan *monion* en jappa ran jilu o *pon* jili *pon*. ⁴¹ Ol en Niniwe kan pan u *on* di wet ni kadeik lapalap o pan kadeikada, pwe re kalula ni ar ronadar padak en Iona, a kilan, me laude *jan* Iona mi met. ⁴² Li nanmarki en pali air amen pan u *on* di wet ni kadeik lapalap o pan kadeikada; pwe a pwurado *jan* ni imwin jappa, pwen ron lolekon en Jalomo. A kilan me laude *jan* Jalomo mi met. ⁴³ *Nen* jaut lao kowe *jan* ren aramaj o, a kin tanatan jili nan *jap* tan akan, rapaki wajan kamol, a jota, me a diarada. ⁴⁴ I ap kin inda: I pan purelon nan im ai, me i pedoi *janer*. A lao puredo, a diar me a tan, kokok, o kapwater. ⁴⁵ I ari mi koieila, ale *on* i *nen* ijimen, me jued *jan* pein i; irail lao pedelon *on* lole, rap kaukaujon ia, a aramaj pan jued *jan* maj. Iduen a pan wiaui *on* di jued wet. ⁴⁶ A ni a kotin majani *on* pokon o mepukat, kilan, in a o ri a ol akan u liki, re men lokaia *on* i. ⁴⁷ Amen ap potoan *on* i: Re kotin *mani*, in ar o ri ar ol akan mimi liki o

men lokaia *on* ir. ⁴⁸ A a kotin *japen* majani *on*, me kaireki *on* i: Ij in ai o ij ri ai ol akan? ⁴⁹ Ap kotin kapawei lim a *pon* *japwilim* a tounpadak kan majani: Kilan, in ai o ri ai ol pukat! ⁵⁰ Pwe meamen, me kin wia kupur en Jam ai, me kotikot nanlan, nan i me ri ai ol, o ri ai li, o in ai.

13

¹ NI ran ota Iejuj kotila *jan* nan im o, ap kaipokedi *pon* oror. ² A pokon kalaimun pokon *don* i, i ari kotidan *pon* jop pot, kaipokedi, a pokon o udar *pon* oror o. ³ I ari karajerajeki *on* me toto majani: Kilan, jaunkamor o kolan kamorok. ⁴ Ni a kamokamorok, akai ap moredier *on* *pon* kailan al, manpir ap pirido nam ir ala. ⁵ A akai moredier waja takain, waja pwel pedeped; ir ari pitipit wojadar pweki jota pwel lole. ⁶ A katipin lao dakaradar, re motoredier o monelar, pweki jota kalau ar. ⁷ A akai moredier nan tuka teketek; a tuka teketek wojadar kajoka ir ala. ⁸ A akai moredier nan pwel mau o wadar: Akai pan me epuki, akai me woneijok, akai me jileijok. ⁹ Me jalon a mia, men ron, i en ron! ¹⁰ Tounpadak kan ap pwarado potoan *on* i: Da me re kotin kaukawewe *on* irail ni karajeraj akan? ¹¹ A kotin *japen* majani *on* irail: A muei *on* komail er, en aja, me rir en wein nanlan, a ap jota muei *on* mepukat. ¹² Pwe me a mia, ekij pan ko *on*, pwen aneki me laud; a me jota a mia, nan a pan katia *jan*, me mi re a. ¹³ I me I padaki *on* irail ni karajeraj. Pwe re kilan waja, ap jota kin kilan, o ron waja, ap jota kin ron, pwe re jota kin dedeki. ¹⁴ Nan irail kapun pan kokop en Iejaia, me majanier: Komail pan ronki jalon omail, ap jota dedeki, o kilanki maj omail, ap jota weweki. ¹⁵ Pwe *monion* en aramaj pukat kapitakailar, o jalon arail ponlar, o re kamair pena maj arail. Pwe kadekadeo re de kilanki maj arail, o ronki jalon arail, o lolokonki *monion* arail, o wukila, a I de kakel irail ada. ¹⁶ A maj omail meid pai, pwe re kilan waja, o jalon omail, pwe re ron waja. ¹⁷ Pwe melel I indai *on* komail, jaukop o me *pun* akan me toto, me anane en kilan, me komail kin kilek-ilan, ap jota kilaner, o en ron, me komail kin roneron, a re jota ronadar. ¹⁸ Komail

ari ron karajepa wet duen jaunkamorok: ¹⁹ Meamen ron majan duen wei o ap jota dedeki, me jued ap pwarado, katia jan, me kamoremoredier nan monion i, a iei i, me ale war akan pon kailan al o. ²⁰ A me kamoremoredier waja takain, iei i, me kin ronada majan o, ap pitipit peren kida ale; ²¹ A jota kalau a re a, pwe a lol majaran, pwe anjau apwal o kamekam lao pwaida pweki majan o, a ap madan makar kida. ²² A me kamoremoredi on nan tuka teketek, iei i, me kin ronada majan o, a anan en pai en jappa o widin en dipijou kan kin kajokela majan o, ap jo wa. ²³ A me kamoremoredi nan pwel mau, iei i, me kin ronada majan o, ap dedeki o wada; akai kin pan me epuki, a akai me woneijok, a akai jileijok. ²⁴ A kotiki on irail er pil apot karajeraj majani: Wein nanlan rajon aramaj amen, me kamoredi war mau nan jap we. ²⁵ A aramaj lao mairelar, a imwintiti ap pwarado kamoredier dip nan pun en korn ap koieila. ²⁶ A tuka lao wojadar o wadar, dip ap pil pwaradar. ²⁷ Ladu en kaun pan im o kan ap pwara don i potoan on i: Main, kaidin war mau, me kom kotin kamoredier nan jap omui? A iaduen dip, a ko jan ia? ²⁸ A majani on irail: Aramaj mor jued amen me wiadar. Ladu kan ap potoan on i: Kom kotin mauki, jen kola matiada jan? ²⁹ A majani: Iermen, pwe komail der matia jan dip ianaki korn. ³⁰ A karoj pan mimieta lao anjaun rak; ni anjaun rak i pan indan men dolun kan: Ki pena maj dip akan, pira pena ni kap akan, pwe aramaj en karonala, a korn ki pena nan ai im en nak. ³¹ A kotiki on irail pil apot karajeraj majani: Wein nanlan rajon wan tuka eu, me aramaj amen ale, padukedi on nan jap we, ³² Me tikitik jan war karoj, a a lao wojada, a kalaimun jan dip akan, o wiala tuka laud apot, manpir en pan lan akan ap pokon pena o mimi nan ra a kan. ³³ A pilapot karajeraj me a kotin majani on irail: Wein nanlan rajon kalep kij, me li amen ale okila nan kajak en plaua jilu, karoj lao mutala. ³⁴ Mepukat karoj Iejuj kotin padapadaki ni karajeraj on pokon o, o jota, me a kotin padaki on irail, ma jota ni karajeraj. ³⁵ Pwen pwaida me lokido

ren jaukop o, me majani: I pan ki pajan au ai, pwen karajeraj o pan kasanjaleda me rir akan jan ni tapin kaua. ³⁶ A ap kotin kadar pajan pokon o, kotilon on nan tanpaj o. Japwilim a tounpadak kan ap kai don i potoan on: Re kotin kawewe on kit karajepan dip nan matual o. ³⁷ A kotin japen majani: Me kamoredi war mau, iei Nain aramaj. ³⁸ Matuel iei jappa. War mau iei toun wei. Dip iei nain mejued. ³⁹ Imwintiti, me kin kamor ir edi, iei tewil. Rak me kaimwijoke pan jappa. Jaundolun pene iei tounlan kan. ⁴⁰ A duen dip akan a kin uja jan ron kila kijiniaia, iduen a pan wiaui ni imwin kaua. ⁴¹ Nain aramaj pan kadarala na tounlan kan, o re pan ki jan nan wei men kamakar karoj, o me kin wiawia me jued. ⁴² O re pan kajapok ir alan len kijiniaia iei wajan mamaiei o teterok. ⁴³ Me pun kan ap pan linalin dueta katipin nan wein Jam arail. Me jalon a mia, men ron, i en ron! ⁴⁴ Wein nanlan rajon pai eu, me rir nan matuel, me aramaj amen diaradar ap okila, o peren kida, koieila, netikilar karoj, me a naineki, ap netiadar matuel o. ⁴⁵ Wein nanlan pil rajon jaunet amen, me raparapaki takai kajampwal kai. ⁴⁶ A lao diaradar eu, me kajampwalia, ap koieila netikilar a dipijou karoj, netiada i. ⁴⁷ Wein nanlan pil rajon uk apot, me kin kadudi nan jed, pwen oro pena jon karoj. ⁴⁸ A lao direla, re kin apiadado pon oror, ap mondi pena, deuk on me mau akan nan dal akan, a me jued akan re kin kajela. ⁴⁹ Nan iduen a pan wiaui ni imwin kaua: Tounlan kan pan koieila, katoror jan me jued akan me pun kan. ⁵⁰ O kajapok ir alan len kijiniaia, iei wajan maiei o teterok. ⁵¹ Iejuj kotin majani on irail: Komail weweki mepukat karoj? Re potoan on: Ei Main. ⁵² A ap kotin majani on irail: I me jaunkawewe karoj, me jukujukuleki wein nanlan me rajon kaun pan im eu, me kin kapwarda jan a pai me kap o me marin. ⁵³ Kadekadeo Iejuj lao kaimwijokela karajeraj pukat, ap kotin koieila jan waja o. ⁵⁴ A koti don udan jap we kawewe on irail nan ar jinakoke. Irail ari puriamui kila indada: Lolekon en Ol men et o a manaman akan ko jan ia? ⁵⁵ Kaidin i nain kapenta? In a jota adaneki

Maria? O ri a ol akan Iakop, o Iojep, o Jimon, o Iudaj? ⁵⁶ O ri a li akan, kaidin irail karoj mi re atail? Ari, ia waja mepukat ko jan ia? ⁵⁷ O irail makar kin i. A Iejuj kotin majani *on* irail: Jota waja me jaukop jo waui ia, nan jap we ota o ren jau i ko. ⁵⁸ I ari jota wiadar manaman toto waja o pweki ar jopojon.

14

¹ I DOKAN nanmarki Erodej roner duen wiawia en Iejuj. ² Ap majani *on* japwilim a ladu kan: Nan i Ioanej jaunpaptaij, a mauredar jan ren me melar akan, i me a wia kida manaman pukat. ³ Pwe Erodej koledier Ioanej o jaliédier *on* nan imaten pweki Erodiaj en ri a Pilip a paud. ⁴ Pwe Ioanej me majani *on* i: A jota muei *on* komui en ale i. ⁵ O a men kamela i, a a majak aramaj akan, pwe re wiakin i jaukop amen. ⁶ A en Erodej a ran en ipwidi wiauier, nain Erodiaj jeripein ap kakalek mo 'rail, i me Erodej peren kidar. ⁷ I ari inauki *on* i, me a pan ki *on* i, meakaroj, me a pan poeki, ap kotin kaula, ⁸ A lao pwili *jan* in a, ap potoan *on*: Kotiki *don* ia monan Ioanej jaunpaptaij pon dal wet. ⁹ Nanmarki ap kupur juedelar; a pweki a kaula o pweki irail, me *ian* i kot ni tepel o, a majani ren ki *on* i. ¹⁰ I ari poronelar en lepuk *jan* manan Ioanej nan imaten. ¹¹ Mona ap wijikedor pon dal eu, ap panalan jeripein o, i ap wala ren in a. ¹² A tounpadak kan ap pwarador, ale kalep a, jarepedier, rap kola kaireki Iejuj. ¹³ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin *ianalar* jop pot, kotilan jap tan eu. Pokon lao ronadar, rap idauenla i japajapal *jan* nan kanim akan. ¹⁴ A lao kotila *jan* waja o, ap kotin majani pokon kalaimun, ap kupuro kin ir ala, o kotin kakelada, me jomau re 'rail. ¹⁵ A lao jautik penaer japwilim a tounpadak kan kaidon i potoan *on*: Jap tan eu met o anjau daulier; re kotin kadar *pajan* pokon o, pwe ren kola nan kanim akan, netiada kan ar mana. ¹⁶ A Iejuj kotin majani *on* irail: Jota kare pan ar kola, komail pan katunole irail. ¹⁷ A irail potoan *on* i: Jota at tunol met, lopon en prot eta limau o mam eta riamen. ¹⁸ A a kotin majani: Wa *don* ia! ¹⁹ A ap kotin majani, pokon en

mondi nan ra, ap kotikida lopon en prot limau o mam riamen, ap kotin majanda nanlan, laolaoki pilitiki *pajan* o kotiki *on* tounpadak kan lopon en prot oko a tounpadak kan ap nek *on* pokon o. ²⁰ Irail karoj ari mana o medier; rap deuk pena kopou en maremor eijok riau luan kamadip o. ²¹ A irail, me manaer, me ol limekid a li o jeri kan jota *ian* wadawader. ²² A ap kotin pain tounpadak kan, ren keredi pon jop pot, pwe ren madanwei mo a lel palio, lao a pan kotin kadar *pajan* pokon o. ²³ A lao kotin kadar *pajan* ponkon o, ap kotin kelepelar pon nana eu, pwen laolao. A lao, jautik penaer i eta, me kotikot waja o. ²⁴ A jop o mi ni ailepan jed o lujilujeki iluk kan pwe *an* udo *jan* moa. ²⁵ A kadekadeo nan lukepan *pon* Iejuj ap kotikot ko *don* irail pon jed o. ²⁶ A tounpadak kan lao kilaner i kotikot jili pon jed o, ap majapwekadar indada: Ani amen! Irail ap weriwer pweki ar majak. ²⁷ A Iejuj kotin madan kajoi *on* irail majani: Kaporopor mau, pwe Nai met, der majak! ²⁸ A Petruj japen i patoan *on*: Main, ma ir, re kotin majan *don* ia, i en kowe re ir pon pil o. ²⁹ A ap kotin majani: Ukedo! Petrus ap keredier *jan* nan jop o, weweid pon pil o, pwen kola ren Iejuj. ³⁰ A lau kilaner *an* ma, ap majapwekadar, a ni a pan kirila, a weriwer indada: Main kupwura ia! ³¹ Iejuj kotin madan kapawei lim a koledi i, majani *on* i: O koe meid pojon tikitik, da me koe jo pojonki? ³² Ira lao kotidar pon jop o *an* ap moledier. ³³ A toun jop o ap kaion i, poridier potoan *on*: Melel ir me Japwilim en Kot! ³⁴ Irail lao kotin kotela, rap kotilan jap Kenejaret. ³⁵ Toun jap o lao aja i, rap kadar jili waja karoj, o re wa *don* i me jomau kan karoj, ³⁶ O poeki re a, ren potoan jair ta imwin japwilim a likau. A karoj, me jair i kelailadar melel.

15

¹ PARIJÄR o jaunkawewe kan ap ko *don* i *jan* Ierujalem, kalelapok re a: ² Menda japwilim omui tounpadak kan tiakedi padok en kua ko? Pwe re jota kin omiom ni ar pan kan prot. ³ A i kotin japen majani *on* irail: Menda komail pil tiakedi kujoned en Kot pweki omailpadok kan? ⁴ Pwe Kot

kotin kujonedadar majanier: Kakaki jam om o in om, o meamen lalaue jam a de in a, i en kamela. ⁵ A komail kin inda: Meamen indan jam a o in a: Korpan, iet wewe: Mairon eu, me koe men aneki jan ia; komail inda, dene jota dip a; i ari jota pan kakaki jam a o in a. ⁶ Iduen omail tiakedi kujoned en Kot pweki omail padok kan. ⁷ Malaun akan komail, nan melel, me Iejaia kokopadar iran komail, ni a majani: ⁸ Aramaj pukat kin kaka kin ia au arail, a monion arail me doo jan ia; ⁹ Ari, me mal ar kaudok ia, pwe kujoned en aramaj eta, me re kin kaukawewe. ¹⁰ I ari molipe pena aramaj akan majani on irail: Ron o weweki! ¹¹ Kaidin me kin ko on nan aua kin kajaminela aramaj, a me kin ko jan nan aua, i me kin kajaminela aramaj. ¹² Tounpadak kan ap kodo, potoan on i: Re kotin mani, me Parijär akan makar kida ni ar ronadar majan o? ¹³ A kotin japen majani: Tuka karoj, me kaidin Jam ai nanlan, padukedier, pan weiweida. ¹⁴ Puei jan irail; irail me majkun, ap kalua me majkun akan. A ma me majkun amen pan kalua me majkun, nan ira karoj pan pupedi on nan por o. ¹⁵ Petruj ap japen potoan on i: Re kotin kawewe on kit karajeraj pot et. ¹⁶ I ari kotin majani: Komail pil jota lolekon? ¹⁷ Komail jaikenta weweki, meakaroj, me kin ko on nan aua kin kodilon on nan kaped o ap kin kajapokela? ¹⁸ A me kin ko jan nan aua, kin tapida jan nan monion, o i me kin kajaminela aramaj. ¹⁹ Pwe jan nan monion o lamelam jued kin tapi jan ia: Kamela aramaj, o kamal, o nenek, o pirap, o kadede likam, o lalaue. ²⁰ Jon pukat, me kin kajaminela aramaj. A jo omiom ap mana jota kin kajaminela aramaj. ²¹ Iejuj ap kotila jan waja o, kotilan wein Tiruj o Jidon. ²² A kilan, li en Kanaan amen, me kodo jan waja o, likelikwir on i, potoan on: Kupura ia! Main, ir me japwilim en Dawid! Nai jereipein waiwairokki tewil. ²³ A a jota kotin japen i meakot. Japwilim a tounpadak kan ap kai don i poeki re a potoan on: Re kotin kadarala i, pwe a kin likelikwir don kitail. ²⁴ A kotin japen majani: Jota me I pakadara don, pwin jip en jaun Ijrael eta, me jalonalar. ²⁵ A a

kodo, poridi on i potoan on: Main, re kotin kupura ia! ²⁶ A kotin japen majani: A jota mau, en ale en jeri ar tunol prot ap kajedi on ren kijin kidi kan. ²⁷ A potoan on: Melel Main, ari jo, kijin kidi kan kin namenam maremor akan, me kin pupedi jan ni tepel en ar jaumaj. ²⁸ Iejuj ap kotin japen majani on i: O li, om pojon mo laud! A pan wiaui on uk duen me koe inon ion. Na jeriepein ap kelailadar ni auer ota. ²⁹ Iejuj ari kotila jan waja o, koti don liman jed en Kaliläa, a lao kotida pon dol eu ap kaipokedi waja o. ³⁰ O pokon kalaimun pokon don i, me wado me danidan kai, o me majkun, o me loton, o me jikilikil, o jon toto, ap pwilikidi ni aluwilua. A ap kotin kakelaail ir ada. ³¹ Pokon o ap puriamuiki ni ar kilan, me loton akan lokolokaia, o me jikilikil akan kelailadar, o me danidan kan alialu, o me majkun akan kilan waja; rap kapina Kot en Ijrael. ³² Iejuj lao molipe pena japwilim a tounpadak kan a kotin majani: I ap pokela pokon en, pwe re mi re i ran jilu ap jota kan ar mana, a I jota pan kadar ir ala ni ar jota manaer, pwe ren der dupokala pon al o. ³³ Japwilim a tounpadak kan ap potoan on i: Je pan kijan ia prot toto, men kamedela pokon et nan jap tan wet? ³⁴ Iejuj kotin majani on irail: Lupon en prot me depa mi re omail? Irail potoan on: Me iju o kijin mam kij. ³⁵ I ari kotin majani on pokon o, en mondi on nan pwel o, ³⁶ Ap kotikidar lupon en prot iju o kijin mam akai, laolaoki, pwilitiki pajan o kotiki on japwilim a tounpadak kan, a tounpadak kan ap nek on pokon o. ³⁷ Irail karoj ari manaer, o medier; irail ap deuk pena kopou iju luan kamadip o. ³⁸ A irail, me manaer, me ol pakid, a li o jeri kan jota ian wadawader. ³⁹ A lao kotin kadar pajan pokon o, a kotilan pon jop pot, koti don impan Maktala.

16

¹ PARIJÄR o Jadujär akan ap ko do, kajonejon i o poeki i kilel eu jan nanlan. ² A ap kotin japen majani on irail: A lao jautiker komail kin inda: Lakap a pan ran kajelel eu, pwe lan me waitata. ³ A ni manjan: A pan katau, pwe lan me waitata o rotorot. Komail kak on kajauiaada mom

en lan, a komail jota kak kajauiada kilel en anjau. ⁴ Di jued o kamal o kin *nonki* kilel eu, a jota kilel eu, me pan janjal *on* irail, pwe kilel en Iona eta. I ari kotin muei jan irail o koti wei. ⁵ Japwilim a tounpadak kan lao kotela lel palio, ap jota arail prot, pwe re monokelar. ⁶ A Iejuj kotin majani *on* irail: Kalaka o pereki kalep en Parijär o Jadujär akan! ⁷ Irail ari kajokajoi nan pun arail indada: Nan pweki jota atail prot, me je wado. ⁸ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin majani: Komail meid jopojon, menda komail kajokajoi nan pun omail, iran omail jota wado prot oko? ⁹ Komail jaikenta dedekila o komail jota tamanda lopon en prot limau ren aramaj limekid o kopou depa, me komail deuk penaer? ¹⁰ Pil jo lopon prot iju ren aramaj pakid, o kopou depa, me komail deuk penaer? ¹¹ Daduen, komail jo lolekonki, me kaidin kijin mana, me i kajokajoi; pwe komail en pereki kalep en Parijär o Jadujär akan, ¹² Irail ap weweki, me a kaidin majanier, me ren kalaka kalep en prot, pwe ren kalaka padak en Parijär o Jadujär. ¹³ Iejuj lao koti *don* wein Jäjarea Pilipi, ap kotin kainoma ren japwilim a tounpadak kan majani: Da me aramaj kin inda, ij me *nai*, Nain aramaj? ¹⁴ Irail potoan *on*: Akai: Ioanej jaunpaptaij, a akai: Eliaj, o pil akai: Ieremiaj de amen ren jaukop oko. ¹⁵ Ap kotin majani *on* irail: A komail, ij me komail kin inda me *nai*? ¹⁶ Jimon Petruj ap japen potoan *on*: Ir me Krijtuj, Japwilim en Kot ieiaj! ¹⁷ Iejuj ap kotin japen majani *on* i: Koe meid pai Jimon nain Iona, pwe kaidin uduk o nta, me kajale *on* uk met, pwe Jam ai, me kotikot nanlan, ¹⁸ A I pil indai *on* uk, koe Petruj, a I pan kauada pon paip wet ai momodijou a wanim en pweleko kan jota pan kak kawela i. ¹⁹ I pan ki *on* uk kapiri pan wein nanlan kan. A meakot koe pan jaliedi nin jappa, pan jalidi nanlan; o meakot, koe pan lapwada nin jappa, pan lapwada nanlan. ²⁰ A ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan, me ren der indan meamen, me i me Krijtuj. ²¹ I anjau me Iejuj kotin tapiadar kajale *on* japwilim a tounpadak kan, me a pan kotilan Ierujalem o kalokolok laud

ren jaumaj akan, o ren jamero lapalap akan, o ren jaunkawewe kan, o me a pan kalokolok toto o kamela o ni ran kajilu a pan maureda, ²² Petruj ap ukadar i, kapukapun i indada: Main re kotin kupura pein ir, mepukat jota pan pwai *on* ir! ²³ A ap kotin jaupeido majani *on* Petruj: Kola muri Jatan! Koe men kamakar *on* ia, pwe om lamelam kaidin en Kot, a en aramaj, ²⁴ Iejuj ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Meamen pan idauen ia en tounmeteki pein i, ap wada a lopu, idauen ia. ²⁵ Pwe meamen dorela maur a, pan pupe jan, a meamen kajela maur a pwreki *nai*, i me pan diarada. ²⁶ Pwe da kadepa *on* aramaj o, ma a aneki jappa pon, ap kajela maur a? De da me aramaj pan kak kida, pwen kajapaledo maur a? ²⁷ Pwe Nain aramaj pan kokido linan en Jam a, o japwilim a tounlan kan pan ian i; i ari pan pwain *on* aramaj akan duen ar wiawia kan. ²⁸ Melel I indai *on* komail, akai me ian mimi met, me jota pan mela, irail lao kilan Nain aramaj a kodo nan a wei.

17

¹ MURIN pon wonu *pon* Iejuj ap kotin ukadar Petruj, o Iakopuj, o ri a Ioanej kalua ir dalan pon nana ileila eu kalapuk. ² I ari kotin linanla mo 'rail jilan i linalin dueta katipin, o japwilim a likau o puetpuet eta marain eu. ³ A kilan, Mojej o Eliaj pwara *don* ir, kajokajoi *on* i. ⁴ Petruj ap japen potoan *on* Iejuj: Main, meid mau atail kotikot met. Ma re kotin mauki je pan kauada kijin im jili kij: Tanpaj ar, o eu japwilim en Mojej, o eu japwilim en Eliaj. ⁵ Ni a kajokajoidar, kilan, pali en dapok pali ap kadupal irail edi; o kilan, *nil* eu peidido *jan* nan dapok o, me majani: Iet *nai* Ol kompok, me I kin polaule kida! Komail ron i! ⁶ Tounpadak kan lao ronadar met, rap pupedier pon maj arail, majapwekadar kausalap. ⁷ Iejuj ap kotido, jair ir, majani: Uda, der majak! ⁸ Irail lao jaradar, jota amen, me re kilaner, pwe Iejuj eta. ⁹ Ari, ni arail kotikot kodido *jan* ni nana o, Iejuj ap kotin majani *on* irail majani: Komail depa indai *on* meamen duen kajanjal o, Nain aramaj lao mauredar *jan* ren me melar

akan. ¹⁰ Japwilim a tounpadak kan kalelapok re a indada: Da me jaunkawewe kan kin indinda, dene Eliaj pan kotido maj? ¹¹ A kotin japen majani *on* irail: Nan melel, Eliaj pan pwarado maj kapunala karoj. ¹² A nai indai *on* komail, Eliaj me pwaradoer, a re jaja i, pwe irail wiai *on* i meakan, me re men wiada. Iduen Nain aramaj pil pan kamekam re 'rail. ¹³ Tounpadak kan ap ajadar, me a kotin majani *on* irail duen Ioanej jaunpaptaj o. ¹⁴ Irail lao lel don pokon o, aramaj amen poto don i kelepuke mo a jakaradar: ¹⁵ Main kupura nai ol o, pwe a pweipwei o madak kaulap, pwe pan pak toto a kin pupedi nan iai o nan pil, ¹⁶ Nai ari wa don i ren japwilim ar tounpadak kan, a irail jota kak kakelada i. ¹⁷ Iejuj ap kotin japen majani: Di wet meid jopojon o katiwo. Ia arain ai pan mi re omail? Ia arain ai pan kokoa komail? Wa don ia! ¹⁸ Iejuj ap kotin kidaua i, tewil ari kodi jan lole; putak o ap ke-lailadar ni auer ota. ¹⁹ A tounpadak kan ap kelep poto don Iejuj potoan *on*: Da me kit jo kak kaujeki wei jan i? ²⁰ A ap kotin majani *on* irail: Aki omail jopojon. Pwe melel I indai *on* komail, ma omail pojon pan laude *on* wan katirin, komail pan kak indan nana wet: Koda jan waja en, kola monen! I ap pan kola, jota me jota pan kak pa omail. ²¹ Jon wet jota kin koki jan meakot, kapakap o kaijejol eta. ²² A ni ar kotikot jili nan wein Kaliläa, Iejuj kotin majani *on* irail: Nain aramaj pan panalan nan pa en aramaj. ²³ Irail pan kamela i, a ni ran kajilu a pan maureda. Irail ari mamauk kaulap. ²⁴ Irail lao kotilon *on* nan Kapernaum, jaunopwei kai ap ko don Petruj indan i: Omail Jaunpadak jota kin ian nopwei? ²⁵ A majanier: Ei. A lao pedelon *on* nan im o, Iejuj ap kotin madan majani: Jimon, da me koe lamelame, nan-marki en jappa kin ale takjij de nopwei jan ren ij? Jan ren nairail jeri de jan men liki kan? ²⁶ Petruj potoan *on* i: Jan ren men liki kan. Iejuj kotin majani *on* i: Ari, jeri kan me jaladok. ²⁷ Ari jo, pwe kitail der kamakar irail ada, kola ni oror kajedi kaj, a mam men maj, me pan lodi, apiada, kajara pajan au a, koe pan diar lepen moni lep; i

me koe pan ale o kida ai o noum.

18

¹ NI auer ota tounpadak kan poto don Iejuj potoan *on*: Iaduen ij me pan lapalap nan wein nanlan? ² Iejuj lao kotin molipeido kijin jeri amen, ap kotin kotiki *on* nan pun arail, ³ Majani: Melel I indai *on* komail, ma komail jota pan wukila, wiala jon en kijin jeri, komail jota pan kak ko *on* nan wein nanlan. ⁴ Ari, meamen pan kajapwiledi pein i, dueta kijin jeri men et, i me pan lapalap nan wein nanlan. ⁵ O ma amen apwali kijin jeri men due met ni ad ai, i me kin apwali ia. ⁶ A meamen me pan kamakar amen ir, me tikitik, me pojon ia, a mau *on*, takai en plaua eu en jali *on* tapin wor a, ap kamopela nan madau waja me lol. ⁷ Juedi *on* jappa pweki a men kamakar akan, Ari jo, men kamakar akan udan mia; juedi *on* aramaj o, me men kamakar pan tapi jan ia. ⁸ A ma apali en pa om de apali en nä om pan kamakar uk, lepuke jan, o kaje jan uk, pwe a mau *on* uk ko *on* maur ni om danidan de jikilikil, jan om pa de nä pokon mia, ap ko *on* kijiniai joutuk. ⁹ O ma apali en maj om pan kamakar uk, waikada jan o kaje jan uk, pwe a mau *on* uk, ko *on* maur ni om maj pali, jan maj om pokon mia ap loki-dokila nan iai en pweleko. ¹⁰ Kalaka, pwe komail der mamaleki amen tikitik pukat; pwe I indai *on* komail, me arail tounlan kan, me mi nanlan, kin ariri Jam ai, me kotikot nanlan. ¹¹ Pwe Nain aramaj kodon dorela, me jalonalar akan. ¹² Da me komail lamelame, ma aramaj amen, naineki jip epuki, a amen irail pan jalonala, a jo pan pwilikidi duekduamen pon nana, ap kola raparapaki me jalonala? ¹³ A ma a pan diar, melel I indai *on* komail, a pan peren kida, me men en jan duekduamen, me jota jalonalar. ¹⁴ Iduen Jam omail, me kotikot nanlan, jota kotin men, amen kijin jeri pukat en jalonala. ¹⁵ A ma ri om ol wia dip *on* uk, en kelep kila i, kapun *on* i dip a; ma a pan ron uk, nan koe kajapaledo ri om. ¹⁶ A ma a jota pan ron uk, ap ukada amen de riamen, pwe meakaroj en mi ren jaunkadede riamen de jilimen. ¹⁷ A ma

a kan ron irail, ap kaireki momodijou, a ma a pil kan ron momodijou, ap wia kin i men liki o jaunopwei men. ¹⁸ Melel I indai on komail, me komail pan jaliedi nin jappa, pan jalidi nanlan, o me komail pan lapwada nin jappa, pan lapwada nanlan. ¹⁹ I pil indai on komail, ma riamen nin jappa pan minimin pene ni meakot, me re men poeki, a pan pwai on ira jan Jam ai, me kotikot nanlan. ²⁰ Pwe waja kij, me riamen de jilimen pokon pena ni ad ai, i waja I kin mi nan pun arail. ²¹ Petruj ap kai don i potoan on: Main, pan pak depa i en makeki on ri ai ol o, me wia dip on ia? A itar ma a pan me ijepak? ²² Iejuj kotin majani on i: I indai on uk, kaidin ijepak eta, a pan pak iju wad ijejok. ²³ I me wein nanlan rajon nanmarki amen, me pan kapukapun na ladu kan. ²⁴ A ni a tapiada kapukapun, amen ap wijike don i, me pwaipwandeki talent nen. ²⁵ A ni jota a men pwain, a monjap ap majanier, me a pan netila, o a paud, o na jeri kan, o karoj, me a aneki, pwen pwainda. ²⁶ A ladu o ap poridi mo a poni, potoan on: Main kom kotin kanonama on ia, i pan pwain on komui karoj. ²⁷ A monjap en ladu o ap pokela, ap lapwada o makeki on i a pwaipwand. ²⁸ A ladu ota ap koieila, diaradar kij a ladu amen, me pwaipwand on i denar epuki; i ari koledi i, padik pena tapin wor a indada: Kapunala, ma om pwaipwand mia. ²⁹ Ladu ap poridi mo a, poeki indada: Kom kotin kanonama on ia, i pan pwain on komui. ³⁰ A a kan, ap koieila, kajedi on nan imaten lao a kapunala a pwaipwand. ³¹ A kij a ladu kan lao kilaner me wiauiet, rap mauk kausalap, koieila kaireki arail monjap karoj, me wiauiet. ³² A monjap ap ekere don i, majani on i: Koe meid ladu jued amen! I make ki on uk er om pwaipwand karoj pweki om poeki re i. ³³ Menda koe jota kadek on ri om ladu, duen i kin kadek on uk er? ³⁴ A monjap ap makar kidar o panalan i ren jaun kalokolok lao a kapunalar a pwaipwand karujia. ³⁵ Iduen Jam ai nanlan, pan pil wia on komail, ma komail jota pan makeki jan nan monion omail on ri omail.

19

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela padak pukot, ap kotila jan Kaliläa, koti don wein Iudäa palilan Iordan. ² O pokon kalaimun idauendo i. I ari kotin kakelail ir adar waja o. ³ Parijär akai ap kodo kajonejon i indada: Me pun, ol en kajela a paud pweki okotme? ⁴ A ap kotin japen majani: Komail jota doropwe, me i, me wia ir adar ni tapio, a kotin wiadar ol o li? ⁵ A ap kotin majani: I me aramaj amen pan pweidedi jam a in a pat on eta a paud; ira ari pan udukala eu; ⁶ Ira ari jolar riamen pwe uduk eu. Ari, me Kot kotin kapad penaer, aramaj depa kamueit pajan. ⁷ Irail ap indai on i: A da me Mojej majaniki, kijin likau en kamueit en koda, ol ap pan muiet jan a paud? ⁸ A kotin majani on irail: Mojej muiet on komail er, en kajela omail paud akan pweki monion omail kapitakailar. A jan ni tapi o a jota kin due. ⁹ A nai indai on komail: meamen kajela a paud, ma jota pweki nenek, ap paudekida amen; nan a kamal, o me pan paudeki, me lokidokilar o, a kin kamal. ¹⁰ Japwilim a tounpadak kan ap potoan on i: Ma iduen kujoned, me ol o en kapwaiadan a paud, a jota mau on papaud. ¹¹ A ap kotin majani on ir: Kaidin karoj, me pan kak weweki padak pot et, irail eta, me a muiet on er. ¹² Pwe akai mia, me udan jota unjok, a akai, me aramaj ki janer, a pil akai, me wia kapwat pweki wein nanlan. Meamen kak on weweki, i en weweki. ¹³ Kijin jeri kai ap wijike don i, pwen pwil po 'rail lim a kan o laolaoki, a tounpadak kan kapoui irail. ¹⁴ A Iejuj kotin majani: Muiet on kijin jeri kan, en ko don ia. Der kalik irail edi! Pwe iei jon en me udan wein nanlan. ¹⁵ I ari kotikida po 'rail lim a kan, ap kotila jan waja o. ¹⁶ O kilan, amen poto don i potoan on: Jaunpadak da me mau kot, i en wiada, pwe i en aneki maur joutuk? ¹⁷ A ap kotin majani on i: Menda koe idok re i duen me mau? Pwe amen ta me mau. A ma koe men ko on maur, dadaurata kujoned akan! ¹⁸ A ap potoan on: Kujoned da? A Iejuj kotin majani, iet akan: Koe der kamela aramaj; Koe der kamal; Koe der pirap; Koe der kadede likam; ¹⁹ Kakaki jam om o in om; o pok on men imp om dueta on pein

uk. ²⁰ Manakap ap potoan *on* i: Mepukat karoj i kapwaiadar; a da me i en pil wia? ²¹ Iejuj kotin majani *on* i: Ma koe men unjokela, u kowei, netikila om dipijou, ap kijakijaki *on* me jamama kan, koe ap pan aneki om pai nanlan, o kodo idauen ia do. ²² Manakap lao roner majan pot et, ap mamauk koieila, pwe a dipijou me toto. ²³ Iejuj ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Melel I indai *on* komail, meid apwal *on* me kapwapwa kan, en pedelon *on* nan wein nanlan. ²⁴ I pil katitiki *on* komail, me manai, kamel en tilon nan au en dikok eu, *jan* me kapwapwa en ko *on* nan wein Kot. ²⁵ Japwilim a tounpadak kan lao ronadar met, ap puriamuiki kaualap indada: Ari, ij me pan kak kamaurela? ²⁶ Iejuj ap kotin jaupei won irail, ap kotin majani *on* irail: A jo kak pan aramaj, a ren Kot meakaroj me kak. ²⁷ Petruj ap japen poto *don* i: Majani, kit likidmaliela meakaroj, ap idedauen komui, a da me pan katini kit? ²⁸ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Melel I indai *on* komail, komail me idedauen ia do ni ipwi japal, Nain aramaj lao mondi pon mole linan, komail pil pan mondi pon deun kadeik, kakaunda kainok en Ijrael eijokriau. ²⁹ O meamen kajela im a kan, de ri a ol o li akan, de jam a, de in a, de a paud, de jeri, de jap pweki ad ai, nan a pan ale pan pak epuki o jojoki maur joutuk. ³⁰ A me toto men moa, pan muri; a men muri pan moa.

20

¹ PWE wein nanlan rajon kaun pan im amen, me jankonai *on* raparapaki toundodok kai nan a mat en wain. ² Irail lao inauki pena, me denar eu ni ran eu, ap kadar ir ala nan a mat en wain. ³ A pil kotila ni auer kajilu, ap majani akai, me momod mal nan deun jaunet akan, ⁴ Ap majani *on* irail: Komail pil kola nan mat en wain o, o meakot me pun, i pan pwain *on* komail; irail ari kola. ⁵ A pil kola ni auer kawonu o kaduau o wiadar dueta. ⁶ A pil kotila ni auer eijokeu, ap diaradar akai, me momod mal, ap majani *on* irail: Da me komail momodeki mal ran pon? ⁷ Irail potoan *on*: Aki jota amen, me kadokeki kit. Ap majani *on* irail: Komail pil kola

nan mat en wain o, komail pan ale me pun. ⁸ A lao jautik penaer monjap en mat en wain majani *on* a jaunkoa: Kapokon pena toundodok kan o pwain *on* irail. Tapiada *jan* ren men pwand oko lao kokodo lel men madan kan, ⁹ Me kadodokier ni klok eijokeu kan ap kodo, amen amen ap ale denar eu. ¹⁰ A men maj akan lao kodo, rap kiki *on*, me re pan ale jiki *jan*, a re pil aleer denar ta ieu. ¹¹ Irail lao ale, rap lipaned *on* monjap o. ¹² Indada: Mepukat dodok auer ta ieu, a komui karajai kit pena; kit me dodokki apwal en ran o karakar en katipin. ¹³ A ap kotin japen majani *on* amen re 'rail: Kompoke pai, kaidin me japun, me i wiai *on* uk. Kita jota inauki pena denar eu? ¹⁴ Ale me om, kowei, i men pwain *on* me pwand pukat rajon uk. ¹⁵ De iaduen, a jota pun, i en wiaki me udan ai, me i mauki? De por en maj om me jued pweki ai kadek? ¹⁶ Ari, me pwand akan pan moa, a me moa kan pan pwand, pwe me toto paeker, a me malaulau me piladar. ¹⁷ Iejuj lao kotin kodala Ierujalem, a kotin kelepe kila tounpadak ekriamen pon al a, majani *on* irail: ¹⁸ Kilan, kitail kin kodalan Ierujalem o Nain aramaj pan ko *on* ren jamero lapalap o jaunkawewe kan, o irail pan kadeikada, en kamela i. ¹⁹ O re pan panala i ren men liki kan, pwen kapikapiti i, o kaloke, o kalopuela, a ni ran kajilu a pan maureda. ²⁰ In en nain Jepedäuj ap poto *don* i, a na putak riamen ian i, poni i o poeki okotme re a. ²¹ A ap kotin majani *on* i: Da me koe mauki? A potoan *on* i: Re kotin mueid *on* ai tunol putak riamen, en mondi re ir, amen ni pali maun omui, amen ni pali main omui nan omui wei. ²² A Iejuj kotin japen majani: Koma jota aja, me koma poeki. Koma kak nim dal me I pan nim? Ira potoan *on*: Je kak. ²³ A kotin majani *on* ira: Melel, komail pan tunole ai dal, a momod ni pali maun o main i, I jota kak mueid *on*, pwe pwaij en irail me a onop oner *jan* ren Jam ai. ²⁴ Ni en ek oko ar ronadar, ap juede kidar pirien o. ²⁵ A Iejuj kotin molipe ir do majani: Komail aja, duen jaupeidi en wei pokon ar kin poe irail edi, o me lapalap akan kin manaman *on* irail. ²⁶ A duen met a jota pan wiaui nan

pun omail. A me men laud nan pun omail, en papa komail. ²⁷ O meamen re omail, me men jaumaj, i en lidui komail. ²⁸ Dueta Nain aramaj, me kaidin kodo, pwe aramaj en papa, a pwe i en papa o kida maur a wil-
iandi me toto. ²⁹ Ni arail kotila jan Ieriko, pokon kalaimun idauen la i. ³⁰ A kilan, ol majkun riamen momod ni kailan al o. Ni ara ronadar, me Iejuj kotin daulul, ira ap likelikwir indada: Main kupura kit, ir me japwilim en Dawid! ³¹ A pokon o kidau ira da, pwen nenenla. A ira kalaudela ara likelikwir indada: Main, kupura kit, ir me japwilim en Dawid! ³² Iejuj ari kotin udi, molipe ira do majani: Da me koma mauki, I en wiai on koma? ³³ Ira potoan on: Main, maj at en kapad pajan! ³⁴ Iejuj ari kupuro kin ira dar o kotin jair maj ara. Maj ara ari madan pad pajaner; ira ap idauenla i.

21

¹ NI arail koren ion Ierujalem o lel on Petpake impan dol Oliwe, Iejuj ap kotin poronela tounpadak riamen. ² Majani on ira: Koma ko on nan kanim monen, a madan koma pan diar ejel amen, me jalidi, o na pul mi imp a, lapwa ira da, ap kare don ia! ³ A ma meamen pan indan koma meakot, koma pan indada: Kaun o men dake, i ari pan madan kadar ira do. ⁴ A mepukat karoj wiaui, pwen pwaida, me lokido ren jaukop o me majani: ⁵ Kaireki nain Jion jeripein: Kilan, om Nanmarki kotido re om. A kotin opampap o kaipokedi pon ejel li amen. ⁶ A tounpadak ko lao kolar, o wiadar duen Iejuj kotin majani on ira, ⁷ Ira ap wado ejel o na, ap irepadi po 'ra arail likau kan a ap kotin kaipokedi poa. ⁸ O pokon kalaimunia irepadi arail likau kan nani al o, a akai paledier ran tuka kan irepadi nani al o. ⁹ A pokon o, me tion moa, o me idauen, nijinij indada: Ojiana on japwilim en Dawid! Meid iajanai me kotido ni mar en Kaun, ojiana nanlan. ¹⁰ A lao kotilon on nan Ierujalem, toun kanim ap mokimokid indada: Ij i? ¹¹ Pokon o katitiki: Nan i Iejuj, jaukop en Najaret en Kaliläa. ¹² Iejuj ap kotilon on nan im en kaudok en Kot, ap kotin kaje jan karoj, me kin netinet nan im en kaudok,

o kotin wukededi tepel en jaunkawilian moni ko, o deun men netin muroi. ¹³ O kotin majani on irail: A intinidi: Im ai pan adaneki im en kapakap, a komail wia kilar deu en lipirap. ¹⁴ A me majkun o me jikil akan poto don i nan im en kaudok o; i ari kotin kakel irail adar. ¹⁵ A jamero lapalap o jaunkawewe kan lao kilaner manaman akan, me a kotin wiadar, o jeri kan nan im en kaudok, me nijinij indada: Ojiana on japwilim en Dawid! Irail ap makara kidar, ¹⁶ Indai on i: Kom jota mani, me mepukat katitiki? A Iejuj kotin majani on irail: Ei, komail jaikenta doropwe: Jan nan au en jeri o me kin kan didi, ir me kotin kapwaiadar kapin eu? ¹⁷ I ari kotin mui jan irail, kotila jan nan kanim o, koti don Petanien o pweiokidi waja o. ¹⁸ A ni manjan ni a kotin purlan kanim o, ap men konotedar: ¹⁹ A kotin majani tuka pik pot ni kailan al o, ap kotilan i. A jota, me a kotin diadar, pwe ta eta, ap kotin majani on i: Koe jolar pan wa kokolata! A tuka pik ap madan monedier. ²⁰ Tounpadak kan lao kilaner, irail ap puriamui kidar indada: Daduen tuka pik o madan monelar. ²¹ A Iejuj kotin jepen majani on irail: Melel I indai on komail, ma komail pojon, ap jota peikajal, kaidin met eta, me wiaui on tuka pik en, me komail pan kak wiada, pwe ma komail pan indan nana wet: Mokid wei lokidokila nan madau, nan a pan pwaida. ²² O meakaroj komail pan poeki ni omail kapakap, ap pojon komail pan ale. ²³ A lao kotilon on nan im en kaudok o, jamero lapalap akan o jaumaj en toun jap o ap ko don i ni a kotin kaukawewe indada: Manaman en ij, me komui wiaki mepukat? O ij me ki on komui manaman wet? ²⁴ A Iejuj kotin jepen majani on irail: I pan pil kalelapok meakot re omail, ma komail pan jepen ia, I pil pan indan komail manaman en ij, me I wiaki mepukat. ²⁵ En Ioanej a paptaij a tapi jan ia? Men nanlan de me ren aramaj? Irail ap lamelame nan pun arail katiti, ma kitail pan inda men nanlan, a pan majani on kitail: Da me komail jo pojonki i? ²⁶ A ma kitail inda, me ren aramaj, kitail majak pokon o, pwe karoj kin wia jaukopki Ioanej, ²⁷ Irail ari jepen

Iejuj potoan *on*: Kit jota potoan. I ari pil majani *on* irail: I jota pil pan indai *on* komail, manaman en ij, me I wiaki mepukat. ²⁸ A iaduen omail lamelam? Aramaj amen naineki ol riamen. A kola ren amen indan i: Lao, kola ran wet dodok nan ai mat en wain. ²⁹ A japen indada: I jota mauki; a mur ekij a kalukila, ap koieila. ³⁰ O a kola ren me teio indai *on* pil dueta. I me japen indada: Ei main; ap jota kola. ³¹ Ari, ij re 'ra, me wiadar injen en jam a? Irail potoan *on* i: Men maj o. Iejuj kotin majani *on* irail: Melel I indai *on* komail, jaunopwei o me nenek kan pan mo 'mail pedelon *on* nan wein Kot. ³² Pwe Ioanej pwara don komail, padapadak *on* komail duen al pun, a komail jota kamelele i; a jaunopwei o me nenek kan kamelele i. A komail lao kilaner, komail jota kalukila, pwen kamelele i. ³³ Komail ron pil apot karajeraj! Kaun pan im amen padukedier mat en wain eu o kele pene, ap weiradar deun men wunid wan wain, o kauada im en daulik eu, ap kajile kin i *on* jaumat akai, o momaitelar nan wai. ³⁴ A lao anjau en rak, a kadaralan jaumat akan a ladu kai, pwen ale a wan wain. ³⁵ Jaumat akan ap jaikedi a ladu kan; re woki amen, kamela amen, a amen me re kate. ³⁶ A pil kadarala ladu kai, toto jan men maj, Irail ari wiai *on* irail pil dueta. ³⁷ A ikmuri a kadara won irail na ol majani: Nan re pan majak nai ol. ³⁸ A jaumat akan lao kilaner ol o, irail ap kajokajoi nan pun arail: I me pan ale jojo, ukodo kitail en kamela i, a kitail pan id ale a jojo. ³⁹ Irail ari jaikedi i o kajapoke jan i nan mat en wain o, o kamela i. ⁴⁰ Ari, monjap en mat en wain lao pwarado, da me a pan wiai *on* jaumat pukat? ⁴¹ Irail potoan *on* i: A pan kamela aramaj jued pukat, ap pan neki *on* akai jaumat a mat en wain o, me pan ki *on* i wan wain ni anjau me kon *on*. ⁴² Iejuj ap kotin majani *on* irail: Komail jaikenta doropwer nan kijin likau kan: Takai o, me jauje kan kajapokelar, ap id wialar takai en pukakaim. Mepukat wiauier ren Kaun o, men kapuriamui patail? ⁴³ I me I indai *on* komail, wein Kot pan japadoke jan komail, ap ko *on* eu kainok, me pan kida wa. ⁴⁴ O meamen pupedi *on* pon takai wet, pan ola, a meamen me a pan pupedi *on* poa, a

pan pitaki pajan i. ⁴⁵ A jamero lapalap o Parijär akan lao ronadar a karajeraj akan, re mulikiadar, me a kotin karajeraje kin irail. ⁴⁶ Irail ari majamajan jili en jaikidi i, a re majak aramaj akan, pwe re wia kin i jaukop amen.

22

¹ A IEJUI kotin japen o pil karajeraj *on* irail majani: ² Wein nanlan rajon nanmarki amen, me kamadipe na ol ni ran en a kapapaud. ³ O a kadarala na ladu kan, pwen luke don kamadip o, me kileledier akan; a re kan kodo. ⁴ A pil kadarala akai ladu majani: Kaireki me kileledier akan: Kilan, i kaonopadar ai kamadip o: nai kau ol o man wi kan me kamelar, o karoj nikier, ko don kamadip en kapapaud! ⁵ A irail jota injenoki, ap kowei, amen nan jap we, o amen ko *on* dodok. ⁶ A me tei kan jaikidi a ladu kan kaloke o kame ir ala. ⁷ Nanmarki ap makara kidar, kadarala a jaunpei kan, kamela me lolap oko o ijikedar ar kanim o. ⁸ A ap indan a ladu kan: Ari, kamadip onoper, a me kileledier akan jota war *on*. ⁹ Komail ari kowei nan al akan, a karoj me komail diar, en kalua don kamadip o. ¹⁰ Ladu kan ap kola nani al akan, kapokon pena karoj, me irail diaradar, me jued o me mau kan; kamadip ari tounlar. ¹¹ A nanmarki lao pwarado, en kilan toun kamadip, ap diaradar aramaj amen, me jota a kapwat, ¹² A ap majani *on* i: Kompoke pai, iaduen om kak pedelon, pwe jota om kapwat? I ari japaimokid. ¹³ Nanmarki ap majani *on* papa kan: JaliEDI i pa o nä akan, ale o kajapokela nan rotorot liki iei wajan maiei o teterok. ¹⁴ Pwe me toto paekeredo, a me malaulau piladar. ¹⁵ Parijär ap pokon pena, kaparok pena duen ar pan kajapuna i jan a majan; ¹⁶ Irail ap kadaralan i nairail tounpadak kan ianaki ladun Erodej kan, potoan *on*: Jaunpadak, je aja, ir me kotin melel, o kotin kawewe melel duen al en Kot o re jota kotin kupuroki meamen, pwe re jota kotin kajampwaleki janjal en aramaj. ¹⁷ Ari, re kotin majani *on* kit kupur ar. Me pun, en nopwei *on* nanmarki de jo? ¹⁸ A Iejuj lao kotin mani ar me juet, ap majani: Malaun komail, da me komail kajonejon

kin ia? ¹⁹ Kajale *don* ia moni en nopwei! Irail ap potoan *on* i denar eu. ²⁰ A kotin majani *on* irail: Mom en ij o intin wet? ²¹ Irail potoan *on* i: En nanmarki, a i kotin majani *on* irail: Ari, komail ki *on* nanmarki, me nain nanmarki, o *on* Kot, me japwilim en Kot. ²² Irail lao ronadar met, rap puriamuiki o mui jan i, o koieilar. ²³ Ran ota Jadujär akai ko *don* i, me kin inda, me dene me melar akan jolar pan maureda, ap kalelapok re a. ²⁴ Indada: Jaunpadak, Mojej majani, ma meamen melar o jota na jeri, ri a ol en id paudeki a paud, pwen kaipwi *on* ri a kadaudok a. ²⁵ Ari, pwin pirien eu mi re at, ol ijimen. Mejeni paudeki li amen, ap melar, a jota kadaudok a, ap kakaliki *on* ri a ol a paud; ²⁶ Pil dueta kariamen o kajilimen kokola lao kaijimen. ²⁷ A ikmuri li o pil melar. ²⁸ Ari; ni en me melar akan ar pan iajada, a pan en ij a paud ren me ijimen, pwe irail karoj me paudekidar i? ²⁹ A Iejuj kotin japen majani *on* irail: Komail meid japun pwe komail jo weweki kijin likau kan de mana en Kot. ³⁰ Pwe me mauredar akan jolar pan papaud de kapapaud, pwe irail dueta tounlan en Kot akan, me mimi nanlan. ³¹ Komail jaik doropwe duen en melar akan ar pan maureda, me lolok *on* komail jan ren Kot, me kotin majani: ³² Nai Kot en Apraam o en Ijaak o en Iakop? A kaidin Kot en me melar akan, pwe en me maur akan. ³³ A pokon o lao ronadar met, irail ap puriamuiki a padak. ³⁴ A Parijär akan lao ronadar, me a kotin kadukiedier Jadujär akan, ap pokon pena. ³⁵ Amen irail, jaunkawewe men, kajonejon i potoan *on*: ³⁶ Jaunpadak, kujoned da me lapalap nan kapun o? ³⁷ A Iejuj kotin majani *on* i: Koe en pokeki *on* Kot om Kaun monion om unjok, o *nen* om unjok, o om lamelam unjok. ³⁸ Iei met me moa en kujoned akan. ³⁹ O me kariau me dueta: Koe en pok *on* men imp om dueta *on* pein koe. ⁴⁰ Kujoned riau met me audepan kapun o jaukop akan. ⁴¹ Ni en Parijär akan ar momod pena, Iejuj ap kotin kainoma re 'rail. ⁴² Majani: Da me komail lamelame duen Krijtuj, nain ij i? Re potoan *on*: Japwilim en Dawid. ⁴³ A kotin majani *on* irail: A iaduen da me Dawid kaadaneki i Kaun ren Nen ni a majani: ⁴⁴ Kaun o kotin

majani *on* ai Kaun, mondi *on* ni pali maun i, lao I pan wia kida om imwintiti utipan nä om? ⁴⁵ A iaduen, ma Dawid kaadaneki i Kaun, a pil pan kak na ol? ⁴⁶ A jota amen, me kak japenki i meakot, o jolar me idok meakot re a kokolata.

23

¹ IEJUIJ ap kotin kaparok *on* pokon o japwilim a tounpadak kan, ² Majani; Jaunkawewe o Parijär akan kin mondi nan deun Mojej. ³ Ari, karoj me re indan komail, i me komail en wia o kapwaiada, a der ale jan ar wiawia kan; pwe irail kin indada, ap jota kapwaiada. ⁴ Re kin pira pena kapwa en wijik me toutou melel, ap kidan pon apar en aramaj, a irail jota men jairki jondin pa arail. ⁵ O re kin kapwaiada ar wiawia kan karoj, pwe aramaj en ududial. Pwe irail kin kadälape ar kijin likau en kataman o kalaudela ni kailan ar likau. ⁶ Irail kin *nonki* mondi ni tapin tepel ni kamadip o, o leppandam nan jinakoke kan. ⁷ O re kin mauki, aramaj en ranamau *on* irail nan deun net, o aramaj en wia kin ir Rapi, Rapi, ⁸ A komail der *nonki*, aramaj en wia kin komail Rapi, pwe me ta men omail Jaunpadak, a komail pirien pena. ⁹ O komail der kaadaneki meamen jam nan jappa, pwe amen Jam omail, me kotikot nanlan. ¹⁰ O komail der *nonki*, aramaj en wia kin komail jaumaj, pwe me ta men omail Jaumaj: Krijtuj. ¹¹ A me lapalap re omail, en omail papa. ¹² Pwe me pan kajapwilada pein i, pan japwilidi, a me pan kajapwilidi pein i, pan kajapwilada. ¹³ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail kin ritinidi wein nanlan mon aramaj akan, pwe komail jota pan pedelon, a me men pedelon, komail jota kin muid *on*. ¹⁴ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail me nopur jan im en li odi kan ap liliajoj kapakap reirei. Omail kalokolok pan laud melel. ¹⁵ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail kin pidipidaki jed o jap, pwen wiada projelit amen, a lao wialar, komail ap pan wia kin i toun pweleko amen, me jued jan komail. ¹⁶ Juedi *on* komail jaunkalua

majkun, komail me kin inda: Meamen kin kaukila im en kaudok, dene jota katempa, a me kin kaukila kold en im en kaudok, i me pun. ¹⁷ Komail pweipwei o majkun, pwe da me kajampwal ren kold de im en kaudok o, me kin kajarauiala kold? ¹⁸ O meamen kin kaukila pei jarai, dene jota katempa, a me kaukila mairon, me mi poa dene i me pun, ¹⁹ Komail pweipwei o majkun, pwe da me kajampwal ren mairon de pei jarai, me kin kajarauiala mairon? ²⁰ Ari, meamen kaukila pei jarai, kin kaukila i o meakan, me mi poa. ²¹ O meamen kaukila im en kaudok, kin kaukila i ianaki i me kotikot lole. ²² O me kaukila nanlan, kin kaukila mol en Kot o me kin kaipokedi on poa. ²³ Juedi on komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail kin maironki eijokkij eu en minje, o til, o kimel, ap jota injenoki kujoned en kapun kajampwal akan: Pun, o kadek, o pojon. Komail wiada mepukat, ap pil kapwaiada me tei kan! ²⁴ Jaunkalua majkun komail, me kin ijenoki kijin am en wel, ap katalala kamel! ²⁵ Juedi on komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Pwe komail kin kamakelekel kajak o dal liki, a lol me dir en me re kuliada o me jued. ²⁶ Parijär majkun koe, kamakelekele maj lol en kajak o dal akan, pwe pali liki en pil makelekeleda! ²⁷ Juedi on komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail rajon joujou kan, me jementen, me kin janjal kajelel, a lole me dir en ti en me melar akan o jon en jaut karoj. ²⁸ I duen komail, me janjal pun mon aramaj, a lole komail me dir en malaun o japun. ²⁹ Juedi on komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Pwe komail kin apapwali joujou en jaukop akan o kapwataki joujou en me pun kan. ³⁰ Ap inda: Ma kit mia ni muein jam atail akan, kit jota pan ian irail kamela jaukop akan. ³¹ Ari, pein komail kin kadede, me komail nain me kamelar jaukop akan. ³² A komail kaunjokala wiawia en jam omail akan! ³³ Komail jerpent o wan oter akan! Pala komail pan piti jan kadeik en nan pweleko? ³⁴ Kilan, i me I kadara don komail jaukop akai, o me lolekon kai, o jaunkawewe kai; a akai irail,

me komail pan kamela, o kalopuela, o akai komail pan kaloke nan omail jinakoke kan, o komail pan paki irail jan nan eu kanim on nan eu. ³⁵ Pwen kapokon on komail nta makelekel karoj, me kapwilipwilidier nan jappa jan ntan Apel pun kokodo lel ntan Jakariaj, nain Parakiaj, me komail kamelar nan pun en im en kaudok o pei jarai. ³⁶ Melel I indai on komail, mepukat pan pwai on di wet. ³⁷ O Ierujalem, Ierujalem, me kin kamela jaukop akan o kate me pakadara don uk kan; pan pak toto, me I pan kapokon pena noumail akan, duen litok kin kompwal pena na purok kan pan pa a, a komail kan. ³⁸ Kilan, im omail pan tanla. ³⁹ Pwe I indai on komail, komail jolar pan kilan ia jan ni anjau wet, lao komail pan inda: Meid iajanai, me kotido ni mar en Kaun o!

24

¹ IEJUU ap kotila kotiwei jan nan im en kaudok o, japwilim a tounpadak kan ari poto don i, pwen kajanjale on i im en kaudok o. ² Iejuj ari kotin japen majani on irail: Komail jo ududial mepukat karoj? Melel I indai on komail, jota eu takai pan mimi pon eu, me jota pan karonk pajan. ³ Ni a kotin kaipokedi pon dol Oliwe, tounpadak kan kelep poto don i potoan on: Re kotin majan don kit anjau da, me mepukat pan pwaida o da kilel pan ar pan kotin puredo, o imwin kaua? ⁴ Iejuj ari kotin japen majani on irail: Kalaka, pwe jota amen en kotaue komail. ⁵ Pwe me toto pan kodo ni ad ai katiti: Nai me Krijtuj o kotaue me toto. ⁶ Komail pan ronada duen mauin o kajokajoi pan mauin; Komail kalake, der majak; pwe mepukat pan wiaui maj, a imwi jaikenta mia. ⁷ Pwe eu jap pan u on eu, o eu wei on eu; o anjaun lek, o kilitop, o rerer en jap akai pan wiaui. ⁸ Mepukat karoj tapin kalokolok. ⁹ Irail ap pan pan komail lan kamakam o kame komail la; o komail pan tantat pan kainok karoj pweki ad ai. ¹⁰ Me toto ap pan makarada, o amen pan panala amen, o re pan tataki nan pun arail. ¹¹ O jaukop likam toto pan pwarada o kotaue me toto. ¹² A limpok en me toto pan laula, aki japun, me pan pwaida kaulap. ¹³ A me pan dadaurata lel imwi, i pan dorela.

14 A ronamau en wei o pan kalok jili nan jappa karoj, pwen kadede *on* wei karoj, iei anjau, me imwi korendo. 15 A komail lao kilan jaut akan, o ola laud mi nan waja jarau, duen me jaukop Daniel kopadar, meamen doropwe, i en weweki. 16 Me kin mi nan jap en Iudäa, ap tanala pon nana; 17 O me mi pon im, ender ko *on* lole, pwen ale a kapwa jan; 18 O me mimi nan jap, ender puron ale a likau. 19 O me juedi *on* irail me lijean o me kin kadidi ni ran oko! 20 Komail ari kapakap, pwe komail depa pitila ni anjaun kapau, o pil der ni ran en japat. 21 Pwe i anjaun kamakam kausalap, jota me dueta *jan* ni tapin kua kokodo lel met, pil jota pan wiaui kokolata. 22 O ma ran oko jo kamalaulau la, jota uduk eu me pan dorela; a pweki me piladar akan ran oko pan kamalaulau. 23 O ma meamen pan indan komail: Kilan iet Krijtuj de monen, komail der kamelele. 24 Pwe Krijtuj likam kai o jaukop likam kai pan pwarada, o kapwareda kilel o manaman akan, pwen pil kotaueda me piladar akan, ma re kak *on*. 25 Kilan, *nai* me kop *on* komail er. 26 Ari, ma re pan katiti *on* komail: Kilan, a kotikot nan jap tan o, der koieila; kilan, a kotikot waja rir o, der kamelele. 27 Pwe duen liol a tapida *jan* ni maj en *lan* linanla lel kapin *lan*, iduen en Nain aramaj a pan pwarado. 28 Pwe waja man melar mia ia, i waja ikel pan pokon pena ia. 29 A murin kamakam o katipin pan madan rotorotala o maram pan jolar linan, o uju kan pan moredi *jan* nanlan, o katen pannanlan pan mokidada. 30 Kadapakilene pan Nain aramaj ap pan pwarada nanlan, o kainok karoj en jappa ap pan mamaiei, o irail pan kilan Nain aramaj a kokido dapok en *lan* akan, me manaman o linan kausalap. 31 O a pan kadarala na tounlan kan peuk pojaune lapalap, re pan kapokon pena na me piladar akan *jan* pali paieu, *jan* ni maj en *lan* lel *on* kapi. 32 *Jan* ni tuka pik o komail padakki karajeraj en: Ra kan lao pilen o ta pwarada, komail ajaki, me rak korendor. 33 Pil dueta komail, komail lao diar mepukat, en aja, me a korendor, a leler liman wanim. 34 Melel I indai *on* komail, di wet jota pan mela, lao mepukat karoj

pan pwaida. 35 Lan o jappa pan poula, a ai padak jota pan poula. 36 A duen ran o auer jota amen, me aja, pil tounlan kan jaja. Jam ai ta me mani. 37 A duen ni muein Noa iduen en Nain aramaj a pan pwarado. 38 Pwe duen ni ran akan mon nolik lapalap re mana o nim, re papaud o kapapaud, lao lel ran en Noa a pedelon *on* nan warim o. 39 O re jota dedeki lao lel nolik pwaida o kamop ir ala karoj, iduen en Nain aramaj a pan pwarado. 40 I ran o riamen pan mi nan jap; amen pan peuka *jan* o amen luadi. 41 Riamen pan irij nan im en plaua, amen pan peuka *jan* a amen luadi. 42 Komail ari majamajan, pwe komail jaja auer, me omail Kaun pan pwarado. 43 A met komail en aja, ma jaumaj en im o ajaer auer en men lipirap pan kodo, a pan majamajan, a jota pan mueid *on* kawela im a. 44 Komail ari pil majamajan, pwe Nain aramaj pan kodo ni auer, me komail jota lamelame. 45 Ari, ij ladu lelapok o lolekon o, me a monjap kajapwilada pon im a, pwen nene *on* irail ni anjau me kon *on*. 46 Ladu o meid pai, me a monjap pwara diarada i a wiawia due met! 47 Melel I indai *on* komail, a pan kajapwilada i pon a dipijou karoj. 48 A ma ladu jued o pan lamelame nan monion i: Ai monjap pwapwand kodo; 49 Ap kame a warok kan o nam o nim nan pun en me kamom jakau; 50 Monjap en ladu o ap pan pwarado ni ran eu, me a jota lamelame o ni klok, me a jaja. 51 O a pan palan pajan i o katororalan i ren me malaun akan, iei wajan maiei o teterek.

25

1 I ANJAU o wein nanlan me rajon li ek, me ale ar lamp akan, ap koieilan ol kamod. 2 Me limen me lolekon a me limen me lolepon. 3 Me lolepon oko wa ar lamp akan ap jota ianaki kadirepa. 4 A me lolekon ko wa ar lamp akan ianaki kadirepa. 5 A ni en ol kamod a pwapwand ir karoj men mair ap mairelar. 6 A lao nan lukepan pon a lok jili: Kilan, ol kamod kotido, komail koieilan i! 7 Li karoj ap pauridar kaonopadar ar lamp akan. 8 Me lolopon ap indan me lolekon kan: Komail ki *don* kit kijan omail le, pwe nait lamp akan pan kunla. 9 A me

lolekon kan japen indada: O iermen, pwe ede jola itar *on* kit o komail, komail kola ren jaunet netiada pein omail. ¹⁰ Ni arail kokolan net, ol kamod ap jamador. Irail me onoper *ian* i pedelon *on* nan kamadip o, wanim ap ritidier. ¹¹ Murin anjau kij li tei ko ap pwarado indada: Main, main, re kotin ritinadan kit! ¹² A ap japen indada: Melel i indan komail, i jaja komail. ¹³ Komail ari majamajan, pwe komail jajarand de auer. ¹⁴ Pwe a rajon aramaj amen, me pan momaitela nan wai. Ap kapokon pena na ladu kan o nek *on* irail a dipijou kan. ¹⁵ A ki *on* amen talent limau, a *on* amen riau, a *on* amen eu, duen me re itar *on*, a ap madan jamalar. ¹⁶ Me aleer talent limau, ap koieila dodokki o diaradar pil talent limau. ¹⁷ A me aleer riau, pil dueta, a diaradar pil riau. ¹⁸ A me aleer eu, ap koieilar jarepedier nani pwel, okilar moni en monjap o. ¹⁹ A kadekadeo a warailar monjap en ladu pukat ap puredo o kainene irail adar. ²⁰ Me aleer talent limau ap potodo wado pil talent limau indada: Main komui kotiki *on* ia er talent limau, kom kotin majani, iet pil talent limau, me i netia kidar. ²¹ A monjap ap indan i: Meid mau, me koe wiadar, ladu lelapok o melel amen koe. Koe apapwali mau me tikitik o, i ap pan kajapwiladan uk pon dipijou toto, ko *on* nan peren en om monjap! ²² A me aleer talent riau ap pil potodo indada: Main komui kotiki *don* ia er talent riau, kom kotin majani, iet pil talent riau, me i netia kidar. ²³ A monjap ap indant i: Meid mau, me koe wiadar, ladu lelapok o melel amen koe. Koe apapwali mau me tikitik o, i ap pan kajapwiladan uk pon dipijou toto ko *on* nan peren en om monjap! ²⁴ A me aleer talent eu ap pil potodo indada: Main, i ajaer komui, me komui ol padik amen, me kin dolun *jan* waja, me kaidin komui padukedier ia, o nak pena, waja me kaidin komui kamorok ia; ²⁵ Nai ari majak, o koieila o okilar japwilim omui talent nani pwel, majani, iet japwilim omui. ²⁶ A monjap ap japen indan i: Ladu jued o ponkake men koe, ma koe ajaer, me i kin dolun waja, me kaidin *nai* padukedier, o nak pena waja, me kaidin *nai* kamorokier.

²⁷ Menda koe jota ki *on* jaun kawilian moni *nai* moni, a *nai* lao puredo, i ap pan ale me udan ai *ian*aki moni me a naitikadar. ²⁸ Komail ari ki *jan* re a a talent, ap ki *on*, me a talent eijok. ²⁹ Pwe me a mia, ekij pan ko *on*, pwen aneki me laud; a me jota a mia, nan a pan katia *jan* me mi re a. ³⁰ A ladu me jota katepa, komail kajela nan rotorot liki, iei wajan maiei o teterok. ³¹ A Nain aramaj lao kodo ni a *linan*, o tounlan jaraukan *ian* i, a pan mondi pon mol en a *linan*; ³² O toun jappa karoj pan kapokon penamo a. A ap pan katoror irail pajar dueta jilepa o kin katorore jip ol ren li akan. ³³ A pan kila na jip li akan ni pali maun, o na jip ol akan ni pali main. ³⁴ Nanmarki ap pan majani *on* toun pali maun: Ukodo, komail kompoke pan Jam ai, jojoki wei o, me onop *on* komail er *jan* ni tapin kaua! ³⁵ Pwe *nai* men manadar, a komail ap kamana ia; *nai* men nim piladar, a komail ap kanim pil ia; *nai* men kairu men, a komail ap kajamo ia. ³⁶ Kilijo, a komail ap kalikauwi ia dar, *nai* jomaudar, a komail ap pwara *don* ia; *nai* jalidier, a komail ap pwara *don* ia. ³⁷ Me pun kan ap pan japen i potoan *on*: Main, iad me je potoan ir men konot, ap potoan *don* ir konot, de men konot pil, ap id konote *don* ir? ³⁸ Iad kit potoan ir men kairu, ap kajamo ir? De kilijo, ap kalikauwi ir adar? ³⁹ Iad kit potoan ir lomum, de jalidi, ap poto *don* ir? ⁴⁰ Nanmarki ap pan japen majani *on* irail: Melel i indai *on* komail, meakot komail wiai *on* amen, ri ai ol tikitik pukat, i me komail wiai *on* ia er. ⁴¹ A ap pil pan indan irail toun pali main: Komail me riala, kowe *jan* ia, ko *on* nan kijiniai joutuk, me onoper *on* tewil o nal kan. ⁴² Pwe *nai* men manadar, a komail jota kamana ia, o men nim piladar, a komail jota kanim pil ia, ⁴³ *Nai* men kairu men, a komail jota kajamo ia, kilijo, a komail jota kalikauwi ia dar, o jomau, o jalidi, a komail jota pwara *don* ia. ⁴⁴ Irail ap pil pan potoan *on*: Main, iad me je potoan ir men konot, de men konot pil, de men kairu men, de kilijo, de lomum, de jalidi, ap jota papa *on* ir? ⁴⁵ A ap pan japen irail majani: Melel i indai *on* komail, meakot komail jota wiai *on* amen tikitik pukat, i me komail jota wiai *on* ia.

⁴⁶ Mepukat ap pan kolan kalokolok joutuk, a me pun kan pan maur joutuk.

26

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela padak pukat karoj, ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: ² Komail aja, *pon* ria *pon* paja pan wiaui o Nain aramaj pan panala, en kalopula. ³ Jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o ap pokon pena nan im en jamero lapalap, me maraneki Kaipaj. ⁴ O kapukapun pena duen ar pan widinadi Iejuj en kamatala. ⁵ A irail inda: Iermen ni ran en kamadip, pwe aramaj ede moromoronada. ⁶ Iejuj lao kotikot Petaniem nan im en Jimon tuketuk, ⁷ Li amen ap poto *don* i, wa kijin potel alapajta audaud en men kei kajampwalia ap kieledier *on* pon kadokenmai, ni a kotin konot. ⁸ A tounpadak kan lao kilaner, ap juede kidar indada: Menda kei wet olar mal? ⁹ Pwe a pan netila, kareda pwai laud ap nek *on* jamama kan. ¹⁰ Iejuj lao mani met, ap kotin majani *on* irail: Da me komail kainjenjuedeki li o? Pwe me mau, me a wiai *on* ia er. ¹¹ Pwe me jamama kan kin mi re omail anjau karoj, a nai jota anjau karoj. ¹² Pwe ni a wudok kidi pil wet pon war ai, a kaonopadar ai Jaredi. ¹³ Melel I indai *on* komail, waja karoj, me ronamau wet pan kalok ia, panada jappa pon, me a wiaer et, pil pan kaloki, pwen katamanpa. ¹⁴ Amen ekriamen, me adaneki Iudaj Ijkar-iot, ap koieila ren jamero lapalap akan, ¹⁵ Indada: Da me komail pan ki *don* ia, i pan pana *don* komail i? Irail ari inauki *on* i jip en moni jileijok. ¹⁶ A jan ni anjau o a jojon duen a pan manai *on* en panala i. ¹⁷ Ni ran kaieu en prot jomut tounpadak kan poto *don* Iejuj patoan *on*: Ia waja re kotin kupura, jen kaonopadan ir kamadip en paja? ¹⁸ A kotin majani: Kola nan kanim ren ol amen indai *on* i: Jaunpadak o majani: Ai anjau korendor, I pan wiada kamadip en paja re om, o ai tounpadak kan pan ian ia. ¹⁹ Tounpadak kan ap wiadar duen majan en Iejuj, kaonopadar paja. ²⁰ A lao jautik penaer, a kaipokedi ni tepel, a ekriamen akan ian i. ²¹ Ni arail konokonot, a kotin majani: Melel I indai *on* komail,

amen komail pan pan ia la. ²² Irail ap injenjued o amen amen potoan *on* i indada: Main nai i? ²³ A kotin japen majani: Me ian ia kaduedi nan dal o, i me pan pan ia la. ²⁴ Pwe Nain aramaj pan kokola duen a intinidier. A juedi *on* aramaj o, me Nain aramaj panala re a, me mau *on* aramaj o, ma a jota ipwidier. ²⁵ A Iudaj, me panala i ap japen potoan *on* indada: Rapi, nai i? A kotin majani *on* i: Koe me indada. ²⁶ Ni arail wiadar konot. Iejuj kotin limadar prot laolaoki, o pilitiki pajan, kotiki *on* tounpadak kan majani: Ale tunole, war ai metet. ²⁷ A pil kotikida dal o laolaoki kotiki *on* irail majani: Komail karoj nim jan; ²⁸ Pwe nt' ai metet, udan inau kap, me pan kapwilipwilidi *on* me toto, men lapwada dip. ²⁹ A I indai *on* komail, me I jolar pan nim jan wan wain jan anjau wet lao lei ni ran o, me I pan pil nim nan wein Jam ai ianaki komail! ³⁰ Irail lao melkaka melkaka en kapin, rap kotila pon dol Oliwe. ³¹ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Komail karoj pan makar kin ia *ponpon* wet, pwe a intinidier: I pan kame jilepa o, a pwin jip o pan more pajan. ³² A murin ai maureda, I pan ti *on* mo 'mail kola Kaliläa. ³³ A Petruj japen potoan *on* i: Ma karoj pan makar kin ir a nai jota pan makar. ³⁴ Iejuj kotin majani *on* i: Melel I indai *on* uk, *ponpon* wet mon malek a kakorot, koe pan kamam kin ia pan jilepak. ³⁵ Petruj potoan *on* i: Ma i ian ir matala, i jota pan man kamam kin ir; iduen en tounpadak kan karoj ar indinda. ³⁶ Iejuj ap kotilan waja o me adaneki Ketjemane, a irail ian i, ap kotin majani *on* tounpadak kan: Komail mondi met, lao I pan kola kapakap monen. ³⁷ O a kotin ukadar Petruj o nain Jepedäuj ol riamen, ap kotin tapiadar kupur olar o patau kualap. ³⁸ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Nen i ap injenjuedelar kualap *on* mela. Komail pan mimieta met, ian ia majamajan. ³⁹ O a kotila ekij waja, ap kotin pupekidi jilan i laolaoki majani: Jam ai, ma a kak, kom kotiki jan ia dal wet; ari jo, kaidin nai, komui ta en wiawia. ⁴⁰ I ari kotin pure *don* tounpadak kan, diar ir adar mamair, ap kotin majani *on* Petruj: Komail jo kak ian ia majamajan auer ta

ieu? ⁴¹ Majamajan o kapakap, pwe komail de ko *on* nan jonejon. Nen me peik, a uduk me luet. ⁴² A pil kotila kariapak laolaoki majani: Jam ai, omui kupur eta, me dal wet jota kak kowe *jan* ia, ari I pan tunole. ⁴³ A lao kotin puredo diar ir adar pil mamair, pwe maj arail me toutou. ⁴⁴ A a kotin muei *jan* irail, pil kotilar laolaoki kajilepak ni majan ota. ⁴⁵ Ap kotin pure don tounpadak kan majani *on* irail: Komail ari mamair o kamol. Kilan, auer leler, me Nain aramaj pan panalan pa en me dipan akan. ⁴⁶ Paurida, kitail en kola, kilan, a jamador, me pan pan ia la. ⁴⁷ Ni a kotin mamajandar, kilan, Iudaj, amen ir ekriamen oko, pwarador, pokon lapalap ian i, me wa kodlaj o jokon *jan* ren jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o. ⁴⁸ Men panala i ki *on* ir kilel eu indada: Me I pan metik, iei I komail pan koledi. ⁴⁹ I ap madan don Iejui indada: Pon mau Rapi ap metik i. ⁵⁰ A Iejuj kotin majani *on* i: Kompoke pai, menda koe pwarador? Irail ap por *on* Iejuj, jaikidi i. ⁵¹ A kilan, amen irail, me ian Iejuj, kapawei pa a, uजार na kodlaj, pale *jan* jalon en ladu en jamero lapalap o. ⁵² Iejuj ap kotin majani *on* i: Kapure ion om kodlaj nan deu a! Pwe karoj, me ale kodlaj, pan kamekila kodlaj. ⁵³ De koe lamelame, me I jota kak poeki ren Jam ai en kadara don ia tounlan toto *jan* lekion eijokriau jama; ⁵⁴ A iaduen kijin likau kak pwaida? A udan a pan wiaui duen met. ⁵⁵ Ni auer ota Iejuj kotin majani *on* pokon o: Da, nai lolap amen, me komail kodon aleki kodlaj o jokon akan? Ni ran akan karoj I mier re omail, kauwewe nan im en kaudok, a komail jota kol ia dier. ⁵⁶ A mepukat karoj wiaui, pwe kijin likau en jaukop akan en pwaida. Tounpadak kan karoj ap muei *jan* i tandau. ⁵⁷ A me jaikidier Iejuj, ap kaluan i ren jamero lapalap Kaipaj, waja jaunkawewe o jaumaj akan pokon pena ia. ⁵⁸ A Petruj idauendo i doowei *jan* lel tanpaj en jamero lapalap o pedelon *on* mondi ren papa kan, pwen kilan imwin mepukat. ⁵⁹ A jamero lapalap akan, o jaumaj akan, o pwin en kapun o roporop kadede likam *on* Iejuj, pwen kamatala; ⁶⁰ Ari, jota me irail diar. Jaunkadede likam me toto, me

pwarado, ari jo, jota me irail diar. Ikmuri jaunkadede riamen pwarado, ⁶¹ Indada: Lap en me inda: I kak *on* kawela im en kaudok en Kot ap id kauada ni pon jili pon. ⁶² Jamero lapalap ap kajinenda majani *on* i: Kom jota japenki meakot, me mepukat kin kadede *on* komui? ⁶³ A Iejuj kotin nenenlata. Jamero lapalap ap majani *on* i: I kakau kin komui la ren Kot ieiaj, komui en indan kit, ma komui Krijtuj Japwilim en Kot. ⁶⁴ Iejuj ap kotin majani *on* i: Komui me inda. A I pil men kaire kin komail, *jan* ni anjau wet, komail pan kilan Nain aramaj a pan kaipokedi ni pali maun en manaman o kokido dapok en lan akan. ⁶⁵ Jamero lapalap ap ter pajan, a likau kan indada: A lalaue. Menda pil akai jaunkadede? Kilan, komail apton ronadar a lalaue, ⁶⁶ Da me komail lamelame? Irail japen potoan *on*: A mau *on* kamela. ⁶⁷ Irail ap kondipi *on* jilan i o pakir i, o akai pikir i ni jilan i, ⁶⁸ Indada: Krijtuj, kokop *on* kit, ij me pikir uk? ⁶⁹ Petruj momod liki panakepir; lidu men ap ko don i indada: Koe me pil ian Iejuj en Kaliläa. ⁷⁰ A i me kamamaki mo 'rail karoj indada: I poneponeki me koe inda. ⁷¹ A ni a pedoi wei *jan* nan wanim, amen lidu ap kilan i indan irail, me mi waja o: Lap men et me pil ian Iejuj en Najaret. ⁷² A pil kamamki ap kaula: I jaja aramaj en. ⁷³ Mur ekij irail me u impa pil kaido indan Petruj: Melel koe amen irail, pwe nil om kadiarok kin uk ada. ⁷⁴ I ap lalaue o kaula indada: I jaja aramaj en. Malek ap kakorot. ⁷⁵ Petruj ap tamanda majan en Iejuj, me kotin majani *on* i: Mon malek a kakorot, koe pan kamam kin ia pan jilepak. A ap koieila janejan laud.

27

¹ A LAO ran pajaner, jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o kapukapunada duen Iejuj pwen kamatala. ² Irail lao jaliedi i, ap wawei, ki *on* ren kopina PontiuJ Pilatuj. ³ A Iudaj, me panala i lao kilaner me a pakadeikadar, en kamatala, ap kalukila o purekido moni jileijok ren jamero lapalap akan o jaumaj akan. ⁴ Indada: Nai me wiadar dip, ni ai panalar nta makelekel. A irail inda: Menda

re at? Koe en pein wia. ⁵ I ari kajedi moni ko nan im en kaudok, ap koieilar lujiamar. ⁶ A jamero lapalap akan ale moni ko indada; A jota pun kitail en ki *on* nan deun mairon, pwe pwain pan nta. ⁷ Irail ari kapukapun, ap netiadar jap en jaun wia dal, waja me men liki pan jeredi ia, ⁸ I me waja o adaneki jap en nta kokodo lel ran wet. ⁹ I dokan a pwaidar, me lokidor ren jaukop Ieremia, me majani: Irail ari aleer moni jileijok i pwaine pan i, me re netiada ren men Ijrael. ¹⁰ O pwaine kida jap en jaun wia dal, duen me Kaun o kotin majani *on* ia. ¹¹ Iejuj ari kotikot mon kopina; kopina ap kainoma re a majani: Nanmarki en Juj akan komui? A Iejuj kotin majani *on* i: Komui me majani. ¹² Jamero lapalap akan o jaumaj akan lao karaune kin i, a jota kotin japen. ¹³ Pilatuj ap majani *on* i: Komui jota ron duen ar karakarauni komui kaualap? ¹⁴ I ari jota kotin majani *on* i meakot. Kopina ap poneponeki kaualap. ¹⁵ Ari, ni kamadip o kopina kin lapwa *on* irail amen me jalidi, meamen, me re mauki, ¹⁶ A i anjau o ol amen, ad a Parapaj, me jalidi re 'rail. ¹⁷ Irail lao pokon penaer, Pilatuj ap majani *on* irail: Ij me komail mauki, i en lapwa dan komail, Parapaj de Iejuj, me maraneki Krijtuj? ¹⁸ Pwe a ajaer, ar peirin, me re pan kilar i. ¹⁹ A lao kaipokedi pon deun kadeik, a paud ilokilan i indada: Komui der wia meakot *on* ol pun men et, pwe i auramandar duen i, me i lokelokeki laud ran wet. ²⁰ A jamero lapalap akan o jaumaj akan jairen kila pokon o, ar poekipoeki Parapaj o kamatala Iejuj. ²¹ A kopina japen majani *on* irail: Ij re 'ra, me komail mauki, i en lapwadan komail? Irail potoan *on*: Parapaj. ²² Pilatuj ap majani *on* irail: Da me i en wiaki Iejuj, me maraneki Krijtuj? Irail karoj potoan *on*: A en kalopuela! ²³ A kopina majani: Pwe jued da, me a wiadar? A re kalaudela ar weriwer: A pan kalopuela! ²⁴ Pilatuj lao kilan, me a jota kak wiada meakot, pwe moromoron pan wiaui, ap ale pil, omiom mo 'rail majani: Nai makekel jan ntan ol pun men et, komail pan wia. ²⁵ Aramaj karoj ap wiaki eu japen indada: Nta en kapokon *on* kit o nait jeri kan! ²⁶ A ap

lapwa *don* irail Parapaj, a Iejuj me a woki ap mueid *on* irail, en kalopuela i. ²⁷ Nain kopina jaunpei kan ap ale Iejuj kalualon *on* nan im en kadeik o, ap kapokon pena jaunpei karoj; ²⁸ Irail ap ki jan i japwilim a likau kan, ap id kalikauwie kida i likau waitata; ²⁹ Ap pada al en tek eu, ap kida pon kadokenmai, o ki *on* jokon apot ni lim a maun, o kelepukeidi mo a o kapikapidi i indada: Ion Nanmarki en Juj akan! ³⁰ Irail kondipe *on* i, o re ale jokon o, o pokieki kadokenmai. ³¹ Irail lao kapiti i, ap kijan likau waitata, ap kapure *on* i udan japwilim a likau o kaluawei, pwen kalopuela. ³² Ni arail kotikot kokola, rap diarada aramaj en Kirene men, me ad a Jimon, i me re iton *on*, en wadala japwelim a lopu. ³³ Irail lao lel *on* waja o, me ad a Kolkata, iet wewe: Waja en pondal en mona. ³⁴ Irail ki *on* i pinika, me doleki edi. A lao kotin *jon* kij, a jota urak. ³⁵ Irail lao kalopuelar i, ap nek pajan japwilim a likau kadoropwe kidar. ³⁶ Irail ari mondi *on* waja o majamajan i. ³⁷ O ponanin kadokenmai re pajuredier intin o, me a pukoki: Iet Nanmarki en Juj akan. ³⁸ Lolap riamen ian i lopuelar, amen mi ni pali maun, a amen ni pali main. ³⁹ Me dadaulul akan lalaue i, dueduälök. ⁴⁰ Katiti: Koe me kin kawela im en kaudok ap id kauada pon jili pon, en pein dore uk ala; ma Japwilim en Kot koe, en keredi *jan* nin lopu en! ⁴¹ A jamero lapalap, o jaunkawewe, o jaumaj akan pil dueta kapikapiti i indada: ⁴² A dorelar akai, ap jota kak dorela pein i; ma i Nanmarki en Ijrael, i en keredi *jan* ni lopu en, a kitail pan kamelele i. ⁴³ A liki Kot, i en kotin dorela, ma a kotin kupura i, pwe a indada: Nai Japwilim en Kot. ⁴⁴ Lolap oko, me ian i lopuelar, pil lalaue i. ⁴⁵ Jan ni auer kawonu lel auer kaduau rotorot kipadi jap o. ⁴⁶ Ni auer kaduau Iejuj ap kotin nil laud majani: Eli, eli lama ajaptani! Iet wewe: Ai Kot, ai Kot, da me komui likitmalia kin ia la? ⁴⁷ Akai me u waja o, ronadar me, ap indada: A eker Eliaj. ⁴⁸ A amen irail pitipit *tan* ale lim eu, kaduedi *on* nan pinika kauon ni alek apot, kidan i en urak, ⁴⁹ A akai me inda: Iermen, kitail en kilan maj, ma Eliaj pan pwarado dorela

i. ⁵⁰ Iejuj pil kotin nil laud, ap kadarala nen e. ⁵¹ A kilan, perepa likau en im en kaudok o ap dei pajan, jan pali poa lel pa, o jap rereda, o paip akai ronkilar, ⁵² O joujou kai jara pajan, o war en me jarau kan toto, me mamair, ap iajadar. ⁵³ O murin ar iajadar, irail koda jan nan joujou kan, kolan kanim jarau, pwara don me toto. ⁵⁴ Jenturion o me ian i jinjila Iejuj, kilaner jap a rereda, o meakan, me wiauier, rap majakadar kaulap, katiti: Melel i, me Japwilim en Kot! ⁵⁵ O li toto mi kailewei, kilekilan me wiaui,iei irail, me idauendo Iejuj jan Kaliläa papa i. ⁵⁶ Maria men Makdala, o Maria in en Iakopuj i Iojej, o in en nain Jepedäuj akan mi nan pun arail. ⁵⁷ A lao jautik penaer, ol kapwapwa men pwarado, men Arimatia, me ad a Iojep, me pil tounpadak en Iejuj amen. ⁵⁸ I ari poto don Pilatuj poeki kalep en Iejuj. Pilatuj ap majani, a en panalan i. ⁵⁹ Iojep ari ale kalep o, kidimiki pena likau makelekel o kajelel; ⁶⁰ Ap nekidedi nan pein a joujou kap, me a weiradar nan paip; i ap kadapure on takai kalaimun eu nan au en joujou o, ap kotila jan, ⁶¹ A Maria men Makdala, o Maria teio momod jal on joujou o. ⁶² A mandan ran o, ran en kaonop, jamero lapalap o Parijär akan pokon pena ren Pilatuj. ⁶³ Indada: Main, kit tamandar, me ol jued men et kati-tiki ni a memaur: I pan maureda murin ran jilu. ⁶⁴ Komui ari majani, me ren jinjila joujou o lel ran kajilu, pwe a tounpadak kan de kodo pirapela, ap indan aramaj: A kotin iajadar jan ren me melar akan, pwe pakotau wet pan jued jan men maj, ⁶⁵ Pilatuj majani on irail: let jilepa ko, komail kowei jinjila joujou o duen komail kak on. ⁶⁶ Irail ari koieila, kileledier takai o, o kajilaki joujou o jaunpei kai.

⁵ A tounlan o kotin japen majani on li oko: Komail der majak pwe i aja, me koma rapaki Iejuj, me lopuelar. ⁶ A joer met, pwe a iajadar, duen a kotin majanier. Kodo udial waja, me Kaun nekinekidi maj o, ⁷ O tanwei kaireki japwilim a tounpadak kan, me a kotin iajadar jan ren me melar akan. A kilan a pan kotin tion mo 'mail kotilan Kaliläa. I waja komail pan diarada i. Kilan, i kop on komail er. ⁸ Ira ari madan jan ni joujou o majak o peren kaulap, o tanwei kaireki on japwilim a tounpadak kan. ⁹ A ni ara kola, kaireki japwilim a tounpadak kan, kilan, Iejuj ap tu on ira majani: Ran mau! Ira ap kai on poridi ni aluwilu a o poni i. ¹⁰ Iejuj ap kotin majani on ira: Der majak, kowei kaireki ri ai ol akan, pwe re en koieilan Kaliläa. I waja re pan diar ia. ¹¹ Ni ara kokola, kilan jilepa kai ko don kanim o kaireki jamero lapalap akan karoj me wiauier. ¹² Irail ari pokon pena ianaki jaumaj akan o kapukapun, ap ki on jaunpei moni toto. ¹³ Indai on irail: Komail pan inda: A tounpadak kan pwarador pon pirapela i ni at mamair. ¹⁴ A ma kopina pan ronada duen mepukat, kit ap pan jauaja komail re a. ¹⁵ Irail ari aleer moni kan o wiadar duen me re katiti on irail. A kajoi pot et lolok jili ren Juj akan kokodo lel ran wet. ¹⁶ A tounpadak ekamen kowei on Kaliläa, pon nana eu, me Iejuj kotin kakalik on irail er. ¹⁷ Irail lao diaradar i, re poni on i, a akai me peikajal. ¹⁸ Iejuj ap kotido majani on irail: Manaman en nanlan o jappa karoj mui on ia er. ¹⁹ Komail ari kola o padaki on toun jappa karoj o paptaij ir ala ni mar en Jam o Na o Nen jarau. ²⁰ Padaki on irail, me ren dadaurata meakan, me I kakalik on komail er. O kilan, I pan daudaulole komail jili kokolata, lao lel jappa imwijokela.

28

¹ RAN en japat lao daulier, ni manjan en at en wik, Maria men Makdala, o Maria teio ap kodon ududial joujou o. ² A kilan, jap rereda kaulap, pwe tounlan en Kaun amen, pwaradido jan nanlan o katapur jan takai o, ap kaipokedi on poa, ³ Mom a dueta liol o a likau puetepueteta jno. ⁴ Jilepa ko ap majapwekadar, o re likamata mela.

MAN EN PA EN WANPORON MARKUJ.

1 TAPIN ronamau en Iejuj Krijtuj, Japwilim en Kot. 2 Duen a intinidi ren jaukop Iejaia: Kilan, i kadarala mo 'mui ai men kadar me pan kaonopada al omui! 3 Nil eu likelikwir jili nan jap tan: Komail kaonopada al en Kaun o kaineneda al a! 4 Ioanej kotido wia paptaj nin jap tan o padapadak duen paptaj en kalula on lapwa dip akan. 5 Toun jap en Juj akan o toun Ierujalem karoj pokon don re a; irail paptajela re a nan pilap Iordan, weokada dip arail akan. 6 Ioanej kin likauwi wun en kamel, o perapirki kil en man, o kin kankan manjiek o oni en nan wel. 7 O padapadak majani: Meamen laud jan ia kotido mur i. Jal en a jut i jota war on idiokidi lapwada. 8 I paptaj kilar komail pil. A a pan paptaj kin komail Nen jarai! 9 Kadekadeo ni ran oko Iejuj ap kotido jan Najaret en Kalilaa ap paptajela ren Ioanej nan Iordan. 10 A madan kotida jan nan pil o, ap kotin majani nanlan kan ar ritida, o Nen mom en muroi piridi don po a. 11 Nil eu ap peidido jan nanlan kan: Nai kompok komui, me I perenki! 12 A madan Nen kalua won i jap tan. 13 A ap kotikoteki jap tan ran panaul wia jonejon pan Jatan, ieian man laualo; a tounlan kan me papa on i. 14 Murin en Ioanej a panalar, Iejuj ap koti don Kalilaa, padapadak ronamau en wein Kot. 15 Majani: Anjau o leler wein Kot mier! Komail kalula! Kamelele ronamau! 16 Ni a kotikot jili liman jed en Kalilaa, a ap majani Jimon o ri a ol Andreaj ara lalaid jili, pwe ira jaujed. 17 Iejuj ap kotin majani on ira: Koma idauen ia do! Pwe I pan wia kin koma la jaujed en aramaj! 18 Ira ari madan kajedi ara uk eko, ap idauenla i. 19 Ari, ni a kotila jan waja o, a ap kotin majani Iakopuj, nain Jepedauj o ri a ol Ioanej mimi pon jop pot wonewone ara uk oko. 20 I ari kotin molipe ira madan, ira ari pededi jam ara Jepedauj nin jop o ren toun dodok ko o idauen la i. 21 Irail ap koti don Kapernaum. A madan kotilon on

nan jinakoke ni ran en japat o kawewe. 22 Re ap puriamuiki a padak, pwe a kotin kawewe on irail ni manaman jota dueta jaunkawewe kan. 23 Aramaj amen ian mi nan jinakoke o, me nen jaut mi lole, ap weriwer, 24 Indada: Ko jan kit! Menda re omui kit, Iejuj en Najaret? Komui kotido en kawe kit ala? I aja komui, Jarai en Kot. 25 Iejuj ari onionida, majani: Nenenla o kowe ian i! 26 Nen jaut lao kapururada ap weriwer laudeda, a ap koiei jan i. 27 Irail karoj puriamui, pepeidok nan pun arail indada: Dakot met? Padak kap, dakot met? Pwe ni manaman a majani on nen jaut akan, irail ari peiki on i. 28 I ari madan indand jili nin jap karoj impan Kalilaa. 29 Irail ari madan koti jan nan jinakoke, ap ian Iakopuj o Ioanej kotilon on nan im en Jimon o Andreaj, 30 Jaulap en Jimon wononeki jomau karakar. Irail ap kaireki i madan duen i. 31 I ari koti won ale pa a, kauada. Jomau karakar ap madan ko jan; i ari papa irail. 32 A lao jautik penaer, ni katipin kirila, re ap wa pena on i karoj me jomau o me tewil ti po arail. 33 O toun kanim o pokon don ni im o. 34 A ap kotin kakelailada me toto me jomauki jon en jomau toto, kauja jan tewil toto, ap kulikedi tewil akan, ren der lokaia, pwe re aja i. 35 A kotin kipada nin joran, kotilan jap tan, pwen laolao waja o. 36 Jimon o me ian ko ap idauenla i. 37 Ni arail diar i, re ap potoan on i: Irail karoj raparapa kin komui. 38 A ap kotin majani on irail: Kitail daulul won jap tei ko, pwe I en pil padak waja o, pwe i me I kokido. 39 A ap kotin padapadak jili nan arail jinakoke kan nan jap en Kalilaa karoj o kakauj tewil akan. 40 Ol tuketuk amen ap poto don i kelepuke poeki potoan on i: Ma re kotin kupura, re kotin kamakeke ia da! 41 Iejuj ari kupuro kila, kapawei lim a, jair i majani on i: I pan, makelekelada! 42 A ni a majani eta, ari a tuketuk ko jan madan, a ap makelekel lar. 43 I ari kalikedi i, ap madan kadarala. 44 Majani on i: Kalaka! Koe depa indai on meamen; a kowe i kajale on koe jamero o, o kida, pweki om makelekelada, me Mojej majani, pwen kadede on irail. 45 Ari, a kolata kalokijili, juaiki jili o ari, kareda en

Iejuj a jola janjal koti don kanim o, kotikot eta liki nan jap tan, irail ap pokon don re a jan pali karoj.

2

¹ MURIN ran akai a ap pil kotilon on Kapernaum, ap loki jili me a kotikot nan im o. ² Me toto ap madana pena, im o lao koidala o pil likin im o. A ap kotin kawewe on ir majan o. ³ Irail ari poto don re a, wa kodo me jomau rerer men, roan pa men. ⁴ Irail jota kak kai don impa pweki pokon o. Re ap palan pajan pon im o, waja a kotikot ia; irail lao palan pajan ap kakiredi ro o, me jomau o mi poa. ⁵ Iejuj lao mani ar pojon, ap majani on me jomau rerer o: Nai, dip om akan lapwa jan uk er! ⁶ Ari, jaunkawewe kai momod waja o, monemonloleki: ⁷ Da me men et lokelokaia? A lalaue. Ij me kak lapwada dip akan, pwe amen ta, Kot? ⁸ Iejuj ari madan aniada nan kupur a duen ar monemonlole, ap kotin majani on irail: Da me komail monemonloleki? ⁹ Ia me manai ren indai on me jomau rerer: Dip om akan lapwa jan uk er, de inda: Uda, ale ki om, kowe! ¹⁰ A pwe komail en aja, me Nain aramaj me manaman on lapwada dip akan nin jappa, iei me a kotin majanieki on me jomau rerer: ¹¹ I indai on uk: Uda! Al eki om! U ko on ni im om! ¹² I ari madan uda, ale ki, aluwei mo 'rail karoj. Irail karoj ari malamalaua kila, kapina Kot inda: Je jaikenta man kilan meakot et! ¹³ I ari pil kotila liman jed o. Irail karoj ap pokon don i, i ari kotin kawewe on irail. ¹⁴ A lao kotin daulul waja o, ap majani Lewi, nain Alpauj, a momod ni wajan nopwei, ap majani on i: Idauen ia do! I ari uda idauenla i. ¹⁵ Kadekadeo a lao kaipokedi konot nan im a, jaunopwei o me dipan akan me toto ian Iejuj o japwilim a tounpadak kan konokonot; pwe irail me toto, me idauen i. ¹⁶ Ari, ni en jaunkawewe o Parijär akan ar kilan a kotin ian me dipan o jaunopwei kan konokonot, irail ap indai on japwilim a tounpadak kan: Da me a ianki jaunopwei o me dipan akan konot o kaker eki? ¹⁷ Ni en Iejuj aniada, ap kotin majani on irail: Me kelail akan jota mau on jaunwini pwe me jomau ta.

I jota kodon ekeredo me pun kan, a me dipan akan. ¹⁸ En Ioanej a tounpadak kan o Parijär akan kin kaijejol. Irail ari kodo potoan on i: Da me en Ioanej a tounpadak kan kin kaijejol, o en Parijär ar tounpadak kan, a japwilim omui tounpadak kan jota kin kaijejol? ¹⁹ Iejuj ap kotin majani on irail: Da, toun kamadip en kapapaud pan kak kaijejol ni en ol kamod a ian irail? Ni en ol kamod a ian irail, re jota pan kak kaijejol. ²⁰ A anjau kokodo, me ol kamod pan wijike jan irail, iei ran o, me re pan kaijejol. ²¹ Jota amen me pan deik on likau kap ni likau marin, pwe likau kap pan dei jan likau marin, por o ap pan laudela. ²² Pil jota amen me kin deuke kida ed marin wain kap, pwe wain o de ter pajan ed o, wain o ari wudokila, ed o ola. A wain kap mau on nan ed kap. ²³ Kadekadeo a kotin weid nan mat en korn ni ran en japat. Japwilim a tounpadak kan ap dondolun kowe! wan korn. ²⁴ Parijär oko ap indai on i: Kilan, da me irail wia ni japat me jota pun, en wiaui? ²⁵ A kotin majani on irail: Komail jota wadoker, me Dawid wiadar, ni a men kaulap, o a men mana, i o me ian i? ²⁶ Duen a pedelon on nan tanpaj en Kot ni muein Apiatar jamero lapalap, o kanala prot mairon o nek on irail, me ian i, me jota pun aramaj en tunole, jamero kan eta? ²⁷ A ap kotin majani on irail: Japat me wiaui on aramaj a kaidik aramaj on japat. ²⁸ I me Nain aramaj pil udan kaun en japat.

3

¹ KADEKADEO a pil kotin pur on nan jinakoke. Ari, aramaj amen mia, me pa a motor. ² Irail ari majamajaneki, ma a pan kakelada i ni ran en japat, pwe irail en karaun i. ³ I ari kotin majani on aramaj o, me pa a motor: Uda kodo met! ⁴ A ap kotin majani on irail: Me pun, wia mau ni ran en japat de wia jued? Kamaur de kamela? Ir ari nenenla. ⁵ I ari anian aupwili jili po 'rail, kupurokila ar kapitakai, ap kotin majani on aramaj o: Kapawei pa om! I ari kapawei. Pa a ap kelailada. ⁶ Parijär oko ap madanalan ren ian en Erodej. Re ap kapakaparok duen ar pan kamatala i. ⁷ A Iejuj kotin kapitawei jan pein i o japwilim a

tounpadak kan, koti won liman jed. Pokon kalaimun ap idauen i jan Kaliläa, o Iudäa. ⁸ O jan Ierujalem, o jan Idumäa, o jan palilan Iordan, o toun liman Tiruj o Jidon, pokon kalaimun, re ronada duen a kotin wiada manaman kaulap, re ap pokon don re a. ⁹ A kotin majani on japwilim a tounpadak kan, kijin jop kij en kaonop on i, pweki pokon o, pwe re de koi don i. ¹⁰ Pwe a kotin kakelada me toto, irail ari pakoideda, pwe me jomau ko me jair i. ¹¹ O ni en nen jaut akan nar i, re pupedi mo i, weriwer, indada: Japwilim en Kot komui! ¹² I ari kotin kalik irail edi, ren der kaireki i. ¹³ I ari kotidala nan nana o, ap molipei don i, me a kotin kupura, re ap poto don re a. ¹⁴ I ari kotin kileledi ekriamen, pwe re en ieian i, pwen poroporone ir jili padapadak. ¹⁵ O manamanla kakelada me jomau kan o kakauj tewil akan; ¹⁶ Jimon a kotiki on ad a Petruj. ¹⁷ O Iakopuj nain Iepedäuj, o Ioanej ri en Iakopuj, a kotiki on ad ara Poanerkej. Iet wewe: Nain nanjapwe. ¹⁸ O Andreaj, o Pilipuj, o Partolomäuj, o Matäuj, o Tomaj, o Iakopuj, nain Alpäuj, o Tadäuj, o Jimon men Kana, ¹⁹ O Iudaj Ijkariot, me panala i. ²⁰ Irail ari ko don nan im eu. Pil pokon eu pokon pena. Irail ari jola kak mana. ²¹ Ni kompokepa ko ronada, re kodo, pwen wala jan i; pwe re inda, me a iakala. ²² A jaunkawewe ko, me kodido jan Ierujalem inda: A katia Peeljepup o jaumaj en tewil akan; iei me a kakaujeki tewil akan. ²³ I ari molipe ir do, majani on irail ni karajeraj akan: Ia pan duen Jatan a kaujawei Jatan? ²⁴ O ma toun wei eu u pena nan pun ar, wei o jota pan kak pwaida. ²⁵ O ma penainai eu u pena nan pun ar, penainai o jota pan kak pwaida. ²⁶ O ma Jatan u on pein i, a jota pan kak pwaida, a pan imwijokela. ²⁷ Jota amen me pan kak ko on nan im en kelaail amen kulia a kapwa, ma a jo jaliedi maj me kelail o. A ap pan kak kawela im a. ²⁸ Melel I indai on komail: Dip akan karoj pan lapwa jan nain aramaj akan, o laue, me re lalaueki. ²⁹ A meamen lalaue Nen jaraui jota pan lapwada, a a pan puk on kamekam joutuk. ³⁰ Pweki ar inda: A katia nen jaut. ³¹ Ari in a, o ri a ol akan ap kodo, mi liki o iloke don. ³² A pokon me momod

impa o ap potoan on i: Re mani, in ar o ri ar ol akan mimi liki kainoma komui. ³³ A ap kotin japen irail majani: Ij in ai de ri ai kan? ³⁴ A ap kotin aupwil jili po 'rail, me mod impa ko, majani: Kilan, in ai o ri ai ol akan! ³⁵ Pwe meamen wiawia kupur en Kot, iei me ri ai ol o ri ai li o in ai.

4

¹ KADEKADEO a pil kotin tapiada kawewe liman jed o. Pokon kalaimun eu ap ko pena re a. A ap kotidan pon jop pot kotikot pon jed o. A pokon o mi nan jap pon oror. ² A kotin kawewe on irail me toto ni i karajeraj akan, majani on irail ni a padak: ³ Ron! Kilan, jaunkamor o kolan kamorok. ⁴ Ni a kamokamorok akai ap moridi on pon kailan al, manpir ap pirido nam ir ala. ⁵ A akai moredi on waja takain, waja pwel petepet; irail ari madan wojada, pweki jota pwel lole. ⁶ Ni en katipin dakarada, re ap monela o mela pweki jota kalau ar. ⁷ A akai moredi nan tuka teketek; o tuka teketek wojada, kajokiala, re ap jota wa. ⁸ A akai moredi nan pwel mau o pwaida wa; akai pan me jileijok; a akai me woneijok, a akai me epuki. ⁹ A kotin majani: Me jalon a mia men ron, i en ron! ¹⁰ A lao kotin kalapukela, men imp a ianaki ekriamen ap kalelapok re a duen karajeraj pukat. ¹¹ A ap kotin majani on irail: A muei on komail, en aja duen me rir en wein Kot. A men liki re pan aja meakaroj jan ni karajeraj akan. ¹² Pwe re kilan, ari jota kilan, o roneron, ap jota dedeki; pwe re de pan wukila o dip ar lapwa jan irail. ¹³ A ap kotin majani on irail: Komail jota dedeki karajeraj pot et? A iaduen, omail pan aja karajeraj tei ko? ¹⁴ Jaunkamor me kamorok jili majan. ¹⁵ A mepukat me mi pon kailan al, waja majan moredi on, a re lao ronadar, Jatan ap madanado, ki jan majan, me kamoremoredi on nan monion arail. ¹⁶ O mepukat me moredi on wajan takain, re lao ronadar majan o ap madan peren kida ale. ¹⁷ A jota kalaua re 'rail ap dadaur eta ekij, lao jonejon o kamekam wiaui pweki majan o, re ap madan makar kida. ¹⁸ A mepukat me moredi on nan tuka teketek, me ronada majan. ¹⁹ A anan en pai en jappa o inon kapwa, o norok en

okotme pwaida, kajokela majan, ap jota wa. ²⁰ A mepukat irail, me moredi *on* nan pwel mau, me ronada majan o, ale o wa, akai pan me jileijok, a akai me woneijok, a akai me epuki. ²¹ A kotin majani *on* irail: Kandel pan wijikedo, pwen ko *on* pan kajak de pan men wendi? A jote koda won nin deun kandel? ²² Pwe jota me rir kot, me jo pan janjalada, pil jota me okiok kot, me jo pan lok jili. ²³ Meamen me jalon a mia men ron, i en ron! ²⁴ A ap kotin majani *on* irail: Komail kalaka, me komail ron! Pwe men jon, me komail jonki iduen a pil pan jon, *on* komail. O omail tunol pan laud. ²⁵ Pwe me a mia, ekij pan ko *on*; a me jota a mia, me ekij mi re a, pan katia jan. ²⁶ A kotin majani: Iet duen wein Kot, raj *on* aramaj amen, me kamoredi *on* nan pwel war en tuka. ²⁷ Ap mairela, pirida, pon ran; a war o wojada ap kakairida a ap jota aja due. ²⁸ Pwe pwel kin pein kawojada tuka. Maj katoka, mur mpok, mur war en korn nan mpok ap pwarada. ²⁹ A ni wa ma, a ap madan ki *on* men lepukedi, pwe rak mier. ³⁰ A pil kotin majani: Da me kitaail en karajai *on* wein Kot? De da me kitaail en kajojon *on*? ³¹ A rajon wan tuka, me pan kamoremoredi *on* nan pwel, me tikitik jan war karoj, me mi nan jap. ³² A lao kamoredi, ap wojada laude jan dip karoj, ap kajan pajan laud; manpir en pan lan ap kin wendi pan mot a. ³³ I jon en karajeraj akan toto a kotiki *on* irail ni a kawewe *on* irail majan o duen ar weweki. ³⁴ Jota a majan, ma jo karajeraj. Ni arail kelepala, a ap kotin kadede *on* japwilim a tounpadak kan meakan. ³⁵ Ni ran ota, lao jautik penaer, a kotin majani *on* irail: Kitaail daulul won palio! ³⁶ Ari, ni ar kadar pajan pokon o, re kamajalada nin jop o. Pil akai kijin jop mi re a. ³⁷ Melimel ap koda, iluk ap punedi *on* nan jop o kadirela. ³⁸ A a kotikot nan murin jop o, jaijaimok pon uluna. Irail ap kaopada potoan *on* i: Jaunpadak, kom jota kupurai kit, pweki at pan mela? ³⁹ I ari kotin kipada, *aniana*ida melimel, o kotin majani *on* jed o: Moledi! *An* ap dukedi o molela kausalap. ⁴⁰ A ap kotin majani *on* irail: Da me komail majapwekeki? Iadue, jota omail pojon?

⁴¹ Irail majapwekada kausalap, ap indada nan pun arail: Iaduen ol men et, me *an* o jed peiki *on*?

5

¹ IRAIL ari kotela jed o koti *don* nan wein Katara; ² A lao kotidi *jan* nin jop, aramaj me *nen* jaut ti poa, madan ap *tan don* i *jan* nin joujou kan. ³ Pwe a kin kaukaujon nin joujou kan, jota amen, me kak jaliEDI i, jal mata jota pil kak. ⁴ Pwe pan toto a jalikidi jal en nä o jal mata, ari a kin kamueit pajan jal mata o jal en nä; jota amen me kak kamandala i. ⁵ Anjau karoj, *pon* o ran, a kin mimi nan joujou kan o nana, weriwer o pein lokeki i takai. ⁶ A ni a kilan Iejuj waja doo, a ap tanalan dairukedi. ⁷ Weriwer laudeda indada: Menda re omui *nai* Iejuj, Japwilim en Kot lapalap? I kaukulan komui Kot, komui ender kawairok ia! ⁸ Pwe a kotin majani *on* i: Koti *jan* aramaj en, *nen* jaut koe! ⁹ I ari kotin kainoma re a: Ij ad om? A ap *japen* potoan *on* i: Iet ad ai lekion, pwe kit me toto. ¹⁰ A ap poeki, ender kotin kauj ir ala nin jap o. ¹¹ Ari, pwin pwik kalaimun eu mimi impan nana o, manamana jili. ¹² Irail ap poekipoeki potoan *on*: Re kotin kadar kit ala, pwe jen til *on* nan pwik oko. ¹³ Iejuj ari kotin mueid *on*. *Nen* jaut akan ap koiei *jan*, ko *on* nan pwik oko. Pwik oko ap tanedi wei ni aul *on* nan jed ap mopila nan jed. Irail impan riakid. ¹⁴ Jilepa kan ap tandau, kaireki jili nan kanim o nan jap; re ap koieila pwen kilan duen me wiaui; ¹⁵ Irail ari poto *don* ren Iejuj, kilan, me tanwar en tewil o a momod, o likauer, o lolekonlar; iei i me lekion mier re a. Re ap majapwekada, ¹⁶ Irail me kilaner ap indai *on* irail duen me wiaui *on* me tanwar en tewil o, o duen pwik akan. ¹⁷ Re ap poekipoeki, a en kotiwei *jan* jap arail. ¹⁸ Ni a koti *don* nin jop o, me tanwar en tewil o poeki re a en ian i. ¹⁹ A i jota mueid *on* i, ap majani *on* i: Ko *on* ni im om ren jau om, kaire kin ir duen manaman lapalap, me Kaun o wiai *on* uk er o poke uk alar. ²⁰ I ari kola, kaloki jili nan Dekapolij duen manaman lapalap, me Iejuj kotin wiai *on* i; irail karoj ap puriamui kila. ²¹ Iejuj lao pil kotela jed

o on palio, pokon kalaimun eu ap ko pena re a. A kotikot pon oror. ²² Ari, jaumaj en jinakoke amen, me ad a Iairuj kotido. Ni a tu on i, ap dairukedi jan. ²³ Poekipoeki kausalap, potoan on: Nai kijin jeripein kij koren ion mela; i poeki, komui en kotido en pwil lim omui poa, pwen kelailada, ap pan maurela. ²⁴ I ap kotin ianala, aramaj toto ap idauenla, koi don pena. ²⁵ Li amen, me nta pwilipwil par naulriau. ²⁶ O lokolokki me toto ren jaunwini toto o kida a kapwa karoj, ap jota katepe, pwe a totorela eta. ²⁷ Ni a ronada duen Iejuj, a ap dilonedo muri nan pokon o, o jair japwilim a likau. ²⁸ Pwe a inda: Ma i jair japwilim a likau eta, i pan kelailada. ²⁹ Ari, pwilipwil en nta madan matata. I ari pamada nan war a, me a kelada janer jomau o. ³⁰ Iejuj ap madan kotin kaanda, me rojon kij ko janer. A ap jaupei don pokon o majani: Ij me jair ai likau? ³¹ A japwilim a tounpadak kan potoan on: Komui majani, pokon et koi don komui penaer; a komui majani: Ij me jair ia? ³² I ari kotin aupwil jili, pwe a men majani, me wia me o. ³³ Li o ari majapwekada, rerer, ajaer me wiaui on i ap potodo, dairukedi mo a, potoan on duen melen en me wiaui o. ³⁴ A ap kotin majani on i: Nai om pojon me kakelail uk adar. Ukowei popol, o kelada jan om jomau! ³⁵ Ni a kotin mamajan, irail kodo jan ren jaumaj en jinakoke indada: Noum jerepein o melar. Menda kom kaniri jaunpadak en? ³⁶ Ni en Iejuj a ani kair o, ap majani on jaumaj en jinakoke o: Kom der majak pojon eta! ³⁷ A ap jota kotin mueid on meamen en idauenla i, Petruj eta, o Iakopuj o Ioanej ri en Iakopuj. ³⁸ Irail koti don ni im en jaumaj en jinakoke o, ap majani arail moromoron o mamaiei kausalap. ³⁹ A ni a kotilon, a majani on irail: Da me komail moromoronki o mamaukeki? Jeri en jota melar, a mamair eta. ⁴⁰ Re ap kakaurureki i. I ari kotikiiei jan irail karoj, ap kotin ukada jam o in en jeri o me ian i ko; a ap pedelon on waja, me jeri o wonon ia; ⁴¹ I ari kotin ale pa en jeri o majani on i: Talita kumi! Iet wewe: Jeripein i indai on uk, paurida! ⁴² Jeripein ap madan paurida, alu; pwe a jaunpar eijokriau; irail ap mala-

malaua kila kausalap. ⁴³ I ari kotin kalik irail edi, pwe meamen de ajada, ap majani, kijin mana en ko on.

6

¹ A AP kotila jan waja o, ap koti don ni udan jap we, o japwilim a tounpadak kan idauenla i. ² Lao lel ran en japat a kotin tapiada kawewe nan jinakoke; me toto, me ron puriamui kila, inda: Ia me lap en ale mepukat? O lolekon da eu, me mi re a, me a kak wiaki manaman pukat? ³ Kaidin i kapenta o, nain Maria, o ri en Iakopuj, o Iojej, o Iudaj, o Jimon? A kaidin ri a li akan kin mi re atail? Re ap makar kida i. ⁴ Iejuj ap kotin majani on irail: Jota waja, me jaukop jota wau ia; nan jap we ta o ren jau i ko o toun im a. ⁵ A ap jota kak wia manaman eu waja o, me jomau kai ta, me a kotin pwil po ar lim a ko o kakelail ir ada. ⁶ I ari pone kida ar jopojon, ap kotin paan jili kanim akan, kaukawewe. ⁷ A ap kotin molipe don re a ekriamen oko, o kotin kadar ir pajan riamen me eu o kotiki on irail manaman, en poedi nen jaut akan. ⁸ Ap majani on irail, re depa wa meakot ni ar koko jili, jokon eta pot; iermen ed, de prot, pil jota moni nan ed. ⁹ A re ko on eta nan jut, o der mi nan jakit riau. ¹⁰ A ap kotin majani on irail: Waja kij, me komail pedelon oner ni im eu, komail mimieta, komail lao kowei jan waja o. ¹¹ A waja eu, me kan kajamo o ron komail, komail jipede jan pwel ni na omail, ni omail ko jan, pwen kadede on irail. ¹² Irail ap kola o padapadaki me ren kalula. ¹³ Re pil kauje jan tewil toto o keie me jomau toto, kakela ir ada. ¹⁴ Erodej nanmarki mariada pwe mar a indandjili, a ap majani: Iei Ioanej jaunpaptaj o, me mauredar jan ren me melar akan;iei i me a wia manaman pukat. ¹⁵ Akai inda, me i Eliaj; a akai, me i jaukop amen de amen me due jaukop akan. ¹⁶ Ni en Erodej mariada, a ap majani: Ioanej, me i lepuke jan mon a; ari, a mauredar. ¹⁷ Pwe pein Erodej me poron won, jaikidi Ioanej, o jaliedi on nan imaten pweki Ero diaj, en ri a ol Pilip a paud, pwe a id paude kida i. ¹⁸ Pwe Ioanej me kapun on Erodej: Me jota pun

omui atia *jan* en ri omui ol a paud! ¹⁹ Iei, me Ero diaj kailon kila i, ap men kamela i; ari, a jota kak. ²⁰ Pwe Erodej laan Ioanej, pwe a aja, me i ol pun o jaraui amen, i ari tataakata i, ap peiki *on* o mamani perenek. ²¹ Ari ran mau eu, ran en Erodej a ipwidi, a ap kotin kamadipa a jaupedi ko, o a jaumaj oko, o na me lapalap en wein Kaliläa kan. ²² Ari, nain Ero diaj jeripein ap kodo kakalek, kamakamait Erodej o me momod re a ko ni tepel. Nanmarki ap majani *on* jeripein o: Poeki re i meakot, me koe mauki; i pan ki *on* uk. ²³ I ari kotin kaula: Meakot koe poeki re i, i pan ki *on* uk, lao lel apali en ai wei. ²⁴ A ap pedoi wei indan in a: Da me i pan poeki? I ari inda: Mona en Ioanej jaunpaptaij o. ²⁵ I ari puredo, madan *don* ren nanmarki o, poeki, inda: I men, komui en madan kotikido mona en Ioanej jaunpaptaij nan eu dal en! ²⁶ Nanmarki ap topwaila kaulap, a pweki a kotin kaula o pweki ir, me *ian* i ni tepel ko a jota men kapapalawei. ²⁷ Nanmarki o ap madan poronela jaunpei amen, majani, mona en wijikedo. ²⁸ A ap kola, lepuke *jan* mona nan imaten, ap wa kodo mona o nan dal eu ap ki *on* jeripein o; jeripein o ap kion in a. ²⁹ A tounpadak kan lao ronadar, re ap kodo ale kalep a, nekidala nan joujou o. ³⁰ Wanporon oko kapokon irail pena ren Iejuj, potoan *on* i meakaroj, me re wia o me re kawewedar. ³¹ A ap kotin majani *on* irail: Komail kelepe *don* jap tan; kamol maj. Pwe me toto purepure ir; irail ari jota pijokki *on* mana. ³² Re ap takeda jop kelep kolan jap tan. ³³ A me toto kilan ar majalwei; me toto aja irail. Ir ari japal *jan* kanim karoj audi mo a ap pokon pena re a. ³⁴ A Iejuj lao keredi *jan* nan jop o, ap majani aramaj toto, ap kupura ir ala; pwe likamata irail jip, me jota jile parail. A ap kotin tapiada kawewe *on* irail me toto. ³⁵ Waja lao jautik penaer, japwilim a tounpadak kan ap poto *don* re a, potoan *on*: Jap tan eu met, ap waja jautiker; ³⁶ Re kotin kadar ir *pajan*; pwe re en paanewei jap koren kan o kijin kanim akan o pein netiada kan ar prot, pwe jota man ar tunole meakot. ³⁷ A ap kotin *japen* majani *on* irail: Komail katunole ir! Re ap potoan *on* i: Je en kola

en netiada prot me denar riepuki, ap ki *on* irail ren tunole? ³⁸ A ap kotin majani *on* irail: Lupon en prot depa mi re omail? Kowei kalelapok! Re lao kalelepok, rap potoan: Me limau o mam riamen. ³⁹ A majani *on* irail, re en wia pwini ir *pajan*, kamodan ir di *on* nan rä. ⁴⁰ Re ap mondi ni pwin akai; wad epuki o limek ni pwin ko. ⁴¹ A ap kotikidar lupon en prot limau o mam riamen majandan nanlan laolaoki pwilitiki *pajan* o ari, kotiki *on* japwilim a tounpadak kan, pwe re en nek *on* irail. O mam riamen oko pil nene *on* irail karoj. ⁴² Irail karoj ari manaer o medier. ⁴³ Rap deuk pena kopou eijokriau maremor en kamadip o luan mam oko. ⁴⁴ Irail me tunoler prot oko me ol limekid. ⁴⁵ I ari kotin madan pain japwilim a tounpadak kan, irail en ko *on* nin jop o, tion won Petjaida palio, pwe a pan kotin kadar *pajan* pokon o. ⁴⁶ A lao kotin kadar ir *pajan*, a ap kotidalan nan nana eu, pwen laolao. ⁴⁷ A lao jautik penaer, jop o mi nan ailep en jed. A a kotin kalakalapuk nan jap. ⁴⁸ I ari majani arail wiawia roro, pwe me *an* maton irail. A nin joran a koti *don* irail, weid pon jed, a pan dauli ir wei. ⁴⁹ Ari, ni arail kilan a kotin weweid pon jed, re kiki *on*, me ani amen. Re ap weriwer. ⁵⁰ Pwe irail karoj kilan i, ap majapwekada i ari madan majani *on* irail, majani: Komail perenda! Nai met! Der majak! ⁵¹ I ari keredan pon jop o, ap moledi. Re ap puriamui kila kaulap o ponepone kida. ⁵² Pwe re jota lamelame prot oko; pwe monion arail kakaluakalar. ⁵³ Irail lao kotido, re ap inen *don* wein Kenejaret, ap kai *on* liman jap o. ⁵⁴ Irail lao keredi *jan* nan jop o, re ap madan ajada i. ⁵⁵ Re ap tan *pajan* waja karoj tapiada wa *don* i me jomau pon ro 'rail waja re ron, me a kot ia. ⁵⁶ O waja, me a kot ia, kijin kanim laud akan de jap, re kin pwilikidi nani al akan me jomau kan, ap poekipoeki, pwe re en jair kailan japwilim a likau ta. Ari, me doke ko karoj ap kelailada.

7

¹ PARIJÄR akan o jaunkawewe kai ap pokon *don* re a, me kodo *jan* Ierujalem.
² Ni ar kilan japwilim a tounpadak kai kan

proteki pa jamin, jo omiom, ³ Pwe Parijār o Juj akan jota kin mana, ma re jo omiom maj; pwe re wiawia padok en men kauga ko. ⁴ O ni ar kin puredo jan wajan net, re jota kin mana, ma re jo omiom maj o tiak toto, me re aledi, re kin wiawia: Widen dal tikitik, dal laud, dal praj, o men momod. ⁵ Parijār o jaunkawewe ko ap kalelapok re a: Da me japwilim omui tounpadak kan jota wiaki padok en men kauga kan? A re manata prot jo omiom? ⁶ A kotin japen majani on irail: Melel eta en Iejaija a kopadar, me komail malaun akan, iduen a intinidi: Aramaj pukat kin kaka kin ia au arail a monion arail me doo jan ia. ⁷ Ari, me mal ar kaudok ia, pwe kujoned en aramaj eta, me re kin kaukawewe. ⁸ Pwe komail kin kajela kujoned en Kot, ap id wiawia padok en aramaj; iet widen dal laud o tikitik ape; o pil akai, me komail kin wiawia. ⁹ A ap kotin majani on ir, melel me komail kajela kujoned en Kot, pwe komail en apwaliela pein omail padok. ¹⁰ Pwe Mojej majani: Kakaki jam om o in om; o meamen me lalaue jam a de in a en kamela! ¹¹ A komail kin inda, ma aramaj amen indai on jam de in a: Korpan (iet wewe: Mairon eu), me koe men aneki jan ia, komail inda, me jota dip a. ¹² Komail ari jola mueid on i, en wiai on jam a de in a meakot. ¹³ Ap kawe kila majan en Kot omail padok, me komail pein wiada. O pil me toto me due met, me komail kin wiawia. ¹⁴ Ni a kotin molipe pena pokon o re a, a kotin majani on irail: Komail karoj ron ia o weweki! ¹⁵ Jota meakot men likin aramaj, me pan ko on lole, kajaminela i. A meakan, me koda jan lole, iei eta, me kin kajaminela aramaj. ¹⁶ Meamen me jalon a mia men ron, i en ron! ¹⁷ Ni a kotilon on nan im eu jan ren aramaj oko, japwilim a tounpadak kan ap kalelapok re a duen karajeraj o. ¹⁸ A ap kotin majani on irail: Da, komail me pil jo lolekon? Komail jota dedeki, me meakot men likin aramaj kin ko on lole, jota kak kajaminela? ¹⁹ Pwe a jota ko on nan monion; pwe nan kaped eta, ap pidok wei jan, koko jan meakaroj? ²⁰ A ap kotin majani: Meakan me koda jan lol en aramaj, iei me kin kajaminela aramaj. ²¹ Pwe jan lol en aramaj, jan nan monion, lame-

lam jued kin tapida jan ia: Kamal, nenek, kamela aramaj. ²² Pirap, norok, jarjued, widin, jeno, poojued, lalaue, lemai, joukoti. ²³ Mejued pukat karoj tapida jan lole, ap kajaminela aramaj. ²⁴ I ari kotila jan waja o, kotilan wein Tiruj o Jidon, a lao kotilon on nan im eu, ap jota men, aramaj en aja i. Ari, a jota kak rirala. ²⁵ Pwe li amen, me na jeripein nen jaut ti poa, madan ronada i, ap kodo dairukedi on ni aluwilu a. ²⁶ Li en Krik amen, kijan jap en Jiro-Penijia, potoan on, poekipoeki re a, en kauja jan na jeripein tewil o. ²⁷ Iejuj ap kotin majani on i: Jeri ko pan med maj. Pwe a jota mau, ale en jeri ar tunol prot, ap kajedi on ren kiti. ²⁸ A ap japen potoan on i: Melel Main! Ari, kiti kin tunole maremor en jeri ar tunol prot pan tepel. ²⁹ A ap kotin majani on i: Pweki om lokaia en, kowe! Tewil o ko janer ren noum jerepein o! ³⁰ Ari, a kolan im a, a ap diarada, me tewil o ko janer, o na jeripein wonon nan deu a. ³¹ A lao pil kotin purela jan wein Tiruj o Jidon ap koti don ni le en Kalilaa, weidedo nan wein Dekapolij. ³² Re ap wa don i jalonepon amen, me loton; irail ari poeki re a, en kotin pwil poa lim a. ³³ I ari kotin ukala jan i ni pokon o, ap kilon on jondin lim a nan jalon a o likidi jair lo a. ³⁴ A ap majandan nanlan, ajmamarada, majani on i: Epata! (iet wewe: Wajok pajan). ³⁵ Jalon a ap madan wajok pajan o jal en lo a lapwada. A ap lokaia mau. ³⁶ I ari kalik irail edi re depa indai on meamen. A kainapwi irail; ari, re ap kalaudela ar kaloki jili. ³⁷ Re puriamui kila kaulap, inda: Me mau, me a wia dar kan! Pwe a kakaronada me jalonepon, ap kalokaiada, me loton.

8

¹ NI ran oko pil pokon kalaimunia mia, ap jota me re tunole; a ap kotin molipedo japwilim a tounpadak kan, majani on irail: ² I pokela pokon et, pwe re ieian ia ran jilu, ap jota ar tunol. ³ O ma I kadar ir won ni im ar dupok, re pan liponmaj nani al, pwe akai ir kodo jan waja doo. ⁴ A japwilim a tounpadak kan ap japen potoan on i: Ia waja, me amen pan kak ki jan ia prot, men kamedela pokon et nan jap tan

et? ⁵ A ap kotin kainoma re irail: Prot depa mi re omail? Re ap japen potoan on: Me iju. ⁶ I ari kotin majani on pokon o, en mondi on nan pwel, ap kotikida lopon en prot iju, laolaoki, pilitiki pajan o ari, ap kotiki on japwilim a tounpadak kan, pwe ren nek. Irail ari nek on pokon o. ⁷ Kijin mam kai pil mia, i ari laolaoki o majani, ren pil neki on irail. ⁸ Irail ari mana o medier. Irail ap deuk pena kopou en maremor iju luan kamadip, ⁹ Me manaer me koren ion pakid. A ap kotin kadar ir pajan. ¹⁰ Io japwilim a tounpadak kan ap madan kotidan pon jop pot, kotelan nan wein Dalmanuta. ¹¹ Parijär akai ap kodo, tapiada akamai on i, men kilan re a kilel jan nanlan, pwe re kajonejon i. ¹² A ap kotin kaananala nan nen i, majani: Menda di wet nonki kilel eu? Melel I indai on komail: Jota kilel eu pan ko on di wet. ¹³ I ari kotila jan irail, pil pur on nin jop o, kotilan palio. ¹⁴ Irail ap monokela prot oko, men kapinwar arail, lopon prot ta ieu mimi re rail nin jop o. ¹⁵ I ari kapun on irail majani: Kalaka en Parijär ko ar kalap o en Erodej a kalap. ¹⁶ Irail ap lamelame nan pun arail: Jota atail prot oko. ¹⁷ Ni en Iejuj a kotin maniada, a majani on irail: Da me komail toutouki a jota kan omail prot? Komail jaikenta dedekila o weweki? Monion omail kapikapitakaita? ¹⁸ Maj omail mia, ap jota kilan; jalon omail mia, ap jota ron. O komail jota tamataman, ¹⁹ Ni ai pilinon me limekid lopon en prot limau o, kopou en maremor depa, me komail deukada? Re ap potoan on i: Me eijokriau. ²⁰ O iju nan pun en me pakid, kopou en maremor depa, me komail deukada? Re ap potoan: Me iju. ²¹ A ap kotin kainoma re 'rail: A da me komail jota dedeki? ²² A ap koti don Petjaida. Re ap wa don i majkun amen, poekipoeki en jair i. ²³ A ap kotin ale pa en me majkun o kaluala jan ni kijin kanim o; A ap likidi on ni maj a o pwil poa lim a ko ap kainoma re a, ma a kilanada waja de jo? ²⁴ I ari jarada potoan: I kilan aramaj akan likamada tuka kai, me alialu jili. ²⁵ A pil pwil pon maj a lim a ko, ap kajaradakeda. I ari kelailada ap kilanada mau. ²⁶ A ap kotin kadaralan nin im a majani: Koe depa pur won ni kijin

kanim o, o pil depa indai on meamen nin kanim o! ²⁷ Iejuj i japwilim a tounpadak kan ap kotieila nan kanim en Jäjarea Pilipi ko. Ari, ni a kotikot kowei, ap kotin kainoma ren japwilim a tounpadak kan majani on irail: Ij me aramaj inda me nai? ²⁸ Irail japen i potoan on: Ioanej jaunpaptaij; a akai inda, me Eliaj; a akai, me amen jan ren jaukop akan. ²⁹ A ap kotin kainoma re irail: A komail, ij me komail kin inda me nai? Petruj ap japen potoan on i: Komui Krijtuj! ³⁰ I ari kotin kalik irail edi, re depa indai on meamen i. ³¹ A ap kotin tapiada kawewe kin irail, me Nain aramaj en kalokolok toto o jokonekonla pan jaumaj akan, o jamero lapalap akan, o jaunkawewe kan, o pan kamela, ap pan maureda murin ran jilu. ³² Majan wet a kotin majani janjal. Petruj ap ukada i tapiada kapun on i. ³³ Iejuj ap kotin jaupeido aupwil jili pon japwilim a tounpadak kan, kapun on Petruj majani: Kola muri, Jatan! Pwe om lamelam kaidin en Kot, a en aramaj. ³⁴ A kotin molipedo pokon o japwilim a tounpadak kan, a majani on irail: Meamen pan idauen ia, en tounmeteki pein i, ap wada a lopu, idauen ia. ³⁵ Pwe meamen kanakanai maur i, pan pupe jan. A meamen kajela maur i pweki nai o ronamau, pan dorela i. ³⁶ Pwe da me katepan aramaj a aneki jappa u, ap kajela maur? ³⁷ O da me aramaj pan wiliankida maur i? ³⁸ Pwe meamen namenok kin ia o ai padak kan nan pun en di en kamal o jued wed, i me Nain aramaj pil pan ailaki, ni a pan kodo ni linan en Jam a ian tounlan jarau kan.

9

¹ A AP kotin majani on irail: Melel I indai on komail: Akai me ian mi met, jota pan mela, lao kilan wein Kot a kokido manaman. ² Murin pon wonu pon Iejuj ap kotin ukada Petruj o Iakopuj o Ioanej kalua ir dalan pon nana ileile eu, ir kalapuk. I ari kotin wukila mo 'rail. ³ Japwilim a likau ko linalinala, puetepueteta jno. Jota jaunloplop nan jappa kak kapuetepuetetala dueta. ⁴ Eliaj i Mojej ap pwara don ir, ari, ira o Iejuj ap mamajan pena. ⁵ Petruj ap japen potoan on Iejuj: Rapi, me mau on kitail en kotikot met. Kitail en kauada

kijin im jilikij: Tanpaj ar, o en Mojej o en Eliaj. ⁶ Pwe a jaja, da me a pan inda, pwe re majapwekada. ⁷ Pali en dapok pali ap kadupwal irail edi; o nil eu peidido jan nan dapok o: I met nai. Ol kompok! Komail ron i! ⁸ Ari, re jaliokeda, jolar amen me re kilan, Iejuj ta, me kotikot re 'rail. ⁹ Ari, ni arail kotikot kotido jan nin nana o, a kotin kalik irail edi, re depa indai on meamen, me re kilan ko, lao Nain aramaj mauredar jan ren me melar akan. ¹⁰ Re ap edie pena majan pot et nan pun ar, ap peipeidokki pena, da wewe en maureda jan ren me melar akan? ¹¹ Irail ap peidok re a potoan on: Da me jaunkawewe kan indaki, Eliaj pan pwarado maj? ¹² I ari kotin japen, majani on irail: Melel Eliaj kodo maj, kamauiaada meakan. O iaduen intinidi duen Nain aramaj? Me pan kolokolok toto o jokonekon. ¹³ A I indai on komail, Eliaj pwarer, o re wiai on i, me re mauki duen a intinidi due. ¹⁴ A lao koti don tounpadak kan, a majani pokon kalaimunia eu kapil ir pena o jaunkawewe kan peipeidok re irail. ¹⁵ Ni ar kilanadar i, pokon o ap puriamuiki la tanado ranamau on i. ¹⁶ A ap kotin kainoma re irail: Peidok da kai, me komail idedok re 'rail? ¹⁷ Amen toun pokon o japen i potoan on: Jaunpadak, i potoan don komui nai putak o, me nen loton mi poa. ¹⁸ Ari, waja karoj me a kin tiada poa, a kin kapururada; a ap kin pudopud o katekatete ni o tonetonela. I potoan on japwilim omui tounpadak kan, pwe re en kauja jan i, ari, re jota kak. ¹⁹ A ap kotin japen irail majani: Di wet meid jopojon. Ia arain ai pan mimi re omail, ia arain ai pan kokoa komail? Wa don ia i! ²⁰ Irail ap poto don i. Ni a kotin majani i, nen o ap madan kupururada i; a ap pupedi on nan pwel, wia pudopud taputapur jili. ²¹ A ap kainoma ren jam a: Ia arain me kot et a lel? A ap potoan on: Jan ni a jeri. ²² Pan me toto a kin kajedi on i nan iai o nan pil, pwen kamela i. Ari, ma re kotin kak on, re kotin kupura kit ala jauaja kit! ²³ Iejuj ap kotin majani on i: Ma koe me pojon; meakaroj me kak ren me pojon. ²⁴ Madan jam en kijin jeri ap weriwer, janejan, potoan: Main, i pojon. Kom kotin katinaiada

jan ai jopojon. ²⁵ Ni en Iejuj a kotin majani ar tanetan pena, a ap anianiada nen jaut o kotin majani on nen loton o jalonepon: I indai on uk, koieido jan lole! Koe depa pure won i! ²⁶ A ap weriwer, kapururada kaulap, ap koiei jan. I ari likamata a melar. Akai ap inda, a melar. ²⁷ Iejuj ap kotin ale pa a kauada, i ari uda. ²⁸ Ni a koti don ni im o, japwilim a tounpadak kan ap okiok peidok re a potoan on: Da me je jota kak kaujeki jan? ²⁹ A ap kotin majani on irail: Jon wet jota kin koki jan meakot kapakap o kaijejol eta. ³⁰ Re ap kotila jan waja o, weidala nan Kaliläa. A jota men, meamen en aja. ³¹ Pwe a men kotin kawewe on japwilim a tounpadak kan ap majani on irail: Nain aramaj pan panalan ni pa en aramaj. Irail pan kamela i a murin a kamela a pan maureda murin ran kajilu. ³² A irail jota dedeki majan o; a re majak kalelapok re a. ³³ A ap koti don Kapernaum; ni a kotikot nan im o a ap kotin kainoma re 'rail: Da me komail akakamaiki nani al o? ³⁴ Irail ari nenenla, pwe re akamaiki nani al o, ij me pan laud re 'rail. ³⁵ I ari kotidi, molipedo ekriamen oko, ap majani on irail: Meamen men moa, a en mi muri o papa on karoj. ³⁶ I ari kotin ale kijin jeri amen, kotikidi on nan pun arail: A lau palodi i ap majani on irail. ³⁷ Meamen me apwali amen jan ren kijin jeri pukat ni ad ai, a pil apwali ia. A me apwali ia, kaidik nai, me a apwali, a me kadar ia do. ³⁸ Ioanej ap japen i, potoan on: Jaunpadak, je kilan amen, me kakauj tewil akan ni mar omui, a ap jota kin ian kit. Kit ari inapwiedi, pweki a kaidin kij at. ³⁹ Iejuj ap kotin majani: Der inapwiedi! Pwe meamen me wia manaman ni ad ai, jota pan kak en lalaue ia. ⁴⁰ Pwe meamen jota u on kitail, i kijan atail pali. ⁴¹ Pwe meamen, me pan ki on komail dal en pil eu ni ad ai, pweki omail kijan Krijtuj, melel I indai on komail, katin i jota pan jalona jan. ⁴² O meamen, me kamakar amen ir me tikitik, me pojon ia, a mau on takai en ir plaua eu en paudoki on ni tapin wor a; a ap lokidokila nan madau. ⁴³ Ma apali en pa om kamakar uk, lepuke jan! A mau on uk, ko on maur, ni om danidan jan om pa

pokon mia, ap ko *on* nan pweleko, nan kijiniai jokun. ⁴⁴ Waja ar muaj jota kin mela o kijinie i jota kin kunla. ⁴⁵ O ma apali en nä om kamakar uk, lepuka *jan*! A mau *on* uk, ko *on* maur ni om jikilikil *jan* om pat en nä pokon mia, ap lokidokila nan pweleko, nan kijiniai jokun. ⁴⁶ Waja ar muaj jota kin mela o kijiniai jota kin kunla. ⁴⁷ Ma apali maj om kamakar uk, kapida *jan*! Me mau *on* uk, maj pali pedelon *on* nan wein Kot *jan* maj unjok lokidokila nan kijiniai en pweleko. ⁴⁸ Waja ar muaj jota kin mela, o kijiniai jota kin kunla. ⁴⁹ Pwe amen amen pan joleki kijiniai, dueta mairon karoj kin joleki jol. ⁵⁰ Me mau jol. A ma jola nam en jol, nam a pan ko *jan* ia? Jol en mi re omail o komail popol pena!

10

¹ IEJUI ap kotila *jan* waja o, koti *don* wein Iudäa, palila *jan* Iordan. Aramaj ap pil pokon *don* re a. A ap pil pur *on* padak kin ir, due me a kin wiawia. ² Parijär kai ap kodo pepeidok re a: Me pun, ol en mui *jan* a paud? Irail ari kajonejon i. ³ A ap kotin japen majani *on* irail: Da me Mojej majani *on* komail? ⁴ Re ap japen: Mojej muijeda kijin likau en kamueit en wiaui, ap mui *jan*. ⁵ Iejui ap kotin japen majani *on* irail: Pweki omail kapitakai, me a intinie kida kujoned wet. ⁶ A nin tapin jappa a wiauiata: Kot a kotin wia ira da ol o li. ⁷ I me aramaj amen pan pededi jam a in a, pat *on* eta a paud. ⁸ Ira ari pan uduk eta eu, ira joer riamen, a uduk eta eu. ⁹ Ari, meakot Kot kapad penaer, aramaj der kamueit pajan! ¹⁰ Nan im o japwilim a tounpadak kan pur *on* kalelapok re a due. ¹¹ I ari kotin majani *on* irail: Meamen, me mui *jan* a paud li, ap ale amen, a kamal i. ¹² O ma li amen mui *jan* a paud, ap ale amen, a kin kamal. ¹³ Re ap poto *don* re a kijin jeri kai, pwen kotin jair ir. Tounpadak kan ap kapoui irail me wado ko. ¹⁴ Ni en Iejui a kotin majani, a ap kotin juede kida, ap majani *on* irail: Mueid *on* kijin jeri akan, en ko *don* re i. Der kalik irail edi! Pwe iei jon en, me udan wein Kot. ¹⁵ Melel I indai *on* komail, meamen, me jota ale wein Kot rajon kijin jeri men, a jota pan pedelon *on*

lole. ¹⁶ A kotin palo irail edi, pwil po 'rail lim a ko, kapai irail ada. ¹⁷ Ni a kotieilan nani al o, meamen ap *tan don* i, kelepukedi, kalelapok re a: Jaunpadak mau, da me i en wia, pwe i en joki maur joutuk? ¹⁸ Iejui ap kotin majani *on* i: Da me koe indaki, me I mau? Jota meamen me mau, Kot eta. ¹⁹ Koe kin aja kujoned akan: Koe der kamal! Koe der kamela! Koe der pirap! Koe der kinakine mal! Koe der morjued! Wauneki jam om o in om! ²⁰ A ap japen potoan *on* i: Jaunpadak, mepukat i kin wiawiada *jan* ni ai tikitik kokodo. ²¹ Iejui ap kotin mamajani i o kupura, ap majani *on* i: Me takij me lua, kowei, netikila meakaroj, me koe aneki, ki *on* me jamama kan; om pai ap pan mi nanlan; ap kodo, ale om lopu idauen ia! ²² I ari patau kila majan pot et, kokola injenjued, pwe a kapwa me toto. ²³ Iejui ap kotin aupwili jili, ap majani *on* japwilim a tounpadak kan: Meid apwal *on* me kapwapwa, en pedelon *on* nan wein Kot. ²⁴ Tounpadak kan ap puriamui kila a majan oko. Iejui ap pil kotin japen majani *on* irail: Jeri ko! Meid apwal *on* irail, me keleki kapwa, en pedelon *on* nan wein Kot. ²⁵ Me manai *on* kamel en tilon nan por en dikok, *jan* me kapwapwa en ko *on* nan wein Kot. ²⁶ Irail ari waponda kaualap, indinda nan pun arail: A ij me kak kamaurela? ²⁷ Iejui ap kotin mamajani won irail majani: A jo kak pan aramaj, a kaidin pan Kot; pwe ren Kot meakaroj me kak. ²⁸ Petruj ap tapiada potoan *on*: Re majani, je likidmaliela meakaroj, ap idedauen komui jili. ²⁹ Iejui ap kotin japen majani! Melel I indai *on* komail: Jota meamen, me likidmaliela im, de ri a ol, de li akan, de jam, de in, de a paud, de jeri ko, de jap pweki nai o ronamau, ³⁰ Me jo pan id aneki pan me epuki anjau wet im, o ri a ol, o li akan, o nono, o jeriko, o jap, ianaki kamekam, o maur joutuk nan mui kokodo. ³¹ A me toto men moa, pan men murla, o men mur pan moala. ³² Ni arail kotikot kodalan Ierujalem, Iejui me kotin tion mo 'rail; a irail puriamui kila, idedauen wapon. A ap kotin ale ekriamen oko, ap kotin tapiada majani *on* irail, me pan wiaui *on* i ko: ³³ Kilan, kitail ko-

dalan Ierujalem. Nain aramaj pan panalan jamero lapalap o jaunkawewe kan; re ap pan kadeikada, en kamela, ap id kilan ren me kijan men liki kan. ³⁴ Re ap pan kapikapit i, o woki, o kondipi, o kamela. A ap pan maureda murin ran jilu. ³⁵ Iakopuj i Ioanej nain Jepedäuj akan potodo, potoan on i: Jaunpadak, je men, komui en kotin wiai on kit meakot, me je mauki. ³⁶ A ap kotin majani on ira: Da me koma mauki, I en wiai on koma? ³⁷ Ira ap potoan on i: Re kotin mueid on kit, amen kit en mod pali maun omui, a amen pali main nan omui linan. ³⁸ A Iejuj kotin majani on ira: Koma jaja, me koma poekipoeki en. Koma pan kak nim dal, me I nim, de paptaijeki paptaij me I paptaijeki? ³⁹ Ira ap potoan on i: Je kak. Iejuj ap kotin majani on ira: Ei, koma pan nim dal me I nim, o paptaijeki paptaij, me I paptaijeki. ⁴⁰ A mod pali maun i o pali main i, I jota kak mueid on; pwe on irail eta, me a onop on. ⁴¹ Ni en ek oko ar ronada, re ap juedekida Iakopuj i Ioanej. ⁴² Iejuj lao molipe ir do, ap kotin majani on irail: Komail aja duen jaupeidi en wei pokon ar kin poe irail edi o ar jaumaj akan kin manaman on ir. ⁴³ Ari, due met jota pan wiaui nan pun omail. A me men laud nan pun omail, a en omail papa. ⁴⁴ Meamen re omail, me men jaumaj, en ladu en karujia. ⁴⁵ Pwe pil Nain aramaj jota kotido, pwe en papa i, a pwen papa on irail, kida maur i wiliandi me toto. ⁴⁶ Irail ap ko don Ieriko. Ari, ni i o japwilim a tounpadak kan o pokon kalaimun kotii ei jan Ieriko, Partimäuj majkun, nain Timäuj, momod liman al o, wia poekipoek. ⁴⁷ A ni a ronada, me iei Iejuj en Najaret, a ap weriwer indada: Iejuj, japwilim en Dawid, kupura ia! ⁴⁸ Me toto ap kidaue, pwen nenenla. Ari, a ap kalaudela a weriwer: Japwilim en Dawid kupura ia! ⁴⁹ Iejuj ari kotin udi, majani en peekek kodo. Ir ari ekeredo ol majkun o indai on i: Injenemau, uda! A kotin molipe uk! ⁵⁰ I ari kajela a likau madan uda ap poto don Iejuj. ⁵¹ Iejuj ap kotin japen majani on i: Da me koe mauki, I en wiai on uk? Me majkun o ap potoan on: Rapuni, i men potoan kilan waja. ⁵² Iejuj ap kotin majani on i: Ukewei!

Om pojon me kakelail uk ada. I ari madan kilanada waja, ap idauen la Iejuj.

11

¹ NI arail koren ion Ierujalem, kokolan Petpake o Petanien impan dol Oliwe, a ap kotin poronela japwilim a tounpadak riamen. ² Majani on ira: Koma ko on nan kijin kanim en, me palilan komail. Ari, ni oma pedelon on lole, koma pan madan diar ejel pul amen a janjal, me aramaj amen kaikenta dake. Lapwada i o kalu-ado met! ³ A ma meamen indai on koma: Da me koma wiaki met? A koma japen: Kaun o men en upa. Ari, a pan madanada kadarado. ⁴ Ira ari kola, diar ejel pul o, a janjal likin im o nan au en al riau; ira ap lapwada. ⁵ Akai ir u waja o indai on ira: Da me koma lapwakida ejel pul en? ⁶ Ira ari japen kin irail, me Iejuj majani on ira. Irail ari kadar on ira. ⁷ Ira ari potoan don ejel pul o ren Iejuj, pwilidi on ar likau ko poa. I ari kaipokedi on poa, ⁸ Me toto perokida jan ar likau nani al, akai paledi ran tuka, irepakidi nani al o. ⁹ Irail me tion o me idauen ap nijinij, inda: Ojiana! Meid iajunai me kotikido ni mar en Kaun! ¹⁰ Meid pai wei kokodo, en jam atail Dawid! Ojiana nanlan! ¹¹ A ap kotilon on Ierujalem o im en kaudok. A lao kotin mamajani jili meakan, a ap kotilan Petanien pwe a waja ponier, ianaki eikriamen. ¹² Pweidi jonada, irail ap kotin puredo jan Petanien. A ap kotin men konotada. ¹³ A lao kotin majani tuka pik apot jan waja doo, ta mia. A ap koti don, ma a jo pan diar meakot ia. Ni a lel don, a ap kotin diarada ta eta, pwe jaikenta anjau en pik. ¹⁴ I ap kotin japen majani on i: Jota meamen pan kan jan uk wan tuka kokolata. A japwilim a tounpadak kan ron. ¹⁵ Irail ap koti don Ierujalem. Iejuj lao kotilon on nan im en kaudok, a ap kotin tapiada kaje jan irail, me netinet nan im en kaudok, ap wukidedi en jaun kawil moni ko ar tepel o en men netin muroi ko ar men momod. ¹⁶ Ap jola mueid on meamen, en wala dal eu nan im en kaudok. ¹⁷ I ari kotin kawewe majani on irail: A jo intinidi, me im ai adaneki, im en kapakap on toun jappa karoj? A komail wia kila deun men pirap! ¹⁸ Jamero laplap akan

o jaunkawewe kan ronada, ap lamelame duen ar pan kamela i, pwe re majak i, pwe aramaj karoj puriamuiki a padak. ¹⁹ Ni a jautik pena, a ap kotiieila jan kanim o. ²⁰ Ni manjan, ni arail kotikot kowei, re ap majaniada tuka pik o a monedar jan nin tapi. ²¹ Petruj ap katamaneki potoan on i: Rapi, re kotin majani tuka, me re kotin kariala o a monelar. ²² Iejuj ap kotin japen majani on irail: Komail pojon Kot! ²³ Pwe melemel, I indai on komail, ma meamen pan indai on nana wet: Mokidewei lokidokila nan madau! Ap jota peikajal nan monion i, a pojon me meako, me a inda, pan pwaida, a pan wiaui on, me a inda. ²⁴ Iei me I indaki on komail: Meakaroj, me komail inon ion ni omail kapakap, kamelele, me komail pan ale, a ap pan pwai don komail. ²⁵ Ari, ni omail kapakap maki on, ma kajuede kai mi re omail on amen, pwe Jam omail, me kotikot nanlan, en pil makeki omail japun kan. ²⁶ A ma komail jota mak, Jam omail, me kotikot nanlan, jota pil pan makeki on komail omail japun kan. ²⁷ Re ap pil pure don Ierujalem. Ni a kotikot jili nan im en kaudok o, jamero lapalap akan, o jaunkawewe kan, o jaumaj akan ko don re a. ²⁸ Ap potoan on: Manaman en ij, me komui wiawiaki mepukat? O ij me kiwei manaman om, en wiawia mepukat? ²⁹ Iejuj ap kotin japen majani on irail: I pan pil idok peidok eu re omail. Komail japen ia, I ap pan id indai on komail, manaman en ij, me I wiaki mepukat. ³⁰ En Ioanej a paptaij, men nanlan de me ren aramaj? Japen ia! ³¹ Irail ap lamelame nan pun arail inda: Ma kitail inda, men nanlan, a pan majani: Da me komail jo kameleleki? ³² A ma kitail inda, me ren aramaj irail majak pokon o, pwe irail karoj lamelame, me Ioanej jaukop melemel amen. ³³ Re ap japen potoan on Iejuj: Je jaja. Iejuj ap kotin majani on irail: I jota pil pan indai on komail, man en ij me I wiaki mepukat.

12

¹ A AP kotin tapiada padaki irail ni karajeraj akan: Aramaj amen me padukedi mat en krep eu o kele pena, ap weirada deun wunit krep eu, o kauada im en jilajil eu, ap muedalan jaumat akai, ap momaitelan

nan wai. ² Kadekadeo anjaun rak, a ap kadaralan jaumat oko ladu amen, pwen ale ren jaumat oko kijan wan matuel o. ³ Re ap jaikidi, kame o ari, kadarala kaip. ⁴ A ap pil kadaralan irail amen ladu, re ap kate, pwalan on mona, ap kadarala i kajaroela. ⁵ A ap pil kadarala amen; re ap kamela; pil me toto re woki akai, a re kamela akai. ⁶ Ari, na ieroj eu, me a pokepoke, i me a kadarala ikmuri, a majani: Re pan wauneki nai ol. ⁷ A jaumat pukat inda pena nan pun arail: Jeri en jojo met; na, kitail en kamela! Ari, kitail ap pan id aneki jojo o; ⁸ Re ap ale, kamela, kajewei jan nan mat en krep. ⁹ Ari, da me jaumaj en mat o pan wia? A pan kodo, kamela jaumat oko; a ap pan mued on akai matuel o. ¹⁰ Komail jota wadoker kijin likau et: Takai, me jauje kan kajapokelar ap id wialar takai en pukakaim? ¹¹ Mepukat wiaui ren Kaun o, men kapuriamui patail. ¹² Irail ari jojon pwen jaikidi i, a re majak aramaj akan, pwe re aja, me a karajeraje kin irail. Irail ari kokola jan re a. ¹³ Irail ap kadaralan re a Parijār o ian en Erodej akai, pwen kajapune i jan ni a majan. ¹⁴ Ari, ni ar kodo, re potoan on i: Jaunpadak, je aja, me komui me melemel o jota injenoki meamen. Pwe komui jota lipilipil maj en aramaj, a kom kaukawewe al en Kot ni me pun. Me pun, en nopweiki moni on nanmarki de jo? Je en kida, de je ender kida? ¹⁵ A a kotin mani ar malaun majani on irail: Menda komail jonejon ia? Wa don ia eu denar en, pwe I en kilan. ¹⁶ Irail ap wado. A ap kotin majani on irail: Mom o intin en ij met akan? Irail potoan on i: En nanmarki. ¹⁷ Iejuj ap kotin japen, majani on irail: Ari, komail ki on nanmarki me nain nanmarki, o on Kot me japwilim en Kot. Re ap puriamui kila i. ¹⁸ Jadujār akai ap ko don re a, me kin inda me dene jota me pan maureda jan mela. Re ap peidok re a indada: ¹⁹ Jaunpadak, Mojej intine don kit er, ma ri en ol amen mela, kidi a paud, jota na jeri ko, a ri a ol ap pan id ale a paud, pwen wiada kadaudok a on ri a ol o. ²⁰ Ari pirien, ol ijimen mia. Men maj re 'rail paude kida li amen ap melar, jota kadaudok a. ²¹ Men muri ap id ale, ap melar, pil jota kadaudok a. A

kajilimen pil dueta. ²² A irail ijimen oko paude kida i, jota kadaudok a. Ari, murin karoj li o ari pil melar. ²³ Ran en iajada ni ar pan maureda, ij me pan paudeki i re 'rail, pwe irail ijimen oko paudekier i? ²⁴ Iejuj ap kotin japen, majani on irail: Omail jota lelapokki kijin likau kan o rojon en Kot, kaidik iei me kareda omail jaj kida? ²⁵ Pwe irail pan lao maureda jan ren me melar akan, re jola pan papaud de kapapaud. A re pan duela tounlan kan me mimi nanlan. ²⁶ Ari, duen me melar akan ar pan maureda, komail jota wadoker nan puk en Mojej, duen Kot a kotin majani on i nan wel en tuka o: Nai Kot en Apraain, o Kot en Ijaak, o Kot en Iakop! ²⁷ Kaidin i Kot en me melar akan, pwe Kot en memaureta! Iei, me komail jaj kida kaulap. ²⁸ Ari, amen ren jaunkawewe kan ap potodo, me roner duen ar kapakaparok pena, ap kajaiuada, me a pajapen me inen, ap idok re a: Ia mo en kujoned karoj? ²⁹ Iejuj ari majani on i: Iet mo en kujoned akan: Ron Ijrael! Kaun patail Kot me Kaun me ta men. ³⁰ Ari, koe en poke ki on Kaun, om Kot, monion om unjok, o nen om unjok, o om lamelam unjok, o om kel unjok! Iei met me mo en kujoned akan. ³¹ A kariau me dueta. Iet et: Koe en pok on men imp om due pein koe! Jota eu kujoned me lapajan mepukat. ³² Jaunkawewe ap potoan on i: Me mau Jaunpadak! Melel me kom majani en! Pwe i me ta men, a jota pil amen, pwe i eta! ³³ O poke ki on i monion unjok, o lamelam unjok, o nen unjok, o kel unjok, o pok, on men impa due pein i, mau jan mairon ijij o mairon tei kan. ³⁴ Ni en Iejuj a kotin majani a pajapen a inen, a ap majani on i: Kom jota doo jan wein Kot. Ari, ap jolar, me men pil idok re a meakot. ³⁵ Iejuj ap pil kotin japen majani ni a kotin kaukawewe nan im en kaudok o: Da me jaunkawewe kan indaki, me Krijtuj nain Dawid? ³⁶ Pwe pein Dawid majaniki ren Nen jarau: Kaun o kotin majani on ai Kaun: Kom kotidi on pali maun i, I lao wia kida wutipan aluwilu omui om imwintiti kan! ³⁷ Ari, Dawid pein kaadaneki i Kaun; a daduen a wia na? Aramaj akan ap mauki a padak. ³⁸ A ap kotin majani on irail ni a padak: Kalaka

jaunkawewe kan, me mauki mi nan likau reirei o men, re en ranmaui ir nan wajan net. ³⁹ O men mod leppantam nan jinakoke kan o kamadip. ⁴⁰ O noper jan li odi im ar, ap liliajoj kapakap reirei. Irail pan lodi on kadeik lapalap. ⁴¹ Iejuj ap kotikot jal on deun moni en mairon, ap mamajani, en aramaj ar kajedi on moni nan deu o. A me toto, me kapwapwa, kajedi on me toto. ⁴² Li odi jamama ap kodo o kajedi on kijin moni riakij, me wiada kwadranj eu. ⁴³ A ap kotin molipedo japwilim a tounpadak kan, majani on ir: Melel I indai on komail, me li odi jamama men et kajedi on me laude jan irail karoj, me pil kajedi on nan deun moni o. ⁴⁴ Pwe karoj kajedi on jan ni ar pai. A i me kajedi on jan ni a jamama, karoj me a, i eta a mana.

13

¹ NI a kotieila jan ni im en kaudok, amen japwilim a tounpadak kan potoan on i: Jaunpadak, kom kotin majani takai o im pukat! ² A Iejuj kotin japen, majani on i: Koe kilekilan im kalaimun pukat? Jota takai eu pan mi pon eu, me jo pan lokidoki jan. ³ Ari, ni a kotikot pon dol Oliwe jal don im en kaudok, Petruj, o Iakopuj, o Ioanej, o Andreaj, re ap kelep potoan on i: ⁴ Re kotin majani on kit, iad mepukat pan wiaui o da pan kadapakilene en mepukat karoj a pan pwaida? ⁵ Iejuj ap kotin japen irail majani: Kalaka, pwe meamen de kotaue komail! ⁶ Pwe me toto pan kodo ni ad ai, inda: Nai i. Re ap pan kotaueda me toto. ⁷ O ni omail pan ron mauin o ron en mauin, komail depa majak! Pwe mepukat udan wiaui; a jaikenta imwi. ⁸ Pwe wei eu pan u on eu wei o pil wei en nanmarki ko, o jap rerer pan wiaui jili, o lek, o injenjued, mepukat kamoe en patau. ⁹ A komail kalaka pein komail! Pwe re pan pan komail la on kapun o jinakoke kan; o komail pan kamekame o wijike don mon monjap o nanmarki kan pweki nai, pwen kadede on irail. ¹⁰ O ronamau en kaloki on maj nan jap karoj. ¹¹ A ni arail wa komail la o parla komail, der lamelame maj, me komail pan inda, pil der madamadua maj. A iei me o, me pan ko on komail ni klok ota, i me komail en inda! Pwe kaidin komail me lokaia a

Nen jarau. ¹² Pwe ol pan panala ri a ol, pwen kamela; o jam na jeri, o jeri ko pan u on jam, in, o pan kare on ir, en kamela. ¹³ Komail ap pan kalinarinarla pan aramaj karoj pweki ad ai. A me dadaurata lao imwi lel, a pan dorela. ¹⁴ Ni omail kilan wiawi jued en kao lapalap, me a pan wiaui waja, me a jo kon on meamen wudok a en dedeki me mimi Iudäa, re en jopo won nan nana ko. ¹⁵ O me mi pon im, depa kodido nan im; a depa pil pedelon on lole, pwen ki jan meakot. ¹⁶ O me mi nan jap, depa japaledo ale a likau. ¹⁷ A pan non juede on me lijean o on ir, me kadidi ni ran oko. ¹⁸ Komail kapakapeki, pwe omail japola de wiaui ni anjau en pou. ¹⁹ Pwe ni ran oko kainjenjued pan wiaui, me jota due jan ni tapin jappa, ni en Kot a kotin wiada kokodo kokolata. ²⁰ Ma Kaun o jota kotin kamotola ran oko, jota uduk, me pan dorela. A pweki me pilipildar akan, me a kotin piladar, iei me a kotin kamoto kila ran oko. ²¹ Ma meamen indai on komail ni anjau o: Kilan, iet et Krijtuj! De ionen! Der kamelele. ²² Pwe Krijtuj likam o jaukop likam akai pan koda o re pan kajaleda kilel o manaman, pwen pil kotaue ir, me pilipildar akan ma re kak on. ²³ Komail ari kalaka! Pwe I kop on komail er meakaroj! ²⁴ Ari, ni ran oko murin kainjenjued katipin pan rotala, o maram pan jolar linan. ²⁵ O uju en lan pan pupedi o kelail en lan akan pan mokimokid. ²⁶ Ari, re ap pan kilan Nain aramaj pan kotikot kodo nan dapok ni a rojon melel o ni a linan. ²⁷ A ap pan kadar pajan na tounlan kan, kapokon pena jan pali en lan paieu japwilim a pilipildar akan, jan imwin jappa lel imwin lan. ²⁸ Komail en aja karajeraj en tuka pik. Ni ra kan ar ponj o pepe pwarado, komail kin aja, me rak korenier. ²⁹ O pil komail; ni omail kilan wiawia pukat a pan pwaida, komail en aja, me a korendor, a mier pan wanim. ³⁰ Melel, I indai on komail: Di wet jota pan imwijokela, lao wiawia pukat pwaida. ³¹ Lan o jappa pan joredi, a ai majan jota pan joredi. ³² A duen ran o klok jota amen me aja. Tounlan kan, me mi lan, pil jota aja; Na pil jo, Jam eta. ³³ Komail kalaka! Majamajan o kapakap!

Pwe komail jaja anjau o! ³⁴ Due aramaj amen, me wia jailok doo, me kidi im a, ap ki on manaman ren a ladu kan, pil ki on karoj ar dodok, ap pil majani on jilepan wanim o, en majamajan. ³⁵ Iei me komail en majamajaneki, pwe komail jaja anjau, jaumaj en im o a purodo, ma jautik, de ailep en pon, de ni malek kakorot, de ni manjan. ³⁶ Pwe a depa madanedo, diarada omail mamair. ³⁷ O me I indai on komail, I pil indai on karoj, majamajan!

14

¹ KADEKADEO pon ria pon mon paja o kamadip en prot jomut, Jamero lapalap akan o jaunkawewe kan jojon duen widinadi i kamatala. ² Pwe irail inda: Iermen ni ran en kamadip, pwe de kamoronada aramaj akan. ³ Ari, ni a kotikot Petanien nan im en Jimon tuketuk, ni a kotin kaipokedi ni tepel, li amen ap potodo, wa kijin kopa alapajta audaud en men kei, inen en pil en narde, me kajampwal. A ap kawela kopa o keiedi on tapwi. ⁴ Akai re irail ap juedeki, monemoneloleki: Menda men kei wet ola mal? ⁵ Pwe a pan netila kareda laude jan denar jilipuki, ap pan ko on me jamama. Re ap lipelipanedo li o. ⁶ Iejuj ap kotin majani: Komail ko jan! Menda komail kainjenjued i? Dok mau on ia, me a wiada et. ⁷ Pwe jamama kin mi re omail anjau karoj. Ari, anjau me komail mauki, komail kak kadek on. A nai jota kin ieian komail anjau karoj. ⁸ A wiaer me a kak on. A kaonopedier a keie war ai ni jaredi. ⁹ Melel I indai on komail: Waja karoj me ronamau wet pan kalok ia panada jappa u, re pil pan lokolokaia duen me a wiadar, pwen katamanpa. ¹⁰ Iudaj Ijkariot, amen ekriamen oko, ap kolan ren jamero lapalap akan, pwen pan on irail i. ¹¹ Irail lao ron, re ap peren kida, ap inauki, me re pan ki on moni. I ari jon duen a pan monai on en panala i, ¹² Ni kaieu en ran en prot jomut, ni ar kin kamela jippul en paja, japwilim a tounpadak kan ap potoan on i: Ia waja re kotin men, jen potolan kaonopada, pwe re en kotin konot paja? ¹³ A ap kotin poronela japwilim a tounpadak riamen majani on ira: Koma ko on nan kanim o; aramaj amen

ap pan tu on komail, wa men deun pil eu. Idauen i! ¹⁴ Waja a pan pedelon on, koma indai on kaun en im: Jaunpadak o majani, ia pera en men kairu kan, waja me I pan tunole paja ia ian ai tounpadak kan? ¹⁵ A ap pan kajale on koma pera laud poa kajonjoneer o onoper. Iei waja koma onop on kitail. ¹⁶ Japwilim a tounpadak kan ap kola, lel don kanim o, o diaradar duen me a kotin majani on ira ko; ira ari kaonopada paja. ¹⁷ A lao jautik penaer, a ap kotido ian ekriamen ko. ¹⁸ A ni arail kotidi ni tepel konokonot, Iejuj ap kotin majani: Melel I indai on komail, amen komail me ian ia manamana et, pan pan ia la. ¹⁹ Re ap tapiada injenola ap potoan on i amen amen: Nai i? A pil amen inda: Nai i? ²⁰ A ap kotin japen majani on irail: Amen ekriamen oko me ian ia kadukadu nan dal et. ²¹ Ari jo, Nain aramaj kokola duen a intinidi on er; o non juede on aramaj o, me Nain aramaj panpanala re a. Me mau on, ma aramaj men et jota ipwidi. ²² Ari, ni arail konokonot, Iejuj ap kotikida prot o laolaoki, ap pilitiki pajan kotiki on irail majani: Ale, tunole! War ai metet, ²³ A ap kotikida dal o murin a kotin laolaoki; a ap kotiki on irail; irail karoj ap nim. ²⁴ A ap kotin majani on irail: Nt' ai metet, ntan inau kap, me kapwilipwilikidi me toto. ²⁵ Melel I indai on komail, I jolar pan nim jan wan wain, lao ran en ai pil pan nim nan wein Kot. ²⁶ Murin arail kauleki kaul pot, re ap kotilan dol Oliwe. ²⁷ Iejuj ap kotin majani on irail: Komail karoj pan makarada; pwe a intinidi: I pan kame jilepa, ari pwin jip ap pan muei pajan. ²⁸ A murin ai pan maureda, I pan tion wei mo 'mail on Kaliläa. ²⁹ A Petruj potoan on i: Karujia pan makar kila, a nai jo. ³⁰ Iejuj ap kotin majani on i: Melel I indai on uk, ran wet, ponpon wet, mon malek a pan kakorot pan riapak, koe pan kamam kin ia pan jilipak. ³¹ I ari kalaudela a japen: Ma i ian komui matale i jota pan man kamam kin komui. Irail karoj pil inda dueta. ³² Irail ap kotilan waja, me ad a Ketjemane, a ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan: Komail mondi on met, ni ai pan wia kapakap. ³³ A ap

kotin ukada Petruj, o Iakopuj, o Ioanej, ap kotin laualoda kaulap o pataula. ³⁴ A ap kotin majani on irail: Nen i ap injenjuedela kaulap on mela. Komail mimi met o majamajan. ³⁵ A ap kotila ekij, ap pupedi on nan pwel, ap laolaoki, ma a kak auer en dauliela. ³⁶ A ap kotin majani: Apa Jam ai, meakaroj me kak pa omui! Kotikiwei jan ia dal wet! Ari jo, kaidik me I men, a me komui men. ³⁷ I ari kotido diar ir ar mamair, ap kotin majani on Petruj: Jimon koe men mair, koe jota kak majamajan auer eu? ³⁸ Komail majamajan o kapakap, pwe komail de ko on nan jonejon. Nen me okok, a uduk me luet. ³⁹ A ap pil kotila o laolao pil majani majan ko ota. ⁴⁰ A ni a kotin japaledo, pil diar ar mamair, pwe maj arail me toutou; irail jaja, me re en japenki. ⁴¹ A ap kotido ni kajilepak, majani on irail: Komail kananata omail mair en o kamola? Arier, auer leler! Kilan, Nain aramaj panapanalaner ni pa en me dipan akan! ⁴² Paurida! Kitail kokola! Kilan, me pan ia la me korendor. ⁴³ Madan ni a kotin mamajan, ari, Iudaj kodo, amen ekriamen oko; pokon kalaimunia eu ian, wado kodlaj o jokon, kodo jan ren jamero lapalap akan o jaunkawewe kan o jaumaj akan. ⁴⁴ A me panala i, ki on irail kilel eu inda: Meamen i metik, iei i. Ale, kaluawei, kanai on! ⁴⁵ A pwarado eta ap madan inen don Iejuj inda: Rapi, Rapi, ap metik i. ⁴⁶ Irail ari por pena on ale. ⁴⁷ Amen ir, me u waja o, ujada na kodlaj, ap pale ladu en jamero lapalap amen, ap lepuka jan jalon a. ⁴⁸ Iejuj ap kotin japen majani on irail: Komail ko don ia due lipirap amen, wado kodlaj o jokon, pwen koledi ia. ⁴⁹ I kin ieian komail ta ran karoj nan im en kaudok o kaukawewe. A komail jota ale ia. A pwe kijin likau kan en punala. ⁵⁰ Irail karoj ap pededi, tana jan. ⁵¹ Manakap amen ap idauen i, pineki pena war a likau linen kajelel eu. Manakap akai ap parokidi. ⁵² I ari kajela a likau linen kajelel o, ap jopola kilijo. ⁵³ Re ap kalualan Iejuj ren jamero lapalap o. Jamero lapalap akan, o jaumaj akan, o jaunkawewe kan, karoj pokon don re a. ⁵⁴ Petruj idauendo i doowei jan lao lel nan tanpaj en jamero lapalap. A ap mondi on ren ladu ko, wia

raneran. ⁵⁵ Jamero lapalap akan o pwin en kadeik roporop kadede, pwen kine on Iejuj, pwen kamela. Ari, jota me re diar. ⁵⁶ Pwe me toto me kine on i mal. Ari, ar kinakin jota dupeneta. ⁵⁷ Akai uda, kine on i mal inda: ⁵⁸ Je ron, a inda: I pan kawela im en kaudok wet, me pa wiadar, ap id kauada eu ni ran jilu, me jota pa wiada. ⁵⁹ Ari, ar kinakin jota pil kon pena. ⁶⁰ Jamero lapalap ap kajinenda nan pun ar ap idok ren Iejuj, majani: Kom jota japenki meakot, me mepukat kine on komui? ⁶¹ A a kotin nenenlata, jota japen. Jamero lapalap ap pil idok majani on i: Komui Krijtuj japwilim en men Kapin kaulap? ⁶² Iejuj ap kotin majani: Nai i! Komail pan kilan Nain aramaj a kaipokedi ni pali maun en me rojon o kokido dapok en lan. ⁶³ Jamero lapalap ap ter pajan a likau ap inda: Menda re atail pil eu kinakin? ⁶⁴ Komail roner a lalaue. Da me komail lamelame? A irail karoj ap kadeikada, me a war on kamela. ⁶⁵ Akai tapi on kondipi on i o pwaindi jilan i, ap pikir, ap indai on i: Kopada! Papa ko pil pikir i. ⁶⁶ Ni en Petruj a mimi panakepir en tanpaj, lidu en jamero lapalap amen ap kodo. ⁶⁷ Ni a kilan Petruj a wiawia raneran, a ap kankakil i o ari, inda: Koe me pil ian Iejuj, men Najaret! ⁶⁸ A a kamama kida inda: I jaja. I pil jota dedeki, me koe indinda en! I ari koieilan nan katipar; malek ap kakorot. ⁶⁹ A lidu lao kilan i, ap pil indan irail, me mimi waja o: Amen irail met et. ⁷⁰ A ap pil kamama kida. Mur ekij irail me u impa ko; pil indan Petruj: Melel me amen irail koe, pwe koe pil men Kaliläa amen. ⁷¹ I ari lalaue o kaula: I jaja aramaj men et, me komail indinda en! ⁷² Ap kariapak en malek a kakorot. Petruj ap tamanda en Iejuj a kotin majani on i: Mon malek a pan kakorot pan riapak, koe pan kamam kin ia pan jilipak; ni a lamelamela a ap janejan.

15

¹ MADAN jankonai jamero lapalap akan, ianaki jaumaj akan, o jaunkawewe kan, o pil jaunkapun karoj kapunada ap jaliEDI Iejuj, ap wawei panalan Pilatuj. ² Pilatuj ap idok re a: Komui Nanmarki en Juj akan? A

kotin japen majani on i: Komui me majani. ³ Jamero lapalap akan karauneki i me toto. ⁴ Pilatuj ap pil idok re a majani: Komui jota japen? Kom majani, me re kinakine on komui me toto. ⁵ Iejuj pil jota kotin japen Pilatuj ap ponepone kida. ⁶ Ari, ni kamadip o a kin lapwa on ir me jenjal amen, me re mauki. ⁷ Ol amen, ad a Parapaj, me ian janjal ren me ian i kamela aramaj ni ar kauadar moromor eu. ⁸ Pokon ap moronada, nidi nideki, en wiai on irail, me a kin wiai on irail maj. ⁹ Pilatuj ap japen irail majani: Komail men, i en lapwadan komail Nanmarki en Juj akan? ¹⁰ Pwe a aja, me jamero lapalap akan wakido i ar peirin. ¹¹ A jamero lapalap akan kapururada pokon o, pwe en mauki lapwa on irail Parapaj. ¹² Pilatuj ap japen pil majani on irail: Da me komail mauki i en wiai on me komail kaadaneki Nanmarki en Juj akan? ¹³ Irail ap wer laudeda: Kalopuela i! ¹⁴ Pilatuj ap majani on irail: Pwe jueda, me a wiadar? Re ap kalaudela ar wer: Kalopuela i! ¹⁵ Ari, Pilatuj men kainjenemaui aramaj oko, ap lapwa don irail Parapaj, ap kida Iejuj murin a woki, pwen kalopuela. ¹⁶ Jaunpei ko ap kalualan i nan pera eu me ad a pretorium. Re ap eker pena ar pwin. ¹⁷ Re ap kalikauwie kida i purpur o pidada al en tek, ap lanelanie kida. ¹⁸ Ap tapi on kepwene: Ion Nanmarki en Juj akan! ¹⁹ Re ap wokieki tapwi alek, o kondipe i, ap kelepuki, poridi jan. ²⁰ A lao nek ar kapailok, re ap ki jan i purpur, ap kapur on udan japwilim a likau, kaluaieila, pwe ren kalopuela i. ²¹ Re ap iton on Jimon, men Kirene amen, me jam en Alekjander o Rujuj, me dauli irail ni a kodo jan nan jap, pwen wada a lopu. ²² Re ap walan i Kolkata. Iet wewe: Waja en pontal en mon. ²³ Re ap ki on i, en kakere wain dol mir. Ari, a jota kotin urak. ²⁴ Ni arail kalopuedar i, re ap ter pajan japwilim a likau ko. Re ap kadoropwe, da me amen amen pan aneki. ²⁵ Ari, ni auer kajilu, me re kalopuela i. ²⁶ O intin en poa me a pukoki due met: Nanmarki en Juj akan. ²⁷ Lolap en pirapriamen ian i kalopuela; amen pali maun i, amen pali main i. ²⁸ Iei me kijin likau pun kila, me inda: A wadawad on ren

me dipan. ²⁹ Ir me kin dauli, kin lalaue, dueduälok inda: Ei, koe me pan kawela im en kaudok, ap id kaua kida ran jilu. ³⁰ Pein dore uk ala, o kodido jan nin lopu en! ³¹ Jamero lapalap akan pil dueta, kapailoke, inda nan pun ar ian jaunkawewe kan: A dorelar akai, a pein i a jota kak on. ³² Krijtuj Nanmarki en Ijrael, kodido jan nin lopu en, pwe je en kilan o pojon. O ira, me ian i lopu la ko, pil lalaue. ³³ Ari, auer kawonu lel, rotorot ap kipadi jap lao lel auer kaduau. ³⁴ Ni auer kaduau Iejuj ap kotin weriwer laudeda majani: Eloï, Eloï, lama japaktani! Iet wewe: Ai Kot, ai Kot! Da me re kotin kaje kin ia la! ³⁵ Akai me u impa, ni arail ron inda: Kilan, a ekeker Eliaj. ³⁶ Amen ap tanala, ale lim en pinika eu, ki on ni alek apot, ap kida on en kakere, ap inda: Udi maj! Kitail kilan, ma Eliaj pan kodo en kidi jan. ³⁷ Iejuj ap kotin weriwer laudeda kadarala Nen e. ³⁸ Pera likau nan im en kaudok ap dei pajan, janeda pali poa lel pa. ³⁹ O ni en jenturion o, me u jaledon, a kilan a wer laudeda due mo, ap kadarala Nen e, a ap inda: Nan melel Japwilim en Kot aramaj men et. ⁴⁰ Li akai pil mimi waja doo, kilekilanedo; Maria men Magdala, me mi nan pun ar, o pil Maria, in en Iakopuj, me tik, o en Iojej, o Jalome. ⁴¹ Me pil kin idauen papa i maj o, ni a kotikot Kaliläa; o pil me toto, me ian i kotida don Ierujalem. ⁴² Ari, ni a jautik penaer, pweki kaonopiei ran mon japat. ⁴³ Iojep, men Arimatia amen, ap kodo, me jaunkapun ijou amen, me kin pil auiaui wein Kot, me jo majak koti don Pilatuj, poeki kalep en Iejuj. ⁴⁴ Pilatuj ap puriamuiki, me a matalar, ap molipe don i jenturion o, ap kainoma re a, ma a matalar warai. ⁴⁵ A lao mani jan ren jenturion o, a ap ki on kalep a ren Iojep. ⁴⁶ A ap netiada likau linen mau, ap lapwadi i, kidimeki pena likau o, nekidedi i nan joujou eu, me weiweida nan paip, ap kadapuri on takai eu ni au en joujou o. ⁴⁷ O Maria men Magdala o Maria in en Iojej kilan waja, re nekidedi i.

16

¹ JAPAT lao daulul, Maria men Magdala o Maria in en Iakopujo Jalome netiada men

kei pomau kai, pwe re en kodon keieki i. ² Nin joran nin tapin wik, re ap ko don nin joujou o, ni katipin a pwarada, ³ Irail ap indinda nan pun arail: Ij me pan kadapure jan au en joujou o takai o re atail? ⁴ Ari, ni ar kilan, re ap kilanada, me takai o tapure janer, pwe me kalaimun kaulap. ⁵ Ni ar pedelon on joujou o, re ap kilan manakap amen momod pali maun, likauki likau puetepuet. Re ap majakada. ⁶ A ap indan irail: Komail der majak! Iejuj, men Najaret me komail roporop, me kalopular, a iajadar. A jolar kot met. Kilan waja, re nekidedi ia. ⁷ Komail kowei, kaireki a tounpadak kan o Petruj, me a pan tion mo omail koti won Kaliläa. I waja, komail ap pan kilan i, duen a kotin majani on komail. ⁸ Re ap madaniei jan o tan jan nin joujou o, pwe re majapwekada rerer, re pil jota indai on meakot meamen, pwe re majapwekada. ⁹ Ari, murin a iajada jankonai nin tapin wik a ap kotin pwar on maj Maria men Magdala, me a kotin kauje jan tewil ijimen. ¹⁰ A ap kola indai on irail me ian i ko maj, ni ar mamaiei o janejan. ¹¹ Ni arail roner, me a iajadar, o me a kotin pwar oner i, re jota kamelele. ¹² Muri a kotin pwar on riamen irail ni eu mom, ni ara kokolan nan jap. ¹³ Re ap kola indai on me tei kan. A re jota pil kamelele ira. ¹⁴ Mur a pil kotin pwar on ir ekamen oko ni ar momod tunotunol, ap kotin kapun on irail ar jopojon o kapitakai, pweki ar jota kamelele ir me kilan i murin a iajadar. ¹⁵ A ap kotin majani on irail: Komail ko on jappa u, padaki on aramaj karoj ronamau! ¹⁶ Meamen me pojon o paptaijola, pan dorela. A me jo pojon pan kariaala. ¹⁷ A kilel pukat pan idauen ir, me pojon: Ni ad ai re pan kaujaki jan tewil akan, re pan lokaia toror. ¹⁸ Re pan kawela jerpent; ma re nimala men kamela kot, a jota pan kawe ir ala; irail pan pwil pa ar pon me jomau, re ap pan kelailada. ¹⁹ Ari, Kaun o lao kotin majani on irail mepukat, a ap peukadala nanlan o kotido on pali maun en Kot. ²⁰ Irail ap kola, padapadak jili waja karoj. A Kaun o kotin ian dodok, kameleleki majan manaman me ian.

MAN EN PA EN WANPORON LUKAJ.

¹ MURIN me toto ar intiniedier kajoi pan meakan, me kitail kin kamelele, ² Duen ir, me kajokajoi *on* kit, me jaunkakede o papa pan majan *jan* ni tapi o, ³ I ap pil lamedar, me mau, i en intin won komui, Main Tiopiluj, pwe i lelepokki karoj *jan* ni tapi o kokodo. ⁴ Pwe komui en aja duen meakan me komui aleer, me *pun* meel. ⁵ Ni muein Erodej nanmarki en Iudaa, jamero amen mia, kijan *pwin on* Apia, me mar a Jakariaj, o a paud amen *jan* nain Aron jeripein oko, me mar a Elijapet. ⁶ Ira karoj me *pun* mon Kot, o ira ineneweita ni en Kaun a kujoned o tiak kan karoj. ⁷ A jota naira jeri, pwe Elijapet li dapwan amen, o ira karoj likailapalar. ⁸ A kadekadeo ni a kapwaiada a dodok en jamero mon Kot ni anjau o, me a *pwin* pwaijaneki, ⁹ Duen a kin wiaui ren jamero kan, o anjau en ijik mairon lao leler, a kotilon *on* nan im en kaudok en Kaun o. ¹⁰ A pokon kalaimun mi liki, wiawia kapakap ni klok en ijij. ¹¹ A tounlan en Kaun amen *pwara don* i, kotikot ni pali maun en pei jarau en potik. ¹² Jakariaj lao majani, ap lujikida o majapwekada. ¹³ A tounlan o majani *on* i: Jakariaj, der majak, pwe om kapakap *pwaidar*, om paud Elijapet pan naitikeda jeri ol amen, a koe pan ki *on* mar a Ioanej. ¹⁴ O a pan kare *on* uk peren o popol, o me toto pan perenki a ipwidi. ¹⁵ Pwe a pan lapalap ren Kaun o, a jota pan nim wain, pil jo eu *jon* en joko; a pan dir en Nen jarau nan kupur en in a. ¹⁶ A me toto ren nain Ijrael akan, me a pan kawuki *on* Kaun ar Kot. ¹⁷ A pan *tion* mo a ni *nen* o rojon en Eliaj, pwen kawuki *on* jeri kan *monion* en jam arail akan o me jopeik kan *on* lamalam en me *pun* kan, pwen kaonopadan Kaun o *pwin* aramaj lelapok eu. ¹⁸ A Jakariaj majani *on* tounlan o: Da me i en ajaki me wet? Pwe i ol laudalar amen, o ai paud pil likailapalar. ¹⁹ A tounlan *japen* majani *on* i: Nai Kapriel, me kin ariri Kot, o me pakadarado, en lokaia *on* uk, o wa *don* uk

ronamau pukat. ²⁰ Kilan, koe pan loton la, o jaja lokaia lao lel ran o, me mepukat pan *pwaida*, *pweki* om jota kamelele ai kajoi, me pan *pwaida* ni a anjau. ²¹ A pokon o auiaui Jakariaj, puriamuiki a *pwapwand* nan im en kaudok. ²² A lao pedoi *jan*, a jolar kak majan *on* irail. Irail ap dedeki, me a udial manaman eu nan im en kaudok o. A olol *on* irail o lotonlar. ²³ Kadekadeo ran akan en a dodok lao nikier, a kotin purelan *jap* we koieilan im a. ²⁴ Murin ran pukat a paud Elijapet lijeanda o mimieta nan deu a jaunipon limau indada: ²⁵ Iduen Kaun o kotin wiai *on* ia ni ran oko, ni a kotin majan *don* ia, pwen kotiki *jan* ia kanamenok pai ren aramaj. ²⁶ Ni kawonu en jaunipon tounlan Kapriel pakadarala *jan* ren Kot *on* nan kanim en Kalilaa eu, me ad a Najaret, ²⁷ Ren jeripein makelekel amen, me kijin nin *on* ol amen, me mar a Iojep, kijan kadaudok en Dawid; jeripein makelekel o adaneki Maria. ²⁸ Tounlan o kotilon *on* nan deu a majani *on* i: Kajelelia Main, kom meid pai, Kaun o kotikot re omui! Kom meid pai nan *pun* en li akan! ²⁹ A lao kilaner i, o ronadar a majan, ap majapwekadar madamadaua: Duen *jon* en ranamau o. ³⁰ A tounlan majani *on* i: Maria, ender majak, pwe komui me konekonelar ren Kot. ³¹ A kilan, komui pan lijeanda o naitikeda jeri ol amen, a komui pan ki *on* mar a Iejuj. ³² Nan i me pan lapalap, o a pan maraneki Japwilim en Kaun lapalap, o Kaun Kot pan kotiki *on* i mol en jam a Dawid. ³³ O a pan kakaunda kadaudok en Iakop kokolata, o japwilim a wei jota pan imwila. ³⁴ Maria ap majani *on* tounlan o: Daduen mepukat pan kak wiaui, aki i jaja ol amen? ³⁵ Tounlan o kotin *japen* majani *on* i: Nen jarau pan kotin ti po omui o rojon en Kaun lapalap pan kipa komui di, i me jarau o, me pan ipwi *jan* komui, pan maraneki: Japwilim en Kot. ³⁶ O majani, ri om Elijapet pil lijeandar ni a likailapala, a pan naitikeda jeri ol amen, a kawonu en jaunipon anjau wet; iei i me dapwan, ³⁷ Pwe jota meakot, me Kot jota kak *on*. ³⁸ A Maria potoan *on*: Majani, nai lidu en Kaun o; en wiaui *on* ia duen omui majan. Tounlan o ap kotila *jan* re a. ³⁹ I ran oko Maria madan kotila pon nana o

nan kanim en Iuda eu, ⁴⁰ Ap pedelon on nan im en Jakariaj o ranamau on Elijapet. ⁴¹ Kadekadeo Elijapet lao roner en Maria a ranamau on i, jeri o ap mokideda nan kaped a; a Elijapet ap direkila Nen jarau, ⁴² O nil laudedda majani: Komui meid pai ren li akan, o meid iajanai ipwin kupur omui! ⁴³ A iaduen pai wet a ko jan ia, pwe in en ai Kaun koti don ia? ⁴⁴ Majani, ni ai roner omui ranamau, jeri o ap mokideda nan kaped i aki a peren. ⁴⁵ O komui meid pai, pweki komui pojon! Pwe a pan pwaida, me Kaun o kotin majani on komui. ⁴⁶ Maria ap majani: Lol ai kapina Kaun o, ⁴⁷ O nen i perenki Kot ai Jaunkamaur. ⁴⁸ Pwe a kotin kupurala japwilim a lidu tikitik o. Kilan, jan met o kokolata di karoj pan kapai kin ia, ⁴⁹ Pwe a kotin wiaer jon en manaman on ia, me lapalap o mar a me jarau. ⁵⁰ A kotin kalanan on di karoj kokolata, on irail me kin lan i. ⁵¹ O a kotin wia kida lim a manaman akan. O a kotin karawan pajan, me kin lemai nan monion arail. ⁵² A kotin jikin wei jaupeidi kan jan mol ar, ap id kajapwilada me tikitik kan. ⁵³ A kotin kamede kida kapwa me men manadar akan, ap kotin kadarala kaip me kapwapwa kan. ⁵⁴ A kotin upor kin japwilim a ladu Ijrael, o kotin tamataman a kalanan, ⁵⁵ Duen a kotin majani on jam atail akan, on Apraam o kadaudok a kokolata. ⁵⁶ A Maria kotikot re a jaunipon jilu, ap purelan im a. ⁵⁷ Ari, anjaun Elijapet leler pwen naitik, a naitikeda jeri ol amen. ⁵⁸ O men imp a kan o jau i ronadar, me Kaun o kotin kupura i, rap ian i peren kida. ⁵⁹ Kadekadeo auel en ran o re pwara don jirkomjaij jeri o; ir ari ki on mar en jam a Jakariaj. ⁶⁰ A in a japen indada: O kaidin, pwe a pan maraneki Ioanej. ⁶¹ Irail ap indan i: Nan jota jau om men me maraneki met. ⁶² Irail ap olol on jam a, duen me a mauki, jeri en adaneki. ⁶³ I ari poeki jlet eu, ap intiniedier o majani: A pan adaneki Ioanej. Irail karoj ap puriamuiki. ⁶⁴ A madan jilan i wajok pajan o tenap a japadokada; i ari majani o kapina Kot. ⁶⁵ A majak kipadi karoj, me kaukaujon imp ar, o wiawia pukat lolok jili pon nana en Iudaa karoj. ⁶⁶ A karoj me ronadar, kin

nekinekid nan monion arail, indada: Da me jeri men et pan wiala? Pwe lim en Kaun o kotin ian i. ⁶⁷ A jam a Jakariaj direkila Nen jarau ap kokopada majani: ⁶⁸ Kapina on Kaun Kot en Ijrael, pwe a kotidier ren japwilim a aramaj akan dore ir ala. ⁶⁹ O kotin wiadan kitail kamaur patail jan nan kadaudok en japwilim a ladu Dawid. ⁷⁰ Duen a kotin majanier ren japwilim a jaukop jarau kan, jan tapin kua kokodo, ⁷¹ Me a pan kotin dore kitail la jan ren atail imwintiti o jan nan pa en me kailon kin kitail, ⁷² O kotin kalanan on jam atail akan, o kotin kupureda a inau jarau, ⁷³ O kaula eu, me a kotin kauki on jam atail Apraam, en kotiki on kitail. ⁷⁴ Pwe jen dore jan nan pa en atail imwintiti, ap papa i jo majak, ⁷⁵ Nin tiak lelapok o pun mon jilan i ran karoj kokolata. ⁷⁶ A koe nai jeri pan adaneki: Jaukop en me lapalap o, pwe koe pan tion mon jilan en Kaun o, pwen kaonopada japwilim a al akan. ⁷⁷ Pwen kawewe on japwilim a aramaj kamaur, iei lapwa pan dip ar akan; ⁷⁸ Pweki en atail Kot a kalanan melel, me marain dakaraki don kitail jan poa. ⁷⁹ Pwen kamaraini toun pali rotorot o mot en mela, o kainen on na atail nan al en popol. ⁸⁰ A jeri o kakairida, o kelail ni nen e, o a kin mimi nan jap tan, lao a pan janjal on Ijrael.

2

¹ A KADEKADEO ni ran oko nanmarki Aukujtuj majani, toun jap akan pan wadawad pena. ² I wadawad kaieu, me wiauier ni muein Kireniuuj kopina en Jirien. ³ Amen amen koieilan udan jap we, pwen ian wadawad. ⁴ Iojep ari pil kotila jan Najaret nan Kalilaa, kotilan Iudaa nan kanim Petleem, me udan kanim en Dawid, pwe i kijan kadaudok en Dawid, ⁵ Pwen wadawad ianaki Maria, me kijin nin on i o me lijean. ⁶ Kadekadeo ira lao kot waja o, a anjau ap leler pwen naitik. ⁷ I ari naitikeda na mejeni men, ap kitimki pena likau en jeri kai, o pwilikidi on nan deun kamana man, aki im en kairu a koitalar. ⁸ Jilepan jip kai mi nan jap o jinjila ar pwin jip ni pon. ⁹ A kilan, tounlan en Kaun amen pwara don ir, o linan en Kaun dakar irail ada, ir ari majapwekadar kaualap.

10 A tounlan o majani on irail: Komail der majak, kilan, i wa don komail ronamau, me pan kaperenda aramaj karoj. 11 Pwe Jaunkamaur ipwidi on komail ran wet nan kanim en Dawid iei Kaun Krijtuj. 12 A iet kilel on komail: Komail pan diar jeri o a kidikidiki pena likau en jeri o wonon nan deun kamana man. 13 A madan pwin en tounlan nederenia mi ren tounlan o, me kapina Kot majani: 14 Kapina on Kot waja ileile o jappa en popol; o aramaj konekonelar! 15 Kadekadeo tounlan kan lao kotila jan ir, kotidala nanlan, jilepan jip akan ap inda nan pun arail: Kitail pan kola Petleem pwen kilan me wiauier waja o, me Kaun o kotin kajale on kitail er. 16 Irail ari madanedo, ap diaradar Maria i lojep o jeri o, a wonon nan deun kamana man. 17 Irail lao kilaner, rap kalok jili me re kajokajoi on ir duen kijin jeri o. 18 A karoj, me ronadar, puriamuiki en jilepan jip oko ar kajokajoi on irail. 19 A Maria nekindekid majan pukat karoj o madamadauaki nan monion i. 20 O jilepa ko puredo kalinanada o kapina Kot duen karoj, me irail ronadar o kilaner, duen a loloke don irail er. 21 Kadekadeo murin pon walu pon, ran en a jirkomjaij, re ki on mar a lejuj, duen me tounlan kotiki on mon a kotin ipwidier. 22 Ran akan en a kamakelekel lao daulier duen kapun en Mojej, ira ap wa don i Ierujalem, pwen mueid on Kaun o. 23 Duen a intinidier nan kapun en Kaun o: Mejeni ol karoj me jaraui on Kaun o. 24 O pwen kida mairon eu, duen me intinidier nan kapun en Kaun: Turtel muroi riamen de muroi pulepul riamen. 25 A kilan, aramaj amen mi Ierujalem, mar a Jimeon, iei aramaj o me pun o majak Kot, o auiaui kapol pan Ijrael, o Nen jaraui kotikot re a. 26 A Nen jaraui kotin kajale on i, me a jota pan mela, mon a pan kilan japwilim en Kaun Krijtuj. 27 O Nen jaraui kotiki on i, en kolan im en kaudok. A jam o in a lao walon on nan im en kaudok jeri o, pwen kapwaiada duen tiak en kapun o, 28 I ap koledi i kapina Kot indada: 29 Main, re kotin kajamo japwilim omui ladu popol duen omui majan, 30 Pwe maj ai udialer omui kamaur, 31 Me re kotin kauada janjal mon aramaj karoj. 32 Pwen marain eu, me kamaraineki men liki kan, o kalinanada

japwilim omui men Ijrael. 33 A jam a o in a puriamuiki meakan, me re indinda duen i. 34 Jimeon ari kapai ir ada indan Maria in a: Kom kotin mani, men et me japwile don kapupedi o kamaureda me toto ren men Ijrael, kilel eu, me re pan kaundenkoma. 35 Nan kodlaj pan dokodi nen omui, pwe monion en me toto en mulekiada. 36 O li jaukop amen mia, mar a Ana, nain Panuel kijan kadaudok en Ajer, me likailapalar, me papaud jaunpar iju jan ni anjaun a makelekel. 37 I ari li odi men jaunpar waleijok paieu tauer poa, ap jota kin pedoi jan nan im en kaudok, papa Kot kaijejol o kapakap ni ran o ni pon. 38 I me pil pwarado ni klok ota, kapina Kaun o kajokajoi duen i on toun Ierujalem karoj, me auiaui jaunkamaur. 39 Irail kanikiela karoj duen kapun en Kaun o, re ap purelan Kalilaa nan kanim Najaret. 40 A jeri o kakairida, o nenin, o dire kila erpit, o kalanan en Kot kotin ieian i. 41 Ni par karoj jam a o in a kotilan Ierujalem ian kamadip en paja. 42 A lao jaunpar eijokriau, irail ap kotilan Ierusalem, duen re kin wia, pwen ian kamadip en paja. 43 Ran oko lao daulier, irail purelan jap arail, a jeri lejuj kotikot eta Ierujalem, a jam o in a jota mani. 44 A ira kiki on, me a kotin ian kapar o tion mo 'ra. Ira kokola ran eu, ap rapaki i nan pun en jau 'ra o ren men imp arail akan. 45 Ni ara jota diaradar i, ira ap purelan Ierujalem rapaki i. 46 Kadekadeo murin pon jili pon ira diaradar i nan im en kaudok, kaipokedi nan pun en jnunpadak kan, kotin mamani ir o kaikainoma irail. 47 A karoj me ronadar i puriamuiki a kupurokon o a japajapen. 48 Ira lao diaradar i, ap puriamuiki. In a ap majani on i: Nai jeri, da me kom wiaki on kit met? Mani, jam omui o nai raparapa kin komui janejan. 49 A kotin majani on ira: Menda koma rapa kin ia? Koma jota aja, me I en mimieta nan me Jam ai? 50 Ira ari jota weweki a majan on ira. 51 A ap kotin ian ira kotidilan Najaret papa ira, a in a nekindekid majan pukat karoj nan monion i. 52 lejuj ari kupurokon, kokoda, lalaudela, o majamaj ren Kot o aramaj akan.

3

¹ PAR eijoklimau murin nanmarki Tiperiuj a japwileda ni muein Pontiuj Pilatuj kopina en Iudäa, o Erodej nanmarki en Kaliläa, o ri a ol Pilipuj nanmarki en Ituräa o Trakonitij, o Lijaniaj nanmarki en Apilene, ² Ni muein Anaj o Kaipaj jamero lapalap, majan en Kot ap pwara *don* Ioanej nain Jakariaj nan jap tan. ³ I ari kotikot jili nan jap karoj ni kail en Iordan, padapadak duen paptaj en kalula *on* lapwada dip akan, ⁴ Duen a intinidier nan puk en majan akan en jaukop Iejaia, me majani: Nil eu likelikwir jili nan jap tan: Komail kaonopada al en Kaun o, kaineneda al a! ⁵ Wau karoj pan audaud o nana o dol karoj pan patapatedi, o me pirok, pan inenla, o me ululen, pan patapatela. ⁶ Uduk karoj pan udial kamaur en Kot. ⁷ A ap majani *on* aramaj akan, me koieila, pwen paptajla re a: Dakot, wan oter komail; ij me padaki *on* komail, en piti *jan* ni kamekam, me kokodo? ⁸ Ari komail kapareda wan kalula mau. A komail depa lamelame, me komail pan indan pein komail: Nan Apraam jam atail. Pwe i indai *on* komail, me Kot kotin kak *on* wiaki *on* Apraam na jeri kai takai pukat. ⁹ Jile o mier ni tapin tuka kan. Ari, tuka karoj, me jo wa mau, pan palepaledi o lokidokila nan iai. ¹⁰ Pokon o ap idok re a indada: A da me kit en wia? ¹¹ A kotin japen majani *on* irail: Meamen, me a jakit riau, i en ki *on*, me jota a. O me kan a kijin mana mia, i en wia dueta. ¹² A jaunopwei kan pil pwara *don* i pwen paptaj, irail potoan *on* i: Jaunpadak, a da me kit en wia? ¹³ A majani *on* irail: Komail der ale laude *jan* me kileledier. ¹⁴ Jaunpei kan appil kalelapok re a indada: A da me kit en wia? A majani *on* irail: Komail der kaloke mal meamen, o der wia japun *on* meamen, a komail ale pwain omail o injenemau kila. ¹⁵ Aramaj akan lao kiki *on* o monemoneleleki, me Ioanej me Krijtuj, ¹⁶ Ioanej ap japen majani *on* irail karoj: I paptaj kin komail pil, a me laude *jan* ia kotido muri, me i jowar *on*, en lapwada jal en japwilim a jut, i me pan paptaj kin komail Nen jarau o kijiniaia. ¹⁷ Tanir mi nan lim a, a pan kotin koko

melel japwilim a pera, ap nekid pena wan korn nan japwilim a im en nak, a dip a pan kotin karon kila kijiniaia jokun. ¹⁸ O jon toto, me a kotin panau aramaj akan o padaki *on* pokon o ronamau. ¹⁹ A nanmarki Erodej, me Ioanej kapun pweki Erodiaj en ri a ol a paud, o pweki jued karoj, me Erodej wiadar, ²⁰ Kalaudela dip a ni a jaliEDI Ioanej nan imaten. ²¹ A kadekadeo aramaj karoj lao paptajelar, o Iejuj pil paptajelar o kotin laolaoki, nanlan ap ritida, ²² O Nen jarau kotidi *don* i ni mom en muroi men, o nil eu *jan* nanlan majani: Koe nai Ol kompok, me I kin peren kida. ²³ Iejuj impan jaunpar jileijok ni a kotin tapiada jaunpadak, o re kikion me i nain Iojep, me nain Eli, ²⁴ Me nain Matat, me nain Lewi, me nain Melki, me nain Ianej, me nain Iojep, ²⁵ Me nain Matatia, me nain Amoj, me nain Naum, me nain Ejli, me nain Nakai, ²⁶ Me nain Maat, me nain Matatia, me nain Jimei, me nain Iojep, me nain Iuda, ²⁷ Me nain Ioanan, me nain Reja, me nain Jerupapel, me nain Jalatiel, me nain Neri, ²⁸ Me nain Melki, me nain Adi, me nain Kojam, me nain Elmodam, me nain Er, ²⁹ Me nain Iojej, me nain Eliejer, me nain Iorim, me nain Matat, me nain Lewi, ³⁰ Me nain Jimeon, me nain Iuda, me nain Jojep, me nain Ionam, me nain Eliakim, ³¹ Me nain Melia, me nain Mena, me nain Matatan, me nain Natan. Me nain Dawid, ³² Me nain Ieje, me nain Oped, me nain Poaj, me nain Jala, me nain Naajan, ³³ Me nain Aminadap, me nain Aram, me nain Ejron, me nain Perej, me nain Iuda, ³⁴ Me nain Iakop, me nain Ijaak, me nain Apraam, me nain Tara, me nain Naor, ³⁵ Me nain Jeruk, me nain Reku, me nain Palek, me nain Eper, me nain Jala, ³⁶ Me nain Kainan, me nain Arpakjad, me nain Jem, me nain Noa, me nain Lamek, ³⁷ Me nain Metujala, me nain Enok, me nain Iared, me nain Maalaleel, me nain Kainan, ³⁸ Me nain Enos, me nain Jet, me nain Adam, me japwilim en Kot.

4

¹ A IEJUJ, me dir en Nen jarau, puredo *jan* Iordan, o Nen kotin kalualan i nan jap tan. ² O wia jonejon pan tewil ran panaul.

A jota kotin konot ni ran oko. Ran akan lao imwijokela ap men konot. ³ Tewil ap indai *on* i: Ma komui japwilim en Kot, en majani *on* takai wet, a en wiala prot. ⁴ A Iejuj kotin *japen* i majani: A intinidier: Kaidin prot eta, me aramaj en memaureki, pwe majan en Kot akan. ⁵ Tewil ap kaluadalan i pon nana ileile eu o kajala *on* i wein jappa karoj ni marep taieu. ⁶ Tewil indan i: I pan ki *on* komui manaman pukat karoj o a *linan*, pwe a muei *on* ia er, a i pan ki *on*, me i mauki. ⁷ Ari, ma komui pan poni ia, karoj ap pan japwilim omui ia. ⁸ Iejuj kotin *japen* i majani: A intinidier: Koe en poni *on* Kaun om Kot; i eta, koe en papa. ⁹ I ap kalualan i Ierujalem o kauada i pon *konkon* en im en kaudok o indai *on* i: Ma komui japwilim en Kot, kajedi pein komui, ¹⁰ Pwe a intinidier: A pan kajilaki japwilim a tounlan kai komui, pwen apapwali komui. ¹¹ O wa komui nan lim ar akan, pwe aluwilu omui der dipikelekel ni takai eu. ¹² Iejuj kotin *japen* majani *on* i: A lolokido, koe ender kajonejon Kaun om Kot! ¹³ Tewil lao kanikiela *jonejon* karoj, ap muei *jan* i anjau kij. ¹⁴ Iejuj ap kotin pure *don* Kaliläa ni rojon en Nen, ap indand jili nan jap karoj me mi imp a. ¹⁵ A kotin kaukawewe nan ar jinakoke kan, o karoj kapina i. ¹⁶ A kotin lel Najaret, waja a kotin kakairida ia, ap kotilon *jon* nan jinakoke duen a kin wiada ni ran en japat o kotida, pwen wadok. ¹⁷ Puk en jaukop Iejaia ap wijike *don* i a lao lim *pajan* puk o ap diarada waja o me intinidier: ¹⁸ Nen en Kaun kotikot re i, i me a keie kin ia da, pwen padaki *on* me jamama kan ronamau. A kadar ia do, pwen kaloki *on* me jalidi kan, me ren jaladokela, o me majkun akan pan kilan waja, o me patau kan pan maioda, ¹⁹ O kaloki jaunpar mau en Kaun o. ²⁰ A kotin lim pena puk o ap kupure *on* me papa men o kotidi. Maj en karoj nan jinakoke kankakil i. ²¹ I ari tapiada majani *on* irail: Kijin likau wet pwaidar mo 'mail ran wet. ²² Ir karoj ap kadede o puriamuiki majan kompok kan, me pwili *jan* *jilan* i, ap indada: Kaidin i nain Iojep? ²³ A ap kotin majani *on* irail: Nan melel, komail pan indan ia karajeraj wet: Jaunwini, jauaja pein uk! Pwe je

ronadar duen *jon* kapuriamui, me wiauier nan Kapernaum; ari kom pil wiada dueta waja et nan jap omui. ²⁴ A kotin majani: Melel I indai *on* komail, jota jaukop amen me konekon nan jap we. ²⁵ A melel I indai *on* komail, li odi toto mi nan Ijrael ni muein Eliaj, ni anjau nanlan matata par jilu o jaunipon wonu, ni lek lapalap kipadi jap karoj; ²⁶ A jota amen, me Eliaj pakadar won, pwe ren li odi men nan Jarepta nan jap Jidon. ²⁷ O me tuketuk kan me toto nan Ijrael ni muein jaukop Eliaj, a jota amen re 'rail, me kelailadar, pwe Naeman eta men Jirien. ²⁸ Karoj, me mi nan jinakoke ni ar ronadar mepukat, ap makar kida kaulap, ²⁹ Re udar jikonlar i *jan* kanim o, o kalualan i pon kailan dol o, waja ar kanim kakaudar ia, pwen kajedi *jan* ia, ³⁰ A i kotin weid nan *pun* ar, kotila *jan* irail. ³¹ I ari kotilan Kapernaum kanim en Kaliläa, o kotin kawewe *on* irail ni ran en japat akan. ³² Irail ari puriamuiki a padak, pwe a majan me manaman. ³³ A aramaj amen mi nan jinakoke, me *nen* en tewil jaut amen ti po a, me weriwer laud, ³⁴ Inda: Ko *jan* kit, menda re omui kit Iejuj en Najaret! Kom kotido, en kawe kit ala. I aja, me komui nain Kot jarau. ³⁵ Iejuj ap kidaue i majani: Nenenla o ko *jan* re a. Tewil lao kajedi i nan *pun* arail, ap koiei *jan* re a, jota me jued kot a wiai *on* i. ³⁶ Irail karoj ap puriamui kila, kajokajoi nan *pun* arail indada: Dakot majan pot et? Pwe a majan manaman o rojon *on* *nen* jaut akan, irail ap kin ko wei *jan*. ³⁷ I ari indand jili nin jap karoj waja o. ³⁸ I ap kotida *jan* nan jinakoke, ap kotilon *on* nan im en Jimon. A jaulap en Jimon me jomau karakar. Irail ari poekipoeki i re a. ³⁹ I ari koti *don* i majani *on* jomau o, ap madan ko *jan*, i ari madan paura papa irail. ⁴⁰ Katipin lao kirilar, rap wa *don* i ar luet akan karoj. I ari kotikidan amen amen lim a kan, kakelail ir ada. ⁴¹ O tewil akan pil kowe *jan* ren me toto, me weriwer indada: Komui japwilim en Kot. I ari kotin kidau ir ada, o jota mueid *on* irail, en lokaia, pwe re aja, me i Krijtuj. ⁴² A lao waja ran a kotilan waja rir, a pokon o raparapaki i, re pokon *don* i o kolekol i pwen der koti wei *jan* irail. ⁴³ A i kotin majani *on* ir: I pil pan

padaki ronamau en wein Kot nan kanim tei ko, pwe i me I pakadar kidor. ⁴⁴ A i kotin padapadak nan jinako ke en Kaliläa kan.

5

¹ A KADEKADEO ni en aramaj toto ar tana don imp a, pwen roneron majan en Kot, a kotikot pon kailan le en Kaliläa, ² Ap majani kijin jop riapot, me peipei nan le o, a jaujed akai keredi janer widen ar uk kai. ³ I ari kotida pon apot ren jop oko, war en Jimon, kotin poeki re a, en kaiieila ekij jan ni jap o. I ari kaipokedi, kawewe on aramaj jan nan jop o. ⁴ I lao kaimwijokela a majan, ap majani on Jimon: Jeije kowe i waja lol, ap kaduedi oma uk kan, pwe koma en jaikidi. ⁵ A Jimon japen potoan on i: Main, je laiter pon lao lel waja ran, ap jota jaik at, ari jo ar majan, me i pan kaduekidi uk en. ⁶ Irail lao wiadar met, rap oro pena mam toto; ara uk ari ola. ⁷ Irail ari olole kij arail oko, me mi nin apot jop, pwe re en kodo jauaja irail. Irail ari kodo, kadirela jop riapot, ira ari pan mauidi. ⁸ Jimon Petruj lao kilaner mepukat, ap poridi jan Iejuj, potoan on: Main, re kotiwei jan ia, pwe aramaj jued amen nai. ⁹ Pwe a puriamuiki o ir karoj, me ian i, pweki jaik ar, me re jaikidi. ¹⁰ A pil dueta Iakopuj o Ioanej nain Jepedäuj ol oko, me ian Jimon. Iejuj ap kotin majani on Jimon: Koe der majak, pwe jan anjau wet kokola koe pan jaikidi aramaj. ¹¹ Irail kaikilon on liman jap ar jop oko, re ap kajela karoj, idauendo i. ¹² Kadekadeo ni a kotikot nan eu kanim, kilan, ol amen mia, me dir en tuketuk. A lao kilaner Iejuj, ap pupekidi maj a, poeki re a potoan on: Main, ma re kotin kupura, re pan kak on kamakel ia da. ¹³ I ari kotin kapawei lim a jair i majani: I men, koe en makelekel. Ari, a tuketuk madan modi jan. ¹⁴ I ari kotin inapwiedi i, en der indan meamen; a kola kajale on pein uk jamero ko, o kida mairon, pweki om makelekeladar, me Mojej majanier, pwen kadede on irail. ¹⁵ A a madan indand jili o pokon kalaimun pokon pena, pwen ron i o kelailada jan ar jomau kan. ¹⁶ I ari kotin kelepela nan jap tan, pwen laolao. ¹⁷ Kadekadeo eu ran ni a kotin kaukaweweda, Parijär o jaunkawewe kan,

me mod imp a, irail pwarado jan kanim en Kaliläa o Iudäa karoj o jan Ierujalem; a rojon en Kaun o pwili wei jan i, kakelada amen amen. ¹⁸ A kilan, ol akai roado aramaj amen me kokon madak, rap raparapaki duen ar pan kak walan lole, pwilikidi mo a. ¹⁹ A ni ar jota kak diar waja, me re pan kai don impa pweki pokon o, rap dauda pon im o, kakiridi i nan o jianaki pet, lao nan pun arail mon Iejuj. ²⁰ A lao mani arail pojon, ap kotin majani: Aramaj o, dip om akan lapwa jan uk er. ²¹ A jaunkawewe o Parijär akan ap monemoneloleki indada: Ij men et, me kin lalaue? Ij me kak lapwada dip akan, pwe Kot eta? ²² A Iejuj lao mani ar monemonelol, ap kotin japen majani on irail: Da me komail kin monemoneloleki lol omail? ²³ Da me monai ren inda, dip om akan lapwa jan uk er, de inda, uda, aluwei? ²⁴ A pwe komail en aja, me Nain aramaj manaman on lapwada dip akan nin jappa, iei me a kotin majanieki on me kokon madak: I indai on uk, uda, ale ki om kola deu om! ²⁵ A madan uda mo 'rail, kida a pet, me a wonon poa, koieilan im a kapikapina Kot. ²⁶ Ir karoj ap puriamui kida o kapikapina Kot, o dire kila majak indada: Ran wet kitail kilaner me kapwuriamui melel. ²⁷ Murin mepukat a kotila jan waja o, ap majani jaunopwei amen, ad a Lewi momod nan wajan nopwei, ap majan on i: Idauen ia do! ²⁸ I ari kajela a meakaroj, uda, idauenla i. ²⁹ Lewi ari wiada kamadip lapalap on i nan im a; a jaunopwei ape me toto, me ian i ni tepel. ³⁰ A Parijär o arail jaunkawewe kan lipaned on japwilim a tounpadak kan indada: Da me komail ianaki jaunopwei o me dipan akan mana o nim. ³¹ Iejuj ap kotin japen majani on irail: Me kelail jota mau on jaunwini, pwe me jomau kan. ³² I kodon ekeker don kalula me dipan akan a kaidin me pun kan. ³³ Irail ap potoan on i: Da me tounpadak en Ioanej akan kaijejol pan pak toto o re kapakap toto, o pil dueta en Parijär akan, a japwilim omui kan kin tunole o nim? ³⁴ A Iejuj kotin majani on irail: O komail jota kak ki on toun kapar en kamadip en kapapaud en kaijejol arain ol kamod mi re 'rail! ³⁵ A eu ran ol kamod pan peuka wei jan irail, i ran oko re ap pan

kaijejol. ³⁶ A kotin majani *on* irail karajeraj eu: Jota me kin deik *on* likau kap ni likau marin; a ma ei, a pan ter pajan likau kap; a kijan likau kap pil jota pan paroki *on* likau marin. ³⁷ A jota me kin kodie *on* wain kap nan ed marin; a ma ei, wain kap pan ter pajan ed akan, ap wudokila o ed akan pan ola. ³⁸ A re kin kodie *on* wain kap nan ed kap, ira karoj ap nekinek mau. ³⁹ O jota, me kin nim *jan* wain marin, pan mauki wain kap, pwe a kin inda: Me marin o me mau *jan*.

6

¹ KADEKADEO ni ran en japat kariau a kotin weid nan mat en korn o japwilim a tounpadak kan ap dolun wan korn o irririj nan pa arail, ap kankan. ² A Parijār akai indan irail: Menda komail kin wiada, me jota pun, en wiaui ni ran en japat? ³ Iejuj ari kotin japen majani *on* irail: Komail jota wadoker, me Dawid wiadar ni a men manadar, i o me *ian* i? ⁴ Duen a pedelon *on* nan tanpaj en Kot, o ale prot en kajanjal, o kankan o pil ki *on* me *ian* i, me jota pun, aramaj en tunole, jamero kan eta? ⁵ O majani *on* irail: Nain aramaj pil kaun en japat. ⁶ A kadekadeo ni eu japat a kotilon *on* nan jinako ke kaweweda. A aramaj amen mia, me pa a pali maun motorla. ⁷ A jaunkawewe o Parijār akan majamajan i, ma a pan kakelada i ni ran en japat, pwe re en kadipa i. ⁸ A kotin *ani* ar lamelam ap majani *on* aramaj o, me pa a motorla: Uda kodo met! A ap uda ko *on* waja o. ⁹ Iejuj ap kotin majani *on* irail: I men idok re omail, da me pun en wiada ni ran en japat ren me mau de me jued? En kolekol de kawela maur en aramaj? ¹⁰ I ari kotin aupwil jili po 'rail majani *on* i: Kapawei pa om! A ap wiada, pa a ap kelailada, a maula dueta me teio. ¹¹ Irail ap makaradar kaulap o kapukapun pena, da me re pan wiai *on* Iejuj. ¹² Kadekadeo ni ran oko, a kotidala pon nana pwen laolao. I ari kotin laolao *on* Kot lao waja ran. ¹³ A lao ran pajan, ap kotin molipei pena japwilim a tounpadak kan. A kotin piladar ekriamen, me a kamareki wanporon. ¹⁴ Jimon me a kotin kaadaneki Petruj, o ri a Andreaj, o Iakopuj, o Ioanej, o

Pilipuj, o Partolomäuj, ¹⁵ O Matäuj, o Tomaj, o Iakopuj nain Alpäuj, o Jimon, me adaneki Jelotej, ¹⁶ O Iudaj nain Iakopuj, o Iudaj Ijkariot, me panala i. ¹⁷ A lao kotin *ian* ir kotidi *don* waja kij nan jap patapat o, japwilim a tounpadak kan toto o aramaj nederenia pokon *don* i *jan* nan Iudäa, o Ierusalem, o Tiruj, o Jidon, re mi pon oror, pwen ron i o kakelailada *jan* ar jomau kan; ¹⁸ O me kalokolok ren *nen* jaut akan ap kelailadar. ¹⁹ A aramaj karoj men doke i, pwe rojon kin pwiliwei *jan* i, kakel irail karoj. ²⁰ A ap kotin aupwil jili pon japwilim a tounpadak kan majani: Meid pai komail, me jamama, pwe noumail wein nanlan. ²¹ Meid pai komail, me men manadar anjau wet, pwe komail pan medila. Meid pai komail, me kin janejan anjau wet, pwe komail pan kaurur. ²² Komail meid pai, ma aramaj akan kailon kin komail, o kaje komail la, o kidaue komail, o kawela ad omail, pwe dene me jued, pweki Nain aramaj. ²³ Komail en peren ni ran o, o lujiluj, pwe kilan, pwain omail me lapalap nanlan, pwe iduen me jam arail akan wiai *on* jaukop akan. ²⁴ A me juedi *on* komail kapwapwa kan, pwe komail anekier omail peren. ²⁵ Juedi *on* komail, me medier, pwe komail pan dupokala. Juedi *on* komail, me kin peren anjau wet, pwe komail pan mauk o janejan. ²⁶ Juedi *on* komail, ma aramaj akan karoj pan lokaia mau kin komail; pwe iduen me jam arail akan wiai *on* jaukop likam akan. ²⁷ A I indai *on* komail, me kin roneron, pok *on* omail imwintiti, wiawia mau *on* me kin kailon kin komail; ²⁸ Kapaiada, me kin karia komail la, kapakapa kin ir, me kainjenuede kin komail; ²⁹ O me pikir uk ni apali en likin jap om, pil ki *on* i pali teio, o me pan ki *jan* om likau pup, pil mueid *on* i noum jakit. ³⁰ Ki *on* karoj, me kin poeki re om, o me pan atia *jan* om kapwa, koe der poeki re a, a kapuredo. ³¹ A duen me komail men, aramaj en wiai *on* komail, iduen me komail en wiai *on* irail. ³² Pwe ma komail pok *on*, me kin pokepoke komail, da me pan katin pamail? Pwe me dipan akan pil kin pok *on* kompoke parail. ³³ A ma komail wiawia mau *on*, me wia mau *on* komail, da me

pan katin pamail? Pwe me dipan akan kin wia pil dueta. ³⁴ A ma komail pan ki *on* irail, me komail akpwainonki, da me pan katin pamail? Pwe me dipan akan pil kin wiai *on* me dipan, pwen ale me dueta. ³⁵ A pok *on* omail imwintiti, o wiawia mau, o ki *on* jo akapwainok, a pwain omail pan lapalap, o komail pan jeri en me lapalap o. Pwe a kupura, me jo danke o me jued akan. ³⁶ Komail ari kadek rajon Jam omail me kalanan. ³⁷ Ender kadeikada a komail jota pan pakadeikada. Ender kariala, a komail jota pan kariala. Lapwada, a komail pan lapwada. ³⁸ Kijakija wei, a a pan depuk *on* komail dal mau eu, me idan pena, o itik pena, o dir kaulap, me pan ko *on* komail. Pwe men *jon* ota, me komail kin *jonki*, iduen a pil pan *jon on* komail. ³⁹ A kotin pil majani *on* irail karajeraj eu: Da, me majkun pan kak kare me majkun? Ira karoj jota pan pupedi nan por o? ⁴⁰ Tounpadak jota kin laude *jan* a jaunpadak. Ma tounpadak paroki *on* a jaunpadak, nan a unjokala. ⁴¹ A menda koe kilekilan pul ni maj en ri om ol, ap jota kan ataut o ni pein maj om? ⁴² De iaduen, koe pan indan ri om: Ri ai, aui maj, i pan ki *jan* pul ni maj om, ap jota kilan ataut o ni maj om? Malaun amen koe, ki *jan* maj ataut o ni maj om, a koe ap pan kak kilan, duen om pan kak kijan pul, me mi ni maj en ri om. ⁴³ Pwe tuka mau jota pan wa jued. Pil jota tuka jued pan wa mau. ⁴⁴ Tuka karoj kin diarok kida a wa. Pwe aramaj jota kak dolun *jan* pik ni tuka kamadak, aramaj pil jota kin dolun *jan* wan wain ni tuka mal. ⁴⁵ Aramaj mau amen kin kapwareda me mau *jan* nan a pai mau en *monion* i, a me jued amen kin kapwareda me jued *jan* nan a jued, pwe aua kin kida *jan* nan audepan *monion* o. ⁴⁶ A iaduen, komail kin indan ia: Main, Main, ap jota kin wiada, me I kin inda? ⁴⁷ Meamen ko *don* ia o roneron ai majan kan, o kapwaiada, nan I pan kajale *on* komail, me a rajon. ⁴⁸ Nan i me rajon aramaj amen, me kauada im eu o weirada lol, o pajonedi pon paip. A lapake lao pwilido, ad ap maimai *on* im o, ap jo kak kamokidedala, pwe a kakau pon paip o. ⁴⁹ A meamen roneron, ap jota kapwaiada,

nan a rajon aramaj amen, me kauada im eu nan pwel jo pajonedi. A lapake pwil maiai *on*, a ap madan ronk *pajan*, o ola en im o me laud.

7

¹ A LAO kotin erela a majan akan karoj *on* pokon o, a ap kotilan Kapernaum. ² Ladun jenturion amen mia, me kajampwal re a, me jomau, a pan mela. ³ A lao ronada duen Iejuj, ap poronelan i jaumaj en Juj akan, poeki re a, en kotido kake-lailada a ladu. ⁴ Irail lao pwara *don* Iejuj, ap *nidinideki* i potoan *on*: A war *on*, ren kotin wiai *on* i mepukat. ⁵ Pwe a kin pok *on* toun jap atail o kauadan kit jinakoke o. ⁶ Iejuj ap kotin *ian* ir ala. A ni jolar non doo *jan* im o, jenturion ap poronelan i kompok kai, potoan *on*: Main re der kanere ir kotido, pwe i jowar, ren ketlon *on* nan im ai. ⁷ Nai ari jota kin aka, me i war *on* poto *don* ir. A re kotin majaniata; a ai ladu pan kelailada. ⁸ Pwe *nai* pil aramaj amen, me mi pan manaman akan, ap kaunda jaunpei kai. A ma i pan, indan amen: Kowei! A pan kola; o *on* amen: Kodo! A pan kodo; o *on* ai ladu: Wiada met! A pan wiada. ⁹ Iejuj lao *mani* mepukat, ap kotin puriamui kila, jaupei *don* pokon o, me idauendo i, majani: I indai *on* komail, me I jaik diar pojon lapalap duen met, jota ren men Ijrael. ¹⁰ A me pakadarala kan lao purelon *on* nan im o, re ap diarada, me ladu o kelailada. ¹¹ Kadekadeo murin mepukat a kotilan kanim eu ad a Nain; japwilim a tounpadak kan toto *ian* i; o aramaj pil me toto. ¹² A lao koren *ion* wanim en kanim o, kilan, melar amen, me re wawei, ieroj en in a, a iei li odi amen; a toun kanim me toto *ian* i. ¹³ Kaun o lao majani i, ap kotin kupurela, majani *on* i: Eder janejan. ¹⁴ I ari koti *on*, doke kopa o, a me roa kan ap udi. I ap kotin majani: Manakap, I indai *on* uk, paurida! ¹⁵ A me melar o ap modada, pikekidi lokaia. Iejuj ap kotiki *on* i ren in a, ¹⁶ Majak ap kipa ir edi, o kapikapina Kot indada: Nan jaukop lapalap amen, me pwarado re atail, o Kot me kotier ren japwilim a aramaj akan. ¹⁷ A kajoi pot et duen i lolok jili nan Iudäa o jap karoj, me mi imp a. ¹⁸ En Ioanej a tounpadak kan kaire kin i

mepukat karoj. ¹⁹ Ioanej ap molipeido japwilim a tounpadak kan riamen, porone iralan Iejuj, majanlan i: Ir me pan kotido, de jen auiaui amen? ²⁰ Ol oko lao poto don i, ap potoan on: Ioanej jaunpaptaij kadar kit don ir potoan kalelapok: Ir me pan kotido, de jen auiaui amen? ²¹ A ni auer ota a kotin kakelada me toto jan ar jomau, o luet, o nen jued akan, o kotin kapad pajan maj en me majkun toto. ²² Iejuj ap kotin japen majani on irail: Koma u kowei, kaireki Ioanej, meakan komail kilaner o roner: Me majkun akan kilanada waja, o me luet akan kin alialu, o me tuketuk kan makelekeleda, o me jalonepon kin ron waja, o me melar akan kin maureda, o ronamau me lolok on me jamama kan. ²³ O meid pai, me jota pan makar kin ia! ²⁴ A men kadar en Ioanej lao purela, Iejuj ap kotin tapiada majani on pokon o duen Ioanej: Da me komail koieila en kilan nan jap tan? Komail men kilan alek pot, me kin dueduälökki an? ²⁵ De da me komail koieila en kilan? Komail men kilan aramaj amen, me likau kida likau muterok? Kilan, me kin likau kida likau linan, o kaped en mana, kin mi nan im en nanmarki kan. ²⁶ De da me komail koieila en kilan? Jaukop amen? Ei, I indai on komail, a laude jan jaukop amen. ²⁷ Pwe iei i me intinidier due: Kilan, I kadarala mo mui nai men kadar amen, me pan koki al mo 'mui. ²⁸ Pwe I indai on komail, jota jaukop amen me ipwi jan ren li akan, me laude jan Ioanej jaunpaptaij, ari jo, me tikitik nan wein Kot, iei me laude jan i. ²⁹ A aramaj karoj, me roneron i, o jaunopwei kan kapina Kot ni ar ian paptaijeki paptaij en Ioanej. ³⁰ A Parijär o jaunkawewe kan japai on pein irail ni ar mamaleki kupur en Kot, ap jota ian paptaij re a. ³¹ A da me I en karajai on aramaj en di wet? O da me irail rajon? ³² Irail me rajon jeri kai, me kin momod nan wajan net akan o likelikwir nan pun arail indinda: Kit kajakajan, a komail jota kakalek; kit kamamauke kin komail, a komail jota janejan. ³³ Pwe Ioanej jaunpaptaij pwarado, ap jota kan prot, o jota nim wain, a komail kin inda: Nan tewil kin di poa. ³⁴ Nain aramaj pwarado, mana o nim, a komail kin inda: Kilan, me kaped en mana o kamom jakau, kompoke pan

jaunopwei o me dipan akan! ³⁵ A lolekon kin diarok kida na jeri kan karoj. ³⁶ A Parijär amen poeki i, en konot re a. I ari kotilon on nan im en Parijär o kaipokedi ni tepel. ³⁷ A kilan, li amen mi nan kanim o, me dipan amen, a lao aja, me Iejuj kotikot konot nan im en Parijär o, ap wado kokon en alapajta, ³⁸ O poridi mur i ni aluwilu a janejan o pikekidi widenki pil en maj a aluwilu a, o limwieki a pwilipepei, o metik aluwilu a kan o keieki alapajta. ³⁹ A Parijär o, me lukedo i lao kilaner, ap monemoneloleki indada: Ma ol men et jaukop amen, a pan aja, ij li o, me jair i, pwe me dipan amen. ⁴⁰ Iejuj ap kotin japen majani on i: Jimon, I men indai on uk meakot. I ari indada: Jaunpadak, majania do! ⁴¹ Ol amen mia, me aramaj riamen pwaipwand on. Amen ira pwaipwandeki denar limepuki, a amen limeijok, ⁴² A ni ara jota men kapunala, a kijakija kin ira la karoj. Indan ia, ij re 'ra, me pan pok on i laud? ⁴³ Jimon japen potoan on: I lamelame i, me a kijakij laud on. A kotin majani on i: Koe meid pun kajauiada. ⁴⁴ I ari jaupei don li o majani on Jimon: Koe kilan li men et, I pedelon on nan im om, a koe jota ki on ia pil men widen nä i kat, a i me widenki pil en maj a nä i kat, o limwieki a pwilipepei. ⁴⁵ Koe jota metik ia, a i jota tukedi jan metik nä i kat, jan ni a pedelon lao lel met. ⁴⁶ Koe jota ujore kin ia le, a met keiekier nä i kat alapajta. ⁴⁷ Nan i me I indaki on uk: Dip a kan me toto me lapwadar, pwe a kin limpok laud; a me dip a jota non lapwada, nan a kin limpok tikitik. ⁴⁸ I ari majani on li o: Dip om akan me lapwadar. ⁴⁹ A me ian mod ni tepel o ap tapiada inda nan pun ar: Ij men et, me pil kin lapwada dip akan? ⁵⁰ I ap kotin majani on li o: Om pojon me dore uk ala, kowei popol!

8

¹ KADEKADEO murin mepukat a kotin kakan jili nan kanim laud o me tikitik kan, padapadak o kaloki ronamau en wein Kot, o ekriamen ian i. ² O pil li akai, me a kotin kakelailada jan nen jued o jomau kan, iet akan: Maria, me pil adaneki men Makdala, me tewil ijimen koiei jan. ³ O Ioana iei likond en Kujaj en Erodej a jaunkoa men,

o Jujana, o me toto, me papaki i ar kapwakan. ⁴ A aramaj totoia lao pokon don i jan nan kanim akan, karoj, ap kotin karajeraj majani: ⁵ Jaunkamor kolan kamor a war akan. Ni a kamokamorok akai ap moredi on pon kailan al ap tiatidi o manpir en pan lan nam ir ala. ⁶ A akai moredi on pon paip. A lao wojada, a monedi, pweki a jota lamelamur. ⁷ Akai moredi nan tuka teketek, a tuka teketek wojada, kajokä ir ala. ⁸ A akai moredi nan pwel mau, ap wojada o wada pan me epuki. Ni a kotin majanier mepukat, ap majan laudedda: Me jalon a mia, men ron, i en ron! ⁹ A japwilim a tounpadak kan ap kalelapok re a: Ia wewe en karajeraj wet? ¹⁰ I ari kotin majani: A muei on komail er, en aja me rir en wein Kot, a met akan en aja ni karajeraj akan pwe ren kilan, ap jota kilan, o ron, ap jota weweki. ¹¹ A iet wewe en karajeraj o: Majan en Kot iei war akan. ¹² A me mi pon kailan al o, iei ir, me ronadar, a muri tewil pwarada katia jan majan en Kot nan monion arail, pwe ren der pojon, rap maurela. ¹³ A me mi pon paip, iei ir, me kin ron majan o ap pereperen ale, a jota kalau re 'rail. Anjau kij re kin pojon, a ni anjaun jonejon, irail kin pupe jan. ¹⁴ A me moredi nan tuka teketek, iei irail me kin ron, ap koieila tiropeki anan o pai, o inon jued en maur et, rap jokekila, ap jota wa. ¹⁵ A nan jap mau, iei irail, me kin ron majan o, ap nekinek nan monion ar inen o mau, o wada nin tiak en kanonama. ¹⁶ Jota me kin ijikeda lamp, ap pwainekidi kopa eu, de ki on pan men wendi a pon deu a, pwe me pan pedelon on en kilan marain o. ¹⁷ Pwe jota me rir kot, me jo pan janjaleta, pil jota me okiok kot, me jo pan kalok jili. ¹⁸ Komail ari kalaka duen omail kin roneron, pwe me a mia, ekij pan ko on; a me jota a mia, i, me a kiki on, me a, pan katia jan. ¹⁹ In a o ri a kan ap ko don i, a re jota kak kaion impa pweki pokon o. ²⁰ A ap loki on i: In ar o ri ar akan poto liki, re men udial ir. ²¹ A kotin japen majani on irail: In ai o ri ai mepukat, me kin roneron majan en Kot o apapwali. ²² Kadekadeo ni eu ran a kotilan pon apot jop, a japwilim a tounpadak kan ian i. A kotin majani on irail: Kitail en

kotela le en: Irail ari tanetan koieila. ²³ O ni ar tanetan kokowei, a kotin jaimokela; melimel ap koda nan jed. A jop o pwilipwil, a pan mauidi. ²⁴ Irail ap kai don i, kaopada i, potoan on: Main, Main, kit pan mela! I ari kipada majani on an o iluk en jed akan, rap tikitikala o molelar. ²⁵ I ap kotin majani on irail: Ia omail pojon? A irail majakada inda nan pun ar: Daduen, ij men et, pwe a kin majani on an o jed, ir ari duki on. ²⁶ Irail ap lele don jap en Kadara, me jal on Kaliläa. ²⁷ I lao kotidi jan, ol amen tu on i, me kodo jan kanim o, me tanwar en tewil jan maj kokodo, o me kilijo, o a jota kin kaujon nan im, pwe a kin mimi nan joujou kan. ²⁸ I lao kilan Iejuj, ap werida, poridi jan mo a indaki nil laud: Menda re omui nai, Iejuj Japwilim en Kot lapalap? I men poeki re omui, kom der kalok ia la! ²⁹ Pwe a kotin majani on nen jaut o, en koiei jan ren aramaj o, pwe pan pak toto a jaikidi i; i ari kin jali kidi jal mata o jal en nä kai. A i kamueit ir pajan, o tewil paki i lan jap tan. ³⁰ Iejuj kotin kainoma re a majani: Ia ad om? A potoan on: Lekion; pwe tewil toto mi re a. ³¹ Ir ari poeki re a, ender majani on irail, me ren kodilan pweleko. ³² Ari, pwin pwik kalaimun mi waja o manamana jili nin nana o. Irail ari poeki i, en kotin mueid on irail re en til on irail. I ari kotin mueid on irail. ³³ Tewil oko ap kodi jan ren aramaj o, ap tilon nan pwin pwik o. Pwin pwik o ap tanedi wei ni aul on nan jed ap mopila. ³⁴ Jilepa ko lao kilaner me wiauier, rap tandau, kolan kanim laud o tikitik kan, kaireki jili. ³⁵ Irail ap koieila, kilan me wiauier, re ap kola ren Iejuj, diarada aramaj o, me tewil oko keredi jan lole, momod ni aluwilu en Iejuj, likauda o lolekonlar; irail karoj majakadar. ³⁶ Me ian udialer, ap kaire kin irail duen tanwar en tewil a kakeladar. ³⁷ Men Kadara karoj ap poekipoeki i, en koti wei jan re 'rail, pwe re majakadar kausalap. I ari kotida pon jop o, ap kotin purelar. ³⁸ A ol o, me tewil oko kodi janer, poeki re a, en ian i; a Iejuj jota kotin mueid on i majani: ³⁹ Purelan deu om, kalok jili duen manaman lapalap, me Kot wiai on uk er! I ari kola, kalok jili nan kanim o duen manaman lapalap, me Iejuj

kotin wiai *on* i. ⁴⁰ Kadekadeo Iejuj lao kotin puredo, aramaj akan ap kajamo i, pwe irail karoj auiaui i. ⁴¹ A kilan, ol amen, ad a Iairuj, jaumaj en jinakoke, kotido poridi ni aluwilu en Iejuj o poeki i, en kotilon *on* nan im a. ⁴² Pwe na ieroj jeripein amen, me a par *naulriau*, me koren *ion* mela. A ni a kotikot kokodo, pokon o koi *don* i. ⁴³ A li amen, me nta pwilipwil par *naulriau*, me pwaineki *on* jaunwini kan a dipijou karoj. A jota me kak kakelailada i. ⁴⁴ I me apedo mur i, doke ni kailan japwilim a likau. A pwilipwil en nta madan madada. ⁴⁵ Iejuj ap kotin majani: Ij i me jair ia? A karoj lao inda me jota, Petruj o me *ian* i ap potoan *on*: Main, pokon o kin kapil pena o koi *don* ir, a iaduen, re kotin majani: Ij i me jair ia? ⁴⁶ A Iejuj kotin majani: Nan meamen jair ia, pwe I pam, me kel eu ko *jan* ia er. ⁴⁷ A li o lao ajaer, me a jo kak rirala, ap majapwekada, apedi poridi *jan* mo a, ap katitiki mon aramaj karoj, karepan a jair i, o duen a kelailada madan. ⁴⁸ A ap kotin majani *on* i: Jeripein popoleta, om pojon me kakel uk ada, kowei popol. ⁴⁹ A ni a kotin majaniata, amen potodo *jan* ren jaumaj en jinakoke o katitiki *on* i: Japwilim omui jeripein melar. Menda kom kanirieki jaunpadak o. ⁵⁰ A Iejuj lao mari mepukat, ap kotin *japen* i majani: Koe der majak, koe pojon ta, a ap pan maureda. ⁵¹ A lao kotilon *on* nan im o, a jota kotin mueid *on* amen en *ian* pedelon *on* nan pera, Petruj, o Ioanej, o Iakupuj eta, o jam en jeripein o in a. ⁵² A irail karoj *janejan* o mamaukeki i. A i kotin majani: Komail der *janejan*! Pwe a jota melar, a mamair eta. ⁵³ Rap kaururki, pwe re aja, me a melar. ⁵⁴ I ari kotikiiei *jan* ir nan pera o, a ap kotin ale pa a waron *on* i majani: Jeripein, paurida! ⁵⁵ Nen en jeripein ap pure *don* i, i ari madan uda. I ap kotin majani, kijin *mana* en ko *on*. ⁵⁶ A jam a in a puriamui kila. I ari kotin inapwiedi irail ren der indan meamen me wiaui.

9

¹ A LAO kotin molipe pena ekriamen oko, ap kotiki *on* irail kel o manaman, en kaloedi tewil akan karoj o kakelada me jomau kan. ² I ari kotin porone ir ala, pwen padapadak duen wein Kot o kakelada me

jomau kan. ³ O a kotin majani *on* irail: Komail der wala meakot pon al o: Jota jokon, de ed, de prot, de moni, amen pil jo pan wa jakit riau. ⁴ O waja kij me komail pan pedelon *on* nan im eu, komail pan mimieta waja o, komail lao kowei *jan* ia. ⁵ O meamen kan kajamo komail, komail japalewei *jan* kanim o, o jipede *jan* pwel ni nã omail, pwen kadede *on* irail. ⁶ Irail ari kokola, kakan jili nan kijin kanim akan, padaki ronamau o kakelada me jomau kan waja karoj. ⁷ A nanmarki Erodej lao mari duen meakan, me wiauiki i, ap pinidar, pweki akai katitiki, me dene Ioanej iajadar *jan* ren me melar akan. ⁸ A akai indada, me dene Eliaj pwarado, o akai me inda, me dene jaukop en kua men iajadar, ⁹ A Erodej majani: Ioanej, i me i lepuke *jan* mon a, a ij men et, me i kin roneron due? A ap men udial i. ¹⁰ A wanporon akan lao pure doer, ap kaireki i karoj, me re wiadar. I ari kotin uk irail ada, kotilan waja rir, nan kanim eu, me ad a Petjaida. ¹¹ Toun jap o lao ajaer, rap idauenla i, i ari kotin kajamo irail, o kotin padaki *on* irail duen wein Kot, o kotin kakelada me mau *on*. ¹² A lao pan waja ponier, ekriamen potodo potoan *on* i: Re kotin kadar *pajan* pokon en, pwen kola nan kijin kanim akan o nan jap, en rapaki wajan pweidi o kan ar kijin *mana*, pwe kitail kotikot nan jap tan wet, ¹³ A a kotin majani *on* irail: Komail pan ki *on* irail kan ar *mana*! Re potoan *on*: Lupon prot eta limau o mam eta riamen mi re at. De je pan kola netie *don* pokon kalaimun wet *mana*? ¹⁴ Pwe irail me ol impan limekid. A a kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Komail pwini ir *pajan* wad limek o limek! ¹⁵ Irail ari wiada o kamod irail edi. ¹⁶ A kotin limada lupon prot limau o mam riamen, majanda nanlan, laolaoki, pilitiki pena, kotiki *on* japwilim a tounpadak kan, pwe ren nene *on* pokon o. ¹⁷ Irail jak, o karoj medier, ap rikada dodo eijokriau luan kamadip o. ¹⁸ Kadekadeo ni a kotin laolao kelep, japwilim a tounpadak kan *ian* i. A kotin kainoma re 'rail majani: Ij me aramaj kin inda me *nai*? ¹⁹ Irail *japen* potoan *on*: Ioanej jaunpaptaj, a akai me inda Eliaj, o pil akai kin inda, me dene

jaukop en kava men iajadar. ²⁰ A kotin majani *on* irail: A da me komail kin inda ij nai? Petruj ap japen potoan *on*: Ir me Krijtuj japwilim en Kot. ²¹ A i me kotin padik inapwiedi irail, ren der indan meamen mepukat, ²² Majani: Nain aramaj pan kalokolok laud, o lokidokila ren jaumaj, o jamero lapalap, o jaunkawewe kan, o a pan kamela, o ni ran kajilu a pan maureda, ²³ Ap kotin majani *on* irail karoj: Meamen men idauen ia i en tonmeteki pein i o ale a lopu ni ran karoj, o idedauen ia do. ²⁴ Pwe meamen kanakanai *on* maur a, pan pupe jan. A meamen kajela maur a pweki nai, pan diarada. ²⁵ Pwe da me pan mau *on* aramaj amen, me aneki pena jappa karoj, ap kajela pein i o kajapokela pein i? ²⁶ Pwe me kin namenok kin ia o ai padak kan, i me Nain aramaj pil pan namenokki, a lao kodo ni a linan, o linan en Jam a, o na tounlan jarau kan. ²⁷ A melel I indai *on* komail, akai irail, me mi met, jota pan mela, irail lao udial wein Kot. ²⁸ A kadekadeo murin pon walu pon murin majan pukat i ap ukada Petruj, o Ioanej, o Iakopuj kotidala pon nana o pwen laolao. ²⁹ A ni a kotin laolao mom en jilan i ap wukila o japwilim a likau puetepuetela o linalin. ³⁰ A kilan, ol riamen ian i majan pena! Ira me Mojej o Eliaj. ³¹ Ira pwarado ni ara linan o mamajani duen a pan kamatala nan Ierujalem. ³² A Petruj o me ian i me toutouki mair. Ira lao pirida, re ap udial a linan o ol riamen kotikot impa. ³³ Kadekadeo ira lao kotiwei jan re a, Petruj ap indan Iejuj: Main, meid mau atail kotikot met. Kit en kauada kijin im jilikij: Tanpaj ar, o en Mojej, o en Eliaj; a jaja me a kajokajoi. ³⁴ Ni a kajokajoi mepukat, pali en dapok kadupal irail edi, irail ari majakadar ni ar tilon nan dapok o. ³⁵ O nil eu peidido jan nan dapok o majani: Iet nai ol kompok, komail en ron i! ³⁶ A nil wet lao wiauier, re ap diaradar Iejuj ta. Ir ari nenenlata; o ni ran oko re jota kaireki meamen duen me re kilaner. ³⁷ A kadekadeo manda en ran o irail lao kotidido jan nana o, pokon kalaimun ap poto don i, ³⁸ A kilan, ol amen nan pokon o nil laudeda potoan *on*: Jaunpadak, i poeki re ir, re kotin majani don ai tunol putak

o, pwe iei ai ieroj. ³⁹ Re kotin mari, nen o lao koledi i, a kin madan weriwer, a kin jenjeroki jili, a ap kin pudopud o meid apwal ni a kin koiei jan i. ⁴⁰ Nai ari poeki ren japwilim ar tounpadak kan, ren kauje wei jan i, a re jota kak. ⁴¹ A Iejuj kotin japen majani: O di wet meid jopojon o japun, ia arain ai pan mimi re omail? Ia arain ai pan kokoa komail? Wa don ia noum putak! ⁴² A ni a kokodo, tewil ap kapururada o jeroki jili i, a Iejuj kotin kidaueda nen jaut o, o kakelada putak o, ap kapure *on* i ren jam a. ⁴³ A irail karoj puriamuiki manaman en Kot. A ni ar puriamuiki en Iejuj a wiawia kan ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: ⁴⁴ Majan pukat en kalolei nan jalon omail: Nain aramaj pan panala ni pa en aramaj. ⁴⁵ A irail jota weweki majan wet, pwe a rir jan irail, i me irail jajaki. Irail ari majak kalelapok re a duen majan pot et. ⁴⁶ Irail ap pil lamelame, ij me pan lapalap re 'rail? ⁴⁷ A Iejuj lao kotin mani ar lame-lam nan monion arail, ap ale jeri men, kida impa a, ⁴⁸ O majani *on* irail: Meamen pan apwali kijin jeri men et ni ad ai, nan a kin apwali ia, a meamen pan apwali ia, nan a kin apwali, me kadar ia do; a me tikitik re omail, nan i me pan lapalapala. ⁴⁹ Ioanej ap japen potoan *on*: Main, je kilaner amen, me kaujewe tewil akan ni mar ar. Kit ari inapwiedi, pwe a jota kin ian kit idedauen ir. ⁵⁰ A Iejuj kotin majani *on* i: Eder inapiedi, pwe me jo kin palian komail, nan a kin ian komail. ⁵¹ A kadekadeo a lao anjau, me a pan peukadala, a ap kotin jaupeilan kotilan inen won Ierujalem. ⁵² A kotin poronela men kadar akan, me pan tion mo a. Irail ari kokola lele don kijin kanim en Jamaria eu, pwen rapaki waja, me a pan pweikidi ia. ⁵³ A re jota kajamo i aki a kotin jaupeila kotilan inen won Ierujalem. ⁵⁴ Japwilim a tounpadak kan Iakopuj o Ioanej lao kilaner mepukat, ap potoan *on*: Main, ma re kotin kupura, je pan poeki, kijinia i en moredi jan nanlan, kan irail la, duen Eliaj wiadar. ⁵⁵ A i kotin jaupeido, kapun *on* ira majani: Koma jota aja ij Nen, me naina kin koma? ⁵⁶ Irail ap daulul wei nan eu kijin kanim. ⁵⁷ Kadekadeo ni arail kotikot kokodo amen ap potoan *on* i: Main

i pan idedauen ir waja karoj me re pan kotila ia. ⁵⁸ Iejuj kotin majani *on* i: Pokj akan por ar mia, o manpir en pan lan paj ar mia, a Nain aramaj jota waja en kaula wei mon a. ⁵⁹ A kotin majani *on* amen: Idauen ia do! A i indada: Main, komui kotin mueid *on* ia maj, i en purela jarepedi jam ai. ⁶⁰ A Iejuj kotin majani *on* i: Me melar akan en jarepedi ar melar akan, a koe kowe kalok jili wein Kot! ⁶¹ Pil amen potoan: Main, i pan idedauen ir jili, a re kotin mueid *on* ia maj, i en kamurimuri *on* toun im ai. ⁶² A Iejuj kotin majani *on* i: Jota me pan koledi men weirada pwel, ap kilan muri, a jota koiok *on* wein Kot.

10

¹ MURIN mepukat Kaun o pil kotin piladar ijiakan o porone irail wei mo a ni wad riamen, en kakan jili nan kanim laud o tikitik kan, waja me a pein pan kotilan ia. ² A kotin majani *on* irail: Rak me kalaimun, a toun dodok me malaulau; poeki ren Kaun en rak, en kadarala toun dodok nan a rak. ³ Komail kola; kilan, I kadar komail la dueta jippul akan nan pun en kidi en wei akan. ⁴ Komail der wewa ed en moni, de ed en jailok, de jut, o der ranamau *on* meamen nani al o. ⁵ A ma komail pan pedelon *on* nan im eu, komail pan inda maj: Popol en mimi nan im wet! ⁶ A ma popol amen mi waja o, omail popol pan mimieta re a, a ma jo, omail popol pan pure don komail. ⁷ A komail pan mimieta nan im ota, o mana o nim, me mi re 'rail pwe toun dodok me waron pwain a. Komail der pedoi *jan* nan eu im ap kolon *on* nan eu. ⁸ A ma komail pan pedelon nan eu kanim, o re pan kajamo komail, i waja komail pan tunole, me pan wijike don komail. ⁹ O kakelada me jomau kan, me mi waja o, o kaire kin irail: Wein Kot koren don komail. ¹⁰ A ma komail pan pedelon nan eu kanim, o re jota pan kajamo komail, i waja komail pan pedoi nani al indada: ¹¹ Pil pwel par, me ko don kit nan omail kanim, jipede don komail; ari jo, komail en aja, me wein Kot koren don komail. ¹² I indai *on* komail, nan a pan manai *on* Jodom ni ran o *jan* kanim o. ¹³ Juedi *on* uk Korajim! Juedi *on* Petjaida! Pwe ma manaman akan, me

wiaui *on* uk er, wiaui *on* Tiruj o Jidon, nan meler, re pan kalula nan tuk en likau o nan paj. ¹⁴ A a pan manai *on* Tiruj o Jidon ni kadeik o *jan* komail. ¹⁵ A koe Kapernaum, me paidar nanlan, pan pijikondi *on* nan pweleko. ¹⁶ Me roneron komail, nan a kin roneron ia; o me mamaleki komail, nan a kin mamaleki ia. O me mamaleki, ia, nan a kin mamaleki, me kadar ia do. ¹⁷ Me ijiakan ap puredo, pereperen potoan *on*: Main, pil tewil akan udi *on* kit ni mar omui. ¹⁸ A kotin majani *on* irail: I kilaner Jatan likamata liol a pupedi *jan* nanlan. ¹⁹ Kilan, I ki *on* komail manaman, en tiakedi jerpent o jkorpion, o en poedi kel en imwintiti karoj. O jota meakot pan kajuedi *on* komail, ²⁰ Ari jo, komail der peren kida, me nen akan kin udi *on* komail, a komail peren kida me ad omail intinidier nanlan. ²¹ Ni auer ota Iejuj kotin perenda ni nen e majani: I kapina komui, Jam ai, kaun pan lan o jappa, me komui okila mepukat *jan* me lolekon o koiok kan, ap kajale *on* jeri pwelel akan! Ei Jam ai, pwe iduen me komui kupukupura. ²² Meakaroj muei *on* ia er *jan* ren Jam ai, o jota me aja japwilim a Ol, pwe Jam eta. O jota me aja Jam, pwe japwilim a Ol eta, o me japwilim a Ol pan kajale *on*. ²³ I ap kotin jaupei don tounpadak kan, majani *on* irail eta: Meid pai por en maj akan me udial, me komail udialer. ²⁴ Pwe I indai *on* komail, jaukop o nanmarki kan toto anane udial, me komail kin ududial, a re jota kilaner; a re men ronada, me komail kin roneron, ap jota ronadar. ²⁵ A kilan, jaunkawewe men ap uda, kajonejon i potoan *on*: Jaunpadak, da me i en wiada, pwen jojoki maur joutuk? ²⁶ A kotin majani *on* i: Da me intinidier nan kapun o? Daduen om dondoropwe? ²⁷ A japen indada: Koe en pok *on* Kaun om Kot monion om unjok, o nen om unjok, o kel om unjok, o om lamelam unjok, o men imp om dueta pein koe. ²⁸ A kotin majani *on* i: Koe meid japen inen, wiada mepukat, a koe pan aurela. ²⁹ A ap men ak kapunki pein i indan Iejuj: A ij men imp ai? ³⁰ A Iejuj kotin japen majani: Aramaj amen momait *jan* Ierujalem kodila Ieriko ap lodi *on* lolap akai, me ter *jan* a likau kan, o kame i, rap

koieila; i ari pan mela. ³¹ A jamero amen momaitela nani al ota. A ni a kilan i, ap daulul wei jan. ³² A leap amen pil dueta. Ni a leler waja o, kilan i, ap daulul wei jan. ³³ A ol en Jamaria amen jailok jili ap pil weid waja o. Ni a kilaner i ap pokela, ³⁴ Kola re a, o kidim pena a pwal akan, ap ki on le o wain lole o kamondi i pon dake pa man o, wala nan im en kairu eu, apapwali i. ³⁵ Manda a pan jamala, ap ki on kaun en im o denar riau indan i: Apapwali i! A ma mekij pan dauli, i pan kapunala, ni ai pan puredo. ³⁶ A ij ren ir jilimen, me koe wiaki men impan ol o, me lodi on lolap oko? ³⁷ A japen: Me wiadar dodok kadek on i. Iejuj ap kotin majani on i: Ari, kowei ala jan! ³⁸ A kadekadeo ni ar kotin jailokela, a kotilon on nan kijin kanim eu. Li amen mi waja o, ad a Marta, me kajamo i lon on nan im a. ³⁹ Ri a li amen mia, me ad a Maria, me momod ni aluwilu en Iejuj, roneron a majan. ⁴⁰ A Marta kajopijokki pein i a papa i. I ari potodo potoan on: Main, re jota kotin kupuroki ri ai li, me jota kin ian ia dodok? Re kotin padaki on i, en jauaja ia. ⁴¹ A Iejuj kotin japen majani on i: Marta, Marta, koe meid nonki o jopijokki okotme. ⁴² A me ta kot me kajampwal. Maria piladar pwaij mau, me jota pan katia jan.

11

¹ KADEKADEO ni a kotikot waja kij pwen laolao, a lao kotin erelar, amen japwilim a tounpadak kan ap potoan on i: Main re kotin padaki on kit kapakap, dueta loanej kin padaki on a tounpadak kan. ² A ap kotin majani on irail: Komail lao wia kapakap, ap inda: Jam at, mar omui en jarau, wei 'mui en pwaida, ³ Kotikido ran wet at tunol kaukaule. ⁴ Lapwa jan kit dip at, dueta kit, me kin lapwada karoj, me wia dipi on kit, eder kaluan kit ren me katikatiamau kan. ⁵ I ap kotin majani on irail: Ij re omail, me a kompok amen mia o me pan kola re a ni ailep en pon indan i: Kompoke pai, ki on ia lopon prot jilu, ⁶ Pwe kompoke pai men pwarado jan a jailok o, ap jota, me i pan kak ki on i. ⁷ A me mi nan im o pan japen inda: Koe der kadiropa ia, pwe wanim ritidier, o nai jeri ko ian

ia nan wajan mair; i jo kak paurida o ki on uk meakot. ⁸ I indai on komail, ma a jota pan paurida o ki on i aki kompokepa a, nan a pan paurida o ki on, me itar on i aki a nidinid. ⁹ I indai on komail, poeki, a komail pan tunole; rapaki, a komail pan diarada; letelet, a a pan ritida mo 'mail. ¹⁰ Pwe karoj me poekipoeki, kin tunole; o me kin rapaki, kin diarada; o me kin letelet, nan a pan ritida mo a. ¹¹ De ij jam amen nan pun omail, ma na putak pan poeki na kijin prot, pan ki on i takai eu? De ma a poeki mam, pan ki on i jerpent amen? ¹² De ma a pan poeki kitor eu, pan ki on i jkorpion amen? ¹³ Ma komail, me jon jued, aja duen kijakij mau on noumail jeri kan, nan melel kausalap. Jam omail nanlan pan ki on Nen jarau ren me poeki re a. ¹⁴ A ap kotin kauje wei tewil amen, me loton. A kadekadeo tewil lao koiei janer, me loton o ap lokelokaia, a aramaj puriamuiki. ¹⁵ A akai ir katitiki: Nan Peeljepup, jaumaj en tewil akan, me a kaujeki jan tewil akan. ¹⁶ A akai kajonejon i, poekipoeki kilel eu jan nanlan. ¹⁷ A ap kotin ani ar lamelam, majani on irail: Wei karoj ma a pan u pena nan pun a, a pan ola; o ma toun im eu pan u pena nan pun a, a jota pan pwaida. ¹⁸ A iaduen, ma Jatan u on pein i, a wei pan kak pwaida? Aki komail indinda me dene nai kauje wei tewil akan ki Peeljepup. ¹⁹ Ma I kin kaujeki wei Peeljepup tewil akan, a ij me noumail ol akan kin kauje kin irail? Irail ari pan omail jaunkapun. ²⁰ A ma I kaujeki wei lim en Kot tewil akan, nan wein Kot lel on komail er. ²¹ Ma me kelail o, me audeki kapwa en pei, pan jinjila im a, nan a kapwa nekinekid mau. ²² A ma amen, me kelail jan i, pan palian i o kaloedi i, ap pan atia jan a kapwa en pei, me a kelekier, o nek pajan kapwa en kul. ²³ Meamen, me jota ian ia, iei me palian ia, o me jota kin dolun penan ia, iei me kin kajapoka pajan. ²⁴ Nen jaut lao kowei jan ren aramaj, a kin tanatan jili nan jap tan akan, rapaki wajan kamol, a jota, me a diarada, i ap kin inda: I ap pan purelon on nan im ai, me i pedoi janer. ²⁵ A lao puredo, a diar, me a kokok o kapwater, ²⁶ I ari koieila, ale on i nen ijimen, me jued jan pein i. Irail ap

pedelon on lole, rap kakaujon ia; a aramaj pan jued jan maj. ²⁷ A kadekadeo ni a kotin mamajani mepukat, li amen, kijan pokon o, ap potoan on i: Meid pai kupur o, me wia ir adar, o didi kan, me re kotiki! ²⁸ A i kotin majani: Ei, meid pai, me kin ron majan en Kot ap kapwaiada. ²⁹ A pokon o lao teneten pena, a kotin majani: Di wet meid jued! Re kin rapaki kilel eu, a jota kilel pan janjal on ir, pwe kilel en Iona eta. ³⁰ Pwe duen Iona kilel eu on men Niniwe, iduen Nain aramaj on di wet. ³¹ Li nanmarki en pali air amen pan u on ol akan en di wet ni kadeik o pan kari ir ala, pwe a pwrarado jan ni imwin jappa, pwen ron lolekon en Jalomo. A kilan, me laude jan Jalomo mi met. ³² Ol en Niniwe kan pan u on di wet ni kadeik, o pan kariale i, pwe re kalula ni ar ronadar padak en Iona. A kilan, me laude jan Iona mi met. ³³ Jota me kin ijikeda lamp, ap kila waja rir, pil jo pan kopa, a pon deu a, pwe me pan pedelon on, en kilan marain o. ³⁴ Por en maj marain en pali war. Ma maj om makelekel, war om karoj pan dir en marain. A ma maj om me jued, war om karoj me pil dir en rotorot. ³⁵ En kalaka, pwe marain mi lol om, der rotorot! ³⁶ Ma war om dir en marain kaulap, o jota kijan rotorot mia, karoj pan dir en marain dueta linan en lamp, me kin jenjere uk ada. ³⁷ A ni a kotin kaparok, Parijär amen luke i, en konot re a. I ari kotilon kotidi nin tepel. ³⁸ A Parijär lao udial, ap puriamuiki, me a jota kotin omiom mon konot. ³⁹ A Kaun o kotin majani on i: Nan komail Parijär akan kin widen likin dal o plet, a lol omail me dir en me re kuliada o me jued. ⁴⁰ Nan pweipwei komail, kaidin i me wiadar pali liki, pil wiadar pali lole? ⁴¹ A kijakij weita duen komail kak on! A kilan, karoj pan makelekel on komail. ⁴² Juedi on komail Parijär akan, pwe komail, kin maironki ei-jokkij eu en minje, o raute o jon en kijin tan tuka kai, ap jota injenoki kadeik o limpok en Kot! Wiada mepukat ap pil kapwaiada me tei kan. ⁴³ Juedi on komail Parijär akan, pwe komail men mondi leppantam nan jinako ke kan o mauki, ren ranamau on komail nan waja en netinet akan. ⁴⁴ Juedi on komail, pwe komail rajon joujou kan,

me jo janjal, o aramaj alialu poa, ap jaja ir! ⁴⁵ Jaunkawewe men ap japen potoan on i: Jaunpadak, komui pil kin juede kin kit majan pukat. ⁴⁶ A i kotin majani: Pil juedi on komail jaunkawewe! Pwe komail kin katoutou kila kapwa en wijik toutou aramaj akan, ap jota jairki jondin pa omail. ⁴⁷ Juedi on komail! Pwe komail kin apawali joujou en jaukop akan, a jam omail akan kame ir ala. ⁴⁸ Komail ari kin kadede o peren kida wiawia en jam omail akan. Pwe re kame ir ala, a komail apawali ar joujou kan. ⁴⁹ I me erpit en Kot indada: I pan kadar won irail jaukop o wanporon akan, a akai irail re pan kamela o pwaki irail jili. ⁵⁰ Pwe ntan jaukop akan, me kapwipwili weier jan ni tapin kaua kokodo, en kapokon on di wet. ⁵¹ Jan ntan Apel lel ntan Jakariaj, me kamelar nan pun en pei jaraui o im en kaudok, ei I indai on komail, a pan kapokon on di wet. ⁵² Juedi on komail jaunkawewe! Pwe komail atia jan men kapir pan lolekon. Komail jota pan pedelon, ap inapwiedi, me men pedelon on. ⁵³ A ni a kotin mamajani on irail mepukat, jaunkawewe o Parijär akan ap tapiada palian i kaulap, kalekalelapok re a jon toto, ⁵⁴ O re majamajan i, o raparapaki, ma re jota kak diar meakot jan ni a majan akan, pwe ren kadipa i.

12

¹ ARAMAJ toto ap pokon pena lao kidalas, irail lao it pena, i ap kotin tapiada majani on japwilim a tounpadak kan: Komail kalaka kalep en Parijär akan, me malaun. ² Pwe jota me rir kot, me jota pan janjalada. Pil jota me okiok kot, me jo pan kalok jili. ³ Ari, me komail pan indada ni waja rotorot, i me pan janjal nan marain. O me komail pan monininin nan pera kan, i me pan kalok jili pon im akan. ⁴ A I indai on komail, kompok pai kan, komail der majak irail, me kin kamela pali war, ap jolar kak wia meakot. ⁵ A I pan kaaja kin komail, me komail en majak: Majak i, me manaman on kamela aramaj ap kak kajela nan pweleko. Melel I indai on komail, i me komail en majak. ⁶ Jiok limen jota kin netila ni denar riau? Ari jo, jota amen irail

me Kot kin maliela. ⁷ Ari, pil pit en mon omail karoj me wadawad penaer. Komail ari der majak, pwe komail me mau jan jioj toto. ⁸ A I indai on komail, meamen ponaja ia mon aramaj, i me Nain aramaj pan ponaja ren tounlan en Kot akan. ⁹ A meamen kamam kin ia mon aramaj, i me pan kamamaki mon tounlan en Kot akan. ¹⁰ O meamen me pan lokaia jued duen Nain aramaj, a pan kak lapwada. A me lalaue Nen jarau, a jota pan lapwada. ¹¹ A ma re pan wa komail la nan ar jinakoke kan mon kapun o ren me manaman akan, komail depa lamelame, da me komail pan japenki de me komail en inda. ¹² Pwe Nen jarau pan kapame kin komail ni klok ota, me komail en inda. ¹³ A amen toun pokon potoan on i: Jaunpadak, kom kotin majani on ri ai ol o, en nek pajan at jojo. ¹⁴ A kotin majani on i: Aramaj o, ij me kajapwil ia da, en jaunkapunla o jaunne re oma? ¹⁵ O kotin majani on irail: Kalaka norok jued, pwe kaidin kapwa toto, me aramaj amen kin memaur kida! ¹⁶ A kotin majani on irail karajeraj eu: Ol kapwapwa amen mia, me jap we kaparapar kausalap. ¹⁷ I ari lamelame indada: Da me i en wiada? Pwe jolar waja en nekinek ia ai kapwa kan. ¹⁸ I ari indada: Nan iet me i pan wiada: I pan palan pajan ai im en nak kan, ap kauada me laude jan kai; i waja me i pan nekidala me wojadan ia o ai dipijou karoj; ¹⁹ A i pan indan nen i: Nen i, dipijou toto on par toto, me nekineki on uk er. En moleilei, o mana, o nim o perenta! ²⁰ A Kot ap majani on i: Pweipwei men koe, pwe ponpon wet nen om pan ilakido. A ij me pan aneki kapwa pukat, me koe nanak penaer? ²¹ Nan iduen me kin roporop pena dipijou on pein i, ap jota kapwapwa ren Kot. ²² A a kotin majani on japwilim a tounpadak kan: I me I indai on komail, eder lamelame maur omail, me komail pan tunole, pil iermen pali war, me komail pan likauki! ²³ Maur me kajampwal jan mana, o war me mau jan likau. ²⁴ Kalelapok on rape kan! Re jota kin kamorok, re pil jota kin nak pena, pil jota arail pera de im en nak, a Kot kin kotin katunole ir. A komail jo kajampwal jan manpir kausalap? ²⁵ A ij nan pun omail,

ni a nonki, me pan kak uje pajan pein i ki tipon en pa eu? ²⁶ Ari, ma komail jota kak on wiada me manai, a da me komail kin nonki okotme? ²⁷ Kalelapok on kiop akan, me mi nan jap, duen ar kakairida! Re jota kin dodok, o re jota kin monkol pena. A I indai on komail, pil Jalomo ni a linan karoj jota a likau dueta apot irail. ²⁸ Ari, ma iduen Kot kotin kapwataki dip, me mi nan jap ran wet, a lakap pan lokidokila nan jtop, iaduen a jota pan madan kalikauwiada komail, me pojon tikitik? ²⁹ A komail, ender nonki, me komail pan mana o nim, o komail der injenjued! ³⁰ Pwe mepukat men liki kan kin nononki. Pwe Jam omail, me kotikot nanlan, mani, me mepukat karoj mau on komail. ³¹ A rapaki japwilim a wei, a mepukat pan poujalan komail. ³² Der majak pwin tikitik koe, pwe iet kupur en Jam omail: En ki on komail wei o. ³³ Netikila omail kapwa kan, ap kijakija wei, wiai on komail ed ko, me jota pan marinala, o pai nanlan, me jo pan ola, waja me lipirap men jo kak on, o man en mot jo kak kawela ia. ³⁴ Pwe waja omail pai mi ia, iei waja monion omail pil kin mia, ³⁵ Nan luke pamail en katenten pena o omail jer en ijij ³⁶ O komail en dueta aramaj akan, me auiaui ar monjap ni a pan kodo jan kamadip en papaud, pwe i lao kodo letelet, re en madan ritinada mo a. ³⁷ Ladu ko meid pai, me monjap o ni a pan pwarado, diar ar majamajan. Melel I indai on komail, a pan kaiada a likau o kamod irail edi on mana, ap pan apapwali irail. ³⁸ O ma a pwarado ni auer kariau, de kajilu, ap diar ir majamajan, nan meid pai ladu pukat. ³⁹ A komail en aja, ma kaun pan im o ajaer anjaun lolap o pan pwarado, a pan majamajan o jo pan mueid on, im a en kulia jan. ⁴⁰ Komail ari pil ononop, pwe Nain aramaj pan pwarado nianjau me komail jaja. ⁴¹ Petruj ap potoan on i: Main, re kotin majani don kit karajeraj wet, de on irail karoj? ⁴² A Kaun o kotin majani: Ari ij jaunkoa lelapok o lolekon, me a monjap kajapwilada, en kaunda a ladu kan, pwen nek on irail kan ar mana ni anjau me kon on? ⁴³ Meid pai ladu o, me a monjap pan diarada wiawia duen met ni

a pan pwarado! ⁴⁴ Melel I indai *on* komail, a pan kajapwiladan i pon a dipijou karoj. ⁴⁵ A ma ladu o pan lamelame nan monion i: Ai monjap pwapwand, o a pan tapiada kame ladu o lidu kan, o mana o nim, o kamom jakau, ⁴⁶ Monjap en ladu o ap pan pwarado ni ran o, me a jo auiaui i, o ni auer, me a jaja, o a pan lepuk pajan i, o kajapokalan nan pun en me jopojon akan. ⁴⁷ A ladu o, me aja kupur en a monjap, a jota kaonopada pein i, pil jota wiada kupur a, nan i me pan kamekam kausalap. ⁴⁸ A me jaja, ap wiadar me mau *on* kalokolok, nan i me pan kalokolok tikitik. Pwe me aleer me toto, i me pan kida me toto; o me koaki me toto, pan purokido me toto. ⁴⁹ I kodon jaundi kijiniai jappa, a da me I en wiada, ma a jaundier? ⁵⁰ A maj I pan paptaije kila paptaij eu; I ap patau kila melel, a lao daulier. ⁵¹ Komail lamelame, me I kodon ki *on* jappa popol? I indai *on* komail: Jo! A pwen kumuei juedala. ⁵² Pwe *jan* met kokola limen toun im eu pan liak toror pajan; jilimen pan palian riamen, o riamen pan palian jilimen. ⁵³ Jam pan palian na putak, a putak o pan palian jam a; in pan palian na jeripein, a jeripein pan palian in a; a li amen pan palian na ol a paud, o en na ol a paud pan palian li o. ⁵⁴ A kotin majani *on* pokon o: Komail lao udial dapok *jan* kapin lan, komail kin inda: A pan katau; o a pan pwaida ⁵⁵ O ma komail kin kilan an a ujan ni pali air, komail kin inda: A pan karakar; o a pan wiaui. ⁵⁶ Malaun komail! Komail aja kajau maj en jappa o lan, a da me komail jajaki kajauida anjau wet? ⁵⁷ A da me pein komail jota kajauia kida me pun? ⁵⁸ A ma koe pan ian me palian uk kolan kapun o, en nantion pon al o, en kapunala re a, pwe a de pan uk alan jaunkapun, a jaunkapun pan uk ala ren jilepan imaten, a jilepan imaten pan kaje uk alana nan imaten. ⁵⁹ I indai *on* uk: Koe jota pan koda *jan* waja o, koe lao kapunala lua karoj.

13

¹ NI anjau o akai mia, me potoan *on* i duen men Kalilaa kai, me Pilatuj doleki nt' arail ar mairon. ² A kotin *japen* majani

on irail: Komail kiki *on*, me men Kalilaa pukat me dipan akan mon men Kalilaa tei kan, pweki ar kalokolok o? ³ Nai, me indai *on* komail: Jo! A ma komail jota pan kalula, komail karoj pan mela dueta. ⁴ De irail ekwalemen ko, me im en ruk en Jiloo pupedi *on* poa, kame ir ala, komail kiki *on*, me irail me jued *jan* aramaj akan, me kaukajon Ierujalem? ⁵ Nai me indai *on* komail: Jo! A ma komail jota pan kalula, komail karoj pan mela dueta. ⁶ A kotin karajeraj *on* irail majani: Aramaj amen mia, me a tuka pik apot patedi nan a mat en wain, ap kodon rapaki wa, a jota me a diarada. ⁷ A ap indai *on* jaumat en wain: Kilan, par jilu i kodon rapaki wan pik pot et, a jota, me i diarada; paledi, da me a pinaki mal waja o! ⁸ A a *japen* indan i: Main, pui *jan* pil par wet, pwe i en weirada ni tapi, o ki *on* pwel mau. ⁹ A ma a pan wa, ari me mau, a ma jo, komui ap pan paledi *jan*. ¹⁰ A kotin padapadak nan jinakoke eu ni ran en japat. ¹¹ A kilan, li amen mia, me nen en jomau ti poa par naulwalu, a koj pena o jota man kak uda. ¹² Iejuj lao kotin majani i, ap molipei *won* i majani *on* i: Li, koe en maioda *jan* om jomau! ¹³ I ap kotin pwil po a lim a kan, i ari madan kajinenda, kapikapina Kot. ¹⁴ A jaumaj en jinakoke o makara kida pan Iejuj a kakelada i ni ran en japat, ap *japen* indan pokon o: Ran wonu, aramaj en dodok, i anjau me komail kodon kakelada, a iermen ni ran en japat! ¹⁵ Kaun o ap kotin *japen* i majani: Malaun koe, kaidin komail karoj kin lapwada kau o ejel *jan* deu a kalualan nim pil ni ran en japat? ¹⁶ A li men et, me nain Apraam jeripein, me Jatan jaliEDI par naulwalu, me jo mau, en lapwada ni ran en japat? ¹⁷ Ni a kotin majani mepukat, karoj me palian i, ap namenokala o aramaj karoj peren kida wiawia mau kan karoj, me wiaui pa a. ¹⁸ A a kotin majani: Wein Kot rajon da? O da me I en karajai *on* i? ¹⁹ A rajon wantuka eu, me aramaj amen kajela nan matuel ap wojada, wiala tuka kalaimun pot, o manpir en pan lan kaukajon nan ra kan. ²⁰ A pil kotin majani: Da me I en karajai *on* wein Kot? ²¹ A rajon kalep kij, me li amen ale, okila nan kajak en plaua

jilu, karoj lao mutala. ²² Ni a kotilan Ierusalem, a kotin padapadak jili nan kanim laud o tikitik kan. ²³ Amen ap potoan on i: Main, me malaulau pan maurela? A kotin majani on irail: ²⁴ Niani en pedelon on nan wanim tätik, pwe I indai on komail, me toto pan jojon pedelon on, a jota pan kak. ²⁵ A kaun pan im o lao udar ritinidier wanim o, komail ap pan pikikidi letelet ni wanim o indada: Main, ritinida jan kit! A ap pan japen indan komail: I jaja komail, o waja me komail ko jan ia. ²⁶ Komail ap pan pikikidi indada: Kit me mana o nim imp omui, o komui pil kaukawewe nan atail al akan. ²⁷ A i me pan inda: I indai on komail, I jaja komail o waja komail ko jan ia, ko wei jan ia, komail karoj me wiawia jued. ²⁸ Janejan o teterok ap pan wiaui, komail lao kilan Apraam, o Ijaak, o Iakop, o jaukop akan karoj nan wein Kot, a komail pijikonla jan. ²⁹ Nan re pan kodo jan nan maj en lan, o jan nan kapin lan, o jan nan apan, o jan air en lan, o re pan mondi ni tepel nan wein Kot. ³⁰ A kilan, me pwand akai mia, me pan madan, o me madan kai mia, me pan pwand. ³¹ Ni auer ota Parijär akai kodo indai on i: Koti wei jan met, pwe Erod pan kame komui la. ³² A kotin majani on irail: Komail u kowei, indai on pokj ota: Kilan I kin kauje wei tewil oko o kamakamaureda ran wet o lakap, a ni kajilu en ran I pan imwijokela. ³³ I en kokola ran wet, pil lakap, pil pali, pwe jota jaukop amen me pan kamela likin Ierusalem. ³⁴ Ierusalem, Ierusalem, me kin kamela jaukop akan o kajuk, me pakadara don uk, pan pak toto I men kapokon pena noum jeri kan dueta lituk amen kin kompwal pena na kan pan pa a, a komail kaner, ³⁵ Kilan, im omail pan tanla, pwe I indai on komail, komail jolar pan kilan ia, lao a pan pwaida omail pan inda: Kapina on me kotido ni mar en Kaun!

14

¹ KADEKADEO ni a kotilon on nan im en kaun pan Parijär amen, pwen konot ni ran en japat; a irail majamajan i. ² A kilan, aramaj amen mia waja o, me lijonepo. ³ Iejuj ap kotin japen majani on jaunkawewe o Parijär akan: Me pun, en kakelada ni ran

en japat? ⁴ Irail nenenla. I ap kotin jair i, kakelada o kadara wei. ⁵ Ap kotin japen majani on irail: Ij re omail, me na aj de kau pupedi on nan por o, me jo pan madan apiada jan ni ran en japat? ⁶ A irail jota kak japenki i meakot. ⁷ A kotin majani on toun kapar karajeraj eu, ni a kotin mani, me re inon ion en mondi ni tapin tepel, majani on irail: ⁸ Koe lao pan luke don kamadip en kapapaud ren meamen, ender mondi on leppantam, pwe ele amen, me lapa jan koe lukedor. ⁹ O me luk uk edo o pil i, pan kodo indai on uk: Ki on ol men et deu om! A koe pan namenok kodido on nan roulap. ¹⁰ A koe lao paluke, kola mondi on nan roulap, pwe me luke uk lao pwarado, en indai on uk: Kompoke pai, kotidato! Koe ari pan kaindand nan pun en ir, me ian uk ni tepel. ¹¹ Pwe karoj me kin kajapwilada pein i, pan kajapwilidi, o me kin kajapwilidi pein i, pan kajapwilada. ¹² Ap pil kotin majani on me lukedo i: Kom lao wiada konot en ni jauaj de nin jautik, eder lukedo kompokepa om ko, de ri om akan, de jau om, de men imp om kapwapwa kan, pwe re de pil luke uk, o depuk on uk. ¹³ A ma koe pan wia kamadip, en lukedo me jamama o me pali duk kai, o me jikilikil, o me majkun akan. ¹⁴ Koe ari pan meid pai, pwe irail jota pan kak depuk on uk, a a pan depuk on uk ni ran o, me pun kan pan maureda. ¹⁵ A amen ir, me ian ni tepel o lao ronadar mepukat, ap potoan on i: Meid pai, me pan jak prot nan wein Kot. ¹⁶ A a kotin majani on i: Aramaj amen mia, me wiadar kamadip lapalap o luke pena me toto. ¹⁷ O kadarala na ladu o ni dokan kamadip, pwen kaire kin irail, me pan toun kapar: Komail ukedo, pwe meakaroj onoper. ¹⁸ Irail ap wiaki eu ikidiki okotme. Men maj indai on i: I netiada jap eu, i pan kola kilan; i poeki re om, koe en kadar ia la. ¹⁹ A amen inda: I pwainda kau ol ek, a met i pan kola kilan ir; i poeki re om, koe en kadar ia la. ²⁰ A amen inda: I paudeki li amen, i me i jota kak kokila. ²¹ Ladu o ari purodo, kaireki a monjap meakan. Monjap o ap makara kidar indai on a ladu: Tane wei nani al laud o al tikitik en kanim o wado me jamama kan, o me pali duk, o

me jikilikil, o me majkun akan. ²² A ladu o indada: Main, a wiauiet duen omui majan, a deun akai pil mia. ²³ Monjap o ap indai on a ladu: Kakan jili nani al o ni kailan kel akan, papain ir do, pwe im ai en tounla! ²⁴ A i indai on komail, nan jota amen ren ol oko, me paluke, pan jon ai kamadip. ²⁵ A pokon kalaimun idauenla i. I ari jaupei on irail majani: ²⁶ Meamen kodo re i, ap jo maliela jam a, o in a, o a paud, o na jeri kan, o ri a ol, o li akan, o pil pein maur a, nan a jota pan kak ai tounpadak. ²⁷ A meamen jo kida a lopu o idauen ia do, a jota pan kak ai tounpadak. ²⁸ Pwe ij re omail, me pan kauada im en taulik eu, me jota pan mondi maj ap lamelame duen pwain a, ma a pan kak on de jo? ²⁹ Pwe a de pajoned, ap jota kak kanikiela; a karoj, me udial, pan kaurureki i, ³⁰ Indada: Aramaj men et pikikidi kauada im, ap jota kak kanikiela. ³¹ De ij nanmarki o, me pan mauin on amen nanmarki, me jota pan mondi maj ap lamelame, ma a pan kak kaloekidi aramaj nen aramaj rianen? ³² A ma jo, a pan kadarala men kadar akai, poekipoeki mui mau ni ara non doo pajan. ³³ Nan iduen amen amen komail, me jo mui jan meakaroj, nan a jota pan kak ai tounpadak. ³⁴ Jol me mau, a ma jol jarajan, da me a pan kanomanom mau kida? ³⁵ A jolar mau on nan jap, pil jo nan pwel, pwe aramaj kin kajela. Me jalon a mia men ron, i en ron!

15

¹ A JAUNOPWEI o me dipan akan karoj ap kai don i pwen ron i. ² A Parijär o jaunkawewe kan lipaned indada: Ol men et kin kompokeki me dipan akan o ian irail jakajak. ³ A a kotin majani on irail karajeraj wet: ⁴ Ij aramaj re omail me na jip epuki, a ma amen irail jalonalar me jo pan pwilikidi ir duekduemen nan wel ap raparapaki me jalonalar, lao a pan diarada i? ⁵ A lao diarada i, a kidan pon pop a pereperen. ⁶ A lao pure don deu a, a kin eker pena kompokepa kan o men imp a kan indai on irail: Komail ian ia perenda, pwe i diaradar nai jip me jalonalar. ⁷ I indai on komail, nan iduen peren pil pan

mi nanlan pweki me dipan me ta men, me kalula, jan duekduemen me pun ap jota mau on kalula. ⁸ O ij li o me na denar eijok, eu ap jalonala jan, me jo pan ijkada lamp o koke im o, o raparapaki mau, lao a pan diarada? ⁹ A lao diaradar i, a kin eker pena kompokepa kan o men imp a kan indai on irail: Komail ian ia perenda, pwe i diarada ai denar o, me jalonalar. ¹⁰ Nan I indai on komail, iduen peren mi ren tounlan en Kot akan, pweki me dipan me ta men, me kalula. ¹¹ A kotin majani: Aramaj amen mia, me na ol riamen. ¹² A me tikitik re 'ra indai on jam a: Jam ai, kotiki don ia pwaij ai en jojo, me udan ai. I ari nene on ira ara dipijou kan. ¹³ A murin ran akai me tikitik ren ol oko ki pena a dipijou karoj, ap jailokalan jap doo, waja a kajela mal a kapwa kan nin tiak jued. ¹⁴ A lao kamuje weita a kapwa karoj, lek lapalap ap pwaida jap o, i ari dupokalar. ¹⁵ I ap koieila dodok ren me pweledan jap o men. I ap kadarala i, pwen kamana na pwik kan. ¹⁶ I ari inon ion, kankan wantuka kai, me pwik kin namenam, a jota me muid on i. ¹⁷ A kadekadeo i lao lolekonalar, ap indada: Ladu me depa mi ren jam ai, me kan ar mana me rak, a nai pan mekila jo kan ai mana. ¹⁸ I pan uda purela ren jam ai indai on i: Jam ai, i wiadar dip on nanlan o on komui. ¹⁹ I jolar waron adaneki noumui putak, komui ari wia kin ia ladu 'mui men. ²⁰ I ari uda purela ren jam a. A ni a mi waja doo, jam a kilanada i, ap pokela, pitipiti don i o polodi i, metik i. ²¹ A putak o indai on i: Jam ai, i wiadar dip on nanlan o on komui, i jolar war on adaneki noumui putak. ²² A jam majani on na ladu kan: Wado likau kajampwal o kalikauwia kida i, o ki on rin ni jondin pa a, o jut ni nä a kan. ²³ O wado kau pul wi o kamela, pwe kitail en kan o pereperen. ²⁴ Pwe nai putak men et melar ap mauredar, a jalonalar ap di-arokadar. Irail ari perendar. ²⁵ A na putak laud mi nan jap o. Ni a pure don koren ion im o, ap ronadar kakaul o kakalek, ²⁶ Ap kalelapok ren ladu men duen ar wiawia. ²⁷ A indan i: Ri omui ol puredo, jam omui ap kamela kau pul wi o, pwe a diaradar i memaur o kelail. ²⁸ A ap makara kida o

jota men pedelon, jam a ap pedoi don re a poekipoeki. ²⁹ A a japen indan jam a: Kom mani, par toto me i papa komui, o i jaikenta kawela eu omui majan akan, a kom jota kotiki on ia kijin kut amen, i en kamadipeki kompoke pai kan. ³⁰ A noumui putak men et lao kodo, murin a kamuje wei a dipijou ren me jued akan, komui ap ijik on i kau pul wi o. ³¹ Jam a ap majani on i: Nai jeri, koe kin mimieta re i anjau karoj, o ai meakaroj me om. ³² Me mau, koe en peren o injenemau. Pwe ri om ol men et melar, ap mauredar, a jalonalar ap diarokadar.

16

¹ A PIL kotin majani on tounpadak kan: Ol kapwapwa men mia, me a jaunkoa men indandeki, a peitlakit a koa kapwa kan. ² I ari eker don i indan i: Iaduen ai ronadar duen koe? Kaineneta noum kijin likau duen om dodok! Pwe koe jolar kak jaunkoa. ³ Jaunkoa ap madamadua indada: Da me i en wia, pwe ai monjap pan ki jan ia ai koa, nan i jota kak weweir, a poekipoeki me i namenokki. ⁴ I ap ajada, me i pan wia, i lao japwilidi jan ai koa, pwe irail en kajamo ia lon on nan im ar akan. ⁵ I ari ekeredo me pwaipwand on a monjap, ap idok ren men maj: Da me om pwaipwand on ai monjap? ⁶ A inda: Potel en le epuki. A indai on i: Ale noum puk mondi pitipit intiniedi me limeijok! ⁷ Ap pil indai on amen: A koe, da me om pwaipwand? A inda: Kopa en wan korn epuki. A indan i: Ale noum puk intiniedi me waleijok! ⁸ Monjap ap kapina jaunkoa japun, pweki a dodok lolekon. Pwe jeri en jappa kan me lolekon ni jon ar jan jeri en marain akan. ⁹ I ap indai on komail, komail wia kompoke pamail ki mamon japun pwe komail lao jamamalar, ren kajamolon on nan deu potopot. ¹⁰ Meamen apwali mau me tikitik o, nan i me pil kin apwali mau me lapalap. A me kin japun ni me tikitik o, nan i me pil japun ni me toto. ¹¹ Ma komail jota apwali mau pai pali pa, ij me pan liki on komail pai pali poa? ¹² O ma komail jota apwali mau en amen a kapwa, ij me pan liki on komail me udan omail? ¹³ Jota ladu men me pan kak papa jaumaj riamen; pwe a pan kailonki amen o pok

on me teio. De kajampwaleki amen o mamaleki me teio. Komail jota pan kak pariai pena Kot o mamon. ¹⁴ Parijâr akan, me kin pok on moni, pil ronadar mepukat, ap kaurureki i. ¹⁵ A kotin majani on irail: Nan komail me kin akapunki pein komail ren aramaj, a Kot kin mani nan monion omail. Pwe me kajampwal ren aramaj, kin me mal ren Kot. ¹⁶ Kapun o jaukop akan kokoper lel ni muein Ioanej. A jan ni anjau o ronamau en wein Kot kin lolok jili, a karoj kin pedelonki manaman. ¹⁷ Nan me monai, lan o jappa pan jorela, jan ekij kijan kapun en lokidokila. ¹⁸ Meamen kajela a paud, ap paudeki amen li, nan i me kamal, o meamen me paudekida me lokidokila jan ren ol amen, nan i me kamal. ¹⁹ Ol kapwapwa men mia, me a likau waitata o materok o a kin kamadip o peren ni ran karoj. ²⁰ O pil amen ol me jamama, ad a Lajaruj, me kin wonon pan wanim en ol kapwapwa o; a kenjela kili karoj. ²¹ Ap men tunole maremor akan, me kin pupedi ni tepel en me kapwapwa; a kidi kan kin tamotamo a kenj akan. ²² A kadekadeo me jamama o mela o tounlan kai ap wadala pon kapa en Apraam. A me kapwapwa o pil mela o Jaredier. ²³ Ni a mi nan pweleko, wajan waiwairok, ap jarada, udial Apraam ni waja doo o Lajaruj mondi pon kapa, ²⁴ Ap likwirda indada: Jam (ai) Apraam, kom kotin kupura ia, poronedo Lajaruj en kaduedi jondin pa a nan pil, ki on pon lo i, pwe i kin waiwairok nani iai wet. ²⁵ A Apraam kotin majani: Nai, tamanda, me koe tunoler om mau kan karoj ni maur om, a Lajaruj a me jued akan; ari a pan pereperenta, a koe pan kalokolok. ²⁶ A pil eu me kawela, wau kalaimun eu mi nan pun atail, pwe ma amen kit men japale won re omail, a jota pan kak, pil jota amen komail pan kakedo. ²⁷ A ap inda: I ap men poeki, jam ai, komui en kotin poronelan Lajaruj nan im en jam ai. ²⁸ Pwe ri ai ol me limen, me a pan kaajaki irail; pwe ren de lel on waja apwal wet! ²⁹ A Apraam majani on i: Mojej o jaukop akan mi re 'rail, ren nok ron irail. ³⁰ A ol o potoan on: Kaidin jam (ai) Apraam, a ma amen jan ren me melar akan pan pwara don irail, rap pan

kalula. ³¹ A ap majani *on* i: Ma re jota pan ron Mojej o jaukop akan, re pil jota pan pojon la, ma amen pan maureda *jan* ren me melar akan.

17

¹ A KOTIN majani *on* japwilim a tounpadak kan: Nan a jota kak, men kamakar kan en jo pwaida, a juedi *on* me kokido. ² A mau *on*, takai en ir plaua eu en paudoki *on* ni tapin wor a, ap lokidokila nan madau, *jan* a kamakar amen tikitik pukat. ³ Kalaka pein komail! Ma ri om ol wia dipi *on* uk, en kapun *on* i, a ma a pan kalukila, maki *on* i. ⁴ A ma a wia dipi *on* uk pan ijepak ni ran eu o pure *don* uk pan ijepak indada: I kalula, koe en maki *on* i! ⁵ A wanporon akan potoan *on* Kaun o: Re kotin kalaudela at pojon! ⁶ A Kaun o kotin majani: Ma omail pojon laudi *on* wan katirin, komail pan kak indai *on* tuka pik pot et: Kaijan, kajau *on* nan madau, a pan oke komail. ⁷ A ij re omail, me a ladu men, me kin matimat o kamakamana man akan, pan indan i ni a puredo *jan* matuel o: Madan kodo mondi o mana? ⁸ A jota pan indan i: Kaonopada me i pan mana nin jautik o, kaiada om likau, papa ia, lao i manaer o nim, a muri koe pan mana o nim. ⁹ De a pan danke ladu pweki a wiada, me a majani *on* i? I lamelam jo. ¹⁰ Pil dueta komail, komail, lao wiadar meakan me kakaliki *on* komail er, komail ap pan inda: Kit ladu mal, pwe i eta, me je wiadar, me kakalik *on* kit er. ¹¹ Kadekadeo ni a kotilan Ierusalem, a kotin weid nan wein Jamaria o Kalilaa. ¹² O ni a kotin kotilon *on* nan kijin kanim eu, ol tuketuk ek tu *on* i, me udi *on* kaila wei. ¹³ Irail nil laudeda indada: Main Iejuj, kupurai kit! ¹⁴ A lao kotin majanier, ap majani *on* irail: Komail koieila kajanjale *on* pein komail *on* jamero kan. Kadekadeo ni arail kokola irail kelailada. ¹⁵ A amen irail ni a kilaner me a kelailadar, ap puredo nil laudeda, kapikapina Kot. ¹⁶ O poridi *jan* aluwilu a, danke i; ari, i men Jamaria men. ¹⁷ Iejuj kotin japen majani: Kaidin me ek, me kelailadar, a ia me duemen oko? ¹⁸ Jota me pure *don* kapina Kot, ol en liki men et eta? ¹⁹ A majani *on* i: Uda ko wei, om pojon me kakel uk ada! ²⁰ Parijär akai lao

kalelapok re a: Dokan da me wein Kot pan pwaida? A kotin japen majani: Nan wein Kot jota kin janjal kokodo. ²¹ Irail jota pan indada: Kilan met, de kilan monen, pwe kilan, wein Kot mi lol omail. ²² A kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Ran oko pan kodo, me komail pan men kilanada ran eu en Nain aramaj, a komail jota pan kak kilan. ²³ Irail pan indai *on* komail: Kilan monen, de kilan met! A der kola o der idauen ir ala! ²⁴ Pwe duen liol kin linalin *jan* apali en *lan* lel pali teio en *lan*, iduen Nain aramaj ni a ran o. ²⁵ A maj a pan kalokolok toto o lokidokila ren di wet. ²⁶ O duen a wiaui ni muein Noa, iduen a pan wiaui ni ran oko en Nain aramaj: ²⁷ Irail mana, irail nim, irail papaud, irail kapapaud, lao lel ran en Noa a pedelon *on* nan war im o, o nolik pwaida kamom ir ala karoj. ²⁸ Pil dueta ni muein Lot: Irail mana, irail nim, irail netinet, irail japajap, irail kauadar im, ²⁹ A ni ran o, me Lot koiei *jan* Jodom, kijiniai o jwepel ap moredi *jan* nanlan, kame ir ala karoj. ³⁰ Nan iduen a pan wiaui ni ran, me Nain aramaj pan janjaledo. ³¹ Ni ran o meamen mi pon im, o a kapwa mi nan im, a ender kodi *on* ale. O pil dueta me mimi nan jap, i ender puredo. ³² Tamatamanda en Lot a paud! ³³ Pwe meamen kakanai *on* maur a, pan pupe *jan*, a me pan kajela, nan i me pan maureta. ³⁴ I indai *on* komail, ni *pon* ota ol riamen pan wonon pon pet eu, amen pan peuka *jan*, a me teio pan mimieta. ³⁵ Li riamen pan irij pena plaua, amen pan peuka *jan*, a me teio pan mimieta. ³⁶ Ol riamen pan mi nan jap, amen pan peuka *jan*, a me teio pan mimieta. ³⁷ Irail japen potoan *on* i: Ia Main? A kotin majani *on* irail: Waja me man mat mi ia, nan i waja pwin ikel pan pil pokon pena ia.

18

¹ A PIL kotin majani *on* irail karajeraj eu, me ren poden kapakap o der panada. ² A kotin majani: Jaunkapun amen mi nan kanim eu, me jota lan Kot, o jota injenoki aramaj amen. ³ A li odi men mi nan kanim ota, me poto *don* i potoan *on*: Kom kotin jauaja ia *on* me kailon kin ia! ⁴ A a kan maj o, a kadekadeo a monemoneleleki: Nan

i jota lan Kot, o pil jota injenoki aramaj,
⁵ A pweki li odi men et a kadiropa ia, i pan jauaja i, pwen der purodo kadiropa ia.
⁶ Kaun o ap kotin majani: Komail ron, me jaunkapun japun indada! ⁷ A iaduen Kot, a jota pan kotin jauaja japwilim a pilipildar akan, me kin likelikwir on i ni ran o ni pon? Pala a pan kotin pwapwand? ⁸ I indai on komail: Nan a pan madan jauaja ir. Ari jo, Nain aramaj lao pwarado, da, a pan diar pojon ni jappa? ⁹ A pil kotin karajai on irail me kin akapunki pein irail, ap aka-japunki me tei kan: ¹⁰ Aramaj riamen kodala on nan im en kaudok pwen kapakap. Amen ira Parijär, a amen jaunopwei men. ¹¹ Parijär o kajinenda kelepela ekij waja kapakap due met: Main Kot, i danke ir, me i jota dueta aramaj tei kan: Lolap, japun, kamal, de dueta jaunopwei men et. ¹² I kin kaikaijole pan riapak ni wik eu o koleireki eijokkij eu en ai kapwa karoj. ¹³ A jaunopwei u doo jan ekij waja, ap jota men jarada nanlan, a a pikir maramar a indada: Main Kot, re kotin kupura ia me dipan! ¹⁴ I indai on komail, ol men et kodila deu a punala mon me teio. Pwe me kin kajapwilada pein i, pan kajapwilidi, a me kin kajapwilidi pein i pan kajapwilada, ¹⁵ Irail ap wa don i kijin jeri kai, pwen kotin jair ir. A japwilim a tounpadak kan lao kilaner, re ap kapoui irail. ¹⁶ A Iejuj kotin molipe ir majani: Mueid on kijin jeri kan, en kodo re i! Der kalik irail edi! Pwe irail me udan wein Kot. ¹⁷ Melel I indai on komail, meamen, me jota ale wein Kot rajon kijin jeri men, a jota pan pedelon on lole. ¹⁸ A monjap amen idok re a majani: Jaunpadak mau, da me i en wiada, pwen jojoki maur joutuk? ¹⁹ Iejuj ari kotin majani on i: Da me koe indaki, me I me mau? Jota me mau men, Kot eta. ²⁰ Koe kin aja kujoned akan: Koe der kamal; koe der kamela aramaj; koe der pirap, koe der kinekin mal, kakaki jam om o in om! ²¹ I ari indada: Nan mepukat karoj i kin wiawia jan ni ai tikitik kokodo. ²² Iejuj lao mani mepukat, ap majani on i: Me ta kij me lua, netikila om kapwa karoj, o nene on me jamama kan, a om pai pan mi nanlan, ap kodo idauen ia do. ²³ A lao ronadar met, ap injenjuede kila melel,

pwe a kapwapwa kaulap. ²⁴ A Iejuj lao kotin majani, me a injenjuedela, ap majani: Nan me apwal on me kapwapwa kan, en pedelon on nan wein Kot. ²⁵ Pwe me manai, kamel en tilon nan por en dikok, jan ol kapwapwa men pedelon on nan wein Kot. ²⁶ Irail me roneron indada: Ari, ij me kak on maur? ²⁷ A kotin majani: Me aramaj akan jo kak on, Kot me pan kak on. ²⁸ Petruj ap potoan on: Re kotin mani, kit me likid maliela meakaroj ap idauen la ir. ²⁹ A kotin majani on irail: Melel I indai on komail, nan jota me likidmaliela im a, de jam, de in a, de ri a ol akan, de a paud, de na jeri kan pweki wein Kot, ³⁰ Me jo pan id aneki me lapalap ni anjau wet o ni mui kokodo maur joutuk. ³¹ A kotin ukala ekriamen ko majani on irail: Kilan, kitail kin kodalan Ierujalem, o karoj pan pwaida, me intinidier ren jaukop akan duen Nain aramaj. ³² Pwe a pan panala ren men liki kan, pwe re pan kapikapiti i o ki jan wau i, o kondipi on i. ³³ O re pan woki i o kamela, a ni kajilu en ran a pan maureda. ³⁴ Irail ari jota man weweki mepukat, O majan pot et me rir jan irail. Re pil jaja, me a kotin majani. ³⁵ A kadekadeo ni a koren ion Ieriko, ol majkun amen momod pon kailan al, poekipoeki. ³⁶ I lao ronadar pokon o me daudaulul, ap idok due. ³⁷ Irail ari indan i, me Iejuj men Najaret kotin daulul. ³⁸ I ari nil laudeda potoan on: Iejuj, japwilim en Dawid, kotin kupura ia! ³⁹ A me tion moa kidekidaue i, en nenenla: A i ap kalaudela a poekipoeki: Japwilim en Dawid, kotin kupura ia! ⁴⁰ Iejuj ap kotin udi on waja o, majani, ol o en wijike don i. A lao koren ion imp a, ap kotin kainoma re a. ⁴¹ Majani: Da me koe men, I en wiai on uk? A potoan on: Main, i men potoan narada waja. ⁴² A Iejuj kotin majani on i: Kilan waja, om pojon me kakel uk ada! ⁴³ Ap pitipit kilanada waja, o idauenla i, o kapina Kot, o aramaj karoj, me udial met, ap kapikapina Kot.

19

¹ I ARI kotilon on nan kanim Ieriko, ap kotin daulula. ² A kilan, ol kapwapwa men mia, ad a Jakäuj, me jaumaj en jaunopwei kan. ³ A men kilan Iejuj, pwen aja, ij i, ap

jota kak, pweki pokon o, o a jakakair. ⁴ I ari tion mo 'rail, dauda nin tuka pot, pwen kak kilan i, pwe a pan kotin daulul waja o. ⁵ A lao lel waja o Iejuj ap kotin majanda diar i, majani on i: Jakäuj, madan daudi, pwe I pan pedelon on nan im om ran wet. ⁶ I ari madan daudi kajamo i pereperen. ⁷ Irail lao kilaner met, karoj ap lipanedeki inda: A pedeloner, pwen kairu ren ol dipan amen. ⁸ A Jakäuj potodo potoan on Kaun o: Main re kotin mani, apali en ai kapwa i pan kijakijaki me jamama kan, o ma i kotaue amen, i kin kajapal won i pan pa pak laude jan. ⁹ Iejuj kotin majani on i: Maur me pwara don nan im wet ran wet, pwe a pil nain Apraam amen. ¹⁰ Pwe Nain aramaj pwara don rapaki o kamaureda me jalonalar. ¹¹ A ni ar ronadar mepukat, a pil kotin majani karajeraj eu, aki koren ion Ierujalem, o re kiki on, me wein Kot pan madan janjaleda. ¹² A kotin majani: Ol lapalap amen kolan jap doo eu, pwen nine mar a, ap pan puredo. ¹³ I me eker pena na ladu ek, o ki on irail paun eijok, indan irail: Komail dodokki, i lao puredo. ¹⁴ A na aramaj akan kailonki i, kadarala mur i kaireki lan i: Je jota mauki, ol men et en kaun kit. ¹⁵ Kadekadeo a lao puredo, murin a aleer wei o, ap ilakelan ladu kan, me a ki on na moni, pwen aja duen en amen amen ar kalaudelar na moni. ¹⁶ Men maj ap pwarado indada: Main, omui paun kareda paun eijok. ¹⁷ A indan i: Meid pai ladu mau koe, aki om apapwali mau me tikitik, koe pan id kaunda kanim eijok. ¹⁸ O kariamen ap pwarado indada: Main, omui paun me kareda paun limau. ¹⁹ A pil indan i: Koe pan kaunda kanim limau. ²⁰ O pil amen pwarado indada: Main, mani, ietet japwilim omui paun, me i nekidala nan lim en pudo. ²¹ Pwe i majak komui, pwe ol petik amen komui. Komui kin aleda, me kaidin komui kidier, o dolun jan, me kaidin komui padukedier. ²² A indan i: Jan nan au om i pan kadeik kin uk ada ladu jued koe. Koe ajaer, me ol petik amen nai, me kin ale, me kaidin nai kidier o dolun jan, me kaidin nai padukidier. ²³ Menda koe jota wala nai moni wajan kanaitik, o i lao puredo, i pan ale me udan ai ianaki moni

naitik. ²⁴ A indai on irail me u impa: Ale jan i paun o, ki on ren me a paun eijok! ²⁵ Irail indai on i: Main, nan a nainekier paun eijok. ²⁶ Pwe I indai on komail, meamen, me a mia, ekij pan ko on, a me jota a mia, nan a pwitikatik pil pan katia jan. ²⁷ A ir, ai imwintiti, me kan, i en kakaun ir, wa ir do, o kame ir ala mo i! ²⁸ A lao kotin kaimwijokala a majan pukat, ap kotiwei kotidala Ierujalem. ²⁹ Kadekadeo a lao koti don Petpake o Petanien impan dol me ad a Oliwe, ap kotin poronela japwilim a tounpadak riamen, ³⁰ Majani: Koma ko on nan kanim monen, koma lao pedelon, koma pan diarada ejel pul amen jalidi, me aramaj amen jaik mondi poa. Lapwada i, ap karedo! ³¹ A ma meamen pan idok re oma: Da me koma lapwa kida i? Koma ap pan inda: Kaun o men dake. ³² A ira me pakadara wei, ap kola o diarada, duen a kotin majani on ira. ³³ A ni ara lawada ejel pul o, ol oko, me naineki, ap indan ira: Da me koma lawa kida ejel pul en? ³⁴ Ira ap indada: Kaun o men dake. ³⁵ Ira ari wado ren Iejuj, ap irepadi pon ejel pul arail likau kan ap potoan dan Iejuj poa. ³⁶ Ni a kotikot kokowei, irail ap irepakidi arail likau kan nani al. ³⁷ A lao kotin korendor kotidila dol Oliwe tounpadak kan karoj ap wiaki eu nil laudeda kapina Kot, pweki manaman akan karoj, me re kilaner, ³⁸ Indada: Kapina on Nanmarki, me kotido ni mar en Kaun! Nanlan en popol o linan waja ileile! ³⁹ A Parijär kai kijan pokon o indai on i: Jaunpadak, kotin kidaue japwilim omui tounpadak kan. ⁴⁰ I ari kotin japen majani on irail: I indai on komail, ma mepukat pan nenenla, takai pan id kadededa. ⁴¹ A lao kotin korendor, ap majani kanim o, ap tontonireki, ⁴² Majani: O i men, koe en dedeki om ran mau wet, me pan kare on uk popol: Ari, a rir janer mon maj om. ⁴³ Pwe ran apwal ko pan lel on uk, me om imwintiti pan kele kin uk pena o it pena jan ni pali karoj; ⁴⁴ O irail pan kaje uk ala ianaki noum jeri kan, o re pan karonk uk ala; jota eu takai pan mimieta pon eu, pweki om jota dedeki anjaun om kajojon. ⁴⁵ I ari kotilon on nan im en kaudok, ap jikon jan me netinet lole, ⁴⁶ Majani on ir:

Nan a intinidier: Im ai im en kapakap, a komail wiaki deun lolap akan. ⁴⁷ I ari kotin kaukawewe nan im en kaudok ran karoj. A jamero lapalap, o jaunkawewe, o me lapalap akan ren aramaj raparapaki, en kamatala i. ⁴⁸ A re jota kak diar, me ren wiada, pwe aramaj karoj apwali i kaulalap o men ron i.

20

¹ KADEKADEO eu ran ni a kotin kawewe on aramaj akan nan im en kaudok o, o padaki ronamau, jamero lapalap, o jaunkawewe, ianaki jaumaj akan ap ko don i. ² Potoan on i indada: Majani on kit, manaman en ij, me komui wiaki mepukat? De ij me ki on komui manaman wet? ³ A kotin japen majani on irail: I pil pan kalelapok meakot re omail, komail en japen ia! ⁴ En Ioanej a paptaij men nanlan, de me ren aramaj? ⁵ Irail ap lamelame nan pun arail indada: Ma kitail pan inda, men nanlan, a pan majani on kitail: Da me komail jo pojonki i? ⁶ A ma kitail inda, me ren aramaj, aramaj karoj ap pan kate kit, pwe re kin wia jaukopki Ioanej. ⁷ Irail ari japen, me re jaja, waja me a kojan ia. ⁸ Iejuj ap kotin majani on irail: Ari, I pil jota pan indai on komail, manaman en ij, me I wiaki mepukat. ⁹ A ap kotin tapiada majani on pokon o karajeraj wet: Aramaj amen padukedier mat en wain eu, ap liki on jaumat akai, o kokola nan wai anjau warai. ¹⁰ A lao anjau, a kadaralan jaumat akan ladu men, pwe ren ki on kijan wan wain. A jaumat akan woki i, o kadarala i kaip. ¹¹ A murin met a pil kadarala amen ladu, a re pil woki i, o wia juedi on, o kadarala i kaip. ¹² A murin met a kadarala kajilimen. A re pil kame i o jiken wei jan. ¹³ Monjap en mat en wain o ap majani: Da me i en wiada? I pan kadarala nai ol kompok, ele re pan majak, ni ar pan kilan i. ¹⁴ A jaumat akan lao kilaner i, rap lamelame nan pun ar indada: Iei i, me pan ale jojo, kitail pan kamela, pwen id aneki a jojo. ¹⁵ Irail lao kajapoka jan i nan matuel o, ap kamela i. Da me monjap en mat en wain pan wiai on irail? ¹⁶ A pan kodo kamela jaumat pukak, ap liki on akai a mat en wain. Irail lao roner mepukat, rap indada: O

mepukat jota pan wiaui! ¹⁷ A kotin jaupei won irail ap kotin majani: Iaduen wewe en intin wet: Takai o, me jauje kajapokela, id wiala takai en pukakaim? ¹⁸ Meamen, me pupedi pon takai wet pan ola. A me a pupedi on poa, a pan kapitaka pajan i. ¹⁹ I dokan o jaunkawewe o jamero lapalap akan raparapaki en jaikidi i. A re majak aramaj akan, pwe re muilikiada, me a karajeraj kin irail. ²⁰ Irail ari majamajan i o kadarala liparok kai, me pan wia kin pein irail aramaj pun, pwe ren jaikikidi i a majan akan ap panalan jaunkapun o manaman en kopina. ²¹ Irail ari kalelapok re a potoan on: Jaunpadak, kit potoan aja, me ar majan o padak kan me pun, o re jota kotin kupuroki janjal en aramaj. Pwe re kin kotin kaukaweweda meel duen al en Kot. ²² Me pun kit en nopwei on nanmarki, de jo? ²³ A i kotin mani ar widin, ap majani on ir: Da me komail kajonejon kin ia? ²⁴ Kajale don ia denar eu! Mom en ij o intin wet? Re japen potoan on: En nanmarki. ²⁵ A i kotin majani on irail: Ari komail ki on nanmarki, me nain nanmarki, o on Kot, me japwilim en Kot! ²⁶ Irail ari jota kak jaikikidi i a majan akan mon pokon o. Irail puriamuiki me a kotin japen, o nenenlata. ²⁷ Jadujär akai, me kin inda, me dene melar akan jolar pan maureda, ap kai don i kalelapok re a, ²⁸ Potoan on: Jaunpadak, Mojej intinie don kit, ma ri ol en amen pan mela, me a paud li dapwan men, ri a ol ap pan paudekida i, pwen kaipwi on ri a ol na jeri kai. ²⁹ Ari, pwin pirien, ol ijimen mia, men maj paudeki li amen, ap mela, a jota na jeri ko. ³⁰ A kariamen paude kida li o ap mela a jota na jeri ko. ³¹ A kajilimen paude kida i, iduen ir ijimen karoj, re mela, ap jota nairail jeri ko. ³² A ikmuri li o pil mela. ³³ Ari, ni en me melar akan ar iajada, a pan en ij a paud? Pwe ir ijimen karoj paude kida i. ³⁴ Iejuj kotin majani on irail: Jeri en jappa et kin papaud o kapapaud. ³⁵ A me war on ale eu jap o konodi maureda jan ren me melar akan, re jota kin papaud de kapapaud. ³⁶ Pwe re pil jolar kak mela. Pwe re paroki on tounlan kan, o re jeri en Kot akan, pwe re jeri en kamaur. ³⁷ A duen en me melar akan ar pan maureda,

Mojej pil kadededa, ni a udial tuka o, ni a kaadaneki Kaun o: Kot en Apraam, o Kot en Ijaak, o Kot en Iakop. ³⁸ Pwe Kot kaidin Kot en me melar akan, a en me maur akan, pwe karoj memaur *on* i. ³⁹ A Jaunkawewe kai japen indada: Jaunpadak, ar majan me pun. ⁴⁰ Irail ap jolar kak peidok re a okotme, ⁴¹ I ari kotin majani *on* irail: Iaduen ar indinda, me Krijtuj nain Dawid? ⁴² A pein Dawid katitiki nan puk en Pjalm: Kaun o kotin majani *on* ai Kaun: Mondi *on* ni pali maun i. ⁴³ Lao I pan wia kida om imwintiti utepan nä om. ⁴⁴ Dawid ari wia kin i a Kaun, a iaduen a pan kak na ol? ⁴⁵ A ni aramaj karoj ronadar, a kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: ⁴⁶ Kalaka jaunkawewe kan, me kin mauki momait jili nan likau reirei o mauki, aramaj en ranamau *on* irail nan waja en netinet akan, o men mondi leppantam nan jinakoke kan o ni tapin tepel. ⁴⁷ Me kin nopur im en li odi kan, liajojki kapakap reirei, mepukat pan panalan kadeik apwal.

21

¹ A KOTIN aupwil jili ap majani, me kapwapwa kan kajedi *on* ar mairon nan deun mairon. ² A pil kotin majani, me li odi jamama men kajedi *on* lepta riau. ³ A kotin majani: Melel I indai *on* komail, li odi jamama men et kajedi *on* laude jan irail karoj. ⁴ Pwe mepukat karoj kajedi *on* mairon en Kot jan ni ar pai, a li men et kajedi jan ni a jamama, a dipijou karoj, me a naineki. ⁵ Akai lao kajokajoiadar duen im en kaudok, me kapwata kida takai kajampwal akan o kapwa en mairon kai, ap kotin majani: ⁶ Ran oko kokodo, karoj, me komail ududial, pan karank pajan, jota eu takai pan mi pon eu. ⁷ Irail kalelapok re a potoan *on*: Jaunpadak iad mepukat pan pwaida? O da pan kilel en mepukat pan wiaui? ⁸ A kotin majani: Komail kalaka, pwe meamen de kotaue komail! Pwe me toto pan kodo ni ad ai o pan inda: Nai i o anjau korendor! A komail der idauen ir ala. ⁹ A komail lao ron duen mauin o muei jued, ender majak, pwe mepukat pan wiaui maj, a jaikenta imwi. ¹⁰ A kotin majani *on* irail: Toun jap eu pan u *on* eu jap, o wei eu pan u

on eu wei. ¹¹ O rerer laud en jap akan pan wiaui, o lek, o jon en jomau pan pwaida, o pil janjal kamajapwek kai, o kilel lapalap akan pan pwarada jan nanlan. ¹² A mon mepukat re pan jaik komail edi, o kame komail, o pana komail la nan jinakoke kan o imaten pwen kalualan ren nanmarki o jaumaj akan pweki ad ai. ¹³ A mepukat pan wiaui *on* komail, pwen kadede kin ia. ¹⁴ Komail ari inauki *on* pein komail nan monion omail, me komail jota pan patauki, me komail pan japenki. ¹⁵ Pwe nai me pan kalokaia komail, o kalolekonla, pwe me kailon kin komail, en jota kak kalikama, o jo palian. ¹⁶ A jam o in omail, o ri ol akan, o jau omail, o kompokepa kan pan pana komail la, o akai komail me re pan kamela. ¹⁷ O aramaj karoj pan kailon kin komail pweki ad ai. ¹⁸ A jota pit en mon omail pit pan lokidokila. ¹⁹ Dore kila kanonama maur omail: ²⁰ A komail lao udial, me jaunpei kan kapili pena Ierujalem, komail ap ajaki, me a ola korendor. ²¹ A me mimi Iudäa, ni anjau o, en tandala nan nana; o me mi nan waron a, en pitila jan; o me mimi nan jap, ender purelan i. ²² Pwe i anjaun depuk, pwe karoj, me intinidier, en pwaida. ²³ Juedi *on* me lijean o me kadidi jeri ni ran oko! Pwe kalokolok pan lapalapia nan jap et o *onion on* aramaj pukat. ²⁴ O re pan kame kila kodlaj, o jalilan wei karoj, o Ierusalem pan tiak pajan ren men liki kan, lao anjau en men liki kan, pan lel. ²⁵ O kilel akan pan wiaui ni katipin, o jaunipon, o uju kan, o aramaj nan jappa pan majak o pan pinidar, o madau o iluk kan pan anian nil laudeda; ²⁶ O aramaj akan pan okila ar majak o auiaui me pan wiaui nan jappa; pwe kel en lan akan pan mokideda. ²⁷ Irail ap pan kilanada Nain aramaj a kodido ni dapok ki rojon o linan kaulap. ²⁸ Mepukat lao pikikidi wiaui, komail ap jarada o kajinenda, pwe a leler omail kamaioda. ²⁹ A kotin majani karajeraj eu *on* irail: Kilan tuka pik o tuka karoj! ³⁰ Ni omail kilan me irail wiliada, komail kin ajaki, me rak o me korendor. ³¹ Iduen komail, komail lao kilan mepukat lao wiaui, komail ajaki, me wein Kot korendor. ³² Melel I indai *on* komail, di wet

jota pan imwila mon mepukat karoj pan pwaida. ³³ Lan o jappa pan jorela, a ai majan akan jota pan poula. ³⁴ Komail ari kalaka pein komail, pwe monion omail de toutouki kaped en mana, o kamom jakau, o *nononki* maur et, o ran o ap madan lel don komail. ³⁵ Pwe likamata injar eu, a pan ko don karoj, me kin kakaujon jappa. ³⁶ Komail ari majamajan o poden kapakap, pwe komail en war *on* en piti jan mepukat karoj, me pan wiaui, o en pat *on* Nain aramaj. ³⁷ Ni ran o a kotin kaukawewe nan im en kaudok o, a ni *pon* a kotieila kotikot pon dol o me adaneki Oliwe. ³⁸ O aramaj karoj jan konai pokon don i nan im en kaudok o, pwen *ron* i.

22

¹ A KAMADIP en prot jomut korendor, me adaneki paja. ² Jamero lapalap o jaunkawewe kan raparapaki, pwen kamatala i, pwe irail majak aramaj akan. ³ A Jatan tilon *on* Iudaj me adaneki Ijkariot, me kijan ekriamen ko. ⁴ I ari koieila ren jamero lapalap o jaumaj akan, kalelapok duen a pan *panalan* ir i. ⁵ Irail ari peren kida, wiaki eu en ki *on* i moni. ⁶ I ari inauki *on* irail, o raparapaki, duen a pan *panalan* ir i jo moromoron. ⁷ Ran en prot jomut ap leler, anjaun kamela paja. ⁸ I ari poronela Petruj o Ioanej majani: U kowei, kaonopadan kitail paja, pwe kitail en mana. ⁹ Irail idok re a: Ia waja, re kotin kupura, jen kaonopada? ¹⁰ A kotin majani *on* irail: Kilan, koma lao pedelon kanim o, aramaj amen pan tu *on* koma, me wa pakit en pil eu, idauen i nan im o, me a pedelon *on* lole! ¹¹ Koma ap indan kaun pan im o: Jaunpadak o majanie don komui: Ia pera en kairu, waja I pan mana paja ia ianaki ai tounpadak kan? ¹² I ari pan kajale *on* koma weip poa eu, me audeki men momod, i waja koma pan kaonopada! ¹³ Ira lao koieila, ap diarada, duen a kotin majani *on* ira; ira ap kaonopada paja. ¹⁴ Auer lao leler, i ap kaipokedi ni tepel o wanporon ekriamen ian i. ¹⁵ I ap kotin majani *on* irail. I anane melel ian komail mana paja wet mon ai pan kalokolok. ¹⁶ Pwe I indai *on* komail, I jolar pan kan *jan* met kokolata, a

lao kapunala nan wein Kot. ¹⁷ I ari kotikida dal o laolaoki ap majani: Ale met, nek nan pun omail! ¹⁸ Pwe I indai *on* komail, I jolar pan nim jan kijan wan wain, wein Kot lao pwaidar. ¹⁹ A kotin limada prot, laolaoki o pilitiki pena, ap kotiki *on* irail majani: War ai metet, me *panalan* komail! Komail en wia me wet, men kataman kin ia. ²⁰ O pil dal en nim murin kajipon majani: Dal wet kadede kap ni mom en nt' ai, me kapwilepilidi *on* komail. ²¹ A kilan, pa en me pan *pan* ia la, me ian ia ni tepel o. ²² Nan melel, Nain aramaj pan kokola duen a kileledier, a juedi *on* aramaj o, me a pan *pankila*! ²³ Irail ari pikikidi idok nan pun arail, ij re irail, me pan wiada met? ²⁴ Irail pil akamaiki nan pun arail, duen ij me pan lapalap re irail. ²⁵ A kotin majani *on* irail: Nanmarki en wei pokon akan kin poe irail edi o me manaman akan kin adaneki monjap kalanan. ²⁶ A komail jota pan dueta, a me lapalap re omail, i en dueta me tikitik, o me kin kaunda, en dueta me kin papa. ²⁷ Pwe ij me lapalap ren me mondi ni tepel de me kin papa? Kaidin i, me mondi ni tepel? A nai dueta ladu pamail. ²⁸ Nan komail me ian ia ni ai jonejon. ²⁹ Nai ari kileledi *on* komail wei eu, duen Jam ai kileledi *on* ia er; ³⁰ Pwe komail en mana o nim ni ai tepel nan ai wei o mondi pon men mondi ko, kakaun kainok en Ijrael eijokriau. ³¹ Kaun ap kotin majani: Jimon, Jimon, kilan, Jatan *nonkin* komail, pwen koko komail dueta wan prot. ³² A nai me kapakapa kin uk, pwe om pojon de nikila. A koe lao japaledo kakelada ri om ol akan! ³³ A a potoan *on* i: Main, i pan idauen ir lel nan imaten o matala. ³⁴ A kotin majani: Petruj, I indai *on* uk, nan malek jota pan kakorot ran wet, koe lao kamamki pan jilepak, me koe aja ia. ³⁵ A kotin majani *on* irail: Ni ai kadar komail wei jo ed en moni, o jo ed en jailok, o jo jut, meakot komail lekekilar? Re ap potoan *on*: Jota. ³⁶ I ari kotin majani *on* irail: A met, me a ed en moni mia, en ale o pil ed en jailok, o me jo a, i en netekila a likau, ap id netiada kodlaj pot. ³⁷ Pwe I indai *on* komail, me intinidier, pil pan pwai *on* ia: A wadawad *on* me dipan akan, pwe me intinidier duen

nai, pan kaimwijokala. ³⁸ Irail indada: Main, kotin majani, iet kodlaj riapot. A kotin majani on irail. Ari, i eta. ³⁹ I ari kotilan dol Oliwe, duen a kin wia; tounpadak kan idauenla i. ⁴⁰ I lao lel on waja o, ap kotin majani on irail: Komail kapakap pwe komail de ko on nan jonejon. ⁴¹ I ari tororela jan irail doo weita kapir won takai eu, ap kelepuke laolao. ⁴² Majani: Jam (ai), ma komui mauki, koti ki wei jan ia dal wet, ari jo, kaidin injen ai, pwe kupur omui ta en wiaui. ⁴³ Nan tounlan amen pwarado jan nanlan katinada i. ⁴⁴ A ni a kotin pador on mela, ap nianian a laolao, lao pudo a likamata nta, me dinedinedi on nan pwel. ⁴⁵ A kotida jan a laolao o kotin pur on tounpadak kan, ir mamair aki ar mamauk. ⁴⁶ Majani on irail: Da me komail mamairki? Paurida o kapakap, pwe komail de ko on nan jonejon! ⁴⁷ A ni a kotin majani mepukat, kilan, pokon o, o me adaneki Iudaj, amen ir ekriamen, tion mo 'rail, kaikai don Iejuj, pwen metik i. ⁴⁸ A Iejuj kotin majani on i: Iudaj, koe pan pan kila metik eu Nain aramaj? ⁴⁹ Irail me ian i lao kilaner me pan wiaui, rap indai on i: Main, je jo pan wokieki ir kodlaj? ⁵⁰ Amen ir pala ladun jamero lapalap amen o jara jan jalon a pali maun. ⁵¹ Iejuj ap kotin japen majani: Arier! I ap kotin jair jalon a, kakelada i. ⁵² Iejuj ap kotin majani on jamero lapalap akan, o kaun pan im en kaudok, o jaumaj akan, me ko don i: Dueta lolap amen, me komail koko don, wa kodlaj o katiu kai? ⁵³ Ni ran karoj nai ian komail nan im en kaudok, a komail jota man jair ia, pwe anjau wet omail anjau o manaman en rotorot. ⁵⁴ Re ap jaikidi i o kalualon on nan im en jamero lapalap o, a Petruj idauenla doowei jan. ⁵⁵ Irail ap jaunda kijiniai eu nan waron en kel o mod pena, a Petruj mondi nan pun arail. ⁵⁶ A lidu men kilan i a momod impan kijiniai o kankakil i indada: ⁵⁷ Iet et pil ian i. I ari kamam kin i indada: Li, i jaja i. ⁵⁸ A mur kij amen kilan i indada: Koe pil amen irail. A Petruj indada: O kaidin nai! ⁵⁹ Kadekadeo murin auer eu amen katitiki indada: Melel i men et ian i, pwe i kijan men Kalilaa. ⁶⁰ A Petruj indada: O

i poneponeki om kajokajoi! A pitipit ni a lokelokaia malek ap kakoroteda. ⁶¹ Kaun ap kotin jaupeido majani Petruj. Petruj ap tamanda majan en Kaun, duen a kotin majani on i: Mon malek kakorot, koe pan kamam kin ia pan jilepak. ⁶² Petruj ari koieila janejan kausalap. ⁶³ A ol oko, me kolekol i, lalaue o woki i. ⁶⁴ Irail lao perala jilan i, ap idedok re a indada: Kopada, ij i, me pikir uk ada? ⁶⁵ O jon en lalaue toto, me re ki on i. ⁶⁶ A lao ran pajan jaumaj akan o jamero lapalap o jaunkawewe kan ap pokon pena o kalua i don nan arail kapun. ⁶⁷ Indada: Ma koe Krijtuj, ap katiti on kit! A kotin majani on irail: Ma I pan indai on komail, komail jota pan kamelele; ⁶⁸ A ma I pan idok, komail jota pan japen, o pil jota lapwa ia da. ⁶⁹ Ari, jan met Nain aramaj pan mondi ni pali maun en rojon en Kot. ⁷⁰ Ir karoj ap idok: Ari, japwilim en Kot koe? A a kotin majani on irail: Komail me indada, pwe nai i. ⁷¹ Irail indada: Ari, menda apot kadede? Pwe pein kitail rona jan nan au a.

23

¹ TOUN pokon karoj ap kajinenda kalualan i ren Pilatuj. ² Irail ari pikikidi impimpa i indada: Je diarada lap men et, me a kin kaweid japun aramaj akan o inapwiedi, ender nopwei on nanmarki, ap inda, me dene pein i Krijtuj o nanmarki. ³ Pilatuj ari idok re a majani: Nanmarki en Juj akan komui? A kotin japen i majani: Komui me inda. ⁴ Pilatuj ap majani on jamero lapalap akan o pokon o: Jota dip, me i diar ren aramaj men et. ⁵ A irail nidinideki i indada: A kin kapeida aramaj ni a kaukawewe jili nan Iudaa, tapiada Kalilaa kokodo lel jap wet. ⁶ Pilatuj lao ronadar Kalilaa, ap idok, ma i aramaj en Kalilaa men. ⁷ A i lao ronadar, me kijan toun wein Erodej, ap kadarala i ren Erodej, me pil kotikot Ierujalem ni ran oko. ⁸ Erodej lao majani Iejuj, ap perenda kausalap, pwe me warai a kin anane udial i, pweki me toto a ronadar iran i, o a pil kaporoporeki, me a pan udial kilel eu jan re a. ⁹ I ari kalelapok re a ni majan toto. A i jota kotin man japen i. ¹⁰ A jamero lapalap

o jaunkawewe kan kajinenda o impimpa i kaulap. ¹¹ A Erodej o na jaunpei kan mamaleki i o likauki i likau puetepuet o kapure won i ren Pilatuj. ¹² A ni ran ota Pilatuj o Erodej injenemau pena, pwe maj o ira imwintiti pena. ¹³ A Pilatuj kapokon pena jamero lapalap, o monjap, o aramaj akan, ¹⁴ Ap majani *on* irail: Komail wa *don* ia aramaj men et, dene kaweid japun aramaj akan. A kilan, i kalekalelapok re a mo 'mail, ap jota dip, me i diar ren aramaj men et, duen me komail katikatipi-aki i. ¹⁵ Erodej pil jo, pwe i kadar won i komail. A kilan, jota me a wiadar pwen kame kila i. ¹⁶ Ari, i pan woki i ap lapwada. ¹⁷ Pwe a pan udan lapwa dan irail meamen nin kamadip o. ¹⁸ Irail karoj ap likelikwir indada: Kajapokela men et o lapwa *don* kit Parapaj! ¹⁹ Me lokidokilar nan imaten aki moromoron eu o kamela en aramaj amen, me wiauier nan kanim o. ²⁰ Pilatuj ari men lapwada Iejuj, ap pil majani *on* irail. ²¹ A irail likelikwir indada: Kalopuela, kalopuela i! ²² A majani *on* irail kajilepak: Pwe me jued da, me a wiadar? Jota me i diaradar re a, me i en kamata kila. Ari, i pan woki i ap lapwada. ²³ A irail nantion weriwereda *nidinidiki* i, me a en lopuela; o ar weriwer o en jamero lapalap akan lalaudelar. ²⁴ Pilatuj ap inda, me ar poekipoek en pwaida, ²⁵ Ap lapwada i, me lokidokilar nan imaten aki moromoron eu o kamela en aramaj amen, me irail poeki, ap mueid *on* irail Iejuj, en wiai *on* i duen injen arail. ²⁶ O ni arail kalua wei i, re ap jaikidi Jimon men Kirene, me kodo *jan* nan jap o. Ir ari kidan po a lopu, pwen wala murin Iejuj. ²⁷ O pokon kalaimun idauenla i, o li kai me janejan o mamaukeki i. ²⁸ Iejuj kotin jaupei *don* irail majani: Li en Ierujalem akan, ender janejan kin ia, a janejan kin pein komail o noumail jeri kan. ²⁹ Pwe kilan, ni ran oko kokodo aramaj pan indinda: Meid pai li dapwan o irail me jota naitik, o didi kan, me jota kadidi! ³⁰ Re ap pan pikikidi ekeker *on* nana kan: Pupedi *on* po at! O *on* dol akan: Kadupal kit edi! ³¹ Pwe ma re wiadar mepukat *on* tuka maur, da me re pan wia *on* tuka monedi? ³² A pillolap riamen *ian* i kalua wei kamela.

³³ Irail lao lei waja, me adaneki pondal en *mon*, ap kalopuela i o me lolap oko, amen ni pali maun o amen ni pali main. ³⁴ Iejuj ap kotin majani: Jam (ai), Kom kotin maki *on* irail, pwe irail jaja, me re wiawia. Irail ari nene pajan japwilim a likau kan o kadoropwa kida. ³⁵ Aramaj me u kankakil o monjap akan *ian* irail kapikapiti i indada: A kamaureda akai, i en kamaureda pein i, ma i Krijtuj japwilim en Kot. ³⁶ A jaunpei kan pil kapikapiti i, kai *on* i, ki *on* i pinika, ³⁷ Indada: Ma koe Nanmarki en Juj akan, en kapitila pein uk. ³⁸ A pil intin eu, me intinidier ponanen i ni lokaia en Krik, o Latain, o Ipru: Iet Nanmarki en Juj akan. ³⁹ A amen ren lolap oko, me lanadar, lalaue i indada: Kaidin koe Krijtuj Kapiti *jan* pein uk o kit! ⁴⁰ Me teio ap japen, kapun *on* i indada: Koe pil jota majak Kot ni om *ian* kadeik wet? ⁴¹ Pwe ata kalokolok me pun, pwe iduen ata wiawia kan, a ol men et jota wiadar meakot me jued. ⁴² Ap potoan *on* Iejuj: Main, re kotin kupura ia, lao re kotida nan wei ar. ⁴³ Iejuj ap kotin majani *on* i: Melel I indai *on* uk, ran wet koe pan *ian* ia mi nan paradij. ⁴⁴ Ni auer kawonu ap rotorotala nan jap karoj lao lel auer kaduau, ⁴⁵ O katipin rotorotala, o likau en pera en im en kaudok o dei pajan *jan* poa lel pa. ⁴⁶ Iejuj ap kotin kapitie laudeda majani: Jam (ai), i mueidalan nen i nan lim omui kan. A lao kotin majanier met, ap kotin poular. ⁴⁷ A jaurmaj en jaunpei o, ni a kilaner me wiauier, ap kapikapina Kot indada: Melel, aramaj men et me pun. ⁴⁸ O aramaj karoj me pokon penaer pwen *ian* kilan, lao kilaner me wiauier, ap pikir maramar arail o pure pajan. ⁴⁹ A kompokepa kan karoj o li akan, me idauendo i *jan* Kaliläa, u kailawei, kilekilan mepukat. ⁵⁰ O kilan ol amen, me mar a Iojep, jaunkapun amen, ol mau o pun amen, ⁵¹ Me jota apali *on* irail ni ar kapukapun o wiawia kan, men Arimatia, kanim eu en Iudäa, me pil auiaui wein Kot, ⁵² I me poto *don* Pilatuj poekipoeki kalep en Iejuj. ⁵³ I ari kidi *jan* i o kidimki pena likau linen kajelel o kidi *on* nan joujou, me weiweida nan paip, waja me jaikenta amen jaredi ia. ⁵⁴ A ran o ran en kaonop

o japat korendor. ⁵⁵ A li akan, me ian i kodido jan Kaliläa, pil ian udial joujou o, waja me kalep a nekinekid ia. ⁵⁶ Irail ap purer o kaonopada potik kai o men uxor, re ap kamol ni ran en japat duen kujoned o.

24

¹ A NIN tapin wik, nin joran kausalap re pwara don joujou o, wado potik kai me re kaonopadar; ² Irail ari diaradar, me takai o kadapura jan joujou o, ³ O irail lao pedelon on lole, ap jota diarada kalep en Kaun Iejuj. ⁴ Kadekadeo irail lao injenjued kidar, kilan, ol riamen, me likau kida likau linan, ap pwara don irail. ⁵ Irail lao majapwekadar o ikiokidi nan pwel, ira ap majani on irail: Da me komail raparapaki me maur amen ren me melar akan? ⁶ A joer kotikot met, a iajadar. Tamanda, me a kotin majani on komail ni a kotikoteta Kaliläa, ⁷ Mamajani: Nain aramaj pan panalan ni pa en me dipan akan, o lopuela, o ni ran kajilu a pan iajada. ⁸ Ir ari tamanda a majan akan. ⁹ O purodo jan nin joujou o, ap kaireki mepukat on ekamen ko o on me tei kan karoj. ¹⁰ Maria men Makdala, o Ioana, o Maria in en Iokopuj, o me tei ko me ian irail, me kaireki mepukat on wanporon akan. ¹¹ A arail kajoi likamata kajoi likam pot re 'rail, ap jota kamelele. ¹² Petruj ap uda tanalan joujou o, rukedi on lole, ap diarada, me likau linen akan ta wonon waja kij, ap purodo jan o puriamui kida me wiauier. ¹³ A kilan ni ran ota riamen re 'rail momaitelan kijin kanim eu ad a Emauj; a doo jan Ierusalem mail wonu de iju. ¹⁴ Ira ari kajokajoi penaer duen mepukat karoj. ¹⁵ Kadekadeo ni ara kajokajoi o idedok pena, pein Iejuj ap kotin pwara don ira o ian ira kotila. ¹⁶ A maj ara me atiat, pwe re de aja i. ¹⁷ I ari kotin majani on ira: Da me koma kajokajoi pena ni oma alialu, o da me koma injenjued kila? ¹⁸ Amen ira, me ad a Kleopaj, ap japen indan i: Koe men wai ta men nan Ierusalem, me jaja, me wiauier waja o ni ran pukat? ¹⁹ A kotin majani on ira: Pwe dakot? Ira ap indan i: Duen Iejuj en Najaret, me jaukop manaman amen ni a wiawia o majan akan mon Kot o aramaj

karoj. ²⁰ O duen jamero lapalap o atail jau-maj akan ar panala i pwen pakadeikada on matala o kalopuela i. ²¹ A je kiki on, me a pan kotin kamaioda wein Ijrael. Ari ran wet pon jili pon murin mepukat wiauier. ²² O pil kij at li akai kamajak kin kit ar pwaralan joujou o jankonai. ²³ Ni ar jota diar kalep a, rap puredo indada, me re diaradar janjal en tounlan kai, me katitiki, me a iajadar, ²⁴ O kij at kai kolan joujou o, ap diaradar, duen li oko kajokajoida, a i me re jota diarada. ²⁵ A kotin majani on ira: O koma meid lolepon o pwand nan monion omail, en kamelele meakan, me jaukop akan kopadar. ²⁶ Kaidin i, me udan Krijtuj en kalokolok ap kodalan a linan? ²⁷ A ap kotin kawewe on ira kijin likau kan duen pein i, tapiada ni Mojej kokodo lel jaukop akan. ²⁸ Irail ap koren ion kanim, me irail koko on. I ari kajonejon ira, dene a pan kotin daulul. ²⁹ Ira ap nidinidiki i potoan on: Kom kotikoteta re at, pwe a pan waja ponier o ran wet koren ion imwijokela. A ap kotilon on nan im o, pwen mimieta re ra. ³⁰ Kadekadeo ni a kotin ian ira ni tepel o, a kotin limada prot, laolaoki, a lao pilitiki pena, a kotiki on ira. ³¹ Maj ara ap pad pajaner, ira ap aja i. A ap kotin joredi jan mo 'ra. ³² Ira ap inda nan pun ara: Monion ata jota mokimokid ni a kotin mamajani on kita pon al o, ni a kotin kawewe on kita kijin likau kan? ³³ Ira ari uda ni auer ota o purelan Ierusalem, o diarada ekamen ko, o me ian ir, kot pena waja takij, ³⁴ Katitiki: Nan melel Kaun o kotin iajadar o pwara don Jimon, ³⁵ Ira ap kajokajoi, me wiauier nani al o, o duen ara ajaki i a pilitiki pajan prot. ³⁶ A ni ar majan pena mepukat, pein Iejuj ap kotin pwara don nan pun arail majani on ir: Komail popol! ³⁷ Irail ari majapwekadar o wapondar, o re kiki on, me ani men, me re udial. ³⁸ A kotin majani on irail: Da me komail majak ki? O menda lamelam pukat mi nan monion omail? ³⁹ Komail kilan pa i kat o na i kat, pwe pein nai ta. Doke ia o kilan, pwe ani jota kin uduk o ti, duen omail kilan ia. ⁴⁰ A lao majani mepukat, ap kajale on irail lim a o aluwilu a kan. ⁴¹ A ni ar jota non kamelele pweki ar peren o puriamuiki, ap kotin majani on

irail: Jota kan omail met? ⁴² Rap ki on i kijan mam inin o onik. ⁴³ I ari konot mo 'rail. ⁴⁴ A kotin majani on irail: I majan akan, me I ki on komail er, ni ai mimieta re omail, pwe karoj en pwaida, me intinidier duen nai nan kapun en Mojej, o jaukop akan, o pjalm akan. ⁴⁵ I ap kotin kalolikoni irail, pwe ren dedeki kijin likau kai. ⁴⁶ O kotin majani on irail iduen a intinidier, o iduen udan kalokolok en Krijtuj, ap maureda jan ren me melar akan ni ran kajilu, ⁴⁷ O padapadaki on wei karoj ni mar a, ren kalula, pwe dip akan en lapwada, a pan tapida nan Ierujalem. ⁴⁸ A komail me jaunkadede en mepukat. ⁴⁹ A kilan, I pan kadara don komail, me Jam ai inaukidar. A komail pan mimieta nan kanim o, komail lao audaudekier manaman jan poa. ⁵⁰ A kotin kalua ir alan Petanien, kotikida lima, kapai irail ada. ⁵¹ Kadekadeo ni a kotin kapal ir ada, a kotiwei jan irail, kotidala nanlan. ⁵² Irail ari kaudok on i, ap pure don Ierujalem perenda kaulap; ⁵³ O re potopot nan im en kaudok kapina o kaudok on Kot.

MAN EN PA EN WANPORON IOANEJ.

¹ MAJAN kotier ni tapi o, a majan kotier ren Kot, a majan me udan Kot. ² I me kotikot ren Kot ni tapi o. ³ I me dipijou karoj tapi kidar, o jota man meakot mia, me kaidin i kotin wiadar. ⁴ Maur mi re a; o iei maur o marain en aramaj. ⁵ A marain o me dakarada rotorot, a rotorot jota linan kila. ⁶ Aramaj amen me pakadarador jan ren Kot ad a Ioanej! ⁷ I me pwara don kadede, pwen kadede marain o pwe karoj en pojon pweki i. ⁸ Kaidin i me marain o, a a kin kadede marain o. ⁹ Iei marain melel, me pwara don jappa, ap kamaraini aramaj karoj. ¹⁰ I me kotier jappa, o i me jappa tapi kidar, a jappa jaja i. ¹¹ A koti don udan japwilim a, a japwilim a kan me jan i. ¹² Karoj, me kajamo i, a kotiki on ir manaman, en wiala jeri en Kot, ir, me pojon mar a, ¹³ Me kaidin ipwidi jan nta, de inon en uduk, de inon en ol o, pwe ipwidier jan ren Kot. ¹⁴ Majan me wia uduk ala o kotikot re atail, o kitaail kilaner a linan, linan dueta linan en Ieroj eu jan ren Jam o, me dir en mak melel. ¹⁵ Ioanej me kadede i nil laudeda indada: Iei i, me i padaki wei: Me pan kotido mur i, iei me mier mo i, pwe a kotikotier mo i. ¹⁶ Pwe kitaail karoj ale jan nan audepa a mak japan potopot. ¹⁷ Pwe kapun me kokido jan Mojej, a mak o melel jan Iejuj Krijtuj. ¹⁸ Jota me kilaner Kot kokodo, Ol ieroj ta, me kin kotikot pan kupur en Jam o, i me kotin kaledar i. ¹⁹ A met en Ioanej a kadede, ni men Juj kadarala jan Ierujalem jamero o lepit oko, pwen idok re a: Ij koe? ²⁰ I ari kotin kadede; a jota likam; a kotin kadede: Kaidin Krijtuj nai. ²¹ Irail idok re a: A ij? Eliaj komui? A majani: Kaidin nai i. Komui jaukop o? A japen: Kaidin. ²² Irail ap indan i: A ij komui? Pwe jen japen irail me kadar kit dor. Da me komui kadede ki pein komui? ²³ A majani: Nai nil eu, me likelikwir jili nan jap tan: Kaineneda al en Kaun o, duen jaukop Iejaia majanier! ²⁴ A irail pakadaradoer jan ren Parijär akan. ²⁵ Irail ap idok re a indada: Da me komui

wia paptaijiki, ma komui kaidin Krijtuj, o kaidin Eliaj, o pil kaidin jaukop o? ²⁶ Ioanej japen irail majani: Nai me paptaijiki pil, a amen kin kotikot nan pun omail, me komail jaja. ²⁷ Iei i me kotido mur i, me nai jowar on, en lapwada jal en japwilim a jut. ²⁸ Mepukat wiauier Petapara palilan Iordan, waja Ioanej kin wia paptaij ia. ²⁹ Mandan ran o a majani Iejuj a koti don i ap majani: Kilan Jippul en Kot, me kin wawei dip en jappa! ³⁰ Iei i, me i padaki wei: Ol amen pan kotido mur i iei, me mier mo i, pwe a kotikotier mo i. ³¹ A nai jo aja i, a pwe i en janjal don Ijrael, iei me i kokido paptaijiki pil. ³² A Ioanej kadede majani: I kilaner Nen o kotidido jan nanlan ni mom en muroi kotikot re a. ³³ A nai jo aja i, a me porone ia don wia paptaijiki pil, iei me kotin majani on ia: Me koe pan kilan. Nen piridi jok poa, o kotikoteta re a, iei i, me kin wia paptaijiki Nen jaraui. ³⁴ A i kilanadar ap kadede ki, me iei Japwilim en Kot. ³⁵ Mandan ran o Ioanej pil kotida waja o, o na tounpadak riamen ian i. ³⁶ A ni a udial Iejuj kotikot kokodo, ap majani: Kilan Jippul en Kot! ³⁷ A tounpadak riamen ronadar a majan, ap idauen wei Iejuj. ³⁸ Iejuj ap kotin jaupeido majani ara idedauen, ap kotin majani on ira: Da me koma rapaki? Ira potoan on: Rapi (iet wewe: Jaunpadak), ia waja re kin kotikot ia? ³⁹ A kotin majani on ira: Kodo kilan! Ira ap poto don kilaner waja, me a kotikot ia, ap mimieta re a ni ran o. Mepukat wiauier impan auer kaeijok. ⁴⁰ Andreaj, ri en Jimon Petruj amen re ra, me ronadar jan ren Ioanej ap idedauen i. ⁴¹ I me diaradar maj udan ri a Jimon, indai on i: Je diaradar Mejiaj (iet wewe: Krijtuj). ⁴² I ap kalualan i ren Iejuj. A Iejuj lao majani i, ap majani: Jimon, koe nain Iona, koe nok adaneki Kepaj (iet wewe: Paip). ⁴³ Mandan ran o a pan kotilan Kaliläa, Iejuj ap kotin diaradar Pilipuj, majani on i: Idauen ia do! ⁴⁴ Pilipuj men Petjaida, kanim en Andreaj o Petruj. ⁴⁵ Pilipuj diaradar Natanael, ap indan i: Je diaradar i, duen me Mojej intiniedier nan puk en kapun o jaukop akan: Iejuj men Najaret, japwilim en Iojep. ⁴⁶ A Natanael indai on i: Pala maukot pan kak pwarada

jan Najaret? Pilipuj indan i: Kodo kilan!
⁴⁷ Iejuj kotin majani Natanael koko don i, ap majani duen i: Kilan, ol melel en Ijrael amen, me jota kin widin. ⁴⁸ Natanael potoan on i: Re kotin mani ia jan ia? Iejuj kotin japen majani on i: Mon Pilipuj a eker uk edo, ni om mod pan tuka pik o, I kilan uk ada. ⁴⁹ Natanael japen potoan on i: Rapi, ir me Japwilim en Kot, ir me Nanmarki en Ijrael. ⁵⁰ Iejuj kotin japen majani on i: Pweki I indai on uk, me I kilan uk ada pan tuka pik o, iei me koe pojonki, a koe nok kilan me lapa jan mepukat. ⁵¹ A kotin majani on i: Melel, melel I indai on komail, jan met komail pan kilan nanlan a ritida o tounlan en Kot akan dauda o daudi pwarado ren Nain aramaj.

2

¹ A NI kajilu en ran kamadip en kapa-paud wiaui Kana nan Kaliläa; a in en Iejuj kot waja o. ² Iejuj o japwilim a tounpadak kan me pil luke don kamadip o. ³ Arail wain lao rojelar, in en Iejuj ap majani on i: Jolar arail wain. ⁴ Iejuj kotin majani on i: Li, menda re om? Ai anjau jaikenta leler. ⁵ In a ap majani on papa kan: Komail wiada meakaroj, me a pan kotin majani on komail. ⁶ Ari, potel takai wonu mi waja o, en Juj akan ar men dopedop lole. Eu me laude on metreten riau de jilu. ⁷ Iejuj kotin majani on irail: Komail idip on pil en potel akan! Irail ari kodiada lel au ar. ⁸ A ap kotin majani on irail: Deukada, wala ren me kaun en konot: Irail ap wala. ⁹ Kaun en konot lao jon kij pil, me wia wain la, o jo aja, a idipi jan ia, a papa kan, me idip pil da, aja. Kaun en konot ap ekeredo ol kamod o, ¹⁰ Indan i: Aramaj karoj kin kida maj wain mau, toun kamadip lao medilar, re kin kida, me jota non mau. A komui kin nekinekid wain mau lel met. ¹¹ I met tapidan kilel akan, me Iejuj kotin wiadar Kana nan Kaliläa, o kotin kajaleda a linan, o japwilim a tounpadak kan pojonla i. ¹² A murin met a kotidilan Kapernaum, i o in a, o ri a ol akan, o japwilim a tounpadak kan, ari, jota non ran toto, me re kotikot waja o. ¹³ A paja en Juj akan me korendor, a Iejuj kotidalan Ierujalem. ¹⁴ A kotin majani nan im en kaudok men netinet en

kau, o jip, o muroi, o men wiliandi moni me momod ia. ¹⁵ Ap kotin wiakida men wokiwok jal akai, ap woki ir jan nan im en kaudok ianaki jip o kau akan, o moni en jaunwiliandi a kotin kajapokela o kotin wukedidi tepel akan. ¹⁶ Ap kotin majani on men netinet en muroi kan: Wawei jan met met akan, o der wiakidar tanpaj en Jam ai im en net eu! ¹⁷ A japwilim a tounpadak kan tamanda me intinidier: Limpok on tanpaj omui me kajor ia dier. ¹⁸ Juj oko ap japen indan i: Kilel da, me kom kadedeki on kit, me komui manaman on, en wiada mepukat? ¹⁹ Iejuj kotin japen majani on irail: Palana pajan im en kaudok wet, a pon jili pon I pan kauada. ²⁰ Juj oko ap indada: Par naulwonu me im en kaudok wet wiaui kidar, a pon jili pon komui pan kaua kida? ²¹ Ari, tanpaj en pali war a, me a kotin majanie kida. ²² A lao iajadar jan a matalar, japwilim a tounpadak kan ap tamandar, me a kotin majanier mepukat. Irail ari pojon kijin likau kan o majan, me Iejuj kotin majaniadar. ²³ Ni a kotikot Ierujalem ni paja, ni kamadip o, me toto pojonla mar a, ni ar kilaner kilel akan, me a kotin wiadar. ²⁴ A Iejuj jota kotin liki on ir pein i, pwe a kotin mani irail karoj. ²⁵ O a jota mau on, meamen en kadede on i aramaj amen, pwe pein i kotin mani lol en aramaj.

3

¹ ARAMAJ amen mia, kijan Parjär akan, me mar a Nikodemuj, me jaumaj amen ren Juj akan, ² Me poto don i ni pon o, katiti on i: Rapi, je aja, me komui jaunpadak amen, me tapido jan ren Kot, pwe jota, me kak wia kilel akan due me komui kotin wiada, ma Kot jo ian. ³ Iejuj kotin japen majani on i: Melel, melel I indai on uk, meamen jo ipwi japal, jota pan kak kilan wein Kot. ⁴ Nikodemuj potoan on i: Iaduen aramaj laud pan kak ipwidi? A pan kak pur on nan kaped en in a, ipwidi jan? ⁵ Iejuj kotin japen: Melel, melel I indai on uk, meamen jo ipwiki pil o nen, a jota kak pedelon on nan wein Kot! ⁶ Me ipwiki uduk, iei uduk, a me ipwiki Nen, iei nen. ⁷ Koe der puriamuiki, me I katitiki on uk: Komail en ipwi japal. ⁸ An kin pein

ipip jili, o koe kin ron nil a, a koe jaja, waja a tapi jan ia o waja a ko on ia; iduen amen amen, me ipwiki Nen. ⁹ Nikodemuj japen indai on i: Iaduen mepukat kak wiaui? ¹⁰ Iejuj kotin japen majani on i: Jaunpadak en Ijrael amen koe, a koe jaja duen mepukat? ¹¹ Melel, melel I indai on uk, me je ajadar, iei me je kin indada, o me je kilaner, iei me je katitiki, a komail jota kin kamelele at kadede. ¹² Ma I katitiki on komail men pa, a komail ap jota kamelele, a iaduen, komail pan kamelele, ma I katitiki on komail men nanlan? ¹³ Jota meamen, me kodala nanlan, i eta, me kodido jan nanlan, Nain aramaj, me kin mimieta nanlan. ¹⁴ Duen Mojej me kauadar jerpent amen nan jap tan, iduen Nain aramaj pan kakauda. ¹⁵ Pwe meamen pojonla i, jota pan lokidokila, a en aneki maur joutuk. ¹⁶ Pwe iet duen Kot kotin kupura jappa, me a kotikidoki japwilim a Ieroj, pwe karoj, me pojonla i, ender jalonala, a en aneki maur joutuk. ¹⁷ Pwe Kot me kotin porone don jappa japwilim a Ol, kaidin en kadeikada jappa, a pwe jappa en kamauri kila i. ¹⁸ Me pojon i, jota pan pakadeikada, a me jo pojon i, iei pakadeikadar, pweki a jota pojon mar en japwilim en Kot ieroj. ¹⁹ A iet kadeik o, marain pwara don jappa, a aramaj pok on rotorot mon marain, pweki ar wiawia kan me jued. ²⁰ Pwe amen amen, me wiawia jued, kin kailonki marain, o jota kin pwara don marain, pwe a wiawia kan de janjaleda. ²¹ A me wiawia melel, kin ko don marain, pwe a wiawia kan en janjaleda, me re tapi jan ren Kot. ²² Murin mepukat Iejuj o japwilim a tounpadak kan kotilan jap en Iudaa ap kotikot ia wia paptaij. ²³ A Ioanej pil wia paptaij Enon koren ion Jalim, aki pil toto mi waja o, irail ari koieila paptaijela. ²⁴ Pwe Ioanej jaikenta lokidokilar nan imaten. ²⁵ En Ioanej a tounpadak kan o ol en Juj amen ap akamaiki pena duen kamakelekel. ²⁶ Irail ari ko don ren Ioanej indan i: Rapi, me kot re omui palilan Iordan, me komui kin kadede, majani, a kin wia paptaij o karoj kin pwarala re a. ²⁷ Ioanej japen majani: Aramaj amen jota kak aneki meakot, ma a jo aneki jan nanlan. ²⁸ Komail pein kadede

kin ia, me i indada: Kaidin Krijtuj nai, pwe nai me pakatarador mo a. ²⁹ Me li amen kijin nin on, iei ol kamod. A kompoke pan ol kamod kin u roneron perenki nil en ol kamod; ari, iei ai peren unjokala. ³⁰ I en kakairida, a nai en kakairidi. ³¹ Me kotido jan poa, i me poedi karoj, a me kijan jappa, iei men jappa, o a kin kajokajoia duen jappa. A me kotido jan nanlan, me poedi karoj, ³² O me a kilanada o ronada, iei me a kin kadedeki, a jota me kamelele a kadede. ³³ A me kamelele a kadede, kin kadede, me Kot me melel. ³⁴ Pwe i, me Kot kotin poronedor, kin kida en Kot a majan, pwe Kot jota kotikida Nen ki men jon. ³⁵ Jam me kotin kupura japwilim a Ol o kotiki oner ni lim a meakaroj. ³⁶ Me pojon japwilim a Ol, aneki maur joutuk. A me jota pojon japwilim a Ol, jota pan kilan maur, a onion en Kot pan mimieta re a.

4

¹ KAUN lao kotin mani, me Parijär akan ronadar, me Iejuj kin wiada tounpadak kan o paptaij toto jan Ioanej, ² Ari, pwe jota me pein Iejuj kotin paptaij, japwilim a tounpadak kan ta, ³ Ap kotila jan Iudaa, kotin purelan Kalilaa. ⁴ A a kotin weid nan wein Jamaria. ⁵ I ap kotilan kanim en Jamaria eu, me adaneki Jikar, koren ion jap, me Iakop ki on na ol Iojep. ⁶ Iei waja en Iakop a parer eu mia. Iejuj ari nirekila a japajapal, ap kaipokedi pon parer o, ari mepukat wiauiet impan auer kawonu. ⁷ A li en Jamaria amen ap kodon idip pil ia. Iejuj kotin majani on i: Kido lim ai kij pil en! ⁸ Pwe japwilim a tounpadak kan ko on nan kanim, pan netiada jak arail. ⁹ Li en Jamaria ap indan i: Iaduen, komui kijan men Juj, ap poeki pil re i? Pwe nai li en Jamaria amen, pwe Juj akan jota kin waroki on men Jamaria. ¹⁰ Iejuj kotin japen majani on i: Ma koe aja duen kijakij jan ren Kot o ij i, me indan uk: Kido lim ai kij pil en, koe pan poeki re a, a ap pan ki on uk pil memaur. ¹¹ Li o indan i: Main, jota japwilim omui men idip pil, a parer me lol, a ia waja, kom pan idip jan ia pil memaur? ¹² De komui lapa jan jam at Iakop, me kotiki on kit er parer en, o pein nima jan, o na kan, o na

man akan? ¹³ Iejuj kotin japen majani on i: Karoj, me nima jan pil wet, pan pur on men nim pilada. ¹⁴ A meamen, me nima jan pil, me I ki on i, pan jolar men nim pilada kokolata, pwe pil, me I kin ki on, pan pot loli kujukujudan maur joutuk. ¹⁵ Li o ap indai on i: Main, kom kotiki on ia kijan pil o, pwe i en jolar men nim pil, o jolar kodo o idipa jan met! ¹⁶ Iejuj kotin majani on i: Kowei ukedo om paud! ¹⁷ Li o japen indada: Jota ai paud. Iejuj kotin majani on i: Melel om lokaia: Jota ai paud. ¹⁸ Pwe om paud me limen maj kokodo, a kaidik om paud, me koe paudeki met; iei melel, me koe indada. ¹⁹ Li o indan i: Main, i ap ajaer, me jaukop amen komui. ²⁰ Jam at akan kaukaudok pon nana wet, a komail kin inda dene Ierujalem eta waja me aramaj en kaudok ia. ²¹ Iejuj kotin majani on i: Li, kamelele ia, a korendor anjaun omail pan jolar kaukaudok on Jam pon nana wet, pil jota Ierujalem. ²² Komail kin jaja, me komail kin kaukaudok on. A kit aja, me je kaukaudok on, pwe kamaur pwarado jan ren men Juj akan. ²³ A anjau korendor, ari a leler, me toun kaudok melel akan pan kaudok on Jam ni Nen o melel, pwe iei ta jon en toun kaudok kan, me Jam pil kotin kupura. ²⁴ Nen eu Kot, a me kaudok on i, ren kaudokki Nen o melel. ²⁵ Li indai on i: I aja, me Mejiaj pan kotido, me maraneki Krijtuj. I lao kotido, a pan katiti on kit meakaroj. ²⁶ Iejuj kotin majani on i: Nai i, me lokelokaia on uk. ²⁷ A japwilim a tounpadak kan ap purodo, puriamui a majan on li amen. Ari jo, jota me indada: Da me re kotin kainoma, de da me re kotin mama-jani on i? ²⁸ Li o ap pwilikidi potel en pil o, ap koieilan kanim o kajoi on aramaj akan: ²⁹ Kodo, kilan aramaj amen, me kajale on ia karoj, me i wiadar, ma i kaidin Krijtuj? ³⁰ Rap koieila jan nan kanim o potodo re a. ³¹ Ni anjau ota japwilim a tounpadak kan poeki re a, potoan on: Rapi, re kotin konot! ³² A kotin majani on irail: Kan ai kijin mana mia, me komail jaja. ³³ Tounpadak kan ap kajokajoi nan pun arail: Muein amen wa don i jak. ³⁴ Iejuj kotin majani on irail: Wiawia kupur en me kadar ia do, o kapwaiada japwilim a dodok, iei kan ai, ³⁵ Komail

jota kin indada: Jaunipon paieu mi mon rak? Kilan, I indai on komail, jarada, kilan matuel o pwe a malar. ³⁶ Me dolun kin pwaipwai o nanak on maur joutuk, pwe ira karoj, me kamorok o me dolun en peren pena. ³⁷ Pwe ni mepukat kajoi o pwaidar: Amen me kin kamokamorok, a amen me kin dolun. ³⁸ I kadar komail wei, en dolun pena, me komail jo doke, Akai me dodoker, a komail me id aneki arail rak. ³⁹ Men Jamaría toto kijan kanim o pojonla i pweki kajoi en li o, me kadede: A kotin kajale on ia karoj, me i wiadar. ⁴⁰ Men Jamaría kan lao pokon don i, rap poeki re a, en kotikot re 'rail. I ari kotikot ia pon ria pon. ⁴¹ A me toto me pojonlar pweki a majan, ⁴² Ap indan li o: Je pojon kila kaidin om kajoi, pwe je pein ronadar o weweki, me i melel Jaunkamaur pan jappa. ⁴³ Murin ran riau Iejuj kotila jan waja o, kotilan Kaliläa. ⁴⁴ Pwe pein Iejuj kotin kadede, me jaukop amen jota kin mau nan udan jap we. ⁴⁵ A lao kotilan Kaliläa, men Kaliläa me kajamo i, pwe re ian kilaner me a kotin wiadar Ierujalem ni kamadip o, pwe re toun ian kamadip. ⁴⁶ Iejuj ari kotin pure don Kana nan Kaliläa, waja a kotin kapikila pil wain. A monjap amen mia, me na ol jomau nan Kapernaum. ⁴⁷ A lao ronadar, me Iejuj koti don Kaliläa jan Iudäa, ap poto don re a, poeki i en kotidi, kakelada na ol, pwe a koren ion mela. ⁴⁸ Iejuj ap kotin majani on i: Ma komail jo kilan kilel o manaman akan komail jota pan pojon. ⁴⁹ Monjap potoan on i: Main kotidi mon nai jeri mela! ⁵⁰ Iejuj kotin majani on i: U kowei, noum ol memaur. Ari aramaj o pojon majan o, me Iejuj kotin majani on i ap koieila. ⁵¹ A ni a kodila, a ladu kan me tu on i, kajoi on i, me na putak mauredar. ⁵² I ap kalelapok re 'rail: Anjau da me a pikikidi maur? Irail indan i: Aio ni auer kaiju karakar ko janer. ⁵³ Jam o ap ajadar, me i anjau, me Iejuj kotin majani on i: Noum ol memaur. I ari o na kan me pojonla i. ⁵⁴ Iet kilel kariau, me Iejuj kotin wiadar ni a koti don Kaliläa jan Iudäa.

5

¹ MURIN mepukat ran lapalap eu en Juj oko pwaida; Iejuj ap kotilan Ierujalem.

2 Len pil eu mi Ierujalem impan im en jip, me ad a Petejda ni lokaia en Ipru; im limau mi impa, 3 Me jomau toto mi lole: Me majkun, o me danidan, o me motor mia, auiaui lao pil o pan mokimokid. 4 Pwe akai anjau tounlan amen kin koti don le o kamokideda pil o, a meamen me madan tion maj nan pil o ni a mokimokid, iei me kin maureda jan a jomau kan karoj, me mi re a. 5 A aramaj amen mia, me jomauki par jileijokwalu. 6 Iejuj lao kotin majani men et a wonon, ap kotin mani, me a wonon anjau warai, ap kotin majani on i: Koe jomen kelailada? 7 Ol jomau potoan on i: Main, jota nai aramaj, me pan wa ia di won ni pil o anjaun a mokideda. Pwe ni ai kokodi, amen kin madan mo i. 8 Iejuj ap kotin majani on i: Uda, ale ki om, kokowei! 9 Aramaj o ap madan kelailadar, kida ki e, alu wei, a ran o ran en japat. 10 Juj oko ap indai on me kelailadar: Ran wet ran en japat. A jota pun koe en wewa jili ki om. 11 A japen irail: Me kakela ia da, majani on ia: Ale ki om koko wei! 12 Irail ap kalelapok re a: Ij aramaj o me indai on uk: Ale ki om kokowei? 13 A me kelailadar jaja i, pwe Iejuj kotila janer, pwe pokon mi waja o. 14 Kadekadeo Iejuj kotin diaradar i nan im en kaudok o ap kotin majani on i: Kilan, koe kelailadar, koe der pil wia dip, pwe me jued kot jan maj de ko don uk! 15 Aramaj o ap koieila, kaireki Juj oko, me Iejuj kakeladar i. 16 I me Juj oko ap raparapaki Iejuj, o majamajan, pwen kamela i, pweki a kotin wiadar meakan ni ran en japat. 17 Iejuj kotin japen irail: Jam ai kin dodok kokodo, a nai pil ian dodok. 18 I me Juj oko ap majamajan melez, en kamatala i, pweki a kotin kawela ran en japat o pil majani, me dene Kot Jam a, o a kaparoki on pein i Kot. 19 Iejuj ap kotin japen majani on irail: Melez melez I indai on komail, a jota kak, Na en pein wia meakot, pwe i eta, me a kilan ren Jam, me a wiada. Pwe me a kin wiada, iei me Na pil kin wiada. 20 Pwe jam pok on Na o kajanjale on i karoj, me pein i kin wiada. O a pan kajale on i wiawia kan, me lapa jan met akan, pwe komail en puriamui kila. 21 Pwe duen Jam kin kapikapirida me melar akan, kamaur ir

ada, iduen Na pil kamaureda me a mauki. 22 Pwe jota me Jam kin kadeikada, pwe a kotiki on Na kadeik o. 23 Pwe karoj en wauneki Na, dueta ar wauneki Jam. Me jota wauneki Na, jota kin wauneki Jam, me kadar i dor. 24 Melez, melez I indai on komail, meamen ron ai padak o pojon, me kadar ia do, a aneki maur joutuk. A a jota pan panalan kadeik o, pwe a japale jan mela japal on maur. 25 Melez, melez I indai on komail, anjau kokodo, iei a leler, me melar akan pan ronada nil en Nain Kot, a me ronadar pan maureda. 26 Pwe duen Jam a udan maur, iduen a ki on Na, en pil udan maur. 27 O a kotiki on i manaman, en kaunda kadeik o, pweki Nain aramaj i. 28 Der puriamuiki met, pwe anjau kokodo me irail, me mi nan joujou kan, pan ron nil a. 29 Irail ap pan pwarada: Me wiadar me mau, en maureda, pwen memaur, a me wiadar mejued, en maureda, pwen panalan kadeik o. 30 Jota me I kak wiada jan pein nai, duen me I kin ron, iduen I kin kadeikada, o ai kadeik me pun, pwe I jota kin rapaki injen ai, pwe kupur en i, me kadar ia do. 31 Ma I kadede pein nai, ai kadede jota melez. 32 Amen me kadede ia, a I aja melez, me a kadede ia me melez. 33 Komail me ilakilan Ioanej, i ari me kadede melez. 34 A I jota kin ale kadede ren aramaj, a iet me I indawei, pwe komail en dorola. 35 I me jer umpul o marain eu, a komail men perenki a marain anjau kij. 36 A ai kadede me lapa jan en Ioanej. Pwe dodok kan, me Jam o kotiki on ia, I en kapwaiada, iei dodok kan, me I kin wiawia, me kadede ia, me Jam kadar ia dor. 37 A Jam, me kadar ia dor, pein i kadede ia. Komail jota ronadar nil a, o jota kilan mom a. 38 O a majan jota kin kot re omail, pwe komail jota pojon, me a kadarador. 39 Komail kin kalelapok nan kijin likau kan, pwe komail lamelame, me maur joutuk mi lole. Ari, iei irail, me kin kadede ia. 40 A komail kan ko don ia, pwe komail en aneki maur. 41 I jota kin mauki ale wau ren aramaj akan. 42 I aja komail, limpok en Kot jota kin mi re omail. 43 I kodo ni mar en Jam ai, a komail jota kin kajamo ia. A ma amen pan kokido pein ad a, komail pan kajamo i. 44 Pala

komail kak pojon ni omail *nononki* wau ren aramaj, ap jota rapaki wau *jan* ren Kot. ⁴⁵ Der kiki *on*, me I pan mpäkin komail ren Jam, amen me kin mpäkin komail: Mojej, me komail kin kaporoporeki. ⁴⁶ Pwe ma komail pojonla Mojej, komail pan pojon ia, pwe i me intiniedier duen *nai*. ⁴⁷ A ma komail jo kamelele a intin kan, pala komail pan kamelele ai padak kan?

6

¹ MURIN mepukat Iejuj kotin kotela le en Tiperiaj nan Kaliläa. ² A pokon kalaaimun me idedauen i pweki ar kilaner kilel akan, me a kotin wiai *on* me jomau kan. ³ Iejuj ap kotidala pon dol o, kaipokedi waja o ren japwilim a tounpadak kan. ⁴ A paja o, ran lapalap en Juj oko me korendor. ⁵ Iejuj lao kotin majanda majani pokon kalaaimun koko *don* i, ap kotin majani *on* Pilipuj: Ia waja, jen neti *jan* ia kijin mana, pwe mepukat en mana? ⁶ A kotin majani mepukat, pwen kajonejon i. Pwe pein i mani, me a pan wiada. ⁷ Pilipuj potoan *on* i: Prot me denar riepuki jota pan itar *on* irail, pwe amen amen en tunole ekij. ⁸ Andreaj, japwilim a tounpadak amen, ri en Jimon Petruj potoan *on* i: ⁹ Kijin putak amen mia, me a lopon en prot limau o mam riamen, a jota katepa ren me toto. ¹⁰ Iejuj kotin majani: Kamod *on* irail edi! Ari, waja o me reen. Impan ol limekid ap mondi. ¹¹ Iejuj ap kotikida lopon ko, a lao laolaoki, ap kotin nek *on* irail me mondier, pil dueta mam oko, irail lao metilar. ¹² Irail lao metier, a kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Ki pena me lua, pwe ekij der lokidokila! ¹³ Irail ap ki pena kopou eijokriau kijan lopon ko, me luadi murin arail mana. ¹⁴ Aramaj akan lao kilaner kilel o, me Iejuj kotin wiadar, re ap indada: Melel i Jaukop o, me pan pwara *don* jappa. ¹⁵ Iejuj lao kotin mani, me re pan poto *don* i, pwen kajapwiladan i Nanmarki, ap pil kotidalan nin dol o, kotin kelepala. ¹⁶ A lao jautik pena, japwilim a tounpadak kan ap kotilan ni oror, ¹⁷ Kereda pon jop pot, kotela kokolan Kapernaum. A lao waja ponier, Iejuj jaikenta ian irail. ¹⁸ A jed me iluken, pwe *an* me ma. ¹⁹ Irail jei jei kila

mail eijoklimau de rieijok, rap kilanada Iejuj a kotikotido pon jed koren ion jop, irail ap majapwekadar. ²⁰ A kotin majani *on* irail: Nai i komail der majak! ²¹ Irail ap men kajamo i pon jop o, a jop o madan milar ni jap o, me re ko *on* ia. ²² A mandan ran o pokon o, me mi palilan le, lao kilaner, me jota apot jop mi waja o, pwe i eta, me japwilim a tounpadak kan keredan poa, o me Iejuj jota ian japwilim a tounpadak kan kotidan pon jop o, pwe a tounpadak kan kola kelep. ²³ A pil akai kijin jop me pwarado *jan* Tiperiaj, tana *don* waja o, me re manamana ia, murin Kaun o kotin lao-lao. ²⁴ Aramaj akan lao kilaner, me Iejuj jolar kotikot ia, o japwilim a tounpadak kan pil jo, rap dake jop pot kolan Kapernaum, raparapaki Iejuj. ²⁵ Irail lao diaradar i palilan le, ap potoan *on*: Rapi iad me re kotido? ²⁶ Iejuj kotin japen irail majani: Melel, melel I indai *on* komail, komail kin rapakin ia kaidin pweki kilel akan, me komail kilan, a pweki komail kanala kijin prot ap metier. ²⁷ Komail der dokki mana, me kin ola, a dokki mana me kin mimieta *on* maur joutuk, me Nain aramaj pan ki *on* komail, pwe i me Kot Jam kileledier. ²⁸ Irail ap potoan *on* i: Da me jen wiada, pwen kapwaiada en Kot a dodok kan? ²⁹ Iejuj kotin japen majani *on* irail: Iet en Kot a dodok: Komail en pojon i, me a kadarado. ³⁰ Irail ari potoan *on* i: Kilel da, me re kotikida, pwe jen kilan o pojon ir? Da me re kotin wiada? ³¹ Jam at akan me kanala mana nan jap tan o, duen a intinidier: A kotiki *on* irail prot *jan* nanlan, en kanala. ³² Iejuj ap kotin majani *on* irail: Melel, melel I indai *on* komail, kaidin Mojej, me ki *on* komail prot *jan* nanlan, a Jam ai kin ki *on* komail prot melel *jan* nanlan. ³³ Pwe me kodido *jan* nanlan, o ki *on* jappa maur, iei prot en Kot. ³⁴ Irail ap indan i: Main, kotiki *don* kit prot wet kaukaule! ³⁵ Iejuj kotin majani *on* irail: Prot en kamaur *nai*, me ko *don* ia jolar pan men manadar, o me pojon ia, jolar men nim piladar. ³⁶ A I indai *on* komail er, komail kilan ia er, ap jo pojon ia. ³⁷ Karoj me Jam ki *on* ia, pan ko *don* ia, a me ko *don* ia, I jota pan kajela. ³⁸ Pwe *nai* kodido *jan* nanlan, kaidin pwen

wiada injen ai, pwe kupur en i, me kadar ia do. ³⁹ Pwe iet kupur en me kadar ia do, karoj me a ki *on* ia er, I ender kajela amen, pwe I en kamaureda ni ran nik o. ⁴⁰ A iet kupur en Jam ai, amen amen, me kin kilan Na o pojon i, en aneki maur joutuk, a I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁴¹ Juj oko ap lipanedeki i, pweki a kotin majani: Nai prot, me kodi *jan nanlan*. ⁴² Irail indada: Kaidin i Iejuj nain Iojep? A jam a o in a je aja. Ari, daduen a indada: I kodido *jan nanlan*? ⁴³ Iejuj kotin japen majani *on* irail: Komail der lipaned nan pun omail! ⁴⁴ Jota me pan kak ko *don* ia, ma Jam, me kadar ia dor, jota kainonido i. A I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁴⁵ A intinidier nan jaukop akan: Irail karoj pan ale padak *jan* ren Kot. Amen amen me ronadar o padakki ren Jam, kin ko *don* ia. ⁴⁶ Ari, kaidin pweki meamen kilan Jam; i eta, me kodo *jan* ren Kot, i me kilaner Jam. ⁴⁷ Melel, melel I indai *on* komail, me pojon ia, iei me aneki maur joutuk. ⁴⁸ Prot en maur *nai*. ⁴⁹ Jam omail oko, me kanala mana nan jap tan o, ir ari melar. ⁵⁰ Met prot, me kodido *jan nanlan*, meamen kin *kan jan* i, jota pan mela. ⁵¹ Nai prot maur, me kodido *jan nanlan*, meamen *kan jan* prot wet, pan memaur kokolata. Prot, me I pan kida, iei uduk ai, me i pan kida en kamaur kida jappa. ⁵² Juj oko ari akamaiki pena indada: Iaduen men et pan kak ki *on* kit uduk a jen *kan*? ⁵³ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Melel, melel I indai *on* komail, ma komail jota pan *kan* uduk en Nain aramaj o nim nta, jota maur omail. ⁵⁴ Me kin *kan* uduk ai o nim nt' ai, iei me aneki maur joutuk, a I pan kamaureda i ni ran nik o. ⁵⁵ Pwe mana melel uduk ai, o pil melel nt' ai. ⁵⁶ Me kin *kan* uduk ai o nim nt' ai, iei me podidi *on* ia o *nai* podidi *on* i. ⁵⁷ Duen Jam ieiaj kadar ia do, o *nai* memaureki Jam, iduen me *kan* uduk o nt' ai, pan meaureki *nai*. ⁵⁸ Iet prot, me kodido *jan nanlan*, kaidin duen jam omail akan, me kanala mana ap mela, a meamen kin *kan* prot wet, pan memaur kokolata. ⁵⁹ Mepukat a kotin majani wei nan jinakoke, ni a kotin kawewe nan Kapernaum. ⁶⁰ Ari, me toto ren japwilim a tounpadak kan,

me ronadar mepukat indada: Padak pot et meid apwal! Ij me kak ron? ⁶¹ Iejuj lao kotin *ani* nan kupur a, me japwilim a tounpadak kan lipanedeki mepukat, ap kotin majani *on* irail: Komail makaraki mepukat? ⁶² A ma komail pan kilan Nain aramaj kodala waja, me a kaujon ia maj o? ⁶³ Nen me kin kamaureda, a uduk jota katepa. Padak kan, me I kin padapadaki *on* komail, iei Nen o maur. ⁶⁴ A akai mi re omail, me jo pojon. Pwe Iejuj kotin *mani*, me jo pojon o me pan *panala* i. ⁶⁵ A kotin majani: I me I indaki *on* komail, jota me kak ko *don* ia, ma Jam jota kainonido. ⁶⁶ Jan ni anjau o japwilim a tounpadak kan toto muiwei *jan* o jolar idauen i. ⁶⁷ Iejuj ap kotin kainoma ren ekriamen oko: Komail pil pan kola? ⁶⁸ A Jimon Petruj ap japen i: Main, ij me je en ko *on*? Pwe ar majan akan iei maur joutuk. ⁶⁹ A kit pojolar o ajaer, me ir me Jaraui en Kot. ⁷⁰ Iejuj kotin japen irail: Kaidek komail ekriamen, me I piladar, a amen komail me tewil amen. ⁷¹ A kotin majaniada duen Iudaj Ijkariot nain Jimon, pwe i amen ren ekriamen oko, me pan *panala* i.

7

¹ MURIN mepukat Iejuj kotin kakan jili Kaliläa, pwe a jolar men kakan jili Iudäa, pweki Juj oko majamajan kamatala i. ² A ran lapalap en Juj oko; iei ran en im en tan tuka korendor. ³ Ri a ol akan ap indai *on* i: Kom kotiwei kotilan Iudäa, pwe omui tounpadak kan en pil udial omui wiawia kan, me kom kin wiawia. ⁴ Pwe jota me kin wiada meakot waja rir, ma a men indand jili. Ma komui wia mepukat, en kajanjale *on* jappa. ⁵ Pwe ri a ol akan pil jota pojon i. ⁶ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Ai anjau jaikenta leler, a omail anjau mia anjau karoj. ⁷ Jappa jota kak kailonki komail, a *nai* me a kin kailonki, aki I kin kadede, me a wiawia kan me jued. ⁸ Komail kodalan kamadip et, I jota pan kodalan kamadip et, pwe ai anjau jaikenta leler. ⁹ A kotin majani *on* irail mepukat, ap kotikotita Kaliläa. ¹⁰ A ri a ol akan lao jamalar, i ap pil kotidalan kamadip, ap jo janjal a duen me rir. ¹¹ Juj akan ari rapaki i ni kamadip o indada: Ari, ia waja a kotikot

ia? ¹² A aramaj akan lokolokaia toto duen i, pwe akai indada: Me mau men. A akai me indada: Kaidin, pwe a kin kaweid japun aramaj. ¹³ Jota me lokaia janjal duen i, pweki ar majak Juj oko. ¹⁴ Lao lel ailepan kamadip o, Iejuj ap kotin kodalan im en kaudok o kaukaweweda. ¹⁵ A Juj akan ap puriamui kila indada: Da duen men et aja wewe en kijin likau, pwe a jota ian padakki. ¹⁶ Iejuj ap kotin japen irail majani: Kaidin ai padak, me I kin kida a en me kadar ia do. ¹⁷ Meamen wiawia kupur a, pan weweki ai padak, ma a ren Kot, de jan ren pein nai. ¹⁸ Me kin padapadak jan ni pein i, kin rapaki pein wau i, a me kin rapaki wau en me kadarala i, iei me melel o jota man jued kot pit. ¹⁹ Kaidin Mojej, me ki on komail kapun o, a jota amen komail kin kapwaiada kapun o? A da me komail rapakiki kame ia la? ²⁰ Aramaj oko japen indada: Koe me tanwar en tewil, ij me rapaki kame uk ala? ²¹ Iejuj kotin japen majani on irail: Dok taieu, me I wiadar, a komail puriamui kila. ²² Mojej ki on komail er jirkomjaij, a kaidin tapi jan ren Mojej, pwe jan ren jam akan, a komail kin jirkomjaij aramaj ni ran en japat. ²³ Ari ma aramaj amen ale jirkomjaij ni ran en japat, pwe kapun en Mojej ender japunala, a komail kin juede kin ia, pweki ai kake-lailada aramaj pon ni ran en japat? ²⁴ Der kadeikada duen pali liki, a komail kajaui nin tiak en kadeik pun. ²⁵ Men Ierujalem kai ap inda: Kaidin i, me re raparapaki en kamela? ²⁶ A kilan, a padapadak janjal, a re jota man lokaia on i, de muein jaumaj akan ajaer mau, me i Krijtuj? ²⁷ Ari, je ajaer, waja men et ko jan ia, a Krijtuj lao kotido jota me pan aja waja, me a pwarado jan ia. ²⁸ Iejuj ap kotin kapitie laudeda kawewe nan im en kaudok majani: Komail aja ia o waja I ko jan ia. Ari, kaidin pein nai, me I kokido, a me kadar ia dor, me melel, me komail jaja. ²⁹ A I aja i, pwe I kodo jan re a, o i me kadar ia dor. ³⁰ Irail ap jon jaikidi i, a jota me jair i, pwe a anjau kaikenta leler, ³¹ Aramaj toto jan nan pokon o pojona i indada: Iaduen, Krijtuj lao pwarado, a pan wia kilel toto jan mepukat, me men et wiadar? ³² Parijär akan ronadar, me

aramaj akan lokelokaia mepukat duen i. Jamero lapalap o Parijär akan ap kadarala papa kan, en jaikidi i. ³³ Iejuj ap kotin majani: I pan mi re omail anjau motomot. I ap pan kola ren me kadar ia do. ³⁴ Komail pan rapakin ia, ap jota diar, a waja, me I pan mi ia, komail jota pan kak on. ³⁵ Juj oko ap inda nan pun arail: A pan kola ia, pwe jen jolar diar i? A pan kola ren me jalonalar ren men Krik kan, kaukawewe on men Krik? ³⁶ Iaduen majan en, me a indada: Komail pan rapakin ia, ap jota diar, a waja, me I pan mi ia, komail jota pan kak on? ³⁷ Ni ran en kamadip a nikilar, ni ran lapalap o, Iejuj kotida, kapitie laudeda majani: Meamen men nim piladar, i en ko don ia nim. ³⁸ Me pojon ia, duen kijin likau kan indada, jan nan war a pil memaur pan pwilipwili jan ia. ³⁹ Mepukat a kotin majani duen Nen, me irail, me pojon i, en tunole; pwe Nen jaikenta pakadarado, aki Iejuj jaikenta linanlar. ⁴⁰ Ari, akai jan nan pokon o ni ar ronadar majan pukat ap indada: Melel Jaukop o. ⁴¹ A akai indada: Krijtuj men et! A akai indada: Da, Krijtuj pan pwarado jan Kaliläa? ⁴² Kaidin kijin likau me inda, me Krijtuj pan wan Dawid o kijan men Petleem, kanim o, me Dawid kotikot ia? ⁴³ Irail ap liak toror pajan pweki i. ⁴⁴ A akai men jaikidi i, a jota me jair i. ⁴⁵ A papa ko ap pure don ren jamero lapalap o Parijär akan. Irail ari idok re irail: Da me komail jota wakido? ⁴⁶ A papa ko japen: Jota man aramaj amen padapadak duen men et. ⁴⁷ Parijär oko ap japen irail: Komail pil pakodauelear? ⁴⁸ Iaduen jaumaj de Parijär amen pojonla i? ⁴⁹ A aramaj pukat, me jo aja kapun o, re rialar. ⁵⁰ Nikodemuj kij arail ap indan irail: ⁵¹ Iaduen, atail kapun pil kin kadeikada aramaj amen mon a ron o aja jan pein i duen a wiawia? ⁵² Irail japen indan i: Iaduen, komui pil kijan men Kaliläa? Rapaki o kilan, me jota jaukop amen ko jan Kaliläa. ⁵³ Amen amen ap purelan deu a.

8

¹ IEJUJ ap kotidala pon dol Oliwe. ² A nin joran a kotin pure don on nan im en kaudok. Aramaj karoj ap pokon don i.

I ari kaipokedi kaukawewe *on irail*. ³ A jaunkawewe o Parijâr akan wa *don* i li amen, me diarokadar ni a kamal. Irail kidan i nan *pun arail*. ⁴ Ap indan i: Jaun-padak, li men et diarokadar ni a kamal. ⁵ A Mojej majani *on* kitaail nan kapun o, jen kate jon en. A komui, da me komui majani? ⁶ A mepukat re indan i, pwen kajonejon i, pwe ren kak impimpaiki i meakot. A Iejuj kotin idiokidi, intiniekiidi *on* nani pwel jondin lim a. ⁷ A ni ar poden kalekalelapok re a, a ap kotin denida majani *on irail*: Ari, me jota dip a nan *pun* omail, a pan tapiada kate i. ⁸ A pil kotin idiokidi intiniedi *on* nan pwel. ⁹ Irail lao ronadar met, rap mulikidar tentelwei, me laud maj lel me tikitik o. A Iejuj kelepela, li eta, me mi re a. ¹⁰ Iejuj lao kotin denida o jota majani meamen, li eta, ap majani *on* i: Ia me karaun uk edi kan? Jota me kadeik uk ada? ¹¹ A potoan *on*: Jota Main. Iejuj ap kotin majani *on* i: I jota pil pan kadeik uk ada. Kowei, koe der pil wiada dip! ¹² Iejuj ap pil kotin padaki *on irail* majani: Nai marain en jappa. A me kin idauen ia, jota pan weid ni rotorot, pwe marain en maur pan mi re a. ¹³ Parijâr oko ap indai *on* i: Komui kadede pein komui; ari, omui kadede jota melez. ¹⁴ Iejuj kotin japen majani *on irail*: Ma I kadede pein nai, ari melez ai kadede, pwe I aja, waja I kodo jan ia o waja I koko *on* ia, a komail jaja, waja I ko jan ia o waja I koko *on* ia. ¹⁵ Komail kin kadeikada duen pali uduk, a jota meamen, me I kin kadeikada. ¹⁶ Ari jo ma I kadeikada, ai kadeik pan melez, pwe I jota kin kelep, pwe nai o Jam, me kadar ia dor. ¹⁷ A pil intinidier nan omail kapun, me kadede en aramaj riamen me melez. ¹⁸ Nai me kin kadede pein nai o Jam, me kadar ia dor, kin kadede ia. ¹⁹ Irail ap indai *on* i: Ia Jam omui? Iejuj kotin japen: Komail jota aja nai, pil jota Jam ai. Ma komail aja ia, komail pil pan aja Jam ai. ²⁰ Majan pukot Iejuj kotikida nan pera en moni, ni a kotin kaukawewedar nan im en kaudok o. A jota me koledi i, pwe a anjau jaikenta leler. ²¹ Iejuj pil kotin majani *on irail*: I kokola, a komail pan rapakin ia o mela ni omail dip akan, a waja, me I pan kola ia, komail jota pan kak *on*. ²² Juj oko ap

indada: A pan kamela pein i, pweki a inda: A waja, me I pan kola ia, komail jota pan kak *on*? ²³ A kotin majani *on irail*: Komail kijan men pa, a nai kijan men poa. Komail kijan jappa et, a nai kaidin kijan jappa et. ²⁴ Iei me I indaki *on* komail, komail pan mela ni omail dip akan, pwe ma komail jota kamelele ia, komail pan mela ni omail dip akan. ²⁵ Irail ap indai *on* i: Ij koe? Iejuj kotin majani *on irail*: Me I indawei maj o, i eta. ²⁶ Me toto I men padaki *on* komail o kadeikada, ari jo, me kadar ia do me melez. A I kin kajoia *on* komail, me I ronadar re a. ²⁷ Irail ari jaja, me a kotin kajoia *on irail* duen Jam a. ²⁸ Iejuj ap kotin majani *on irail*: Komail lao kauadar Nain aramaj, komail ap pan aja, me nai i, o me I jota wia meakot jan pein nai. A duen Jam, me padaki *on* ia er, iduen I kin kajoia wei. ²⁹ Me kadar ia do, kin ieian ia, a jota lokit ia la, pwe I kin potin wia, me a kupura mauki. ³⁰ Ni a kotin majani mepukat, me toto ap pojona i. ³¹ Iejuj ap kotin majani *on* Juj oko, me pojona i: Ma komail pan podidi *on* ai padak, nan ai tounpadak melez komail. ³² O komail pan ajala melez, o melez pan kamaio komail da. ³³ Irail japen i: Wan Apraam kit, jota me je lidui jan maj kokodo. A iaduen, komui indada: Komail pan maioda? ³⁴ Iejuj kotin japen irail majani: Melez, melez I indai *on* komail, meamen; me wiawia dip, i me ladun dip. ³⁵ A ladu o jota pan mimieta nan im o, na eta pan mimieta. ³⁶ Ari, ma Na pan kamaio komail da, komail pan maioda melez. ³⁷ I aja, me wan Apraam komail, a komail kin rapaki, en kame ia la, pwe ai padak jota kin podidi *on* komail. ³⁸ Me I kilan ren Jam ai,iei me I inda wei, a komail kin wiawia, me komail ronada ren jam omail. ³⁹ Irail japen indan i: Jam at Apraam. Iejuj kotin majani *on irail*: Ma komail nain Apraam, jeri kan, komail pan wia duen en Apraam a wiawia kan. ⁴⁰ Ari, met komail kin rapaki kame ia la, aramaj amen, me kajoi *on* komail melez, me I ronadar ren Kot, i me Apraam jota wiadar. ⁴¹ Komail kin kapwaiada wiawia kan en jam omail. Irail ap indan i: Kaidik kit ipwin nenek. Jam at me ta men Kot. ⁴² Iejuj kotin majani *on irail*: Ma Kot Jam

omail, komail pan pok *on* ia, pwe I kodo *jan* ren Kot, kaidik *jan* pein *nai*, me I kokido, pwe i me kadar ia do. ⁴³ Da me komail jota weweki ai padak? Pweki omail jota kak *ron* ai padak. ⁴⁴ Komail tapi *jan* ren jam omail tewil, o *inon* en jam omail, me komail men wiada. Nan i men kamela men *jan* ni tapi o, o a jota dadaurata melez, pwe jota man melez mi re a, ni a lalal likam, a kin kida *jan* pein audepa, pwe i me likam men o jam en likam o. ⁴⁵ A komail jota kamelele ia, pweki I padaki *on* komail melez. ⁴⁶ Ij re omail, me kak *indan* ia, me dip ai mia? A ma I kajoi melez, menda komail jo pojon? ⁴⁷ Men ren Kot kin *ron* en Kot a majan akan. Komail ari jota *ron*, pwe kaidin me ren Kot komail. ⁴⁸ Juj oko *japen* *indan* i: Kaidik meid melez, koe men Jamaria amen o tanwar en tewil. ⁴⁹ Iejuj kotin majani: Kaidik tanwar en tewil *nai*, pwe I wauneki Jam ai, a komail kin kijan ia wau i. ⁵⁰ I jota kin rapaki pein wau i, amen mia, me kin raparapaki o kadeikada. ⁵¹ Melez, melez I *indai on* komail, meamen kapwaiada ai padak, jota pan mela kokolata. ⁵² Juj oko ap *indai on* i: Je ap ajaer, me koe tanwar en tewil. Apraam melar, pil jaukop akan, a koe me *inda*: Meamen kapwaiada ai padak, jota pan mela kokolata, ⁵³ Da, komui me lapa *jan* jam at Apraam, me matalar, pil jaukop akan, me matalar? Ij me komui pein wia kin uk? ⁵⁴ Iejuj kotin *japen*: Ma I pein kaka kin ia, ai kaka me mal. A Jam ai, me kaka kin ia, me komail kin *inda*: I atail Kot. ⁵⁵ Komail ari kaikenta aja i, a I aja i, a ma I *inda*, me I jaja i, I pan me likam amen dueta komail. A I aja i o kapwaiada a majan akan. ⁵⁶ Jam omail Apraam peren kida, me a pan *kilan* ai ran. I ari *kilaner* ap peren kidar, ⁵⁷ Juj oko ap *indan* i: Par limeijok kaik dau po 'mui, a kom *kilaner* Apraam? ⁵⁸ Iejuj kotin majani *on* irail: Melez, melez I *indai on* komail, I mier mon Apraam. ⁵⁹ Irail ap rik takai, pwen kajuk i, i ap kotin oki *jan* irail pein i, kotila *jan* nan im en kaudok o.

9

¹ IEJUI lao kotin daulul, ap majani aramaj amen me majkun *jan* a ipwidi. ² Japwilim a tounpadak kan ap idok re a

potoan *on*: Rapi, ij me wiadar dip, i de jam a in a, pweki a ipwidi majkun? ³ Iejuj kotin *japen*: Kaidik i me wiadar dip, pil kaidik in a de jam a, a pwe en Kot a wiawia kan en kajanjal kida i. ⁴ I en kapwaiada wiawia kan en me kadar ia do arain anjaun ran, pwe *pon* pan kodo, i anjau jolar amen kak dodok. ⁵ Arain ai mi jappa, *nai* marain en jappa. ⁶ A lao kotin majanier met, ap likidi nani pwel, wiakida pwel madak irijki maj a. ⁷ Majani *on* i: Kolan pil en Jiloa (iet wewe: Pakadarado), opinok ia! I ari kola opinok, ap puredo kilanada waja. ⁸ A men imp a kan, o me *ian* kilanadar, me a men poekipoek amen maj o, rap *indada*: Kaidik i, me wonon poekipoeki? ⁹ Akai me *inda*: I met; a akai me *inda*: Likamata i, a pein i *indada*: *Nai* i. ¹⁰ Irail ari *indan* i: Iaduen por en maj om akan a kapad pajan? ¹¹ A *japen* *indada*: Aramaj amen me adaneki Iejuj, me wiadar pwel madak, irijki maj ai, majani *on* ia: Kolan pil en Jiloa, opinok ia! I ari kola opinok, ap kilanada waja. ¹² Irail ap idok re a: Ia i? A *japen*: I jaja. ¹³ Irail ap kalualan ren Parijär akan me majkun maj. ¹⁴ Ari, ni ran en japat, me Iejuj kotin wiadar pwel, kapad pajan por en maj a kan. ¹⁵ Parijär akan pil idok duen me a kilan kida waja. A *japen* irail: A ki *on* pwel ni por en maj ai, i ap opinok, *nai* ari kilanada waja. ¹⁶ Parijär kai ap *inda*: Aramaj men et kaidik men ren Kot, aki a jota apwali ran en japat. Akai *indada*: Daduen, aramaj dipan amen kak wia kilel pukat? Irail ari liak toror pajan. ¹⁷ Irail pil kalelapok ren me majkun o: Da me koe lamelame duen i? Pwe a kapad pajan maj om? A *japen*: Jaukop amen i. ¹⁸ Men Juj oko ap jota kamelele, me a ipwiki wei majkun, ap kilanada waja. Irail lao ekeredo jam o in en me kilanada waja. ¹⁹ Irail idok re 'ra: Nouma ol men et, me komail *indinda*, me a ipwiki wei majkun? Iaduen a narada waja anjau wet? ²⁰ Jam a in a *japen* ir *indada*: Je aja, me nait ol et, me ipwiki wei majkun. ²¹ A je jaja duen a narada waja o me kapad pajan por en maj a. A malar, kainoma re a, a pan pein jakaraki i. ²² Jam o in a *inda* mepukat, pweki ar majak Juj oko. Pwe Juj oko inauki pena, ma meamen

pan kadede me i Krijtuj a pan lokidokila jan nan jinakoke. ²³ I me jam o in a indada kida: A malar, kainoma re a. ²⁴ Irail ap eker aramaj majkun kariapak indai on i: Wauneki Kot, je aja, me aramaj men et me dipan amen, ²⁵ A japen ir indada: I jaja, ma i me dipan amen de jo. I eta me i aja, me nai me majkun maj o, i ap potoan naradar waja. ²⁶ Irail ap pil idok re a: Da me a wiai on uk? I aduen a kapad pajan maj om? ²⁷ A japen irail: I indai on komail er, a komail jota ron? Da me komail pil men ronki? Komail pil pan a tounpadak ala? ²⁸ Irail kaurureki indada: A tounpadak amen koe, a kit tounpadak en Mojej akan. ²⁹ Kit aja, me Kot majani on Mojej. A lap o je jaja, waja a ko jan ia. ³⁰ Aramaj o japen indan irail: Meid kapuriamui! I me kapad pajan maj ai kat, a komail jaja, waja a koti jan ia. ³¹ Kitail aja, me Kot jota kin mani me dipan akan. A meamen, me lan Kot, o dadaurata kupur a, iei me a kin kotin mani. ³² Jan maj kokodo jota me ronadar, me meamen kapad pajan maj en me ipwiki wei majkun. ³³ Ma men et jota me ren Kot, a jota pan kak wia meakot. ³⁴ Irail japen indan i: Koe me ipwiki wei dip akan a koe ap padaki on kit? Irail ari kajela i. ³⁵ Iejuj lao kotin manidar, me re kajela i, a lao majani i, ap kotin majani on i: Koe kin pojon Nain Kot? ³⁶ A japen potoan on: Main, ij i pwe i en pojon i? ³⁷ Iejuj kotin majani on i: Koe me kilan i. A iet i, me kajokajoi on uk. ³⁸ A japen i: Main, i pojonlar, i ari kaudok on i. ³⁹ Iejuj kotin majani: I kodon kadeik nan jappa et, pwe me jo kilan waja, en kilanada, a me kilan waja, en majkunla. ⁴⁰ A Parijār akan, me mi re a, ronadar a majan pukat, re ap peidok re a: Da, kit me pil majkun? ⁴¹ Iejuj kotin majani on irail: Ma komail majkun, jota pan dip omail. A komail indada: Je kilekilan waja, iei me omail dip pan mimietaki.

10

¹ MELEL, melel I indai on komail, me jo weid nan wanim, pedelon on nan deun jip, a dauda waja toror, iei men lipirap o men kuli. ² A me kin pedelon pan wanim, iei jilepan jip o. ³ Iei me jilepan wanim o kin

ritinada mo a; a jip akan kin ron nil a; i me ekereki na jip akan ad arail, kare irail wei. ⁴ A kin kapedoi na jip akan, ap tion mo 'rail, o jip akan kin idedauen i, pwe re anlar nil a. ⁵ A re jota pan idauen, me re jan, pwe re pan tan jan, pwe re jan nil arail. ⁶ Iejuj kotin majani on irail karajeraj pot et, a irail jota weweki mepukat, me a kotin majani on irail. ⁷ Iejuj pil kotin majani on irail: Melel, melel I indai on komail: Nai wanim en jip akan. ⁸ Karoj, me pwarador mo i, iei lipirap o men kuli, o jip akan jota kin ron irail. ⁹ Nai wanim o, a meamen pedelon re i, pan kamaurela o diar mana purepure. ¹⁰ Lipirap kin kodon pirapela, o kamela, o kaokaoe, a nai kodo, pwe irail en ale maur, kakairida kokolata. ¹¹ Nai jilepa mau; a jilepa mau kin tonmeteki on na jip akan maur i. ¹² A me kin pwaipwai o me jota udan jilepa, o me kaidin udan na jip oko, iei me ninar kidi en wel kokodo, ap kajela jip oko, tandau, a kidi en wel jaikidi jip oko, kamueit ir pajan. ¹³ Me pwaipwai o kin tandau, aki a pwaipwai, o jota injenoki jip oko. ¹⁴ Nai jilepa mau, o I aja nai kan, o nai kan pil aja ia. ¹⁵ Duen Jam o aja ia, iduen I aja Jam, o I tonmeteki on jip akan maur i. ¹⁶ A pil akai nai jip, me jo kijan nan kel wet, mepuko I pil pan wado, o re pan ron nil ai, o a pan pwin taieu o jilepa me ta men, ¹⁷ Iei me Jam pok on ia, pwe I kidi maur i, pwe I en pur on ale. ¹⁸ Jota me ki jan ia, pwe pein nai kidi. I manaman on kidi maur i, I pil manaman on kapure don ia. Kujoned pot et I aleer jan ren Jam ai. ¹⁹ Iei me Juj oko ap pil liak toror pajan pweki majan pukat. ²⁰ Me toto re 'rail indada: A tanwar en tewil o iakalar. Menda komail ron i? ²¹ Akai me indada: Kaidik padak en tanwar en tewil pukat, da, tewil pan kak kapad pajan maj en me majkun amen? ²² A ran en ijimaj en im en kaudok wiaui nan Ierujalem, i anjaun kapau. ²³ A Iejuj kotikot jili nan im en kaudok, nan palan en Jalomo. ²⁴ Juj oko kapili pena i indan i: Arai da komui pan okioki jan kit? Ma komui Krijtuj, en kadede on kit janjal! ²⁵ Iejuj kotin majani on irail: I indai on komail er, a komail jota pojon dodok kan, me I wiadar ni mar en Jam ai, iei me kin kadede ia.

26 A komail jota pojon, pwe komail kaidik kijan nai jip, duen me I indai *on* komail er. 27 Nai jip oko kin ron nil ai, a I aja irail a re kin idauen ia. 28 A I ki *on* irail maur joutuk, a re jota pan jalonala kokolata, o jota, me pan ki *jan* irail nan pa i. 29 Jam ai, me ki *on* ia irail, me lapa *jan* meakaroj, o jota me pan kak ki *jan* irail ni lim en Jam ai. 30 Nai o Jam me ta men. 31 Juj oko ap pil rik takai, pwen kajuk i. 32 Iejuj kotin *japen* irail: Dodok mau toto, me I kajale *on* komail er *jan* ren Jam o, a menia dodok ren mepukat, me komail kate kin ia? 33 Juj oko ap *japen* i: Kaidik dodok mau eu, me je kate kin komui, a pweki lalaue, o pweki aramaj amen koe, me wia kin pein uk Kot, 34 Iejuj kotin *japen* irail: A jo intinidier nan omail kapun: I indada, komail kot akan, 35 Ari, ma a kin wia kin ir kot, me aleer majan en Kot, pwe kijin likau kan jota kak japunala; 36 A komail kin inda kin i, me Jam a kajarauialar, o kadara *don* jappa, koe lalaue, pweki ai indada: Japwilim en Kot nai? 37 Ma I jo wiawia dodok kan en Jam ai, komail der kamelele ia. 38 A ma I kin wiawia, komail en pojonki dodok kan, ma komail jota pojon ia, pwe komail en aja o pojon, me Jam ai podidi *on* ia, o nai podidi *on* i. 39 Irail ap pil *jon* jaikidi i. I ari piti *jan* ni pa 'rail. 40 O kotin purelan palilan Iordan, waja Ioanej kin wia paptaij ia maj; I ari kotikot waja o. 41 A me toto pokon *don* i indada: Ioanej jota wiadar kilel eu; a melel eta karoj, me Ioanej majanieki men et. 42 A me toto pojonla i waja o.

11

1 OL amen jomaudar ad a Lajaruj, men Petanien, kanim en Maria o ri a li Marta. 2 Iei Maria, me keieki potik Kaun o, o limwieki a pwilipepei aluwilu a, me ri a ol Lajaruj jomaudar. 3 Ri a li ko ari kadar won i kaireki won i: Main, kotin mani, me re pok *on* me jomaudar. 4 Iejuj lao mani, ap kotin majani: Kaidik jomau en mela eu met, a pweki linan en Kot, pwe Nain Kot en kalinana kila. 5 Iejuj kotin kupura Marta, o ri a li, o Lajaruj. 6 A lao kotin manier, me a jomaudar, i ari kotikoteta waja o *pon* ria *pon*. 7 Ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Kitail pan purelan Iudaa.

8 Japwilim a tounpadak kan potoan *on* i: Rapi, Juj oko apton men kajuk ir, a re pan kotin purelan ia? 9 Iejuj kotin majani: Jo auer eijokriau ni ran eu? Meamen alialu ni ran, jota pan dipikelekel, aki a *ninar* marain en jappa. 10 A meamen alialu ni *pon*, a pan dipikelekel, aki marain jota mi re a. 11 A kotin kajoiada mepukat, ap majani *on* irail: Kompoke patail Lajaruj mairelar, a I kokolan kapirida i. 12 A japwilim a tounpadak kan *indan* i: Main, ma a mairelar, a pan maureda. 13 Ari, Iejuj kotin majanieda duen a melar, a irail kiki *on*, me a majanieda duen a mair en kamol. 14 Iejuj ap janjal majani *on* irail: Lajaruj melar, 15 A I peren kida, me I jota mi waja o pweki komail, pwe komail en pojonla. Ari, kitail en koko wei re a! 16 Tomaj, me pil ad a Didimuj, ap indai *on* warok tei kan: Kitail en pil kokola, pwen ian i mela. 17 Iejuj lao kotido, ap kotin diarada, me a mi nan joujou *pon* pa *pon*. 18 Petanien me koren ion Ierujalem impan mail riau. 19 A Juj oko me toto ko *don* Marta o Maria, pwen kamait ira la pweki ri ara ol o. 20 Marta lao ronadar, me Iejuj kotido, ap koieila tu *on* i. A Maria momod nan im o. 21 Marta ap potoan *on* Iejuj: Main, ma re kotikot met, ri ai ol jota pan mela. 22 Ari jo, i aja meakot re pan kotin poeki ren Kot, Kot pan kotiki *on* ir. 23 Iejuj kotin majani *on* i: Ri om ol pan maureda. 24 Marta potoan *on* i: I aja, me a pan maureda ni iaj en ni ran nik o. 25 Iejuj kotin majani *on* i: Nai kamaur o maur, me pojon ia, pan memaureta pil murin a mela. 26 A meamen me maur o pojon ia, jota pan mela kokolata; koe kamelele mepukat? 27 A potoan *on* i: Ei Main, i pojon, me ir me Krijtuj Japwilim en Kot, me udan pwara *don* jappa. 28 A lao indada met, ap koieila ren Maria ri a li, *morinki* *on* i: Jaunpadak kotidor kainoma uk. 29 A lao ronadar, ap uda, madan wei re a, 30 A Iejuj jaikenta lel *on* kanim o, pwe a kotikoteta waja Marta tu *on* i ia. 31 Juj oko, me mi re a nan im o, pwen kamait i ala, lao kilanada, me Maria madan uda tan wei, rap idauenla i, indinda: A pan ko *on* ni joujou, pwen janejan ia. 32 Maria lao lel waja o, o kilan i, ap poridi *on* ni aluwilu a

indan i: Main, ma re kotikot met, ri ai ol jota pan mela. ³³ Iejuj lao majani i janejan, o Juj oko, me ian i kokodo pil janejan, ap kupurola, ³⁴ Majani: Komail pwilikidi ia i? Irail potoan on i: Main, kotido majani. ³⁵ Iejuj kotin tontonir. ³⁶ Juj oko ap inda: Kilan duen a pok on i! ³⁷ A akai ir me indada: A jo kak pan men et me kapad pajan maj en me majkun o, me ol men et ender mela? ³⁸ Iejuj pil kupurola koti don joujou o. A por o ulon nan kijin dol o takai eu mi poa. ³⁹ Iejuj kotin majani: Katapure wei takai en! A Marta, en me melar ri a li, indada: Main, a matalar, pwe a mi met pon pa pon. ⁴⁰ Iejuj kotin majani on i: I jo indai on uk, ma koe pojon, koe pan kilanada linan en Kot. ⁴¹ Irail ap katapure jan takai o. A Iejuj kotin majanda majani: Jam, I danke komui, me komui mani ia er. ⁴² A i aja, me komui kin mani ia anjau karoj, a pweki pokon o, me u jili, I indaki mepukat, pwe irail en pojon, me komui, me kadar ia do. ⁴³ A lao kotin majani met, ap kapitie laudeta majani: Lajaruj, koieido! ⁴⁴ A me melar o ap pedoido, likau en joujou kidim pena na o pa kan, o maj a me pirapinki pena lim en puto. A Iejuj kotin majani on irail: Lapwada kapitila i! ⁴⁵ Men Juj toto, me ko don Maria, o kilaner, me Iejuj kotin wiadar, pojonla i. ⁴⁶ A akai ir kowei ren Parijär oko, kaire kin irail me Iejuj kotin wiadar. ⁴⁷ Jamero lapalap o Parijär akan ap pokon pena kapun indada: Da me kitail en wiada? Pwe aramaj men et kin wia kilel toto. ⁴⁸ Ma kitail jota pan mokidi on i, karoj pan pojonla i, o men Rom pan kodo, ki jan kitail wei o atail kainok. ⁴⁹ A amen irail ad a Kaipaj, me jamoro lapalap ni par o, indan irail: Komail meid jo lolekon. ⁵⁰ O jota lamelame, me a mau on komail, aramaj ta men en kam kila aramaj akan, pwe kainok pokon ender lokidokila. ⁵¹ A kaidik jan pein i, me a katitiki met, a i me jamero lapalap ni par o, i ari kopada, me Iejuj pan kamataki kainok o. ⁵² A kaidik kainok eta, pwe a pil pan kapokon pena jeri en Kot akan, me muei pajan nin jap akan. ⁵³ Jan ni ran o irail raparapaki en kamatala i. ⁵⁴ Iejuj ap jolar kotikot jili janjal ren Juj oko, pwe a kotilan eu jap

impan jap tan ni kanim eu ad a Epren, o kotikot ia ian japwilim a tounpadak kan. ⁵⁵ A paja en Juj oko me korendor, o me toto koeie jan nan jap karoj, kodalan Ierujalem mon paja, pwen kamaui pein irail. ⁵⁶ Irail ari raparapaki Iejuj idedok nan pun arail, ni ar pokopokon nan im en kaudok: Da me komail lamelame, a jota pan ko don kamadip o? ⁵⁷ A jamero lapalap o Parijär akan wiadar kujoned eu, meamen me aja waja a kot ia, i en kajaleda, pwe ren jaikidi i.

12

¹ PON wonu pon mon paja Iejuj kotilan Petanien, waja Lajaruj me melar, kaujon ia, me Iejuj kotin kamauredar jan ren me melar akan. ² Irail ari kaonopada konot, pwe a en kotin kajipon re 'rail; Marta papa, a Lajaruj amen irail me ian I kotikot ni tepel. ³ Maria ap wado paun en men kei eu, udan pil en narde, me kajampwalia, keiedi on ni aluwilu en Iejuj o limwieki a pwilipepei aluwilu a; a im o me dir kila po en men kei. ⁴ Iudaj Ijkariot, amen ren japwilim a tounpadak kan, nain Jimon, me pan panala i, ap indada: ⁵ Da men kei wet jota netilar, kareda denar jilepuki, ap nek on jamama kan? ⁶ Kaidik a pok on me jamama kan, me a idokki met, a pweki lipirap amen i, o jaunikanikid en moni, wewa moni, me aramaj kidar. ⁷ Iejuj ap kotin majani: Der mokidi on i! Pwe a kaonopadan ran en ai pan Jaredi. ⁸ Pwe me jamma kan kin potopot re omail, a nai jota jota kin potopot re omail. ⁹ Juj oko me toto ari ajaer, me a kot waja o, irail ari kodo pweki Iejuj o pil, pwen kilan Lajaruj, me a kotin kamauredar jan ren me melar akan. ¹⁰ Jamero lapalap akan pil raparapaki, en pil kamela Lajaruj. ¹¹ Pwe Juj oko toto kola o pojon Iejuj pweki i. ¹² Mandan ran o aramaj toto, me toun ian kamadip o, lao ron, me Iejuj pan kotilan Ierujalem, ¹³ Ap paledi ran tuka kan o koieila tu on i, nijinijida: Ojiana! Meid iajanai me kotido ni mar en Kaun o Nanmarki en Ijrael! ¹⁴ A Iejuj lao kotin majani ejel pul amen, ap kaipokedi poa, duen a intinidier: ¹⁵ Der majak nain Jion jeripein! Kilan om Nanmarki kotido, kaipokedi pon

nain ejel amen. ¹⁶ A japwilim a tounpadak kan jota madan weweki mepukat. A Iejuj lao linanlar, irail ap tamanda mepukat, me indinidier duen i, o me ir wiai on i mepukat. ¹⁷ A pokon o, me ian i ni a kotin molipei Lajaruj jan nan joujou o, ni a kotin kamauredar i jan ren me melar akan, kadede i! ¹⁸ Iei me aramaj kokiieilan i, pwe irail ronadar, me a kotin wiadar kilel wet. ¹⁹ Parijär oko ap indada nan pun ar: Komail kilan, me komail jota kak wia meakot. Kilan, toun jap akan idauenla i. ²⁰ Akai men Krik ian irail, me koda don kamadip o, pwen kaudok. ²¹ Mepukat ko don Pilipuj, men Petjaida en Kaliläa, poeki re a indada: Main, je men udial Iejuj. ²² Pilipuj ap kodo kaireki Andreaj, a Andreaj o Pilipuj kaireki Iejuj. ²³ A Iejuj kotin japen irail majani: Anjau leler, me Nain aramaj pan kalinanla. ²⁴ Melel, melel I indai on komail, ma wan korn jo moredi on nan pwel o mela, a pan kelepata, a ma a pan mela, a pan kaparapar wa toto. ²⁵ Me pokepoke maur i, pan jalonala; a me tounmeteki maur i pali pa, pan diarada maur joutuk. ²⁶ Meamen papa ia, i en idauen ia! A waja I mi ia, i waja me papa ia, pan pil mi ia. Ma meamen papa ia, i me Jam o pan kajapwilada. ²⁷ I ap lol olar, a da me I en inda? Jam kamaio wei jan ia anjau wet, ari jo, i me I koki don anjau wet. ²⁸ Jam, kalinanada mar omui! Nil eu ap peidido jan nanlan indada: I kalinanadaer, o I pan pil kalinanada. ²⁹ A aramaj akan me u jili me ronadar, indada: A nanjapwe. A akai indada: Tounlan amen me kajoia on i. ³⁰ Iejuj kotin japen majani: Kaidik pweki nai, me nil wet wiaukier a pweki komail. ³¹ Met anjau en kadeik en jappa wet. Met kaun en jappa et pan lokidokila. ³² A nai lao lanada jan jappa, I pan kainona don ia karoj. ³³ I me a kotin kokop kidar duen a pan kamatala. ³⁴ Aramaj akan japen i: Je ronadar jan nan kapun o, me Krijtuj pan potopoteta, a iaduen, kom kajoia, me Nain aramaj en kakauda. Ij Nain aramaj men et? ³⁵ Iejuj ap kotin majani on irail: Marain mi re omail anjau kij. Weweid, ni anjau marain mi re omail, pwe rotorot ender kono komail edi. Pwe me kin weweid nan rotorot, kin

jaja waja, me a ko on ia. ³⁶ Pojon marain, ni a mimi re omail, pwe komail en jeri en marainla. Iejuj kotin majani mepukat, ap kotila karukila pein i jan irail. ³⁷ A i me kotin wiadar kilel toto mo 'rail, ari jo, irail jota pojon i, ³⁸ Pwe kokop en jaukop Iejaia en pwaida, me a majani: Kaun o, ij me pojon at kajoi? O ij me lim en Kaun kajanjal on? ³⁹ Irail ari jota kak pojon, pwe Iejaia pil katitiki: ⁴⁰ A kotin karotonala maj arail o kakekaluakala monion arail, pwe ren jo kilanki maj arail, o ajaki monion arail, o wukila, o I en kakel ir ada. ⁴¹ Mepukat Iejaia majanier, ni a kilaner a linan o katitiki i. ⁴² Ari ren jaumaj lapalap me toto, me pojon i, a pweki Parijär akan re jota ponaja i, pwe ren der lokidokila jan nan jinakoke. ⁴³ Pwe re mauki konekon ren aramaj akan mon konekon ren Kot. ⁴⁴ Iejuj kotin kapitie laudeda majani: Me pojon ia, kaidin nai, me a kin pojon, a me kadar ia dor. ⁴⁵ A me kilan ia, a pil kilan, me kadar ia dor. ⁴⁶ I kodon kamaraini jappa, pwe amen amen me pojon ia, ender mimieta nan rotorot. ⁴⁷ A ma meamen ron ai padak kan, ap jota apapwali, I jota kin kadeikada i, pwe I jota kodon kadeikada jappa, a pwen kamaurida jappa. ⁴⁸ Me kaje ia la o jo oke ai padak kan, nan kadeikapa mia: Ai padak, me I kida, i me pan kadeikada i ni ran nik o. ⁴⁹ Pwe I jota padaki wei jan pein nai. A Jam, me kadar ia dor, i me ki on ia er kujoned eu, me I en inda o padakieki. ⁵⁰ O I aja, maur joutuk a kujoned o. Ari, karoj me I padaki wei, I kin padaki duen Jam majani on ia.

13

¹ MON kamadip en paja Iejuj lao kotin manier, me anjaun a pan kotila jan jappa, kotila ren Jam a korendor, duen a kotin kupuramauki japwilim a kan, me mi jappa, iduen a kotin kupura irail lel imwi, ² Ni ar kotin kajipon anjau me tewil ki on er nan monion en Iudaj Ijkariot nain Jimon, en panala i. ³ Iejuj lao kotin manier, me Jam kotiki oner ni lim a kan meakaroj, o me a kotido jan ren Kot, o me a pan kotila ren Kot, ⁴ Ap kotida jan ni kajipon, kotikidi japwilim a likau en liki ap ale

dauel eu pirakidi pein i, ⁵ A wutoki pil nan dal, ap pikikidi widen nä en japwilim a tounpadak kan, o limwieki dauel, me a piraki pena. ⁶ A lao kotin lel Jimon Petruj, a ap potoan *on i*: Main, re pan kotin widen nä i kat? ⁷ Iejuj kotin japen majani *on i*: Koe kin jaja, me I wia metet, a mur koe pan ajala. ⁸ Petruj potoan *on i*: Re jota pan kotin widen nä i kat kokolata. Iejuj kotin japen i: Ma I jota widen uk, nan jota pwaij om re i. ⁹ Jimon Petruj ap potoan *on i*: Main, kaidin nä eta, a pil pa o mon ai! ¹⁰ Iejuj kotin majani *on i*: Me duduer, jolar mau *on omiom o opinok, pwe a makelekeler, a nä eta, me pan wideut; komail me makelekel, a kaidin karoj.* ¹¹ Pwe a kotin mani, me pan panala i; i me a kotin majanieki: Kaidin komail karoj me makelelkel. ¹² A lao kotin widener nä ar akan, a kotin pur *on japwilim a likau en liki. A pil kaipokedi ni tepel majani on irail: Komail ajaer me I wiai on komail er?* ¹³ Komail kin adane kin ia Jaunpadak o Kaun, ari me pun, pwe iei nai. ¹⁴ Ari, ma nai, Kaun o Jaunpadak widen nä omail, komail ari pil widen nä omail pena. ¹⁵ Pwe I ki *on komail er janjal mau eu, pwe komail en kaalemoni ia, o wia, duen I wiai on komail.* ¹⁶ Melel, melel I indai *on komail, ladu me jota laude jan a jaumaj, de me pakadarado me jota laude jan me kadarado i.* ¹⁷ Ma komail aja mepukat, komail meid pai, ma komail wiada. ¹⁸ Kaidin komail karoj, me I indinda. I aja, me I piladar. A pwe kijin likau en pwaida: Me *ian ia kankan prot, kin tiaki ia di.* ¹⁹ Anjau wet I indai *on komail mepukat mon a pan wiaui, pwe a lao wiaui, komail en pojon, me nai i.* ²⁰ Melel, melel I indai *on komail, meamen me kajamo, me I kadar wei, kin kajamo ia, a me kin kajamo ia, kin kajamo, me kadar ia do.* ²¹ Iejuj lao kotin majani wei mepukat, ap kupurola kadede majani: Melel, melel I indai *on komail, amen komail pan pan ia la.* ²² Japwilim a tounpadak kan ap joupei pena o jaja, ij i, me a kotin majanieki. ²³ A amen japwilim a tounpadak kan, me Iejuj kotin kupura mauki, momod ni tepel impan Iejuj. ²⁴ Jimon Petruj ap olol *on i, en idok, ij i me a kotin majani.* ²⁵ I ap kai

on pan kupur en Iejuj potoan on i: Main, ij i? ²⁶ Iejuj kotin japen: Iei i, me I pan ki *on kijin prot i lao kaduedier nan dal o. A lao kotin kaduedier kijin prot o, a kotiki on Iudaj Ijkariot nain Jimon.* ²⁷ A lao tunole kijin prot o, Jatan ap tilon lole. Iejuj ap kotin majani *on i: Wiada madan, me koe pan wiada!* ²⁸ A jota, ren me momod ni tepel, aja, da me a kotin majanieki *on i met.* ²⁹ Pwe akai kiki *on, me Iejuj kotin majani on i: Netie don kitaail kapwa en kamadip o, de a en ki on me jamama ko meakot, pwe a kin wewa ed en moni.* ³⁰ A lao tunoler kijin prot, ap madan pedoi wei, a waja ponier. ³¹ A lao pedoi janer, Iejuj ap kotin majani: Nain aramaj ari linanlar, o Kot me linana kilar i. ³² Ma Kot linan kilar i, Kot ap pan pil kalinanaki pein i. A pan madan kalinanada i. ³³ Jeri ko, I pan ieian komail anjau kij, komail pan rapa kin ia, a duen I indai *on Juj akan: Waja me I pan kola ia, komail jota pan kak on. Iei duen I pil indai on komail anjau wet.* ³⁴ I ki *on komail kujoned kap eu, pwe komail en poke pena, duen I pok on komail er, iei duen komail en poke pena!* ³⁵ Pwe i me karoj pan ajaki, me komail ai tounpadak kan, ma komail limpok pena. ³⁶ Jimon Petruj potoan *on i: Main, re pan kotila ia? Iejuj kotin japen i: Waja me I pan kola ia, koe jota kak idauen ia anjau wet, a koe pan idauen ia eu ran.* ³⁷ Petruj potoan *on i: Main, da me i jo kak idauen ir ki met? I pan kajela maur i pweki komui.* ³⁸ Iejuj kotin majani *on i: Koe pan kajela maur om pweki nai? Melel, melel I indai on uk, mon malek pan kakorot, koe pan kamam kin ia pan me jili pak.*

14

¹ MOMION omail der padau! Komail kin pojon Kot; en pil pojon ia! ² Nan tanpaj en Jam ai pera toto mia. Ma jo I pan indai *on komail. Pwe I kokolan kaonopada deu 'mail,* ³ Ma I kola kaonopada deu 'mail, I pan puredo, uk komail don ia. Pwe waja I kin mi ia, komail en pil mi ia. ⁴ A komail aja, waja I kola ia, o komail aja al o. ⁵ Tomaj potoan *on i: Main, je jaja, waja re pan kotila ia, o pala je pan aja al o?* ⁶ Iejuj kotin majani *on i: Nai me al, o melel, o maur, jota me*

kak kodon Jam, ma jo nai. ⁷ Ma komail aja ia er, komail pil aja Jam ai. A komail aja i jan anjau wet kokolata o kilanadar i. ⁸ Pilipuj potoan on i: Main, kotin kajale don kit Jam, kit ap pan nenenla! ⁹ Iejuj kotin majani on i: Pilipuj, I ieian komail er anjau warai, a koe jo wewe kin ia? Me kilan ia er i me kilanadar Jam. A iaduen om indada: Kajale on kit Jam? ¹⁰ Koe jo kamelele, me nai podidi on Jam o Jam podidi on ia? A padak kan, me I ki on komail, kaidin pein ai, a en Jam, me mi re i, i me kin wiawia dodok pukat. ¹¹ Kamelele ia, nai podidi on Jam, o Jam kin podidi on ia; a ma jo, komail kamelele ia pweki ai wiawia kan. ¹² Melel, melel I indai on komail, meamen pojon ia, a pil pan wiawia dodok kan me I kin wiawia, o a pan wiada, me lapa jan mepukat, pweki I kokola ren Jam. ¹³ A meakot komail pan poeki ni ad ai, iei me I pan wia, pwe Jam en linana kida Na. ¹⁴ Ma komail pan poeki meakot ni ad ai, I pan wia. ¹⁵ Ma komail pok on ia, en kapwaiada ai kujoned akan! ¹⁶ A I pan poeki ren Jam, a i me pan porone don komail amen jaunkamait, pwen mi re omail kokolata. ¹⁷ Nen en melel, me jappa jo kak ale, pwe re jota kilan i pil jota aja i. A komail aja i pwe a kin mi re omail, o a pan mi lol omail. ¹⁸ I jota pan mueid on komail, en japoupou, I pan ko don komail. ¹⁹ Anjau kij jappa jolar pan kilan ia, a komail kin kilan ia. Nai me maur, o i me komail pil pan memaureki. ²⁰ Ni ran o komail pan aja, me nai podidi on Jam ai o komail podidi on ia o nai on komail. ²¹ Me aleer ai kujoned akan o kapwaiada, iei me kin pok on ia, a me kin pok on ia, kin konekon ren Jam ai, a I pan pok on i, o kajanjale on i pein nai. ²² Iudaj, kaidik Ijkariot, potoan on i: Main, iaduen re pan kotin kajanjale on kit pein ir, a on jappa jo? ²³ Iejuj kotin japen majani on i: Ma meamen pok on ia, a pan kapwaiada ai padak kan, a Jam ai pan pok on i, a je pan ko on re a kaukaujon re a. ²⁴ A me jo pok on ia, jota kin kapwaiada ai padak kan. A kaidik ai padak, me komail kin ron, a en Jam o, me kadar ia dor. ²⁵ Mepukat I padaki on komail er ni ai mi re omail. ²⁶ A jaunkamait, Nen jarau, me Jam o pan poronedo ni ad

ai, i me pan kawewe on komail meakaroj o kataman kin komail me I padaki on komail er. ²⁷ I mueid on komail popol. Ai popol me I ki on komail, kaidin duen jappa kikida, me I ki on komail. Monion omail der patau, pil der majak. ²⁸ Komail ronadar, me I indai on komail er, I koko wei o pan pure don komail. Ma komail pok on ia, komail pan perenki, me I kokola ren Jam, pwe Jam o me lapa jan ia. ²⁹ Anjau wet I indai on komail er mepukat, mon a pan wiaui, pwe a lao wiaui, komail en pojon. ³⁰ I jolar pan kajokajoi toto on komail, pwe kaun en jappa o kokodo, a jota a meakot re i. ³¹ A pwe jappa en aja, me I kin pok on Jam, o me I kin wiawia duen me Jam majani on ia er, kitail en uda kokowe!

15

¹ NAI wain melel pot, a Jam ai jaumat. ² Ra karoj, me podidi on ia, ap jota wa, a kin lepuke jan, a karoj me wa, a kin koko, pwen wa totola. ³ Komail ari makelekel kidar padak, me I ki on komail er. ⁴ Komail podidi on ia o nai on komail. Ra jota kak pein wa, ma a jo podidi on wain, iduen komail, ma komail jo podidi on ia. ⁵ Nai wain pot, a ra kan komail. Me podidi on ia o nai on i, iei i, me kin wawa toto; pwe komail jota kak wia meakot ma jota nai. ⁶ Meamen jo podidi on ia, pan lokidokila dueta ra, ap monedi; aramaj kin waja ir pena, kaje ir ala nani iai, ir ari pan ronala. ⁷ Ma komail podidi on ia, o ai padak kan podidi on komail, komail pan poeki meakot, me komail mauki, a a pan pwai on komail. ⁸ Nan i me Jam ai kalinana kila, omail wawa toto, o komail pan wiala ai tounpadak kan. ⁹ Due Jam o pok on ia er, iduen I pil pok on komail; komail podidi on ai limpok! ¹⁰ Ma komail pan peiki on ai kujoned akan, komail pan podidi on ai limpok, duen I kin peiki on en Jam ai kujoned akan, o podidi on a limpok. ¹¹ Mepukat I padaki on komail er, pwe ai peren en podidi on komail, o omail peren en unjokela. ¹² Nan iet ai kujoned: Komail en poke pena, duen i pok on komail er. ¹³ Jota me a limpok laude jan met, me pan mueid kila maur i kompokepa kan. ¹⁴ Komail me kompokepa

i, ma komail wiawia, me I indai *on* komail. ¹⁵ I jolar kaadaneki komail ladu, pwe ladu jaja, me a jaumaj kin wia. A I kaadane kin komail kompokepa i kan, aki I kajale *on* komail er karoj, me I ronadar *jan* ren Jam ai. ¹⁶ Kaidin komail me pil ia dar, a *nai* me piladar komail o kilele *on* komail, en kokowei kapareda wa, o omail wa en mimieta, pwe karoj, me komail pan poeki ren Jam ni ad ai, a pan kotiki *on* komail. ¹⁷ A iet me I panau i kin komail, komail en poke pena! ¹⁸ Ma jappa kailon kin komail, komail en aja, me a kailon kin ia mo omail. ¹⁹ Ma kijan jappa komail, jappa pan pok *on* me a; a komail kaidin kijan jappa, pwe I pil komail dar *jan* jappa, iei me jappa kailon kin komail. ²⁰ Tamatamanda kajoi o, me I kajoi *on* komail er: Ladu me jota laude *jan* a jaumaj ma re kame ia er, re pil pan kame komail. A ma irail pan kapwaiada ai padak, re pil pan kapwaiada omail. ²¹ A mepukat karoj re pan wiai *on* komail pweki ad ai, aki ar jo aja me kadar ia dor. ²² Ma I jo kodo o padaki *on* irail, nan jota pan dip arail, a met jota peikid pan dip arail. ²³ Me kailon kin ia, pil kin kailonki Jam ai. ²⁴ Ma I jo wiadar dodok kan nan *pun* arail, me jota amen wiadar, nan jota pan dip arail. A met irail kilaner o kailon kin ia er o pil Jam ai. ²⁵ A mepukat wiaui er pwe majan o en pwaida, me intinidier nan arail kapun: Irail kailon kin ia, a jota karepa. ²⁶ A jaunkamait lao kodoer, me I pan kadarado *jan* ren Jam, iei Nen en meles, me kin kodo *jan* ren Jam, i me pan kadede *nai*. ²⁷ A komail pil pan kadede, pwe komail *ian* ia er *jan* ni tapi o.

16

¹ MEPUKAT I padaki *on* komail er pwe komail der makarada. ² Irail pan kaje komail la *jan* nan jinakoke, a eu anjau kokodo, meamen kame komail la, pan kiki *on*, me a papa Kot. ³ A mepukat re pan wiai *on* komail, pweki ar jaja Jam o *nai*. ⁴ A mepukat I padaki *on* komail er, pwe anjau lao leler, komail en tamanda, me I indai *on* komail er. A mepukat I jota indai *on* komail er ni tapi o, pwe I *ieian* komail. ⁵ A met I kola ren me kadar ia do, a jota amen

komail kin idok re i: Ia waja kom pan kola ia? ⁶ A pweki ai padaki *on* komail mepukat, *monion* omail me dir en injenjued. ⁷ Ari jo, I kajoi *on* komail meles, me mau *on* komail I en kola. Pwe ma I jo kola jaunkamait jota pan pwara *don* komail. A ma I kola, I pan kadara *don* komail i. ⁸ A i lao kodo, a pan kajau *on* jappa dip, o *pun*, o kadeik. ⁹ Duen dip, pweki irail jota *pojon* ia. ¹⁰ Duen *pun*, pweki I kola ren Jam, o komail jolar pan kilan ia. ¹¹ A duen kadeik o, pweki kaun en jappa wet me pakadeikadar. ¹² I men padaki *on* komail me toto, a met komail jota kak *on*. ¹³ A Nen en meles lao pwarado, a pan padaki *on* komail meles akan karoj. Pwe a jota pan padaki wei *jan* nan *pein* i, a mekot a pan *ron*, i me a pan indada. O a pan kajale *on* komail meakan me pan wiaui. ¹⁴ A pan kalinana ia da, pwe a pan ale me ai o kajale *on* komail. ¹⁵ Japwilim en Jam meakaroj, iei me pil udan ai. I me I indaker, me a pan ale me ai o kajale *on* komail. ¹⁶ Murin anjau kij komail jolar pan kilan ia; o pil murin anjau kij, a komail pan kilan ia, pwe I kola ren Jam. ¹⁷ Japwilim a tounpadak kai ap indada nan *pun* ar: Dakot met, me a kotin majani *on* kitail: Murin anjau kij komail jolar pan kilan ia, o pil murin anjau kij, a komail pan kilan ia, pwe I kokola ren Jam? ¹⁸ Irail ap indada: Dakot murin anjau kij, me a kotin majanieki? Kitail jota weweki, me a kotin majani. ¹⁹ A Iejuj kotin *ani*, me re men idok re a, ap kotin majani *on* irail: Komail kakaaki nan *pun* omail, me I indada: Murin anjau kij komail jolar pan kilan ia, o pil murin anjau kij, a komail pan kilan ia. ²⁰ Meles, meles I indai *on* komail, komail pan *janejan* o mamaiei, a jappa pan pereperen; komail pan mamauk, a omail mauk pan wiki *on* popol. ²¹ Li o ni a pan naitik kin injenjued, aki a anjau leler; a a lao naitikidier jeri o, a jolar kin tamanda a injenjued, aki a peren kida, me aramaj amen ipwidi *on* jappa. ²² Pil dueta komail kin injenjued anjau wet. A I pil pan kilan komail o *monion* omail pan pereperen. A jota me pan atia *jan* komail omail peren. ²³ A lao ni ran o komail jota pan idok re i mekot. Meles, meles I indai *on* komail,

ma komail pan poeki meakot ren Jam ni ad ai, a pan kotiki *on* komail. ²⁴ Jan maj kokodo komail jota poeki meakot ni ad ai. Poeki, a komail pan ale; pwe omail peren en unjokela. ²⁵ Mepukat I padaki *on* komail er ni karajeraj akan. A eu anjau kokodo, me I jolar pan padapadak ni karajeraj, pwe I pan janjal padaki *on* komail duen Jam. ²⁶ Lao ran o komail pan poeki ni ad ai. A I jota indai *on* komail, me I pan kapakapa kin komail ren Jam. ²⁷ Pwe Jam pein pok *on* komail, pweki komail pok *on* ia er o kamelele, me I kodo *jan* ren Kot. ²⁸ I kodo *jan* ren Jam o kodido jappa; I pil kokola *jan* nin jappa, kokola ren Jam. ²⁹ Japwilim a tounpadak kan potoan *on* i: Majani, anjau wet re kin kotin janjal padaki *on* kit o jolar ni karajeraj. ³⁰ Kit ap ajaer, me re kotin manier meakaroj, o re jota mau *on*, amen en idok meakot re omui. I me je pojonki, me re kotido *jan* ren Kot. ³¹ Iejuj kotin japen irail: Komail pojonlar met? ³² Kilan, anjau kokodo, ari a leler, me komail pan kamueit pajan, amen amen nan udan deu a o kaje ia la. I ap pan kelep; ari jo, I jota kin kelep, pwe Jam o ieian ia. ³³ Mepukat I padaki *on* komail, pwe komail en popole kin ia. Nan jappa komail kin kalokolok, ari jo, komail popol, pwe I kaloedier jappa.

17

¹ IEJUIJ kotin majani wei mepukat, ap kotin majanda nanlan majani: Jam ai, anjau o leler, en kalinanada japwilim omui Ol, pwe japwilim omui Ol en pil kalinanada komui. ² Duen komui kotiki *on* i er manaman, en poedi uduk karoj, pwe a en ki *on* karoj, me komui ki *on* i er, maur joutuk. ³ A iet maur joutuk: Ren aja komui la, me komui ta Kot melel, o Iejuj Krijtuj, me komui kadarador. ⁴ I kalinana komui dar nin jappa, I kanikialar dodok, me komui kotiki *don* ia, I en wiada. ⁵ A met Jam ai, kom kotin kalinana kin ia pein omui linan, me I linanakier, ni ai mi re omui, ni jappa jaikenta mia. ⁶ I kajanjale *on* aramaj akan mar omui, me komui ki *on* ia er *jan* nin jappa. Irail udan noumui, a komui ki *on* ia er irail; a re kin kapwaiada omui majan. ⁷ A met re ajalar, me karoj, me komui ki *on* ia er, pwili *jan* komui. ⁸ A majan akan, me

komui ki *on* ia er, i me I ki *on* irail er, o irail aleer o wewekilar melel, me I pwarado *jan* komui, o re pojonlar, me komui kadar ia dor. ⁹ I kin kapakapa kin ir, I jota kin kapakapa kin jappa, a irail, me komui ki *on* ia er, pwe noumui irail. ¹⁰ Pwe karoj me ai, iei noumui; a karoj me noumui, iei ai o I linan kin irail lar. ¹¹ I jolar mi jappa, a mepukat mi jappa. I kola re omui. Jam ai jarau, kanikid irail ni mar omui, me komui ki *on* ia er, pwe irail en me ta men dueta kita. ¹² Ni ai mi re irail, I nikid irail er ni mar omui, me komui ki *on* ia er; I nikid irail er; jota amen ir jalonalar, jeri jalonala eta, pwe kijin likau en pwaida. ¹³ A met I koko wei re omui. I padaki wei mepukat nan jappa, pwe ai peren unjok en mi re 'rail. ¹⁴ I ki *on* irail er omui majan, o jappa kailon kin irail er, pwe irail kaidin kijan jappa, dueta, *nai* kaidin kijan jappa. ¹⁵ I jota kin poeki, komui en wa irail *jan* nin jappa, a pwe komui en pera wei *jan* irail me jued. ¹⁶ Irail kaidin kijan jappa, dueta *nai* kaidin kijan jappa. ¹⁷ Kajarau kin ir ala melel, pwe me melel omui majan. ¹⁸ Duen komui kadar ia *don* jappa, iduen I kadar ir alan jappa. ¹⁹ I kajarauila pein *nai* pweki irail, pwe irail kajaraui kila melel. ²⁰ A kaidin mepukat eta, me I kapakapaki, a pil irail, me pan pojon ia pweki arail padak. ²¹ Pwe irail karoj en me ta men, duen komui Jam podidi *on* ia o *nai on* komui, pwe irail en pil me ta men re ata, pwe jappa en pojon, me komui kadar ia dor. ²² A linan, me komui ki *on* ia er, I ki *on* irail er, pwe irail en me ta men, dueta kita me ta men. ²³ *Nai on* irail, o komui *on* ia, pwe re en *jon* laieu, pwe jappa en aja, me komui kadar ia dor, o pok *on* irail, dueta komui pok *on* ia er. ²⁴ Jam, I men, irail, me komui ki *on* ia er, en pil mi waja, me I kin mi ia, pwe ren ududial ai linan, me komui ki *on* ia er, pwe komui pok *on* ia er mon jappa a tapidar. ²⁵ Jam ai pun, jappa jaja komui, a *nai* me aja komui, a mepukat ajaer, me komui kadar ia dor. ²⁶ O I kajale *on* irail er mar omui. O I pan pil kajaleda i, pwe limpok ota, me komui poke kin ia er, en podidi *on* ir o *nai on* irail.

18

¹ IEJUIJ lao kotin majanier mepukat, ap

kotila palilan pil Kidron, o japwilim a tounpadak kan ian i: Matuel eu mi waja o, me i o japwilim a tounpadak kan kotilon on lole. ² A Iudaj me panala i, pil aja waja o, pwe Iejuj o japwilim a tounpadak kan kin purepure waja o. ³ Iudaj lao aleer pokon o papa kan jan ren jamero lapalap o Parijär akan, ap kokiieila lamp, o jer akan, o kapwa en pei kan. ⁴ A Iejuj me kotin manier meakaroj, me pan pit i, kotiei won irail majani on irail: Ij me komail rapaki? ⁵ Re japen i: Iejuj men Najaret. Iejuj kotin majani on irail: Nai i. A Iudaj, me panala i, pil u ian irail. ⁶ Iejuj lao kotin majani on irail: Nai i, re ap puioki jan, pupodi on nan pwel. ⁷ A pil kotin kainoma re irail. Ij me komail rapaki? Irail inda: Iejuj men Najaret. ⁸ Iejuj kotin majani: I indai on komail er, me nai i. Ari, ma komail rapakin ia, en purewei jan mepukat! ⁹ Pwe lepen majan en pwaida, me a kotin majanier: Jota amen irail, me komui ki on ia er, me jalonalar. ¹⁰ A Jimon Petruj, me na kodlaj mia, ap uja pajan, päleki en jamero lapalap a ladu, päle pajan jalon a pali maun. A ladu o me ad a Malkuj. ¹¹ Iejuj ap kotin majani on Petruj: Kapure on om kodlaj nan deu a! Da, dal o, me Jam o kotiki on ia er, i ender nim? ¹² Ari, pokon o, o ar kaun, o papa en men Juj akan jaikidi Iejuj o jaliEDI i. ¹³ O kalua maj ren Anaj, pwe i jam en Kaipaj a paud o jamero lapalap ni par o. ¹⁴ Iei i Kaipaj, me indai on Juj oko: Me mau, aramaj ta men en kam kila aramaj akan. ¹⁵ A Jimon Petruj o pil amen tounpadak idauenla Iejuj. A tounpadak men et, me jamero lapalap ajaer, ian Iejuj kotilon on nan matuel en jamero lapalap. ¹⁶ A Petruj u liki impan wanim o. Tounpadak teio, me jamero lapalap ajaer, pedoi jan kajokajoi on me jinjila wanim o ukelon on Petruj lole. ¹⁷ Jeripein o, me jinjila wanim, ap indai on Petruj: Kaidin amen ren tounpadak kan en aramaj men et koe? A inda: Nai jo. ¹⁸ A ladu o papa kan u waja o, jaunda kijinia, pwe a kapau; irail raneran ia, a Petruj pil ian u raneran. ¹⁹ Jamero lalalap ap kalelapok ren Iejuj duen japwilim a tounpadak kan o duen a padak. ²⁰ Iejuj kotin japen i: I padapadak janjal on jappa; anjau karoj I

kaukawewedar nan jinakoKE o nan im en kaudok, waja me Juj oko karoj kin pokon pena ia; a jota man meakot, me I padak waja rir. ²¹ Da me kom peidokki re i? Kalelapok ren me ron ia er, me I padaki on irail er, kilan, re aja, me I indada. ²² Ni en Iejuj a kotin majani met, amen jan ren papa ko, me uda impa, ap pikir jilan en Iejuj indada: Iduen om japen on jamero lapalap? ²³ Iejuj kotin japen i: Ma ai lokaia jued, koe ap kadede ki duen a jued, a ma me pun menda koe pikir ia? ²⁴ A Anaj ap kadar won jenjal ren jamero lapalap Kaipaj. ²⁵ A Jimon Petruj u, raneran irail ap indai on i: Ele koe pil amen a tounpadak kan? A kamamada indada: Nai jo. ²⁶ Ladun jamero lapalap amen, me jauneki ol o, me Petruj pale jan jalon a, ap indada: Kaidin koe me i kilaner re a nan matuel o? ²⁷ Petruj ap pil kamamada. Malek madan kakorotada, ²⁸ Irail ap kalua jan Iejuj ren Kaipaj, walan nan im en kadeik. Ari, me jankonai. A irail jota pedelon on nan im en kadeik, pwe re de kajaminela pein irail, pwe re en kak on tunole paja. ²⁹ Pilatuj ap pedoi won re irail indada: Da me komail karauneki aramaj men et? ³⁰ Irail japen indan i: Ma men et jota me jued amen, je jota pan panalan komui i. ³¹ Pilatuj ap majani on irail: Pein komail ale i, kadeikada i duen omail kapun. Juj oko ap indai on i: A jota muei on kit, jen kamela amen. ³² Pwe majan en Iejuj en pwaida, me a kotin majanieda, pwen kajaleda, duen a pan kamatala. ³³ A Pilatuj pur on nan im en kadeik ekeredo Iejuj, kalelapok re a: Komui Nanmarki en Juj akan? ³⁴ Iejuj kotin japen i: Kom indada mepukat jan nan pein omui pam? De akai indai on komui duen nai? ³⁵ Pilatuj japen: Da, men Juj amen nai? Toun jap omui o jamero lapalap akan pana don ia komui; da me komui wiadar? ³⁶ Iejuj kotin japen: Ai wei kaidin men jappa et. Ma ai wei men jappa et, nan ai papa kan pan pepeita, pwe I ender pan panalan Juj akan; a kaidin ai wei anjau wet, ³⁷ Pilatuj ap indai on i: Ari, Nanmarki amen komui? Iejuj kotin japen: Komui me inda, me Nanmarki amen nai. I me I ipwikidier o pwara kidon jappa pwe I en kadede melel. Kijan melel akan kin

roneron nil ai. ³⁸ Pilatuj indai on i: Dakot melet? Alao indawei mepukat, ap pil pedoi on ren men Juj indai on irail: I jota man diar dip a. ³⁹ A tiak eu mi re omail, i en lapwada meamen ni paja. Komail jo men, i en lapwadan komail Nanmarki en Juj akan? ⁴⁰ Irail karoj pil weriwereda indada: Kaidik men et, a Parapaj! A Parapaj me lolap amen.

19

¹ PILATUJ ap ale Iejuj wokida i. ² A jaunpei ko irada el en tek eu, rap kidan pon kadokenmai o kapwataki i likau waitata. ³ Re ap kai don i indada: Ion Nanmarki en Juj akan! O re pikir jilan i. ⁴ Pilatuj ap pil pedoi indai on irail: Kilan, i wa don komail i, pwe komail en aja, me i jota diaradar dip a. ⁵ Iejuj ap kotieila, kapwataki el en tek o likau pup waitata. A indai on irail: Kilan, jon en aramaj o! ⁶ Jamero lapalap o papa ko lao udial i, irail ap weriwereda indada: Kalopuela i! Kalopuela i! Pilatuj indai on irail: Pein komail ale i kalopuela i! Pwe i jota diar dip a. ⁷ Juj oko japen i: At kapun mia, a duen at kapun a pan kamatala, pwe a wiaki japwilim en Kot pein i. ⁸ Pilatuj lao ronadar mepukat, ap majapwekadar kaualap, ⁹ O purelon on nan im en kadeik o, kalelapok ren Iejuj: Komui koti jan ia? A Iejuj jota kotin japen i. ¹⁰ Pilatuj ap indai on i: Komui jota japen ia? Komui jota aja, me i manaman on kapiti uk ala o pil manaman on kalopue uk ala? ¹¹ Iejuj kotin japen: Jota man om manaman en kaoe ia, ma a jo mui on komui jan poa. Ari, dip en me pana ia don komui er me lapa jan. ¹² Ari, Pilatuj ap jon kapitila i, a Juj oko weriwer indada: Komui kaidin kompoke pan Jija, ma komui pan kapitila men et. Meamen kajapwiladan nanmarki pein i kin palian Jija. ¹³ Pilatuj lao ronadar kajoi pukat ap kapwareda Iejuj, kaipokedi pon deun kadeik, waja me adaneki Pepment, a ni lokaia en Ipru: Kapata, ¹⁴ A i ran en onop on paja impan auer kawonu. I ari majani on Juj oko: Kilan, omail Nanmarki! ¹⁵ A re weriwereda: Jikenewei! Jikenewei! Kalopuela i! Pilatuj majani on irail: Da,

i en kamela omail Nanmarki? Jamero lapalap akan japen: Jota at nanmarki, Jija eta. ¹⁶ I ari panalan irail i, pwen lopuela. Rap koledi Iejuj kaluala. ¹⁷ A pein i kotin wa a lopu, kotilan waja me adaneki wajan pondal, a ni lokaia en Ipru: Kolkata, ¹⁸ Waja re kalopuela i ianaki riamen, amen ni pali maun, a amen ni pali main, a Iejuj nan pun ara. ¹⁹ Pilatuj ap pil wiadar intin eu, kakonei on pon lopu o. A iet intin: Iejuj en Najaret, Nanmarki en Juj akan. ²⁰ Juj akan me toto, me wadokedi intin wet, pwe waja Iejuj kotin lopuela ia, me jalon kanim o. A intin o wiauier ni lokaia en Ipru o Krik o Latatin. ²¹ Ari, jamero lapalap oko potoan on Pilatuj: Der intiniedi: Nanmarki en Juj akan, a me a indada: Nai Nanmarki en Juj akan! ²² Pilatuj japen: Me i intiniedier, i eta ai intin. ²³ Jaunpei ko lao kalopuela Iejuj, rap ale japwilim a likau kan, lepuk pajan, wiakida pakij paieu, pakij eu on amen amen en jaunpei ko o pil japwilim a jakit, me jo deidei pena, a pon ta jan poa lel pa. ²⁴ Irail ap kajoi nan pun arail: Kitail ender ter pajan i, a kadoropwaki, me pan aneki, pwe kijin likau en punala, me indinda: Irail nek pajan ai likau kan nan pun ar o kadoropwa ai jakit. Iei me jaunpei ko wiakida mepukat. ²⁵ A in en Iejuj u ni tapin lopu en Iejuj, o ri en in a Maria, en Kleopaj a paud, o Maria men Makdala. ²⁶ Iejuj lao kotin majani in a o tounpadak men u imp a me a kotin kupura mauki, ap kotin majani on in a: Li, kilan noum ol! ²⁷ Ap kotin majani on tounpadak o apwali i. ²⁸ Iejuj lao kotin manier, me meakaroj nikier, ap kotin majanier: I men nim pilada, pwe kijin likau en punala. ²⁹ A kajak mi waja o, me audeki pineka. Irail kaduedi lim eu nan pineka, ki on ni alek apot, kidalan ni jilan i. ³⁰ Iejuj lao kotin uraker pineka, ap kotin majani: A nikier. I ari kotin kamotauiedi kadokenmai, kadalala nen e. ³¹ Juj oko ap poeki ren Pilatuj, me na arail en katipitip pajan o ren wijiki jan, pwe war arail ender lanelan nin lopu ran en japat. Pwe iei ran o ran en kaonop, pwe iei ran en japat o me lapalap. ³² Jaunpei ko ap kai on, katip pajan na en me pali et o

en me teio, me ian lopuelar. ³³ A re lao kai on Iejuj o diaradar, me a matalar, rap jota katippajan aluwilu a kan. ³⁴ A jaunpei men dokoki katieu pot panepan a; madan nta o pil kujekujewei. ³⁵ A me udial mepukat, kin kadede o a kadede me meel, o a aja, me a kin kadede, iei me meel, pwe komail en pil pojon. ³⁶ Pwe mepukat wiauier, pwe kijin likau en punala: Aluwilu a jota pan tip pajan. ³⁷ O pil eu kijin likau kin inda: Irail pan kankakil i, me re dokodi. ³⁸ Murin mepukat Iojep men Arimatia, tounpadak en Iejuj amen, ari me rir, pweki a majak Juj oko, ap poeki ren Pilatuj, en mueid on i kalep en Iejuj. Pilatuj ari mueid on i. I ari waiki jan kalep en Iejuj. ³⁹ Nikodemuj me poto don Iejuj ni pon, pil kodo, wado paun epuki en potik en mire o aloj. ⁴⁰ Irail ap ale kalep en Iejuj, kidimki pena likau linen kai ianaki pomau kan, duen tiak en Juj akan, ni ar kin jarepedi. ⁴¹ A waja me a kotin lopuela ia, matuel eu mia ia, a nan matuel joujou kap eu mia, me jaikenta amen Jaredi ia. ⁴² I waja me ira nekidala Iejuj, pweki ran en kaonop en Juj akan, o joujou me koren.

20

¹ NI ran kaieu en wik Maria men Makdala pwara don joujou o nin joran, a jaikenta ran pajan, ap diaradar, me takai o katapur janer mon joujou o. ² I ap tana wei, ko don Jimon Petruj o tounpadak teio, me Iejuj kotin kupura mauki, indai on ira: Irail wa janer Kaun o nan joujou o, a je jaja, waja re kidi on ia i. ³ Petruj ari koieila o tounpadak teio ap ko don joujou o. ⁴ Ira wiaki eu tana wei, a tounpadak teio me madan mon Petruj lel joujou maj. ⁵ A lao itiokidi, ap kilanada likau linen wonon, ap jota pedelon on lole. ⁶ Jimon Petruj ap kokodo idauen i, ap pedelon on nan joujou o, diarada likau linen ko wonon. ⁷ O lim en pudo me pira a kadokenmai, me jota ian likau linen ko; a lim pena waja toror. ⁸ A tounpadak teio me tion don joujou o, ap pil ko on lole; i ari diarada o pojonla. ⁹ Pwe ira kaikenta weweki kijin likau, me a en iajada jan a matala, ¹⁰ Tounpadak ko ap pur oner nan deu 'ra. ¹¹ A Maria u liki jal on joujou o

janejan. O ni a janejan a poridi, kilanlon on nan joujou o, ¹² Kilanada tounlan riamen momod ia, kapwateki likau pwetepwet, amen liman kadokenmai a amen liman aluwilu a kan, waja kalep en Iejuj kotikot iaer, ¹³ Ira ari majani on i: Li, da me koe janejanki? A indai on ira: Aki irail wa janer ai Kaun, a i jaja, waja re kidi on ia i. ¹⁴ A lao indada met, ap joupei wei kilaner Iejuj kotia u o jaja, me i Iejuj. ¹⁵ Iejuj kotin majani on i: Li, da me koe janejanki? Ij me koe kin raparapaki? A kiki on, me i me jaumat o, ap indan i: Main, ma komui wa janer i, indai on ia, waja komui kidi on ia i, i ap pan wala jan i. ¹⁶ Iejuj ap kotin majani on i: Maria! I ari joupei on, potoan on i: Rapuni! Iet wewe: Jaunpadak. ¹⁷ Iejuj kotin majani on i: Der jair ia, pwe I kaikenta pwarala ren Jam ai, a kola ren ri ai kan, kaire kin irail, I kokodala ren Jam ai o Jam omail, ren ai Kot o omail Kot, ¹⁸ Maria men Makdala kodo kaireki tounpadak kan, me a kilanadar Kaun o, o me a kotin majani on i mepukat. ¹⁹ Lao nin jautik en ran ota, ni ran kaieu en wik, ni wanim ko me ritidier, waja tounpadak kan pokon pena ia, pweki ar majak Juj oko, Iejuj ap kotido u nan pun arail, majani on irail: Komail popol! ²⁰ A lao majaniada met, ap kajale on irail lim a kan o panepan a. Tounpadak kan ap perenda ni ar kilanada Kaun o. ²¹ Iejuj ap pil kotin majani on irail: Komail popol! Duen Jam o kadar ia do, iduen I kadar komail ia. ²² A lao majanier met, ap nidi on irail majani: Komail ale Nen jarau! ²³ Me komail pan lapwada dip ar akan, re lapwadar; o me komail katenedie dip ar akan, pan tenedier. ²⁴ A Tomaj amen ekriamen, me adaneki Didimoj, jota ian irail, ni Iejuj kotin pwarador. ²⁵ Tounpadak teio ap indai on i: Je kilaner Kaun o. A i me indai on irail: Ma i jota pan kilan lip en mata nan lim a kan, o kilon on nan lip en mata jondi en pa i, o kilon on pa ni panepan a, i jota pan pojon. ²⁶ Murin ran walu japwilim a tounpadak kan pil pokon pena, o Tomaj ian irail. Wanim ko lao ritidier, Iejuj ap kotido, u nan pun arail majani: Komail popol! ²⁷ Ap kotin majani on Tomaj: Kido jondin pa om o kilan pa i kat, o kido pa om,

kilon *on* nan panepan ai, o der jopojon, a pojon ta! ²⁸ A Tomaj japen indan i: Ai Kaun o ai Kot! ²⁹ Iejuj kotin majani *on* i: Pweki om kilan ia er, koe pojon kilar, a meid pai, me kaikenta kilan ap pojon. ³⁰ Kilel toto me jo intinidier nan puk wet, me Iejuj kotin wiadar nan pun en japwilim a tounpadak kan. ³¹ A mepukat me intinidier, pwe komail en pojon, me Iejuj me Krijtuj japwilim en Kot Ol. O komail en pojon ap aneki maur pweki mar a.

21

¹ A MURIN mepukat Iejuj pil kajale *on* tounpadak kan pein i pon le en Tiperiaj; a iet duen a kajaledar: ² Jimon Petruj o Tomaj, me adaneki Didimoj, o Natanael men Kana nan Kaliläa, o nain Jepedäuj ol oko, o pil japwilim a tounpadak riamen me pokon pena, ³ Jimon Petruj indai *on* irail: I pan kola laid. Irail indai *on* i: Je pil pan ian uk. Irail ari koieila, kereda pon kijin jop pot. A ni pon o re jota jaikidi meakot. ⁴ A lao waja ranier, Iejuj ap kotikot ni oror, a japwilim a tounpadak kan jaja, me i Iejuj. ⁵ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Jeri ko, jota kan omail? Re japen i: Jota. ⁶ A kotin majani *on* irail: Kaduedi uk o pali maun en jop o, a komail pan diarada. Irail ap kaduedi; re ap jolar kak apiada pweki mam toto. ⁷ Tounpadak o, me Iejuj kotin kupura mauki, ap indai *on* Petruj: Iei Kaun o. Jimon Petruj loa ronadar, me i Kaun o, ap pira *on* a jakit en liki pwe a kilijo, ap lujedi *on* nan le o. ⁸ A tounpadak tei kan jeijej kodo nan kijin jop, pwe re jo doo jan jap o, ele tipon en pa riepuki, urakido uk o mam oko. ⁹ Irail leler jap, rap diaradar kijiniai o mam oko mi poa o prot. ¹⁰ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Wado kijan jaik omail! ¹¹ Jimon Petruj ap koda waikelon don nan jap uk o, me dir en mam kalaimun epuki limek jilimen; mam me toto, ari jo, uk jota olar. ¹² Iejuj kotin majani *on* irail: U kodo mana! A jota amen ren tounpadak kan kak idok re a: Ij komui? Pwe re ajaer, me i Kaun o. ¹³ Iejuj ap kotido limada prot, nek *on* irail o pil mam oko. ¹⁴ A i me kajilepak en Iejuj a kotin kajale *on* japwilim a tounpadak kan pein i, murin a iajada jan

a matalar. ¹⁵ Irail lao manaer. Iejuj ap kotin majani *on* Jimon Petruj: Jimon, nain Iona, koe kin pok *on* ia mon mepukat? A i potoan *on* i: Ei Main, ir me mani, me i kin pok *on* ir. A kotin majani *on* i: Apwali nai jippul akan! ¹⁶ A pil majani *on* i kariapak: Jimon, nain Iona, koe kin pok *on* ia? A japen i: Ei Main, ir me kotin mani, me i kin pok *on* ir. A kotin majani *on* i: Apwali nai jip akan! ¹⁷ A kotin majani *on* i kajilepak: Jimon, nain Iona, koe kin pok *on* ia? Petruj ap mamauki a peidok pan jilepak: Koe pok *on* ia? A potoan *on* i: Main, ir me kotin mani meakaroj, re kotin mani, me i kin pok *on* ir. Iejuj kotin majani *on* i: Apwali nai jip akan! ¹⁸ Melel, melel I indai *on* uk, ni om manakap koe pein pirai uk pena, ap alu wei waja, me koe mauki. A koe lao likailapala, koe nek kida wei pa om akan, a amen pan pirai uk edi o kalualan waja, me koe kan kola ia. ¹⁹ I me a kotin kokop kidar, duen a pan kapinaki Kot a matala. A lao kotin majanier met, ap majani *on* i: Idauen ia! ²⁰ Petruj ap joupewei, kilan tounpadak o idauen ira, me Iejuj kotin kupura mauki o me pil mi pan kupur a ni kamadip o kalelapok: Main, ij i, me pan pan komui la? ²¹ Petruj lao kilaner i, ap indai *on* Iejuj: Main, menda men et? ²² Iejuj kotin majani *on* i: Ma I mauki, a en mimieta I lao puredo, menda re om? Koe en idauen ia! ²³ Kajoi pot et ap loloki jili nan pun en jaulan kan, me dene tounpadak o jota pan mela. A Iejuj jota kotin majanier, me a jota pan mela, a: Ma I mauki, a en mimieta I lao puredo, menda re om? ²⁴ Iet tounpadak, me kadele mepukat o intiniedier mepukat; a je aja, me a kadede me melel. ²⁵ A jon toto, me Iejuj kotin wiadar a ma irail karoj pan intinidi, i lamelame, me jappa jota itar *on* koledi puk kan, me pan intinidi.

WIAWIA EN WANPORON AKAN.

¹ MAIN Teopiluj, i wiadar tapin kajoi duen meakan, me Iejuj kotin tapiadar, duen a wiawia o kaukawewe karoj. ² Lao lel ran en a peukedala mon a kotin kakalik *on* wanporon akan, me a kotin piladar ren Nen jarau, ³ Me a pil kotin kajanjale *on* pein i ieiaj ki kilel meles toto murin a kalokolok o a pwara *don* irail ran paeijok o kapakaparokeki duen tiak en wein Kot. ⁴ A ni a kotikot re 'rail, a kotin kakaliki *on* irail, ren der kowei *jan* Ierujalem, a ren auiaui, inau en Jam lao pwaidar, me komail rona *jan* ia er. ⁵ Pwe Ioanej wia paptaj ki pil, a komail pan paptaj kila Nen jarau ni eu ran me koren. ⁶ Irail lao pokon penaer, rap kalelapok re a potoan *on*: Main, anjau wet re pan kotin kapure *don* Ijrael wei o? ⁷ A kotin majani *on* irail: Menda re omail, en aja anjau de auer, me Jam okila nan pein a manaman? ⁸ A komail pan ale manaman en Nen jarau, me pan di po omail; komail ap pan ai jaunkadede kan nan Ierujalem, o Iudaa pon o Jamaria, o lel won irepan jappa. ⁹ A lao majanier mepukat, ap peukedalar ni ar kankakil, pali en dapok pali idandalar i *jan* mon maj arail. ¹⁰ Ni ar kilekila nanlan, ni anjaun a kotidala, kilan, ol riamen mi nan likau pwetepwet, kotikot re 'rail. ¹¹ Me pil majani: Ol en Kalilaa komail, da me komail jarakidan nanlan? Iei Iejuj, me peukedala nanlan *jan* komail, a pan kotin puredo, duen komail udialer a kotidalar. ¹² Irail ap purelan Ierujalem *jan* dol o, me ad a Oliwe, me koren ion Ierujalem; a doo *jan* al en japat pot. ¹³ Irail lao kotilon *on*, ap kotidan nan pera poa, waja re kin kotikoteta, irail karoj: Petruj, o Ioanej, o Iakopuj, o Andreaj, o Pilipuj, o Tomaj, o Partolomauj, o Matauj, o Iakopuj nain Alpauj, o Jimon Jelotej, o Iudaj ri en Iakopuj. ¹⁴ Mepukat karoj wiaki eu podidi *on* kapakap, li akai pil *ian* irail, o pil Maria in en Iejuj o ri a ol akan. ¹⁵ Ni ran oko Petruj ap uda nan *pun* en jaulan kan majani (irail me impan epukiriek): ¹⁶ Ri

ai kan, kijin likau en punala, me Nen jarau kalokaia ki Dawid maj o iran Iudaj, me karedo, me jaikidi Iejuj oko. ¹⁷ Pwe a pil wadawad *on* kitail, er o aleer pwaij a dodok wet. ¹⁸ Nan ol men et pwaine kidar pwain en a japun jap eu, a ni a dikaudi, ap lop pajan o kananan kaped a ap poie *jan*. ¹⁹ Toun Ierujalem karoj ajada met. Ari, jap o adanekila akeldama ni pein arail lokaia; iet wewe: Jap en nta. ²⁰ Pwe a intinidier nan puk en pjalm: Im a en lijelipinala o jolar, me pan kaujon lole, a amen me pan ale a koa. ²¹ Ari, amen *jan* ren ol akan, me poden *ian* kitail er, ni anjau me Kaun Iejuj kotikot re atail, ²² *Jan* ni muein paptaj en Ioanej kokodo lel ni ran o, me a kotin peukada *jan* kitail er, pan *ian* kitail wiala jaunkadede en a kotin iajada. ²³ Irail ari kileledi riamen: Iojep iei Parjapaj, me pil ad a Iojtoj o Matiaj. ²⁴ Irail ap kapakap majani: Main, ir me kotin mani monion en amen amen, re kotin kajanjaleda, ij me re kotin pilada ren me riamen et, ²⁵ Pwe i en ale pwaij a dodok wet o koa en wanporon, me Iudaj pupe *jan*, pwen kolan deu a. ²⁶ Irail ap kadoropwada. A doropwa ko *on* Matiaj; i ari *ian* wadawad *on* wanporon ekamen oko.

2

¹ RAN en pentikoj lao leler, irail karoj kot pena waja ta kij. ² A madan *nil* laud eu likamata *nil* en melimel peidido *jan* nanlan o kadirela im o waja, re kot pena ia. ³ A lo jiraneran akai likamata kijiniai pwarado jokedi pon amen amen. ⁴ Irail karoj ap dire kila Nen jarau ap pikikidi padaki wei ni lokaia toror, duen Nen kotin kamajan irail ada. ⁵ Men Juj, ol lelapok ko *jan* nan wei karoj pan *lan* kaikairu Ierujalem. ⁶ Irail lao roner duen mepukat karoj, ap pokon penaer o puriamui kila, aki amen amen roner udan a lokaia. ⁷ Irail karoj poneponeki o puriamuiki indada: Kilan, kaidin mepukat karoj men Kalilaa, me kin padapadak? ⁸ A daduen, kit kin *ron* irail amen amen ni udan *nil* atail? ⁹ Men Partien, men Medien, men Elam, o toun Mejopotamien, o Iudaa, o Kapadojien, o Pontuj, o Ajien, ¹⁰ O Priken, o Pampilien, o Äkipten, o liman

Lipien; jalon Kirene, o men Rom, me mi waja et, karoj Juj oko o Projelit oko, ¹¹ Men Kreta o men Arapien, iaduen kitail kin ron kin irail udan nil atail ar katitiki manaman en Kot akan? ¹² Irail karoj ari pinidar o ponepondar, indada nan pun arail: Dakot met? ¹³ Akai lalaue indada: Irail dire kila wain kap. ¹⁴ A Petruj ianaki ekamen oko ap kotida, kapitie laudeda majani on irail: Ol en Iudaa kan o komail karoj, me kaujon Ierujalem, komail en aja duen met, o komail ron maj ai padak! ¹⁵ Pwe mepukat kaidin jakaular, duen omail kiki on, pwe apton auer kajilu en ran wet; ¹⁶ Pwe iei mepukat, me lolok ren jaukop Ioel: ¹⁷ Kot kotin majanier: Ieteten me pan wiaui ni imwilan ran akan: I pan kamoredi Nen i pon uduk karoj. Noumail ol o li akan ap pan deideikop, o noumail manakap akan pan kilekila kaudial akan, o noumail di ma kan pan auramenda; ¹⁸ A ni ran oko I pil pan kamoredi Nen i pon ai ladu o lidu kan, rap pan deideikop. ¹⁹ O I pan kapwarda manaman akai nanlan pali poa, o kilel akai nin jappa pali pa: Nta, o kijinia, o adinia; ²⁰ A katipin pan wukila rotorotala, a jaunipon pan wiala nta mon ran lapalap o linan en Kaun o pan pwarado. ²¹ O a pan wiaui ma meamen likwir on mar en Kaun o, a pan dorela. ²² Ari ol en Ijrael, komail ron kajoi pot et: Iejuj men Najaret Ol amen, me Kot kotin kilele kidar nan pun omail dodok kelail akan o manaman akan, o kilel akan, me Kot kotin wiaki i nan pun omail, duen me komail pein aja; ²³ I lao panalar duen kupur en Kot erpit, komail ap jaikikidi pa en me japun kan, ap pajuredi on ni lopu o kamatalar. ²⁴ I me Kot kotin kaiajadar, ni a kotin lapwada jal en a matala, pwe a jota kak on, en kolekol i. ²⁵ Pwe Dawid majanier duen i: I ninar Kaun o potopot mo i; pwe a kotikot ni pali maun i, pwe i ender mokid. ²⁶ I me monion i peren kida, o lo i popoleki; pil uduk ai pan kamoledi ni kaporopor. ²⁷ Pwe re jota pan kotin likidmaliela nen i nan wajan mela pil jota kotin mueid on, me japwilim ar Jarau i o pan mor pajan. ²⁸ Re kotin kajanjale on ia er al en maur akan; re pan kotin kadir kin ia la popol mon jilan ar. ²⁹ Ri ai kan mueid on ia, en aima padaki on komail duen jam

atail Dawid, me pil matalar o Jaredier, o japwilim a joujou mi re atail lao lel ran wet. ³⁰ A jaukop amen, ap mani, me Kot kotin kaula inauki on i, me kijan wa men pan kaipokedi pon mol a. ³¹ Ari, ni a mamani duen en Iejuj a iajada, ap kotin majani, me a jota likidmalielar nan wajan mela, o pil uduk a jota mor pajan. ³² I Iejuj, me Kot kotin kaiajadar, kit karoj jaunkadede en mepukat. ³³ A lao japwilekidar pali maun en Kot, a kotin aleer jan ren Jam, en kapwaiada inau duen Nen jarau i, ap kotin kamoredi, me komail kin udial o roneron. ³⁴ Pwe kaidin Dawid, me kotidala nanlan kan, a pein i kotin majani: Kaun o kotin majani on ai Kaun: Mondi ni pali maun i! ³⁵ I lao wiaki om imwintiti utipan na om akan. ³⁶ Ari, men Ijrael karoj en aja meel, me Kot kotin kajapwilada i, en Kaun o Krijtuj i Iejuj me komail kalopuelar. ³⁷ Irail lao ronadar met, ap lel on nan monion arail, re ap indai on Petruj o wanporon tei kan: Ri at oko, da me jen wiada? ³⁸ Petruj ap majani on irail: Komail kalula, o amen amen en paptaij on ni mar en Iejuj Krijtuj, pwe dip omail akan en lapwada. A komail pan tunole Nen jarau i. ³⁹ Pwe nan inau wet on komail o noumail jeri kan, o on irail karoj men ilawei, me Kaun, atail Kot, pan kotin molipe. ⁴⁰ O pil jon en majan toto, me a kadede on irail, o panau i kin irail, majani: Komail en dorela pein komail jan nan di jued wet! ⁴¹ Irail me duki on a majan ap paptaijela; ari, ni ran o aramaj impan jilekid me jaulanalar. ⁴² Irail dadaurata padak en wanporon akan, o ar minimin pena, o kamadip jarau i, o kapakap akan. ⁴³ Lomwi ap kipadi aramaj karoj o manaman o kilel akan toto wiaui ren wanporon akan. ⁴⁴ O karoj me pojonla, kin pokopokon o aneki pena kapwa takij. ⁴⁵ O netikila ar kapwa kan o nene on irail karoj, duen ar jamama amen amen. ⁴⁶ Irail ari kaukaule wia minimin eu nan im en kaudok o, o pilitiki pena prot nan im ar akan, o re manamana ni popol, o lolepot pena, ⁴⁷ Kapikapina Kot o konekon ren aramaj karoj. A Kaun o kotiki on momodijou, me dorela kan ni ran karoj.

3

1 A PETRUJ o Ioanej wiaki eu kotidalan nan im en kaudok ni auer en kapakap, auer kaduau. 2 A ol amen me tikida nä a danidan, me kin wijikedo pwiledi liman wanim en im en kaudok, me ad a linan, ni ran karoj, pwen wia poekipoeki ren me kin kolon on nan im en kaudok. 3 A lao kilaner Petruj i Ioanej, ni ara pan kotilon on nan im en kaudok, ap poeki, pwen ale meakot. 4 A Petruj i Ioanej majani i, ap majani on: Jaradan kit! 5 I ari jaradan ira, kajikajiki, me a pan tunole meakot re 'ra. 6 Petruj ap kotin majani: Jota ai jilper de kold, a meakot mi re i, me i pan ki on uk: Ukida mar en Iejuj Krijtuj en Najaret o alu! 7 I ari koledi pa a maun o kauada i, a nä a o tikil en nä ap madan kelailadar. 8 Ap lujada o alu ian ira lan nan im en kaudok, majimajiok jili, kapikapina Kot. 9 O aramaj karoj kilan a alialu jili o kapikapina Kot. 10 A irail aja, me i, me kin poekipoeki liman wanim linan en im en kaudok, irail pinkidar o poneponeki duen me wiaui on i er. 11 A ni a ian Petruj, o Ioanej, aramaj karoj puriamuiki, ap tan penan irail nan palank, me ad a palank en Jalomo. 12 Petruj lao majani mepukat, ap kotin majani on pokon o: Ol en Ijrael, da me komail puriamui kila met? De da me komail kilekila kin kit, likamata kit me kakelada i ni pein at kel de lelapok? 13 Kot en Apraam, o Ijaak, o Iakop, Kot en jam atail akan kalinanada japwilim a ladu Iejuj, me komail panala o likidmaliela ren Pilatuj ni a kileledier, me a pan lapwada i. 14 A komail likidmaliela me Jaraui o, o me Pun, ap poeki lolap amen, en lapwa don komail. 15 A komail kamatar tapin maur, me Kot kotin kaiajadar jan ren me melar akan, kit kin jaunkadede en mepukat. 16 Aki pojon mar a, mar a ap kakelada men et, me komail kin kilan o aja, o a pojon kare on i kelail melel wet mo omail karoj. 17 Ari ri ai kan, i ajaer, me omail jaja, me komail wiaki met, pil dueta omail jaumaj akan. 18 A ni mepukat Kot kotin kapwaiadar, me a kotin majanier ren jaukop akan karoj, me Krijtuj pan kalokolok. 19 Komail ari kalula o wukila, pwe dip omail akan en joredi jan, pwe muein kamaur en pwaida jan wa-

jailen Kaun o. 20 A lao kotin poronedo, me loki on komail er: Iejuj Krijtuj, 21 Me pan kotikot nanlan lao lel anjau, me meakaroj pan punala, duen me Kot kotin majanier ren japwilim a jaukop jaraui kan jan maj kokodo. 22 Pwe pil Mojej kotin majanier: Kaun omail Kot pan kaipwi on komail Jaukop amen, ipwin ri omail akan dueta nai, i me komail en rona jan meakaroj, me a pan kotin majani on komail. 23 A iet me pan wiaui: Aramaj karoj, me kan peiki on jaukop o, pan kajapokela jan ren aramaj. 24 A jaukop karoj irerokedo jan Jamuel, karoj me padapadak pil kokoper duen ran pukat. 25 Komail japwilim en jaukop akan o en inau, me Kot kotin wiai on jam atail akan ni a kotin majani on Apraam: Kainok karoj nan jappa pan paieki amen kadau-dok om. 26 Kot kotin porone don komail japwilim a ladu maj ni a kotin molipe i; pwen kapaia kida komail, en kawuki jan komail kuroj dip omail akan.

4

1 A NI ara padapadaki on aramaj akan, jamero kan, o jaumaj en im en kaudok, o jadjär akai, ap pokon don ira; 2 Pwe re makaraki ara kawewe on aramaj akan o ar padapadaki, me Iejuj pan kotin kaiajada me melar akan. 3 Irail ap kol ira di o kila ira nan imaten lao manda, pwe a waja ponier. 4 A me toto, me ian ronadar majan o, pojonlar; ari, toto en ol akan impan limekid. 5 A mandan ran o jaumaj, o monjap, o jaunkawewe kan pokon pene nan Ierujalem. 6 A jamero lapalap Anaj, o Kaipaj, o Ioanej, o Alekjander, o karoj, me kijan kainok en jamero lapalap, 7 Irail pwiliki ira di nan pun arail, ap kainoma re 'ra: Ni kel en ij, de ni mar en ij, me komail wiaki met? 8 Petruj me dir en Nen jaraui ap majani on irail: Main ko, jaumaj en wei o monjap en Ijrael komail, 9 Ma je pan pakadeikada, o komail kainoma re at ran wet, pweki dok mau on aramaj jomau men, o da me a kelaile kida, 10 Komail o aramaj en Ijrael karoj en mani, me mar en Iejuj Krijtuj men Najaret, me komail kalopuelar, me Kot kotin kaiajadar jan ren me melar akan, nan i eta, me men et uki

o kelail kidar. ¹¹ I takai o, me lokidokila ren komail jauje kan, me id wiala takai en pukakaim. ¹² O jota amen, me maur mi re a, pwe pil jota eu mar pan lan, me pakadara don aramaj, me kitail pan maur kida. ¹³ A ni ar kilekilaner en Petruj i Ioanej ara pereperen o jo majak, rap puriamui kila, pwe re ajaer, me ira aramaj mal me jota ian jkul, o jota non audaud, rap ajaer, me ira ianer Iejuj. ¹⁴ A ni ar kilaner aramaj o, me kelailadar, uda imp ara, rap jajalar lokaia. ¹⁵ Irail lao kadar ira jan nan kapun, re ap kapukapun pena indada: ¹⁶ Da me kitail en wiai on aramaj pukat, pwe toun Ierujalem ajaer, me ira wiadar kilel janjal eu, a kitail jota kak kalikama. ¹⁷ A pwe ede lolok jili nan pun en aramaj akan, kitail en padik inapwi ira di, me ira de padaki on aramaj amen ni mar wet. ¹⁸ Irail lao eker ira do re ap inapwiedi me ira der pan padaki de kawewe ni mar en Iejuj. ¹⁹ A Petruj o Ioanej japen majani on irail: Iaduen, me pun pan kupur en Kot, jen pwili jan komail mon Kot? Pein komail kajau! ²⁰ Pwe je jo kak jo katitiki, me je kilaner o ronadar. ²¹ Irail ap kainapwi ira di kalaudela, re ap kadar ira la, pwe jota me re diaradar, me ira en kamekameki, pweki aramaj akan, pwe karoj, kapina Kot, duen me wiauier. ²² Pwe aramaj o, me manaman en kakelada wiau i on, daulier jaunpar paeijok. ²³ Ira lao lapwadar, ap kola ren ian ara ko, kaireki meakan, me jamero lapalap o jaumaj akan katiti on ira. ²⁴ A irail lao ronadar, rap wiaki eu potoan on Kot: Main ir me Kot, me kotin kapikadar lan o jappa, o madau o audepa 'ra karoj. ²⁵ Ir me kotin majani ren Dawid, japwilim ar ladu: Da me men liki kan linaranaraki, o da me wei kan lamelameki me mal akan? ²⁶ O nanmarki en jappa kan kanudier o jaumaj akan pokon pena, en palian Kaun o japwilim a Krijtuj. ²⁷ Pwe melel nan kanim wet irail karoj pokon penaer, iet akan: Erodej, o Pontiu j Pilatuj, ianaki men liki kan, o men Ijrael akan pwen palian japwilim ar ladu jarau i Iejuj, me re kotin keiedier, ²⁸ Pwen kapwaiada meakan, me lim ar o kupur ar kileledier, en wiau i. ²⁹ Ari Main, re kotin mani arail linaranar, kotiki on japwilim ar ladu kan, en kaloki ar ma-

jan ni peren. ³⁰ O kotin kapa wei lim ar, pwen kakelada, o kilel, o manaman akan en wiauiki mar en japwilim ar ladu jarau i Iejuj. ³¹ Ar kapakap apton nikier, waja me re kot pena ia, ap mokimokid. Irail karoj ap direkila Nen jarau i, ap padapadaki majan en Kot ni pereperen. ³² A monion o nen en ir karoj me pojonlar, kin lamalam ta pot, o jota me indada duen ar kapwa: Ai met, pwe re aneki pena kapwa takij. ³³ A wanporon akan me kelail ni arail kadede me Kaun Iejuj kotin iajadar, a mak lapalap ian irail karoj. ³⁴ O jolar amen irail, me jo a tunol, pwe karoj, me jap de im arail mia, ap netikilar o wado pwain en me netilar akan. ³⁵ O pwilikidi ni aluwilu en wanporon akan, o nek on amen amen duen ar jamama. ³⁶ A Iojej me wanporon akan ki on mar a Parnapaj, (iet wewe: Nain kapol), kadaudok en Lewi amen, men Jipern, ³⁷ Me jap we mia, ap netikilar o wado pwain a, pwilikidi ni aluwilu en wanporon akan.

5

¹ A OL amen ad a Ananiaj o a paud Japira netikila jap eu, ² Ap okijan kijan pwain a, me a paud ian aja, o wado lu en moni, pwilikidi ni aluwilu en wanporon akan. ³ A Petruj majani: Ananiaj menda Jatan kadirela monion om, pwen likam on Nen jarau i o okijan kijan pwain en jap o? ⁴ Kaidin udan om, ma a jota pan netila? O kaidin injen om ni a netilar? A menda koe inauki on nan pein monion om mepukat? Kaidin aramaj, me koe likam on, pwe on Kot. ⁵ Ananiaj lao ronadar majan pukat, ap pupedi mela. A karoj, me roneron mepukat, majakadar kaualap. ⁶ A manakap oko ap udar, kidim pena i, wala jan, jarepedier. ⁷ Kadekadeo murin auer jilu a paud pwarado, a jota aja, me wiauier. ⁸ Petruj ap majani on i: Katitiki on ia, ma koma netikila jap o ni pwain wet? A japen: Ei i eta. ⁹ Petruj ap majani on i: Menda koma inauki pena, en kajonejon Nen en Kaun o? Kilan, na en me jarepedier om paud mier mon wanim o, o re pan wa uk ala. ¹⁰ I ap madan pupedi ni aluwilu a mela. A manakap oko lao pedelon on, rap kilanada, me a

melar, re ap wala jan o jarepedi i impan a paud. ¹¹ Lomui kaulap kipadi momodijou karoj, o karoj me roneron mepukat. ¹² A kilel o manaman akan toto wiawiki lim en wanporon akan nan pun en aramaj akan. Irail karoj kot pena nan palank en Jalomo ni lamalam ta pot. ¹³ A jota amen jan ren men liki kan kak pat *on* irail, pwe karoj waune kin irail. ¹⁴ A me toto, me pojonlar wuki *on* Kaun o irail me totoia, ol o li akan. ¹⁵ Irail wala me jomau kan pon al akan, pwiliki irail edi pon pet o ro akan, pwe mot en Petruj en lel *on* amen irail, a lau kotido. ¹⁶ A toun kanim akan, me mi impa, pwara don Ierujalem, wado me jomau o me kalokolokki nen jaut akai, irail karoj ap kelailadar. ¹⁷ A jamero lapalap o karoj me ian i, me pwin en jadujär, ap uda makar kida kaulap, ¹⁸ Koledi wanporon akan o ki irail la nan imaten. ¹⁹ A tounlan en Kaun o kotin ritinada wanim en imaten oko ni pon, o kotin kalua irail la liki majani: ²⁰ Komail kola janjal mon aramaj, padaki *on* irail nan im en kaudok duen majan kan karoj en maur wet. ²¹ Irail lao ronadar met, rap jankonai *on* nan im en kaudok o kaweweda. A jamero lapalap o ian oko ap kodo, eker pena kapun, o jaumaj en men Ijrael akan karoj, o ilakwei *on* imaten o, pwe irail en wijikedo. ²² A ladu kan lao pwarado, rap diaradar, me re jolar mi nan imaten o, re ap purodo katitiki, ²³ Indada: Je diaradar imaten a ritidier mau, o pwin jilepa ar uda mon wanim oko, a je lao ritinadar, jota amen me je diar lole. ²⁴ A kapin en im en kaudok, o jamero lapalap akan lao ronada duen lokaia pukat, re ap ponepon kidar o jota aja, da imwin mepukat. ²⁵ Amen ap pwarado kaire kin irail: Kilan, ol oko, me komail kilan nan imaten, u nan im en kaudok, padapadaki *on* aramaj akan. ²⁶ Kapin ianaki ladu kai ap koieila uk irail do, a re kadek *on* irail, pwe re majak aramaj akan, pwe re de kate irail. ²⁷ Irail wa ir do, ap kidi *on* mon kapun o, a jamero lapalap idok re 'rail. ²⁸ Majani: Kit jo inapwi komail edi kaulap, me komail ender kawewe ni mar wet? A kilan, komail kadire kila Ierujalem omail lamalam o, o komail kin men kapokon *on* kit ntan aramaj men et. ²⁹ Petruj o wanporon akan

ap japen majani: Kitail en oke Kot mon aramaj! ³⁰ Kot en jam atail akan kaijadar Iejuj, me komail kamatalar, pwe komail pajuredier i *on* ni lopu eu. ³¹ Nan i me Kot kotin kajapwila kidar pali maun a, pwen Kaun o Jaunkamaur, pwen kotiki *on* men Ijrael, en kalula o lapwa pan dip akan. ³² A kit me japwilim a jaunkadede ni mepukat, pil Nen jaraui me Kot kotiki *oner* ren me peiki *on* i. ³³ Irail lao ronadar met, re ap linaranar kaulap o kapikapiki pena, en kame ir ala. ³⁴ Amen ap uda nan kapun o, Parijär amen ad a Kamaliel, jaunkawewe amen, me majamaj ren aramaj karoj, me majani, ren kila liki ol oko anjau kij. ³⁵ A majani *on* irail: Ol en Ijrael komail, kalaka aramaj pukat, me komail pan wia! ³⁶ Pwe ni ran tei ko Teudaj udar ponmajoki, me a me lapalap, a ol impan papuki ianala i, I ari kamelar o karoj, me peiki *on* i, muei pajan o joredier. ³⁷ A murin ol o Iudaj en Kaliläa ap uda ni anjaun wadawad o kaweid japun aramaj toto, ren tuki *on* i. Ari, a pil melar o karoj, me ian i, muei pjaner. ³⁸ I ap panau komail, en jopwei jan aramaj pukat, o der doke irail, pwe ma lamalam o wiawia en me ren aramaj, a pan joredi, ³⁹ A ma ren Kot, komail jota kak kawe ir ala, pwe komail de kadiarokada, me kin palian Kot. ⁴⁰ Irail ari peiki *on* i. Re lao ekeredo wanporon akan o woki irail, re ap inapwiedi, ren der padak ni mar en Iejuj, o kadar ir ala. ⁴¹ Irail ari koiei jan ni momod en kadeik o, o peren kida, me re war *on* kamekameki mar a. ⁴² A ran karoj re jota dukedi jan arail kawewe nan im en kaudok o nan deu arail akan, o re padapadaki me Iejuj me Krijtuj.

6

¹ A TOUNPADAK kan lao totolar ni ran pukat men Krik kai ap lipaned *on* men Ipru, aki jota me apwali ar li odi kan ni ar dodok en ran akan. ² Ekriamen oko ap molipe pena tounpadak kan majani: A jota mau *on*, jen muei jan majan en Kot, pwen papa ni tepel. ³ Ari ri (at) akan, rapaki jan nan pun omail ol ijimen, me kalok mau, me dir en Nen (jaraui) o lolekon, me jen kajapwiladan dok wet! ⁴ A kit pan apapwalita kapapak o dodok pan majan o.

⁵ Pokon o ari peren kida kaparok pot et. Re ap piladar Jtepanuj, ol amen, me dir en pojon o Nen jarau, pil Pilipuj, o Prokoruj, o Nikanor, o Timon, o Parmenaj, o Nikolauj, projelite jan Antiokien amen. ⁶ Re kidan irail mon wanporon akan. Re lao kapakaper ap kidan po 'rail lim ar. ⁷ Majan en Kot ari pwaida kaulap, o tounpadak kan madan totolar nan Ierujalem, o jamero toto pil ian lamalam o. ⁸ A Jtepanuj, me dir en pojon o kelail, ap wiadar manaman o kilel laud kai nan pun en aramaj akan. ⁹ A akai me udar, me kijan jinakoke en Liperti o men Kirene, o men Alekjandrien, o men Jilijia, o Ajien akamai on Jtepanuj. ¹⁰ A re jota kak palian en Jtepanuj a kupurokon o Nen o, me aueda i. ¹¹ Irail ari pwain on ol akai, pwen katiti: Je roner, me a lalaue mojej o Kot. ¹² Irail pil kamakarada aramaj, o jaumaj akai, o jaunkawewe, re ap jaikidi i o koledi, re ap wa don i mod en kadeik o, ¹³ O kapwarda jaunkadede likam akai, me katitiki: Aramaj men et jota kin dukedi jan a lalaue waja jarau et o kapun. ¹⁴ Pwe je roner, me a katitiki, me lejuj en Najaret pan kawela waja et o kawilianla lamalam kan, me Mojej kotiki on kitail er. ¹⁵ A karoj, me ian mod on kapun o, kankakil i, kajaujada, me jilan a dueta jilan en tounlan amen.

7

¹ JAMERO lapalap ap majani: Melel mepukat? ² A majani: Ri ai o jam ai kan, komail ron, Kot en linan kotin pwara don jam atail Apraam ni a kotikot Mejopotamien, ni a jaikenta kotikot Aran, ³ O kotin majani on i: Kowei jan nan jap om o jan ren jau om, ko won eu jap, me I pan kajale on uk! ⁴ I ap lipa jan nan jap en Kaltäa o kotikot Aran. Jam a lao matalar, a kotin kalua won i jap wet, waja komail kotikot anjau wet. ⁵ I ari jota kotin mueid on i, en japaneki jap o, jota waja, me laude on pat en nä eu, ap kotin inauki on i, ni anjau jaikenta japwilim a jeri, me a pan kotiki on i o kadaudok a, en japaneki. ⁶ A iet duen me Kot kotin majani: Kadaudok a pan kakairu nan jap en men wai, o re pan lidula, o kanaudokala jaunpar papuki. ⁷ O Kot kotin

majani: I pan kadeikada toun wei o, me re kin liduliduwu. A murin met re pan lipa jan jap o, ap kaudok on ia jap wet. ⁸ I ari kotiki on irail inau en jirkomjaij. A ap wiadar Ijaak o jirkomjaij i ni ran kawalu, a Ijaak wiadar Iakop, a Iakop jam atail ekriamen oko. ⁹ A jam atail oko peirinki Iojep ap netikilan i Äkipten. A Kot me kotin apwali i, ¹⁰ O kotin dorela i jan ni a apwal akan karoj, o kotiki on i konekon on kupurokon mon Parao, nanmarki en Äkipten. I ap kajapwilada i, en kaun en Äkipten o a dipijou karoj. ¹¹ Muein lek ap kipadi jap en Äkipten karoj o Kanaan; i anjau o me apwal melel, o jam atail akan jota diaradar jak ar kijin jak. ¹² A Iakop lao mani, me mana mi Äkipten, ap kotin poronelar maj jam atail akan. ¹³ A lao kariapak Iojep ap diarokadar ren ri a ol akan, o jau en Iojep janjaledo ren Parao. ¹⁴ Iojep ap ilake don jam a Iakop, pwen kotilan re a o jau i kan karoj, irail me ijiakan limen. ¹⁵ Iakop ap kotidilan Äkipten o matalar, i o jam atail akan. ¹⁶ Irail ari wijikelan Jikem o Jaredier nan joujou o, me Apraam netiekida moni kai jan ren nain Emor oko, jam en Jikem. ¹⁷ A anjau, me inau en Kot on Apraam pan pwaida, lao korendor, men Ijrael ap kaparapar o totolar nan Äkipten. ¹⁸ A lao lel amen nanmarki kaunda Äkipten, me jaja Iojep, ¹⁹ I me widiwidina kainok atail oko, o wia jued on jam (atail) akan, pwe ren kajela nairail kijin jeri kan, pwe re de memaurata. ²⁰ I anjau me Mojej ipwidier, me jeri kajelel amen, ap apapwalieta nan im en jam a jaunipon jilu. ²¹ A lao lokidokilar, japwilim en Parao jeripein ap dorela i o kakairada dueta udan na. ²² Mojej ari padakeda ni jon en lolekon en men Äkipten karoj; a i me manaman ni a majan o wiawia kan. ²³ A lao jaunpar paeijok dauer poa, ap lamedar, en tu on ri a ol akan men Ijrael. ²⁴ A lao majani amen, me kalokolok mal, ap jauaja i o depuk on, me kaloke mal, ap kotin kamelar ol en Äkipten. ²⁵ Pwe a kupura, me ri a ol akan pan dedeki, me Kot pan kotin kapiti kin ir jan lim a; a re jota dedeki, ²⁶ A mandan ran o a kotila re 'rail ni ar akamai pena, ap men kotin kapol ira

la, majani: Koma pirien eu, menda koma wia japun nan pun oma? ²⁷ A me wiada japun *on* men imp a o jikon wei i, inda: Ij me kajapwil uk adar, pwen at jaumaj o jaunkapun? ²⁸ Koe pan kame ia la dueta koe kamela men Äkipten aio? ²⁹ Mojej ap tanki jan lokaia pot et o kakairu jili nan jap en Midian eu, waja a kanaitikieda ol riamen. ³⁰ Kadekadeo lao par paeijok dauer poa, tounlan amen ap pwara don i ni nana Jinai nin tuka teketek umpumpul pot. ³¹ Mojej lao majani, ap kotin puriamuiki kajanjal o. A ni a koti *on*, pwen majani, kapitie en Kaun o ap pei don i: ³² Nai Kot en jam om akan, Kot en Apraam, o Ijaak, o Iakop. Mojej ap kotin rerereda o majak udial i. ³³ Kaun o ap kotin majani *on* i: Ki jan jut ni nä om akan, pwe waja koe u ia me jarau! ³⁴ I kilaner kankaneraner en nai aramaj akan, o I roner ar janejan, ap kodi don kamaio wei ir ala. Ari kodo, I pan kadar uk alan Äkipten! ³⁵ I Mojej, me irail mamaleki ni ar indinda: Ij me kajapwil uk ada, pwen at jaumaj o jaunkapun? I me Kot kotin poronela, en jaumaj o jaunkamaur ki lim en tounlan o, me kotin pwara don i nan tuka teketek. ³⁶ Iei i, me kalua ir jan o wiadar manaman o kilel akan nan jap Äkipten, o nan jed waitata, o nan jap tan jaunpar paeijok. ³⁷ I Mojej, me majani *on* men Ijrael: Kot pan kotiki *on* komail jaukop amen jan nan ipwin ri omail ol akan dueta nai, i me komail en peiki *on*! ³⁸ Iei i, me mi nan momodijou nan jap tan ren tounlan o, me kotin mamajani *on* i pon nana Jinai, o me kotin ieian jam atail akan me kotin aleer majan en kamaur, pwen uje don kit. ³⁹ Me jam atail akan kan peiki *on*, ap jiken wei jan irail i, o nan monion arail re men japalan Äkipten, ⁴⁰ Potoan *on* Aron: Wiai *on* kit at kot akan, me pan tion mo at, pwe je jaja, da me wiaui *on* Mojej, me kalua kit jan nan Äkipten! ⁴¹ Irail ari wiadar dikedik en kaupul amen ni ran oko, o mairon *on* kilel en ani mal o, o perenki, wiawia kan en pa arail. ⁴² Kot ap kotin jaupei jan irail o kotin mueid *on* irail ren kaudok *on* uju pan lan akan duen a intinidier nan puk en jaukop akan: Iaduen komail men Ijrael, komail maironki *on*

ia man akan nan jap tan ni par paeijok? ⁴³ Melel komail waroki *on* mol *on* en Molok, o uju en omail kot Rempan, dikedik kai, me komail wiadar, pwen poni; a I pan kajapoke komail la palila jan Papilon. ⁴⁴ Mol en kadede mi ren jam atail akan nan jap tan duen majan en i, me kotin mamajani *on* Mojej, me ren wiada duen kilel o, me a kotin udialer. ⁴⁵ Me jam atail akan pil aleer, ap ian Iojua wala ni ar japaneki jap en men liki kan me Kot kotin koko wei mon jilan en jam atail akan lao lel muein Dawid. ⁴⁶ Me konekon ren Kot o kotin anane kauadan Kot en Iakop mol eu. ⁴⁷ A Jalomo me kotin kauada tanpaj eu. ⁴⁸ A Waja lapalap jota kin kotikot nan mol, me pa en aramaj wiadar duen jaukop o kin katitiki: ⁴⁹ Nanlan deu i, o jappa utipa i, me Kaun o kotin majani. A im da, me komail men kauadan ia, de ia waja, I en kamol ia? ⁵⁰ Kaidin pa i, me wiadar mepukat karoj? ⁵¹ Komail me katiwo o jo jirkom-jaij nan monion o jalon omail, komail kin kaokaoe Nen jarau anjau karoj, komail kin dueta jam omail akan. ⁵² Ij ren jaukop akan me jam omail akan jota kaloke? O re kamata ir ala, me kopador Pun men et, me komail panalar o kamatar. ⁵³ Komail me aleer kapun ren tounlan kan, ap jota kapwaiada. ⁵⁴ Irail ronadar mepukat, ap olar nan monion arail o re teterok ni *on* i. ⁵⁵ A Jtepanuj dir en Nen jarau kankakil nanlan o udial en Kot a linan o Iejuj a kotikot ni pali maun en Kot, ⁵⁶ Ap katitiki: Kilan, i ududial nanlan kan ar ritida, o Nain aramaj a kotikot ni pali maun en Kot. ⁵⁷ Irail ap weriwereda o pinale jalon arail o wiaki eu tana don i. ⁵⁸ Irail lao jikenewei jan nan kanim o, rap kate i. A jaunkadede kan pwilikidier ar likau ni nä en manakap amen, me ad a Jauluj. ⁵⁹ Irail ari kate Jtepanuj ni a kapakap o inda: Main Iejuj, re kotin kajamo nen i! ⁶⁰ I ari kelepuki o nil laudeda: Main re der kapokon *on* irail dip wet. A inda met, ap mairidi o ari.

8

¹ A JAULUJ pil peren kida a kamela. A ni ran ota anjaun kamekam en momodijou en Ierujalem tapida; karoj ap muei pajan nan jap en Iudäa o Jamaria, wanporon

akan me jo. ² A ol lelapok kai jarepedi Jtepanuj o maieiki i kaulap. ³ A Jauluj me kamueit pajan momodijou o kuli on im karoj, wala ol o li karoj, kajedi on irail nan imaten. ⁴ A irail me muei pjaner, kakan jili padapadak duen majan o. ⁵ Pilipuj ap kotilan kanim en Jamaria eu o padaki on irail duen Krijtuj. ⁶ A aramaj akan wiaki eu peiki on meakan, me Pilipuj padaki on irail. Re roneron i o kilan kilel akan me a wiadar. ⁷ Pwe nen jaut keredi jan ren me toto ni ar weriwer laud. O me kokon madak o nä danidan toto me kelailadar. ⁸ O peren me lapalap nan kanim o. ⁹ A ol amen ad a Jimon, me kin wun ani maj o, kotokotaue men Jamaria, me inda duen pein i, me i me lapalap. ¹⁰ A irail karoj peiki on i, me tikitik o me lapalap akan katitiki: Men etiei manaman en Kot me lapalap. ¹¹ A re kin peiki on i, pweki a kin kotokotaue irail jan maj kokodo. ¹² A re lao kamelele Pilipuj, me padaki duen ronamau en wein Kot o duen mar en Iejuj Krijtuj, rap paptajela, ol o li akan. ¹³ Jimon pil ian pojonlar, I lao paptajelar, ap waroki on Pilipuj. A lao udial kilel o manaman akan, me wiauijer, ap puriamuiki. ¹⁴ Wanporon akan me kotikot Ierujalem lao mani, me Jamaria ian duki on majan en Kot, rap poronelan irail Petruj o Ioanej. ¹⁵ Ira lao kotido, ap kapakapa kin irail, pwe re en tunole Nen jarau. ¹⁶ Pwe a jaikenta moredi on amen irail. Re paptajelar eta ni mar en Kaun Iejuj. ¹⁷ Ira ari kotiki on po 'rail lim ar akan, irail ap aleer Nen jarau. ¹⁸ Jimon lao kilaner, me Nen jarau kokido en wanporon oko ara pwil po 'rail lim ar akan, ap men ki on ira kijin moni. ¹⁹ Indada: Koma pil kotiki don ia manaman wet, pwe ma i pan pwil pon amen pa i kat, i en ale Nen jarau. ²⁰ A Petruj majani on i: Noum moni en ian uk lokidokila! Pweki om kiki on, me mana en Kot kokido moni. ²¹ Nan jota pwaij om de om tunol ni dodok wet, pwe monion om jota inen mon Kot. ²² Ari, kalukila om jued wet, o poeki ren Kaun o, ma a jota pan kotin makeki lamelam jued nan monion om. ²³ Pwe i kilaner, me koe me dir en edi katik o teniten ni me japun. ²⁴ Jimon ap japen indada: Koma kotin kapakapa kin ia ren Kaun o, pwe

mepukat, me koma majani on ia, ender pwai don ia. ²⁵ A ira lao katitiki o kotikida majan en Kaun o, ap purelan Ierujalem, o padak jili ronamau nan kijin kanim en Jamaria toto. ²⁶ A tounlan en Kaun o majani on Pilipuj: Uda kola pali air pon al o, me kodi jan Ierujalem, ko on Kaja me tan! ²⁷ I ari uda japalewei. A kilan, ol en Etiopia, jaumaj manaman en Kandaje, li nanmarki en Etiopia, me kokoaki a dipijou karoj, me kotido, pwen kaudok nan Ierujalem. ²⁸ A ni a purela jap we, a kotikot pon dakepa o dondoropwe jaukop Iejaia. ²⁹ Nen o ap kotin majani on Pilipuj: Kai on o ianala dakepa! ³⁰ Pilipuj ap tana won i, ap ronadar a dondoropwe jaukop Iejaia majani: Komui weweki, me komui doropwe? ³¹ I ari majani: Pala i pan aja, ma jota, me pan kawewe on ia? I ari poeki ren Pilipuj en kereda mondi re a. ³² A iet waja nan kijin likau o me a wadoker: Duen jip amen, me pakara wei, pwen kamela, o duen jippul, me kin nenenlata pan me kote jan wun a, iduen a jota kotin dauaja pajan jilan i. ³³ A ni a karakarak a jolar pakadeikadar. A ij me pan kak kaweweda duen jau i kan? Pwe a ieiaj wijike janer jappa. ³⁴ Jaumaj ap japen Pilipuj majani: I men poeki re omui, ij me jaukop katitiki met? Duen pein i de duen amen? ³⁵ Pilipuj ap kotiki pajan au a, padaki on i ronamau en Iejuj, tapiada nan kijin likau wet. ³⁶ A ni ara kokowei, ira lel on pil apot, a jaumaj o majani: Kilan pil o, da me karompa, me i jota paptaj ki? ³⁸ I ap majani dakepa en udi. Ira karoj ap kodi on pil o, Pilipuj o jaumaj o; i ari paptaj i. ³⁹ Ira lao kodado jan nan pil o, Nen en Kaun o ap pokada jan Pilipuj. Jaumaj o ap jolar kilan i. I ari daulul kokowei popol. ⁴⁰ Pilipuj ap diarokadar Ajdod; a dadaulular, padak jili ronamau nan kanim karoj lao a lele don Jajarea.

9

¹ A JAULUJ dadaurata a linaranaraki tounpadak en Kaun akan, ap pan kame irala, o kola ren jamero lapalap o, ² Poeki re a kijin likau on jinakoke en Damajkuj akan, pwe ma a pan diar meamen, me ianala

lamalam, ol de li i en jali irail edi o kalualan Ierujalem. ³ A ni a japajapal kokola koren ion Damajkuj, marain eu kodido jan nanlan, jereda i. ⁴ Ni a pupedi nani pwel, ap ronada nil eu, me majani on i: Jaul, Jaul, da me koe kame kin ia? ⁵ A ap inda: Ij komui Main? A kotin majani: Nai Iejuj, me koe kin kame. ⁶ Paurida, kolan nan kanim en, nan a pan loki on uk, me koe en wiada. ⁷ A ol oko, me ian i kokola, japaimokid, pwe re ronadar nil o, ap jota amen me re kilanadar. ⁸ Jauluj paurida jan nan pwel, maj a papad eta, ap jota kilan meamen. A re kolokol pa a, kalualan i Damajkuj. ⁹ I ari jota kilan waja pon jili pon. A jo kan de nim meakot. ¹⁰ A tounpadak amen mi Damajkuj, ad a Ananiaj me Kaun o kotin majani on ni kajanjal eu: Ananiaj! I ari potoan on: Iet nai Main! ¹¹ Kaun o ap kotin majani on i: Paurida kowei on nani al o, me ad a Inen, ap idok nan im en Iudaj amen, me mar a Jauluj en Tarjuj. Pwe kilan, a kapakap ¹² A kilaner ol amen ni kajanjal eu, me ad a Ananiaj, me ko don i o pwil poa pa a kan, pwe a en kilanki waja. ¹³ A Ananiaj potoan on: Main, i ronadar ren aramaj toto duen ol men et, duen a kin kaokaoe japwilim ar jarau kan, me mi Ierujalem. ¹⁴ O a aleer jan ren jamero lapalap akan manaman, en jaliEDI karoj, me kin likwir on mar omui. ¹⁵ A Kaun o kotin majani on i: U kowei, pwe iei ol o, me I piladar, en wala mar ai ren men liki o nanmarki kan o men Ijrael. ¹⁶ Pwe I pan kajanjale on i duen won a pan kamekameki mar ai. ¹⁷ Ananiaj ari kola, pedelon on nan im o, pwil poa pa a pokon, indada: Ri (ai) Jaul, Kaun o me kotin porone ia do; iei Iejuj, me kotin pwara don komui nani al o ni omui kokodo, pwe komui en kilanada waja o dire kila Nen jarau. ¹⁸ A madan likamata un en mam akai, me pupedi jan ni maj a, i ari kilanadar waja o udar pap-taijelar. ¹⁹ I lao manaer, ap kelailadar, ap mimieta ren tounpadak en Damajkuj akan ran akai. ²⁰ A madan padapadak nan jinako ke kan duen Iejuj, me i japwilim en Kot. ²¹ A karoj, me roneron i, puriamui kila indada: Kaidin i, me kin kaokaoe ir, me kin likwir on mar wet nan Ierujalem

o kodo waja et, pwen jali ir edi, kalua ren jamero lapalap akan? ²² A Jauluj me manaman kokoda o kapinada Juj oko, me kaujon Damajkuj ni a kawewedar, me i me Krijtuj. ²³ Kadekadeo murin ran toto Juj oko kapun pena en kamela i. ²⁴ A Jauluj roner, me re majamajan i; irail pil majamajan wanim akan ni ran o ni pon, pwen kamela i. ²⁵ A tounpadak kan ale i ni pon apiekiDI kopou eu jan pon kel o. ²⁶ A Jauluj lao pwara don Ierujalem a jojon waroki on tounpadak kan, irail karoj majak i, pwe irail jota kamelele, me i tounpadak amen. ²⁷ A Parnapaj ale i o kare don i ren wanporon akan, o katiti on irail, duen a kilanadar Kaun o nani al o, o me a kotin majani on i, o duen a jo majak padapadaki ni mar en Iejuj nan Damajkuj. ²⁸ I ari ian irail er kotin pedepedoi jan o pedepedelon on nan Ierujalem o padaki aima ni mar en Kaun o. ²⁹ I o men Krik kai majan o akamai pena, a re jon kamela i. ³⁰ Jaulan kan lao ajaer, ap ian i kolan Jajarea, ap kadaralan i Tarij. ³¹ A momodijou kan ap popol o pwaidar nan Iudaa, o Kalilaa, o Jamaria, o re weweid ni majak en Kaun o, o toto kilar popol en Nen jarau. ³² A Petruj lao kakan jili nan jap akan, a pil kotila ren me jarau kan, me kaukaujon Lida. ³³ A diaradar aramaj amen waja o, me ad a Aneaj, me wonon par walu, pwe me kokon danidan. ³⁴ Petruj ari majani on i: Aneaj. Iejuj Krijtuj kakel uk ada. Paurida, pein lim pena ki om! I ari paurida madan. ³⁵ A karoj me kaukaujon Lida o Jaron, kilanada i, re ap wuki on Kaun o. ³⁶ A tounpadak li amen mi Ioppe, me ad a Tapea (iet wewe: Torkaj), i me dir en wiawia mau kan o kijakij wei. ³⁷ A kadekadeo ni ran oko a jomaudar o melar. Irail lao duper i, ap nekidala nan pera poa. ³⁸ A Lida me koren ion Iope. Tounpadak kan lao roner, me Petruj kotikot waja o, rap kadarala ol riamen re a, poekipoeki: Kom der peikajal, koti don kit! ³⁹ Petruj ari kotida ian ir ala. I lao pwarado, re ap ukadala i pera poa, o li odi karoj u impa, janejan o kapwarda jakit o likau kan, me Torkaj wiadar ni a mimi re 'rail. ⁴⁰ A Petruj kiiei jan ir karoj, ap kelepuki kapakap, ap jaupei on kalep o

majani: Tapea, paurida! I ari pad pajan, kilanada Petruj, ap modadar. ⁴¹ I ari koledi pa a, kauada i. A lao eker pena me jarau i o li odi kan, ap kajale *on* irail i a maureda. ⁴² Ari a loki jili nan Iope, o me toto pojona Kaun o. ⁴³ I ari kotikoteta Iope ran toto ren jaun me wiada kil en man amen, me ad a Jimon.

10

¹ OL amen mi Jājarea ad a Korneliuj, me jaumaj en pwin en jaunpei eu, me ad a men Italien, ² Me lelapok o majak Kot ianaki toun im a karoj, me poden kijakij *on* aramaj, o kapakap *on* Kot anjau karoj. ³ A majani ni kajanjal eu tounlan en Kot amen, me pwara *don* i ni klok jilu, majani *on* i: Korneliuj! ⁴ A kankakil i o majakadar, potoan *on*: Main, dakot? A kotin majani *on* i: Om kapakap akan o koleir leler wajailen Kot. ⁵ Koe ari kadar won Iope ol akai, ukedo Jimon, me pil ad a Petruj, ⁶ Me kin kairu ren Jimon jaun wia kil en man, me im a jal *on* jed; ⁷ A tounlan o, me kotin mamajani *on* i, lao kotilar, ap ekeredo na ladu riamen o jaunpei lelapok amen, me kin mi re a anjau karoj. ⁸ A lao majani *on* irail mepukat karoj, ap kadar ir alan Iope. ⁹ A mandan ran o ni ar japajapalwei o koren ion kanim o, Petruj ap kotila pon im o, pwen kapakap impan klok eijokriau. ¹⁰ Ap men jakadar o a pan jak. A ni ar kaonopadan i, ap majani kajanjal eu: ¹¹ A kilaner nanlan a ritidar o ed eu likamata tein pwainok kalaimun kokodi, me imwi kan pukopuk pena o pwilidi *on* nani pwel. ¹² Jon en man en jappa karoj mi lole, me kin aluki pa, o me laualo, o man korop kai, o manpir en pan lan. ¹³ O nil eu peidi *don* i majanier: Petruj, paurida, kamela o mana! ¹⁴ A Petruj potoan *on*: Kaidin Main, pwe i kaikenta mana me mal kot, de me jamin. ¹⁵ A nil o majani *on* i kariapak: Meakot, me Kot kamakelekeladar koe der mamaleki! ¹⁶ Mepukat wiauier pan jilepak! Ed o ap kapuredalan nanlan. ¹⁷ A Petruj ni a kotin ponepon kidar wewe en kajanjal o, me a majanier, kilan, ol oko me pakadarado jan ren Korneliuj, ap rapaki im en Jimon o uda pan wanim o, ¹⁸ O likilikwir pepeidok, ma Jimon, me pil mar a Petruj kotikot waja

o. ¹⁹ A Petruj ni a kotin madamadaua duen kajanjal o, Nen ap kotin majani *on* i: Kilan ol jilimen raparapa kin uk. ²⁰ Uda o kodiwei ian irail o jo peikajal, pwe Nai me kadar irail do. ²¹ Petruj ap kodilan ren ol oko, majani: Kilan, iet nai, me komail raparapaki. Da karepen omail kodo? ²² Irail inda: Korneliuj jaumaj en jaunpei amen, ol pun amen, me majak Kot, o kalok mau ren Juj akan karoj, me manier jan ren tounlan jarau en Kot amen, en poron *don* komui, en kotido nan tanpaj a, pwen mari jan komui majan akan. ²³ I ari kajamo ir lon o kinte kin irail er. A mandan ran o a kotin ian ir wei; o jaulan en Iope kai pil ian i. ²⁴ A mandan ran o re leler Jājarea. A Korneliuj kapokon pena jau i o kompokepa kan ap auiaui irail. ²⁵ A Petruj lao pedelon *on*, Korneliuj ap tu *on* i o pupedi *on* ni aluwilu a o kaudok *on* i. ²⁶ A Petruj kauada i indada: Uda, pwe nai pil aramaj amen. ²⁷ A ni ar majan pena, ap pedelon *on*, diaradar me toto momod pena. ²⁸ I ari majani *on* irail: Komail aja, me a jota inen, ol en Juj amen en pat *on* men liki amen de kola re a. A Kot kotin kajale *on* ia, i ender mamaleki de jauteki amen aramaj. ²⁹ I me i koki do o jo peikajal ni ar idok ia. Ari, i men kalelapok, da karep en omail eker ia do? ³⁰ Korneliuj ap majaniada: Mon pon pa pon nai kaijejol lel auer wet. A ni klok duau i kapakap nan im ai. A kilan, ol amen me kot mo i, mi nan likau linalin, ³¹ O majani: Korneliuj, om kapakap me pwaida, o om koleir leler kupur en Kot. ³² Ari, ilakilan Iope, pwe Jimon me pil ad a Petruj, en kodo. A kakairu nan im en Jimon jaun wia kil en man, me jal *on* jed. A lao pwarado, a pan padapadaki uk. ³³ Nai ari pitipit ilakilan komui, a meid mau omui pwarador. Ari iet kit karoj janjal mon Kot, pwe jen ron meakan, me Kot majani *on* komui. ³⁴ Petruj ap kotiki pajan jilan i indada: Melel, i ajaer, me Kot jota kin kotin lipilipiliki aramaj, ³⁵ A nan jap karoj meamen majak i o wiawia me pun, nan i me konekon re a. ³⁶ Majan o me a kotin kadara *don* men Ijrael, en kaire kin irail popol ren Iejuj Krijtuj. (Nan i me Kaun pan meakaroj). ³⁷ Komail aja majan me kalok jili me tapidar nan Kaliläa lel

Iudäa pon murin paptaij, me Ioanej wiada padak due. ³⁸ Duen en Kot a kotin keiekier Iejuj en Najaret Nen jarai o manaman, me kotin kakan jili wiawia mau o kakeladar me tanwar en tewil, pwe Kot kotin ieian i. ³⁹ A kit karoj me jaunkadede en meakaroj, me a kotin wiadar nan jap en Juj akan o pil Ierujalem, me re pajuredi on nin tuka o kamatalar. ⁴⁰ Nan i me Kot kotin kaiajadar ni ran kajilu o kajaleda i. ⁴¹ Kaidin on aramaj karoj, pwe on jaunkadede kai, me pilipildar ren Kot, kit me ian i jak o urak murin a iajadar jan ren me melar akan. ⁴² I ari majani on kit, jen padapadak on aramaj o kadede melel, me i, me Kot kotin piladar, pwen Jaunkapun pan me maur o me melar akan. ⁴³ A jaukop karoj kin kadede duen i, me dip en ir karoj, me pojon i, pan lapwada pweki mar a. ⁴⁴ A ni Petruj kotikida majan pukat Nen jarai ap moredi pon karoj, me roneron padak o. ⁴⁵ A me pojon akan, kijan jirkomjaij, karoj me ian Petruj pwarador, puriamuiki, me Nen jarai pil moredi pon men liki kan. ⁴⁶ Pwe re ronadar ar lokaia kida nil toror kapina Kot. Petruj ap majanier: ⁴⁷ Ij me pan inapwiedi pil, me mepukat ender paptaijela, pwe re aleer Nen jarai dueta kitail? ⁴⁸ I ari majani, me ren paptaijela ni mar en Iejuj Krijtuj. Irail ap poeki, a en mimieta re 'rail ran akai.

11

¹ WANPORON o jaulan kan, me mi Iudäa, ronadar, me men liki kan pil aleer majan en Kot. ² Petruj lao pwarador don Ierujalem, me kijan jirkomjaij oko ap akamai on i indada: ³ Kom pwarala ren ol akai me jo jirkomjaij oko o mana re 'rail. ⁴ A Petruj pikikidi majani on irail karoj me wiauier irerokedo majani: ⁵ Nai mi nan kanim Iope via kapapak. O ni ai wukilar, i kilaner kajanjal eu: Ed eu kodido jan nanlan likamata tein pwainok kalaimun eu, me imwi kan pukopuk pena o a kodido imp ai. ⁶ Ni ai kankakil, i ap diar o kilaner man aluki pa en jappa kai, o man laoalo, o man korop, o manpir en pan lan. ⁷ Nai ari ronadar nil eu, me majani on ia: Petruj, paurida, kamela o mana! ⁸ A nai potoan on: Kaidin Main, pwe jota me mal kot, de me jaut kin

ko on nan au ai. ⁹ A nil kariapak japen jan nanlan: Meakot me Kot kamakelekedar, koe der mamaleki! ¹⁰ Mepukat wiauier pan jilepak, ap apdar nanlan. ¹¹ A kilan, madan ol jilimen kajinenda mon im, me i mi lole, me pakadara don ia jan Jäjarea. ¹² A Nen kotin majani on ia, i en ian irail wei jo peikajal; a jaulan wonemen pukat pil ian ia. Kit ari pedelon on nan im en ol o. ¹³ I ari kaire kin kit, duen a kilaner tounlan o kotikot nan im a, majani on i: Kadara won Iope ol akai, me pan ukedo Jimon me pil ad a Petruj, ¹⁴ Me pan padaki on uk, me koe o noumui kan karoj pan maur kila. ¹⁵ Ni ai pikikidi padak, Nen jarai ap moredi on po 'rail, dueta a kotin moredi on po 'tail ni tapi o. ¹⁶ Nai ari tamanda majan en Kaun o, me a kotin majani: Melel, pil me Ioanej paptaij kier, a komail pan paptaij kila Nen jarai. ¹⁷ Ari, ma Kot kotin kijakija irail dueta a kotin kijakija kitail er, kitail me pojonlar Kaun Iejuj Krijtuj, ij nai, pwe i en kak palian Kot? ¹⁸ Irail lao ronadar mepukat ap nenenla o kapina Kot indada: Nan Kot pil kotiki on men liki kan en kalula, pwen maurela. ¹⁹ A me mui pajan ni anjau en kamekam en Jtepanuj, kakan jili lel Pönijien, o Jipern, o Antiokien o jota padaki on meamen pwe Juj akan eta. ²⁰ A nan pun arail ol akai mia, men Jipern o Kirene, me pwarador don Antiokien, ap pil padaki on men Krik ronamau en Kaun Iejuj. ²¹ A lim en Kaun o ieian irail o me toto pojonlar wuki on Kaun o. ²² Ron en mepukat ap peidon momodijou en Ierujalem. Ir ari poronelar Parnapaj, pwen kokola lel Antiokien. ²³ I lao pwarador o kilaner mak en Kot, ap peren kidar o panau irail karoj, ren kelail ni monion arail o podidi on Kaun o. ²⁴ Pwe i me ol kelail o mau amen, me dir en Nen jarai o pojon. A aramaj toto me wuki on Kaun o. ²⁵ A ap kola Tarjuj rapaki Pauluj. ²⁶ A lao diaradar i, ap ukedo i Antiokien. Ira ap mimi ren momodijou par eu o padapadaki on me toto. A nan Antiokien tounpadak kan tapidar adaneke japwilim en Krijtuj akan. ²⁷ A ni ran pukat jaukop akai ko don Antiokien jan Ierujalem. ²⁸ A amen irail, me ad a Akapuj me u kokopki Nen,

me muei lek lapalap pan kipadi jappa; ari, a pwaidar ni muein Klaudiu. ²⁹ A irail inauki pena, me re pan kijakija jaulan kan, me mi Ierujalem duen ar kapwapwa amen amen. ³⁰ Mepukat re wiadar; re kadar won jaunkoa kan Parnapaj o Pauluj me wala.

12

¹ I ANJAU nanmarki Erodej pikikidi kame akai nan momodijou. ² I ari kamata kila kodlaj Iakopuj ri en Ioanej. ³ A lao kilaner, me Juj oko peren kidar, ap pil jaikidi Petruj. Nan i anjaun prot jomut. ⁴ A jaikidi i o kilan i nan imaten, o kajilaki i pwin en jaunpei paieu. Pamen me wia eu pwin, pwe murin paja a men kajale on pokon i. ⁵ Petruj ari jenjal nan imaten a momodijou poden kapakapki i ren Kot. ⁶ Ponpon mon Erodej pan kajanjaleda i, a jaimokela nan pun en jaunpei riamen, jalikidi jal mata riapot. A jilepa ko majamajan imaten mon wanim ko. ⁷ A kilan, amen tounlan en Kaun o pwarado o marain eu jarada nan imaten o. I ari pikir Petruj ni panepan o kapaurida i majani: Paurida pitipit! Jal mata ko ap pupedi jan ni lim a kan. ⁸ A tounlan majani on i: Pirapirada o juteda! I ari wiadar met. A ap majani on i: Upupedi o idauen ia do! ⁹ I ari pedoido jan o idauenla i, o a jota dedeki, me melel en tounlan a wiawia. Pwe a kiki on, me a auramandar. ¹⁰ Ira lao kotin daulier pwin en jilepa kaieu, o kariau, ira ap lel on wanim mata, me jalon kanim, i me pein ritida mo 'ra. Ira ari kotila pon al apot. A tounlan ap madan kotin rir jan mo a. ¹¹ A Petruj lao dedeki me wiaui, ap majaniada: I ap aja melel, me Kaun o kotin poronedo japwilim a tounlan o kapit ia jan ni pa en Erodej o jan en Juj akan ar majamajan. ¹² A ni a kotin madamadaua, ap lel on im en Maria in en Ioanej, me pil ad a Markuj, waja me toto pokon ia wia kapakap. ¹³ A ni en Petruj a letelet ni wanim o, lidu men, ad a Rode, ap pwara don ron. ¹⁴ A lao aja kapitie en Petruj, a jota ritinada wanim o pweki a peren. A a tanlon katitiki, me Petruj kot mon wanim o. ¹⁵ A irail indai on i: Koe iakala. A i kelail indada, me melel. Re ap inda: Kaidin i, a japwilim a tounlan

o. ¹⁶ A Petruj wiawia leteleteta. Irail lao ritinada o kilaner i, re ap puriamui kilar. ¹⁷ A i olole irail, en nenenla. A ap majani on irail duen Kaun o, me kotin kalua i jan nan imaten o, o pil majanier: Kaireki Iakopuj o jaulan kan mepukat! I ap kotiei jan kotilan ekij waja. ¹⁸ A lao ran pajaner, jaunpei kan ap puriamuiki kaulalap en Petruj a pitilar. ¹⁹ A Erodej lao idok o jo diaradar, ap itetokenkone jilepa ko o majani, ren kamela. I ari kotilan Jajarea jan Ierujalem kaukaujon ia. ²⁰ A Erodej onionidar pan men Tiruj o Jidon, re ap wiaki eu poto don i kadekadeke Plajtuj jaunkoa en nanmarki o poeki muei mau, pwe re kin memaureki jap en nanmarki. ²¹ A kadekadeo eu ran Erodej ap purion likau en nanmarki, kaipokedi pon mol o kapakaparok on irail. ²² A aramajakan nijinij indada: Nan i kapitie en kot amen, a kaidin en aramaj. ²³ A madan amen tounlan en Kaun o poki i, pweki a jo wauneki Kot. A maaj akan me kanala i; i ari mela. ²⁴ A majan en Kot pwaida o lok jili. ²⁵ Parnapaj i Pauluj puredo jan Ierujalem, ira lao kanikielar ar dodok, o ira pil ukedo Ioanej, me ad a Markuj.

13

¹ NAN momodijou en Antiokien jaukop o jaunpadak kai mia. Iet akan: Parnapaj, o Jimeon me pil ad a Niker, o Lujuj men Kirene, o Manaen, me ian monjap Erodej apwalidar, o Jauluj. ² A ni arail papa on Kaun o, o kaijejol, Nen jaraui ap kotin majani: Katorore jan on ia Parnapaj o Jauluj, pwen wia dok eu, me I ki on ira er! ³ Irail ap kaijejol o kapakap o kidan po 'ra pa ar, re ap kadar ira wei. ⁴ Ira ari me pakadara kila Nen jaraui ap kotila Jeloijia, waja ira kereda pon jop pot tanalan Jipern. ⁵ Ira lao mi Jalamij, ap padaki duen majan en Kot nan jinakoke en Juj akan. A Ioanej papa men pil ian ira. ⁶ Irail lao kakan jili nan dake lel kanim Papoj, rap diaradar ol amen, me kin kati ani, jaukop likam amen, kijan men Juj, ad a Par Iejuj, ⁷ Me kin mi ren Jerkiuj Pauluj ol lelapok amen. I me ekere don i Parnapaj o Jauluj, pwe a men roneron majan en Kot. ⁸ A Elimaj widinak

(pwe i wewe en ad a) palian ira, pwen kapure jan jaumaj ni pojon o. ⁹ Jauluj, me pil adaneki Pauluj, dir en Nen jarau, kankakil i, ¹⁰ Indada: Koe meid dir en widin o mejued, o nain tewil o me kailonki me pun karoj. Koe jota pan dukedi jan palian al inen en Kaun akan. ¹¹ A kilan met, lim en Kaun o mi po om. A koe pan majkun, ap jolar kilan katipin anjau kij. Ari, a madan ediedelar o rotalar; i ap raparapaki jili men ale pa a, en kaweid i. ¹² Jaumaj lao majani me wiauiet, ap pojonlar, pwe a puriamuiki padak en Kaun o. ¹³ Pauluj o a warok kai ap kotila jan Papoj tanatan ko don Perke nan wein Pampilia. A Ioanej muei jan ira, purelan Ierujalem. ¹⁴ A ira majalewei jan Perke o kotilan Antiokien en Pijidien o kotilon on nan jinakoke ni ran en japat kaipokedi. ¹⁵ A lao nikier ar dondoropwe kapun o jaukop akan jaumaj en jinakoke kai ap ilakilan ira majani: Ri (at) oko ma majan en panau pot on aramaj pukat mi re oma, koma ari kida! ¹⁶ Pauluj ap kotida ololeki lim a majani: Ol en Ijrael komail o me kin majak Kot, komail en ron! ¹⁷ Kot en men Ijrael pukat, me kotin piladar jam atail akan o kapakapaiada aramaj oko ni ar kakairu jili Äkipten, o lim a manaman, me a kotin kalua kin irail jan waja o. ¹⁸ A impan jaunpar paeijok a kotin apapwali irail nan jap tan. ¹⁹ Kadekadeo a lao kotin koko jan wei iju nan Kanaan, ap kotin nek on irail jap arail. ²⁰ O murin met a kotiki on irail jaunkapun kan irerokedo par papuki limeijok lel on jaukop Jamuel. ²¹ A jan ni anjau o re inon ion nanmarki amen. Kot ap kotiki on ir Jaul nain Kij, ol en kadaudok en Peniamin amen, jaunpar paeijok. ²² A lao kajapokelar, ap kotiki on irail Dawid, pwen nanmarki, me a pil kotin kileledier majani: I diaradar Dawid nain Ieje, ol amen duen inon en monion i, me pan wiada injen ai karoj. ²³ Jan nan kadaudok a Kot kotikido Iejuj, pwen Jaunkamaur pan men Ijrael, duen japwilim a inau. ²⁴ Murin Ioanej a kotin padaki on men Ijrael karoj duen paptaij en kalula mon a kotido. ²⁵ A Ioanej lao kapwaiada japwilim a dodok, ap kotin majani: Ij me komail lamelame me nai? Kaidin nai i. A kilan amen kotido, kijin

jal en japwilim a jut i jowar en lapwada. ²⁶ Komail ol o ri ai kan, komail kadaudok en Apraam, o meamen me majak Kot re omail, padak en kamaur pot et pakadara don komail. ²⁷ Pwe me kaukaujon Ierujalem o ar jaumaj akan kapwaiada kokop en jaukop akan, me kin wadawad ni japat akan karoj ni ar kadeikada i, pweki re jaja i. ²⁸ A jota me re diaradar, me a kak kamata kila. Ari jo, re poeki ren Pilatuj, me a en kamatala i. ²⁹ Irail lao kapwaiada karoj, me intinkidi i, re ap kidi jan i nin tuka o kidi i nan joujou o. ³⁰ A Kot me kotin kaijada i jan ren me melar akan. ³¹ O ran toto me a kotin pwara don me ian i kotilan Ierujalem jan Kaliläa, me japwilim a jaunkadede on aramaj akan. ³² A kit padaki on komail ronamau duen inau on jam atail akan, ³³ Me Kot kotin kapwai on kitail nairail jeri kan, ni a kotin kaijadar Iejuj duen a intinidier nan pjalm kariau: Koe nai Ol, I kanaitik uk adar ran wet. ³⁴ A duen a kotin kaijada i jan ren me melar akan, pwen der mor pajan, i me a kotin majanieki met: I pan ki on komail pai melel en Dawid akan. ³⁵ I me a pil majanieki ekij waja: Re jota pan kotin mueid on, japwilim ar Jarau o pan mor pajan. ³⁶ Pwe Dawid lao kapwaiada a papa on kupur en Kot ni a anjau, ap jaimokelar, a Jaredier impan jam a ko, ap mor pajan. ³⁷ A i me Kot kotin kaijadar, nan a jota kotin mor pajan. ³⁸ Ari ri ai kan, komail aja, me lapwa pan dip akan ren men et kin kaloki on komail. ³⁹ A me pan pojon i, nan i me punalar jan meakaroj, me komail jota kak pun kila kapun en Mojej. ⁴⁰ Ari, komail kalaka, pwe a depa pwai on komail, me jaukop akan majanier: ⁴¹ Kilan, komail me kin lalaue, puriamuiki o joredi, pwe I pan wia dodok eu ni omail anjau, me komail jota pan kamelele, ma amen pan kajokajoi on komail due. ⁴² Irail lao pedoi jan ap poekipoeki, kajoi pukat en kalok on irail ni ran en japat kokodo. ⁴³ A jarau lao nikier, men Juj o Projelit lelapok toto idauenla Pauluj o Parnapaj, me mamajani on irail o panau irail, ren podidi on mak en Kot. ⁴⁴ A ni japat kokodo karoj toun kanim o pokon pena, pwen ron majan en Kot. ⁴⁵ A

Juj akan lao kilaner pokon o, ap pepeirinki o lidere meakan, me Pauluj kaweweda; re palian o lalaue. ⁴⁶ A Pauluj o Parnapaj ap jo majak katitiki: Majan en Kot en loki don komail maj, a pweki omail kaje jan, o wia kin komail jowar on maur joutuk, kilan, je jope wei on men liki kan. ⁴⁷ Pwe iet duen me Kaun o kotin majani on kit: Nai me kajapwil uk adar, pwen marain pan men liki kan, pwe koe en kamaur jili lel jap karoj. ⁴⁸ Men liki kan lao ronadar met, ap peren kidar, o kapina majan en Kot o karoj, me kileledi on maur joutuk, pojlonar. ⁴⁹ A majan en Kaun o lolok jili nan wei kan karoj. ⁵⁰ A Juj oko kamakarada li jaupeidi lelapok o jaumaj en kanim kan, o kapei on Pauluj o Parnapaj aramaj o kajapoke ir jan nan jap arail, ⁵¹ A ira jipede jan ni aluwilu ar pwel, pwen kadede on irail, ap kotilan Ikonien. ⁵² A tounpadak kan me dir kila peren o Nen jarau.

14

¹ A IET me wiauiet nan Ikonien: Ira karoj kotilon on nan jinakoke en Juj oko, ap padapadak kelail, lao kijan men Juj o Krik toto pojlonar. ² A Juj oko, me jo pojlon, kamokimokid men liki kai o kalolap irail on jaulan kan. ³ A ira mimieta warai waja o, o aima padapadak duen kupur en Kaun o, me kotin kapwaiada majan en kupur a, ni a kotin kajaleda kilel o manaman akan ki lim ara. ⁴ A toun kanim liak toror pajan. Akai me ian Juj oko, a akai ian wanporon akan. ⁵ A moromoron lao wiauiet jan ren men liki kan o pil Juj oko ianaki ar jau-maj akan, pwen kame o kate ira, ⁶ Ira lao manier, ap pitilan kanim Likaonien, o Lijtra, o Derpe, o jap me mi imp a, ⁷ Waja o ira padapadak ronamau. ⁸ A ol amen momod Lijtra, me pat en nä luet o kokon danidan jan ni a tikitik, me jaikenta alu. ⁹ I me kin roneron en Pauluj a padak. A lao majani i, ap kotin kajaiada, me a pojlon itar on en kakelailada, ¹⁰ Ap kotin kapitie lauded a majani: Ukida nä om! I ari majiokadar o aluwei. ¹¹ Aramaj lao kilaner, me Pauluj kotin wiadar, rap nilada kapitiki nin lokaia en Liakonien: Kot akan wia aramajala ap koti don kitail. ¹² Irail ari ki on mar en Parnapaj Iupiter, a Pauluj Merkuriuj, pweki a

kaunda kaparok. ¹³ A jamero en Iupiter, me kin mi mon kanim o, ap wado kau ol o al en tuka kai mon kanim o, ap men ian pokon o wia mairon ijij. ¹⁴ A wanporon oko Parnapaj i Pauluj lao mani mepukat, ira ap ter pajan ara likau o tan won nan pun en aramaj akan likelikwir: ¹⁵ Main ko, da me komail wiawiaki mepukat? Kit aramaj dueta komail, ap padaki on komail, pwe komail en wuki jan kot mal pukat, wuki on Kot ieiaj, me kotin kapikadar lan, o jappa, o jed, o audepa 'rail karoj. ¹⁶ Me kotin mueid on toun jap karoj en wia pein injen ar maj o. ¹⁷ Ari jo, a jota kotin okila pein i, pwe a kotin wiawia mau o kotiki on komail katau jan nanlan o rak o, o kadireki nan monion omail mana o peren. ¹⁸ Ira kotin majani mepukat, a ekij ta, ira jota kak katukiedi en pokon o ar pan mairon on ira. ¹⁹ A Juj oko ap kodo jan Antiokien o Ikonien, kamakarada aramaj. Ir ari kate Pauluj o uradokilan likin kanim o, re ap kiki on, me a matalar. ²⁰ A ni en tounpadak kan ar kapil pena i, a kotida ap kolon on nan kanim o, a manda a ian Parnapaj koieila Derpe. ²¹ Ira lao padapadak ronamau nan kanim o, o kajaulanalar me toto, ira ap purela Lijtra, o Ikonien, o Antiokien. ²² Ira kakelada nen en tounpadak kan o panau irail, me ren dadaurata pojlon, o me kitail en leleki wein Kot kamekam toto. ²³ Ira lao kajapwilada jaunkoa kai nan momodijou karoj, ap kapakap o kaijejol, ap kapakapa ki irail ren Kaun o me re pojlonar. ²⁴ Ira kakan jili Pijidien ap lel on Pampilien. ²⁵ Ira lao padaki duen majan o nan Perke, ap kotilan Atalien. ²⁶ A jan ni waja o ira tanalan Antiokien, waja ira japwile kidar mak en Kot on dodok o me ira kapwaiadar. ²⁷ Ira lao pwarador, ap kapokon pena momodijou, rap kotin kajoia on irail duen en Kot a kotin wiaki ira, o duen a kotin ritinada wanim en pojlon en men liki kan. ²⁸ Ira ap kotikot warai ren tounpadak kan.

15

¹ A AKAI me kodido jan Iudäa, ap padaki on jaulan kan: Ma komail jota jirkom-jaij duen tiak en Mojej, komail jota pan kak maurela. ² A irail lao liak toror pajan o akakamai on Pauluj o Parnapaj,

re ap inauki pena, me Pauluj i Parnapaj, o pil akai irail en kotidalan Ierujalem ren wanporon o jaunkoa kan pweki mepukat. ³ Momodijou ap likid ir wei lao ekij waja. Irail ap weweid nan Pönijien o Jamaria o kajokajoiada duen en men liki ar wukila. Irail ari kaperenda meel jaulan kan karoj. ⁴ Irail lao lel Ierujalem, momodijou o wanporon, o jaunkoa kan ap kajamo ir. Irail ap katitiki meakan, me Kot kotin wiaki irail er. ⁵ A akai kijan pwin en Parijër, me jaulanalar, me uda indada: Me pun, en jirkomjaij ir ala, o kapi on irail, en wiawia kapun en Mojej. ⁶ A wanporon o jaunkoa kan pokon pena, pwen kaparok duen met. ⁷ Irail lao kapukapun pena warailar, Petruj ap kotida majani on irail: Ri ai kan, komail aja, me maj o Kot kotin pil ia dar jan nan pun omail, pwe men liki kan en rona jan nan au ai majan en ronamau o pojonla. ⁸ A Kot me kotin ereki monion en aramaj, kotin kadede irail o kotiki on irail Nen jarau dueta kitail, ⁹ O a jota kotin wiada irair eu nan pun en kitail o irail ni a kotin kamakel monion arail ki pojon. ¹⁰ Ari, da me komail kajonejonki Kot, en kidan pon pop en tounpadak kan lopu eu, me jam atail akan o pil kitail jota kak wa. ¹¹ A kitail kin kamekamelele, me kitail pan kamaureki mak en Kaun Iejuj Krijtuj dueta irail. ¹² A pokon o nenenlata o roneron en Parnapaj i Pauluj ara katiti duen manaman oko o kilel kai, me Kot kotin wia kidar lim ara nan pun en men liki kan. ¹³ Irail lao nenenlar, Iakopuj ap kaparok majanida: Ri ai kan komail ron ia! ¹⁴ Jimon me kajoiada duen en Kot a kotin pwara don men liki kan ni tapi o pwen pili jan irail kainok eu on mar a. ¹⁵ Pwe iduen majan en jaukop akan duen a intinidi: ¹⁶ Murin mepukat I pan puredo o kawiliakapada im en Dawid, me ronki pajaner, o pur on kauada waja me olar. ¹⁷ Pwe luan aramaj akan en raparapaki Kaun o, pil men liki kan, me wan ad ai, iei me Kaun o majaniadar, me kin kotin wiawia. ¹⁸ Mepukat me lolok jan ni tapi o. ¹⁹ Ari iet me i kajaiuadi, kitail ender katoutoui irail me wuki on Kot jan ren men liki kan. ²⁰ A jen intine won irail, ren liki jan kajaut en kot

mal akan, o nenek, o man mopelar akan, o nta. ²¹ Pwe jan maj kokodo jaunkawewe en Mojej kin mi nan kanim karoj, pwe re kin padapadak duen i nan jinakoke kan ni ran en japat akan karoj. ²² Wanporon o jaunkoa kan, o momodijou ap maukidar, en pilada ol akai jan ar pokon o porone ira wei ian Pauluj i Parnapaj, en kotila Antiokien: Iudaj, me pil ad a Parnapaj o Jilaj, ol pukat, me kaun pan jaulan kan. ²³ A iet eten, me re intiniedier ap kadar won irail: Iet kit wanporon o jaunkoa kan o jaulan kan kadar won komail, ri at akan, me ko jan ren men liki kan nan Antiokien, o Jirien, o Jijilia at ranamau. ²⁴ Aki at roner, me akai, me koiei jan re at, kin kaponepone kin nen omail ar padak kan ni ar kajapune komail lar indada: Komail en jirkomjaij o kapwaiada kapun o; a je jota ki on irail kujoned akan. ²⁵ Kit ap wiaki eu ni at maukidar en piladar ol akai, ap kadar won komail ianaki kompoke pat Parnapaj o Pauluj. ²⁶ Ol oko me tonmeteki maur ara on mar en Kaun Iejuj Krijtuj. ²⁷ Kit ari kadar wei Iudaj o Jilaj, me pil pan kajoi on komail mepukat. ²⁸ Pwe Nen jarau o kit kin kupukupura, me mau, je ender ki on komail eu lopu; mepukat eta me kajampwal: ²⁹ Komail liki jan uduk, me mairon on kot likam, o nta, o man mopelar, o nenek. Ma komail liki jan mepukat, nan komail kin wiawia me mau. Ran kajelel! ³⁰ Irail lao pakadarala, ap kotilan Antiokien, re ap kapokon ir pena, ki on irail kijin likau o. ³¹ Irail lao wadoker, ap peren kidar kamait parail. ³² A Iudaj i Jilaj, me pil jaukop oko panau kin jaulan kan kajoi toto o pil katinai ir ada. ³³ Irail mi waja o lao ran akai, ap pakadarala popol jan ren jaulan kan, pwe ren kola ren me kadar ira ala. ³⁵ A Pauluj i Parnapaj kotikoteta Antiokien, kawewedar o padapadaki majan en Kaun o, o me toto pil ian. ³⁶ Kadekadeo murin ran akai Pauluj majani on Parnapaj: Kita pan purela ren jaulan kan, me mi kanim akan, waja kita padakier duen majan en Kaun o, o kalekalelapok due 'rail. ³⁷ A Parnapaj men ukada Ioanej, me pil ad a Markuj. ³⁸ A Pauluj kupura, me a jota mau, ira en ukada i, me muei jan ira nan

Pampilien o jolar ian ira kolan dodok. ³⁹ Ira ari akamai pena lao ira muei pajan. Par-napaj ari ukada Markuj tana won Jipern. ⁴⁰ Pauluj piladar Jilaj ap kotila. A jaulan kan mueidela ira ni mak en Kot. ⁴¹ I ari kakan jili nan Jirien o Jilijia katinada momodijou kan.

16

¹ PAULUJ ari kotilan Derpe o Lijtra. A kilan tounpadak amen mi waja o, me ad a Timoteuj, nain li en Juj me pojon amen, a jam a men Krik. ² Nan i kalok mau jili ren jaulan en Lijtra o Ikonien akan. ³ Pauluj kotin men, i en waroki on i. I ari uk i o jirkomjaij i, pweki Juj oko, me mi waja o, pwe irail ajaer, me jam a men Krik amen. ⁴ A ni arail kotikot jili nan kanim akan, re padaki on irail me ren kapwaiada kujoned oko, me wiauiet ren wanporon o jaunkoa kan nan Ierujalem. ⁵ Momodijou kan ari kelailada ni pojon o re totolar ni ran karoj. ⁶ A Nen jarau i kotin inapwiedi, me ren der padak duen majan nan Ajien, re ap kakan jili Priken o Kalatien. ⁷ Irail lao pwara don Mijien, re jon daulul wei on Pitinien, a Nen en Iejuj jota kotin mueid on. ⁸ Irail lao daulul lar Mijien, ap kodilan Troaj. ⁹ A kajanjal eu pwara don Pauluj ni pon: Ol en Majetonien amen me uda, poekipoeki i indada: Kom koti don Majetonien, jauaja kit! ¹⁰ A lao udialer kajanjal o, kit madan kolan Majetonien, pwe je ajaer, me Kaun o kotin moliye kit, en kolan padaki on irail ronamau. ¹¹ Kit ari majel wei jan Troaj o inen won Jamotrajien, a manda lel on Neapolij, ¹² O jan waja o lel Pilipi, kanim lapalap ni apali en Majetonien, me kijan jap en men Rom. Kit ari mimieta nan kanim o ran akai. ¹³ Ni ran en japat je koiei jan kanim o, kolan pon pilap pot, waja re kin kapakap ia. Kit ari mondi o kawewe on li akai, me kin pokopokon waja o. ¹⁴ A li amen ad a Lidia, men jaunet en likau waitata, men Tiatira amen, me kin kaudok on Kot. Nan i me roneron kit. A Kaun o kotin ritinada monion i, pwen apapwali meakan, me Pauluj majanier. ¹⁵ I o a penainai lao paptajelar, ap poeki re at indada: Ma komail kajau ia da, me i pojonlar Kaun o, komail pan pedelon on

nan im ai o kotikot ia; i ari nidinide kin kit. ¹⁶ Kadekadeo ni at kolan kapakap lidu amen, me kin wun ani, ap tu on kit, me kin kare on moni toto ren a jaumaj kan ki a wun ani. ¹⁷ I me idauen Pauluj o kit weriwer indada: Aramaj pukat me japwilim en Kot lapalap ladu ko, me kin padaki on komail duen al en maur. ¹⁸ A mepukat a wiadar ran toto. A Pauluj kupurola kaulap ap kotin jaupeila majani on nen o: Ni mar en Iejuj Krijtuj me i indai on uk, keredi jan i! I ap keredi jan ni auer ota. ¹⁹ A jaumaj akan lao diarada, me jolar kaporopor en ar men wiaki moni, ap jaikidi Pauluj o Jilaj, wai ira lon don wajan net ren jaumaj akan. ²⁰ O kalua ira wei ren jaunkapun kan katitiki: Aramaj pukat kijan men Juj kin kaokaoe atail kanim, ²¹ O padapadaki tiak me jota pun je en ale de wiada, pwe kitail men Rom. ²² Aramaj karoj ap uda por on ira, o jaunkapun ko dere jan ara likau kan o kapi, ren woki ira. ²³ Irail wokiwoki ira pan pak toto, rap kaje ira di nan imaten o kapiedi jilepa o, en kateneten ira di. ²⁴ A lao aleer kujoned wet ap kaje ira di on nan waron, en imaten o jaliedi aluwilu 'ra nin tuka kai. ²⁵ A lao ni ailep en pon Pauluj o Jilaj kapakap o melkaka on Kot, o me jalidi ko roneron ira, ²⁶ A jap o madan rerereda, kajukajuk en imaten mokidedar, wanim ko ap madan ritida o ar jal akan karoj lapwadar. ²⁷ A jilepan imaten lao pirida jan a mair o kilan wanim ko ar ritidar, ap napekida a kodlaj o, a pan kamela pein i, pwe a kiki on, me jalidi ko me pitila. ²⁸ A Pauluj kapitie laudeda majani: Kom der kame uk ala, pwe kit karoj mia. ²⁹ A ap idok lamp eu o tan rerer o dairukedi jan Pauluj o Jilaj. ³⁰ O wa ira wei jan indada: Main ko, da me i en wiada, pwen kamaurela? ³¹ Ira ap majani: Pojon Kaun Iejuj, a koe o toun im om pan maurela. ³² Ira ari kawewe on i o toun im a karoj majan en Kaun o. ³³ I ari uk ira ni auer ota ni pon o, widen ara pwal oko. I o na kan karoj ap madan paptajelar. ³⁴ I ap kalua won ira nan im a, ap kida mo 'ra kijin mana, o peren kidar a pojonla Kot, i o ian a kan. ³⁵ A lao ran pajan, jaupeidi ko poronela papa ko indada: Lapwada aramaj pukat! ³⁶ Jilepan imaten o ap kaireki

Pauluj majan pukat indada: Jaupeidi ko me ilakido, koma en lapwada. Koma ari kotila popol ³⁷ A Pauluj kotin majani on irail: Irail janjal kadeike kit adar o woki kit men Rom, ap kaje kit ale nan imaten, a met re men kadar kit ala jo janjal. A jo, irail en pein kodo, wa kit wei. ³⁸ A papa ko kaireki jaupeidi kan majan pukat. Irail ap majakadar ni ar ronadar, me ira men Rom. ³⁹ Irail ari kodo, poeki re 'ra o wa ira la jan, o nidinideki ira, en japal wei jan nan kanim o. ⁴⁰ Ira ari pedoido jan nan imaten o, ap kotila ren Lidia. Ira lao tu on jaulan kan, ap panau irail o jipale wei.

17

¹ IRA kotin weid nan Ampipolij o Apolonia, ap pwara don Tejalonik, waja jinakoke en Juj oko mi ia. ² Pauluj ap kotilon on re 'rail duen a kin wiawia o ian ir kapakaparok pena jan kijin likau kan ni ran en japat jilu. ³ A kotin padaki o kajaleda, me Krijtuj udan kalokolok o iajada jan ren me melar akan, o me Iejuj men et, me i kawewe on komail, me Krijtuj. ⁴ O akai irail me pojonla ap waroki on Pauluj i Jilaj, o pil men Krik lelapok me toto, o li jaupeidi me kaidin me malaulau. ⁵ A Juj oko pepeirindar, ap ukada ol jued kai, o kapokon irail pena o kapeida kanim o, o kapil pena im en Iajon, pwen wa ira don pokon o. ⁶ Irail lao jo diar ira da re ap waikelon don jaumaj akan en kanim o Iajon o jaulan kai indada: Mepukat kamokimokidadar jappa, nan ira pil pwara dor met. ⁷ A Iajon kajamo ira er, o irail karoj kin tiakedi majan en Jija ni ar katitiki, me dene amen Nanmarki Iejuj. ⁸ Irail ari kamakaradar aramaj o jaumaj akan nan kanim o ni ar ronadar mepukat. ⁹ Irail lao aleer jan ren Iajon o me tei kan ar kapwa, re ap kadar ira la. ¹⁰ A jaulan kan madan kadarala Pauluj i Jilaj ni pon Peröa. Irail lao pwarado, ap kotilon on nan jinakoke en Juj oko. ¹¹ Mepukat me mau jan irail nan Tejalonik, pwe re pitipit aleer majan o pereperen kalelapokki kijin likau ni ran karoj, ma melel mepukat. ¹² Ari, me toto irail pojonlar, li o ol en Krik kan kijan jaupeidi me toto ian. ¹³ A men Juj

en Tejalonik ko lao roner, me Pauluj pil padapadak nan Peröa majan en Kot, irail ap kodo o kamakaradar aramaj akan. ¹⁴ A jaulan kan madan kadarala Pauluj, dene a pan kotidila ni oror. A Jilaj i Timoteuj mimieta waja o. ¹⁵ O me pelikid Pauluj akan kalua i lel Aten. Irail lao aleer kujoned on Jilaj o Timoteuj, me ira en pitipit ko don i, re ap jamalar. ¹⁶ A ni en Pauluj a kotin auiaui ira nan Aten kupura ap ola ni a majani nan kanim o dikedik en ani rok ia. ¹⁷ I ari kotin padaki on Juj oko o me toun kaudok kan nan jinakoke pil wajan net, me a kotin padaki on, me kin pokon pena waja o ni ran akan karoj. ¹⁸ A jaunpadak en Epikurioj o Jtoik kai ap akamai on i o akai indada: Da paupaulap men et men inda? O akai indada: Likamata i jaunpadak en kot en wai akan aki a padaki on irail ronamau en Iejuj o en aramaj ar pan maureda. ¹⁹ Irail ari ukada i o walan Areopak indada: Kit jota pan kak ron duen padak kap pot et, me koe kin kaweweda? ²⁰ Pwe kajoi en wai pot, me kom wa don kit, kit ari men weweki duen mepukat. ²¹ Pwe toun Aten o men wai kan, me mi waja o, kin jopijokki ar kajokajoi o roneron duen meakaroj me kap. ²² A Pauluj kotida pon dol en marj majani: Komail ol oko en Aten, i kajauadar, me komail kin majak kaulap kot likam akan, ²³ Pwe ni ai koko jili met, o kilekilaner omail jarau kan, i ap diaradar pei jarau eu, me intinidier poa: Japwilim en kot me jo diarokadar, me komail kin kaudoki on ap jaja i, i me i kin padapadaki on komail. ²⁴ Kot me kotin wiadar jappa o audepa karoj i me Kaun en nanlan o jappa, nan a jota kotikot nan im en kaudok kan me aramaj wiadar. ²⁵ O jota me kin upaki i pa en aramaj likamata a kotin anane meakot; pwe pein i kin kotin nene on karoj maur, o ajinok o meakaroj. ²⁶ O a kotin wiadar wein aramaj en jappa karoj kaparapar jan nta ta ieu, pwen kaukaujon nan jap karoj, o a kotin kileledier warai o wajan ar kaujon. ²⁷ Pwe ren raparapaki Kot, ma ir kak pam o diar i, pwe a jota kin doo jan amen amen kitail. ²⁸ Pwe i me kitail kin memaureki, o mokideki, o mimiaki, duen akai omail jaunkaul pil indadar: Pwe

kij a kitail karoj. ²⁹ Ari, ma kitail kijan Kot, kitail ender lamelame, me Kot rajon kold, de jilper, de takai, de dikedik eu, me aramaj lolekon diaradar. ³⁰ Ari, kot kotin kanonama on kitail ni anjaun atail rotorot. A anjau wet a kotin majani on aramaj karoj, ren kalula waja karoj. ³¹ Pwe a kotin kileledier ran eu, me a pan kotin kadeika kida jappa Ol amen, me a kotin katororedar ni tiak pun. A iet kilel, me a kotiki on aramaj karoj: A kotin kaiajadar i jan ren me melar akan. ³² Irail lao ronadar duen mauredan me melar akan akai ap lalaue, a akai inda: Je men pur on ron jan komui duen met. ³³ Pauluj ari kotila jan re 'rail. ³⁴ A ol akai waroki on i o pojonlar. Amen ir Dionijiuj kijan jaunkapun kan; a li amen, me ad a Damarij, o pil akai ian irail.

18

¹ MURIN mepukat a kotila jan Aten o kotilan Korint, ² A lao diaradar Juj amen me ad a Akwila me ipwidier Pontuj, me apton kodo jan Italian o a paud Prijila, aki Klaudiuj majani, me Juj oko karoj en kokoke jan Rom, i ari kotilan re 'ra. ³ O kotikot re 'ra, ian dodok, pwe ira jon ta ieu wiada im likau. ⁴ O ni ran en japat karoj a kin kotin padapadak nan jinakoke o kalekalolekone men Juj o men Krik kan. ⁵ A Jilaj o Timoteuj lao kodido jan Majetonien, Pauluj kotin jopijokki kausalap padak o, pwe a kadede on Juj akan, me Iejuj me Krijtuj. ⁶ A irail lao akamai o lalaue, a ap jipededi japwilim a likau majani on irail: Dip omail en kapokon on pein komail. Nai me makelekel jan met, i pan kola ren men liki kan. ⁷ I ari kotila jan waja o ap kotilan nan im en amen me ad a Juj me kin kaudok on Kot, me im a pat on jinakoke. ⁸ A Krijtuj, jaumaj en jinakoke pojonla Kaun o, ianaki karoj toun im a; toun Korint me toto lao ronada, ap pojonla o paptaijela. ⁹ Kaun o ap kotin majani on Pauluj ni a auramen ni pon: Der majak, padapadak ender nenenla! ¹⁰ Pwe Nai ian uk, o jota me pan jair uk, pwen kame uk, pwe nai aramaj me toto nan kanim wet. ¹¹ I ari kotikot waja o par eu o jaunipon wonu kaweweda majan en Kot nan pun arail.

¹² Ni muein Kalion kakaundar Akaia, Juj akan ap wiaki eu, jaikidi Pauluj o wa don i mon mol en kadeik o, ¹³ Indada: Lap men et kin pitipiti aramaj, ren kaudok on Kot ap palian kapun. ¹⁴ Pauluj lao men majanda, Kalion ap majani on Juj oko: Komail Juj oko, ma japun eu de me jued kot, i pan ron komail. ¹⁵ A ma akamai duen lamalam, o ad akan, o omail kapun, nan pein komail pan wia, pwe nai jota men jaunkapun pan mepukat. ¹⁶ I ari jiken ir wei jan ni mol en kadeik o. ¹⁷ A karoj ap jaikidi Jojtenej, jaumaj en jinakoke o woki i mon mol en kadeik o. A Kalion jota injenoki mepukat karoj. ¹⁸ Pauluj lao kotikot waja o ran toto, ap kotin kamurimuri on jaulan kan o ianala jop pot kotilan Jirien; Prijila i Akwila ian i. Maj a kotin kotedar tapwi nan Kenkräa, pwe a inau mia. ¹⁹ I ari jupi on Epijuj, pwilikidi on ira waja o, a pein i kotilon on nan jinakoke o kaparok on Juj oko. ²⁰ Irail poeki i, en mimieta re 'rail anjau warai, a jota kotin duki on. ²¹ O a kotin kamurimuri on irail majani: I udan ian kamadip kokodo nan Ierujalem. A ma Kot pan kotin mueid on ia, i pan pure don komail. A ap kotin majel jan Epijuj. ²² A lao kotin keredi Jäjarea, ap kotidala ranamau on momodijou ap kotilan Antiokien. ²³ A kotikot waja o anjau kij, ap kotila kakan jili nan wein Kalatia, o Priken, kakelada tounpadak kan karoj. ²⁴ A men Juj amen, me ad a Apoluj, me tikidar Alekjandrien, iei ol kadek lokaia, o me ereki kijin likau kan, a ko don Epijuj. ²⁵ Men et aleer padak ni al en Kaun o, o a kelail ni nen e, a padapadak o kaweweda mau meakan duen Iejuj; a paptaij en Ioanej me a aja. ²⁶ I ari tapiada aima padapadak nan jinakoke. A Akwila o Prijila lao ron i, ap uke don ira i, kawewe on i al en Kot. ²⁷ A lao men kola Akaia, jaulan kai ap intin won tounpadak kan, poeki re 'rail, ren kajamo i. I lao pwarado, ap jauaja irail, me pojon kilar mak en Kot. ²⁸ Pwe a manaman on Juj akan, kajale on irail jan kijin likau kan me Iejuj me Krijtuj.

19

¹ A ni anjau Apoluj mi Korint, Pauluj

kotin kakan jili jap en pali poa kan, ap lele don Epijuj waja a diarada tounpadak kai. ² A kotin majani *on* irail: Komail aleer Nen jarai ni omail pojonlar? Irail potoan *on* i: Je jota man ron, me Nen jarai mia. ³ A ap kotin majani: A ij, me komail paptaij *on*? Irail inda: *On* paptaij en Ioanej. ⁴ Pauluj majani: Ioanej paptaij ki paptaij en kalula, ni a majani *on* aramaj akan, me ren pojon i me pan pwarado mur i, i Iejuj. ⁵ Irail lao ronadar met, re ap paptaij *on* mar en Kaun Iejuj. ⁶ Pauluj lao kotin pwil po 'rail lim a kan, Nen jarai ap kotidi po 'rail, irail ari lokaia nil toror pajan o deideikop. ⁷ A ir ol oko me ekriamen. ⁸ I ari kotin purepure nan jinakoke o aima padapadak jaunipon jilu, kapakaparok o kawewedar meakan duen wein Kot. ⁹ A akai lao kapitakailar, o jo pojon, o lokelokaia jued *on* aramaj akan duen lamalam, a ap jaupei *jan* irail o katorela tounpadak kan, o padapadaki *on* irail nan im en padak en Tiranuj. ¹⁰ Mepukat wiauier jaunpar riau; toun Ajien karoj ari ronada majan en Kaun o, men Juj o men Krik karoj. ¹¹ O Kot me kotin wia kida lim en Pauluj manaman kapuriamui akan. ¹² Re pil aleer lim en pudo o likau moa *jan* pali war a, pwilikidi *on* me jomau kan, jomau o ap jare *jan*, o nen jued akan keredi *jan*. ¹³ Men Juj widinok kai, me kin koko jili kati ani, ap jon jakaraki don irail, me tanwar en nen jued kai, mar en Kaun Iejuj, indada: Kit kaukulan komail Iejuj, me Pauluj kin padapadak due. ¹⁴ A ol ijimen mia nain jamaro lapalap Jkepaj, ol en Juj amen, me wiadar mepukat. ¹⁵ A nen jued japen irail indada: I aja Iejuj, o i aja duen Pauluj, a komail, ij komail? ¹⁶ A aramaj o, me nen jued mi poa, ap luje don irail o kaloe irail edi. Ir ari tana *jan* nan im o kilijo o kili olar. ¹⁷ A met lok jili ren men Juj o Krik akan, me kaujon Epijuj. O majak kipa irail edi, o mar en Kaun Iejuj me lomuinlar kausalap. ¹⁸ O me ian pojonlar me toto kodo weokadar o kajaledar arail wiawia kan. ¹⁹ O pil me toto, me kati ani, wa pena nairail puk o ijik ir ada mon karoj; ir ari wadok pwain ar o diar, me a dok *on* moni limenen. ²⁰ Majan en Kaun ari pwaidar kausalap. ²¹ Murin

mepukat Pauluj ap kotin inon ion ni nen e kakan jili wein Majetonien o Akaia, ap kotilan Ierujalem majanidar: I lao milar waja o, i pil pan kilan Rom. ²² I ari kadalala Majetonien riamen, kijan me papa i: Timoteuj o Erajtuj. A pein i kotikoteta maj nan Ajien. ²³ I anjau me moromoron laud wiauier pweki lamalam. ²⁴ Pwe amen, me ad a Demetriuj, jaunmata amen, me kin wiada im en kaudok jilper kan *on* Diana, me kare *on* irail, me kin wiawiada, moni toto. ²⁵ I ap kapokon irail pena o toun dodok en jon ota indada: Main ko, komail aja, me dodok wet meid kadepa *on* kitail, pwe i me kitail kapwapwaki. ²⁶ A komail kilekulan o roneron, me Pauluj men et kin kaloedi o kawukila aramaj toto a kaidin nan Epijuj eta, pwe pil koren ion nan Ajien pon, ni a kin padaki *on* aramaj akan, me dene kaidin irail kot akan, me wiau i pan pa en aramaj akan. ²⁷ Mepukat meid apwal *on* kitail. Pwe kaidin atail dodok eta me pan kamala, pwe pil im kaudok en kot Diana lapalap o a linan, me toun Ajien o jappa karoj kin kaudoki *on* pan jorela. ²⁸ Irail lao roner mepukat, re ap makara kida kausalap o weriweradar indada: Meid lapalap Diana en men Epijuj! ²⁹ A karoj toun kanim o ap pinidar, wiaki eu, tanalan im en madon, tanaki Kaijo o Arijtarkuj men Majetonien, me waroki *on* Pauluj oko. ³⁰ A Pauluj lao pan kotilon nan pokon o, tounpadak kan ap jota mueid *on* i. ³¹ O jaumaj en Ajien kai, me kompokepa kan, ilake don i, panau i, ender kotilan im en madon o. ³² Ari, akai wia eu jon en lokaia, a akai eu, pwe pokon o pinidar. A me toto re 'rail jaja karep en ar pokon pena. ³³ Irail jikon *jan* nan pokon o Alekjander; Juj oko me jikonla i. A Alekjander olol *on* irail, ap men japen pokon o. ³⁴ Irail lao aja, me i kijan Juj oko, re ap wiaki eu weriwerada auer riau: Meid lapalap Diana en men Epijuj! ³⁵ A jaunintin en kanim o lao kadukiedi pokon o, ap indada: Komail ol oko en Epijuj, ij aramaj, me jaja, me kanim en men Epijuj kin kaukaudoki *on* Diana lapalap o dikedik, me pupedi *jan* nanlan? ³⁶ A ma jota, me pan kak kalikame mepukat, komail en nenenla o der wiada

me japun! ³⁷ Pwe komail ukedo ol pukat, me jota kin kuliada im en kaudok o, pil jota lalaue omail kot li. ³⁸ A ma Demetriuj o ian a kan mauki meakot ren amen, kapun ap pan wiaui, pwe jaunkapun kai mia, ren kapukapun re 'rail. ³⁹ A ma komail mauki eu jon toror, i me pan kapunala nan kapun o. ⁴⁰ Pwe kitail pan pukoki moron en ran wet, pwe jota karepen, me kitail en kapunki pokon wet ar tanatan pena. ⁴¹ A lao majani on irail mepukat, ap kadar pajan pokon o.

20

¹ MORON lao dukedier, Pauluj ap molipe pena tounpadak kan, ap kotin kamurimuri on irail o kotila, pwen jailokelan Majetonien. ² A lao kakan jili jap oko, o panapanaui irail kausalap, ap kotilan wein Krik. ³ A lao kotikot waja o jaunipon jilu, ap men kotilan Jirien, ari jo, a kotin pure don Majetonien, pwe Juj oko majamajan i. ⁴ A iet akan, me likid i lel Ajien: Jopater nain Piruj men Peröa, a Arijtarkuj o Jekunduj men Tejalonik, a Kaiuj men Derpe, o Timoteuj, o Tikikuj, o Tropimuj men Ajien. ⁵ Mepukat tion maj ap aui kit nan Troaj. ⁶ Murin kamadip en prot jomut je jerokwei jan Pilipi, tanatanki ran limau kokola re 'rail Troaj, waja je mimi ia ran iju. ⁷ A ni ran kaieu en wik, ni at pokon pena, pwen pilitiki pena prot, Pauluj ap kotin padaki on irail. A mandan ran o a pan jamala. A kotin kawarailar a padak lao lel ailep en pon. ⁸ A lamp toto mi nan kokon poa, waja je pokon pena ia. ⁹ A manakap amen, me ad a Eutikuj, me momod nan wanimtuk, me mair kalikala. A ni en Pauluj a padak warai, i ari mair kalikala melel, ap pupedi jan ni kajilu en kokon poa, o re pokada, a melar. ¹⁰ A Pauluj me kotidi kippedi on poa o polodi i majani: Komail der mauk, pwe a memaur! ¹¹ I lao kotidala o pilitiki pena prot, o konoter, o padapadak warai lao lel waja ran, ap kotilar. ¹² A irail wado manakap memaur ap pereperen kausalap. ¹³ A kit me madan ian jop o, tanatan kolan Ajoj, waja je pan uk ia Pauluj, pwe i me a kakalik on kit. A pein i pan japal. ¹⁴ A lao tu on kit nan Ajoj, je ap uk i, tanalan Mitelene. ¹⁵ Kit tanatan kodo jan waja o,

a manda je lel on likin Kioj, o manda je lele don Jamoj, o je mondi Trokilion, a manda je pwara don Miletuj. ¹⁶ Pwe Pauluj kileledier en dauli Epijuj, pwe a der pwapwand nan Ajien, pwe a kotin karawaru, ma a pan kak, a pan lel on Ierujalem ni ran en Pentikoj. ¹⁷ A jan Miletuj a kotin ilakilan Epijuj molipe jaunkoa en momodijou kan. ¹⁸ Irail lao pwara don i, a kotin majani on irail: Komail aja duen ai wiawia re omail anjau karoj jan ni tapin ran o, me i lel Ajien, ¹⁹ Duen i papa Kaun o ni aktikitik, o janejan, o kamekam nan pun en Juj oko, ni ar rukiruki ia di. ²⁰ O duen i jota oki janer meakot me katepan, pwe i kaireki komail karoj, o padapadaki komail janjal o nan im akan. ²¹ O i kadede on men Juj o pil men Krik kalula on Kot o pojon atail Kaun Iejuj Krijtuj. ²² A kilan, i ap kokodalan Ierujalem, nen i jalidi o i jaja, da me pan pid ia waja o. ²³ A Nen jarau kin kotin kadede on ia nan kanim karoj, me jal akan o kamekam kin auiaui ia. ²⁴ Ari jo, i jota kin injenoki mepukat, i pil jota kajampwaleki maur i, pwe i en kaimwijokela ai koa dodok, me i aleer jan ren Kaun Iejuj, en kadede ronamau en mak en Kot. ²⁵ A kilan, i ap ajaer, me komail karoj, me i padapadaki oner wein Kot, pan jolar udial maj ai. ²⁶ I me i kadede on komail ran wet, me i makelekel jan ntan komail karoj. ²⁷ Pwe i padaki on komail duen kupur en Kot, o jota man meakot me i okijan komail. ²⁸ Komail ari kalaka komail o momodijou karoj waja, me Nen jarau kotin kajapwil komail dan jilepa ko, pwen apapwali momodijou en Kot me a kotin pwainiki pein nta. ²⁹ Pwe i ajaer, me murin ai jamalar kidi komad akai pan pwara don komail, me jota pan kajampwaleki pwin o. ³⁰ A ol akai pan uda jan nan pein komail, me pan padak japun, pwen wiaki tounpadak kan pein ar warok kan. ³¹ Komail ari majamajan o tamanda, me i jota dukedi, panaui amen amen, janejan ni ran ni pon jaunpar jilu. ³² Ari, i pan mueid on komail Kot o majan en kupur a, me manaman on kapwai komail ada, o kotiki on komail jojo eu ren me jarau kan. ³³ I jota noroke en amen a jilper, de kold, de likau. ³⁴ Pein

komail aja, me pa i kat kin papa ia o ai warok kan. ³⁵ I kajale *on* komail er meakan duen komail en dodok, pwen jauaja me luet akan o tamatamanda majan en Kaun Iejuj akan, duen a pein kotin majani: Kiki wei me kaperen *jan* ale. ³⁶ A lao kotin majanier mepukat, a kelepuke ian irail karoj kapakap. ³⁷ Irail ari janejan kausalap o polodi tapin wor en Pauluj o metik i. ³⁸ Re injenjuedekier kausalap a majan, me dene re jolar pan udial *ilan* i. Irail ari likid i koti *on* pon jop o.

21

¹ KADEKADEO kit lao majelwei *jan* murin at kamurimuri *on* irail je tanatan inen won Kuj, a manda lel *on* Roduj, a *jan* waja o je tanalan Patara. ² Kit lao diaradar jop pot, me pan kola Pönijien, je ap keredan poa majelwei. ³ Kit lao kilaner Jipern, je dauli ni pali maun, tanatan kolan Jirien ap jupi *on* Tiruj, pwe i waja audepan jop o pan pwilidi ia. ⁴ Je lao diaradar tounpadak kan, kit ap mimieta waja o ran iju. Irail ap majanki Nen, Pauluj ender kodalan Ierujalem. ⁵ Kadekadeo kit lao kaimwijokila ran oko, je ap majel kokola. Irail karoj me likid kit lel likin kanim, li o jeri kan pil *ian*; kit ap kelepuke ni oror, o kapakap. ⁶ Kit lao kamurimur pena, je ap kereda pon jop o, a irail purelan deu 'rail. ⁷ Kit tanatan kodo *jan* Tiruj ap ko don Ptolomaij; kit ap ranamaui jaulan kan o kairu re 'rail ran eu. ⁸ A mandan ran o je majeler, ap lel *on* Jäjarea, kit ap pedelon *on* nan im en jaunpadak Pilipuj, me kijan ijimen oko, o mimieta re a. ⁹ A men et na jeriepein makelekel pamen mia, me kin deideikop. ¹⁰ A ni at kaukajon waja o ran toto, jaukop amen ap kodido *jan* Iudäa, me ad a Akapuj. ¹¹ A lao pwara don kit, ap ale japwilim en Pauluj pirapir pira pena pein pa a o nä a kan, katitiki: Iet me Nen jarau kotin majani: Iet duen men Juj oko, me mi Ierujalem, pan jaliedi ol o, me a pirapir wet, o panalan i nan pa en men liki kan. ¹² Kit lao ronada mepukat, kit o pil irail karoj toun waja o ap poekipoeki a ender kotidalan Ierujalem. ¹³ A Pauluj kotin japen: Da me komail janejanki o kawekila

nan monion i? Pwe kaidin jalidi eta, me i kak *on*, pwe pil mela nan Ierujalem pweki mar en Kaun Iejuj. ¹⁴ A lao jota duki *on*, kit ap nenenla indada: Kupur en Kaun o en pwaida. ¹⁵ Murin ran pukat je ki pena at kapwa kan o daululan Ierujalem. ¹⁶ A tounpadak en Jäjarea kai pil *ian* kit, o re ukado Mnajon men Jipern, tounpadak ma amen, me je pan kairu re a. ¹⁷ Kit lao lel Ierujalem, jaulan kan kajamo kit popol. ¹⁸ A mandan ran o Pauluj *ian* kit kotila ren Iakopuj o jaunkoa karoj pokon pena waja o. ¹⁹ A lao ranmaui irail, ap kotin kajokajoia meakan, me Kot kotin wiai *on* men liki kan ki a dodok. ²⁰ Irail lao ronadar mepukat, re ap kapinaki Kot indai *on* i: Ri at, kilan men Juj me totoia me *ian* pojonlar, o irail karoj kin kajampwaleki kapun o. ²¹ Nan aloki *on* irail duen komui, me dene komui kin kaukawewe men Juj, me dondole men liki kan, ren kajela Mojej o padapadaki, re ender jirkomjaij jeri kan, o pil der dadaur tiak kan. ²² A iaduen, pokon pan wiaui, o re pan ronada, me komui jamador. ²³ Ari, komui pan wiada met, me je pan indai *on* komui: Ol pamen mi re at, me ar inau mia. ²⁴ Uk irail ada o kamakelekel komui da *ian*aki irail, o pwain irail pwe *mon* arail en jejei, o karoj pan kilan, me likam pot, me re roner duen komui, o me komui pil kin kapwaiada kapun o. ²⁵ A duen me pojonlar *jan* ren men liki kan, je intiniedier o kujoned edar, me ren der kapwaiada mepukat. A iet eta: Ren liki *jan* uduk me mairon *on* kot likam, o nta, o man mopelar, o nenek. ²⁶ Pauluj ap kotin ukada ol oko, a manda a kamakelekelada pein i ap *ian* irail kotilon *on* nan im en kaudok o kotin kajaledar ran en arail kamakelekel, lel mairon en amen amen wiaui. ²⁷ A ran iju lao koren ion nikier, men Juj en Ajien ap kilaner i nan im en kaudok o, rap kamoromoroda aramaj karoj o jaikidi i, ²⁸ Weriwerada indada: Ol en Ijrael, komail jauaja, iet aramaj o me kin kaukawewe *on* karoj waja karoj, ren palian Juj akan, o kapun, o waja kij et, o a pil kalua don nan im en kaudok men Krik kai, o kajaminela waja jarau wet. ²⁹ Pwe maj o re kilanadar, me Tropimuj men Epijuj *ian* i nan kanim o, re ap kiki *on*,

me Pauluj kalualon *on* i nan im en kaudok. ³⁰ A kanim o moromoronada kaulap o aramaj akan *tan* pena. Re ap jaikidi Pauluj o waike *jan* i nan im en kaudok o, a wanim ko ap *madan* ritidi. ³¹ Irail pan kamela i, a *ron* ap lel *on* jaumaj en jaunpei kan, me Ierujalem moromoronda. ³² I ari *madan* ukada jaunpei o jaumaj akai ap *tanadi won* irail. Ir lao kilan jaumaj o jaunpei ko, re ap jolar woki Pauluj. ³³ Jaumaj o ap kai *on*, koledi i majani, i en jalikidi jal mata riapot, o idok: Ij i, o da me a wiadar? ³⁴ A akai *jan* nan pokon o weriwer wiada eu *jon* en lokaia a akai eu. A ni a jota kak weweki, me re moromoronki, ap majani, a en wijikelan nan im en jaunpei. ³⁵ A lao lel *on* kandake o, jaunpei ap wewa i, pweki pokon o koiden pena i. ³⁶ Pwe pokon o, me idauen, weriwer indada: Jiken wei i! ³⁷ A ni en Pauluj a pan wijikelon *on* nan im en jaunpei, a ap majani *on* kaun lapalap o: A jota muei *on* ia, en indan komui meakot? A ap majani: Komui aja lokaia en Krik? ³⁸ Ari, kaidin komui ol en Äkipten, me kapeida aramaj oko mon ran akai, ap kalualan jap *tan* ol lolap pakid? ³⁹ A Pauluj majani: Nai ol en Juj amen, men Tarjuj, kanim indand en Jilijia eu, i men poeki re omui, en mueid *on* ia, en kapakaparok *on* aramaj pukat. ⁴⁰ I ari mueid *on* i. Pauluj ap kotida pon kandake o olol *on* aramaj akan. A lao molelar kaulap, Pauluj ap kaparok *on* irail ni *nor* en Ipru majani:

22

¹ RI ai ko, jam ai ko komail, *ron* maj ai japen komail. ² Irail lao roner, me a majani *on* irail ni lokaia en Ipru, re ap nenenla kaulap. I ari kotin majani. ³ Ol en Juj amen *nai*, me tikidar Tarjuj en Jilijia, a i kakairida nan kanim wet ni aluwilu en Kamaliel, padapadakki kapun en jam atail akan, o nantion poniponi Kot dueta komail kin wia ran wet. ⁴ O i kawelar al pot et lel *on* kamelar aramaj, ni ai jaliedi o panalan imaten ol o li akan. ⁵ Pwe iduen me jamero lapalap o jaumaj akan kin kadede kin ia, pwe i aleer *jan* irail kijin likau, *on* ri (atail) akan. I ap kolan Damajkuj, pwen pil jaliedi o wa don Ierujalem, me mi waja o, pwe ren

kamekame. ⁶ A ni ai koko wei korendor Damajkuj, nin jauaj, marain eu kodido *jan* nanlan, jare ia da. ⁷ Nai ari pupedi nani pwel o ronada *nil* eu, me majani *on* ia: Jaul, Jaul, da me koe kame kin ia? ⁸ Nai ari potoan *on*: Ij komui Main? A kotin majani *on* ia: Nai Iejuj en Najaret, me koe kin kame. ⁹ A me ian ia udialer marain o, ap majapwekadar, a re jota *ron* kapit en me majan don ia. ¹⁰ Nai potoan *on*: Da me i en wiada Main? Kaun o ap kotin majani *on* ia: Paurida u kowei *on* Damajkuj, nan a pan kapare *on* uk waja o, me kaonop *on* uk er, en wiada. ¹¹ A i jolar kak kilan waja, aki linan en marain o, i ap daululan Damajkuj; me ian ia kalua kin ia pa i. ¹² Ananiaj, ol lelapok amen duen kapun o, me kalok mau jili ren Juj akan karoj, me kaujon waja o, ¹³ Ap ko don ia kajikajinen imp ai indai *on* ia: Ri ai Jauluj, kilanada waja! Ari, ni auer ota i jaradan i. ¹⁴ I ari katitiki: Kot en jam atail akan, me pil uk adar, pwe koe en lolekonki a kupur, o udial me Pun o, o *ron* kapit en jilan i. ¹⁵ Pwe koe pan japwilim a jaunkadede *on* aramaj karoj, duen me koe kilanadar o ronadar. ¹⁶ Ari, da me koe auiaui? Paurida o paptajela, pwe dip om akan en widen *jan*, o jakarkidan mar a. ¹⁷ A kadekadeo i lao pwara don Ierujalem o kapakap nan im en kaudok o, i ap wukilar. ¹⁸ O i kilan i, me kotin majani *on* ia: Kananata, madana wei *jan* Ierujalem, pwe irail jota pan duki *on* om kadede kin ia. ¹⁹ Nai ari potoan *on*: Main, pein irail aja, me i panalan nan imaten o woki nan jinakoke kan me kin pojon komui. ²⁰ A ni japwilim ar jaunkadede Jtepanuj kamatalar, *nai* pil u impa o peren kidar a kamatalar, nekinekid likau en me kamatalar i ko. ²¹ A ap kotin majani *on* ia: U ko wei, pwe I pan kadar uk ala waja doo ren men liki kan. ²² Irail roneron i lel *on* majan pot et, ap *nil* laudeda indada: Jiken wei *jan* jappa lap men et! Pwe a jota mau *on*, i en memaureta! ²³ A ni arail weriwerada, o kajelar ar likau, o kajadar pwel par, ²⁴ Kaun lapalap o ap majani, i en wijikelan nan im en jaunpei o majani, ren woki i, pwe i en lelapok kila, da me re weiweilokeki i. ²⁵ Irail lao jaliedi i, Pauluj

ap idok ren kaun o, me u impa: Me pun, en woki aramaj en Rom amen, me kaikenta pakadeikadar? ²⁶ Kaun o lao ronada met, ap kola ren kaun lapalap o indada: Da me kom pan wiada, pwe aramaj men et men Rom amen. ²⁷ Kaun lapalap o ap kodo indai on i: Katitiki on ia, ol en Rom amen komui? A japen: Ei. ²⁸ Kaun lapalap o japen: Pwai laud me i jaladok kilar. A Pauluj majani: A nai me tikidar jaladok. ²⁹ Me kodo kadeikada i, ap madan pure jan i, o kaun lapalap lao ajadar, me i ol en Rom amen, a pil majakadar, pweki a jaliedi i. ³⁰ A mandan ran o a inon ion melel aja karep en Juj oko ar panala i, ap lapwada i o kapokon pena jamero lapalap o toun kapun o, ap wadila Pauluj o kotikidi on i mo 'rail.

23

¹ A PAULUJ kotin aupwil jili nan kapun o ap majani: Ri ai ko, i dadaurata me mau on Kot lao lel ran wet. ² A jamero lapalap Ananiaj majani on men impa, ren pikir au a. ³ Pauluj ap majani on i: Kot pan kotin pikir uk malaun men koe, pwe koe momod waja en, en kadeik ia da duen kapun o, ap tiakedi kapun o ni om indada, ren pikir ia. ⁴ A men impa indada: Koe pan lalaue japwilim en Kot a jamero lapalap? ⁵ Pauluj ap majanier: Ri ai ko, i jaja, me i jamero lapalap o, pwe a intinidier: Koe der nan au jued duen omail kaun lapalap o! ⁶ A Pauluj lao diaradar, me akai irail Jadujär, a akai Parijär, ap kapitie laud nan kapun o majani: Ri ai ko, nai Parijär amen o nain Parijär amen, ai kaporopor en me melar akan ar pan maureda, i me i pan pakadeikada. ⁷ A lao majanier met, Parijär o Jadujär akan ap akamai pena; ari momod o mui pajan. ⁸ Pwe Jadujär kin inda, me dene jota me pan maureda, o pil dene jota tounlan, pil jo nen, a Parijär kin kamelele karoj. ⁹ A weriwer laud wiauier. A jaunkawewe kan, me kijan Parijär kajinenda kaparok katitiki: Jota me jued kot en aramaj men et, me je diar. A ma nen eu de tounlan amen majani on i, kitail der palian Kot! ¹⁰ A lao moromoron kaulap, kaun lapalap o ap majak, me Pauluj pan dapenok pajan, ap majani, me jaunpei kai

en kodilan koledi i, wado jan nan pun ar o wa don nan im en jaunpei. ¹¹ A pon pena jan ran o kaun o kotikot re a majani: Kaporopor mau, pwe duen om kadede ia nan Ierujalem, iduen koe pil pan kadede ia nan Rom. ¹² A lao ran pajan, Juj akai ap inauki pena o kaukila, me re pan jolar kan o nim meakot, re lao kamelar Pauluj. ¹³ A irail, me wiadar inau wet, me paek jama. ¹⁴ Irail kodo ren jamero lapalap o jaumaj akan katitiki: Je inauki pena o kaukila, me je jolar pan kan o nim meakot, je lao kamelar Pauluj. ¹⁵ Komail o toun kapun ari poeki ren kaun lapalap o, a en kadara don komail i. Dene komail pan raparapaki melel re a, a kit pan majamajan kamela i, mon a pan pwara don komail. ¹⁶ A wawan Pauluj jeri amen lao roner ar ruki i, ap pedelon on im en jaunpei kai kaireki Pauluj. ¹⁷ Pauluj ap ekeredo kaun amen, majani on i: Kare won manakap men et ren kaun lapalap o, pwe meakot mia, me a men kaireki i. ¹⁸ I ari ukada i kare won i ren kaun lapalap o indada: Pauluj me jalidi, eker ia don i o poeki re i, i en wa don komui manakap men et, pwe meakot mia, me a men kaire kin komui. ¹⁹ Kaun lapalap ap koledi pa a o koieila waja rir kalelapok: Da me koe men kaire kin ia? ²⁰ I ari katitiki: Juj akai inauki pena, en poeki re omui, en kadara don kapun Pauluj lakap, dene komui men pur on raparapaki mau due. ²¹ A komui der duki on irail, pwe ol paek jama, me rukiruki i, me inauki pena o kaukilar, me re jolar pan kan o nim re lao kamela i. A irail auiaui anjau wet, me komui en muid on irail i. ²² Kaun lapalap o ap kadarala manakap o majani on i: Der indan meamen, me koe kaire kin ia me! ²³ A lao ekeredor kaun ri amen, ap majani: Kaonopada jaunpei riepuki, pwen kola Jäjarea, o pil me dake oj ijiakan, o me wa katieu riepuki jan ni klok duau en ponpon wet. ²⁴ O pil kaonopada man akai, me re en kida poa Pauluj, o ren kanakanai on walan i ren kopina Pelikj. ²⁵ A pil intiniedier kijin likau duen met: ²⁶ Nai Klaudiu Lijaj kadar won komui main kopina Pelikj ai ranamau. ²⁷ Ol men et, me Juj oko jaikidier, o metar kij a pan kamela re 'rail. A nai ukada jaunpei

kei dorela i ni ai ronada, me i men Rom amen. ²⁸ A ni ai men kalelapok, da me re weiweilokedi i, i ap wadila ren ar kapun o. ²⁹ Nai ari diadar, me a panpanala pweki peidok en ar kapun. A jota me i diar, me a pun kak kame kila de jalikidi. ³⁰ I lao ajadar, me Juj oko rukiruki ol o, i ap madan kadar won komui i, o i kakaliki on me panala i kai, en kaireki won komui duen i. Ran kajelel! ³¹ Jaunpei ko ap ukada Pauluj kalua i Antipatrij ni pon o duen a kawad kin irail. ³² Mandan ran o re ki on me dake oj akan, ren wala i, ap purelan im en jaunpei. ³³ Mepukat lao lel on Jājarea, ap ki on kijin likau ren kopina, o pil kajale on i Pauluj. ³⁴ A lao wadoker o idok, menia i, o manier, me a kijan men Jilijia, ap majani: ³⁵ I pan ron uk, lao me pan uk ala pil pwarador. I ari majani, i en nekinek nan tanpaj en Erodej.

24

¹ A MURIN ran limau jamero lapalap Ananiaj kotido ianaki jaumaj akai, o jaunlokaia men, me ad a Tertuluj; irail weiweiloke Pauluj ren kopina. ² A lao wijikedo, Tertuluj ap pikikidi weiweiloke i indada: ³ Kit ajaer duen muein popol re omui o duen kamau toto kan on toun wei wet, pweki omui kalanan main Pelikj. O i me je kapikapina kin komui anjau o waja karoj. ⁴ A i jota men kapanai komui, iet eta me i poeki re omui: Komui en kotin mani kit duen omui kalanan. ⁵ Pwe je diadar, me ol men et me morjued o me kin kapeida Juj akan karoj, me mi jappa, o i me jaumaj en pwin likam en Najaret, ⁶ Me pil jon kajaminela im en kaudok o, i me je koledi i, pwen kadeikada, duen at kapun o. ⁷ A monjap Lijiaj kotin pwarado, kotiki jan i nan pa at ki a manaman lapalap, ⁸ Majani on me weiweiloke i, en poto don re omui, a komui lao kalekalelapok re irail, kom pan pein mani duen meakan, me je pan kila i. ⁹ A Juj oko pil weiweiloke Pauluj indada: Mepukat melel! ¹⁰ A kopina lao lol on Pauluj, en kaparok, a ap kotin japen majani: Ni ai ajaer, me komui jaunkapun pan toun wei wet jaunpar toto, i peren kida, ai pan indinda duen pein nai. ¹¹ Pwe komui pan mani, me pon naul ria pon eta,

me i kodalan Ierujalem pwen kaudok. ¹² A irail jota diar ia da lokaia on amen nan im en kaudok, de kapeida aramaj oko nan jinakoke kan de nan kanim o. ¹³ O re pil jota kak kadede, me re pan kin ia la met. ¹⁴ A iet eta, me i men kadede on komui, ni ai kin kamelele karoj, me intinidier nan jaukop akan o kapun o, i kin kaudoki on Kot en jam ai kan duen tiak en ir, me re kaadaneki pwin likam. ¹⁵ O i kaporoporeki Kot me irail pil kamelele me melar akan pan maureda, me pun o me japun kan. ¹⁶ A i me i kin jojonki pein nai, pwe lol i en pun mon Kot o aramaj akan. ¹⁷ A murin par toto i kodon wa don toun jap wet kijakij eu o wiadar mairon. ¹⁸ I anjau, me re diar ia makelekeladar nan im en kaudok o jota weriwer de moromoron. ¹⁹ A ir pukat Juj akai nan Ajien menda re jota mi met mo 'mui, kadede nai, ma re diar me jued kot re i? ²⁰ De mepukat en pein kajanjaleda japun da, me re diar re i ni ai mi mon kapun o. ²¹ A iet eta lepen lokaia, me i kida ni ai udar nan pun ar indada: En me melar akan ar pan maureda, i pan pakadeikki ran wet re omail. ²² A Pelikj lao ereki mepukat, pwe a mani mau duen al pot et, ap kajau ir wei majani: Kaun Lijiaj lao kotido, i ap pan kaimwijokela omail kapun. ²³ I ap majani on kaun en kolekol Pauluj o kajaladokela i, o ender inapwiedi ian a kan, en kodon papa i. ²⁴ A murin ran akai Pelikj pwarado, a paud Drujila ian i, iei li en Juj amen, ap molipedo Pauluj o karone i duen lamalam en Krijtuj. ²⁵ A ni a kapakaparok duen pun, o makelekel, o kadeik, me pan wiaui, Pelikj ap majapwekadar o japen: U kowe i anjau wet, i lao pijokalar, i pan eker uk do. ²⁶ A pil kaporoporeki, me Pauluj pan kotiki on i moni, pwen lapwada i; i me a purepure ekeker kido i o kajokajoi on i. ²⁷ A murin par riau Porjiuj Pejtuj japwiladar wiliandi Pelikj. A Pelikj men konekon ren Juj oko, ap jota lapwada Pauluj.

25

¹ PEJTUJ lao pwarador nan wei, ap kotidalan Ierujalem jan Jājarea ni ran kajilu. ² Jamero lapalap o jaumaj akan en Juj oko ap pwara don re a weiweiloke Pauluj

o poekipoeki re a, ³ O inon ion konekon re a, pwen palian Pauluj, pwe a en wa don Ierujalem i, a re majamajan i, pwen kamele ni a kotikot kodo. ⁴ A Pejtuj majani, me Pauluj pan mimieta Jäjarea, a pein i pan madan majel wei. ⁵ A me lapalap re omail pan kak ian ia kodila o kadede ol o, ma dip a mia. ⁶ A lao kotikot re 'rail pon walu pon de naul, ap kotidilan Jäjarea o mandan ran o a kaipokedi pon mol en kadeik o majani, Pauluj en wijikedo. ⁷ A lao pwarador, Juj oko, me kodido jan Ierujalem, ap kapil pena i o kadipe i kausalap, ap jota kak kadedededa. ⁸ Pwe Pauluj kotin japen majani duen pein i: Ijota wiadar dipi on kapun en Juj oko, de on im en kaudok o, de on Jija. ⁹ A Pejtuj men konekon ren Juj oko, ap japen Pauluj majani: Koe men kodalan Ierujalem, pwen pakadeikada re i waja o? ¹⁰ A Pauluj kotin majani: I mi mon mol en kadeik en Jija, waja me mau on, i en pakadeikada. Jota me japun eu, me i wiai on Juj oko, duen me pein komui mani. ¹¹ Ma i wiadar japun eu de meakot me waron kamela, i jota pan kan mela. A ma jo melel, me mepukat kine kin ia, jota me pan kak pan ia lan irail. I dorolan Jija! ¹² Pejtuj lao kalelapok ren momod en kadeik o, ap majani: Koe dorolan Jija, ari koe pan pwarala ren Jija. ¹³ Murin ran akai nanmarki Akripa o Pernije koti don Jäjarea, pwen ranamau on Pejtuj. ¹⁴ Ira lao kotikot waja o pon toto, Pejtuj ap kaireki nanmarki duen Pauluj majani: Ol jenjal amen mi met, me Pelikj jaliedi ap jamalar. ¹⁵ A jamero lapalap o jaumaj en Juj akan kaire kin ia duen i ni ai potopot Ierujalem inon ion i en kadeikada i. ¹⁶ A nai japen irail: Kaidin duen tiak en men Rom, en panala aramaj amen, en kamela, mon me panala i kan jaikenta janjal mo a, o a muei on i er, en japen duen me re pan kila i. ¹⁷ Irail lao pokon don met, a mandan ran o i madan mondi pon mol en kadeik o inda, ol o en wijikedo. ¹⁸ A me panala i kan lao pwarado, re jota katitiki mejued kot, duen i kiki on. ¹⁹ A akai peipeidok mia duen pein arail lamalam o duen ol mela amen me ad a Iejuj, me Pauluj kin inda, me dene a memaureta. ²⁰ Nai ari poneponeki duen

mepukat, i ap idok re a, ma a jota men kodalan Ierujalem, pwen pakadeikada waja o duen mepukat. ²¹ A Pauluj lao dorolan kadeik en Aukujtuj, nai ap inda, ren koledi i, i lao kadarala i ren Jija. ²² Akripa ap majani on Pejtuj: I pil men roneron aramaj o. A majani: Lakap kom pan ron i. ²³ A mandan ran o Akripa i Pernije lao kotin pwarado ni ar kapwat linan kausalap o kotilon on nan im en kapun, o ol lapalap akan ianaki kaun en kanim o, Pejtuj ap majani, Pauluj en wijikedo. ²⁴ A Pejtuj majani: Main nanmarki Akripa o komail ol akan karoj, me ian kit kotikot waja et, komail majani, pweki men et, Juj akan karoj kin poekipoeki re i nan Ierujalem o pil met; ni ar palian i indada, me dene a jowar on memaureta. ²⁵ A i lao diarada, me jota me a wiadar, me war on kamela o pein i dorolan Aukujtuj, nai ap kileledier me i pan kadarala i. ²⁶ A jota me i aja, en intiniedi won nai jaupeidi. I me i waki don komail i, mo 'mui ta main nanmarki Akripa, pwe kapun lao nikier, i en aja, da me i en intinieki wei. ²⁷ Pwe i lamelame, me japun, en kadarala me jalidi amen, ap jota kaireki duen karep en jalidi.

26

¹ AKRIPA ap majani on Pauluj: Koe me jaladoklar en kapakaparok ki pein uk. Pauluj ap kapa wei lim a, kadededar pein i: ² I ap peren kidar main nanmarki Akripa, me i pan kapakaparok mo 'mui ran wet duen meakan, me Juj oko pan kin ia la, ³ Pwe komui me erekilar en Juj oko ar lamalam o peipeidok kan, i ap poeki re omui, en kotin kanonama mamani ia. ⁴ Ai wiawia kan arain maur i, me tapida Ierujalem ren jau i kan, Juj akan karoj aja due. ⁵ Irail me aja ia jan maj kokodo, ma re men kadede ia, me nai kijan pwin kelail en at lamalam, me ad a Parijär. ⁶ Nai ari mi mon kadeik, pweki ai kaporoporeki inau o, me Kot kotiki on jam at akan. ⁷ Nan i inau o, me at kainok eijokriau kin kaporoporeki, me re pan pwaiki on ar nantion kaudok on Kot ni ran o ni pon. Main nanmarki Akripa iei kaporopor me i pan kila ren Juj oko. ⁸ Da me komail jota kamelele, me Kot kotin kaiajada me melar akan? ⁹ Maj

o i kiki *on*, me i en wiada meakan, me kaokaoe mar en Iejuj en Najaret. ¹⁰ I me i pil wiadar nan Ierujalem; o me jarau kan toto me i jaliedier *on* nan imaten murin ai aleer manaman *jan* ren jamero lapalap akan o irail lao kamelar, *nai* pil jauaja. ¹¹ I kame irail pan pak toto nan jinako ke kan karoj, o koidon *on* irail, re en lalaue, o *nai* linaranar kaulap pa 'rail; i kin kame irail lel *on* kanim en wai kan. ¹² A ni ai wiawia mepukat, o kokolan Damajkuj ni manaman en jamero lapalap, ¹³ Main nanmarki, nin jauaj i ap kilanadar nani al o marain eu *jan* nanlan, me linan *jan* katipin, me jenjereda imp ai o me *ian* ia kai. ¹⁴ Kit karoj lao pupedier nani pwel, i ap ronadar nil eu, katitiki *on* ia ni lokaia en Ipru: Jaul, Jaul da me koe kamekame kin ia? Nan a pan apwal *on* uk, en tametame tek o. ¹⁵ Nai ari idok: Ij komui Main? Kaun o ap kotin majani: *Nai* Iejuj, me koe kin kame. ¹⁶ Koe ari paurida, kajinenda, pwe i me I pwaraki don uk, pwen kajapwil uk ada, pwe koe en papa o jaunkadede men en meakan, me koe kilanada, o meakan, me I pan kapwara don uk. ¹⁷ O I pan dondoro *jan* uk ni pa en aramaj akan o men liki kan me I pan kadar uk wei *on*, ¹⁸ Pwen kapad pajan maj arail, pwe re en wuki *jan* rotorot, wuki *on* marain, o *jan* ni manaman en Jatan *on* Kot, pwe re en lapwa *jan* dip ar akan, o ren ale ar jojo ren me kamakelekele kidar pojon. ¹⁹ Ari main nanmarki Akripa, i jota jopeiki *on* kajanjal en nanlan o. ²⁰ Pwe maj i padaki *on* toun Damajkuj o Ierujalem, o jap en Iudaa kan, o men liki kan, en kalula o wuki *on* Kot, o kapwaiada wan kalula mau. ²¹ Nan i me Juj akan jaik ia kidi nan im en kaudok o, o re *jon* kame ia la. ²² Ari jo, en Kot a kotin ieian ia, me i mimieki lao lel ran wet, padapadaki me tikitik o me laud akan, o jota me i inda, i eta, me jaukop akan o Mojej pil majanier, me pan wiaui: ²³ Ieteten, Krijtuj en kamekam, o me a pan men maj en me pan iajada *jan* ren me melar akan, o padaki *on* toun wei o pil *on* men liki kan duen marain o. ²⁴ A ni a kapun kila mepukat, pein i Pejtuj ap nil laudeda majani: Pauluj, koe iakalar! Om jujukukul toto me kapwepwe uk adar.

²⁵ A Pauluj kotin majani: I jota iakalar main ijou Pejtuj, a i kin kida kajoi melel o pun. ²⁶ Pwe nanmarki kotin mani duen mepukat; i me i pil aima padapadakieki *on* i, pwe i aja, jota meakot, me a jota kotin ereki, pwe kaidin waja rir, me mepukat wiaui. ²⁷ Nanmarki Akripa, komui pojon jaukop akan? I aja, me komui kin pojon. ²⁸ Akripa ap majani *on* Pauluj: Me tar kij, a komui pan kainon *on* ia en jaulanala. ²⁹ Pauluj majani: I nonki *on* Kot, me komui o karoj, me roneron ia ran wet, en dueta *nai*, a iermen jal mata pot et. ³⁰ Nanmarki, o kopina, o Pernije, o me *ian* irail kaipokedi waja o, ap kotida, ³¹ O kelepala, ap kapaparok nan pun ar mamajani: Aramaj men et jota kin wiada me war *on* kamela de jalidi. ³² Akripa ap majani *on* Pejtuj: Aramaj men et pan lapwada, ma a jota dorolan Jija.

27

¹ A LAO kileledier, me je pan jerokelan Italien, re kajilaki Pauluj, o akai me jalidi, kaun en jaunpei amen, me ad a Iulij, kijan pwin en Aukujtuj. ² Kit ari kereda pon jop en Adramitien pot, me pan jupi *on* kanim en Ajien akan, me mi pon oror, ap *tan* wei. Ari, Arijtarkuj, men Majetonien amen *jan* Tejalonik *ian* kit. ³ Mandan ran o je leler Jidon. A Iulij me kadek *on* Pauluj, ap mueid *on* i, en kotila ren kompokepa ko pwen kajarleleit. ⁴ Kit ari majelar *jan* waja o, ap *tanatan* pananen Jipern, aki *an* me u don kit. ⁵ Kit *tanatan* kotela lepen jed en Jilijia o Pampilien, je ap lel *on* Mira en Lijia, ⁶ I waja kaun en jaunpei o diarada jop en Alekjandrien pot, me pan majelan Italien, i ari kajau *on* kit poa. ⁷ A kit pwapwand kokola, *pon* toto meid apwal *on* kit lel *on* Kniduj, pwe *an* me kawela; kit ari *tanatan* pananen Kreta, *tan won* Jalmone. ⁸ A meid apwal at dauli waja o; kit ari lel *on* jap eu, me ad a Kapitau mau koren ion kanim Lajaa. ⁹ A anjau lao daulier o a apwalar *on* jailok jili, aki ran en kaijejol daulier, Pauluj ap kotin panau i ¹⁰ Majani *on* irail: Ol oko, i ajaer me jailok wet pan juedela a pan apwal kaulap, kaidin *on* audepan jop o jop eta, pwe pil *on* maur atail. ¹¹ A

kaun en jaunpei o liki jaunilil o jaumaj en jop o *jan* majan en Pauluj. ¹² A kapitau me jota non mau *on* jop en mimieta ni anjaun kapau. Koren *ion* karoj ari men jamala *jan* waja o, o re *jon*, ma re jota kak *on* lel Pönikj, pwen mimita waja o ni anjaun kapau, i kapitau en Kreta eu, me mi ni pali air o pali apan. ¹³ A *an* lao udo *jan* pali air, re ap kiki *on*, me re pan pwaida, ap apiada paipun ko *tanala* liman Kreta. ¹⁴ A *madan* melimel udo *jan* Kreta, me ad a alepip en kijinian. ¹⁵ A *an* lao kapeila jop o, o jop jolar kak *on*, kit ap nenenla o peila. ¹⁶ Ni at *tanala* pananen dake tikitik eu, me ad a Klauda, me tar kij, a je jolar kak *on* koledi pot o. ¹⁷ Irail apiada i, pwen kak piradi *on* ni jop o, ap lilidi, pwe re majak re de jerada nan Jirte, ap *punipunidok* jili. ¹⁸ Kit lao *punipunidok* jili kausalap, manda ap kamaradar jop o. ¹⁹ A ni ran kajilu irail kaje kila pein pa arail kapwa en jop o. ²⁰ Kadekadeo ran totola jota katipin o jota uju, o melimel kalaimun u *don* kit, ap jolar at kaporopor en pitila. ²¹ A kit lao kaijejol warailar, Pauluj ap pwarada nan *pun* arail majani: Ol oko mak eta, komail en peiki *on* ia er o jo majel *jan* Kreta, pwe kitail ender lel *don* kaupatail. ²² A met i panau komail, en kaporopor mau, pwe jota me pan mela, jop eta me pan ola. ²³ Pwe tounlan en Kot, me japwilim a *nai*, o me i kin papa, me kotida imp ai *pon*, ²⁴ Kotin majani: Pauluj, koe der majak, koe pan wijike *won* ren Jija. A kilan, Kot me kotiki *on* uk er karoj me *ian* uk. ²⁵ Ari ol oko komail kaporopor mau, pwe i kin pojon Kot, me a majan pan pwaida. ²⁶ A kitail pan jerada nin dake eu. ²⁷ A lao *pon* *naul* pa *pon* lar, kit peipei jili nan jed Adria. Ni ailep en *pon* toun jop o kajaiada, me je koren *ion* jap eu. ²⁸ A irail lao kajedi men *jon*, re ap diadar, me *nap* rieijok, o re kaila ekij waja o kajedi men *jon*, re ap diadar, me *nap* eijoklimau. ²⁹ A re majak, je de jerada *pon* mat, rap kajedi paipon paieu *jan* ni murin jop, ap mauki en ran *pajan*, ³⁰ A toun jop o lao men pitila *jan* nin jop o, o re apiedi pot apot nan jed, dene re pan kajedi paipon kai ni mon jop o, ³¹ Pauluj ap majani *on* kaun o jaunpei kan: Ma mepukat jota pan mimieta *pon* jop o,

komail jota pan kak dorela. ³² Jaunpei kan ap leke *jan* pot o kajela o ari. ³³ A lao pan ran *pajan*, Pauluj ap panau irail, ren *mana*, majani: Nan a *pon* *naul* pa *pon* lar, me komail kin auiaui o kaijejol o jota *mana*. ³⁴ *Nai* ari panauki komail, en *mana*, pwe i me komail pil pan piti kila. Pwe jota pit en *mon* pit pan pupedi *jan* amen komail. ³⁵ A lao majanier met, ap ale prot, danke Kot mo 'rail karoj. I lao pilitiki *pajan* ap jak. ³⁶ Irail karoj ap kaporopor maular o pil *mana*. ³⁷ A kit karoj me mi nan jop o, me riepuki ijiakan wonumen. ³⁸ Irail lao medier, rap kamaradar jop o, kajedi *on* nan madau korn. ³⁹ A lao waja ran *pajan*, re jaja jap o, A re diadar kapitau eu, me mad mia; i waja re lamedar en *walan* jop ia, ma re pan kak *on*. ⁴⁰ Irail lao leke *jan* paipon ko, rap kaje ir ala nan madau, o lapwada padil akan, o apiadar jerok en moa ni *an* o, ap *tanala* ni oror. ⁴¹ Irail lao lel *on* mad eu, jop o jerada o jolar mokid. Mon jop o *tenela*, a muri ola nan iluk kan. ⁴² Jaunpei ko ap men kamela me jalidi kan, pwe amen de pan pitila *jan*. ⁴³ A kaun en jaunpei o men dorela Pauluj, ap jota mueid *on* irail me re men wia o majani: Me aja pampap, en lujedi *on* nan madau pap *won* jap o. ⁴⁴ A me tei kan *pon* tenap de kijan jop o. A ap pwaida, me irail karoj dorelar o lel *on* jap o.

28

¹ KIT lao pitilar, je ap ronadar, me dake o adaneki Melite. ² A men liki kan me kadek *on* kit kausalap, pwe irail jaunda kijiniai o kajamo kit karoj, pweki katau moremor o pweki kapau. ³ Pauluj lao wajai tui pena o kidi *on* nani iai, jerpent men ap lujadar *jan* nani iai pweki karakar o *ten* *on* ni lim a. ⁴ A men liki ko lao udial man o a *teneten* ni lim a, re ap kajokajoi nan *pun* arail: Melel aramaj men et me kamelar aramaj, a piti *janer* nan madau, ap rialar. ⁵ I ari jipede *won* man o nani iai o jota mejued kot lel *on* i. ⁶ Irail majamajan, ma a jota pan umpojada de pupedi matala, a re lao majamajan warai o kilan, me a jo *juedi* *on*, re wukidalar ar lamelam o katitiki, me dene kot amen. ⁷ Jaupeidi en dake o, me maraneki Pupliuj, kin japaneki waja o,

kajamo o apapwali kit ran jilu. ⁸ A jam en Pupliuj wononeki jomau karakar o jomau nta. I me Pauluj koti *don* re a kapakapaki, pwil lim a kan po a, kakeladar i. ⁹ Men en lao wiauiet, karoj me jomau nin dake, ap kodo kakelailadar. ¹⁰ O re pil kaka kin kit kausalap. Kit lao majeldar, irail ari kidan pon jop o at kapinwar kajampwal. ¹¹ A murin jaunipon jilu je *ian* jop en Alekjan-drien pot, me mimi ni dake o ni anjaun kapau, me kilel en mpor. ¹² A je keredi Jerakuj o kairu waja o *pon* jili *pon*. ¹³ O jan waja o je pidok *tanatan* lela *don* Rekium, o manda *an* air irepokedo o *pon* ta *pon* je lel *on* Puteoli. ¹⁴ I waja o je tu *on* ia jaulan kai, me poeki re at, jen mondi re 'rail *pon* iji *pon*. Kit ari *tanatan* kokolan Rom. ¹⁵ O jaulan kan en waja o lao ronadar duen kit, re ap kodo tu *on* kit Apipor o Tretapern; Pauluj lao diar ir ada, ap kapina Kot o kaporopor maular. ¹⁶ Kit lao lel Rom, kaun en jaunpei ap *panalan* kaun en jilepa kan me jalidi ko, a Pauluj me jaladok kotikot waja toror, jaunpei men me jinjila i. ¹⁷ Kadekadeo murin ran jilu Pauluj ap molipe pena jaumaj en Juj akai. Irail lao pokon penaer, a ap majani *on* irail: Ri ai ko, nan jota mejued kot, me i wiadar *on* aramaj, de *on* lamalam en jam atail akan, ari jo, *nai* me jalidi o pakadara *don* ni pa en men Rom akan *jan* Ierujalem. ¹⁸ Irail lao kalekalelapoki ia, ap men lapwa ia dar, pwe jota dip ai, me i en kame kila. ¹⁹ A Juj oko lao palian ia, i ap dorolan Jija, kaidin ai men mpimpäki toun jap ai. ²⁰ I me i ekerä komail ki pena, i en kilan komail o kajokajoi *on* komail, pweki en Juj akan ar kaporopor, me i jalikidi jal mata pot et. ²¹ Irail japen i: Jota kijin likau, me je ale *jan* Iudäa duen komui, pil jota jaulan amen, me kodido, me kaire kin kit o kadedeki, me dip omui mia. ²² A je men rona *jan* komui duen omui lamelam, pwe je roner duen pwin wet, me re kin palian waja karoj. ²³ Irail ari kileledi *on* i ran eu, ap pokon *don* re a nan im en kairu. I ari kawewe *on* irail o katitiki duen wein Kot, kapakaparok ki *on* irail Iejuj *jan* nan kapun en Mojej o jaukop akan, *jan* ni manjan lel nin jautik. ²⁴ Akai irail me kamelele a padak a akai jo. ²⁵ Irail

ari jota minimin pena nan pun arail, re ap pur pajan ni en Pauluj a katitiki majan pot et: Melel, jaukop Iejaia kopadar ren Nen jarau *on* jam atail akan. ²⁶ Majani: Ko won ren aramaj pukat indada: Komail kin *ron* ap jo lelapok ki o *ninar*, ap jota dedeki. ²⁷ Pwe monion en aramaj pukat juedalar, o jalon arail ponlar, o maj arail mair penaer, pwe re de *nar* kida waja maj ar, o *ron* kida waja jalon arail, o ajaki nan monion arail o japaledo, o I en kakele ir ada. ²⁸ Komail ari en aja, me maur wot *jan* Kot mueidalan men liki kan o re pil pan peiki *on*. ²⁹ I lao majanier mepukat, Juj oko ap ko pajan o kapakaparok nan pun ar kausalap. ³⁰ A Pauluj kotikot nan im eu, me a kin ijeja par riau, o kajamo karoj, me ko *don* i, ³¹ Kaweweda wein Kot o aima padapadaki duen Kaun Iejuj Krijtuj pwe jota me inapwiedi.

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU ON MEN ROM.

¹ PAULUJ ladun Iejuj Krijtuj men, me paeker, en wiala wanporon amen, me katoror *on* papa ronamau en Kot, ² Me a kotin kopekidor japwilim a jaukop akan nan kijin likau jarau kan. ³ Duen japwilim a Ol me kijan kadaudok en Dawid ni tiak en pali uduk, ⁴ O me kadede kidar, me a Japwilim en Kot a manaman, duen a kotin iajadar *jan* ren me melar akan ki Nen jarau, Iejuj Krijtuj atail Kaun, ⁵ Me kit ale *janer* mak o koa en wanporon, pwen padaki *on* men liki kan karoj ni mar a, pwe irail en pojon o peik, ⁶ Pwe komail pil kijan irail, me paeker *don* Iejuj Krijtuj. ⁷ Komail karoj kompoke pan Kot, me paeker me jarau kan, me mimi Rom mak o popol *jan* ren Kot Jam atail o Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail! ⁸ Iet kaieu, i kin kapina ai Kot ki Iejuj Krijtuj pweki komail karoj; pwe omail pojon me kalok jili lel penan jap karoj. ⁹ Pwe Kot, me i kin papa *on* ni nen i ni ai padapadaki wei ronamau en japwilim a Ol, me jaunkadede pai, me i kin tamataman kin komail anjau karoj, *nidinid* ni ai kapakap akan. ¹⁰ *Nidinideki* anjau karoj, ma i jota pan kak pwarala re omail, ma iduen kupur en Kot. ¹¹ Pwe i *inon ion* udial komail, pwe i en katonole kin komail ekij pwaij *nenin*, pwe komail en tinainda. ¹² Pwe i en kajarloleid re omail, pweki atail pojon ta ieu. ¹³ Ari, ri ai ol akan, i jota men, me komail en jaja duen ai kileledier pan pak toto, en pwar won komail, ap jaik pijoki *on*, pwen diar ekij wan ai dodok re omail, dueta ren wei tei kan. ¹⁴ Pwe *nai* me pwaipwand *on* men Krik o men liki kan, o *on* me lolekon o me jo lolekon kan. ¹⁵ Pwe duen a pan kak pai, i men pil padaki *on* komail men Rom ronamau. ¹⁶ Pwe i jota kin namenok ki ronamau, pwe i manaman en Kot, me kin kamaurela me pojon akan karoj, Juj oko maj, ap pil men Krik. ¹⁷ Pwe i me kin kajanjaleda pun en Kot, me kin pwili *jan* pojon, pwen pojon duen a intinidier:

Me pun o pan memaureki pojon; ¹⁸ Pwe *onion* en Kot pan janjaleda *jan* nanlan *on* me doo *jan* Kot akan o me japun en aramaj akan, me kin kawela melel ni arail japun. ¹⁹ Pwe duen me pwarada *jan* ren Kot me janjal *on* irail, pwe Kot me kotin kajanjale *on* irail, ²⁰ Pwe meakan me jo janjal duen i, iet akan, a manaman joutuk o pil duen a udan Kot *jan* ni anjaun jappa wiauier, kin janjal kida japwilim a dodok kan, pwe jolar pekid parail: ²¹ Pweki irail ajadar Kot, a re jota wauneki i duen me kon *on* Kot pil jota majak tol a, a re aklemai *on* i, monion japun arail ap rotorotalar. ²² Irail akereki pein irail ap lamponlar. ²³ Irail kawukilar linan en Kot me jo kak mor pajan, *on* mom en aramaj me kin mor pajan o mom en manpir akai, o man aluki pa, o man korop akan. ²⁴ I me Kot kotin mueide kila irail, en *inon ion* kajaminlar monion arail ni ar kajautela pein war arail nan pun arail, ²⁵ Me kawukila melel en Kot *on* likam, ap poni o papa *on* dipijou mon Jaun wia meakaroj, me iajanai potepoteta amen. ²⁶ Nan i me Kot mueidela kin ir *on* *inon* jued akan, en lel *on* arail li akan, en wuki *jan* ira 'rail, kaokaoe ira 'rail. ²⁷ Pil dueta ol akan liki *jan* iran li, ap kalel nan pun arail; ol ajada ol, me jo kon, ap pein kapokala nan war arail manidi en ar wiawia kan. ²⁸ Nan duen irail kan kataman *on* Kot, Kot ap mueidalan irail, en kapitakaila kamom *on* wia meakan me jued, ²⁹ Me dir en japun karoj, morjued, norok kapwa, jempok, dir en peirin, lolap, akamai, widin, weid, lidu monin, ³⁰ Pil en pan moli, likinekine, kajenta Kot, kan kapunlol, aklapalap, ponmajo, me kin diar me jued akan, jo oke jam ar o in ar, ³¹ Lampon, inaujopoujok, jempok, jomak. ³² Re aja duen kapun pun en Kot, me kin wia mepukat, pan mau *on* mela, a kaidin i eta, pwe re pil kin perenki irail, me kin wia mepukat.

2

¹ NAN i jota pakid pa om, aramaj amen koe, amen amen me kin kadeikada, pwe ni om kadeikada amen, pein koe me koe kin kariala, pwe koe, me kin kadeikada, kin wiawia me dueta. ² A kitail ajaer, me kadeik en Kot me melel *on* ir, me kin wiada

mepukat. ³ A dadue aramaj amen koe, me kin kadeikada, me kin wiewia mepukat, ap wiada dueta, koe kiki *on*, me koe pan piti *jan* kadeik en Kot? ⁴ De koe mamaleki kalanan en Kot japan, o a kanonama o papadake; koe jota aja, me kalanan en Kot kamaterok uk alan kalula? ⁵ A koe ni monion om me katiwo o kakaluak, me koe ki penan uk *onion on* ni ran en *onion* o kajanjal pan kadeik pun en Kot, ⁶ Me pan kotin depuk *on* amen amen duen a wiawia kan. ⁷ Irail me kin dadaurata ni ar wiawia mau kan o *linan*, o indand, o me jo kin mor pajan, maur joutuk. ⁸ A kamekam o wairok *on* irail me katiwo o jo oke melel, a me kin oke japun. ⁹ O kanaudok o kalokolok *on* aramaj karoj, me wiadar jued, maj *on* Juj akan ap lel *on* men Krik. ¹⁰ A *linan*, o wau, o popol *on* amen amen, me kin wia mau, maj *on* Juj akan o pil *on* men Krik. ¹¹ Pwe Kot jota kin lipilipil aramaj amen. ¹² Pwe karoj me wiada dip likin kapun, pan lokidokila likin kapun, pil karoj, me aja kapun, ap wiada dip, pan pakadeikada pan kapun. ¹³ Pwe kaidin me roneron kapun kan pan pun kila mon Kot, a me kin anada kapun pan pun kila. ¹⁴ Pwe ma men liki, me jota arail kapun, ap pil wiawia tiak en kapun *jan* nan pein irail, iei me irail, me jota arail kapun pein kapun parail. ¹⁵ Me kin kajanjaleda wiawia en kapun me intinidier nan monion arail, i me injen arail pil kadedeki o ar lamalam, me irail jakara kida de kalole mau ki nan pun arail. ¹⁶ Lao ran o, me Kot pan kotiki *on* Iejuj en kadeikada dip okiok kan ren aramaj akan, duen ai ronamau. ¹⁷ A ma koe adaneki Juj amen, me kin liki kapun o juaiki Kot, ¹⁸ O ajada kupur a, o koe pun kila lamalam, ni om padapadaki *jan* nan kapun, ¹⁹ Koe me lameda, me koe itar *on*, en kalua wei me majkun akan, o kamarain pan me rotorot akan, ²⁰ O jaunpadak pan me lampon kan, o jaunpadak en kijin jeri kan, me aja tiak en lolekon o melel en kapun. ²¹ Ari, koe kin kawewe *on* amen, ap jota kin kawewe *on* pein uk, o koe kin padaki me ren der pirap, a koe kin pirap; ²² Koe kin inda, me aramaj ender kamal, a koe kin kamal? Koe kin juedeki dikedik en ani mal akan, a koe

kin pirap me japwilim en Kot? ²³ Koe kin juaiki kapun, a koe kin kijan Kot wau ni om tiakedi kapun? ²⁴ Pwe mar en Kot kin mamale kila komail ren men liki kan, duen a intinidier. ²⁵ Pwe jirkomjaij me mau, ma koe aneda kapun; a ma koe tiakedi kapun, om jirkomjaij pan jojirkomjaij. ²⁶ Nan i, me jojirkomjaij, anada pun en kapun, daduen a jojirkomjaij jo pan wadok *on* i jirkomjaij? ²⁷ Ari, ma me udan jojirkomjaij akan pan kapwaiada kapun, re jota pan kadeik uk ada? Pwe koe kin mi pan kijin likau o jirkomjaij, ap tiakedi kapun o. ²⁸ Pwe kaidin i Juj amen, ma pali liki ta, o pil kaidin i jirkomjaij, me jirkomjaij liki nan uduk eta. ²⁹ A i Juj amen, me Juj en lole, o i jirkomjaij, me mi nan monion i, ni nen e, a kaidin ni intin; me a kapinipa jota mi ren aramaj akan pwe ren Kot.

3

¹ ARI, da me Juj akan paieki mon me tei kan de da kadepan jirkomjaij? ² O me toto, ni *jon* karoj; iet kaieu: Majan en Kot akan kanikid *on* irail. ³ A ma akai jopojon a pil menda? Pwe ar jopojon pan kak kawela kalanan en Kot? ⁴ O jo! Pwe Kot udan melel, a aramaj karoj me likam duen a intinidier: Ir eta me pun ni ar majan akan, o komui pan kotin poedi ni ar pakadeikada. ⁵ A ma atail japun kaindinda pun en Kot, da me kitail en inda? Dadue, Kot me pil japun, pweki a kotin *onion* kida? I kin lokaia ni tiak en aramaj. ⁶ O jo! Pwe ma iduen, Kot pan kak kadeikada jappa? ⁷ Pwe ma melel en Kot pwai kida ai likam kan, pwen kalinanada i, menda i pan pakadeikada, dene dipan amen *nai*? ⁸ A jo mau *on* duen at indand jued, pwe akai kin inda, me dene kit kin padaki wei: Kitail en wiada me jued, pwen kareda me mau? Nan arail kalokolok me pun. ⁹ Iaduen atail pai mau *jan* arail? Kaidin, pwe je kad-ededar, me Juj o men Krik karoj mi pan dip, ¹⁰ Duen a intinidier: Jota me pun amen, jota amen. ¹¹ Jota me lolekon amen, jota me kin rapaki Kot. ¹² Karoj me japunlar, irail wiaki eu mamalar, jota meamen, me kin wiada me mau, jota amen. ¹³ Tapin wor arail me rajon joujou eu, me jaikenta

jarep pena, lo arail me re liliapaki, wini en kamela mimi ni oton ni arail; ¹⁴ Au ar me dir en lalaue o katik, ¹⁵ Nä arail me marara on kamela aramaj; ¹⁶ Nan al arail me dir en jued o mauk; ¹⁷ A al en popol me re jaja; ¹⁸ Re jota kin majak Kot. ¹⁹ A kitail ajaer, me kapun o lolok on, me kin papa kapun pwe au karoj en japaimokid o jappa pon lodi on kadeik en Kot. ²⁰ Ari mon Kot jota uduk me pan pun kila a wiawia kapun, pwe kapun me dip kadiarok kidar; ²¹ A anjau wet pun en Kot janjaledar likin kapun o kadede kidar kapun o jaukop akan. ²² A pun en Kot me pwili jan pojon Iejuj Krijtuj, ap lel on karoj me pojon. ²³ Pwe jota lipilipil, karoj me wiadar dip o jota kak konodi linan en Kot. ²⁴ Irail pan pun kila a mak japan, pweki en Krijtuj Iejuj a kotin dore kitail lar, ²⁵ Me Kot kotin kajanjaledar en wiala mol en kalanan ni pojon nt'a, pwen kajanjaleda a pun ni a kotin lapwada dip en maj akan, me mier pan papadake en Kot. ²⁶ A anjau wet a kotin kadeded a pun. Ieteten, me pein i me pun, ap pan kotin kapunala karoj me pojon Iejuj. ²⁷ Ari, ia men juaiki? A lokidokilar! Ren kapun da? En wiawia kan? Kaidin, a ren kapun en pojon. ²⁸ Ari, iet me je inda: Aramaj en pun kila pojon a kaidin wiawia en kapun kan. ²⁹ De Kot en men Juj akan arail Kot eta? Kaidin pil Kot en men liki kan? Ei melel, pil en men liki! ³⁰ Ari, Kot me ta men, me kin kapun kila me jirkomjaij akan pweki pojon, pil jojirkomjaij akan pweki pojon. ³¹ Iaduen, kitail kin tiakedi kapun pweki pojon? O jo! Pwe kitail kin kapwaiada kapun o.

4

¹ ARI, da me kitail en inda duen Apraam jam atail ni pali uduk, da me a diaradar? ² Pwe ma Apraam pun kilar a wiawia kan, nan a men juaiki mia, a kaidin mon Kot. ³ Pwe da me kijin likau majanier? Apraam pojon Kot, o i me wadok on i kapuna pa. ⁴ A me kin keleki a wiawia kan, nan pwain a pan wad on i nin tiak en kujoned a kaidin ni mak. ⁵ A me jota kin keleki a wiawia kan, ap pojon i, me kin kapunala me doo jan Kot akan, nan a pojon me wadok on i kapuna

pa i. ⁶ Duen Dawid kapaiaki aramaj amen, me Kot kotin kapunala likin a wiawia kan: ⁷ Meid pai, me ar japun kan lapwadar, o me dip ar akan pwaipwaidier! ⁸ Meid pai ol o, me Kaun o jolar pan kapokoki on dip a! ⁹ Ari, me jirkomjaij eta, me pai wet kin ko on, de a pil itar on me jojirkomjaij? Pwe kit me indada: En Apraam a pojon me wadok on i kapuna pa. ¹⁰ Ari, iaduen a wadok on i? Ni a jirkomjaijelar de ni a jojirkomjaijelar? Kaidin ni jirkomjaij, pwe ni a jojirkomjaij. ¹¹ A a aleer kilel en jirkomjaij, men kadede a pun kilar pojon, me a anekier ni a jojirkomjaij, pwen wiala jam en me pojon ap jojirkomjaij akan karoj, pwe pun wet en pil wadok on irail. ¹² O pil wiala jam en me jirkomjaij akan. A kaidin arail me jirkomjaij akan eta, pwe pil en irail, me aluki pojon ota, me mi ren jam atail Apraam ni a jojirkomjaij. ¹³ Pwe kaidin ki kapun o me Apraam o kadaudok a aleer inau o, me a pan jojoki jappa, a ki pojon pun. ¹⁴ Pwe ma irail, me men kapwaiada kapun o, pan ale jojo, nan pojon me mal kot, o inau olar. ¹⁵ Pwe kapun o kin kareda onion, pwe ma jota kapun, a pil jota japun. ¹⁶ I me pun pan tapi jan ni pojon, pwe karoj en tapi jan mak; o inau on kadaudok o en teneten. A kaidin ir eta, me mi pan kapun o, pwe pil karoj, me mi pan pojon en Apraam, me jam en kitail karoj. ¹⁷ Duen a intinidier: I wia kin uk alar jam en wein jappa toto mon Kot, me a pojon me kin kamaureda me melar akan o molipei ir, me jaikenta mia, pwen miala. ¹⁸ I me pojon, ap jota kaporopor mia, pwen wiala jam en wein jappa toto, duen a lokido: Nan iduen kadaudok om. ¹⁹ Ap jota luetalar ni a pojon o jo lamelame, me war a melar, pwe a koren ion jaunpar epuki; pil jota lamelame war en Jara a melar. ²⁰ Pwe a jota peikajaleki inau en Kot ki jopojon, a a kakairida ni pojon, o i me a kin kapinaki Kot. ²¹ A aja melelia, me i kotin inauki on i, a pan kotin kapwaiada. ²² Nan i wadok on i kapuna pa. ²³ Mepukat jota intinidier pweki i eta, me a wadok on i mepukat, ²⁴ A pil pweki kitail, me a pan wadok on, ma kitail pan pojon i, me kotin kaiajadar Iejuj atail Kaun jan ren me melar akan.

²⁵ Pwe i me panalar pweki dip atail, o a kotin iajadar pwen kapun patail.

5

¹ KITAIL ari pun kilar pojon, ap popol ren Kot, pweki atail Kaun Iejuj Krijtuj, ² Me kotin kajamo kitail ki pojon *on* mak wet, me kitail aleer, ap kaporopor o juaiki linan en Kot, ³ A kaidin i eta, pwe kitail pil juaiki at apwal akan, pwe kitail aja, me at apwal akan kin kareda kanonama; ⁴ A kanonama kin kareda kakairida, a kakairida kin kareda kaporopor; ⁵ A kaporopor jota kin kanamenokala, pwe limpok en Kot me wudokidi *on* nan monion atail ki Nen jarau, me kitail aleer. ⁶ Pwe ni atail luet Krijtuj mata kin kitail, me doo *jan* Kot akan ni anjau me kileledier. ⁷ Pwe iaduen, amen pan mekila me pun amen? Ele pweki me mau amen, me amen pan mekila. ⁸ A Kot kotin kajanaleda a limpok *on* kitail ni en Krijtuj a mata kin kitail lar, ni anjaun atail dipan. ⁹ Melel kausalap, anjau wet kitail kapun kilar nta; kitail ap kamaur kila i *jan* ni *onion*. ¹⁰ A ma kitail kalolamaui *on* Kot ki en japwilim a Ol a matala ni atail imwintiti, nan melel kausalap murin atail kalolamaui kitail pan dorela ki a ieiaj, ¹¹ A kaidin i eta, pwe kitail pil juaiki Kot ren atail Kaun Iejuj Krijtuj, me kitail paieki tom patail. ¹² Ari, duen aramaj ta men, me dip tapiki *don* jappa, ap tialan mela, o mela lel penan aramaj akan karoj, pwe karoj me wiadar dip, ¹³ Pwe dip mi nan jappa mon kapun, a jota kapun pan dip, ma jota kapun, ¹⁴ Ari jo, mela wiauiada *jan* Adam lel Mojej, pil ren me jo wiadar dip laud dueta japun en Adam, iei me mom en me pan pwarado. ¹⁵ A pai en mak kaidin dueta dip, pwe ma dip en me ta men me toto mekila, nan melel kausalap mak en Kot o pai en mak *jan* ren aramaj ta men Iejuj Krijtuj itar *on* me toto. ¹⁶ A pai o kaidin dueta met, me wiauiet ren amen, me wiadar dip, pwe kadeik o tapi *janer* me ta men, pwen kalokolok, a pai en mak o kin lapwada dip toto, pwen punala. ¹⁷ Pwe ma dip en me ta men mela poekidier, nan melel kausalap, irail me pan ale mak o pai en pun, pan poedi o mamaureki me ta men: Iejuj Krijtuj. ¹⁸ A duen dip en me ta

men aramaj akan karoj me kadeik ki *on* mela, i dueta pun ta ieu itar *on* kapun kila aramaj akan karoj, en kamaurela. ¹⁹ Pwe duen jopeik en aramaj ta men me toto wia kilar dipan, iduen peik en me ta men me toto pun kilar. ²⁰ A kapun pil wiauiet, pwe dip en kadiarok kidar, a waja me dip paraparada ia, iei waja mak o laude *janer*. ²¹ Pwe duen dip dialan mela, iduen mak o pun pan dialan maur joutuk ki Iejuj Krijtuj atail Kaun.

6

¹ ARI, da me kitail en inda? Kitail en dadaurata dip, pwe mak en lalaudala? ² O jo! Pala kitail pan dadaurata dip, me kitail mela *janer*? ³ De komail jota aja, me karoj, me paptaije *on* Krijtuj Iejuj, paptaije *on* a matala? ⁴ Kitail ari *ian* i Jaredier ni paptaij *on* mela, pwe duen Krijtuj kaiaja kidar linan en Jam *jan* ren me melar akan, iduen kitail en pil weweideki ni maur kap. ⁵ Pwe ma kitail kaparoki *on* i ni a matala, nan kitail pil pan paroki *on* i ni a iajadar. ⁶ Pwe kitail ajaer, me atail aramaj marin *ian* kalopuelar, pwe war en dip en mokonaidier, pwe kitail jolar papa dip. ⁷ Pwe me melar, maiodar *jan* dip. ⁸ A ma kitail *ian* Krijtuj matalar, nan kitail kamelele, me kitail pil pan *ian* i ieiajata. ⁹ Kitail aja, me Krijtuj kotin iajadar *jan* ren me melar akan, ap jolar pan pur *on* matala; mela jolar pan poedi i. ¹⁰ Pwe ni a kotin matalar, a kotin matalar pan metapak pweki dip, a ni a kotin ieiajata, a kotin ieiajadan Kot. ¹¹ Iduen komail, komail en wia kin komail me melar *jan* dip, ap memaur *on* Kot ren Krijtuj Iejuj. ¹² Ari, komail ender mueid *on* dip, en kaunda war omail luet; pwen papa a inon jued akan. ¹³ Komail pil der mueid *on* dip o kokon omail akan, pwen men wia japun a komail mueid *on* Kot pein komail, duen me kamauradar *jan* ren me melar akan, o kokon omail akan en papa me pun *on* Kot. ¹⁴ Pwe dip jota pan kak poe komail edi, pwe komail jolar mi pan kapun, pwe pan mak. ¹⁵ Ari da, kitail en wia dip, pwe kitail jolar mi pan kapun, a pan mak? O jo! ¹⁶ Komail jota aja, ma komail pan wiala pein komail ladu en peik, ari komail pan ladu en me komail kin

pepeiki *on*? Ma dip komail pan mekila, a ma peik, komail pan *pun* kida. ¹⁷ A danke *on* Kot pwe komail jolar ladu en dip; pwe met komail kin peiki *on* tiak en padak me komail *ianer jan monion* omail. ¹⁸ Komail ari maioda *jan* dip, komail id wiala ladun *pun*. ¹⁹ Nai me inda met nin tiak en aramaj, pweki luet en uduk omail. Pwe duen omail *panalan* kokon omail akan, en ladun jamin o *japun* kan, pwen palian kapun, iduen komail en *pan on* kokon omail, en lidui me *pun*, pwen jarauila. ²⁰ Pwe ni anjau me komail ladun dip, komail maio *jan* me *pun*. ²¹ A iaduen wan mepukat ni anjau o, me komail kin namenokki anjau wet? Pwe imwi pan mepukat mela. ²² A met komail maiodar *jan* ni dip, ap id wialar ladun Kot, o omail wan jarau mi o imwi pan maur joutuk. ²³ Pwe pwain en dip mela, a pai en mak en Kot maur joutuk ren Krijtuj Iejuj atail Kaun.

7

¹ DE ri ai kan, komail jota aja — i kin peidok ren me aja kapun o — me kapun o kin poedi aramaj arain a memaur? ² Pwe li amen, me a warok mia, kin kaupinki kapun en a warok arain a memaur. A ma a warok melar, a muei *janer* kapun en a warok. ³ A ma a pan paudeki amen ol ni a warok memaur, a pan adaneki kamal amen; a ma a warok melar, a muei *janer* kapun, ap jota pan kamal amen, ma a pan pur *on* amen ol. ⁴ Ari ri ai kan, iduen pil komail mekilar kapun o pweki war en Krijtuj, pwen wiala nain amen, iet, me iajadar *jan* ren me melar akan, pwen kaparapar *on* Kot. ⁵ Pwe ni at kekeideki tiak en pali uduk, inon en dip me kelail nan kokon atail pweki kapun o, pwen kaparapar *on* mela. ⁶ A met kitail muei *janer* kapun o, pwe jal pat *on* mela olar, pwe kitail en papa *on* tiak kap en *nen*, a kaidin *on* tiak *marin* en *intin*. ⁷ Ari, da me kitail en inda? Me dip kapun o? O jo! A i pan jaja dip, ma jo kapun. Pwe i pan jaja duen inon jued, ma kapun jo kalok kidar: Koe der norok! ⁸ A dip kadiarok kidar kujoned, ap kainon *on* ia jon en inon jued karoj, pwe ma jota kapun dip mela. ⁹ Pwe maj o i jota mi pan kapun, ap mamaureta, a kujoned lao mia, dip ai

ap diarokadar. ¹⁰ A nai melar; kujoned, me loki *don* ia, pwe i en maure kida, kare *on* ia mela. ¹¹ Pwe dip kadiarok kidar kujoned liapai ia dar, ap kame ia lar. ¹² Ari, kapun o me jaraui o kujoned me jaraui, a *pun* o mau. ¹³ A iaduen me mau kot kare *on* ia mela? O jo! A dip en janjale kida me kamau o ni a kare *on* ia mela, pwe dip en janjale kida kujoned. ¹⁴ Pwe kitail aja, me kapun o me *nenin*, a *nai* me uduken o netilan dip. ¹⁵ Pwe i jota aja, da me i en wia. Pwe kaidin me i mauki, me i kin wiada, a me i kin juedeki, iei me i kin wia. ¹⁶ Ari, ma i kin wiada, me i *kan* wia, nan i kin kajanjaleda, me kapun me mau. ¹⁷ A ma i wiadar, me i jota men wia, kaidin *nai* me wiadar, a dip me mimi lol i. ¹⁸ Pwe i aja, me jota mau kot mi lol i nan uduk ai, pwe i kin men wiada me mau, a en *anada* me *pun* i jota kak *on*. ¹⁹ Pwe me mau o, me i men wiada, i jota kin kapwaida, a me jued, me i *kan*, i me i kin wiada. ²⁰ A ma i wiada, me i jo men wiada, kaidin *nai* me wiada, a dip me mi lol i. ²¹ Iet me kapun kadiarok *on* ia: Ni ai men wiada me mau, me jued mimi re i. ²² Pwe i kin mauki kapun en Kot pali lol en aramaj. ²³ I ap diaradar eu kapun ni ai kokon akan, me kin palian kapun en loli, ap kalua ia di pan kapun en dip, me mi nan ai kokon akan. ²⁴ O *nai* aramaj luet amen! Ij me pan kamaio wei ia *jan* ni war mela wet! ²⁵ I danke Kot pweki Iejuj Krijtuj atail Kaun. Nan lol i i kin papan kapun en Kot, a ni pali uduk kapun en dip.

8

¹ ARI, jolar me mau *on* pakadeikada, me mi ren Krijtuj Iejuj. ² Pwe kapun en *Nen* en maur ren Krijtuj Iejuj kamaio ia da *jan* ni kapun en dip o mela. ³ Pwe me kapun jota kak *on*, aki a luete kila pali uduk, iei me Kot kotin wiada ni a kotin poronedo japwilim a Ol ni mom en uduk en dip, pweki dip, pwen kadeikada dip ni pali uduk. ⁴ Pwen kapwaiada *pun* en kapun re atail, me jota weideki pali uduk a pali *Nen*. ⁵ Pwe me kijan pali uduk, kin lamelame duen inon en uduk, a me kijan pali *Nen*, kin lamelame duen inon en *Nen*. ⁶ Pwe tiak en uduk iei mela, a tiak en *Nen* maur o popol. ⁷ Pweki tiak en uduk kin palian Kot, pwe a jota kin

duki *on* kapun en Kot, pwe a pil jota kak *on*.
⁸ A me kijan pali uduk, jota kak konekon ren Kot. ⁹ A komail kaidin kijan pali uduk, pwe kijan pali *Nen*, ma *Nen* en Kot kotikot lol omail. A me jota aneki *Nen* en Krijtuj, i kaidin japwilim a. ¹⁰ A ma Krijtuj kotikot lol omail, war mekilar dip, a *nen* memaureki pun. ¹¹ A ma *Nen* o, me kaiajadar Iejuj *jan* ren me melar akan, kotikot lol omail, nan i me kaiajadar Krijtuj *jan* ren me melar akan, pil pan kamaureda war omail mela ki *Nen* e, me kotikot lol omail. ¹² Ari ri ai kan, kitaail jolar pwaipwand *on* pali uduk, pwen kapwaiada *inon* en uduk, ¹³ Pwe ma komail memaureki uduk, komail pan mela, a ma komail pan kamela wiawia en pali war ki *Nen*, komail pan memaureta. ¹⁴ Pwe karoj me weweideki *Nen* en Kot, nan irail jeri en Kot akan. ¹⁵ Pwe kaidin *nen* en ladu, me komail aleer, pwen pur *on* majak, a *Nen* en jeri, me komail aleer, me kitaail kin eker kida: Apa, Jam! ¹⁶ Pein *nen* o kotin *ian nen* atail kadedeki, me kitaail jeri en Kot akan. ¹⁷ A ma kitaail jeri kan, nan kitaail pil jeri en jojo, jeri en jojo en Kot o kijan toun jojo en Krijtuj, ma kitaail *ian* kamekam, kitaail pil pan *ian* linanla. ¹⁸ Pwe i ajaer, me kamekam en anjau et jota mau *on* en kaparoki *on* linan kokodo, me pan kajanjaledan kitaail, ¹⁹ Pwe audepan jappa poden anane kausalap papajan en jeri en Kot ar pan maioda. ²⁰ Pwe audepan jappa o *panalan* mela, kaidin pweki pein injen arail, a pweki i, me pan *ir alan* kaporopor. ²¹ Pwe audepan o pil pan maioda *jan* ni a lidulidui *on* tiak en joredi, *on* maio en linan en jeri en Kot akan. ²² Pwe kitaail ajaer, me audepan jappa karoj kin *janejanlol* o mimi pan wairok en naitik lao lel met. ²³ A kaidin irail eta, pwe kitaail pil *ian*, me mejenin *Nen*, pil pein kitaail kin *janejan*, auiaui lao anjau en pali war atail ar kawilikapada. ²⁴ Pwe kitaail kamaurelaner kaporopor. A kaporopor me janjal, i kaidin kaporopor; pwe me amen kin ududial, menda en kaporoporeki? ²⁵ A ma kitaail kaporoporeki, me kitaail jota udial, kitaail kin kanonama auiauieta. ²⁶ Pil *Nen* o kotin jauaja kitaail ni atail luet akan, pwe kitaail jaja, da me kitaail en poeki, o da me kon *on*, pwe pein

Nen o *janejanlol* o laolao kin kitaail. ²⁷ A me kin kotin kajaiada *monion* akan, mani duen kupur en *Nen*, pwe a kin kotin laolaoi jarau kan duen tiak en kupur en Kot. ²⁸ A kitaail aja, me karoj kin kamauiala me pok *on* Kot akan, irail me paeker duen ar kileledier. ²⁹ Pwe me a kotin piladar maj o, iei me a pil kotin kileledier, en tialan mom en japwilim a Ol, pwe a en mejeni nan pun en ri a kan. ³⁰ A me a kotin kileledier maj o, a pil kotin warone irail edo, a me a kotin waronedor, a pil kapun irail alar, a me a kapunalar, a pil kotin kalinan irail adar. ³¹ Ari, da me kitaail en jopenki mepukat? Ma Kot *ian* kitaail, ij me pan kak palian kitaail? ³² I me jota kotin kajampwaleki japwilim a Ol, pwe a kotiki wei en wiliandi kitaail, dadue, a jo pan kotin japan *ianaki don* kitaail meakaroj? ³³ Ij me pan kapun *on* en Kot a piladar akan? Pwe Kot eta, me kotin kapunada; ³⁴ Ij me pan kadeikada? Pwe Krijtuj me matalar, me pil kaiajada o me pil kaipokedi ni pali maun en Kot, o me pil kin laolao kin kitaail. ³⁵ Ij me pan irawei *jan* kitaail ni limpok en Krijtuj? Anjau apwal, de majak, de kamekam, de ijejol, de kilijo, de kamajak, de kodlaj? ³⁶ Duen a intinidier: Pweki komui kit kamekame kilar kaukaule, kit me wadok *on* jip akan, me kileledier *on* kamela. ³⁷ A ni mepukat karoj kitaail me poedier kausalap pweki i, me pok *on* kitaail er. ³⁸ Pwe i aja, me kaidin mela, de maur, pil kaidin tounlan kan, de jaupeidi, pil kaidin men met, de men mur, de me manaman akan, ³⁹ Pil kaidin men poe, de men pa, de okotme pan kak irawei *jan* kitaail ni limpok en Kot, me mi ren Krijtuj Iejuj atail Kaun.

9

¹ NAI kin lokaia melel ren Krijtuj, o i jota kin likam, pwe injen ai o *Nen* jarau kadede ia da, ² Me i kin patautau o injenjued nan *monion* i kaukaule. ³ Pwe pein *nai inon ion* en riala, pwen dooki wei *jan* Krijtuj pweki ri ai kan ni pali uduk. ⁴ Iei men Ijrael me udan jeri en Kot, me ar *linan*, o inau kan, o kapun, o upa Kot, o kokop akan mia, ⁵ Me jamaneki jam atail akan me Krijtuj pil tapi *jan* ia ni pali uduk a, me poedi meakaroj,

iei Kot me iajanai kokolata, amen. ⁶ Pwe kaidin dene majan en Kot jo pwaida, pwe kaidin karoj men Ijrael, me tikidar Ijrael; ⁷ Pil kaidin karoj jeri kan, me kijan kadau-dok en Apraam; pwe jan ren Ijaak kadau-dok om pan tapi jan ia. ⁸ Ari, kaidin irail jeri en Kot akan, me jeri kan ni tiak en uduk, a jeri en inau kan pan wad on kadau-dok o. ⁹ Pwe i majan, majan en inau eu: Ni anjau o I pan kodo, a Jara pan naitikada jeri ol amen. ¹⁰ A kaidin i eta, pwe pil Repeka lao lijean on jam atail Ijaak. ¹¹ Pwe ni anjau jeri ko kaikenta ipwidier, o pil kaikenta wiadar meakot mau de me jued, o pwe kupur en Kot en pwaida, kaidin ni wiawia a ni lipilipil ren me piladar o, ¹² A kotin majani on i: Me laud o pan papa me tikitik! ¹³ Duen a intinidier: Iakop me I pok on er, a Ejau me I likidmalielar. ¹⁴ Ari, da me kitail en inda? Kot me japun? O jo! ¹⁵ Pwe a kotin majani on Mojej: I pan maki on, me I men maki on, o I pan pokepoke, me I men pokepoke. ¹⁶ Ari, jota katepa, ma amen pan pein inon ion de tane wei, a ma Kot pan kotin maki on amen. ¹⁷ Pwe kijin likau me katitiki on Parao: Nan iet me I kilele uk adar, pwe I en kajale kida uk ai manaman, o pwe mar ai en indandeki jili ni jap akan karoj. ¹⁸ Ari, a kin kotin maki on, me a kotin kupura, ap kapitakaila, duen me a kotin mauki. ¹⁹ Koe ap pan indan ia: Ari da me a kailon kin ia? Pwe ij me kak palian kupur a? ²⁰ Ei melel aramaj koe, ij koe, me men palian Kot? Da, dipijou pan indai on me wiadar i: Menda koe wiai on ia momuei? ²¹ Pala jaun wiada dal jota manaman on, en wia kida lupon en pwel ota dal eu me kajelel, de eu me jakanekan? ²² A Kot kotin kanonama on dal jued akan, me wiauier on lokidokila, ni a men kajaleda a onion o manaman, ²³ O a pil men kotin kajaleda a dir en linan ki dal en a mak kan, me a kotin kaonopadar maj o en linanla. ²⁴ Iei kitail, me a kotin warondo, kaidin jan ren Juj akan eta, a pil jan ren men liki kan. ²⁵ Duen a pil kotin majanier nan puk en Ojea: I pan kaadaneki irail, me kaidin nai, nai aramaj akan, o me jo kompoke pai, kompoke pai. ²⁶ A pan wiaui waja o me a loki on irail: Komail kaidin nai aramaj,

i waja re pan adaneki jeri en Kot ieiaj. ²⁷ A Iejaia likelikwir duen men Ijrael: Ma jeri en Ijrael akan pan rajon pik en oror, lua ta pan maurela. ²⁸ Pwe a pan kotin kairela japwilim a dodok o kamode kila ni a pun, pwe Kaun o pan kotin wiada dok motomot nin jappa. ²⁹ O duen Iejaia majanier maj o: Ma Kaun Jepaot jo nikideki on kitail kaparapar, kitail pan dueta Jodom o Komora. ³⁰ Ari, da me kitail en inda duen men liki kan me jota rapaki pun, re diadar pun, a pun eu, me tapi jan pojon. ³¹ A men Ijrael me inon ion kapwaiada kujoned en pun, ap jota konodi kujoned wet. ³² Pwekida? Pweki a jota tapi jan ni pojon a ni wiawia kan, pwe irail dipikelekeleki takai en dipikelekel. ³³ Duen a intinidier: Kilan, I pajonedi takai eu nan Jion, takai en dipikelekel eu o paip en kamakar. A me pan pojon i, a jota pan jarodi.

10

¹ RI ai kan, inon en monion i, o ai nidinid kin irail on Kot pan dore ir ala. ² Pwe nai kadede parail, me re kin nantion Kot, ap jaja tiak. ³ Pwe re jaja pun en Kot, ap jojon kapwaiada pein arail pun, ap jota duki on pun en Kot. ⁴ Pwe Krijtuj kaimwijok pan kapun o; karoj me pojon en pun kila. ⁵ Pwe Mojej majanier duen pun en me pwili jan kapun o: Aramaj o, me kapwaiada jon pukat, a pan maur kila. ⁶ A iet me pun, me pwili jan pojon, kin inda: Der inda nan monion om: Ij me pan daudala nanlan? Iet wewe: En wadido Krijtuj. ⁷ De ij me pan daudi waja lol? Iet wewe: En wadado Krijtuj jan ren me melar akan. ⁸ A da me a kin inda? Majan o me koren ion uk, a kin mi nan au om o nan monion om; iei majan en pojon, me je kin padaki wei. ⁹ Pwe ma koe pan kadedeki au om Iejuj, me i me Kaun, ap pojon nan monion om, me Kot kotin kaiajadar i jan ren me melar akan, koe ap pan doro kila. ¹⁰ Pwe pojon kin tapi jan nan monion o, pwen pun kila, o kadede kin tapi jan nan au o, pwen maur kila. ¹¹ Pwe kijin likau me majani: Amen amen me pan pojon i, jota pan joredi. ¹² Pwe jota irair eu nan pun en men Juj o men Krik, pwe Kaun en irail karoj me ta men, me dir

en kalanan *on* karoj, me kin likwir *on* i; ¹³ Pwe amen amen me likwir *on* mar en Kaun o pan dore kila. ¹⁴ A iaduen, irail pan likwirlan i, me irail jota pojon? A iaduen, irail pan kak pojon i, me re jaikenta *ron*? A iaduen irail pan kak *ron*, ma jota jaun-padak? ¹⁵ A iaduen, irail pan kak padaki wei, ma re jota pan pakadarala? Duen a intinidier: Meid pai nä en me padaki ronamau en popol, me padaki ronamau en me mau kan! ¹⁶ A kaidin karoj me peiki *on* ronamau. Pwe Iejaia majani: Main, ij me kamelele at padak? ¹⁷ Ari, pojon kin pwili jan padak, a padak kin pwili jan majan en Kot. ¹⁸ A nai me inda: Irail jota ronadar? O ei! Pwe nil arail leler jap karoj, o ar padak lel *on* irair en jappa. ¹⁹ A nai me inda: Ijrael jota wewekier? Pwe iet kaieu, me Mojej majani: I pan kajarowei kin komail, me kaidin nai aramaj, o I pan kamakara kin komail aramaj pweipwei kan. ²⁰ A Iejaia kelail majani: Nai me kadiarokada jan ren me jota rapa kin ia, o Nai me pwara don, me jota idok ia. ²¹ A kotin majani duen Ijrael: Kaukaule I kapawei pa i kat *on* aramaj katiwo o kanudi kan.

11

¹ ARI, iet me i men inda: Kot kalikalar japwilim a kan? Ojo! Pwe nai pil kijan men Ijrael, o kadaudok en Apraam, o kainok en Peniamin. ² Kot jota kalikalar japwilim a kan, me a kotin piladar maj o. De komail jota aja, da me kijin likau majanier duen Eliaj ni a kadipa men Ijrael mon Kot majani: ³ Main, irail kamelar japwilim ar jaukop akan, o karonk pajan japwilim ar pei jarau kan, a nai ta me lua, a irail pil rapakin ia, pwen kame ia la. ⁴ A da me Kot kotin japenki i? Nai me kanikidi *on* ia ol ijikid me jo kelepuki *on* Paal. ⁵ Nan iduen anjau wet: Luan me piladar akan mia pweki mak en Kot. ⁶ A ma pweki mak, nan kaidin pweki wiawia kan; pwe ma iduen, mak jolar pan mak. ⁷ Ari, iaduen mepukat? Me men Ijrael raparapaki, re jota diaradar, a me piladar akan diaradar, a me tei kan kapitakailar. ⁸ Duen a intinidier: Kot kotiki *on* irail nen en men mair, o por en maj akan, pwe ren der kilan waja, o jalon akan, pwe ren der *ron* waja lao lel ran wet. ⁹ O

Dawid majani: Arail tepel en wiala injar parail, o litip arail, o kapup parail, o karia parail. ¹⁰ Maj arail en rotorotala, pwe ren der kilan waja, o irail en kakoj pena kokolata. ¹¹ Ari, iet me i men inda: Irail dipikelekel pwen pupedi? O jo! A pweki arail pupedi, en id kamaurela men liki kan, pwen kapopot kin irail do. ¹² Ari, ma arail pupedi id pai *on* jappa, a arail momalar id pai *on* men liki kan, ia wan pai, ma irail karoj pan japaledo! ¹³ Pwe men liki komail, me i men padaki *on*, pwe nai wanporon en men liki kan, i men kaindinda ai dodok. ¹⁴ Pwe ma i kak *on*, i pan kainon irail, me kit eu ni pali uduk pwe akai re 'rail en dorela. ¹⁵ Pwe ma arail kalikalar id kalamalam maula jappa, arail kajapaledo jo pan kamaurela jan ren me melar akan? ¹⁶ A ma kalap me jarau, plaua amaj pil pan jarau; o ma kalaua me jarau, ra kan pil pan dueta; ¹⁷ A ma ra kai tapenok jan, a koe ni om woj mal id peuj ion, ap ian nim pil en tuka o ian maurki kalaua, ¹⁸ Koe ap der juaiki *on* ra kan! A ma koe juaiki *on* irail, kaidin koe me kin wa kalaua, a kalaua kin wa uk. ¹⁹ Koe ap pan indada: Ra kan tapenok wei jan, pwe i en id peuj *on*. ²⁰ Me pun; jopojon, me re tapenok kilar, a pojon, me koe maur kila, koe der aklapalap a majak! ²¹ Pwe ma Kot kotin muei jan udan ra kan, kalaka, pwe ele a pil pan muei jan uk! ²² Ari, kilan kalanan o *onion* en Kot; *onion on* irail, me jalonalar, a kalanan *on* uk, ma koe pan dadaurata a kalanan, a ma jo, koe pil pan tapenok jan. ²³ A pil irail, ma irail jota pan mimieta ni arail jopojon, re ap pan peuj japal, pwe Kot kotin kak *on* kapure irail do. ²⁴ Pwe ma koe lepuk jan ni tuka olip mal, ap peuj japal *on* tuka olip mau, a iaduen udan ra mau kan, re jota pan kak pur *on* udan ar tuka? ²⁵ Ri ai kan, i men, komail en lelapok ki kaponepon wet, pwe komail de aklolekon, duen apali en Ijrael me kapitakailar, lao lel anjaun irail me pilipildar ren men liki kan pwarador. ²⁶ Men Ijrael karoj ap pan maureda, duen a intinidier: Amen pan kotido jan Jion, me pan kawela karoj me doo jan Kot akan ren Iakop. ²⁷ Pwe iet ai inau *on* irail, i lao lapwa jan irail dip arail akan. ²⁸ Iran ronamau

irail me imwintiti pweki komail, a iran lipilipil irail me kompokepa kan pweki jam akan. ²⁹ Pwe Kot jota kin kalukila a pai en mak akan de me a kotin piladar. ³⁰ O duen komail, me pil jota pojon Kot maj o, a met komail aleer mak, pweki arail jopojon. ³¹ Iduen irail me jota pojon mak, me komail diaradar, iei me re pil jota diaradar mak en Kot. ³² Pwe Kot me kotin kapata pena irail karoj ni jopojon, pwen mak pena on karoj. ³³ O meid laud erpit en Kot o a kotin mani meakaroj, jota me kak weweki a kadeik kan, de pameda al en a wiawia kan! ³⁴ Pwe ij me ajaer kupur en Kaun o, de ij me padaki on i meakot? ³⁵ De ij me ki on i meakot, pwen depuk on i? ³⁶ Pwe meakaroj tapi jan re a, o mia pweki i, o wiai on i, linan en ko on i kokolata! Amen.

12

¹ RI ai kan, i ap panau komail pweki kalanan en Kot, komail en kida war omail, pwen wiala mairon maur, me jarau i o kaperenda kupur en Kot, iei omail kaudok me pun. ² Komail der kaalemonin jappa, a komail en kawilikapada lol omail, pwe komail en kak kajaiuada, da me kupur en Kot, me mau o kaperen, o unjok. ³ Ki mak, me i aleer, i indan amen amen nan pun omail, ender inon ion pein i, laude jan me kon on, a en lamelame me a en pun, duen Kot kotin nek on amen amen wan a pojon. ⁴ Pwe duen ni pali war atail kokon toto mia, a dodok en kokon akan kaidin dupeneta, ⁵ Iduen kitail me toto, war ta ieu ren Krijtuj, kitail ap kokon pena nan pun atail. ⁶ Atail pai en mak akan mia ap toror pajan, duen mak o me kitail aleer: Ma deideikop kitail en kokopada duen wan pojon, ⁷ O ma dodok eu, kitail en kolekol atail dodok; o ma jaunpadak amen, i en wiada padak, ⁸ Ma amen kin panau, i en panau, ma amen kin kijakij wei, a en opampap, ma kaun amen, a en kanekanaion, ma amen, kin kalanan, a en peren kida. ⁹ Omail limpok ender japun, tateki me jued, teneten ni me mau. ¹⁰ Omail limpok pena en tapi jan monion omail; wauneki amen, mon a pan waune kin uk. ¹¹ Der tanana ni omail dodok; nen omail en inon ion dodok on Kaun o. ¹² Peren

ni kaporopor; kanonama ni anjau apwal; podidi on kapakap. ¹³ Kijakij on jarau jamama kan; kajamo ki peren. ¹⁴ Kapaiada me kin paki komail; kapaiada o der kariala. ¹⁵ Perenda ren me popol akan; o janejan ren me janejan kan. ¹⁶ Komail minimin pena ni omail lamelam, der inon ion meakot me lapalap, a inon ion me titik; komail der aklolikon. ¹⁷ Komail der depukki on en amen a me jued me jued, a inon ion me kon on aramaj akan karoj. ¹⁸ Ma a pan kak pa omail, polaul on aramaj akan karoj. ¹⁹ Kompoke pai ko, komail der pein depuk, o komail der madan makar, pwe a intinidier: Ai depuk, Nai me pan depuk, me Kaun o kotin majani. ²⁰ Ari, ma om imwintiti amen men manadar, kamana i; ma a men nim piladar, kanim pileda, pwe ma koe pan wia mepukat, nan koe ap pan ki penan mon a kol moluj. ²¹ Koe der lodi on me jued, a poekidi me jued me mau.

13

¹ AMEN amen en upa kaun akan, me kin poe irail edi, pwe jota kaun akan me jota jan ren Kot, a waja kaun akan mia, nan irail me ren Kot. ² Ari, me pan katiwo on kaun akan kin katiwo on kujoned en Kot, a me katiwo kan, pan lodi on kapun. ³ Pwe jaupeidi kan jota kin kamajakki, me kin wia mau, pwe me kin wia me jued. A ma koe jota men majak kaun akan, en wiada me mau, koe ap pan indandeki pa 'rail. ⁴ Pwe a papan Kot o iei me mau on uk, a ma koe wia me jued, majak, pwe a jota kin wa mal kodlaj. Pwe a papan Kot o, pwen kame me wia jued. ⁵ Iei me komail en peiki on, a kaidin pweki kamekam a pweki injen omail. ⁶ Iei me komail pil wiai on nopwei, pwe irail me papan Kot, me kin kaukaule papa wet. ⁷ Komail ari kapunala omail pwaipwand on amen amen! Takjij on me takjij kin wiaui on, nopwei on me nopwei kin wiaui on; majak, me majak kin ko on; ki on wau, me wau kin ko on. ⁸ Der pwaipwandeki meakot on amen; iet eta: Omail limpok pena, pwe me kin pok on amen, kin kapwaiada kapun o. ⁹ Pwe iet akan: Koe der kamal! Koe der kamela aramaj! Koe der pirap! Koe der norok! O ma pil eu kujoned mia, iet orlepa: Koe en

pok on men imp om due pein uk! ¹⁰ Limpok jota kin wia jued on men imp a. Ari, limpok audepan kapun. ¹¹ O pil met: Kitail en dedeki duen anjau o, pwe auer leler, me kitail en pirida jan mair, pwe anjaun atail dorela me koren jan ni tapin atail pojon. ¹² Ponpon daulier, a ran me korendor. Kitail en pwilikidi wiawian rotorot akan, ap ale tatan marain. ¹³ Kitail en kekeid ni tiak mau, pwe ni ran; der kaped en mana de kamom joko, der jamin de jaut, de luak, de peirin. ¹⁴ A komail ale Kaun Iejuj Krijtuj, o der kanonala pali uduk, pwen aneda a inon jued.

14

¹ KOMAIL apwali me luet ni pojon o der kapin irail ada. ² Amen kin lamelame, en kankan jon karoj, a me luet kin kankan wan tuka. ³ Meamen me kin kankan, ender mamaleki, me jota kin kan; o me jo kin kankan, ender kadeikada me kin kan, pwe Kot kin apapwali i. ⁴ Pwe ij koe, me kin kadeikada en amen a ladu, pwe ma a pan uda de pupedi a pan nain a jaumaj eta. Melel, a pan pil uda, pwe Kaun o me kotin kak on kauada i. ⁵ Amen kin pilada a ran kajampwal mon me tei kan, a amen ran karoj dupeneta re a; a amen amen en pun ni a lamelame. ⁶ Meamen me moaki ran eu, Kaun o me a moaki on, me kin mana, Kaun o me a mana on, pwe a kin danke Kot, o me jota mana, nan Kaun o me a jo mana on, ap kin danke Kot. ⁷ Pwe jota meamen re 'tail kin memaur ion pein i, o jota me kin mela on pein i. ⁸ Pwe ma kitail memaur, Kaun o me kitail kin memaur ion, o kitail mela, Kaun o me kitail pan mela on, ari, kitail memaur de mela, japwilim en Kaun o kitail. ⁹ Pwe i me Krijtuj matalar ap iajadar, pwen kaunda me melar o memaur akan. ¹⁰ Ari, menda koe kin kadeikada ri om? De koe, menda koe mamaleki ri om? Pwe kitail karoj pan wijikelan mol en kadeik en Kot; ¹¹ Pwe a intinidier: Kaun o kaukila pein i majani: Nā karoj pan kelepuke on ia, o lo karoj kadede Kot. ¹² Nan i kitail karoj pan weokada pein kitail on Kot. ¹³ Kitail ari ender kadeikada amen amen; a mak eta, kitail en kadeikada iet akan, ender ki on ri atail kajajepa de men kamakar. ¹⁴ Nai

me lamedar o ajadar pan Kaun Iejuj, me jota okotme me udan jamin; a meamen, me kajamineki meakot, nan i me jamin on. ¹⁵ Pwe ma ri om pan injenjuedeki om kijin mana, koe jota kin weweid nin tiak en limpok; ender kawe kila om mana i, me Krijtuj mata kilar. ¹⁶ Komail ari kalaka, pwe omail wiawia mau de kalok jued: ¹⁷ Pwe wein Kot kaidin mana o nim, a pun, o popol, o peren ren Nen jarai. ¹⁸ Pwe me kin papa Krijtuj ni mepukat, i me pun ren Kot o pil konekon ren aramaj akan. ¹⁹ Kitail ari en inon ion meakan, me kin kareda popol o kamakamaui kitail pena amen amen. ²⁰ Koe ender kawe kila kijin mana wiawia en Kot. Ari, karoj me min, ap jued on aramaj amen, me luet ap manamana. ²¹ Me mau, koe ender kan uduk de nim wain, de wia meakot, me ri om ol pan pupe kidi, de makaraki, de kaluete kila. ²² A ma om pojon mia ni mepukat, ari kamaui pein uk mon Kot. Meid pai, me jota kin kadeikada pein i ki meakan, me a kin kajampwaleki. ²³ A meamen, me peikajal ap mana, me pakadeikadar, pwe a jota tapi jan pojon. A karoj me jota kin tapi jan pojon, iei dip.

15

¹ A MAK eta, kitail kelail akan, en jauaja me luet akan, ap der peren ki pein kitail. ² Amen amen kitail en pok on men impa, pwen kamauijala i. ³ Pwe Krijtuj pil jota kin pok on pein i, a duen intinidier: Pakainak en me kainaki komui, me I diki-dier rai. ⁴ Pwe karoj me intinidier maj o, me intinidier, pwen padaki don kitail, pweki kanonama o kamait en kijin likau kan kitail en kaporopor. ⁵ Ari, Kot en kanonama o kamait en kaminimin komail pena duen Krijtuj Iejuj. ⁶ Pwe komail en kalinanada Kot o Jam en atail Kaun Iejuj Krijtuj ni lamalam ta pot o au ta ieu. ⁷ I me komail en apapwali pena dueta Krijtuj me kotin kajamo komail on linan en Kot. ⁸ Pwe nai inda, me Iejuj Krijtuj wialar papan jirkomjaij pweki melel en Kot, pwen kapwaiada inau kan on jam akan. ⁹ Pwe men liki kan en kalinanada Kot pweki a mak duen a intinidier: I me I pan kadeded komui ren men liki kan o kauleki mar

omui. ¹⁰ O pil eu me a kotin majani: En popol komail men liki kan ianaki japwilim a aramaj! ¹¹ O pil eu: Kapina Kaun o, komail men liki kan karoj o kalinanada i, komail wei karoj! ¹² O pil eu me Iejaia majani: Ip en Ieje pan pwarado, a pan pwarado, pwen kaunda men liki kan, i me men liki kan pan kaporoporeki. ¹³ Ari, Kot en kaporopor en kadire kin komail peren o popol karoj ni pojon, pwe omail kaporopor en laudeki manaman en Nen jarai. ¹⁴ A nai aja mau duen komail ri ai kan, me komail dir en kamau o audaudeki erpit, o koiokki *on* panapanau i pena amen. ¹⁵ Ari jo, ri ai kan, i intin *won* komail er duen met, pwen kataman kin komail mak eu, me Kot kotiki *on* ia er. ¹⁶ Pwe i en papan Krijtuj Iejuj *on* men liki kan, padapadaki *won* ir ronamau en Kot, pwe men liki en wiala mairon eu, me konekon, me kajarai kila Nen jarai. ¹⁷ I me i kak juaiki pan Krijtuj Iejuj pweki meakan me japwilim en Kot. ¹⁸ Pwe i jota pori *on* inda meakot, me Krijtuj jota kotiki *on* ia, i en kalua men liki *on* peik, ki ai padak o wiawia kan. ¹⁹ O kilel o manaman akan, en Nen jarai. Ari, i me i kadire kila ronamau en Krijtuj jap karoj, tapiada Ierujalem, ap lel *on* Ilirien. ²⁰ Nai nantion ni ai padaki ronamau waja me jaikenta aja duen Krijtuj pwe i de kauada pon pajon en amen. ²¹ A duen a intinidier: Me jaik kalok *on* irail pan kilan, o me jota ron, re pan weweki. ²² Nan i me karompwa ia pan pak toto, pwen jota kak pwar *won* komail. ²³ A met jolar wajan dodok ni jap pukat, a par toto me i inon ion en paj *won* komail. ²⁴ I lao jailokelan Jpanien, i pan pwar *won* komail, pwe i kaporoporeki, me i pan jup waja o ap kilan komail, a komail pan kalua ia lan waja o murin ai kajerloleit re omail. ²⁵ A met i pan jailokelan Ierujalem, pwen papa jarai kan. ²⁶ Pwe men Majetonien o Akaia kan mauki kijakija wei *on* jarai jamama kan, me mi Ierujalem. ²⁷ Irail mauki pwe re pil pwaipwand *on* irail, pwe ma men liki kan pwaijanekier arail pai *nenin*, nan me kon *on*, irail en pakijakij *don* irail ar pai pali war. ²⁸ I lao kapwaiadar mepukat o ki *on* irail er kijakij japan wet, i ap pan jup re

omail o daululan Jpanien. ²⁹ A i ajadar, i lao pwaralan komail, i pan dir pai ki en Krijtuj. ³⁰ A ri ai kan, i ap poeki komail pan atail Kaun Iejuj Krijtuj o limpok en Nen pwe komail en dauki pena *on* ia omail kapakap kin ia *on* Kot. ³¹ Pwe i en piti jan men Iudäa jopojon akan, o pwe ai dodok *on* Ierujalem en jauaja jarai kan. ³² Pwe i en perenki lel *on* komail pan kupur en Kot o ian komail tapwenda. ³³ Ari, Kot en popol en kotikot re omail karoj! Amen.

16

¹ I ap kakaliki *on* komail ri atail li Pepe, me kin papan momodijou en Kenkrea, ² Pwe komail en kajamo i pan Kaun duen me kon *on* jarai kan, o komail jauaja i ni meakaroj, pwe i me jauaj pan me toto o pil nai. ³ Ai ranamau *on* Prijila o Akwila, me jauaj pai ren Krijtuj Iejuj. ⁴ Me inepai ia da, me kaidin nai eta, me kin danke ira pwe pil momodijou akan karoj nan pun en men liki kan. ⁵ Pil momodijou nan im ara. Ranamau *on* kompoke pai Epenetuj me tapiada momodijou en Krijtuj nan Ajien. ⁶ Ranamau *on* Maria, me kadek papa kit. ⁷ Ranamau *on* Andronikuj o Iuniaj, kompoke pai kan o me ian ia jalidi, me majamaj ren wanporon akan, me jau *on* Krijtuj mo i. ⁸ Ranamau *on* Aplaiaj, me kompoke pai ren Kaun o. ⁹ Ranamau *on* Urpan, jauaja pat ren Krijtuj, o Jtakij kompoke pai. ¹⁰ Ranamau *on* Apelej, me dadaurata ren Krijtuj, ranamau *on* toun im en Arijtopuluj. ¹¹ Ranamau *on* Erodion kompoke pai. Ranamau *on* toun im en Narjijuj, me papa Kaun o. ¹² Ranamau *on* Tripäna o Tripoja, me papa Kaun o. Ranamau *on* kompoke pai Perjij, me porijok ni a dodok *on* Kaun o. ¹³ Ranamau *on* Rupuj, me pilipildar ren Kaun o o in a pil in ai. ¹⁴ Ranamau *on* Ajinkrituj, Plekon, Ermaj, Patropaj, Ermej o ri atail akan, me mi re 'rail. ¹⁵ Ranamau *on* Pilolokuj, o Iulia, o Nereuj, ri ai li, o Olimpaj, o jarai kan karoj, mi re 'rail. ¹⁶ Komail ranamauki pena metik jarai. Momodijou en Krijtuj akan kin ranamau *on* komail. ¹⁷ Ari, ri ai kan, i panau komail, komail en kileledi,

me kin kamueit pajan o kamakar momodijou palian padak o me komail aleer; komail ari muei jan irail. ¹⁸ Pwe jon pukat jota kin papa atail Kaun Iejuj Krijtuj, a pein kaped arail o kotaueki ar kadek lokaia o widin monion en me lelapok kan. ¹⁹ Pwe omail peik me indand jili lel penan aramaj karoj. I me i peren kida komail. A i men, komail en koiokki on me mau kan, ap jokoiokki on me jued akan. ²⁰ A Kot popol pan kajuk pajan Jatan pan nä omail eden. Mak en atail Kaun Iejuj Krijtuj en mimieta re omail! ²¹ Timoteuj ai warok en dodok, o kompoke pai ko Lujuuj, o Iajon, o Jojipater kin ranamau on komail. ²² Iet nai Tertiu me intiniedier kijin likau wet, ranamau on komail pan Kaun o. ²³ Kaiuj me kin apapwali ia o momodijou, a ranamau on komail. Erajtu, jile pan kanim wet, a ranamau on komail, o ri atail Kwartuj. ²⁴ Mak en atail Kaun Iejuj Krijtuj en mimieta re omail karoj! Amen. ²⁵ A me manaman on katinada komail duen ai ranamau, o duen padak iran Iejuj Krijtuj, me kin kajaleda, me jota janjal jan nin tapin kaua kokodo lel met, ²⁶ A met a janjaledar, pwe kijin likau en jaukop akan kaloki on men liki kan karoj duen kujoned en Kot ieiaj, pwe ren pojon o peik; ²⁷ I Kot eta me erpit, linan en ko on i ki Iejuj Krijtuj kokolata! Amen.

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU KAIEU ON MEN KORINT

¹ PAULUJ me paeker, en wiala wanporon en Iejuj Krijtuj amen pan kupur en Kot o ri atail Jojtenej, ² On momodijou en Kot me mi Korint, me jaraui kila Krijtuj Iejuj, me paeker en jaraui o karoj me kin likwir *on* mar en atail Kaun Iejuj Krijtuj ni deu arail o deu at. ³ Mak o popol *jan* ren Kot Jam atail o atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail! ⁴ I kin danke ai Kot kaukaule pweki mak en Kot *on* komail, me papana *don* komail *jan* ren Krijtuj Iejuj, ⁵ Pwe komail me pai kidar i ni meakaroj, ni majan karoj o lolekon karoj; ⁶ Duen kadede iran Krijtuj a *teniten* re omail; ⁷ Pwe jota pai en mak eu, me komail jaik pai kidar; ni omail auiaui kajanjal en atail Kaun Iejuj Krijtuj. ⁸ Me pil pan kotin kajone komail di lao lel inwi, pwe en jolar dip omail lao lel ni ran en atail Kaun Iejuj Krijtuj. ⁹ Kot me melel, me komail paekerdo, pwen jau pena ren japwilim a Ol Iejuj Krijtuj atail Kaun. ¹⁰ Ri ai kan, i panau komail ni mar en atail Kaun Iejuj Krijtuj, komail en wiaki eu ni omail kajoi kan, pwe komail de wuki pajan nan pun omail, a komail en mi ni lamalam ta pot o kapun ta ieu. ¹¹ Ri ai kan a kalok *don* ia *jan* toun im en Kloe, me dene komail kin akamai pena nan pun omail. ¹² A iet me i men inda, amen komail kin inda: *Nai* nain Pauluj amen; a *nai* nain Apoloj amen; a *nai* nain Kepaj amen; a *nai* nain Krijtuj amen. ¹³ Iaduen, Krijtuj me lop pajan? Iaduen, Pauluj me lopu kin komail er? De komail paptaijekier ni mar en Pauluj? ¹⁴ Nai me danke Kot, me jota meamen re omail, me i paptaijela, Krijpuj eta o Kaiuj; ¹⁵ Pwe amen de inda, me *nai* wia paptaije *on* ni pein ad ai. ¹⁶ A toun im en Jtepanaj i pil paptaijela; a jolar me i aja, me i paptaijela. ¹⁷ Pwe kaidin en wia paptaij, me Krijtuj poron kin ia la, a pwen padaki ronamau, kaidin ni tiak kadek lokaia, pwe lopun Krijtuj de mal la. ¹⁸ Pwe majan duen lopu me mal kot ren me lokidokilar akan, a manaman en Kot

on ir, me pan dorela. ¹⁹ Pwe a intinidier: I pan tiakedi lolekon en me lolekon kan, o karotonala marain en me marain akan. ²⁰ Ia me lolekon o? O ia jaunkawewe o? Ia me lolekon o en pali pa? Dadue, Kot jota wia lamponki me erpit en pali pa? ²¹ Aramaj akan jota aja Kot pweki udan ar lolekon. Kot ap kupureda, en kamaur kida, me pojon akan padak monai. ²² Pwe Juj akan kin poeki kilel akan, a men Krik kin roporop lolekon. ²³ A kit kin padaki Krijtuj me lopuedar, men kamakar *on* Juj akan o *on* men liki kan kajoi mal. ²⁴ A *on* me paeker akan, men Juj o pil men Krik, je kaweweda Krijtuj manaman en Kot o erpit en Kot. ²⁵ Pwe joerpit en Kot me jikida *jan* en aramaj akan ar lolekon, o luet en Kot me kelail *jan* en aramaj akan ar kelail. ²⁶ Ri ai kan, komail kilan duen omail paeker. Pwe kaidin me toto ren me lolekon en pali uduk kan. Pil kaidin me toto ren me poe kan, pil kaidin toto ren me majamaj akan, me pilipildar. ²⁷ A Kot kotin piladar me jo lolekon nin jappa, pwen kapouiala me lolekon kan; o Kot me kotin piladar me luet nin jappa kan, pwen kapouiala me kelail akan. ²⁸ O me mal nin jappa, o me jo konekon, i me Kot kotin piladar, o me jota meakot, pwen kawela me lapalap. ²⁹ Pwe uduk der akjuaiki mon Kot. ³⁰ A komail tapi *jan* i ren Krijtuj Iejuj, me wialar atail erpit *jan* ren Kot, o pun, o jaraui, o maur patail. ³¹ Pwe duen a intinidier: Me men juaiki, i en juaiki Kaun o.

2

¹ RI ai kan, ni ai pwara won komail er, kaidin ni kadek lokaia de lolekon en aramaj, me i padaki *on* komail er kadede en Kot. ² Pwe i jota wia kin ia, en aja meakot nan pun omail, Iejuj Krijtuj eta o a kalopuela. ³ O *nai* mimi re omail ni ai luet, o majak, o rerer toto. ⁴ O ai kajoi o ai padak kaidin ni kadek lokaia en lolekon, a ni kadede en Nen o manaman. ⁵ Pwe omail pojon de pajoneki lolekon en aramaj akan, a manaman en Kot. ⁶ Ari jo, me kit kin padapadaki me lolekon ren me unjok kan, a kaidin lolekon en jappa et, o pil kaidin en jaupeidi kan en jappa et, me pan jarodi, ⁷ A kit kin padaki duen erpit en Kot me rir,

iei me jo janjal, me Kot kotin kileledier ni en jappa jaik mia, pwen kalinanada kitail, ⁸ Me jota jaupeidi en jappa men ajadar, pwe ma re ajaer i, re jota pan kalopuela Kaun en linan. ⁹ A duen a intinidier: Me jota maj eu udialer, o me jota jalon eu ronadar, o me jota ko on nan monion en aramaj amen, iei me Kot kotin kaonop on, me pok on i. ¹⁰ A Kot kotin kadiarok on kitail ki Nen e, pwe Nen kin kotin rapaki meakaroj, pil duen kupur en Kot. ¹¹ Pwe ij aramaj, me kin aja duen lol en aramaj akan, pwe nen en aramaj eta me mi re a? Iduen Kot, jota me aja meakan me udan Kot, pwe Nen en Kot eta. ¹² A kaidin nen en jappa, me kit aleer, a Nen en Kot, pwe kit en ajada meakan, me Kot kotiki on kitail er. ¹³ I me kit pil kin padaki wei, kaidin ni lokaia o manin pan lolekon en aramaj, a ni majan akan, me Nen kotin kaweweda, kareda dipijou nenin akan. ¹⁴ A aramaj ip pwel jota kin ale meakot ren Nen en Kot, pwe me mal kot on i, pwe a jota kak on, pwe mepukat kin kajaiuada ren Nen. ¹⁵ A me nenin kin kajaiuada meakaroj, ap jota amen me pan kak kajaiuada i. ¹⁶ Pwe ij me aja duen kupur en Kaun o, de ij me pan kak padaki on i meakot? A Nen en Krijtuj kotikot lol atail.

3

¹ ARI ri ai kan i jota kak padaki on komail dueta on aramaj nenin, a on me uduken o kijin jeri en Krijtuj akan. ² I kamana kin komail pil en didi, a kaidin kijin mana, pwe komail jaikenta kak on, o komail pil jota kak on anjau wet. ³ Pwe komail non uduken pwe iaduen, ma peirin o akamai, mi re omail, komail jo uduken o weweid ni tiak en aramaj akan? ⁴ Pwe amen kin inda: Nai nain Pauluj amen, a amen: Nai nain Apoloj amen. Komail jo kin mi nin tiak en aramaj? ⁵ Pwe ij Apoloj? O ij Pauluj, kaidin papa kai, me komail aja janer lamalam duen Kaun o kotin pan on amen amen? ⁶ Nai me padukedier, a Apoloj me kalamu ir adar, a Kot me kotin kaparadar. ⁷ Ari kaidin i meakot, me padukedi, pil kaidin i, me kalamu ir adar, a Kot eta, me kotikidar wa kan. ⁸ Ari, me kin padukedi o me kin kalamu ir adar, ira dupeneta, o amen pan

katinki iran ara dodok. ⁹ Pwe kit me jauaj pan dodok en Kot, a komail japajap en Kot, o japwilim en Kot a kakau im. ¹⁰ Nai me wiadar pajon ki mak en Kot me i aleer duen jauje lolekon amen, a amen ujewei kakau poa, a amen amen en kalaka duen a kakau pon pajon wet! ¹¹ Pwe jota me pan kak wia eu pajon, me pan toror jan me wiauier, i eta: Iejuj Krijtuj. ¹² Ari, ma amen pan kauada pon pajon wet kold, jilper, takai, kajampwal, tuka, rä, pain kit akan, ¹³ Nan wiawia en amen amen pan janjaleda, pwe ran o pan kapareda due, pwe a pan kadiarok kida kijinia. Pwe kijinia pan kajaleda wiawia en amen amen. ¹⁴ Ma wiawia en amen, me a kauadar poa, pan mimieta, a pan katin. ¹⁵ A ma wiawia en amen pan ronala, a jota pan katin. A pein i pan dorela duen amen, me pitila jan nan kijinia. ¹⁶ Komail jota aja, me komail tanpaj en Kot, o Nen en Kot kotikot lol omail? ¹⁷ A ma amen kawela tanpaj en Kot, nan Kot pan kawela i, pwe tanpaj en Kot me jarau, ari iei komail. ¹⁸ Jota amen en kotaue pein i! Ma amen nan pun omail lamelame anjau wet, me a lolekon, mak eta, en wiala ol pweipwei men, pwen wiala lolekon amen. ¹⁹ Pwe lolekon en jappa et me jon en pweipwei ren Kot, pwe a intinidier: A kin kaloe kidi me aklolekon pein ar widiwidin. ²⁰ Pil eu! Kaun o kotin mani, lamalam en me aklolekon kan, me mal. ²¹ Ari, jota amen en akkeleki aramaj akan, pwe omail meakaroj; ²² Ma Pauluj, de Apoloj, de Kepaj, de jappa, de memaur, de mela, de ma men met, de men mur, pwe karoj me omail. ²³ A komail japwilim en Krijtuj, a Krijtuj japwilim en Kot.

4

¹ ARAMAJ akan en wia kin kit papa en Krijtuj o jaunkoa pan me rir akan ren Kot. ² A iaduen jaunkoa kan? Amen amen en lelapok. ³ I jota injenoki, me komail de kapun en aramaj kajai ia da. Pein nai pil jota kajai ia da. ⁴ Pwe jota me i pein aja, a kaidin met, me i pun kila, a Kaun o me kin kajai ia da. ⁵ Ari, komail depa kajai okotme mon a anjau, a lao Kaun o pan kotido, me pan kajanjale dan

marain okiok en me rotorot akan o kadi-
 arokada lamalam en nan monioin akan,
 amen amen ap pan indandeki ren Kot.
⁶ Ri ai kan, mepukat i kin inda duen nai
 o Apoloj, pwe komail en ale jan kit, pwe
 amen ender lamelame, me a jiki jan me
 intinidier, pwe komail ender aklapalapaki
 amen, ap palian me teio. ⁷ Pwe ij me
 mone kin uk? A jota, me mi re om, me
 koe jota aleer. A ma koe aleer meakaroj,
 menda koe kin juaiki, likamata koe jota
 aleer? ⁸ Komail medier o kapwapwalar,
 o komail kin kaunda, ap jota ale jan kit.
 I men, komail en kaunda, pwe kit ap pil
 pan ian komail kaunda. ⁹ Pwe i lamelame,
 me Kot kotin wiai on kit wanporon akan,
 en tikitik melel, me mau on mela, pwe
 kit wialar men kapuriamui eu ni jappa
 mon tounlan o aramaj akan. ¹⁰ Kit me
 jon en pweipwei pweki Krijtuj, a komail
 me lolekonki Krijtuj; kit me luet, a komail
 me kelail; komail me indand mau, a kit
 me indand jued. ¹¹ Kokodo lel auer met
 kit men manadar, o pil men nim piladar,
 o kilijo, o je kin kalokolok, o jota deu at.
¹² O dodok ni pein pa at; kit me kalok jued,
 a je kin kapaiada, kit me kalokolok, a je
 kin nenenla; Ni at pakaraun mal, kit kin
 kapapak. ¹³ Kit wialar tatan kid o kopataun
 aramaj karoj. ¹⁴ I intiniedier mepukat
 kaidin pwen kanamenok komail, a pwen
 panau komail nai jeri kompok kan. ¹⁵ Pwe
 ma omail jaunpadak pan Krijtuj me nen,
 nan jam omail akan me jota non toto, pwe
 nai me kaipwi komail ren Krijtuj Iejuj ki
 ronamau. ¹⁶ I ari poeki re omail komail
 en idauen ia do. ¹⁷ Pwe i me i kadarki
 won komail Timoteuj nai jeri kompoke o
 lelapok pan Kaun o pwen kataman kin
 komail duen al ai kan pan Krijtuj, duen me
 i kawewedar ni momodijou karoj. ¹⁸ Akai
 komail me aklapalap likomata i jota pan
 pwar won komail. ¹⁹ A i pan pwar won ko-
 mail madan, ma Kaun o pan kotin kupura.
 I ap pan kilan kaidin padak en me akla-
 palap akan, a me manaman. ²⁰ Pwe wein
 Kot jota mi ni kajoi a ni manaman. ²¹ Da
 me komail mauki? I en pwar won komail
 wa jokon, de limpok o nen en opampap?

5

¹ I PIL ronadar, me nenek kin wiaui nan
 pun omail. A eu jon en nenek, me jota kin
 wiaui ren men liki kan; pwe dene amen
 paudeki en a papa a paud. ² A komail
 me aklapalap, ap jota injen juedeki o ka-
 japokela jan komail, me wiadar met. ³ A
 ni ai doo jan komail ni pali war, ap koren
 ion komail ni pali nen i iet me i kapunadar,
 dueta amen, me mi re omail, ⁴ Ni mar en
 atail Kaun Iejuj, ni atail pokon pena re
 omail ni pali nen atail, ki manaman en
 atail Kaun Iejuj. ⁵ Me wiadar met i panalan
 Jatan, pwen kawela uduk o, pwe nen o en
 kamaurela ni ran en Kaun Iejuj. ⁶ Kaidin
 me mau omail juaiki. Komail jota aja, me
 kalap kij kin kamutala dolepa karoj? ⁷ Ari,
 kokowei jan kalap kitai, pwe komail en
 wiala plaua amaj kap, pwe komail udan
 plaua amaj kap, pwe atail paja Krijtuj ka-
 matalar. ⁸ Kitail ari en wiada atail paja,
 kaidin ni kalap kitai, pil kaidin ni kalap
 lemai de me jued, a ni plaua amaj kap ni
 pun o melel. ⁹ Nai intin won komail er
 nan kijin likau o, pwe komail ender waroki
 on me nenek kan. ¹⁰ Ari mepukat i jota
 kin inda duen me nenek ren men liki kan,
 de me norok kapwa, de me lolap akan,
 de me wun ani, pwe ma idue, komail en
 katoror wei jan jappa. ¹¹ A met i intin
 won komail er ender waroki on amen, me
 adaneki jaulan, ap nenek, de me norok
 kapwa, de kati ani mal, de lalaue amen, de
 kamom joko, de me lolap; komail ender ian
 i mana. ¹² Pwe menda re i men liki? Kaidin
 ai dodok en kadeik irail ada. Komail jota
 kin kadeikada nan pun omail? ¹³ A me mi
 liki ko, Kot pan kotin kajapoke wei jan re
 omail me jued o!

6

¹ A MA amen wia japun on amen, menda
 komail kapun pena mon men liki kan, a
 jo mon me jarau kan? ² De komail jota
 aja, me jarau kan pan kadeikada jappa? A
 ma jappa pan pakadeikeki komail, iaduen,
 komail jota itar on kadeikada kijin dodok
 tikitik kan? ³ Komail jota aja, me ki-
 tail pan kadeikada tounlan kan? Nan
 melel kaulap pil kijin tiak tikitik en maur
 et. ⁴ A ma komail kin kadeikeki tiak en

maur et iaduen, komail kin kapukapun ianaki me jota indant mau ren momodijou? ⁵ Mepukat i indai *on* komail, pwen kanamenok komail. Pwe jota amen re omail, me lolekon? Jota amen me itar *on* en wiada kapun nan pun en ri a kan? ⁶ A amen kin akamai *on* amen ri a mon me jopojon akan. ⁷ Ari, omail akamai nan pun omail pil udan japun. Menda komail jota mueidala meakot? Menda komail jota kin nenenla? ⁸ A komail kin japun o kotaue *on* ri omail akan. ⁹ De komail jota aja, me japun kan jota pan jojoki wein Kot? Kalaka pein komail! Pwe me nenek de me kati ani likam akan, de me kamal, de me dir en inon jued, de me madon jaut *on* ol oko. ¹⁰ De men pirap, de me norok kapwa, de kamom joko, de kinekin mal, de kuli kapwa kan jota pan jojoki wein Kot. ¹¹ Iduen akai komail maj o, a met komail wideudier, o kajarauialar, o pun kilar mar en Kaun Iejuj o Nen en atail Kot. ¹² A muei *on* ia meakaroj, a kaidin karoj me kin kamau ia la; a muei *on* ia meakaroj, a jota, me pan poe ia di. ¹³ Melel, kijin mana me mau *on* kaped o, o nan kapedi wajan kijin mana en ko *on* ia. A Kot pan kotin kawe ira la karoj. A pali war o wiaui *on* Kaun o, a kaidin *on* nenek, a Kaun kotin apapwali pali war o. ¹⁴ A Kot me kotin kaiajadar Kaun o, a pil pan kotin kaiaja kida kitail manaman. ¹⁵ Komail jota aja, me war omail kokon en Krijtuj? A iaduen, i en ale kokon en Krijtuj, wia kin ir kokon en li nenek amen? O jo! ¹⁶ De komail jota aja, meamen me waroki *on* li nenek amen, me ira pan wiala war ta ieu? Pwe a kotin majanier: Ira pan wiala uduk ta ieu. ¹⁷ A me waroki *on* Kaun o nan a pan nen ta ieu re a. ¹⁸ Komail tane wei jan nenek, pwe dip karoj, me aramaj kin wia, kin wiaui likin war a, a me kin nenek, kin wiada dip *on* pein war a. ¹⁹ De komail jo aja, me war omail tanpaj en Nen jaraui me kotikot lol omail, me komail aleer jan ren Kot, a kaidin uta 'mail komail. ²⁰ Pwe komail neti kidar pai eu, komail ari kalinanada Kot ki war omail.

7

¹ A IET duen me komail intirie don ia,

a mau *on* aramaj amen, a ender jair li amen. ² Ari jo, amen amen en ale pein a warok li, o amen amen en ale pein a warok ol, pwen der dender. ³ Ol o en wiaui *on* a warok li me inen, a pil dueta li *on* a warok ol. ⁴ Li o jota kak poedi pein war a, a a warok. Pil dueta ol o jota kak poedi pein war a, a a warok. ⁵ Der jo oke amen amen, ma jo, pweki inau anjau kij, pwen mot ijejol rer ekij o kapakap, ap pur pena, pwe Jatan de kajonejon komail omail jo oke pena. ⁶ Mepukat kaidin kujoned eu, pwe pein ai lamelam. ⁷ A i men aramaj akan karoj en dueta *nai*. A amen amen aleer pein a pai en mak jan ren Kot duen amen amen. ⁸ A *nai* indai *on* me jo papaud o li odi kan, me mau irail en dadaur dueta *nai*. ⁹ A ma irail jota kak *on*, irail en papaud; me mau papaud jan dender. ¹⁰ O *on* me papaud akan *nai* me ilaki wei, a kaidin *nai* pwe Kaun o: Li papaud ender kamuei wei jan a warok! ¹¹ A ma a muei wei janer, i en dadaurata a kirip de kadeke a warok, o ol ender kajela a warok. ¹² Kaidin Kaun o, pwe *nai* men indan me tei kan: Ma ri atail ol amen mia, me a paud jopojon amen, ap men mimieta re a, a ender kajela li o. ¹³ Pil dueta li amen, ma a warok jopojon amen o a men mimieta re a, a ender kajela ol o, ¹⁴ Pwe ol jopojon me kajaraui kilar li o, o li jopojon kajaraui kilar ol o, pwe ma a jo due met, noumail jeri kan me jamin, a met irail me jaraui. ¹⁵ A ma me jopojon o pan muei wei jan, ari i en muei wei jan; ri ol de ri li jota kin kaupindi ni mepukat. A Kot me kotin molipe kitail, pwen popol pena. ¹⁶ Pwe iaduen, koe li o, koe aja, me koe pan kak kamaurela ol o? De koe ol, koe pan kamaurela li o? ¹⁷ A duen Kaun o pan *on* amen amen, duen Kot molipe *on* amen amen, iduen dadaurata; nan iduen *nai* ilakilan momodijou akan karoj. ¹⁸ Ma amen me paeker ni jirkomjaij, i en dadaurata a jirkomjaij, a ma amen me paeker ni jojirkomjaij, i ender ian jirkomjaij. ¹⁹ Pwe kaidin meakot jirkomjaij, o pil kaidin meakot jojirkomjaij, a wiawia kujoned en Kot akan. ²⁰ Amen amen en dadaurata udan a koa ni a paeker. ²¹ Ma koe paeker ni om ladu, koe der injen-

juedeki, a ma koe pan kak maioda jan, ari pil me mau. ²² Pwe ladu men, me paeker *on* Kaun o, nan a maio ren Kaun o; o pil dueta me maio men paeker ap pan ladun Krijtuj men. ²³ Komail me neti kidar pai eu, der wiala ladun aramaj akan. ²⁴ Ri ai kan, amen amen dadaurata ut arail ren Kot. ²⁵ A duen peinekap akan, jota kujoned eu *jan* ren Kaun o; a pein ai lamelam mia, pwe i aleer mak en Kaun, pwen kak melel. ²⁶ Iet me i lameda, me mau *on* aramaj jota papaud, pwe ni anjau apwal wet. ²⁷ Ma koe kapapaud *on* li amen, ender men muei *jan*, a ma jo om paud mia, ender rapaki li amen. ²⁸ A kaidin dip eu, ma koe pan papaud; o ma jeripein amen pan papaud, kaidin dip. A a pan apwal *on* mepukat ni pali uduk arail. A *nai* jota men, me apwal kot en lel *on* komail. ²⁹ A ri ai kan, mepukat i indada, pweki anjau o me motomot. A pil eu: Me mau *on* me ar warok mier, en wia dene jota ar warok; ³⁰ O me kin janejan, dene jota janejan; o me kin pereperen, dene jota ar peren; o me kin netinet, dene jota ar kapwa. ³¹ O me dodokki jappa, ren kalaka, pwe eder wiaki me jued. Pwe mom en jappa et pan rojala. ³² A i men, komail ender lodi *on* me apwal. Me jota papaud, kin apwali me japwilim en Kaun o, duen a pan kaperenda Kaun o. ³³ A me papaud, kin lamelame, me kon *on* jappa, duen a pan kaperenda a paud. ³⁴ A nan pun en li papaud o peinekap me wuk pajan: Me jota papaud, kin apwali me japwilim en Kaun o, pwen jarau ni pali war o pil ni pali *nen*; a me papaud, kin inon *ion* me kijan jappa, duen a pan kak kaperenda a warok. ³⁵ Mepukat i inda wei, pwen kamau komail, a kaidin pwen jaliedi komail, a pwen jauaja komail, pwe karoj en inen o pun re omail, o pwe komail en papa Kaun o. ³⁶ A ma amen lamelame, me japun, ma a jota pan mueid *on* na jeripein, me mau *on* papaud, en papaud; ari, a pan wia duen me a mauki, pwe kaidin dip, ma a pan mueid *on* i en papaud. ³⁷ A ma amen me kelail ni monion i, pil kelail *on* kaunda, pein injen a, ap inauki *on* nan monion i en kolekol na jeripein, i me mau. ³⁸ Ari, ma amen pan papaud me mau, a ma amen jota pan

papaud, me mau *jan*. ³⁹ Li papaud amen me kaupina kidi pun en papaud arain a warok memaur; a ol o lao mela, nan a maio *on* kapapaud, me a mauki, i eta; a en wiaui ren Kaun. ⁴⁰ Meid pai, ma a pan dadaurata a kirip duen me i lameda, A *nai* aja, me Nen en Kot pil kotikot re i.

8

¹ A kitail ajaer duen mairon *on* ani mal, pwe kitail karoj me lolekon. A lolekon eta kin kaaklapalapiela, a limpok kin kamauela. ² A ma amen aklapalapaki a lolekon, nan a jota non dedeki duen me itar *on* en aja. ³ A ma amen pok *on* Kot, nan Kot me mani i. ⁴ A kitail dedekier duen mana uduk en mairon *on* ani mal akan, pwe ani mal amen jota katepa nin jappa, o jota amen Kot, pwe i me ta men. ⁵ Pwe ma akai mia, me adaneki kot, me kin mimi nanlan de nin jappa, pwe kot toto o monjap toto mia; ⁶ A atail Kot me ta men, me Jam, me dipijou karoj tapi *jan* re a, o me kitail wiaui *on*. O atail Kaun me ta men: Iejuj Krijtuj, me wiadar meakaroj, o me kitail pil wiaui kidar i. ⁷ A kaidin karoj me aja mepukat, pwe akai mia, me lamelame, me ani mal meakot, ap kankan uduk en mairon *on* ani mal, o iei injen luet arail kin jamin kila. ⁸ A kijin mana jota kin jauaja kitail ren Kot. Ma kitail jota pan mana, kitail jota pan jued kila, a ma kitail pan mana, kitail jota pan mau kila. ⁹ A kalaka komail, pwe omail jaladokalar ender kadipikelekel *on* me luet akan! ¹⁰ Pwe ma koe, me aja tiak, ap manamana nan im en ani mal o, a me luet amen pan kilan om manamana, ap aima kida nan injen a, ap ian manamana mairon en ani mal akan, ¹¹ Iduen ri atail luet amen, me Krijtuj mata kilar, pan mekila om jaladok. ¹² A ma iduen omail dip *ion* ri atail akan, me kin kawela injen luet arail, nan komail kin wia dip *ion* Krijtuj. ¹³ Ari ma kijin mana kamakar ri ai, i jolar pan mana uduk kokolata, pwe i de kamakar ri ai.

9

¹ KAIDIN *nai* maiodar? Kaidin wanporon amen *nai*? I jota udialer Iejuj atail Kaun? Kaidin ai wiawia pan Kaun o komail? ² Ma i jota wanporon amen *on* me

tei ko, a *on* komail; pwe komail kajale pan ai koa en wanporon pan Kaun o. ³ Iduen i kin japenki, ma meamen kin kalelapok re i. ⁴ A jota muei *on* kit er, en mana o nim? ⁵ A jota muei *on* kit er, en paudeki li amen, me pan *ian* kit jailok jili, duen me wanporon tei kan, o ri en Kaun o, o Kepaj kin wiada? ⁶ De *nai* o Parnapaj eta me a jota muei *on* liki *jan* dodok en pa at? ⁷ Ij me kin *ian* mauin ap pwain pein i? Ij me wiada mat en wain eu, me jota kin kan kijan wa? Ij me kin kamana pwin man akan me jota kin kan pil en didi en man oko? ⁸ Mepukat i jota kin inda nin tiak en aramaj akan, pwe kaidin kapun o me pil majanier due? ⁹ Pwe a intinidier nan kapun en Mojej: Koe der pira pena au en kau ol amen, me kin tiaka pajan korn. Iaduen, Kot kin apapwali kau ol akan? ¹⁰ De kaidin pweki kit, me a kotin majaniekier mepukat? Pwe me kin japajap, en kaporoporeki a dodok; o me kin dolun en kaporoporeki, me a pan *ian* ale kijan wa. ¹¹ Pwe ma kit wiai *on* komail japajap *nenin*, a kaidin me kajampwal kot, me komail pan apwali kit ni pali uduk. ¹² A ma a muei *on* me tei kan, ale *jan* omail dipijou kan, nan kit me jo mau *on* *jan* irail? Ari jo, kit jota kol *on* kit tiak wet, a je men mia ni at apwal akan, pwe jen de karompwa ronamau en Krijtuj. ¹³ Komail jota aja, me irail, me jopijokki jarau, pil manamana *jan* nan im en kaudok, o me irail, me kin papan pei jarau, pil aleki pwaij ar *jan* pei jarau? ¹⁴ Iduen Kaun o kotin majani, me irail, me padaki ronamau, pil pan manaki ronamau. ¹⁵ A *nai* jota kin kol *on* ia eu ren mepukat, o i jota intin wei mepukat, pwe komail en kapwai *on* ia mepukat, pwe a mau *on* ia en mela, mon amen pan kawela mar ai. ¹⁶ Pwe ma i padaki ronamau, jota me i en juaiki, pwe i en udan wiada; pwe jued *on* ia, ma i jota padaki ronamau. ¹⁷ Pwe ma i peren kida dodok wet, i pan ale katin, a ma i kan wiada, nan kujoned mia, i en wiada. ¹⁸ Ari, ia katin pai ni ai padaki ronamau ap jota pwaipwai, pwe i ender akapwaiywaiki *jan* ronamau meakot. ¹⁹ Pwe *nai* me udan maiodar *jan* amen amen, ari jo, i wia kin ia ladun amen amen, pwe i en kamaurela me toto duen

i kak *on*. ²⁰ I wia kin ia Juj amen *on* Juj akan, pwen kamaurela Juj akan; o *on* irail, me mi pan kapun, dueta pan kapun amen, pwen kamaur ir ala, me mi pan kapun; ari jo, *nai* jolar mi pan kapun. ²¹ *On* irail me jota mi pan kapun, i wia kin ia me jota mi pan kapun amen; ari jo, kaidin *nai* me likin kapun mon Kot, pwe i kin mi pan kapun en Krijtuj, pwen kamaurela me jota mi pan kapun. ²² *On* me luet akan, i wia kin ia me luet amen, pwen kamaurela me luet akan. *Nai* wiala *jon* karoj *on* amen amen, pwen kamaurela akai waja karoj. ²³ I me i kin wiawia pweki ronamau, pwe i en *ian* i pwaijaijki. ²⁴ Komail jota aja, duen men weir en *tan*, irail karoj kin *tan*, a amen ta, me pan ale pai? Komail ari en *tan* idipok, pwe komail en ale. ²⁵ A amen amen me aktan idipok, kin ijejol pokon. Irail kin wia me, pwen ale mar kamon a kitail, pwen ale me jo kamon. ²⁶ *Nai* ari aktan jopuiok; *nai* kin pepe, a kaidin dueta me woki nan wäwä; ²⁷ Pwe i kin jok pon war ai, pwen katenedi, pwe i de padaki *on* akai, ap pein lokidokila.

10

¹ PWE ri ai kan, i men, komail en aja duen jam atail akan, me mi pan palin dapok eu o kotela madau o. ² Irail karoj ap paptaij *on* Mojej ni palin dapok o ni madau o. ³ O karoj tunoler jak *nenin*, ⁴ O karoj nim *jan* pil *nenin*; pwe irail nim *jan* paip *nenin*, me kotikot re 'rail, iei paip o Krijtuj. ⁵ A me toto re 'rail, me Kot jota kak kupuramauki, pwe irail lokidokilar nan jap tan. ⁶ A mepukat wiaui, pwe kitail de kaalemoni, pwe kitail ender inon ion me jued akan duen irail inon ion. ⁷ Komail pil ender kati ani mal due irail, duen a intinidier: Aramaj pukat mondi penan nam o nim ap uda madomodon. ⁸ Kitail pil der wia nenek, duen me akai irail wiadar, ap rianen jilekid mekilar ni ran ta ieu. ⁹ Kitail pil der kajonejon Krijtuj, duen akai irail kajonejon i, ap mekilar jerpent kai. ¹⁰ Komail pil der lipaned, duen akai ir lipanededar, ap kame kilar men kamekam men. ¹¹ Mepukat karoj wiaui *on* irail men kaalemoni; ap intinidier, pwe men panau kin kitail, pwe kitail leler

inwin kaua. ¹² Ari ma amen lamelame, me a kajinenda, en kalaka pein i, pwe a de pupedi. ¹³ Jota jonejon eu lel on komail, i eta, me aramaj itar on, pwe Kot me melel, me jota kin mueid on komail jonejon eu, me komail jota itar on. A ni jonejon a pan kotin kaimwijokela, duen me pan kak pa omail ¹⁴ Ari kompoke pai kan, komail tane jan kati ani mal! ¹⁵ Mepukat i indai on komail, pwe komail me lolekon; a pein komail kajaiada, me i inda. ¹⁶ Dal en pai me kit kin kapaiada, kaidin i dal en atail jaupena ren ntan Krijtuj? O prot me kit kin pilitiki pajan, kaidin i atail jaupena en war en Krijtuj? ¹⁷ Pwe kitail me toto me lupon ta ieu, o war ta ieu, pwe kitail karoj tunole jan lupon ta ieu. ¹⁸ Komail kilan Ijrael pali uduk. Irail me kin kan jan mairon, kaidin irail pil minimini on pei jarai? ¹⁹ A da me i en inda? I en inda me mairon on ani mal meakot? De dikedik en ani mal meakot? ²⁰ A karoj me men liki kan maironki, re kin maironki on tewil akan a kaidin on Kot. A i jota mauki, komail en minimin on tewil akan. ²¹ Komail jota kak nima jan dal en Kaun o pil jan dal en tewil akan; komail jota kak ian tepel en Kaun o pil tepel en tewil akan. ²² De kitail en palian Kaun o? Kitail me kelail jan i? ²³ A muei oner meakaroj, a kaidin karoj me kin kamaula; a muei oner meakaroj, a kaidin karoj me kin kapunla. ²⁴ Jota amen me pan apwali pein a dipijou, a en amen. ²⁵ Karoj me kin netila nan wajan netikila uduk, komail kan, ap der kalelapok duen jon ar, pwe komail der katoutouki injen omail. ²⁶ Pwe japwilim en Kaun jappa o audepa kan. ²⁷ A ma amen, me jopojon pan luke komail, en toun kapara kamadip, o ma komail men ian, ari, karoj me pan nek on komail, komail en kan, ap der kalelapok duen jon a, pwe komail der katoutouki injen omail. ²⁸ A ma amen pan indan komail: Met kijan mairon en ani mal, komail der kan pweki i, me kajaledar, pwe komail der kawela injen arail. ²⁹ A met i jolar inda duen pein injen om a duen injen en amen. Pwe menda injen en amen pan kajaiada ai jaladokelar? ³⁰ Pwe ma i ian kan ki danke, menda i en kalok jued, pwe

i tunole ni ai danke? ³¹ Ari, ma komail kan de nim de wia meakot, komail en wia meakaroj, pwen wauneki Kot. ³² Komail der kadipikelekel men Juj, de men Krik, de momodijou en Kot, ³³ Duen i kin pok on amen amen ni ai wiawia kan karoj, o jo moneki me pein ai, pwen jauaja me toto, pwe irail en dorela.

11

¹ KOMAIL idauen ia do duen i kin idauen Krijtuj. ² I kin kapinaki komail omail tamataman ia ni meakan karoj, o dadaurata pun kan, duen i kakalikidi on komail er. ³ A i men, komail en ajadar, me Krijtuj tapwin ol akan, a ol me tapwin li, a Kot me tapwin Krijtuj. ⁴ A ma amen amen ren ol akan wia kapakap de kokop ap lijoropedi, a kin kajuedeki pein mon a. ⁵ A ma li amen wia kapakap de kokop, ap jota lijoropedi, nan i kin kajuedeki pein mon a, pwe a rajon me pit en mon a jejei jan. ⁶ Pwe ma li amen jota lijoropedi, en koteda, a ma a kanamenok li en kotedar o kotokot, i en pwaindi mon a. ⁷ A ol o ender lijoropedi, pwe i me kajanjal o linan en Kot, a li o me linan en ol o. ⁸ Pwe ol jo tapi jan li, a li jan ol o. ⁹ Pwe ol jota wiaui on li, a li wiaui on ol o. ¹⁰ I me li o en kida manaman eu pon mon a pweki tounlan kan, ¹¹ Ari jo, li amen jota kak mia ma jota ol; o ol amen jota kak mia, ma jota li, a mepukat ren Kaun o. ¹² Pwe duen li o a tapi jan ol, iduen ol o wiaui kida li, a karoj wiaui er ren Kot. ¹³ Komail en pein kajaiada, ma a janjal mau, ma li amen kapakap on Kot, ap jo lijoropedi. ¹⁴ De pein komail aja, me kanamenok pan ol, ma a pwilipepei. ¹⁵ A linan en li a pwilipepei, pwe pid en mon a en ko on i, en pwaindi i. ¹⁶ A ma amen re omail men akamai, a en aja, me kit jota kin wia due, momodijou en Kot akan pil jo. ¹⁷ A ni ai kujonededa mepukat i jota kin kapina omail pokon pena, me jota kin kamau i a kajuedeki komail, ¹⁸ Pwe ni omail pokon pena nan momodijou, i ronadar, me komail kin liak toror pajan, o i mur kamelele. ¹⁹ Pwe komail en liak toror pajan, pwe me pun kan en janjal kida re omail. ²⁰ Komail lao pokon pena waja kij, kaidin i jak kamadip en Kaun o. ²¹ Pwe ni kamadip

toun kapar kin amatan maj, a amen men manadar, a amen jokolar. ²² Jota im omail, waja en mana o nim? De komail kin mamaleki momodijou en Kot o kanamenok ir ala, me jota ar tunol? Da me i en inda? I en kapin komail? Ni mepukat i jota pan kapina. ²³ Pwe i aleer jan ren Kaun o, me i pwiliki on komail er, me Kaun Iejuj pon ota en a panala, a limada prot, ²⁴ Murin a laolaoki, kamauieda, pilitiki pajan, majani: Ale tunole war ai met et, me pilitiki on komail, en wia, pwen katakataman kin ia. ²⁵ A murin jak, a pil kotin limada dal majani: Dal wet iei inau kap, me wiaui kidar nt' ai. Pan pak en omail nima jan, komail wiaki men kataman kin ia. ²⁶ Pwe pan pak en omail kan prot wet o nima jan dal wet, komail kajanaleda en Kaun a matala, lao a kotido. ²⁷ Ari me kan prot wet o nim jan dal en Kaun o ap jo war on iei me dip ion war o ntan Kaun o. ²⁸ Amen amen en kajauiaada pein i, ap kan jan prot o nima jan dal o. ²⁹ Pwe me kan o nim jowar, kin kan o nim kadeik on pein i, pwe a jota kajampwaleki war o. ³⁰ Nan i me toto nan pun omail me luetalar o jomaudar, o me toto mairedier. ³¹ Pwe ma kitail kajauiaada pein kitail, kitail jota pan pakadeikada. ³² A ma kitail pan pakadeikada, kitail pan kalokolok ren Kaun o, pwe kitail de ian men liki lokidokila. ³³ Ari ri ai ol akan, komail lao pokon pena pwen jak, en papajan pena amen amen. ³⁴ A ma amen men manadar, i en mana maj nan im a; pwe komail de pokon penan kadeik o. A me lua kan i pan kapunala ni ai pwara won.

12

¹ RI ai kan, i jota men, komail en jaja duen pwaij nenin akan. ² Komail ajaer, me komail tikidar men liki, ap kakalua ren dikedik en ani loten akan, duen komail kakaluaer. ³ I me i men kaaja kin komail, jota amen, me lokaiaki Nen en Kot, kak kariala Iejuj. Ojota amen me pan kak inda: Main Iejuj, ma jo ren a Nen jarau. ⁴ A pai en mak akan me wuki pajan, a Nen me ta men. ⁵ O jon en dodok me toto, a kaun me ta men. ⁶ O akai jon en manaman mia, a Kot me ta men, me kotin wiawia meakaroy ren amen amen. ⁷ A pwaij en Nen jarau me

pan on amen amen, pwen men kamauiaada. ⁸ Pwe amen ereki majan en erpit ren Nen, a amen majan en kaparok ren Nen ota. ⁹ O on amen, en pojon, a ren Nen ota, o on amen pai kan, men kakelada me jomau kan, a ren Nen ota. ¹⁰ O on amen, en wiada manaman, o on amen, en deideikop, o on amen, en kajaui nen akan, o on amen, en lokaia nil wuki pajan, o on amen, en kawukila nil akan. ¹¹ A mepukat karoj wiawian Nen ota, nene on amen amen duen kupur a. ¹² Pwe duen war eu ta ap kokon toto mia, a kokon en war karoj wiala war ta ta ieu, iduen Krijtuj. ¹³ Pwe Nen ta ieu, me kitail paptaijeki on war ta ieu, ma kitail men Juj de men Krik, ma ladu de me maioda, kitail karoj me paptaijeki Nen ta ieu. ¹⁴ Pwe war kaidin kokon ta ieu, pwe kokon toto. ¹⁵ A ma pat en nä pan inda: Nai kaidin kumut eu, o i me nai jota kijan war; a iaduen, i me a jota pan kak kijan war o? ¹⁶ A ma jalon o pan inda: Kaidin nai kijan war o, pwe kaidin por en maj eu nai; a iaduen, i me a jota kijan war o? ¹⁷ Ma war pokon por en maj eu, da me pan jalon o? A ma war pokon pan jalon o, da me pan tuma? ¹⁸ Ari, Kot me kotin kokon penan war ta ieu kajon akan, duen a kotin kupureda. ¹⁹ A ma kokon karoj wiala kokon ta ieu, ia pan war o? ²⁰ Ari, kokon akan me toto, a war o me ta ieu. ²¹ Por en maj eu jota kak indan kumut: Kaidin meakot re i koe; de pil tapwi jota kak indai on pat en nä kan: Kaidin meakot re i koma. ²² Pwe kokon en war kai likamata re me luet, a jo, pwe re me kajampwal. ²³ O kokon en war kai, me kitail kin lamelame, me re jota non mau, kitail kin apapwali jan me tei kan, o irail me jota non janjal mau, kitail kin kapwataki. ²⁴ Pwe irail me janjal mau, jota kin mau on en kapwataki. A Kot kotin kapad pena war o kapwataki me luet oko jan me tei kan, ²⁵ Pwe war de japarok pajan, a kokon akan en apapwali pena. ²⁶ O ma kajan ta ieu matakada, kajan karoj ap ian matakada; o ma kajan ta ieu pan kalinanada, kokon karoj pan ian polaulauleki. ²⁷ A komail war en Krijtuj o kokon akan amen amen duen pwaij a. ²⁸ A iet akan, me Kot kotiki on momodijou: Kaieu wanporon akan, ap jaukop akan, a kajilu

jaunpadak kan, ap me wiada manaman akan, ap pai kan men kakelada me jomau kan, ap men jauaja, o jaumaj akan, o jon en lokaia. ²⁹ Iaduen irail karoj me wanporon akan? Karoj me jaukop akan? Karoj me jaunpadak kan? Karoj me men wia manaman akan? ³⁰ Karoj ar pai en mak kan, men kakelada me jomau kan mi ren karoj? Karoj kin lokaia nil pajan? Karoj kin kajiriwuk lokaia? ³¹ A komail inon ion pai en mak lapalap akan, i ap pan kajale on komail al apot, me mau jan mepukat karoj.

13

¹ MA i aja lokaia en aramaj akan o tounlan kan, ap jota limpok, nan i rajon nil en mata mal de nil en jimpel. ² O ma i aja deideikop o ereki me rir akan karoj, o tiak kan karoj, o nai dir en pojon, me itar on en kamokid wei nana kan, ap jota limpok nan jota meakot nai. ³ O ma i pan kijakija wei ai dipijou karoj, pwen katunoleki me jamama kan, o ma i kida war ai, pwen karonala, ap jota limpok, nan jota katepa on ia. ⁴ Limpok kin kanonama o kadek, limpok jota kin peirin limpok jota kin akmomo o jo kejej. ⁵ A jota kin aklemai, a jota kin roporop on pein i, a jo jerkailon, a jota kin depuk on en amen a jued. ⁶ A jota kin peren me japun, a a kin perenki me melel. ⁷ A kin kak pa meakaroj, o kin pojon karoj, a kaporoporeki karoj, o lolin on meakaroj. ⁸ Limpok jota pan tukedi, a deideikop akan pan tukedi, o lokaia kan pan jola, o lolekon pan kunla. ⁹ Pwe kitail me er pali ta, o kokop pali ta. ¹⁰ A lao kaunjokala, me pali ta pan momela. ¹¹ Ni ai jeri i kin lokaia dueta jeri amen o i lamelame dueta jeri amen, o kajau dueta jeri amen, a i lao wiala ol amen, i muei jan tau en jeri. ¹² Pwe anjau wet kitail kin ireron nan klaj edied eu, a mur a pan janjal mau. Anjau wet i ekij lolekonlar, a mur i pan aja duen a aja ia. ¹³ Ari jon jilu pukat: Pojon, kaporopor o limpok pan mimieta, a me lapalap re 'rail limpok.

14

¹ KOMAIL anane limpok, pil inon ion pai nenin akan, a iet me kajampwal re 'rail, kokopada! ² Pwe me kin lokaia kida nil en

wai, kaidin aramaj akan, me a kin lokaia on, a on Kot, pwe jota amen kin dedeki; ari jo, ni nen o a kin lokaia kida me rir akan. ³ A me kin kokop, kin padaki on aramaj akan, pwen kamaui, o panau o kamait ir ala. ⁴ A me lokaiaki nil en wai, kin kamaui pein i, a me kin kokop, kin kamaui momodijou. ⁵ I men, komail karoj en aja lokaia ki nil toror, a mak eta, komail en kokopada, pwe me kin kokopada, me lapa jan me kin kaparok ki nil toror, ma a jo kak kajiriwukila, pwe momodijou en kamau kila. ⁶ Ari ri ai kan, ma i pwara won komail, ap lokaia ki nil toror, da katepa on komail, ma i jota kaweweda de kajanjaleda, de kokopada, de padak? ⁷ Iduen meakan, me kin lokolokaia ap jota memaur, ma men kwai de arp jota pan nor pajan, ij me pan kak dedeki, da me ira kauleki? ⁸ O ma koronete pan popeuk pin, ij me pan onopadan mauin? ⁹ A iduen komail, ma komail pan lokaia ki nil toror, ap jota kaweweda, ij me pan dedeki? Pwe omail lokaia pan me mal kot. ¹⁰ Jon en lokaia toto nan jappa, a jota eu me jo puloi. ¹¹ A ma i jaja wewe en lokaia eu, i pan rajon men wai men on me kin kaparok, o me kin kaparok, pan rajon men wai men on ia. ¹² A pil dueta komail, pwe komail kin anane pai nenin akan, komail ari pil nonki kakairida ni mepukat, pwen kamaue kila momodijou. ¹³ A ma amen lokaia kida nil en wai, i en kapakap ap pil kajiriwukila. ¹⁴ Pwe ma i wia kapakap ki lokaia nil en wai eu, nen i kin kapakap ap jota katepa on amen. ¹⁵ Ari, da me i pan wia? I pan kapakap ni nen i ap pil pan kapakap ni ai lamelam; i pan kapina ni nen i ap pil kapina ni ai lamelam. ¹⁶ A ma koe pan kapaiada ki nen o, iaduen me jota dedeki pan kak inda amen murin om kapina? Pwe a jaja me koe indinda. ¹⁷ Ei me mau melel om kapikapina, a jota kadepa on me teio. ¹⁸ I kin danke Kot, pweki i kin lokaiaki nil toror jan komail. ¹⁹ Ari jo nan momodijou i men kida lep in lokaia limau, me pwili jan ai lamelam jan lep in lokaia nen ni nil toror, pwen padaki on me tei kan. ²⁰ Ri ai kan, komail der wiala jeri ni omail lamelam, a ni me jued komail en rajon kijin jeri, a ni omail lame-

lam komail en unjokela. ²¹ A intinidier nan kapun: Lokaia o kil en aua toror, me I pan lokaiaiki *on* kainok wet, a re pil jota pan duki *on* ia, me Kaun o kotin majani. ²² Nan i me lokaia toror mia, pwen kileledi kaidin me pojon akan, a me jopojon akan; a deideikop kaidin *on* me jopojon akan, pwe *on* me pojon akan. ²³ A ma momodijou pan pokon pena waja kij, o ma karoj pan lokaia ni *nil* toror, a ma akai *ian* me jota dedeki, de akai me jopojon, irail jota pan inda, me komail iakalar? ²⁴ A ma karoj kin kokop, o amen pan pwarado, me jopojon, o me jota dedeki, karoj pan kajanjale *on* i dip a, o a pan pakajau ren karoj. ²⁵ Iduen a me rir akan nan *monion* i pan janjaleda, o a pan tairokedi ni maj a, kaudoki *on* Kot, o pan inda, melel Kot kotikot re omail. ²⁶ Ri ai kan, iaduen komail ni omail pokon pena, kaidin amen amen kin kida pjalm eu? A amen kin kawewe, a amen *nil* toror, a amen kajanjal eu, a amen kin kajiriwukila; a karoj en wiaui, en kamauia. ²⁷ A ma amen pan wia *nil* en wai, me ta riamen, de ma me toto, re pan jilimen, a irail pan irok wei a amen en kajirawukila. ²⁸ A ma jota men kajiriwuk mia, i en nenenla nan momodijou; a en kajoi *on* pein i o Kot. ²⁹ A riamen de jilimen ren jaukop akan pan kak kaparok, a me tei kan en kajauia. ³⁰ A ma amen, ren me momod waja o, pan diar kajanjal eu, men maj ap pan nenenla. ³¹ A komail karoj kak kokop, irok weida, pwe karoj en padakki o kamaitala. ³² A *nen* en jaukop akan kin duki *on* jaukop akan. ³³ Pwe kaidin komoan me *pin* men Kot, a en popol duen ni momodijou en jaraui akan karoj. ³⁴ Omail li akan en nenenla nan momodijou kan, pwe a jota mui *on* irail, en kaparok; a irail en papa, duen kapun me pil majani. ³⁵ A ma irail men aja okotme, irail en kalelapok ren arail warok kan ni deu 'rail, pwe me kanamenok, li en kaparok nan momodijou. ³⁶ De majan en Kot tapi *jan* komail? De a ko *won* komail eta? ³⁷ A ma amen lamelame, me a jaukop amen, de me a *nenin*, a en aja wewe en me i intinki *won* komail, pwe mepukat kujoned en Kaun o. ³⁸ A ma amen lolepon, i en lolepon. ³⁹ Ari ri ai kan en *inon ion* kokop,

o ender kainapwi lokaia *nil* toror. ⁴⁰ A meakaroj en wiaui nin tiak mau o pun.

15

¹ RI ai kan i men kataman kin komail *ronamau*, me i padaki *on* komail er, me komail pil aleer o pil tinain kidar. ² O me komail pil dore kila, ma komail pan dadaurata majan o, me i padaki *on* komail er, ma komail jo pojon mal. ³ Pwe i ujaki *on* komail er, me i pil aleer duen Krijtuj, me kamata kilar dip atail akan duen kijin likau kan. ⁴ O me a Jaredier o kaiajadar ni kajilu en ran duen kijin likau kan, ⁵ O me a pwara *won* Kepaj, ap *on* irail me ekriamen ko, ⁶ Ap kotin pwara *won* jaulan limepuki jama ni anjau takij; kij arail me toto mimieta lel met, a akai mairedier. ⁷ Murin met a kotin pwara *won* Iakopuj, ap *on* wanporon akan karoj. ⁸ A ikmuri a kotin pwara *don* ia mon ai ip japal, ⁹ Pwe pokindidi ren wanporon akan *nai*, me jota war *on* kaindinda wanporon amen, pweki ai pei *on* momodijou en Kot. ¹⁰ A mak en Kot, me i wanporon kilar. A kaidin mak mal eu *on* ia, pwe i dodok laud *jan* irail karoj, ari kaidik *nai*, pwe mak en Kot, me mi re i. ¹¹ Ari, ma *nai* de irail, pwe iduen at padaki wei, o iduen komail pojonlar. ¹² A ma i aude pan at padak, me Krijtuj iajadar *jan* ren me melar akan, a da me akai re omail kin inda, dene me melar akan jolar pan mauredar? ¹³ A ma me melar akan jota pan maureda, nan Krijtuj pil jota iajadar. ¹⁴ O ma Krijtuj jota iajadar, at padak me mal, o omail pojon pil me mal. ¹⁵ O kitail pil pan diarokada, me je jaunkadede likam ren Kot, aki at kadededar, me Kot kotin kaiajadar Krijtuj, me a jo kaiajadar, ma me melar akan jota pan kamaureda. ¹⁶ Pwe ma me melar akan jota pan kamaureda, nan Krijtuj pil jo kaiajadar. ¹⁷ A ma Krijtuj jo kaiajadar, omail pojon me mal, o komail mimieta ni dip omail. ¹⁸ Iduen pil irail, me melar ren Krijtuj akan, lokidokila. ¹⁹ A ma kitail kaporoporeki Krijtuj nan maur et eta, nan kitail me jued *jan* aramaj akan karoj. ²⁰ A melel, Krijtuj kaiajadar *jan* ren me melar akan, ap wiala mejeni nan pun en ir me mamair akan. ²¹ Pwe mela tapi *jan* aramaj ta men, iduen maureda

jan ren me melar akan tapi jan aramaj ta men; ²² Pwe duen karoj me mela ki Adam, nan iduen karoj pan kamaurela ren Krijtuj, ²³ A amen amen ni kakairokdo: Krijtuj maj ap me japwilim en Krijtuj, ni a pan kotin pwarado; ²⁴ A murin mepukat pan imwi, a lao kotiki *on* Kot o Jam a wei, a lao kaloedier kaun akan karoj, o me poe kan, o manaman akan. ²⁵ Pwe a pan kotin kaunda, lao a imwintiti karoj lodi *on* pan aluwilu a kan. ²⁶ A ikmurin imwintiti iei mela. ²⁷ Pwe a kotin mueid *on* meakaroj pan aluwilu a. Ari ni a kotin majanier me karoj lodier a janjaledar, me i jota *ian* me kotin kaloedi *on* i meakaroj. ²⁸ A meakaroj lao lodi *on* i, Na ap pil pan upan i, me kotin kaloedi *on* i meakaroj, pwe Kot en kotin poedi meakan karujia. ²⁹ A ma me melar akan jolar pan kamaureda, da me irail en wia, me kin paptaijeki *on* me melar akan? Menda re paptaijeki *on* irail? ³⁰ O menda kit kin kalokolok anjau karoj? ³¹ Pwe ran karoj i kin mela, pweki kapin pa i, me i aleer ren Krijtuj Iejui atail Kaun. ³² A ma i pei *on* man laualo nan Epijuj, duen aramaj akan kin wiada, da kadepa *on* ia, ma me melar akan jota pan kamaureda? Kitail en mana o nim, pwe lakap kitail pan mela. ³³ Der duki *on*, me kajonejon komail! Kajoi jued kin kawela tiak mau. ³⁴ Komail ari punala, o pirida o der wiada dip! Pwe akai jaja duen Kot. Mepukat i indai *on* komail, pwen kanamenokki komail. ³⁵ A ele amen pan inda: Iaduen me melar akan ar pan kamaureda? O iaduen war ar, me re pan maur kida? ³⁶ Pweipwei men koe! Pwe me koe kin kamoredi, jota pan maureda, ma a jota pan mela. ³⁷ O me koe kamoredi, kaidin war ota me pan para, pwe wan korn eu ta, ele wan wit de eu wa toror. ³⁸ A Kot pan kotiki *on* war a, duen a kotin kupura, o eu eu en war akan pan ale udan mom a. ³⁹ Uduk karoj kaidin jon ta ieu, pwe eu jon uduk en aramaj akan, a eu jon uduk en man akan, a eu jon en manpir akan, a eu jon en mam akan. ⁴⁰ A war lan o war pwel akan mia, a linan en war lan eu jon o linan en war pwel eu jon. ⁴¹ A eu jon linan en katipin, o eu linan en maram, o eu linan en uju kan, pwe nan uju kan

me wuki pajan ki ar linan eu eu. ⁴² Nan iduen en me melar akan ar pan maureda. A kin kamoremoredi ap mor pajan, o pan kamaureda jo mor pajan. ⁴³ A kin kamoremoredi ni jo linan, o pan maureda ni linan; a kin kamoremoredi ni luet, o pan maureda ni manaman; ⁴⁴ A pan kamoremoredi war pwel o pan kamaureda war *nenin*; pwe ma war pwel mia, nan a pil pan war *nenin*. ⁴⁵ Duen a intinidier: Tapin aramaj Adam wiauier, pwen *nen* maur amen, a Adam tia mur, pwen *nen* en kamaur. ⁴⁶ A war *nenin* kaidin i men maj pwe war pwel, a muri me *nenin*. ⁴⁷ Tapin aramaj wiaui kida pwel, a aramaj kariamen kotido jan nanlan. ⁴⁸ A duen tapin aramaj wiaui ki pwel, iduen karoj me wiaui ki pwel o duen men nanlan o, iduen men nanlan kan. ⁴⁹ O duen kitail wa mom en pwel, iduen kitail pil pan wa mom en lan. ⁵⁰ Ri ai kan, iet me i men inda: Uduk o nta jota kak jojoki wein Kot; o me mor pajan kan jota pan jojoki me jo mor pajan. ⁵¹ Kilan, nai me kadiarok *on* komail kaponepon eu: Kaidin kitail karoj pan mela, a kitail karoj pan nitwilida. ⁵² Madan ni marep ta ieu, koronete en muri lao popeuk. Pwe koronete pan popeuk, a me melar akan ap pan kamauredan jomor pajan a kitail pan kawilikapada. ⁵³ Pwe mor pajan wet pan kiawikilan jo mor pajan; o mela wet kiawikilan jomela. ⁵⁴ A mor pajan wet lao kiawikilan jo mor pajan o mela wet kiawikilan jomela, majan o ap pan pwaida, me intinidier: Maur kadalala mela. ⁵⁵ Mela koe, ia om tata? Mela ia om poedi? ⁵⁶ Mana en mela dip, a manaman en dip kapun. ⁵⁷ Danke *on* Kot, pwe a kotiki *on* kitail, en poediki atail Kaun Iejuj Krijtuj. ⁵⁸ Ari ri ai kompok kan, komail kelail kaukaule o der wukiwuk jili, a kakairida ni omail wiawia en Kaun o, pwe komail aja, me omail dodok *on* Kaun o kaidin dodok mal.

16

¹ A DUEN kijakij *on* jarau kan, me komail pan ki pena, i men, komail en wiada, duen i kakaliki *on* momodijou en Kalejia kan. ² Ni at en ran en wik kan amen amen re omail en nikidala ekij, o ki pena duen wan a kak *on* pwe onop de wiaui,

i lao pwara won. ³ I lao pwara weilar, meakai, me komail pan kileledi, irail me i pan ilakewei, en walan Ierujalem omail kijakij ianaki kijin likau. ⁴ O ma a kon on, i en pil jailok wei; irail ap pan ian ia jailokala. ⁵ A i pan pwara won komail ni ai dauli Majetonien, pwe i pan weid nan Majetonien. ⁶ Ele i pan mimieta re omail, anjaun kapau lao nikier, pwe komail en kalua ia la waja, me i pan jailokala ia. ⁷ Pwe anjau wet i jota pan jup re omail, pwe i kaporoporeki, me i pan mimieta re omail anjau kij, ma Kaun pan kotin mueid on ia. ⁸ A i pan mimieta Epijij lao pentikoj. ⁹ Pwe wanim tälap ritida mo i, me kareda wa toto; a imwintiti me toto. ¹⁰ A Timoteuj lao pwara won komail, apwali i, pwen jondi mau re omail, pwe a kin ian ia wiawia dodok en Kaun o. ¹¹ Jota amen en mamaleki i, a kalua i don ia popol, pwe nai o ri atail akan kin auiaui i. ¹² A duen ri atail Apoloj, nai me poeki re a pan pak toto, en ian ri atail akan pwara won komail, a a kan pwara wei anjau wet; a a pan pwara wei lao anjau mau. ¹³ Komail majamajan o dadaurata ni pojon, komail wia duen ol melel, o komail en kelail. ¹⁴ Meakaroj en wiaui ni limpok ¹⁵ I ari panaui komail, ri ai kan, pwe komail aja penainai en Jtepanaj, me ir tapida jaulan en Akaia, o me pein irail inon ion dodok on jarau kan, ¹⁶ Pwe komail en peiki on irail, o on irail karoj me ian ni ar wiawia o dodok. ¹⁷ I peren kida en Jtepanaj, o Portunatu, o Akaiuj ar pwarador, pwe mekij, me komail jo ki on ia mepukat ki don ia. ¹⁸ Irail kaperenda nen i o pil nen omail; komail ari wauneki me due met. ¹⁹ En momotijou en Ajien akan ar ranamau won komail. A Akwila o Prijila kin ranamau won komail pan Kaun o momodijou nan im ara. ²⁰ Ri atail ol akan karoj kin ranamau won komail. Komail ranamauki pena metik jarau. ²¹ Nai Pauluj me intin kilan komail ai ranamau ki pein pa i. ²² Ma amen jota kin pok on Kaun Iejuj Krijtuj, a pan anatema! Maranata! Iet wewe; A pan riala! Atail Kaun kotido. ²³ Mak en Kaun Iejuj Krijtuj en mimieta re omail! ²⁴ Ai limpok on komail pan Krijtuj Iejuj pan mimieta re omail! Amen.

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU KARIAU ON MEN KORINT.

¹ PAULUJ wanporon en Iejuj Krijtuj amen pan kupur en Kot o ri atail Timoteuj *on* momodijou en Kot, me mi Korint o jarai kan karoj, me mi Akaia. ² Mak o popol *jan* ren Kot Jam atail o atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail. ³ Meid iajanai Kot o Jam en atail Kaun Iejuj Krijtuj, o Jam en kalanan, o Kot en kamait pokon, ⁴ Me kin kamakamait kit ni at kamekam kan karoj, pwe kit en pil kak kamait ir ala, me mi nan *jon* en kamekam akan karoj, ki kamait, me kit kamait kila ren Kot. ⁵ Pwe duen Krijtuj a kamekam me muladok *on* kit, iduen kamait ren Krijtuj pil itar penan kit. ⁶ A ma kit pai olar, nan a kin wiaui, pwen kamait o kamaur komail la, mepukat kin wiaui ni omail kanonama ni kalokolok ota, me kit kin kalokolokki. ⁷ O at kaporopor kin komail me teneten, pwe je aja, ma komail *ian* kamekam, komail pil pan *ian* kamaitala. ⁸ Ri ai ol akan, je jota men, komail en jaja duen at kamekam nan Ajien o at patau kausalap, lao jolar kaporopor en maur at. ⁹ Ari, kit lamedar, me je pan mela. A mepukat wiaui, pwe jen der keleki pein kit, pwe Kot eta, me kin kaiajada me melar akan. ¹⁰ Me kotin dore kit ala *jan* mela wet, o a pil pan dore kit ala; o je kaporoporeki, me a pil pan kotin dore kit ala kokolata. ¹¹ Komail pil jauaja kit ni omail *nidinid*, pwe me toto en danke pweki at pai me je aleer. ¹² Pwe iet kapin pat: Injen at kin kadede *on* kit, me je weweideki karakarak o melez en Kot nin jappa o nan *pun* omail, kaidin ni lolekon en pali uduk, a ki mak en Kot. ¹³ At intin *won* komail kaidin toror *jan* me komail kin wadok o kamelele. A i kaporoporeki me komail pan kamelele kit kokolata duen akai komail kamelele kit er. ¹⁴ Pwe kit me kapin pa omail, dueta komail me kapin pat ni ran en Kaun Iejuj. ¹⁵ A ni kaporopor wet, me i men pwar kilan komail maj o, pwe komail en pur *on* pereperen. ¹⁶ I ap pan daulul lan komail ni ai pan kolan Majetonien, ap pil

puredo re omail *jan* Majetonien, a komail pan kalua ia lan Iudaa. ¹⁷ A iaduen, *nai* me japun ni ai kileledier mepukat? De i (BEGIN MISSIN SOURCE p259) kin kileledi mepukat ni tiak en pali uduk, pwen ei ei o jo jo tapi *jan* pein *nai*? ¹⁸ A Kot me melez, pwe me je indan komail me jota ei o jo. ¹⁹ Pwe japwilim en Kot Iejuj Krijtuj, me kit padaki *on* komail er, *nai*, o Jilwanuj, o Timoteuj, i kaidin ei o jo, a ei eta re a, ²⁰ Pwe inau en Kot akan karoj me ei eta re a o me amen re a, pwe kit en kalinanada Kot. ²¹ A me kin katinai kit o komail pan Krijtuj o keie kitaail er, iei Kot, ²² Me pil kotin kileledier kitaail o kotiki *on* kitaail er komoan *Nen nan monion* atail. ²³ A i kin likwir *on* Kot me jaunkadede en *nen i*, me i jaikenta pwar *won* komail nan Korint, pwe i de katoutoui komail. ²⁴ Kit jota men poedi omail pojon, a kit men jauaja ta omail peren, pwe komail keleki pojon.

2

¹ IET me pein *nai* kileledier, i jolar men pwar *won* komail ni ai injenjued. ² Pwe ma i kainjenjuedi komail, ij me pan kak kainjenemau ia la? Ma kaidin i eta, me kainjenjuedelar re i. ³ Mepukat i intin *won* komail er, pwe i ender injenjuede kin irail, me i en peren kida, ni ai pan pwar *won* komail. A i kamelele komail karoj, me ai peren pil pan omail karoj. ⁴ Pwe ni lokolok o majak en nan *monion* i me lapalap, me i intin kilan *janejan*, kaidin pwen kamauki komail, a pwe komail en ajada, duen ai limpok *on* komail kausalapia. ⁵ A ma meamen wiada kainjenjued eu, kaidin *nai* eta, me a kainjenjuedi, pwe i ender non kapun *on*, a ele komail karoj. ⁶ A kalokolok *jan* ren me toto itar *on* i. ⁷ Mak eta komail en maki *on* i o kamaitala, pwe a de lodi *on* injenjued laud. ⁸ I ari panauki komail, komail en kajale *on* i omail limpok. ⁹ I karepen ai intin *won* komail, pwe i en aja, ma komail me *pun* o peiki *on* ni meakaroj. ¹⁰ A ma komail pan makeki *on* meamen meakot, *nai* pil pan maki *on* i. A ma i makeki *on* amen meakot, i makekier pweki komail wilianti Krijtuj. ¹¹ Pwe Jatan ender kotaue kitaail, pwe kitaail ajaer duen a lamelam. ¹² A ni ai pwaralaner Troaj, pwen padaki

ronamau en Krijtuj, o wanim eu me ritida mo i *on* Kaun o, ¹³ I jota injenemaula, ni nen i, pweki ai jota diar ri ai Tituj. I ap kamurimur *on* irail daulul won Majetonien. ¹⁴ A danke *on* Kot, me kotin kaloe kitail di pan Krijtuj, ap kajanjaleki kitail pomau en a erpit waja karoj. ¹⁵ Pwe kit me pomau en Krijtuj *on* Kot ren me pan dorela o ren me pan lokidokila kan. ¹⁶ *On* iet akan po en mela *on* kamela, a *on* me tei kan po en maur *on* kamaurela. A ij me kon *on* mepukat? ¹⁷ Pwe kit jo dueta me toto, me kin liliajojaki majan en Kot; a at padak me melel, o a pwili *jan* Kot, o kin wiaui mon Kot pan Krijtuj.

3

¹ A IADUEN kit pil kaindandeki pein kit? De *nai* me mau *on* kijin likau en kapin *on* komail de *jan* komail? ² At kijin likau komail, me intinidi *on* nan monion it, me aramaj akan karoj kin aja o wadok. ³ Pwe komail janjaleda, me komail kijin likau en Krijtuj, me wiaui re at ni at papa, me kaidin intinidier ki *ink*, a *Nen* en Kot ieiaj; pil kaidin pon jlet takai, pwe jlet uduken en monion akan. ⁴ Iei atail kaporoporeki Krijtuj mon Kot. ⁵ Pwe kaidin udan at koiok, me je kak lamelameki meakot, me tapi *jan* pein kit, pwe at koiok tapi *jan* ren Kot, ⁶ Me pil kotin kaiane kin kit, en papa en inau kap kaidin inau, me intinidier, a inau en *nen*. Pwe intin kin kamela, a *nen* kin kotin kamaureda. ⁷ A ma dodok en mela, me intinidier nan pali en takai, me linan, pwe jeri en Ijrael akan jota kak kilan jilan en Mojej, pweki linan en jilan i, a linan wet eu, me pan joredi, ⁸ Daduen, dodok en *nen* a jota pan linan jikida *jan*? ⁹ Ari, ma dodok en kadeik o me linan, nan melel kaulap, dodok en pun me linan melel. ¹⁰ Pwe men moa me kalinanadar jota kak paroki *on* linan wet. ¹¹ A ma linan mia ren me pan jorela, iaduen wan linan en me pan mimieta! ¹² Ni at kaporoporeki mepukat, kit kin aima melel. ¹³ O kaidin dueta Mojej, me pera kila likau eu jilan i, pwe jeri en Ijrael akan ender kilan imwi en me pan nikila. ¹⁴ A monion arail me kapitakailar. Pwe lao lel ran wet pera o mimieta anjaun ar wadawadok inau *marin*; ari, pera o me

jaroka janer ren Krijtuj. ¹⁵ A lao lel ran wet ni arail wadawadok Mojej, pera mimieta mon monion arail. ¹⁶ A ma re pan wuki *on* Kaun o, pera o pan jaroka *jan*. ¹⁷ Kaun o iei *Nen*, a waja me *Nen* en Kaun kotikot ia, nan i wajan maio. ¹⁸ A kitail karoj, me maj atail jo perapa, kin ududial linan en Kaun o, ap wuki *on* ni mom ota o kakairida ni linan pweki Kaun iei *Nen*.

4

¹ KIT jota kin panada, pweki at koa dodok me je aleer ki mak o. ² Pwe kit muei janer jued okiok kan o je jota weweideki widin o jota liajoja ki majan en Kot; pwe ni at kapwareda melel kit kin kamaui pein kit *on* injen en aramaj karoj mon Kot. ³ A ma at ronamau me malar, nan a malan men lokidokila kan. ⁴ Me kot en jappa wet karotonala nan monion en me jopojon akan, pwe ren der kilan marain en ronamau duen linan en Krijtuj me mom en Kot. ⁵ Pwe kit jota kin padaki duen pein kit, a duen Krijtuj Iejuj, me i Kaun, a kit ladu 'mail pweki Iejuj. ⁶ Pwe Kot me majanier, marain en pwarada *jan* ni rotorot, me kotin kamarainiedar nan monion it, pwe jen maraineki o dedeki linan en Kot ni jilan en Iejuj Krijtuj. ⁷ A kit kin kolekol pai wet ni dal pwel, pwe manaman en kaindinda Kot a jo kit. ⁸ At apwal akan me andere kit pena, a je jota kin majak; jota waja, me je pan kak pitila ia ap jota lodi. ⁹ Pan kamekam, ap jota kamela; pan kalokolok, ap jota mela; ¹⁰ O kit kin wewa jili ni war at en Iejuj a matala, pwe maur en Iejuj en pil janjal ni war at. ¹¹ Pwe kit, me memaur, kin kilele *on* mela anjau karoj pweki Iejuj, pwe maur en Iejuj en pil janjaleda ni uduk atail. ¹² Nan i mela kin kelail *on* kit, a maur *on* komail, ¹³ A kit aleer *nen* en pojon ota, duen a intinidier: *Nai* me pojon, i me i padaki wei. Kit me pil pojonlar ap padapadaki. ¹⁴ Je ajaer, me i, me kotin kaiajadar Kaun Iejuj, pan pil kotin kaiajada kitail ian Iejuj, o pan kotin kajanjaleda kitail o komail mo a. ¹⁵ Meakaroj wiaui pweki komail, pwe mak o ni a laude kilar me toto, en kalaudela melel danke, pwen kalinanada Kot. ¹⁶ I me je jota kin panada, a ma at pali liki en aramaj pan joredi, pali

lol it kin kokoda ni ran karoj. ¹⁷ Pwe atail anjau apwal me motomot o tikitik; ap kare *on* kitañ linan joutuk eu me lapalap melel, ¹⁸ Pwe kitañ jota kin kilekilan meakan me janjal, a meakan me jo janjal. Pwe me janjal me katuk, a me jo janjal me joutuk.

5

¹ PWE kitañ ajaer, impwal atail jappa a lao ola, kitañ pan id imaneki im eu jan ren Kot, im eu me kaidin wiaui kida pa, pwe a me joutuk nanlan. ² I me kitañ kin janejan o inon ion im jan nanlan en kalikau kitañ da. ³ Pwe ma kitañ likaudar, kitañ jolar pan kilijo. ⁴ Pwe ni atail deula impwal wet kitañ kin janejan o patau, pwe kitañ jota men pure jan atail likau, a je men kadupaledi, pwe maur en katalala mela. ⁵ A me wia kin kitañ *on* mepukat, i Kot me pil kotiki *on* kitañ er komoan Nen. ⁶ Kitañ ari injenemau anjau karoj o ajaer, ni atail kaujon ki war, kitañ kin doo wei jan Kaun. ⁷ Pwe kitañ kin weweid ni pojon a kaidin ni kilan. ⁸ Ari jo, kitañ kin injenemau o inon ion mui jan war atail, ap mimi nan deu atail ren Kaun o. ⁹ Nan i me kitañ kin nantion kaperen i, ma ni deu 'tail de ni at doo wei jan. ¹⁰ Pwe kitañ karoj pan janjal mon mol en kadeik en Krijtuj, pwe amen amen en ale pwain en a wiawia arain a maur ni pali war, ma me mau de me jued. ¹¹ Kit ajaer, me jen majak Kaun o, i me je kin kanekanai *on* at dodok *on* aramaj akan, ap kin janjal *on* Kot. A i pil kaporoporeki me je pil janjal *on* nan injen omail. ¹² Pwe kit jota japal juaiki pein kit *on* komail, a je pan *on* komail, en kapin pat, pwe peikite pamail en mia *on* irail, me kin juaiki maj arail, a jo monion arail. ¹³ Pwe ni at mi likin war at, a kin wiaui *on* Kot, a ma jo, je kin dodok *on* komail. ¹⁴ Pwe iduen limpok en Krijtuj kanon kin kit, pwe je kajauadar, me amen mata kila karoj, i me irail karoj mekilar. ¹⁵ A i mata kilan karoj, pwe irail me memaur, der memaur *on* pein irail, a *on* i, me mata kin irail lar o me kaijadar. ¹⁶ I me je jolar aja amen ni pali uduk. Ei, maj o je ajaer Krijtuj ni pali uduk eta, a met je jolar aja i due. ¹⁷ Ari ma amen mi ren Krijtuj, nan a wilikapadar; men maj momelar,

kilan, karoj wilikapada. ¹⁸ A meakan karoj jan ren Kot, me kotin kalolamaui *on* pein i kitañ ki Iejuj Krijtuj, me kotiki *on* kit at koa dodok, duen padak en kalolmau. ¹⁹ Pwe Kot kotikot ren Krijtuj o kotin kalokalolamaui *on* pein i jappa, o jolar kapokon *on* irail dip arail akan, o kotiki *on* kitañ majan en kalolamaui. ²⁰ Ari, kit men en kadar en Krijtuj, pwe Kot kin panau ki kit. Kit wiliandi Krijtuj ap poekipoeki kin komail: Komail kalolamaui pein komail *on* Kot! ²¹ Pwe Kot kotin kapokonki *on*, me jo dip a, dip atail, pwe kitañ en pun kila pa ren Kot.

6

¹ KIT men jauaja kai, men panau komail, pwe komail de ale mal mak en Kot. ² Pwe a kotin majani: I ron uk er ni anjau mau, o ni ran en kamaur I katoi uk adar. Kilan anjau wet anjau mau; anjau wet ran en kamaur. ³ Kit jota kadipikelekel *on* meakot, pwe at koa dodok ede kalok jued. ⁴ A ni meakaroj kit kin wia janjal en papa en Kot akai: Ni kanonama melel, ni kamekam, ni paiio kan, ni kamajak kan, ⁵ Ni wokwok, nan imaten, ni moromoron, ni dodok, ni majamajan, ni ijejol. ⁶ Ni makelekel, ni lolekon, ni lolin, ni kadek, ni Nen jarau, ni limpok melel, ⁷ Ni majan melel, ni manaman en Kot, ki tatan mauin en pun pali maun o pali main, ⁸ Ni kaka, o jokaka, ni kalok jued, o kalok mau, dene kaweid japun, ari jo, me melel, ⁹ Dene pajaje, ari jo, kit me indand; koren ion mela, a kilan kit memaureta; me kin kamekam, ap jota kamela, ¹⁰ Ni injenjued, ap pereperen anjau karoj, me jamama, ap kakepwapwala me toto, jota at meakot, ap aneki meakaroj. ¹¹ Men Korint, au at ritidan komail, o nan monion it me laudi *on* komail. ¹² Kaidin me tikitik deu 'mail nan monion it, a monion omail me tikitik. ¹³ I kin padaki *on* komail dueta *on* jeri kan, pwe komail en pil wiai *on* ia dueta, o kalaudela nan monion omail. ¹⁴ Komail ender paroki *on* me jo pojon akan, pwe iaduen, pun kak minimin *on* japun? De marain pan kak waroki *on* rotorot? ¹⁵ De iaduen Krijtuj o Pelial ara kak parok pena? De da pwaij en me pojon ren me jopojon? ¹⁶ De tanpaj en Kot pan kak pat *on* ani mal

akan? Pwe tanpaj en Kot ieiaj iei komail, duen Kot kotin majanier: I pan kaujon re 'rail o daudaulole irail, o Nai pan arail Kot, a irail pan nai aramaj akan. ¹⁷ Komail ari muei jan irail o katoror jan pein komail, me Kaun o kotin majani, o ender doke me kajaut kot, Nai ap pan apwali komail, ¹⁸ O I pan Jam omail, o komail pan nai ol o li akan, me Kaun lapalap kotin majani.

7

¹ KOMPOKE pai kan, pweki inau pukat kitail en muei jan kajaut en uduk o nen atail karoj, o kitail en dadaurata atail kajarauila ni wauneki Kot. ² Komail apwali kit, jota amen me je wia japun on, jota amen me kit kawelar, jota amen me kit kulia jan okotme. ³ Mepukat i inda kaidin pwen kadeikada, pwe i apton indada, me deu omail nan monion it, pwen ian mela o ian memaur. ⁴ Nai ari aima on komail, o ai kapina komail me lapalap, o i direki kamait; nai me peren kida meyel ni at kalokolok karoj. ⁵ Pwe ni at leler Majetonien, uduk at jota diar kamol, pwe je kalokolok waja karoj: Pali liki pepepi o pali lole majak. ⁶ A Kot me kin kamaitala me karakarak kan, a kotin kamait kit ala ki en Tituj a pwarador. ⁷ A kaidin a pwarador eta, pwe pil kamait o, me pein a kamait kila komail, ni a kajanjaledan kit omail anane, o omail janejan o omail lolete kin ia; i me kalaudela ai peren. ⁸ Pwe ma i kainjenjuedi kin komail er kijin likau o, i jota kalula, a ma i kalular maj o, pwe i diaradar me kijin likau kainjenjuede kidar komail anjau kij, ⁹ A met i peren kidar, kaidin pweki omail injenjued, a pweki omail injenjued on kalula, pwe omail injenjued duen kupur en Kot, pwe komail ender ale me jued kot re at. ¹⁰ Pwe injenjued duen kupur en Kot kareda kalula on maur, me aramaj jota pan kalu kila, a injenjued en jappa kareda mela. ¹¹ Pwe kilan, omail injenjued duen kupur en Kot, kare on komail jon toto: Porijok, o pukoki, o makar, o majak, o anane, o inon ion, o depuk! A komail kajanjaledar ni jon karoj, me komail makelekel ni mepukat. ¹² I intin won komail er, kaidin pweki i, me kainjenjued, pil kaidin pweki i, me a kainjenjued

on, a pweki at apapwali komail en janjal re omail mon Kot. ¹³ Kit ari kamaitalar; kit peren kida kaualap en Tituj a peren, pwe nen e dapwenda komail. ¹⁴ Pwe ni ai kapinaki komail re a, i jota namenokki, pwe duen ai lokaia karoj on komail me meyel, iduen at juaiki mon Tituj pwaidar meyel. ¹⁵ O a kin pok on komail meyel ni a tamatamanda omail oke, duen omail kajamo i ni majak o rerer. ¹⁶ I peren kida, me i kak kamelele komail ni jon karoj.

8

¹ RI ai kan, je men padaki on komail duen mak en Kot en momodijou en Majetonien akan, duen ar kikiwei; ² Pwe ar kalokolok meid laud, o irail pil meid jamama, ari jo, mepukat imwilan peren o mairon laud, ³ Pwe nai kadede irail, me re kida duen me re kak on o laude jan. ⁴ Pein irail inon ion ap nidenideki on kit, en ale ar kijakij, o ar ian jauaja kijakij wet on jaraui kan. ⁵ O re wiadar mepukat, kaidin duen at kaporoporeki, a re ki on Kaun o pein irail maj, ap pil on kit pan kupur en Kot. ⁶ Kit ari panau Tituj en kanikiela mak wet re omail duen a tapiadar maj o. ⁷ A duen omail kapwapwaki jon karoj: Ni pojon o majan, o lolekon, o porijok, o omail limpok on kit, iduen komail pil inon ion, en kapwapwa ni mak wet. ⁸ I indai on komail met, kaidin kujoned eu, a pweki porijok en me tei kan, o i kin kajonejon omail limpok, ma a pun de jo. ⁹ Pwe komail ajaer mak en atail Kaun lejuj Krijtuj, duen a kapwapwa, ap jama-malar pweki komail, pwe komail en kapwapwa kila i. ¹⁰ A iet ai lamelam me i men kajaleda, a meid katepa on komail, pwe komail tapiadar inon ion ap pil kapwaiada dodok mau wet ni par jamalar. ¹¹ Komail ari kanikiela dodok wet, pwe duen omail men ian onop, iduen komail en wiada jan ni omail kapwapwa. ¹² A ma amen inon ion, ian dodok wet, a pan konekonela duen me a pan kak on, kaidin duen me a jota kak on. ¹³ Pwe irail ender mararaki, a komail id toutouki; a karoj en parok pena. ¹⁴ Pwe anjau wet omail kapwapwa en kaitar arail jamama, a arail kapwapwa en kaitar omail jamama, pwe karoj en parok pena. ¹⁵ Duen a intinidier: Me rik penaer mo toto, a jota

men nak, o me rik penaer me malaulau, a jota kin dupok. ¹⁶ Danke *on* Kot, me kotin kainon ion monion en Tituj; ¹⁷ Pwe a duki *on* at poeki, a pil pein i inon ion madan pwar won komail. ¹⁸ A kit pil kadar wei ri atail ol o ian i, me indandeki a padaki wei ronamau ni momodijou kan karoj. ¹⁹ A kaidin i eta, pwe momodijou kan pil piladar i, en ian kit papaki mak wet, me kit kin apapwali *on* kalinanada Kaun o kapina omail inon ion mau. ²⁰ Kanakanai *on*, pwe amen de kajapune kin kit at paki kijakij laud wet, ²¹ Kit pil kin majamajan, pwe karoj en inen, kaidin mon Kaun eta, pwe pil mon aramaj akan. ²² A kit kadar ir wei ianaki ri atail o, me diarokadar ni jon toto, me a porijok, a anjau wet a porijok jan maj ni a liki komail. ²³ Ari, ma amen pan idok duen Tituj, i ai warok o jauaja pai re omail; a duen ri atail akan, irail me men en kadar en momodijou kan o linan en Krijtuj. ²⁴ Komail ari kajanjale *on* irail mon momodijou kan omail limpok ni omail apapwali irail duen i kapina kin komail.

9

¹ A DUEN dodok *on* me jarau kan, i jolar pan intin won komail. ² Pwe i aja, me omail inon ion me mau, me i kin juaiki *on* men Majetonien, me men Akaia inon ion mepukat jan ni par jamalar, a komail kainon ion me toto. ³ I ap ilakiawei ri atail akan, pwe at kapin pa omail ender mal la ni mepukat, pwe komail en onop duen me i inda. ⁴ Pwe ma men Majetonien kai pan ian ia, ap konodi komail ni omail jo onop, kit, je jota men inda komail, ap pan namenok kila ni at liki wet. ⁵ Ari, i ap lamedar, en poeki ren ri atail akan, ren tion mo at kolan komail, pwen kaonopada pai wet, me komail inaukidar maj o, pwen pai melel eu, a iermen norok jued. ⁶ A iet me i inda: Me kin kamorok tikitik, pan dolun tikitik, a me kin kamorok toto, pan dolun me toto. ⁷ Amen amen duen a kileledier nan monion i; der kija kol, de akpatik, pwe Kot kotin pok *on* me kin pein perenki kijakij. ⁸ A Kot me kotin manaman *on* en kalaudelan komail jon en mak kan karoj, pwe komail en kapwapwa ni

jon karoj o anjau karoj, ap kak *on* jon en wiawia mau karoj, ⁹ Duen a intinidier: A kamoredier, a kijakija wei *on* me jamama kan; a pun pan mimieta kokolata. ¹⁰ A me kin kotiki *on* jaumat kijin war akan, o prot men mana, a pan katotoela omail war akan, o a pan kotin kawojada omail wan pun kan, ¹¹ Pwe komail en kapwapwala ni jon karoj, pwen wiawia mau karoj, me kin karedan kit, en danke Kot. ¹² Pwe wiawia pan dodok wet kaidin jauaj pan jaraui kan ta, pwe me toto kin danke Kot. ¹³ Arail kapwaiada dodok wet kin kalinanada Kot pweki omail upai *on* kadede en ronamau en Krijtuj, o omail japan kijakij *on* irail o *on* karoj, ¹⁴ O ni arail nidinide kin komail, re kin anane komail pweki mak lapalap en Kot *on* komail. ¹⁵ Daken *on* Kot pweki a pai lapalap!

10

¹ ARI pein nai Pauluj men panau komail nin tiak en opampap o limpok en Krijtuj; pwe ni ai mi nan pun omail, i kin aktikitik, a ni ai doo wei jan komail, i kin kelail *on* komail ² A i kin kapakapeki, pwe i ender kelail ni ai pan korendo; pwe i kileledier o lamelame, me i pan kelail *on* akai, me kin wia kin kit men kekeideki tiak en pali uduk. ³ Pwe melel, je kin mimita nan uduk, ap jota pepe ni tiak en uduk. ⁴ Pwe kapwa en at pei kaidin men ni pali uduk, pwe me manaman mon Kot, me mau *on* kawela waja teneten kan. ⁵ Ni at kin kawela me akapun o me aklapalap, me kin palian erpit en Kot; o kit kin jaliedi jon en lamelam karoj, pwen oke Krijtuj. ⁶ O audaude *on* kaloedi me katiwo karoj, omail peik lao pwanokadar. ⁷ Komail kin kilekilan meakan me janjal? Ma amen lamelame, me pein i japwilim en Krijtuj, i en pein lameda, me kit pil japwilim en Krijtuj dueta i. ⁸ Pwe ma i pan juaiki laude jan at manaman, me Kaun o kotiki *on* kit, pwen kamau a kaidin kawe komail la, i jota pan namenokki. ⁹ Pwe ender janjal duen amen me men kamajak kin komail nai kijin likau kan, ¹⁰ Pwe irail me inda: Kijin likau kan me kajampwal o manaman, a janjal en pali war a me luet, o a padak me

mal kot. ¹¹ A me duen met, a en aja duen at kin inda nan kijin likau kan ni at doo wei *jan* komail, iduen pein kit ni at wiawia kan nan pun omail. ¹² Pwe kit jota man mauki waroki *on* me kin juaiki pein irail; a irail me jololekon, pweki ar jojon pein irail nan pun arail. ¹³ A kit jota men juaiki me laud *jan* me kon *on*, a duen men *jon* eu, me Kot kotin pan *on* kit, *jon* eu, me itar lel *on* komail. ¹⁴ Pwe kit jota inon ion, me jota kon *on*, dene je jota pwar won komail er, a je pil walan komail ronamau en Krijtuj. ¹⁵ Kit jota kin juaiki me laud *jan* me kon *on*, dene je juaiki en amen a dodok. A je kaporoporeki omail pojon lao kakairida, at dodok pil pan laud *jan* re omail, ¹⁶ Pwen pil padaki ronamau nin jap akan palila *jan* komail, a kaidin wajan dodok en amen o jota juaiki me wiauier. ¹⁷ A ma amen men juaiki, i en juaiki Kaun o. ¹⁸ Pwe kaidin i meakot, me kin kapina pein i, pwe i eta, me Kaun o kin kapina.

11

¹ I mauki, komail en mueid *on* ia kijin pweipwei, iei ta komail pan mueid *on* ia. ² Pwe *nai* me per kin komail dueta Kot, pwe *nai* me kileledier komail *on* ol amen, pwe i en kajale komail *on* Krijtuj duen jeripein makelekel amen. ³ A i majak jerpent widinok, me kotaue Ewa, ma a jota pan pil kawela omail lamelam *jan* ni opampap en Krijtuj. ⁴ Pwe ma amen pan pwarado, me kin padaki duen amen Iejuj, me je jota padaki, de ma komail pan ale eu nen, me komail jota aleer, de eu ronamau, me komail jota wuki *on*, kaidin komail pan peren kida? ⁵ Pwe i lamelame, me *nai* kaidin tikitik *jan* wanporon lapalap akan. ⁶ A ma i jota koiok *on* lokaia a kaidin ni ai dedeki, pwe kit janjal *on* komail ni *jon* o waja karoj. ⁷ De *nai* me wiadar dip eu ni ai akmalkila pein *nai*? Pwe komail en indandala ki ai padaki *on* komail ronamau en Kot jo pwaipwai. ⁸ I atia *jan* momotijou tei kan ni ai aleer pwain en dodok, pwe i en kak dodok *on* komail. ⁹ O ni ai mimi re omail o lao jamamala, kaidin amen, me i uki pa meakot, pwe ni ai jolar ai meakot, ri atail akan me kodo *jan* Majetonien me kija *don* ia; *nai* ari jota katoutoui komail ni

meakot, o i pil pan due! ¹⁰ A duen mel el en Krijtuj mimi lol i, iduen i jota pan mueid *on* amen, en kawela kapin wet nan jap en Akaia kan. ¹¹ Pwekida? Pweki ai jo pok *on* komail? Kot me kotin manier. ¹² A me i kin wia, i me i pan wiada, pwen kawela karep en akai me inon ion karep en ar juaiki dene irail dueta kit, jota lipilipil ij i. ¹³ Pwe wanporon likam pukat o toun dodok likam akan irail, kin kawukilan wanporon akan en Krijtuj pein irail. ¹⁴ A kaidin kapuriamui eu, pwe iduen Jatan kin kawukila pein i, wuki *on* tounlan en marain amen. ¹⁵ I me kaidin kapuriamui eu, ma nä papa kan pil pan wukilan papa en pun kan; a imwilar pan duen ar wiawia kan. ¹⁶ I puron indada, jota amen en akpweipwei kin ia, a ma iei, komail ap maki *on* ia ai pweipwei, pwe i en juai kin ia ekij. ¹⁷ A me i inda, kaidin Kaun o me i pwili *jan*, pwe a tapi *jan* ni tiak en pweipwei, pwe i juaiki pein *nai*; ¹⁸ Pwe me toto kin juaiki ni pali uduk, i pil pan juaiki pein *nai*. ¹⁹ Pwe komail kin mauki me lolepon kan, pweki komail me lolekon. ²⁰ Pwe komail kin mueid *on* amen, en wia kin komail ladu kan, de ma amen kaloke komail, de ma amen kuli komail edi, de ma amen aklapalap, de ma amen pikir komail. ²¹ Mepukat i indan komail, pwen kanamenok ki komail, dene kit luetalar. A ma meamen aima, *nai* pil aima, i kin lokaia nin tiak en pweipwei. ²² Irail men Ipru, pil *nai*; irail men Ijrael, pil *nai*; irail kadaudok en Apraam, pil *nai*; ²³ Irail me papan Krijtuj, i kin lokaia dueta me iak amen, *nai* me lapa *jan*; ai dodok laud *jan*, i kalokolok laud *jan*; i jalidier toto *jan*, i koren ion mela pan pak toto. ²⁴ Pan me limpak Juj oko ki *on* ia wok paeijok, eu katoror *jan*, ²⁵ A pan me jilepak re woki kin ia jokon; pan mepak me i pakajuk; pan me jilepak takepa i jop olar; pon o ran, me i pepe jili nan madau. ²⁶ Ai jailok me toto; i diar ai apwal nan pilap akan; i diar ai apwal ren lolap akan; i diar ai apwal ren ai kainok; i diar ai apwal nan jap tan; i diar ai apwal nan madau; i diar ai apwal ren jaulan likam akan; ²⁷ Ni dodok apwal, ni jonjonemaj, ni men manadar o men nim piladar, ni ijejol pan pak toto, ni pou o jo kidi pa; ²⁸ O me pil kin lel *on* ia ni ran karoj,

o ai apapwali momodijou akan karoj. ²⁹ Ij me luet, a nai jota pan luet? Ij me kin kamakar, a nai jo? ³⁰ Ma i en juaiki, i pan juaiki ai luet. ³¹ Kot o Jam en Kaun Iejuj, me iajanai kokolata, kin mani, me i jota kin likam. ³² Nan Damajkuj nain nanmarki Aretaj kopina amen jinjila kanim en men Damajkuj ni a inon ion jaik ia di. ³³ I ap apikidi kopou eu jan ni wanim tuk en kel o, ap piti jan ni pa a kan.

12

¹ ARI, ai juaiki jota katepa on ia. Ari jo, i pan kapareda kaudial akai o kadiarok kai ren Kaun o. ² I aja duen aramaj amen ren Krijtuj, mon jaunpar eijok paieu; i jaja, ma a mi nan war a, de ma a mi likin war a, i pil jaja, Kot me kotin mani, i aramaj o, me peukadala lel nanlan kajilu. ³ O i aja, iei aramaj o, ma a mi nan war a de likin war a, i jaja, Kot me kotin mani. ⁴ I me peukadalan paradij, waja a ronadar kajoi kai, me jota muei on aramaj amen en inda. ⁵ I me i pan juaiki; a pein nai jota pan juaiki meakot, ai luet eta. ⁶ A ma i men juaiki pein nai, i jota pan pweipwei, pwe i pan lokaia melel. Ari jo, i jota pan wia, pwe amen ender wia kin ia me lapa jan duen a kin kilan ia o duen a kin ron ia. ⁷ A pwe i ende aklapalapaki kaudial kapuriamui kai, tuka teketek pot mi nan uduk ai, iei nain Jatan, me kin dokodoko ia, pwe i ende aklapalap. ⁸ Pan jile pak i nidinid on Kaun o, en kotiki jan ia me. ⁹ I ari majani on ia: Ai mak itar on uk, pwe manaman ai kin janjal ren me luet akan. Nan i me i pan juaiki ai luet akan, pwe manaman en Krijtuj en kotikot re i. ¹⁰ I me i perenki ai luet akan, o jo konekon, o anjau apwal, o kamekam, o patau pweki Krijtuj, pwe ma i luet, nai me kelail. ¹¹ Nai wialar pweipwei men, i me komail kare on ia, mak eta, komail en kapina kin ia, pwe i jota tikitik jan wanporon lapalap akan; ari jo, jota meakot nai. ¹² Pwe manidi en wanporon wiauier nan pun omail ni kanonama melel o ni kilel akan, o ni men kapuriamui kan, o ni manaman akan. ¹³ Pwe nin da, me komail tikitikki jan momodijou tei kan, ele iet eta: I jota katoutoui kin komail meakot? Komail ari makeki on ia japun wet. ¹⁴ Kilan,

i onoper pwar won komail kajilepak, o i jota pan kaponede komail, pwe i jota kin rapaki me noumail, a komail. Pwe kaidin jeri kan en naka penan me wia ir ada, a me wia ir da on jeri kan. ¹⁵ A i mauki melel kiki wei meakaroj, pil pein nai on nen omail, i jota injenoki, ma omail pok on ia tikitik jan ai limpok lapalap on komail. ¹⁶ Ari i eta, i jota kaponedeer komail; a pweki ai lolekon, i kaloedier komail. ¹⁷ De iaduen, i adia jan amen komail ekij ren me i kadar won komail er? ¹⁸ I poeki ren Tituj ap kadar won komail pil ri atail ian i. Ari da, Tituj pitia jan komail meakot? Kit jo aluki nen ota de ni lip ota? ¹⁹ Anjau warai me komail kiki on me je pan pur on, kapunala pein kit on komail. Kit kin lokaia ki Krijtuj mon Kot. Kompok kan, mepukat karoj kin wiauui, pwen kamauuada komail. ²⁰ Pwe i majak ni ai pan pwar won komail, me i jota pan diar komail, duen me i mauki, o komail pil jota pan diar ia, duen me komail mauki. Ele kapei lokaia, o peirin, o makar, o akamai, o kawaikoto, o lidou monin, o aklapalap, o moromoron mi re omail. ²¹ Pwe ni ai pan pure won komail, ele Kot pan kotin kanamenok kin ia komail, o i pan injenjuedeki me toto, me wiadar dip maj o, ap jota kalukila ar jamin, o nenek, o dodok jued, me re wiadar.

13

¹ METET ai pwar won komail kajilepak, karoj ap pan pun kila jaunkadede riamen de jilimen. ² A duen me i inda maj o o pil ni ai pwar won komail er kariapak iduen i pil indan komail anjau wet, mon ai pan mi re omail, irail me wiadar dip maj o, o pil me tei kan karoj, i lao pwar won komail kajilepak, i jota pan dukedi, karoj lao punier. ³ Pwe komail kin rapaki kilel eu, duen me Krijtuj kotin kalokaia ia, me jota luet nan pun omail, a a kin manaman nan pun omail, ⁴ Pwe a kamatala ni a luet, ap id iei ajki manaman en Kot, a ma kit ian i luet, kit ap pan ian i memaureki manaman en Kot nan pun omail. ⁵ Komail jojon pein komail, ma komail kin wewei-deki pojon; komail kajauui pein komail; de komail jo aja duen pein komail, me Iejuj Krijtuj kotikot lol omail? A ma jo, komail

me japun. ⁶ A i kaporoporeki, me komail pan dedeki, me kaidin kit me japun. ⁷ A je kin kapakap ren Kot, komail ender wia me jued. Kaidin pweki kit en indand mau a pwe komail en wia me pun a kit en dueta me jo katepa. ⁸ Pwe kit jota kak palian melel, a kapwaiada me melel. ⁹ Pwe kit peren, ma je me luet, a komail me kelail, o i me je men, komail en unjokala. ¹⁰ Ari, i me i intinki wei mepukat ni ai doo wei, pwe i de nil patik ni ai koren, duen manaman, me Kaun o kotiki on ia, pwen kamaui, a kaidin pwen kawela. ¹¹ Ari ri ai kan, komail en pereperen o unjokala, o injenemau pena, komail lol ta pot o popol! Kot en limpok o popol ap pan kotikot re omail. ¹² Komail ranamaui pena metik jarai. En jarai kan karoj ar ranamau won komail. ¹³ Mak en Kaun Iejuj Krijtuj, o limpok en Kot, o atail jaupena ren Nen jarai en kotikot re omail karoj! Amen.

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU ON MEN KALEJIA.

¹ PAULUJ wanporon amen kaidin *jan* ren aramaj akan, pil kaidin pan aramaj akan, a pan Iejuj Krijtuj o Kot Jam, me kotin kaiajadar i *jan* ren me melar akan, ² O ri atail akan karoj, me mi re i, at ranamau *on* momodijou en Kalejia kan: ³ Mak o popol *jan* ren Kot Jam o atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail; ⁴ Me kotin jokonpaude ki pein i ki dip atail, pwen dore kitail *jan* ni me jued akan mi jappa, duen kupur en Kot o Jam atail. ⁵ Linan en ko *on* i kokolata! Amen. ⁶ I puriamuiki omail madan wuki *jan* i, me molipe komail pan mak en Krijtuj, ap wuki *on* eu ronamau; ⁷ A jota eu mia. Ari jo, akai mia, me kin kapinada komail, o irail men kalikame ronamau en Krijtuj. ⁸ A ma kit de tounlan amen *jan* nanlan pan padaki *on* komail eu ronamau, me toror *jan* ronamau, me je padaki *on* komail er, i en riala. ⁹ Duen me je indada maj o, iduen je pil puron inda: Ma amen pan padaki *on* komail eu ronamau, me toror *jan* me komail aleer, i en riala. ¹⁰ I aduen, i kin men kaperenda aramaj akan de Kot? De i kin rapaki konekon ren aramaj akan? Ma i men konekon ren aramaj akan, i ap jota ladun Krijtuj. ¹¹ I katitiki *on* komail ri ai kan, ronamau me i padakier, a jota tapi *jan* ren aramaj. ¹² Pwe i jota ale *jan* ren aramaj amen, o jota me padaki *on* ia, a a koki don ia kajale pan Iejuj Krijtuj. ¹³ Pwe komail roner duen ai wiawia en maj nan pun en men Juj akan, duen i kin morouo *on* momodijou en Kot lapalapia o kawe ir ala. ¹⁴ O i kakairida nin lamalam en Juj akan madan *jan* me toto, me kit ti ta ieu o toun jap ta ieu, o i nantion kapwaiada padok en jam at akan. ¹⁵ A Kot lao kupureda, me kotin kilele ia di *jan* ni kaped en in ai, o me kotin molipe ia ki a mak, ¹⁶ En kajale *on* ia japwilim a Ol, pwe i en padaki *on* men liki kan duen i, i ap pitipit wiada o jota kalelapok ren uduk o nta. ¹⁷ O i pil jo pwarlan Ierujalem ren irail, me wanporon

akan mo i, a i kolan Arapien ap pil pure don Damajkuj. ¹⁸ Ari, murin par jilu i ap kodalan Ierujalem, pwen kilan Kepaj. I ap mimieta re a ran eijoklimau. ¹⁹ A jota amen ren wanporon akan, me i kilan, Iakopuj ta, ri en Kaun o. ²⁰ A me i intin won komail, Kot me kotin mani, me i jota likam. ²¹ Muri i ap kola nan wein Jirien o Jilijia. ²² A momodijou en Iudaa kan me mi pan kupur en Krijtuj jaja ia. ²³ A i eta, irail roner, me i me kin morouo *on* kit maj o, i me kin padaki pojon anjau wet, me a kin kaokaoe maj o. ²⁴ Irail ap kalinanda Kot pweki nai.

2

¹ KADEKADEO murin par eijok paieu nai pil kodalan Ierujalem ian Parnapaj o Tituj pil ian ia. ² A i kokidala kajalepa eu; padaki *on* irail duen ronamau, me i kin padaki *on* men liki kan, ap katoror *on* ir, me kalok mau, pwe i ender tan mal, ma met de mur. ³ A pil Tituj, me ian ia, men Krik amen, re jota kakaliki *on* i, en jirkomjaijela, ⁴ A pweki akai jaulan likam, me wailon, pwen majamajan at jaledokalar, me je aleer ren Krijtuj Iejuj, pwen kalidui kit ala. ⁵ A je jota man peiki *on* irail, pwe melel en ronamau en mimieta re omail. ⁶ A irail me kalok mau, i jota aja duen ar tiak en maj o, a pil menda re i, pwe Kot jota kin lipilipil aramaj amen, irail me indand mau, jota ki *on* ia eu padak toror. ⁷ A irail lao kilaner, me i aleer ai koa, en padaki *on* me jirkomjaij ronamau, dueta Petruj *on* me jirkomjaij. ⁸ A me kamanada Petruj, pwen kapwaiada a koa en wanporon ren jirkomjaij i me i pil keleki ni ai dodok ren men liki kan. ⁹ A Iakopuj, o Kepaj, o Ioanej, me re wiaki ur oko, re lao kilaner mak o me i aleer, rap itipa ki *on* nai o Parnapaj pali maun en pa, o kit karoj wiaki eu, me kit en kola ren men liki kan, a irail ren jirkomjaij. ¹⁰ A re kakaliki *on* kit, me jen apapwali me jamama kan. Nai ari nantion kapwaiada. ¹¹ A Kepaj lao pwaralan Antiokien, i ap palian i pwe kalok jued mi re a. ¹² Pwe mon akai pwarado *jan* ren Iakopuj, a jakajak ren men liki kai, a ni ar pwarador, a puei *jan* katororela pein i, pwe a majak men jirkomjaij. ¹³ O pil Juj tei ko ian i malamalaundar, o Parnapaj lodi *on*

pil wia malaun. ¹⁴ A ni ai kilaner, me re jota inen weita, duen meel en ronamau, i ap indai *on* Kepaj mon irail karoj; ma koe men Juj amen kin wia tiak en men liki kan, a jo tiak en men Juj, menda koe kin kakaliki *on* men liki kan, ren wiada tiak en men Juj? ¹⁵ Kita udan men Juj a jota dipan dueta men liki kan, ¹⁶ Ap aja, me aramaj amen jota kak pun kila wiawia en kapun kan, pwe a pojon Iejuj Krijtuj eta i me kitail pil pojoneki Krijtuj Iejuj, pwe kitail en pun kila pojon Krijtuj, a kaidin wiawia en kapun kan; pwe uduk jota kak pun kila wiawia en kapun kan. ¹⁷ A ma kitail men pun kila Krijtuj, ap diarokada, me kitail me dipan, daduen, Krijtuj me papan dip? O jo! ¹⁸ Pwe ma i pan pur *on* kauada, me i kawelar, nan i pan wia kin ia me dipan amen. ¹⁹ Pwe i mekilar kapun, ap jolar memauri *on* kapun, pwen mauri *on* Kot; nai lopular ian Krijtuj. ²⁰ Kaidin nai me memaur, pwe Krijtuj kotin ieiajata lolei. Pwe arain ai maur en pali uduk, i kin memaureki pojon Japwilim en Kot, me kotin pok *on* ia o jokonpaudeki *on* ia pein i. ²¹ I jota kajamal la mak en Kot; pwe ma aramaj kak pun kila wiawia en kapun kan, Krijtuj ap matala mal.

3

¹ O komail men Kalejia pweipwei, ij me kotaue komail? Pwe mom en Iejuj Krijtuj a lopular wiauier mon maj omail. ² Iet eta me i men kalelapok re omail: Komail aleer Nen ni wiawia en kapun kan, de ni padak en pojon? ³ Iduen omail lolepon? Komail tapia kidar Nen, a komail men kaimwijok kilar uduk? ⁴ Komail kalokolok laud, ap jota pan katepa? Ma idue met a jota kak wiaui. ⁵ Me kotiki *on* komail er Nen, o wia manaman akan nan pun omail daduen, wiawian kapun kan me kareda, de padak en pojon? ⁶ Dueta Apraam me pojon Kot, ap wadok *on* i kapuna pa. ⁷ Komail ap aja duen irail me kin pojon, irail jeri en Apraam. ⁸ A kijin likau o ajaer maj o, me Kot, pan kotin kapunala men liki kan ki pojon, i me a padaki *on* Apraam ronamau maj o: Wein jappa karoj pan paie kin uk! ⁹ Pwe karoj me pojon, pan ian Apraam po-

jon kapaida. ¹⁰ Pwe me kin kaporoporeki wiawia en kapun kan, pan kariaala. Pwe a intinidier: Karoj me riala, me jota pan dadaurata meakaroj, me intinidier nan puk en kapun, pwen kapwaiada. ¹¹ A janjal, me jota amen kak pun kila kapun ren Kot; pwe me pun amen pan memaureki pojon. ¹² A kapun jota tapi jan ni pojon, pwe meamen kapwaiada mepukat, pan memaur kida. ¹³ Krijtuj me kotin dore kitail jan ni karia pan kapun, ni a ria kin kitail lar; pwe a intinidier: Amen amen me lanalon nin tuka o me riala. ¹⁴ Pwe pai en Apraam, me tapi jan ren Krijtuj Iejuj, en lel penan men liki kan; pwe kitail en ale inau en Nen ki pojon. ¹⁵ Ri ai kan, i pan lokaia ni tiak en aramaj akan. Iaduen inau en aramaj eu me kileledier, jota amen me pan kawela de ekij, me a pan pouje *on*. ¹⁶ Ari, inau o wiauier *on* Apraam o kadaudok a. A jota majanier: Kadaudok a toto, pwe duen me ta men: Kadaudok om me ta men, iei Krijtuj. ¹⁷ Iet me i inda: Inau me Kot kotin kileledier, a jota kak okila kapun o, me wiauier jaunpar papuki jileijok murin inau o, pwe inau ede pwaida. ¹⁸ Pwe ma jojo tapi jan kapun, a jota kak tapi jan inau; a Kot kotiki *on* Apraam ki inau. ¹⁹ A menda kapun? A wiauier pweki japun kan, kadaudok o lao pwarado, me inau wiaui *on*, me wiauier ren tounlan kan ki pa en jaunkapun. ²⁰ Ari, jaunkapun jota kin kelep eta, a Kot me kelep eta. ²¹ A iaduen, kapun o kin palian inau en Kot akan? O jo! A ma kapun eu pan wiaui, me pan kak kamaurela, nan meel, pun ap pan tapi jan nan kapun. ²² A kijin likau o me kol penan dip meakaroj pwe inau en tapi jan ni pojon Iejuj Krijtuj, en pai *on* irail, me pojon. ²³ Ni anjau pojon jaikenta pwarado, kitail nikinik o jolidier pan kapun, lao pojon pan kajanjaleda. ²⁴ Ari, kapun atail jaunpadak, lao Krijtuj pwarado, pwe kitail en pun kila pojon. ²⁵ A pojon lao pwarador, kitail jolar mi pan jaunpadak o. ²⁶ Pwe komail karoj jeri en Kot, ki pojon Krijtuj Iejuj. ²⁷ Pwe komail me paptaijer *on* Krijtuj, komail likaui kidar Krijtuj. ²⁸ Jolar men Juj de Krik, jolar ladu de me maioda, jolar ol de li komail karoj dupeneta ren Krijtuj Iejuj. ²⁹ A ma

komail japwilim en Krijtuj, nan komail pil kadaudok en Apraam, o jeri jojo duen inau o.

4

¹ A iet me i men inda: Jojo men arain a jeri, a jo toror jan ladu men, ari jo, a kaun en meakaroj. ² A kin upa *on* jaun-padak o jaunkoa kan lao lel anjau me jam a kiledier. ³ Iduen kitail ni atail kijin jeri, kitail kin upai *on* padak en jappa kan. ⁴ A anjau lao leler, Kot ap kotin poronedo japwilim a Ol, me ipwidi *jan* ren li amen, ap mi pan kapun o. ⁵ Pwen kajaledoka ir ala, me mi pan kapun, pwe kitail en wiala japwilim a jeri. ⁶ Komail ari jeri kan, i me Kot ap kotin poronedo *Nen* en japwilim a Ol nan *monion* atail, me kin likelikwir: Apa Jam! ⁷ Ari, jolar ladu men, pwe jeri ta; a ma jeri nan pil jeri jojo en Kot. ⁸ A ni anjau o me komail jaja Kot, komail papaer me kaidin udan kot akan. ⁹ A metet komail ajalar Kot, o Kot me kotin mani komail melez, menda komail pil japal lan lamalam jued o jakanekan, me komail men pur *on* papa? ¹⁰ Komail kin kajarauiela ran akai, o jaunipon kai, o anjau kai, o jaunpar kai. ¹¹ I *non* kin komail, pwe ele ai dodok *on* komail jota pan kadepa. ¹² Ri ai kan, i *nidinidi* kin komail, en dueta *nai*, pwe *nai* kin dueta komail, pwe jota me jued kot, me komail wiai *on* ia er. ¹³ A komail aja due i maj o, me i padaki *on* komail er ronamau ni ai luet en pali uduk. ¹⁴ O komail jota mamaleki ai jonejon ni uduk ai o tata kin ia; a komail apwali ia la dueta *nai* tounlan en Kot amen, de dueta Iejuj Krijtuj. ¹⁵ Iduen wan omail pai ni anjau o! Pwe i kadede duen komail, ma a kak pa omail, komail pan pwadika *jan* por en maj omail ap ki *on* ia. ¹⁶ Iduen, i wiala omail imwintiti, pweki ai lokaia melez *on* komail. ¹⁷ Arail nanantion rapaki komail me jota mau; irail men kamueit kitail pajan, pwe komail en id idauen irail. ¹⁸ Me mau anjau karoj en nantion me mau kan, a kaidin ta ni ai mi re omail. ¹⁹ Nai jeri kan! I naitik japal komail ki madak, lao Krijtuj kawuk komail la *on* pein mom a. ²⁰ I men mi re omail anjau wet o men kawukila nil ai, pwe i jajar ir omail. ²¹ Komail, me kin men mi

pan kapun o, indan ia, ma komail jota kin ron kapun o? ²² Pwe a intinidier, me nain Apraam putak riamen mia, amen *jan* ren na lidu, a amen *jan* ren me maioda. ²³ A me *jon* ren lidu ipwiki uduk, a me *jan* ren me maioda, ipwiki inau en Kot. ²⁴ Mepukat karajepa eu, pwe met inau riau, eu *jan* ni nana Jinai, me kin naitiki *on* na kan papa, i me Akar. ²⁵ Pwe Akar nana Jinai nan Arapien, me rajon Ierujalem en met, o kin lidilidui *ian* na jeri kan. ²⁶ A Ierujalem, me mi poa, me maioda iei in atail. ²⁷ Pwe a intinidier: Pereperen koe me li dapwan, me jota kin naitik, kadailon o werida koe, me jo kaipwi *on*, pwe nain li dapwan jeri kan me toto *jan* me a warok mia. ²⁸ A komail ri ai ol akan, me rajon Ijaak, me jeri en inau kan. ²⁹ A duen maj o, me ipwiki uduk, me kailonki me ipwiki *Nen* o, iduen anjau wet. ³⁰ A da me kijin likau o majani? Kajela li lidu o na putak! Pwe putak en lidu jota pan *ian* nain li me maioda jojoki. ³¹ Ari ri ai kan, kitail jota jeri en lidu, pwe nain me maioda.

5

¹ KOMAIL ari dadaurata en Krijtuj a kotin kamaioda kitail, komail ari kalaka pein komail, pwe komail der pur *on* ni omail kanaudok. ² Kilan, *nai* Pauluj indai *on* komail, ma komail pan *ian* jirkom-jaij, nan Krijtuj jota pan katepai *on* komail. ³ I pil kadede *on* aramaj karoj, me pan jirkomjaijela, i en kapwaiada kapun pokon. ⁴ Komail, me men pun kila kapun o, mui *janer* Krijtuj o pup wei *janer* mak. ⁵ A kit kin auiaui ren *Nen* ki pojon kaporopor en pun. ⁶ Pwe ren Krijtuj Iejuj jirkomjaij de jojirkomjaij jota meakot, pwe pojon ta, me kin janjaleki dodok en limpok. ⁷ Komail taner mau, ij me karompwa komail, pwe ender peiki *on* melez? ⁸ I *jon* en kaweid jota kin tapi *jan* me molipe komail er. ⁹ Kalap kij kin kamutala dolepa karoj; ¹⁰ I kaporoporeki ren Kaun o me komail jota pan wia eu lamalam toror. A me kin kapin komail da, pan lodi *on* kapun o, jota lipilipil ij i. ¹¹ A *nai*, ri ai kan, ma i poden padaki duen jirkomjaij, menda i kankaneranirla? Pwe ma iduen, a jolar men kamakar pan lopu.

¹² I men irail me kin kawe komail la, ren pil kawela pein irail. ¹³ A ri ai kan, komail paeker *on* maio, komail der men maio, pwe tiak en pali uduk en pwaida, a komail papa amen amen ni limpok. ¹⁴ Pwe kapun pon kapwai pan majan ta ieu: Koe en pok *on* men imp om due pein uk. ¹⁵ A ma komail pakolok kaokaoe amen o amen, kalaka, pwe komail de momela. ¹⁶ A *nai* inda: Aluki *Nen* komail ap jota pan kapwaiada inon jued en uduk. ¹⁷ Pwe uduk kin inon ion me toror *jan Nen*, a *Nen* kin kotin inon ion me toror *jan* uduk, a ira paronaron pena, iei me komail jota wia kida, me komail kin men wia. ¹⁸ A ma *Nen* pan kotin kalua komail, komail jota mimi pan kapun. ¹⁹ Wiawia kan en uduk me janjal. Iet akan: Nenek, jamin, monepil, ²⁰ *Poni on* ani mal, wun ani, kailuk, akatat, luak, makar, akamai, kamaouo, padak likam. ²¹ Peirin, kamom joko, kaped en mana ape. Iran mepukat i padaki *on* komail er maj o, me irail, me kin kapwaiada mepukat, jota pan jojoki wein Kot. ²² A iet akan wa en *Nen*: Limpok, peren, popol, kanonama, kadek, kamau, pojon, opampap liki *jan* me jued. ²³ Jota kapun pan mepukat. ²⁴ A me japwilim en Krijtuj, kalopuelar uduk ianaki tiak jued o inon jued akan. ²⁵ Ma kitail memaureki *Nen*, kitail en pil alualuki *Nen* o. ²⁶ Kitail der inon ion wau ren aramaj, o der kamoronada *on* amen amen, o der peipeirin amen amen.

6

¹ RI ai kan ma aramaj amen pan lodi *on* me jued kot, komail, me *nenin* kapaledo i ni *nen* en opampap, ap majamajan pein uk, pwe koe ender pil lodi *on* jonejon. ² Pelikitki pena nan pun omail katoutou pamail, pwe iduen komail pan kapwaiada kapun en Krijtuj. ³ Pwe ma amen lamelame, me i meakot, nan a kin kotaue pein i, pwe jota i meakot. ⁴ A amen amen en kajajon *on* pein a wiawia, ap pan juaiki pein i, a kaidin amen aramaj. ⁵ Pwe amen amen en pein wa audepa. ⁶ A me kin padakki majan o, en kida jon en mau karoj *on* i, me kin padaki i. ⁷ Komail der kiki *on*, me komail pan kak piti Kot, pwe meakot aramaj kin kamoredi *on*, i me a

pan dolun *jan*. ⁸ Pwe me kin kamoredi *on* ni uduk a, a pan dolun *jan* ni uduk a men joredi; a me kin kamoredi *on* *Nen*, a pan tunole *jan* ren *Nen* maur joutuk. ⁹ Kitail der panaki atail wiawia mau kan, pwe ni anjau me kon *on*, kitail pan dolun, ma kitail jota pan panadar. ¹⁰ Ma a kak pa atail, kitail en wia mau *on* karoj, a maj *on* kijan me pojon akan. ¹¹ *Kilan* duen kijin likau laud, me i intin won komail er ki pein pa i. ¹² Ir me kin men lolok mau ni uduk, kin inon ion komail en jirkomjaijelar; pwe irail ender kamekame ki lopu en Krijtuj. ¹³ Pwe pein irail me jirkomjaijela, jota kin kapwaiada kapun, a irail kin men, komail en jirkomjaijela, pwen juaiki uduk omail. ¹⁴ A duen *nai*, i jota man mauki juaiki, a iet eta iran lopu en atail Kaun Iejuj Krijtuj, pweki i jappa katia *jan* ia o *nai* katia *jan* jappa. ¹⁵ Pwe jirkomjaij de jojirkomjaij jota meakot, a me kawilikapadar. ¹⁶ Irail karoj me inen ki wei ta padak pot et, en popol o kalanan, o *on* Ijrael en Kot. ¹⁷ *Jan* met kokolata jota amen en morouo *on* ia, pwe i wa jili ta nan war ai lip en Iejuj akan. ¹⁸ Mak en atail Kaun Iejuj Krijtuj en kotikot ren *nen* omail ri ai kan! Amen.

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU ON MEN EPIJOJ.

¹ PAULUJ wanporon en Iejuj Krijtuj amen pan kupur en Kot *on* me jarau i lelapok kan ren Krijtuj Iejuj me mi Epijij. ² Mak o popol *jan* ren Kot Jam atail o atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail! ³ Meid iajanai Kot o Jam en atail Kaun Iejuj Krijtuj, me kapaia kin kita il lar *jon* en pai *nenin* karoj *jan* nanlan ren Krijtuj. ⁴ A kotin pil kita il dar re a, mon jappa jaikenta pajondier, pwe kita il en jarau i o minla mo a ni limpok. ⁵ Me pil kileledier, me kita il, en wiala japwilim a jeri ki Iejuj Krijtuj, duen a kotin kupura mauki. ⁶ Pwen kalinanada a mak lapalap, me a kotin make kin kita il ren Kompoke pa a, ⁷ Me kotin dore kin kita il la nta o lapwadan dip akan ki a mak lapalap. ⁸ Me a kotiki *on* kita il ni *jon* en lolekon o koiok karoj, ⁹ Ni a kotin diarok *on* kita il er me rir en kupur a duen a kotin kupuramauki o duen a kileledier ren pein i. ¹⁰ Pwen pwaida anjau lao leler en wijik penan tapwi ta ieu meakaroj, ren Krijtuj, men nanlan kan o men jappa kan *on* pein i. ¹¹ Me pil kare *on* kita il jojo eu, kita il me kileledier duen kupur en i, me kin wiada meakan karoj, duen a kotin kupura, ¹² Pwe kita il en wiala men kalinanada i, kita il, me kaporoporeki Krijtuj, ¹³ Me komail pil kaporoporeki murin omail *roner* majan en melel o *ronamau* en kamaur; me pil kilele komail kidier *Nen* jarau i en inau, ni omail *pojonlar*. ¹⁴ Iei men kamelele en atail jojo, lao lel anjau en atail konodi maur joutuk, pwen wiala japwilim en Kot o men *kapina* a *linan*. ¹⁵ Ari, i lao *ronadar* duen omail *pojon* Kaun Iejuj o duen omail limpok *on* jarau i kan karoj, ¹⁶ I jota kin dukedi *jan* ai danke pweki komail, o i kin tamatamanda komail ni ai kapakap akan; ¹⁷ Pwe Kot en atail Kaun Iejuj Krijtuj, Jam en *linan*, en kotiki *on* komail *nen* en erpit o kaudial, pwen ajada i, ¹⁸ O kotin kamaraini maj en *monion* omail, pwe komail en kak dedeki kaporopor en omail paeker,

o *linan* laud en jojo, me onoper *on* jarau i kan, ¹⁹ O a manaman kaualap *on* kita il, me *pojonlar*, duen a dodok manaman, ²⁰ Me a kotin kajanjaledar ren Krijtuj ni a kotin kaijada i *jan* ren me melar akan, ap kajarwiladan pali maun nanlan, ²¹ Ilela *jan* meakan karoj, o manaman karoj, o kela il o men poa kan o mar karoj, kaidin ni mui wet eta, pwe pil ni mui kokodo. ²² O a kotiki *on* meakaroj pan aluwilu a kan, o kotin kajarwiladan tapwin meakaroj ren momodijou, ²³ Iei war a, iei kadir pan me kadirela meakaroj.

2

¹ PIL dueta komail ni omail melaki japun o dip akan, ² Me komail dadaureki maj duen tiak en jappa et, o duen wiawia en jaupeidi o, me manaman pan *lan*, iei *nen* o, me kin dodok ren jeri jopeik kan anjau wet. ³ A kita il karoj pil weweid nan pun arail maj o ni *inon* en uduk atail, o kapwaiada *inon* en uduk o lamelam, o kita il me udan jeri en *onion* akan dueta me tei kan. ⁴ A Kot, me dir en *kalan*, pweki a limpok me a kotin pok *on* kita il lar, ⁵ Nin dokan atail melaki japun kan, nan a kamauri kita il dar ki Krijtuj, pwe mak o, me komail dore kila, ⁶ O pil kotin kamaur kita il dar o kotin kajarwil kita il dan nanlan ren Krijtuj Iejuj, ⁷ Pwe a en kotin kajanjaleda a mak o *kalan* lapalap ni mui kokodo *on* kita il ren Krijtuj Iejuj. ⁸ Pwe ni *pojon* komail kamaur kilar mak; a kaidin pweki pein komail, a pai eu ren Kot, ⁹ Kaidin ki wiawia kan, pwe jota amen en akjuaiki. ¹⁰ Pwe japwilim a dodok kita il, me wiauier ren Krijtuj Iejuj *on* wiawia mau kan, me Kot kotin kaonopadan kita il er, pwe kita il en dadaurata. ¹¹ Komail ari tamatamanda, me komail men liki maj o, me aluki uduk pwel, men kaindinda jirkomjaij ren me jirkomjaij, me kin wiaui ni uduk manin pa. ¹² Pwe ni anjau o komail likin Krijtuj, o likin pai en Ijrael, o likin inau en jojo kan; i me jota omail kaporopor o jota omail Kot ni jappa wet. ¹³ A komail me doo wei *jan* mepukat maj o, a anjau wet komail me korendor o mi ren Krijtuj Iejuj pweki ntan Krijtuj. ¹⁴ Pwe i atail popol, me wia kin ira

eu, o me kotin kawela kel o, me mi nan pun ara, ¹⁵ Ni a kotiki jan imwintiti re 'ra ki pali uduk a. Iei kapun o me audekier kujoned akan, pwe en kotin wia kin ir ala aramaj kap ta men *on* pein i. ¹⁶ Pwen kalolamaui *on* Kot ira ni war ta ieu pan lopu murin a kotin tiakedi imwintiti ki lopu. ¹⁷ O a kotidoer padaki popol *on* komail, me doo wei jan, o popol *on* me koren akan. ¹⁸ Nan pweki i kita karoj kak tu *on* Jam ki Nen ta ieu. ¹⁹ Komail ari jolar men liki o men wai, a me pweledan akan ianaki jarau kan o kijan penainai en Kot. ²⁰ Me kakauda pon pajon en wanporon o jaukop akan, a pein Iejuj Krijtuj me takain pukakaim. ²¹ I waja kajukajuk kin koda jan ia, wiala tanpaj jarau en Kaun o, ²² Me komail pil ian kokon penan mol en Kot ren Nen.

3

¹ I me nai Pauluj en Iejuj Krijtuj a jalidi men pweki komail men liki kan, ² Due me komail ronadar iran ai koa dodok en mak en Kot, me i aleer pweki komail. ³ A kaudial eu, me kajanjale *on* ia, me rir akan, duen ai intin motomot *on* komail er nin tapi o ⁴ Ari, ma komail pan wadok, komail ap pan diar, duen ai lolekon ni me rir akan ren Krijtuj. ⁵ Me jota kadiarok *on* aramaj akan ni muein maj o, ap kadiarok *on* japwilim a wanporon o jaukop jarau kan ren Nen: ⁶ Pwe men liki kan en ian jojo o ian kijan war a, o ian a inau ren Krijtuj Iejuj ki ronamau, ⁷ Me nai wiala papa men duen ai pai en mak en Kot, me i aleer ki a manaman lapalap. ⁸ Nai, me tikitik jan jarau kan karoj, aleer mak wet, en padaki *on* men liki kan duen kapwapwa lapalapia en Krijtuj. ⁹ O pwen kamaraini amen amen duen koa dodok en rir akan, me nekinek jan nin tapin kua ren Kot, me kotin kapikadar meakan karoj, ¹⁰ Pwe anjau wet men poa kan o me manaman akan, me kotikot nanlan, en ereki momodijou jon en erpit en Kot karoj. ¹¹ Duen kupur a, me a kotin kileledier ni tapin kua ren Krijtuj Iejuj atail Kaun. ¹² Pweki i me kitail pil kak aimaki tu *on* Kot ni atail kaporopor o pojon i. ¹³ Nan i me i men poeki, komail ender motot ki ai kamekam kin komail, pwe men kalinanada komail. ¹⁴ I me i kin

kelepuki *on* Jam en atail Kaun Iejuj Krijtuj, ¹⁵ Me mar en penainai pokon nanlan o jappa tapi jan ia. ¹⁶ Pwen kotiki *on* komail manaman, duen a kapwapwa en a linan, en kelaileki Nen i nan pali lol en aramaj, ¹⁷ Pwe Krijtuj en kotikot nan monion omail pweki omail pojon, pwe komail en tenedi o jondi ni limpok, ¹⁸ Ap kak *on* ian jarau kan karoj dedekida talap, o aned, o lol, o ile; ¹⁹ O en pil ajada limpok en Krijtuj, me jikida jan erpit karoj, pwe komail en direki kupur en Kot karoj. ²⁰ A i, me manaman *on* wiada, me lapa jan atail poeki o lamelame duen o manaman o, me kin dodok lol atail. ²¹ Linan en ko *on* i ni momodijou pan Krijtuj Iejuj kokolata joutuk. Amen.

4

¹ NAI en Kaun a jalidi men, kin panaui komail, pwe komail en kekeid inenweita ni koa eu, me komail paeker *on*, ² Ni karakarak melel, o opampap, o kanonama, o limpok pena nan pun omail. ³ Ankelail *on* wia minimin eu ni Nen jaupena ki jal en popol. ⁴ War ta ieu, o Nen ta ieu, duen me komail paeker *on* ni kaporopor ta ieu, en omail paeker *on*. ⁵ Kaun ta men, pojon ta ieu, paptaij ta ieu, ⁶ Kot o Jam en karoj me ta men me kotin poedi meakaroj o daudaulole, o me kotikot lol atail karoj. ⁷ A kitail karoj aleer atail pai en mak duen jon en kupur en Krijtuj. ⁸ I me a kotin majani: Ni a kotidalan poa, a kotin jaliedi me jalidi kan, o a kotiki *on* aramaj pai kan. ⁹ A iaduen, ma a kotidalan poa, kaidin a pil jo kotidilar pa jed, waja lolia maj o? ¹⁰ Me kotidila, i ota, me kotida wei ileila jan nanlan kan karoj, pwen kadirela waja karoj. ¹¹ O a kotin kajapwilada akai, en wanporon akan o akai en jaukop akan, o akai en waronamau kan, o akai en jilepa o jaunpadak kan. ¹² Pwen kapunala jarau kan *on* wiawia dodok eu, me pan kauada war en Krijtuj. ¹³ Kitail karoj lao lel *on* pojon ta ieu, o lolekon ki Japwilim en Kot, o wiala ol melel, me paroki *on* Krijtuj ni a unjokela, ¹⁴ Pwe kitail en jolar tau en jeri pwelel, me mokimokideki jili padak likam, me kin pwai kida kotaue en aramaj akan o ar likam, o widiwidin me re kin wiada,

pwen kaweid japun. ¹⁵ A kitail en melez ni limpok, ap kakairida ni jon karoj on Krijtuj, me tapwi o. ¹⁶ Me war pon kakauda jan o kokon akan karoj kateneten pena ia; a kokon pukate papa pena, duen dodok en kokon akan eu eu, duen ar itar on, iduen war o kin kakairida o maular ni limpok. ¹⁷ I me i indai on komail o kadede kila Kaun o, me komail ender weweid dueta men liki kan kin wia ni aklapalap en nen ir. ¹⁸ Me nen arail rotorotalar, o re jan maur en Kot, pweki ar jololekon me mi lol arail o pweki monion arail kapitakailar. ¹⁹ Me jolar pam waja, ap mueid on pein irail, en dender o inon ion kapwaiada jon en jaut akan karoj. ²⁰ A kaidin iduen, me komail ajadar ren Krijtuj. ²¹ Ma komail roner duen i o padakki i, me tiak melez mi ren Iejuj. ²² Komail ari mui jan tiak en maj o aramaj marin, me kin kawe kila pein i inon jued. ²³ A komail en kawilikapada nen omail! ²⁴ O danwar anakila aramaj kap, me wiauiar duen kupur en Kot, ni melez o pun o jarau. ²⁵ I me komail en kajela likam amen amen ap lokaia melez on men impa, pwe kitail jau ta ieu. ²⁶ Ni makar komail der wia dip, o katipin der kirila mon omail injenemaula. ²⁷ Ender duki on tewil o! ²⁸ Me pirap, ender pur on pirap, a mak eta, en dodok, kadokeki pa kan dipijou mau, pwen kaonop da kijakij on me jamama kan. ²⁹ Kajoi jaut ender ko wei jan nan au omail, a men kamau, pwen papaki on me karon akan me mau. ³⁰ Komail der kamauke Nen jarau en Kot, me komail kilelekier on ran en kajapaledo! ³¹ A limlimek jued, o linaranar, o makar, o men pei, o lalaue en doo wei jan komail, o pil jon en jued karoj. ³² A komail en kadek pena, o poka pena, o mak pena amen amen, dueta Kot kotin maki on komail ren Krijtuj.

5

¹ KOMAIL kaalemoni Kot dueta jeri kompok kan. ² O kekeid ni limpok dueta Krijtuj, me kotin, pok on kitail, ap kotin jokonpaude kin kitail, pwen wiala kijakij o mairon eu, me kin pomau on Kot. ³ A nenek, o jon en jaut karoj, o norok kapwa ender man pwaida re omail, duen me kon

on jarau kan. ⁴ Pil der lokaia jued, o kaman, o lokaia mal, me jota kon on, a iet: Komail en danke. ⁵ Mepukat komail en aja o dedeki, me jota me nenek, de jamin, de me norok kapwa, me poni ani tikitik, pan kak jojoki wein Krijtuj o Kot. ⁶ Jota amen en kotau ki komail lokaia mal, pwe mepukat kin kareda onion en Kot on jeri jopeik kan. ⁷ Komail ender kij arail. ⁸ Pwe maj o komail me rotorot, a met komail marainlar ren Kaun o; weweid wei duen jeri en marain akan. ⁹ Pwe wan marain mepukat: Kamau, o pun o melez. ¹⁰ O kajaiuada, me kin kaperenda kupur en Kaun o. ¹¹ O der waroki on wiawia jued en me rotorot akan, a mak eta, en kapun on irail. ¹² Pwe me re kin wiada waja rir, me jued o jota mau on, en inda. ¹³ A karoj me pan kajanjaleda, pan kadiarok kida marain, pwe marain kin kajanjaleda meakaroj. ¹⁴ I me a kotin majani: Pirida koe me mamair, o paurida jan ren me melar akan, a Krijtuj pan kamarain uk ada. ¹⁵ Kalaka, pwe komail en keid ineneweita, kaidin duen me lolepon a duen me lolekon kan. ¹⁶ Audaud anjau mau, pweki ran akan me jued. ¹⁷ Komail ari ender lamponla, a en lolekon, pwe i duen kupur en Kaun. ¹⁸ Ender kamom wain, pwe a kin kareda tiak jued, a komail en direki Nen. ¹⁹ O jauaj pena ki pjalm, o kaul en kapin, o kaul nenin; komail kaul o kajan on Kaun o nan monion omail. ²⁰ Danke kaukaule Kot o Jam ni mar en atail Kaun Iejuj Krijtuj. ²¹ O papa komail pena amen amen ni majak dol en Krijtuj. ²² Komail li akan, udi on pein omail warok kan dueta on Kaun. ²³ Pwe ol o me tapwin a paud, dueta Krijtuj me tapwin momodijou, o i me Jaunkamaur pan war a. ²⁴ A duen momodijou kin udi on Krijtuj, iduen li akan en udi on ar warok kan ni meakaroj. ²⁵ Komail ol akan pok on pein omail warok kan, dueta Krijtuj kotin pok on momodijou o kotiki don i pein i. ²⁶ Pwen kajarauiala i, o kamakelekeleda i ki pil o, iei a majan. ²⁷ Pwen kajanjale don pein i momodijou linan, me jota topala o omrok ape, a me jarau o jo kaopa kot. ²⁸ Nan iduen ol akan en pok on ar warok kan dueta pein war arail akan. Me kin

pok *on* a warok, kin pok *on* pein i. ²⁹ Jota amen kin juedeki pein uduk a; pwe a kin kamana o kanainai eta, dueta Krijtuj kin kotin apwali momodijou. ³⁰ Pwe kitail me kajan en war a, o uduk a, o a kokon akan. ³¹ I me aramaj o pan muei jan jam a o in a, ap muei *on* a paud, ira ari pan uduk ta ieu la. ³² Meid kaponepon lapalap eu; a nai kaparokki duen Krijtuj a warokeki *on* momodijou. ³³ Pil dueta komail, amen amen komail en pok *on* a warok dueta pein i, a li o en kakaki a warok.

6

¹ KOMAIL jeri kan peiki *on* me wia komail ada pan Kaun o, pwe i me pun. ² Kakaki jam om o in om, iei tapin kujoned, me inaupa mia, ³ Pwe koe en injenemau o pil maur warai nin jappa. ⁴ Komail jam akan der kamakar mal noumail jeri kan, kakair irail ada ni kaian mau o panau *on* Kaun o. ⁵ Komail ladu kan en oke omail jaumaj akan ni pali uduk ni majak o rerer o pil ni tiak en karakarak en monion omail dueta *on* Krijtuj. ⁶ Kaidin janjal mon aramaj eta, pwen konekon re 'rail, a en dueta ladu en Krijtuj, me kin pereperen wiawia kupur en Kot jan monion omail. ⁷ O komail en papa mau, pwe *on* Kaun o, a kaidin *on* aramaj akan. ⁸ Pwe komail aja, me mau kot, me amen pan wiada, Kaun pan katini *on* i jota lipilipil ij i, ma ladu de me maioda amen. ⁹ O komail jaumaj akan en wia dueta *on* irail, o der jakone irail, pwe komail aja, me arail o pil omail Jaumaj kotikot nanlan, o a jota kotin lipilipil aramaj amen. ¹⁰ Ikmuri ri ai kan komail kelaileki Kaun o ni a manaman. ¹¹ Purion tatan mauin karoj en Kot, pwe komail en kak kelail palian tewil a widiwidin kan. ¹² Pwe kaidin uduk o nta, me kitail en pei *on*, a *on* jaupeidi o manaman akan, o *on* jaumaj en jappa kan, me kin kakaunda nan rotorot wet, o *on* kaun nenin en lan akan. ¹³ Ari, pweki mepukat komail en ale tatan mauin karoj en Kot, pwe komail en kak kelail ni ran jued, o kajinenda murin omail kapwaiadar meakaroj. ¹⁴ Komail ari kajinenda, luke pamail en katenetenki meel o pereki pere pan maramara me pun. ¹⁵ O nä omail en kitekit pena, pwen

onop *on* wa jili ronamau en popol. ¹⁶ A pil eu pan ko *on* mepukat: Komail ale perepa en pojon, pwen kakun kila katieu kijiniaai en me jued o. ¹⁷ Komail pil ale lijorop en kamaur o kodlaj en Nen, me majan en Kot. ¹⁸ O podidi *on* kapakap o wia poekipoeki. Nidinidiki Nen ni meakaroj. O majamajan, o poden kapakapaki jarau kan karoj. ¹⁹ O kapakapa kin ia, pwe i en nil meledok o au ai en jara pajan ai ainar en kaweweda me rir en ronamau. ²⁰ Me nai jaunpadakepa, me jalidier, pwe i en kelail *on* padapadaki, duen me kon *on*. ²¹ A pwe komail en aja ir ai kan, o me i kin wiada, ri atail kompok Tikikuj o papa lelapok en Kaun o, pan padaki *on* komail meakaroj. ²² I me i kadarala, pwe komail en ajadar ir at akan, o pwe i en kamait monion omail. ²³ Popol *on* ri atail, o limpok ianaki pojon jan ren Kot Jam o Kaun Iejuj Krijtuj! ²⁴ Mak en mimi ren karoj, me kin pok *on* atail Kaun Iejuj Krijtuj kokolata!

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU ON MEN PILIPI

¹ PAULUJ o Timoteuj ladun Iejuj Krijtuj *on* me jarau kan karoj en Krijtuj Iejuj o pijop o jaunkoa kan nan Pilipi. ² Mak o popol *jan* ren Kot Jam atail o Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail! ³ I kin danke ai Kot ni ai tamatamanda komail. ⁴ I me i kin wiada ni ai kapakap kin komail anjau karoj, o i kin kapakap ni pereperen. ⁵ Pweki omail dadaurata ronamau *jan* ni tapi o kokodo lel met. ⁶ O i kamelele me i, me tapiadar wiawia mau eu re omail, pil pan kanikiela lao lel ran en Iejuj Krijtuj. ⁷ Me *pun* i en kamelele mepukat duen komail karoj, pwe i kin kolekol komail nan *monion* i ni ai jalidi wet, waja i kin kaweweda o kadededa ronamau; a komail karoj kin *ian* ia kapwaiada mak wet. ⁸ Pwe Kot ai jaunkadede, duen i kin loleiteki komail pan kupur en Krijtuj Iejuj. ⁹ O me i pil kapakapaki pwe omail limpok en lapalapala kakairida ni lolekon o lamalam akan. ¹⁰ Pwe komail en kajauiada, da me mau *jan* karoj, pwe komail en melel o *pun* lao lel ran en Krijtuj. ¹¹ O direki wan *pun* kan, me kin wiaui ren Iejuj Krijtuj men kalinanada o kapina Kot. ¹² Ri ai kan, i men, komail en aja ir ai, me dialan kaindindar ronamau, ¹³ Nan i ai jalidi kan pweki Krijtuj, me pwarapwaradar nan im en monjap o waja karoj. ¹⁴ O ri atail toto pan kupur en Kaun, me *ainar* kidar ai jalidi kan, ap aima *jan* maj o, en padaki majan en Kot ap jo majak. ¹⁵ A akai kin padaki duen Krijtuj akpeirin, o akamai, o akai *jan* nan ar *inon* mau. ¹⁶ A met akan ni limpok, pwe re aja, me *nai* jalidier, pwen kadede pan ronamau. ¹⁷ Irail kin padaki duen Krijtuj kapei lokaia o jo melel, re kiki *on*, me re pan kalaudela ai jalidi kan; ¹⁸ A pil menda? Pwe Krijtuj kin lolok jili ni *jon* karoj, ma ni akamai de ni melel, i me i peren kida, ei i pan pereperen. ¹⁹ Pwe i aja, mepukat pan kare *on* ia maur joutuk ki omail kapakap o jauaj pan *Nen* en Iejuj Krijtuj. ²⁰ Duen ai *inon ion*, o auiaui, o kaporoporeki, me i jota pan namenokala

ni eu *jon*. A duen maj o, iduen anjau wet Krijtuj en kapinan laud ni war ai, ma ni ai pan memaurata de mela. ²¹ Pwe Krijtuj, i maur i, o mela ai pai. ²² A ma i pan memaurata ni pali uduk, ai wiawia kan pan kadepa; ari i ap jaja, da me i en pilada. ²³ Pwe i mauki ira karoj: I *inon ion* mela, pwen mila ren Krijtuj, pwe i eta me mau. ²⁴ A ai mimieta ni pali uduk me mau *jon* pweki komail. ²⁵ Ari, i ap aja, me i pan mimieta re omail karoj, pwen jauaja omail peren o pojon, ²⁶ Pwe omail kapin en lapalapala ren Krijtuj Iejuj ki ai pwaralan komail. ²⁷ Ari, komail weweid duen me waron ronamau en Krijtuj, pwe ma i pwaralan komail, de ni ai doo, i en *ron*, me komail keleki *nen* ta ieu, o komail lamalam ta pot, i *ian* kelail dodok *on* ronamau ki pojon. ²⁸ O komail ender waponki, me kin palian komail akan, pwe i kajanjale pan arail pan lokidokila, a omail pan maurela; a mepukat *jan* ren Kot. ²⁹ Pwe a muei *on* komail er pan kupur en Krijtuj, kaidin pojon eta, pwen pil kalokolokeki i, ³⁰ Pwe komail kin wia pei ota, me komail kilaner re i, o me komail kin *ron* duen *nai*.

2

¹ MA panapanau eu ren Krijtuj mia, ma kamait en limpok, ma jau pena en *Nen*, ma limpok melel, o kadek *jan* nan *nen* omail, ² Komail ap kaunjokela ai peren ni omail lamalam ta pot, o limpok ta ieu, o min ta ieu, o *inon ion jon* ta ieu, ³ O der aklemai o der wia meakot ni aklapalap a ni karakarak, amen en kakaki amen mo a. ⁴ Amen amen ender apwali pein a dipijou kan, a amen amen en apwali en akai ar dipijou. ⁵ Pwe i tiak en mi re omail, me pil mi ren Iejuj Krijtuj. ⁶ Me mom en Kot, ap jota men ale *on* pein i en dueta Kot. ⁷ Ap akamaleki pein i o wiala ladu men o *jon* en aramaj akan. ⁸ O kotin janjaleda ni mom en aramaj, o kajapwilidi pein i, o ni a kotin peiki *on* lel mela, ei lel mela ni lopu. ⁹ Nan i me Kot kotin kajapwilada i waja ileile, o kotiki *on* i mar eu, jikida *jan* mar karoj. ¹⁰ Pwe karoj en kelepekidi ni mar en Iejuj, me mi nanlan o nin jappa o pan jappa. ¹¹ O lo karoj en kadedeki, me Iejuj Krijtuj me Kaun pwen kalinanada Kot Jam.

¹² Ari kompoke pai kan, duen omail okoke kokodo, kaidin ni omail wokaren ia do, a me jikidar anjau wet ni ai doo, en pere ki, o lomwiniki kadokedoke kamaur pamail. ¹³ Pwe Kot me kotin wiada karoj nan lol omail: Inon o kapwaiada duen kupur a. ¹⁴ Komail wiada meakaroj jo, lipanede o jo peikajal. ¹⁵ Pwe komail en pun o melel o jeri en Kot akan, me jo lol riapot nan pun en di jued o japun, me komail jer janjal nan pun arail, dueta jer en jappa kan. ¹⁶ Kajanjaleda majan en maur, pwen kapin pa i ni ran en Krijtuj, pwe i ender tan mal de dodok mal. ¹⁷ A ma i dueta mairon urak eu wudoki on mairon o dodok en omail pojon, i kin peren kida, o i pan ian komail karoj pereperen. ¹⁸ I me komail en pil perenki o komail en ian ia pereperen. ¹⁹ A i kaporoporeki Kaun Iejuj, me i pan madan kadar won komail Timoteuj, pwe i en pil injenemau, i lao aja ir omail. ²⁰ Pwe jota amen mi re i, me dueta i, me kin apwali komail melel. ²¹ Pwe karoj kin rapaki me pein ar, a kaidin me japwilim en Krijtuj. ²² A komail aja, me a tiak me pun, pwe a jauaja ia ni ronamau dueta jeri men on a papa. ²³ I me i kaporoporeki, me i pan kadarala eden, i lao aja ir ai. ²⁴ A i liki Kaun o, me pein nai pil pan pwara wei madan. ²⁵ A i lamedar, me mau en kadarlan komail ri ai Epaprotituj me ai warok ni ai dodok o ai peipei, iei omail men en kadar, o me papa ia ni ai jamama. ²⁶ Pwe komail aja, a non kin komail melel, o a patauki melel omail ronadar, me a jomau. ²⁷ Melel, a jomau meid laud, koren ion mela. A Kot me kotin kupuredar i; a kaidin i eta, pwe pil nai, pwe i de paiola pokon. ²⁸ A i madan kadarala i, pwe komail en kilan i, ap peren kida, o ai injenjued en pil tikitikela. ²⁹ Komail ari kajamo i ni Kaun o popol, o wauneki me dueta i kan. ³⁰ Pweki wiawia en Krijtuj a koren ion mela, ni a jota kajampwaleki pein maur i, pwen jauaja ia wiliandi komail.

3

¹ A PIL eu ri ai kan, komail en perenki Kaun o! I kin intin won komail jon ta ieu anjau karoj, ari jo, i me i jota injenjuedeki, pwe a kin kakelaile kin komail. ² Kalaka

kidi kan! Kalaka toun dodok jued akan! Kalaka jon en jirkomjaij jued! ³ Pwe kitail, me kaudok on Kot ki nen o juaiki Krijtuj Iejuj, o jo kaporoporeki uduk, me jirkomjaij. ⁴ Ari jo, men juaiki uduk pil, mi re i. O ma amen kin lamelame, me a kak juaiki uduk, a nai kak laud jan. ⁵ Pwe nai jirkomjaijelar ni auel en ran, nai kijan men Ijrael o kainok en Peniamin, o men Ipru amen me tapi jan men Ipru, a nin tiak en kapun Parijär amen. ⁶ A nai nantion mepukat lao lel on kaloke momodijou kan, o ni ai kapwaiada tiak en kapun, nai me pun melel. ⁷ A me pai on ia, i mamaleki pweki Krijtuj. ⁸ Iei melel, i mamaleki meakaroj pwe meid kajampwal en dedoki Krijtuj Iejuj ai Kaun, i me i muei jan karoj o wia pwel kilar, pwe i en anakila Krijtuj. ⁹ O i en kadiarokada re a, me jota pein ai pun, me pwili jan kapun, a me pwili jan pojon Krijtuj, iei pun, me Kot kotin wadok on pojon. ¹⁰ Pwe i en dedeki i o manaman en a iajadar, o ai warok ki on kalokolok pwe i en duela a matala. ¹¹ Pwe i en konodi maureda jan ren me melar akan. ¹² Kaidin likamata i konodier de nai unjokelar; a i kin dadaurata, pwe i en konodi murin Krijtuj Iejuj kotin kono ia dier. ¹³ Ri ai kan i jota lamelame, me i konodier, ¹⁴ A iet eu, me i kin wiada: I likidmaliela men likin jakeri, ap inon ion meakan, me mi moa, o i kilekilan ap tan won kilel o, me mi moa, iei katin, me Kot kotin kileledi on ia ren Krijtuj Iejuj. ¹⁵ Ari karoj me unjokelar, en lamelame due met. A ma komail wuki jan meakot ni lamalam, Kot pan kotin kadiarok on komail. ¹⁶ A me kitail konotier, kitail en inenki wei eta ni lip ota. ¹⁷ Ri ai kan idauen ia do, o ale jan me kin kekeid wei duen me komail kilaner re at. ¹⁸ Pwe pan pak toto i indan komail er duen me toto, me kin kekeid wei, a met i indan komail ki janejan, me irail imwintiti pan lopu en Krijtuj, ¹⁹ Me pan lokidokila ni imwi 'rail, me wia aniki kaped arail, me ar wau pan joredi, me kin paieki dipijou en jappa. ²⁰ A deu atail mi nanlan, waja me je kin auiaui Kaun Iejuj Krijtuj atail Jaunkamaur pan pwarado jan ia. ²¹ Me pan kotin kalinanada war atail pwel, pwen raj on war a linan ki manaman, me a pan kotin kaloe kidi meakan karoj.

4

¹ ARI ri ai kompok kan, ai peren o ai linan komail, katenetendi ren Kaun o kompoke pa i kan! ² I panau i Ewodia o i panau Jintike, pwe ira en minimin pena ren Kaun o. ³ O i pil poeki re omui ai warok meles, jauaja ira, me ian ia er dodok ni ronamau, ianaki Klemenj o ai warok tei kan, me arail mar akan mi nan puk en maur. ⁴ Komail peren ki Kaun o anjau karoj! I pil pan indada: Komail pereperen! ⁵ Komail kadek on aramaj akan karoj, Kaun o me kotin korendor. ⁶ Komail der patauki meakot, a komail kajale on Kot meakaroj me komail inon ion ni omail kapakap o nidinid ki danke. ⁷ O popol en Kot, me lapa jan lolekon, pan apawali monion omail o omail lamelam ren Krijtuj Iejuj. ⁸ Pil eu ri ai kan, karoj me meles, karoj me kon on, karoj me pun, karoj me min, karoj me kajeles, karoj me kalok mau, o ma pil eu tiak mau de men kapin, komail ap madamadaua due! ⁹ Meakan, me komail padakkier o aleer, o ronadar, o kilaner re i, i me komail wia, a Kot en popol ap pan kotikot re omail. ¹⁰ A nai me perenki Kaun o kaulap, pweki ni anjau wet omail apwali ia me tapwendar; ari jo, komail apwali ia anjau karoj, a anjau kij komail jota kak on. ¹¹ I jota inda mepukat pweki ai jamamalar, pwe i kin injenemau ni ai jamama o ni ai kapwapwa. ¹² I ajada duen tiak en jamama o duen tiak en kapwapwa. Nai koiokki meakaroj o jon karoj, i kak metier o men manadar, o mui met o tutupok. ¹³ I kak on meakaroj, pweki i, me katin ia da. ¹⁴ Ari jo, me mau omail apwali ia la ni ai paiolar akan. ¹⁵ A komail men Pilipi pil ajaer, me jota momodijou apawali ia ni meakaroj dueta komail jan ni tapin ronamau, ni ai ko wei jan Majetonien. ¹⁶ Pwe komail kijakij don ia pan riapak ni ai jamamalar nan Tejalonik. ¹⁷ Kaidin kijakij, me i kin rapaki, a i kin rapaki wa, pwen kalaudela noumail kijin likau. ¹⁸ Pwe me mi re i itar on ia, op il laud jan. Mui met mi re i, ni ai aleer omail kijakij ren Epaprotituj. Meakan raj on pomau eu o mairon mau eu, me kon on Kot. ¹⁹ A ai Kot pan kotin kaitar omail jamama duen a kapwapwa ni linan ren

Krijtuj Iejuj. ²⁰ A linan en ko on Kot o Jam atail kokolata! Amen. ²¹ Ai ranamau on jarau kan karoj ren Krijtuj Iejuj. Ri atail akan, me mi re i, kin ranamau won komail. ²² Jarau kan karoj kin ranamau won komail, pil toun im en Jija mon karoj. ²³ Mak en atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi ren nen omail! Amen.

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU ON MEN KOLOJE.

1 PAULUJ wanporon en Krijtuj Iejuj amen pan kupur en Kot o ri atail Timoteuj, 2 On ri at jarai o lelapok ren Krijuj akan, me mi Koloje; mak o popol jan ren Kot Jam atail o Kaun Iejuj Krijtuj! 3 Kit kin danke Kot o Jam en atail Kaun Iejuj Krijtuj o kapakapa kin komail kaukaule. 4 Kit lao ronadar duen omail pojon Krijtuj Iejuj, o omail limpok on jarai kan karoj, 5 Pweki kaporopor eu, me nekineki on komail nanlan, duen me komail ronadar maj o ni padak melel en ronamau, 6 Me lel won komail o pil jap akan karoj, o a kin wada o kakairida dueta re omail jan ni ran o, me komail ronadar o dedekier melel mak en Kot; 7 Duen omail padakki jan ren Epapraj at warok kompok amen, me papa lelapok en Krijtuj on komail amen, 8 Me pil kaireki don kit duen omail limpok pena ni Nen. 9 I me je jota kin dukedi jan at kapakapa kin komail o poekipoeki jan ni ran en at ronadar, pwe komail en direki erpit en kupur a, o komail en lolekon o koiok nenin, 10 O kekeid wei duen me kon on Kaun o, o kapareda wan wiawia mau karoj, o kakairida ki aja Kot, 11 O keleki kel karoj duen manaman en a linan pwen dadaurata o kanonama ki peren, 12 Danke Jam o, me kotin kamau kitail lar, en ian pwaijaneki jojo en me jarai kan nan marain. 13 Me kotin kapiti jan kitail manaman en rotorot, ap kotin kajau kitail don nan wein Na kompokepa, 14 Me kotin dore kitail la iei lapwan dip atail, 15 I me kajale pan Kot, me jo janjal, me mejeni en audepa karoj. 16 Pwe karoj wiauiki i, karoj me mi nanlan o jappa, me janjal o me jo janjal, ma me poe kan, de jaumaj akan, de wei kan, de manaman akan, meakaroj wiauiki i o on i. 17 O i me kotikot mon meakaroj o meakaroj memaureki i. 18 O i tapwin war a, iei momodijou, o i me tapi o mejeni en me iajadar jan ren me melar akan, pwe i en mon meakaroj. 19 Pwe

Kot kotin kileledier me mau kan karoj en mi re a. 20 I ari kalolamau penan pein i meakan karoj, ma ni jappa de nanlan, ni a kotin wiada muei mau ki ntan a lopu. 21 O komail, me doo wei jan o imwintiti maj o ni omail lamelame o wiawia jued akan, 22 A kotin kalolamau komail lar ki war a uduk ni a matala, pwen kapware kin komail da jarai o pun o jo kadeik pa omail mo a. 23 Ma komail dadaurata pojon o teneten o jo mokid wei jan ni kaporopor ki ronamau, me komail ronadar, o me lolok on audepa karoj me mi pan lan, me nai Pauluj wialar papa men. 24 I ap perenki ai kalokolok ki komail o men kaimwijok kila uduk ai me luedi ni kamekam en Krijtuj, pweki war a, iei momodijou, 25 Me i wialar papa men duen koa dodok en Kot, me i aleeer pweki komail pwen ujela majan en Kot. 26 Iei me rir kot, me rir jan nin tapin kaua o men kaua, a met a kadiarok on japwilim a jarai kan, 27 Me Kot men kajanjaleda kapwapwa en linan en rir wet on men liki kan, iei Krijtuj me kotikot lol omail, i kaporopor en linan. 28 I me kit kin padaki o panepanau aramaj karoj, o padapadaki aramaj karoj ni lolekon karoj, pwe kit en kapwareda aramaj karoj ni unjoki on Krijtuj. 29 I me i pil dodok kelail, duen wiawia en i me kin dodok kelail lol i.

2

1 A I men, komail en aja iran ai pei laud pweki komail, o men Laodijaa, o irail karoj, me jota kilan maj ai ni uduk o. 2 Pwe monion arail en kamaitala o irail en warok pena ni limpok o irail en kakairida ni ar dedeki melel duen me rir en Kot. 3 Pwe pai en erpit o dedeki, me okiok re a. 4 I me i inda mepukat, pwe aramaj amen ede kotau ki komail lokaia widin kan. 5 A ni pali uduk o nai me doo, a ni pali nen i nai mi re omail, i perenki o kilan omail jondi mau, o omail pojon kelail Krijtuj. 6 A duen omail wuki on Krijtuj Iejuj Kaun o, iduen komail en weweideki i, 7 O podidi on i, o kakau kida i, o komail kelail ni pojon, duen me komail padak kidar, o nantion danke. 8 Kalaka pwe amen ede jali kin komail padak mal o padok en kaua duen tiak en aramaj akan en jappa, a kaidin tiak en

Krijtuj. ⁹ Pwe aude pan me udan Kot karoj kotikot re a, nan pein war a. ¹⁰ O komail me unjok kilar i, me tapwin wei karoj o manaman karoj. ¹¹ Me komail pil jirkomjaijeki *on* jirkomjaij eu, me jo manin pa, a duen pwilikidi war en uduk ni jirkomjaij eu, me ren Krijtuj. ¹² Ni atail ian i jerkidi paptaij, o me komail pil maur kida pojon manaman en Kot, me kaijada i jan ren me melar akan. ¹³ O ni anjaun omail mela ni dip o jirkomjaij en uduk omail, a kotin kamaur komail da ianaki i, ni a kotin maki *on* kitail japun kan karoj. ¹⁴ O a kotin iroj wei jan intin o, me kapokon *on* kitail, me audekier kujoned akan, ap palian kitail, i me a kotin kawelar ni a pajuredi *on* i nin lopu. ¹⁵ A lau kaloedier wei kan o manaman akan, ap kajanjanle irail ada o wia kin ir kilel en kaperen eu. ¹⁶ Jota amen en kadeik komail da pweki kijin mana, de pil nim, de ran a akai, de maram pul, de japat akan. ¹⁷ Pwe mepukat mot en me pan pwarado, a war o iei Krijtuj. ¹⁸ Jota me pan kataue jan komail katin pamail; pwe iei i me kin wiawia pein injen a ni a karakarak o poni *on* tounlan kan, me a jota kilaner o me aklapalap o perenki pein i ni tiak en uduk a. ¹⁹ O a jota kin keleki tapwi, me war pon ale jan kijin mana ki kokon akan, iduen a pan kakairida ni kupur en Kot. ²⁰ A ma komail ian Krijtuj melar jan tiak en jappa, menda komail pil lodi *on* tiak kan likamata komail memaureta nin jappa. ²¹ Re kin inda: Koe der doke, koe der jon, koe der jair! ²² A mepukat karoj pan okila kadokepa; ari kijin kujoned mal akan, me aramaj akan ta wiadar. ²³ Me janjal en lolekon ni ar wiada pein ar kaudok o karakarak o ar kaloke pali war arail; a mepukat kin kapwaiada pali uduk eta.

3

¹ ARI, ma komail ian Krijtuj iajadar, en rapaki me pali poa kan, waja Krijtuj kotikot ia ni pali maun en Kot. ² Inon ion me mi pali poa a kaidin me mi nin jappa. ³ Pwe komail melar, o maur omail rirlon Krijtuj ren Kot. ⁴ Krijtuj, iei maur atail, lao pwarado, kitail pan pil ian i pwarado ni linan o. ⁵ Komail ari kamela kokon omail, me mi jappa: Nenek, jamin, tiak jued,

inon jued, norok kapwa, pwe iei kaudok jued. ⁶ Pweki mepukan *onion* en Kot kin lel *on* jeri jopeik kan. ⁷ Me komail pil kekeideki maj o, anjaun omail akmemaurnki. ⁸ A metet komail pwilikidier meakaroj: Makar, linaranar, katantat, lalaue, kajoi kajaut nan au omail; ⁹ Ender likam nan pun omail, pwe komail pwilikidier aramaj marin ianaki a wiawia kan, ¹⁰ Ap aleer me kap, me wilikapadan lolekon duen mom en me kaujedar i. ¹¹ Wajan jota men Krik, jota Juj, jota jirkomjaij, pil jota jirkomjaij, jota men liki, jota Jite, jota ladu o jota me maioda men, a Krijtuj eta me kotikot ni karoj. ¹² Pwil po omail duen en Kot a pilidar akan, me jaraui o kompok, limpok en nan *monion*, o kadek, o karakarak, o opampap, o kanonama, ¹³ Apwali amen amen, o mak pena, ma amen kainjenjuedi amen, duen Krijtuj kotin mak *on* komail er, iduen komail. ¹⁴ O moneki limpok, me ora pena kamau pokon. ¹⁵ O popol en Krijtuj en kaunda nan *monion* omail, me komail pil paeker pena ni war ta ieu, o komail danke. ¹⁶ Komail nantion dodokiki majan en Krijtuj nan pun omail ni lolekon karoj; padapadaki o panapanau komail pena, ki pjalm, o kaul en kapin, o kaul nenin, o kakaul *on* Kot nan *monion* omail ki mak. ¹⁷ O karoj, me komail kin wia ni lokaia, o wiawia kan, en wiada ni mar en Kaun lejuj, o danke Kot o Jam pweki i. ¹⁸ Komail li akan udi *on* omail warok kan ni Kaun o, duen me kon *on*. ¹⁹ Komail ol akan, pok *on* omail warok kan o der makar pa 'rail. ²⁰ Komail jeri kan, peiki *on* me wia komail da ni meakaroj, pwe i me kon *on* Kaun o. ²¹ Komail jam akan, der kamakar mal noumail jeri kan, pwe ren der jan komail la. ²² Komail ladu kan, peiki *on* omail jaurmaj ni uduk ni meakaroj kaidin ni dodok mon aramaj, pwen konekon ren aramaj, a ni impimpai en *monion* o, o lan Kaun o. ²³ O karoj, me komail wiada en lolm *on* wiada, dueta *on* Kaun o a kaidin *on* aramaj akan. ²⁴ Ap aja, me komail pan ale katin en jojo ren Kaun o, pwe komail kin papa Kaun Krijtuj. ²⁵ A me wia japun, pan pein pukoki japun me a wiadar pwe Kot jota kin lipilipil aramaj amen.

4

¹ KOMAIL jaumaj akan, pwain *on* omail ladu kan me pun o me mau, pwe komail aja, me pil omail Jaumaj kotikot nanlan. ² Podidi *on* kapakap o majamajan o danke. ³ O pil kapakapa kin kit, pwe Kot en kotin ritinidan kit wanim en majan eu, en kaweweda en Krijtuj a me rir kot, me nai jali kidier, ⁴ Pwe i en kaparoki duen me pun. ⁵ Kekeid lelapok wei mon men liki kan, kadokedoke anjau mau. ⁶ Omail kajoi en wiaui ni mak o doleki jol anjau karoj, pwe komail en ajada, duen me komail pun japenki amen amen. ⁷ Ri atail kompok Tikikuj o papa lelapok o ladu en Kaun amen pan kaire kin komail ir ai karoj. ⁸ Pwe i me i kadar won komail er, pwen aja ir omail, o kamait *monion* omail, ⁹ Onejimuj pil *ian* i, i ri atail lelapok kompok amen, me kij omail. Ira pan kaire kin komail karoj, me wiauiet met. ¹⁰ Arijtarkuj, me *ian* ia jalidi, kin ranamau won komail, o Markuj nain ri en Parnapaj pwe komail ale er kujoned akan duen i; a lao pwara won komail, komail kajamo i; ¹¹ O Iejuj, me ad a Iujt, me kijan jirkomjaij. Irail eta ai warok en dodok ni wein Kot; ira me kamait pa i. ¹² Epapraj, me kij omail, o me ladun Krijtuj Iejuj amen, kin ranamau won komail, a *nidinide* jauaja komail ni a kapakap akan kaukaule, pwe komail en dadaurata o unjokila o direki kupur en Kot. ¹³ Nai me kadede i, me a porijok meled ni a apapwali komail o irail nan Laodijea o Irapolij. ¹⁴ En jaunwini Lukaj kompok o Demaj ara ranamau won komail. ¹⁵ Ranamau won ri atail akan en Laodijea o Nimpaj o momodijou nan im a. ¹⁶ A kijin likau kij et lao wadawader re omail, komail kanaion, pwen pil wadawad ren momodijou en Laodijea, o komail pil pan wadok, me i kadaralan Laodijea. ¹⁷ Komail indai *on* Arkipuj: Kanekanai *on* dodok, me koe aleer *jan* ren Kaun o, pwe koe en kapwaiada. ¹⁸ Iet nai Pauluj intinki pa i ai ranamau. Tamatamanda ai jalidi. Mak en mimieta re omail!

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU KAIEU ON MEN TEJALONIK.

¹ PAULUJ, o Jilwanuj, o Timoteuj *on* momodijou en Tejalonik, me ren Kot Jam o Kaun Iejuj Krijtuj. Mak o popol en mi re omail! ² Je kin poden danke Kot ki komail karoj o tamataman kin komail ni at kapakap akan. ³ O je kin tamatamanda omail wiawia kan ni pojon, o omail dodok ni limpok, o omail *kanonama* ni kaporoporeki atail Kaun Iejuj Krijtuj janjal *on* Kot o Jam atail. ⁴ Pwe ri ai kan o kompoke pan Kot akan, je aja duen omail lipilipil re a, ⁵ Pwe at ronamau lel *on* komail er, kaidin nin lokaia ta, a pil ni manaman o Nen jarau, o ni kamelelepa kaulap, pwe komail aja *jon* en aramaj da kit re omail pweki komail. ⁶ A komail ale *janer* kit o *jan* Kaun o, ni omail aleer majan o ni kamekam kaulap o ni peren en Nen jarau. ⁷ Komail wialar kilel en *jaulan* karoj mi Majetonien o Akaia. ⁸ Pwe *jan* re omail majan en Kaun o kaparaparalar, kaidin nan Majetonien o Akaia eta, pwe pil waja karoj omail pojon Kot lokila ia; ari, jolar me je pan inda. ⁹ Pwe pein irail kaire kin kit, duen at *pwaralan* komail me pwaida, o duen omail wuki *on* Kot *jan* dikedik en ani kan, pwen papan Kot, me udan maur o mel. ¹⁰ O auiaui japwilim a Ol *jan* nanlan, me a kotin kaiajada *jan* ren me melar akan, Iejuj, me kotin dore kitail *jan* ni *onion* en Kot, me pan janjaldo.

2

¹ PWE pein komail aja, ri ai kan, duen at *pwaralan* komail kaidin me jo kadepa. ² A murin at kamekam nan Pilipi o at kalokolok waja o, duen me komail aja, kit aimaki atail Kot padaki *on* komail ronamau en Kot ni apwal laud. ³ Pwe at panapanau komail jota wiaui ni kotaue, de jamin, de widin. ⁴ Pwe duen kit ale *jan* ren Kot en padaki ronamau, iduen at padak kin wiaui, kaidin pwen konekonlar ren aramaj akan, a Kot me kotin kajauia

monion it. ⁵ Jota eu anjau me je *linkapina* komail, duen me komail aja, de norok kapwa, Kot me jaunkadede en mepukat. ⁶ Je pil jota rapaki konekon ren aramaj akan, ma re omail de ren akai. A je pan kak katoutoui komail, pwe kit wanporon en Krijtij akan. ⁷ Ari jo, kit kin materok nan *pun* omail dueta li en kamait amen, me kin apwali na jeri kan. ⁸ Iduen at *non* kin komail mel, je mauki katunole kin komail ronamau en Kot, a kaidin i eta, a pein maur at, pwe komail wialar kompoke pat. ⁹ Ri ai kan, komail kin tamanda duen at dodok o at apwal akan. Pwe je dodok ni ran o ni *pon*, pwen der katoutoui amen komail, o je padaki *on* komail ronamau en Kot. ¹⁰ Komail o Kot at jaunkadede duen at makelekel, o *pun*, o inen re omail me pojon akan. ¹¹ O duen komail aja, me kit panau o kamekamait amen amen re omail dueta papa men wiai *on* na jeri kan. ¹² O je padaki *on* komail er, me komail en alu inen wei ta, duen me kon *on* Kot, me kotin molipe komail *on* pein a wei o pein a linan. ¹³ I me je kin poden danke Kot, pwe ni omail aleer majan en Kot, komail aleer kaidin dueta padak en aramaj akan, pwe dueta majan en Kot mel, me pil kin dodok nan lol omail me pojon akan. ¹⁴ Pwe ri ai kan, komail ale *janer* momodijou en Kot akan nan Iudaa ren Krijtuj Iejuj; pwe komail kamekame ren toun omail wei, dueta irail me kamekame ren Juj akan. ¹⁵ Me pil kamatalar Kaun Iejuj, o *jaukop* akan, me re kaloke, o re jota konekon ren Kot, o re kin *palian* aramaj akan karoj. ¹⁶ O re kainapwi *jan* kit, ender padak *on* men liki kan, pwe ren der maurela, pwe re kin kadirela dip arail anjau karoj, a *onion* mi po 'rail. ¹⁷ A kit ri ai kan ni at doo wei *jan* komail anjau kij ni pali war at, a kaidin ni *monion* it, je ap *nantion* o *inon ion* mel kilan maj omail. ¹⁸ I me je men *pwar won* komail, *nai* Pauluj pan mepak o pan riapak, a *Jatan* karompa kit. ¹⁹ Pwe ij me kapore pat, de kaperen pat, de *kapina* pat? Kaidin komail mon Kaun patail Iejuj ni a kotido? ²⁰ Pwe komail kalina pat o kaperen pat.

3

¹ I ME je jolar kak nenen la, pwe je

maukida kelepala nan Aten, ² Ap kadar won komail Timoteuj ri atail o papan Kot ni ronamau en Krijtuj, pwen katene komail o kamait komail la iran omail pojon. ³ Pwe jota amen en luet kila kamekam wet, pwe pein komail aja, mepukat kileledier on kitail. ⁴ Pwe ni at mimi re omail, je kokopki don komail kamekam; duen a pwaidar o duen me komail aja. ⁵ I me i jolar kak nenenla, a i ilakila, pwe i en aja, duen omail pojon, ma men kajonejon jo kajonejon komail, o ma at dodok jota pan dodok mal. ⁶ A metet ni en Timoteuj pwara don kin jan re omail, o padaki on kit ron mau duen omail pojon o limpok, o duen omail tamataman kit anjau karoj, o duen komail men kilan kit, i dueta kit kin inon ion kilan komail. ⁷ Ri ai kan, kit ap kamait kilar komail ni at kamekam o apwal akan ki omail pojon. ⁸ Pwe anjau wet kit maureda, ma komail poden tenedi on Kaun o. ⁹ Pwe ia danke me jen dankeki Kot pweki komail, me pan raj on peren, me je peren kida mon Kot ki komail? ¹⁰ Je kin poden kapakapa kin komail ni pon ni ran o nidinidiki, jen kilan maj omail o kaunjokala omail pojon. ¹¹ Ari, pein Kot, o Jam atail, o atail Kaun Iejuj en kotin kalua kit won komail. ¹² A Kaun o en kotin kanedere komail la o kalaudela omail limpok nan pun omail o on amen amen dueta kit on komail. ¹³ O kotin kateneten monion omail pwen mau melel, ni jarai mon Kot o Jam atail on ni ran en atail Kaun Iejuj, me pan kotido o japwilim a jarai kan karoj ian i.

4

¹ ARI, ri ai kan, je pil poeki re omail o panau kin komail Kaun Iejuj, duen me komail aleer jan kit, o duen me komail en kekeideki wei, o kaperenda Kot, iduen omail kakairida. ² Pwe komail aja duen kujoned akan, me je pan on komail ren Kaun Iejuj. ³ Pwe iet kupur en Kot, omail jarai, pwe komail en liki jan nenek. ⁴ Amen amen en kanai on pein war a, pwen jarai o wau o liki jan inon jued, ⁵ Kaidin ni dender on inon jued duen men liki kan, me jo aja Kot; ⁶ O jota me pan piti de kajapuni on ri a ni meakot, pwe Kaun o pan kotin iki on i, duen me kit inda o

kadede on komail er maj o. ⁷ Pwe Kot jota molipei kitail on jamin, a pwen jarai. ⁸ A ma amen komail pan mamaleki mepukat, kaidin aramaj me a pan mamaleki pwe Kot, me pil kotiki on komail er japwilim a Nen jarai. ⁹ A duen limpok en jaulan, menda i en intinki won komail, pwe pein komail padakki jan ren Kot, me komail en poke pena. ¹⁰ Nan met komail kin wiai on jaulan karoj, me mimi Majetonien pon. A je panau kin komail ri at akan, komail en kakairida. ¹¹ O komail nenenla o inon ion apwali pein omail dodok, kadokeki pein pa omail, duen me je padaki on komail er, ¹² Pwe komail en janjal mau mon me mi liki kan, o komail der mau on amen en apwali komail. ¹³ Ri ai kan, je jota men oki jan komail duen me mairelar akan, pwe komail der injenjued dueta irail, me jota ar kaporopor. ¹⁴ Pwe ma kitail kamelele, me Iejuj matala ap iajadar, nan iduen me mairelar ren Iejuj, Kot pil pan kalua ir ala re a. ¹⁵ Pwe ieteten me je indan komail ni majan en Kaun o, kit me memaureta lao Kaun o pan kotin pwarado, jota pan ko wei mon me mair akan. ¹⁶ Pwe pein Kaun o pan kotido jan nanlan ki majan laud, o kapiti en toulan lapalap amen, o koronete en Kot; me melar akan ren Krijtuj ap pan maureda maj. ¹⁷ Kit me memaureta luadi ap pan ian ir peukadala nan dapok kan, ko on ren Kaun o nan wäwä, kitail ap pan mimieta ren Kaun o kokolata. ¹⁸ Komail ari kamaiteki komail la padak pot et.

5

¹ A DUEN anjau o auer, ri ai kan, menda i en intin won komail. ² Pwe pein komail aja mau, me ran en Kaun o pan pwarado dueta lipirap amen ni pon. ³ Pwe irail lao pan inda: A mui mau, o jota apwal kot mia, i anjau kaupa pan lel on irail dueta li lijean amen; a irail jota pan pitila. ⁴ A komail ri ai kan, jolar mi ni rotorot, pwe ran o de konodi komail duen lipirap amen. ⁵ Komail karoj jeri en marain, o jeri en ran. Kitail jo kijan pon o rotorot. ⁶ Kitail ari ender mamair dueta me tei kan, a kitail en majamajan o daulikin. ⁷ Pwe me mair, kin mamair ni pon, o me jokolar, kin jokolar ni pon. ⁸ A kitail, me kijan ran, en liki jan,

til won nan pere pan marmar en pojon o limpok, o lijoropeki kaporopor pan maur. ⁹ Pwe kaidin *onion*, me Kot kotin kileledi *on* kitail, a jen konodi maur joutuk ki atail Kaun Iejuj Krijtuj, ¹⁰ Me mata kin kitail er, pwe ma kitail papat de mamair, en maur pena re a. ¹¹ Komail ari panau o jauaj pena nan pun omail duen me komail kin wia. ¹² A je poeki re omail, ri ai kan, komail, en apwali me kin dodok nan pun omail, o me kaun komail da pan Kaun o, o me kin panau komail. ¹³ Komail kaka kin ir kaulap ni limpok, pweki ar wiawia; o komail popol pena. ¹⁴ Je panau kin komail, ri ai kan, komail en kapun *on* me katiwo kan, o kamait, me ar pojon tikitik, o apapwali me luet akan, o *kanonama on* karoj. ¹⁵ Komail majamajan, pwe amen ender depukki *on* amen me jued me jued, a en *inon ion* me mau eta nan pun omail o *on* amen amen. ¹⁶ Komail pereperen anjau karoj. ¹⁷ Kapakapta joutuk. ¹⁸ Komail danke ni meakaroj, pwe iduen kupur en Kot ren Krijtuj Iejuj *on* komail. ¹⁹ Der kakundi *Nen*. ²⁰ Der mamaleki deideikop akan. ²¹ Kajojon *on* meakan karoj, ap koledi me mau. ²² Liki jan jon en jued karoj. ²³ A Kot en popol en kajarau komail la kaulap, *nen* omail, o *monion* omail, o war omail en nekinek mau *on* en atail Kaun Iejuj Krijtuj a pwarado. ²⁴ Melel i, me kotin molipe komail er, me pan pil wiada. ²⁵ Ri ai kan kapakapa kin kit. ²⁶ Ranamauki ri at akan karoj metik jarau. ²⁷ I kauki *on* Kaun, me komail pan wadok kijin likau kij et *on* jaulan jarau kan karoj. ²⁸ Mak en atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail!

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU KARIAU ON MEN TEJALONIK.

¹ PAULUJ o Jilwanuj, o Timoteuj *on* momodijou en Tejalonik me ren Kot Jam atail, o atail Kaun Iejuj Krijtuj. ² Mak o popol *jan* ren Kot Jam atail o atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail! ³ Mak eta jen poden danke Kot pweki komail, ri ai kan, pwe omail pojon kin laudela kaulap, o omail limpok pena pwaida kaulap. ⁴ I me kit juai kin komail *on* momodijou en Kot akan pweki omail kanonama o pojon ni omail kalokolok o kamekam, me lel *on* komail. ⁵ Iei me kajanjal pan kadeik *pun* en Kot, komail ap pan kon *on* wein Kot, me komail kamekamki. ⁶ Pwe me *pun* ta *on* Kot en depukki *on* irail me moromorouo *on* komail. ⁷ A komail, me kalokolok, pan *ian* kit meleileila, ni kajale pan Kaun Iejuj *jan* nanlan *ian* japwilim a tounlan manaman akan, ⁸ Janjaldo ni kijiniai umpumpul, kapukapun *on* irail me poponjaja Kot, o *on* irail, me jo peiki *on* ronamau en atail Kaun Iejuj Krijtuj. ⁹ O me pan lokidokilan kamekam joutuk *jan* mon jilan en Kaun o *jan* mon a manaman linan. ¹⁰ Ni a pan kotido o linan kila japwilim a jarai kan, ni ran o, o ujun kin ir karoj, me pojonlar i, pwe komail kamelele atail kadede. ¹¹ I me je kin pil poden kapakapa kin komail, pwe Kot en kotin kakonekon komail *on* paeker o a kotin kaerela omail kapunlol o kapwaiada wiawia en pojon ki manaman. ¹² Pwe mar en atail Kaun Iejuj Krijtuj en kalinanada re omail, o komail en konekonla re a duen mak en atail Kot o atail Kaun Iejuj Krijtuj.

2

¹ JE men poeki re omail ri at akan iran atail Kaun Iejuj Krijtuj a pan kotin pwarado, o atail pan peukedalan i, ² Komail der wukiwuk jili o der wapon kida *nen* eu, de kajoi pot, de kijin likau, me dene kit kadar *won* komail, me dene ran en Kaun o mier. ³ Jota amen en kotau komail la ni meakot. Pwe ran o jota pan

pwarado, lao wiawia en maj more wei *jan*, o aramaj en dip janjal la, nain me jued. ⁴ Me pan palian meakaroj o kajapwilada pein i, en ileila *jan* karoj, me udan Kot de men kaudok kan, A pan mondi nan tanpaj en Kot o mome *on* pein i Kot. ⁵ Komail jota tamanda ni ai mimi re omail, i katiti *on* komail mepukat? ⁶ Ari met komail ajaer, me meakot mia, me kin kapwandela a pan pwarado. ⁷ A rir en japun kan ap mur pwaida met. Ari jo, a mimieta me kin kapwandela, lao a pan poioki wei *jan*; ⁸ I anjau me likin kapun o pan janjaleda, me Kaun Iejuj pan kotin kame kila *an* en jilan i, o kawe kila linan en a pan pwarado. ⁹ I me pan pwara kido mana en Jatan, *ian*aki manaman o kilel akai o kapuriam ni likam kai. ¹⁰ O *ian*aki widin en japun karoj *on* irail, me pan lokidokila, pwe re kan limpok *on* melel, pwe ren dorela. ¹¹ I me Kot kotin mueid *on* irail ni manaman jued eu men kapin ir ada, pwe ren kamelele likam. ¹² Pwe karoj pan pakadeikada me jo kamelele majan melel, a me mauki me japun. ¹³ A mak eta, jen danke Kot anjau karoj pweki komail, ri ai kompok kan, o pwe *jan* nin tapi o Kot me kotin pila kidar komail *on* maur potopot ni jarai la pan Nen o ni pojon melel o. ¹⁴ Pwe *on* mepukat a kotin molipei komail er pan at ronamau, pwe komail en pwaij aneki linan en atail Kaun Iejuj Krijtuj. ¹⁵ Ari ri at akan, tenedi *on* o apwali padak, me komail padakkier, ma *jan* ni kajoi de at kijin likau. ¹⁶ A pein atail Kaun Iejuj Krijtuj o Kot o Jam atail, me pok *on* kitail o kupura *don* kitail kamait joutuk o kapor mau pan mak, ¹⁷ I en kamaitala *monion* omail, o katini komail *on* ni wiawia mau karoj o padak.

3

¹ ARI ri at akan, komail kapakapa kin kit, pwe majan en Kaun o en pwaida o linanla duen a wiauier re omail. ² O pwe kit en japedokala *jan* aramaj jolelapok kan; pwe pojon kaidin pwaij en aramaj karoj. ³ A Kaun o me melel, me pan katene komail o nikid *jan* ni me jued. ⁴ Je kaporoporeki Kaun o re omail, me komail kin dadaurata o pan wiada, me je kakaliki *on* komail er.

⁵ A Kaun o en kotin wiawia monion omail, pwe komail en direki limpok en Kot o kanonama en Krijtuj. ⁶ Ri ai kan, je kakaliki on komail ni mar en atail Kaun Iejuj Krijtuj, me komail en muei jan jaulan karoj, me kin dadaurata padak, me komail roner jan kit. ⁷ Pwe komail aja duen idedauen kit, pwe kit jota wiadar japun nan pun omail. ⁸ O je jota ale jan amen kan at mana, ap jota pwaipwai, pwe je dodok apwal ni pon o ni ran, pwe jen der katoutouki amen komail. ⁹ A kaidin pwe a jota muei on kit, a pwe jen wia kin kit kilel en me komail en alale jan. ¹⁰ Pwe ni at mimi re omail, iet me je kakaliki on komail, meamen me kan wia dodok, a pil jota pan mana. ¹¹ Pwe je roner, me akai mi re omail, me kin weweid ni mejued ni ar jolar kin dodok, a re apwali kijin tiak mal. ¹² Ari, irail me due met, je indai on o panau irail, pan Kaun Iejuj Krijtuj, me irail en dodok, o nenenla o tunole pein kan ar mana. ¹³ A komail, ri ai kan, der panki omail wiawia mau. ¹⁴ A ma amen kan oke at padak nan kijin likau et, i me komail en kileledi, o komail der apwali i, pwe i en namenokela. ¹⁵ A komail der wiaki i imwintiti amen, a jauaja i dueta ri omail amen. ¹⁶ A Kaun en popol en pein kotiti on komail popol anjau karoj o ni jon karoj! Kaun o en kotikot re omail karoj! ¹⁷ Nai Pauluj ranamau ni manin pa i, me kijin likau karoj kilelekidi, iduen ai intin. ¹⁸ Mak en atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omail karoj!

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU KAIEU ON TIMOTEUJ.

¹ PAULUJ wanporon en Iejuj Krijtuj amen pan kujoned en Kot Jaunkamaur patail o Krijtuj Iejuj, me kitail kaporoporeki, ² On Timoteuj nai jeri melel ni pojon mak o limpok, o popol jan ren Kot Jam o Krijtuj Iejuj atail Kaun. ³ Duen ai poeki re om, en mimieta Epijuj ni ai pan kola Majetonien, pwe koe en kapun on akai, ren der wia padak toror. ⁴ Pil der kamelele kajoi mal o padok en di toto, me kareda akamai ap jota jauaja koa dodok en Kot, me tapi jan pojon. ⁵ Pwe aude pan kujoned limpok jan nan monion makelekel, o injen mau, o pojon melel. ⁶ Jan mepukat akai muei janer, rap wuki on poupoulap. ⁷ Re men wiala jaunpadak en kapun, ap jo weweki, me re inda, o me re kin men padaki kausalap. ⁸ A kitail aja, kapun me mau, ma amen jo kajapune. ⁹ O je aja, me jota kapun en wiaui on me pun amen, a on me japun kan, o katiwo kan, o me doo jan Kot akan, o me dipan akan, o me jo jarai kan, o me jan Kot akan, o me kin kaloke jam ar in ar, o me kamela aramaj akan. ¹⁰ O me nenek kan, o me madon jaut on ol oko, o me kin pirap aramaj akan, o me likam kan, o me kaula likam akan, o ma pil meakot mia, me jo kon on padak en kamour. ¹¹ Duen ronamau en linan en Kot iajanai me pan don ia. ¹² I ap danke Krijtuj Iejuj atail Kaun, me kotin kamana ia da o kamelel ia ni a kotin kajapwil ia dan dodok. ¹³ Pwe maj o nai lalaue amen, o kaloke jaulan kan, o lolap amen, ari jo i diaradar mak o, pwe i wiadar mepukat ap jaja o ni ai jopojon. ¹⁴ A mak en atail Kaun me lapalap alar kausalap ni pojon o limpok, me mi ren Krijtuj Iejuj. ¹⁵ Melel lepen kajoi lep, o me mau on kamelele: Krijtuj Iejuj pwara don jappa, pwen dorela me dipan akan; a nai me jued jan karoj. ¹⁶ Ari jo, i diaradar mak o, pwe Iejuj Krijtuj en kotin kajaleda a kanonama lapalap re i, pwe

men kaalemoni on me pan pojon, pwen maur joutuk. ¹⁷ A Nanmarki potopot, me jo kak mor pajan, o jo janjal, i Kot eta. Wau o linan en ko on i potopoteta! Amen. ¹⁸ Kujoned wet i men pan on uk, nai jeri Timoteuj, duen deideikop akan, me wiaui on uk er, pwe ren jauaju uk, en wia pei mau eu, ¹⁹ Ni om dadaurata pojon o kakananai on injen om mau, me akai pein kaje jan irail, ap peila jan nin pojon. ²⁰ Amen irail Imenäu; o amen Alekjander, me panalan Jatan, pwe ren lelapok ki kalokolok, ap jolar lalaue.

2

¹ Iet me i men panai maj: Komail nidinideki o kapakapki, o poekipoeki aramaj akan karoj, o wia danke. ² Kapakapaki nanmarki o jaumaj akan karoj, pwe jen meleilei o injememau, wiawia me kon on Kot o melel. ³ Pwe i me mau o kon on atail Jaunkamaur Kot, ⁴ Me kotin men, aramaj akan karoj en dorela o lolekon kila melel. ⁵ Pwe Kot me ta men o wilia patail me ta men nan pun en Kot o aramaj akan, iet Aramaj Krijtuj Iejuj. ⁶ Me kotin wiala en aramaj karoj ar men pwaipwai, kadede en met, en lolok jili ni anjau me kon on. ⁷ I me i wia kila jaunfair o wanporon amen, i kin lokaia melel o jo likam, o jaunpadak on men liki kan ni pojon o melel. ⁸ I me i men, ol akan en kapakap ni waja karoj, ni ar pokada pa ar jarai, jo makar o jo peikajal. ⁹ Pil dueta li akan, ren kapwadeki likau makelekel o lelapok, o tiak mau, a kaidin ni inid pit en mona, de kold, de manaman akan, de likau linan, ¹⁰ A me kon on li akan, me men kajaleda ar majak Kot ni ar wiawia mau kan. ¹¹ Li akan en nenenla, ap padapadakki ni tiak en impimpai. ¹² I jota mueid on li amen, en wiada padak, de kaunda ol, a en nenenla. ¹³ Pwe Adam me wiaui maj, a muri Ewa. ¹⁴ A kaidin Adam, me katiamaula, a li o me katiamaular, ap pupedi ni me japun. ¹⁵ A a pan dorela ni a naitik ma a pan podidi on pojon, o limpok, o jarai, o tiak mau.

3

¹ MELEL kajoi pot et: Ma amen rapaki koa en pijop, a kin inon ion wiawia mau eu.

² A pijop o en pun, o warok en li ta men, o jo koweï kodo, a lelapok, o tiak mau, o apwali men kairu, o koiok *on* padak; ³ A der kamom joko, o jo pamara, a en materok, o der *inon ion* akamai, o der pok *on* moni. ⁴ Me kin kaunda mau pein toun im a, o me na jeri kan kin peiki *on* ni tiak pun. ⁵ A ma amen, me jokoiok *on* kaunda pein toun im a, iaduen a pan kak kaunda momodijou en Kot? ⁶ Pil kaidin *jaulan* kap amen, pwe a ende aklapalap, ap lodi *on* kadeik en tewil. ⁷ O en pil kalok mau ren me mi liki, pwe a de lodi *on* kanamenok o katikatiamau pan tewil. ⁸ Pil dueta jaunkoa kan en lelapok, jo lo riapot, jo kamom joko, jo noroke moni. ⁹ Me kin kolekol nan injen arail makelekel rir en pojon. ¹⁰ Mepukat en kajojonla maj, irail ap pan papa, ma irail me pun. ¹¹ Pil dueta en jaunkoa ar warok kan, ren wia me kon *on*, o jo likinekine, o jo koweï kodo, o meel ni meakaroj. ¹² Jaunkoa kan en warok en li ta men o ren kaunda mau nair jeri kan o toun im arail. ¹³ A me papa mau, kin kalok maui pein irail, o re pan pereperenki meel pojon me mi ren Krijtuj Iejuj. ¹⁴ Mepukat i intin won uk, o i kaporoporeki, me i pan pwarala re om madan. ¹⁵ A ma i pwapwand, koe en aja duen me koe pan wia nan tanpaj en Kot, iei momodijou en Kot iei aj, o ur o pajon en meel. ¹⁶ Meid lapalap rir en pai ren Kot: Kot janjaleda ni uduk, ap diarokada me pun amen ren *Nen*, ap pwaralan tounlan kan, ap lolok *on* men liki kan, ap kamelelar ren toun jappa, ap peukadalan waja linan.

4

¹ A *NEN* me kotin kokop meel, ni imwin kua akai pan pupe wei jan pojon, ap id wuki *on nen* widin o padak en tewil akan, ² Me kin janjale mau ki liki, ap likilikam o injen arail kakaluakalar ki kijin mata karakar. ³ Re kin inapwiedi kapapaud, o dene ren liki jan jon en mana, me Kot kotin wiadan irail, me danke, o pojon, o dedekila meel o. ⁴ Pwe audepa karoj, en Kot me mau, o jota meakot me mal, ma aramaj pan tunole ap danke. ⁵ Pwe a pan kajaraui kila majan Kot o kapakap. ⁶ Ma koe pan padaki *on* ri atail akan, koe ap pan papa en Krijtuj

Iejuj mau amen, me kin keleki majan en pojon o padak mau, me koe dadaureta mau lel met. ⁷ A koe en kan kajoi likam en li laud akai o kaianeki pein uk me kon *on* Kot. ⁸ Pwe kaiane kin uk pali war, a jota non katepa, a meid mau paieki Kot ni meakaroj, pwe iei kaporopor en maur et o pil maur kokodo. ⁹ Nan meel kajoi pot et o a war *on* kitail en apwaliela. ¹⁰ Pwe iet me je kin dodok *on* o kalokolokki, at kaporoporeki Kot iei aj, me Jaunkamaur en aramaj akan karoj, a maj *on* irail me pojon. ¹¹ Mepukat koe en katitiki o kaukaweweki. ¹² Jota amen me pan mamaleki om man-akap, a wiala men kaalemoni *on* jaulan kan, ni om lokaia o wiawia kan, o limpok, o pojon, o makelekel. ¹³ O nantion wadok, o panau, o padak lao i pan pwar wei. ¹⁴ Der kajamal la pai en mak o, me koe aleer ki deideikop o ni en jaunkoa kan ar pwil pa ar po om. ¹⁵ Koe en podidi o jopijokki mepukat, pwe om lolekon en janjal *on* karoj. ¹⁶ Kalaka pein uk o padak o, tenedi *on* jon pukat, pwe ma koe pan wiada due, koe ap pan dorela pein uk o pil, me kin ron uk.

5

¹ KOE der lokaia kelail *on* ol laud amen, a panau i due jam amen, a me pulepul due ri om akan, ² Li laud due in akan, a me pulepul due ri om li akan ni makelekel meel. ³ Kakaki li odi kan, me li odi meel. ⁴ A ma li odi na jeri kan mia, de wa en na jeri ko, re pan padakki maj apwali pein ar penainai, o depuk *on* ar papa o nono, pwe i me mau o kon *on* Kot. ⁵ A iet li odi meel amen, me kelep, me kin kaporoporeki Kot, o podidi *on* nidinid o kapakap akan ni pon o ni ran. ⁶ A me kin kapwaiada a *inon* jued nan i melar ni a memaur. ⁷ Mepukat pada-padaki, pwe ren jota karaunepa. ⁸ A ma amen jota kin apwali na kan, a maj toun im a kan, i me kajela pojon, o a jued jan me jopojon amen. ⁹ Li odi men pan kileledi, ma a jota pulepul jan jaunpar woneijok o ma a warok en ol ta men. ¹⁰ O me kalok mau ki a wiawia mau, o me wiada jeri, o me apwali men kairu, o me widen nä en jarau kan, o me kadek *on* me kamekame kan, o me kapwaiada *jon* en wiawia mau

karoj. ¹¹ A der tuki *on* li odi pulepul akan, pwe irail lao inon wei *jan* Krijtuj, re men pur *on* papaud. ¹² A irail pan pakadeikada, pwe re muei *janer* tapin pojon. ¹³ A re pil ponkake o papan jili im akan, a kaidin ponkaka ta, pwe re pil poupou jili, o pil uja jili en amen a wiawia, o ar lokelokaia me jota mau. ¹⁴ A i men, li odi pulepul en papaud, o naitik, o apwali im ar, o der kare *on* me jued o, en lalaue. ¹⁵ Pwe akai me wuki wei, wuki *on* Jatan. ¹⁶ A ma li odi men mi ren ol me pojon amen de ren li me pojon amen, a en pein apapwali i o der katoutoui momodijou, pwen itar *on* me li odi melel. ¹⁷ Jaunkoa kan me kin dodok mau, pan waunla melel, ir me kin jauaja ni padak o kawewe. ¹⁸ Pwe kijin likau o majani: Koe der penadi au en kau ol, me tiakedi wan wit. O toun dodok me war *on* pwain en dodok. ¹⁹ Karaun pan jaunkoa men der kamelele, ma jo jaunkadede riamen de jilimen mia. ²⁰ Ir me wia dip, kapun *on* mon karoj, pwe me tei kan en majakala. ²¹ I kakaliki *on* uk mon Kot Krijtuj Iejuj o tounlan lipilipil akan, koe en wiada mepukat, o jo lipilipil, o jo pwen konekon ren aramaj. ²² Der madan pokadan pon amen pa om, o pil der dipane kila dip en amen kai, a pein koe en makelekel. ²³ Koe der nim pil, a wain kij me kon *on* kaped om o pweki om jomau pan pak toto. ²⁴ Dip en akai aramaj me janjal ap mau *on* kadeikada anjau wet, a dip en me tei kan pan janjal eu ran. ²⁵ Pil dueta en akai ar wiawia mau me janjal metet, a me tei kan jota kak rirala.

6

¹ LADU kan karoj en wauneki melel ar jaumaj akan, pwe mar en Kot o lamalam der lalauela. ² A irail me ar jaumaj akan kin pojon ren der mamale kin ir aki ar jaulan, a mak eta ren peiki *on* irail, pweki ar lelapok o kompokelar. Mepukat pada-padakiki o panauiki. ³ A ma amen kin wia eu padak toror, o a jota pan dadaurata majan mau en atail Kaun Iejuj Krijtuj o lamalam, me kon *on* Kot, ⁴ Nan a aklapalap o jota weweki meakot, a jomauki akamai o lokaia jued, me kin kareda peirin, kapei

lokaia, lalaue, o karaune mal. ⁵ O jon en akamai en aramaj akan, me kin juedela ni lol arail, re liki *jan* melel, re kiki *on*, me pai ren Kot pan kareda kapwa. ⁶ A pai ren Kot o lolapot, iei me pai kajampwalia. ⁷ Pwe jota, me kitail wa don jappa a janjal, me kitail pil jota pan wawei *jan* meakot. ⁸ A ma kan atail kijin mana o at likau mia, kitail en injenemaui. ⁹ A irail, me inon ion kapwapwala, pan lodi *on* jonejon, o kotauepa kan, o inon jued, o kamatok, me kakirdilan aramaj akan, wajan kamekam o jued. ¹⁰ Pwe limpok *on* moni me tapin jon jued karoj, me akai inon ion, rap jalonala *jan* pojon o kare *on* pein irail kamadak toto. ¹¹ A koe aramaj en Kot amen, *tan* wei *jan* mepukat, a inon ion me pun o pai ren Kot, pojon, limpok, kanonama, opampap en Nen. ¹² Wiada pei mau en pojon, aneki maur joutuk, me koe pil paeker *on* o kadededa kadede mau o mon jaunkadede toto. ¹³ I kakaliki *on* uk mon Kot, me kotin kamaureda meakaroj o mon Krijtuj Iejuj, me kotin kadededa mon Pontiuju Pilatuj kadede mau o. ¹⁴ Koe en kanikid kujoned, o jo jamin, o jo japun, lao en atail Kaun Iejuj Krijtuj a kotin pwarado, ¹⁵ Me Kaun iajanai pan kajanjaleda ni a anjau, iei Nanmarki en nanmarki kan o Kaun en kaun akan, ¹⁶ Pwe i eta ieiaj joutuk, me kotikot nan marain, me jota meamen kak *on*, me jota aramaj kilaner, o jo kak kilan, i en waunla manaman joutuk! Amen. ¹⁷ Koe en kapun *on* me kapwapwaki dipijou en jappa et, me re der aklapalap o pil der kaporoporeki kapwa jomelel, a Kot, me kupurai *on* kitail japan meakan karoj, pwe kitail en paie kida. ¹⁸ Irail en dadaureta ni arail wiawia mau kan, o ren rokekila dok mau kan, o nek pajan, o japan men jauaja. ¹⁹ Wiawia *on* pein irail pajon mau eu o ki pena *on* anjau kokodo pwe irail en konodi maur melel. ²⁰ O Timoteuj, pereki pai, me panalan re om, ni om liki *jan* poupou mal kai o padak likam en me aklolekon. ²¹ Me akai lodi *on* ap jalonala *jan* pojon. Mak o en me re om!

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU KARIAU ON TIMOTEUJ.

¹ PAULUJ, wanporon en Iejuj Krijtuj pan kupur en Kot, duen inau en maur ren Krijtuj Iejuj. ² On Timoteuj nai jeri kompoke pai: Mak o kapunlol, o popol jan ren Kot Jam, o Krijtuj Iejuj atail Kaun en mi re om. ³ I danke Kot, me i kin papaki injen ai min jan ren jam ai ko maj due i kin poden lamelame uk ni ai kapakap akan ni pon o nin ran. ⁴ O inon ion kilan uk ni ai tamatamanta duen om janejan, pwe i en direki peren. ⁵ O ni ai tamanda pojon melel, me mi re om, me mi maj ren in om liakalap Loij o in om Oinike o i aja, me a pil mi lol om. ⁶ Ari, i me i men kataman kin uk, koe en kamakamaur pai en Kot, me mi lol om ki pwil pa i kat po om, ⁷ Pwe Kot jota kotiki on kitail nen en majak, a en manaman, o limpok o lelapok. ⁸ Koe ari der namenokki om kadedeki atail Kaun, de nai japwilim a jalidi men, a koe en ian ia kamekameki ronamau duen manaman en Kot. ⁹ Me kotin kamaur kitail da o worone kin kitail woron jarau, kaidin iran atail wiawia kan, a pweki pein a kupur o mak me a kotin kupura on kitail ren Krijtuj Iejuj mon tapin kaua. ¹⁰ A majan wet a janjaleda ni en atail Jaunkamaur Iejuj Krijtuj, me kotin kapuiala mana en mela, ap kapwareda maur o jo mor pajan ki ronamau. ¹¹ I me i kajapwiladan, pwen jaunkair o wanporon, o jaunpadak en men liki kan. ¹² I me i pil kin kalokolok ki. A i jota kin namenok kila, pwe i aja me i kin kamelele; o i aja, me a kak nekinekid ai pai, me i aleer, lao lei ran o. ¹³ Dadaurata jon en padak en kamaur, me koe ron jan ia er, o pojon o limpok ren Krijtuj Iejuj. ¹⁴ Pai mau o me pwilidier re om, pera ki Nen jarau, me kotikot lol atail. ¹⁵ Koe aja, me irail karoj, me mi Ajien, wuki jan ia; kijan ir Pikeluj o Ermokenej. ¹⁶ Kaun o en kotin maki on toun im en Onejiporuj, pwe pan pak toto a kadek on ia, o a jota namenok ki ai jal mata. ¹⁷ Pwe ni a mi Rom, a nantion rapa kin ia, ap diar ia da. ¹⁸ Kaun o en kotin kupura on i kalanan en Kaun o

ni ran kokodo. A koe aja mau, duen a papanan Epijij.

2

¹ ARI nai jeri keleki mak o, me mi ren Krijtuj Iejuj. ² O me koe roner jan ia impan jaunkadede toto, koe en ujai on aramaj lelapok kan, me koiok on padaki me tei kan. ³ Koe ian ia kamekam duen jaunpei en Krijtuj Iejuj mau amen. ⁴ Jaunpei amen jota kin kadoki pein kan a mana, pwen kon on me ale i. ⁵ O ma amen pan weir, a jota pan ale katin, ma a jota weir mau. ⁶ A jaumat amen, me kin japajap en tunole maj wa kan. ⁷ Madamadaue duen me i inda, pwe Kaun o pan kotin kalolekon kin uk ni meakaroj. ⁸ Tamataman Iejuj Krijtuj, me iajada jan ren me melar akan, kadaudok en Dawid duen ai ronamau, ⁹ Me i kamekameki o jalikidi dueta me jued amen, a majan en Kot me jo jali-dier. ¹⁰ Mepukat karoj i kin kamekameki me piladar akan, pwe ren pil konodi maur joutuk ren Krijtuj Iejuj ianaki a linan joutuk ¹¹ Meid melel, ma kitail ian matala, kitail pil pan ian ieiajata; ¹² Ma kitail dadaurata, kitail pan ian kaunda; ma kitail ponjaja, a pil pan ponjaja kitail; ¹³ Ma kitail jota pan dadaurata, a pan kotin melel weita, pwe a jo kak kalikame pein i. ¹⁴ Kataman kin irail mepukat, kadede on irail mon Kaun o, ren der akamai ki jip en lokaia kan, me jota pan katepai on meakot, pwe a pan kajapune ir ala, me karon akan. ¹⁵ Nantion konekonela ren Kot dueta toun dodok amen, me jo karepen namenokala mia, me kin padak weita pun majan melel. ¹⁶ A koe en kan poupou mal akan, pwe ar japun pan lapalapala. ¹⁷ Arail padak me pan paraparada due kinj. Kijan irail Imenauj o Piletuj, ¹⁸ Me pirok jan melel ni a inda me dene mauredan aramaj wiauier, rap kawela pojon en akai. ¹⁹ A pajan en Kot pan duedueta, a iet kilel: Kaun o kotin mani japwilim a kan, o: Karoj, me aja mar en Kaun o, en mui jan me japun. ²⁰ Nan im lapalap kaidin dal kold o jilper eta me mia, pwe pil dal tuka o dal pwel, akai men kalinan, o akai kaidin men kalinan. ²¹ A ma amen pan mui jan jon en aramaj due met, a pan rajon dal men kalinan me

kajarauiala, o katepa *on* Kaun o mau *on* *jon* en wiawia mau karoj. ²² Tan wei *jan* inon jued en manakap, ap tan won pun, o pojon o limpok, o popol ianaki karoj, me kin kapakapaki *on* Kaun o *jan* nan monion ar makelekel; ²³ A padak mal o likam kan kan, pwe koe aja, me re pan naitikada akamai. ²⁴ Ladu en Kaun men ender akamai, a en kadek *on* karoj, o koiok *on* padak o kanonama *on* me jued akan. ²⁵ O opampap ni a kapun *on* me katiwo kan, pwe ele Kot pan kotin jauaja ir, pwe ren wukilan lolekon en melez. ²⁶ O ren pil piti *jan* ni injar en tewil, me a injara kin ir di *on* injen a.

3

¹ A IET me koe en aja, ni imwi en ran akan anjau apwal pan pwaida. ² Pwe aramaj akan pan kajampwaleki pein irail, o norok moni, o ponmaju, o aklapalap, o lalaue, o jota peiki *on* me wia ir adar, o jo danke, o me jued. ³ O jempok, o jaja mak, o likinekine, o weit, o jo kadek, jo pok *on* me mau kan, ⁴ O me kin panala me jarau, o me katil la, o kala, o inon ion me jued mon Kot. ⁵ Me janjalki lelapok ap jaja a manaman; mwei wei *jan* mepukat. ⁶ Pwe akai irail kin wailon *on* nan im akan o kaloedi li akai, me toutouki dip, o me inon jued kin kaua ir jili. ⁷ Me kin jukujukul anjau karoj, ap jota lolekon kila melez. ⁸ A duen lanej o Iamprej palian Mojej, iduen mepukat kin palian melez, i *jon* en aramaj akan me juedelar ni lol arail, o me jota mau *on* pojon. ⁹ A re jota pan pwaida, pwe ar lolepon pan janjal *on* karoj dueta a wiauier ren irail. ¹⁰ A koe ale *jan* ai padak o ai tiak, o ai lamalam o pojon, o dadaurata, o limpok, o kanonama, ¹¹ O kamekam akan, o kalokolok kan, me lel *on* ia nan Antiokien, o Ikonien, o Lijtra; *jon* en kalokolok toto, me lel *on* ia. A Kaun o kotin dore ia lar *jan* ir karoj. ¹² A karoj me men dadaurata duen me kon *on* Kot ren Krijtuj Iejuj, pan kamekameki. ¹³ A aramaj jued o malaun akan pan kakairida ni ar jued, irail pan kotaue aramaj akan o re pan kotaue irail. ¹⁴ A koe dadaurata, me koe padakkier pwe koe ajaer, me koe padakki *jan* er. ¹⁵ O koe aja kijin likau jarau kan *jan* ni om jeri, me kak kalolekoni uk *on* maur potopot ki

pojon me mi ren Krijtuj Iejuj. ¹⁶ Pwe majan en kijin likau kan karoj tapi *jan* ren Nen en Kot, me mau *on* padak, o kapun, o kamau, o kainene *on* me pun. ¹⁷ Pwe aramaj en Kot en unjokela o koiok *on* wiawia mau karoj.

4

¹ I KAKALIKI *on* uk melez mon Kot o Krijtuj Iejuj, me pan kadeikada me maur o me melar akan ni a pan kotido ni a wei, ² Padaki majan nantion eta ni anjau mau o ni anjau me jued kajaleda dip, o kapunada, o panau ni kanonama, o kaukawewe. ³ Pwe eu anjau kokodo re jota pan mauki padak en kamaur, a duen pein arail inon kajapwilada jaunpadak kai, me pan wiada padak duen me re mauki. ⁴ O re pan kawuki *jan* melez jalon arail, ap kawuki *on* kajoi mal akan. ⁵ A koe en majamajan ni meakaroj. Peren ki kamekam, kapwaiada wiawia en wanporon amen. Kapwaiada mau om koa. ⁶ Metet nai kamekamela o anjau en ai mela leler. ⁷ I wiadar pei mau eu, i kanikielar ai weir en tan, i dadaurata pojon. ⁸ Ari, nin en me pun nekinek *on* ia, me Kaun o pan kotiki *on* ia ni ran o, iei jaunkapun pun, a kaidin *on* nai ta, pwe *on* karoj, me anane a pwarado. ⁹ Kaporijokki uk, pwen madan kodo re i. ¹⁰ Pwe Demaj me kaje ia lar pwe a pok *on* jappa et, ap jamalaner Tejalonik, Krejenj Kalejia, Tituj Dalmatien, ¹¹ Lukaj eta mi re i, ukada Markuj, pwen ian kodo met, pwe a katepa *on* ia ni ai dodok. ¹² A Tikikuj i kadaralan Epijuij. ¹³ Likau pup, me i pwilikidier Troaj ren Karpuij, wado ni om pan pwarado, o puk kan o kijin likau kan. ¹⁴ Alekjander jaunmata wia *on* ia me jued toto, Kaun o en kotin depuk *on* i duen a wiawia kan! ¹⁵ Koe pil kalaka i, pwe a kin nantion palian at padak. ¹⁶ Ni tapin ai pan pakadeikada, jota amen me jauaja, pwe karoj tan *jan* ia, mepukat ender pwaipwai *on* irail. ¹⁷ A Kaun o kotin ieian ia o kamana ia da, pwe i en kak kanikiela ai padapadak o men liki kan karoj en ron. I dorelar *jan* au en laien. ¹⁸ A Kaun o pan kotin kapit ia la *jan* ni wiawia jued karoj, o kotin kalua won ia wein nanlan, i en linan kokolata! Amen. ¹⁹ Ranamau, won Prijka o Akwila o toun im en Onejiporuij. ²⁰ Erajtuji mondi Korint, a

Tropimuj jomaudar, i ap pwilikidi Miletuj.
²¹ Kaporijokki uk, pwen kodo mon anjaun kapau. En Eupuluj a ranamau won uk, o pil en Pudenj, o Linuj, o Klaudia, o ri atail karoj. ²² Kaun o en kotikot ni nen om! Mak en mi re omail!

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU ON TITUJ.

¹ PAULUJ ladun Kot o wanporon en Iejuj Krijtuj amen, duen pojón en me pilipildar en Kot akan o duen erpit en me lelel *on* pai ren Kot; ² O kaporoporeki maur joutuk, me Kot jo likam inaukidar mon tapin kaua. ³ A ni a anjau a kotin kajanjaledar a majan ki padak, me ko *on* ia, duen kujoned en Kot atail Jaunkamaur. ⁴ *On* Tituj nai jeri melel ni ata pojón ta ieu: Mak o popol *jan* ren Kot Jam o Krijtuj Iejuj atail Jaunkamaur en mi re om! ⁵ Iet karepen ai kamodan uk edi Kreta, pwe koe en kapwaiada, me kaikenta wiauiet o kajapwilada jaunkoa kan ni kanim karoj, due i kakaliki *on* uk. ⁶ Jaunkoa amen en indand mau, o warok en li ta men, o me na jeri kan pojónla, o jo kaindandeki, me re kamom de jopeik. ⁷ Pwe pijop en punla, duen jaunkoa en Kot amen, der katiwo, der purianikom, der kamom wain, der pamara, der norok moni. ⁸ A ren apwali men kairu o pok *on* me mau, o kanonama, o pun, o jarau, o makelekel. ⁹ Kolekoleta majan, me udan pun o koiok *on* padak, pwen kak *on* panauiki padak en kamaur o kapun *on* me katiwo kan. ¹⁰ Pwe ir me toto me malaun o kapei lokaia o me kaweid japun, iet eten, kijan men jirkomjaij. ¹¹ Me mau *on* au ar en pinapinla, pwe re kin kawukila toun im toto, o me kin padapadaki, me jota mau, pweki moni. ¹² Amen irail, pein arail jaukop amen inda: Men Kreta me kalap likam, man jued o laualo, nain mana. ¹³ Kadede pot et me melel. Ari, i me koe en kapun kelail *on* irail, pwe ren kelailada ni pojón. ¹⁴ O ren der injenoki en Juj oko ar kajoi mal akan o kujoned en aramaj akan, me mui *jan* melel. ¹⁵ Karoj me kon *on* makelekel akan, a jota me kon *on* me jamin o jo pojón akan, pwe arail lamelame o pil injen arail me jamin. ¹⁶ Re kin inda, me re aja Kot, a ni ar wiawia kan re kin ponjaja i. Irail meid jued, o jopeik, o jo koiok *on* jon en wiawia mau karoj.

2

¹ A KOE en padapadakeki duen me kon *on* lamalam en kamaur. ² Padaki *on* ol ma kan, ren der wukiwuk jili, a ren indand mau o *nenin*, o kelail ni pojón, o ni limpok, o ni kanonama. ³ Pil dueta li ma kan, ren wiawia duen me kon *on* jarau kan, ren der likineki der lidun wain, a ren jaunpadak en me mau, ⁴ Pwe ren panau li pulepul akan, en apapwali ar paud o pok *on* nair jeri kan. ⁵ Ren lelapok, min, apwali nan im ar akan, kadek, peiki *on* ar warok kan, pwe majan en Kot ender lalauela. ⁶ Pil dueta manakap akan, panau ir, ren lelapok. ⁷ Ni wiawia mau kan karoj koe kajaleda pein uk kaalemoni mau amen, ni om padak melel o lelapok. ⁸ Kida padak en kamaur o namenokala, pwe me palian kitail en namenokala, o jota diar me jued kot men karaune kitail. ⁹ Padaki *on* ladu kan, me ren peiki *on* ar jaumaj ni meakaroj ren kaperen ir ada, o ren der katiwo. ¹⁰ Ren der pirap, a irail en mau o melel *on* irail, pwe ren kalinanada lamalam en Kot atail Jaunkamaur ni meakaroj. ¹¹ Pwe mak en Kot pwarado kamaureda aramaj akan karoj. ¹² O padapadaki *on* kitail, me kitail en mui *jan* meakan me doo *jan* Kot o inon jued en jappa, ap lelapok, o pun, o dadau-reta me kon *on* ni jappa et. ¹³ O auiauiki kapor mau, o janjal linan en atail Kot lapalap o atail Jaunkamaur Krijtuj Iejuj. ¹⁴ Me jokonpaudeki pein i ki kitail, pwen dore *jan* kitail japun karoj, o kamakelekel *on* pein i aramaj, me a pan japwilim aneki, me kin nantion wiawia mau karoj. ¹⁵ Mepukat padake kida, o panauiki, o kapun kelail *on*; jota amen me pan mamale kin uk.

3

¹ KATAMAN kin irail ren peiki *on* mon-jap o me manaman akan, o ren apwali wiawia mau karoj. ² Der lalau amen, der akamai, a en kamantik, o opampap *on* aramaj akan karoj. ³ Pwe kitail pil pweipwei maj o, o jopeik, o jalonala, o papa jon en inon o madon jued akan, kokoa me jued, o peirin, pakailok, o kailonki amen amen. ⁴ A kalanan o limpok en Kot atail Jaundor lao pwarado, ⁵ A kotin dore kitail la kaidin pweki pein atail wiawia pun, a

pein a kupur ki paptaij en kaipwi kap o kawilia kap ren Nen jarai. ⁶ Me a kotin kupura don kitail kaulap ren Iejuj Krijtuj atail Jaundor. ⁷ Pwe kitail en pun kila a mak, pwen jojoki maur joutuk duen at kaporopor. ⁸ Melel padak pot et o i men, koe en nantion kaweweda, pwe irail, me pojonla Kot, en kadoke kin ir wiawia mau, mepukat me mau o kon on aramaj akan. ⁹ A liki jan peidok mal akan, o padok en tiak kan, o akamai, o akamai ki kapun, pwe mepukat jota kadepa o me mal. ¹⁰ Aramaj likin panau amen, panau pan mepak de ri-apak ap muei jan i. ¹¹ Pwe koe aja, me i me japun o kin wia dip, a kadeikada pein i. ¹² I lao kadar won uk Artemaj de Tikikuj, koe madan don ia, Nikopolij, pwe i kileledier me i pan kaujon waja o ni anjaun kapau. ¹³ Jaunkawewe Jenaj o Apoloj kadara don ia madan. Jauaja ira, pwe ira de anane meakot. ¹⁴ O naitail akan en porijok o koiokki on wiawia mau, pwe ren der jo wa 'rail. ¹⁵ Karoj, me mi re i, kin ranamau won uk. Ranamau won karoj, me kin pok on kit ni pojon. Mak o en mi re omail karoj!

EN PAULUJ A KIJIN LIKAU ON PILEMON.

¹ PAULUJ jalidi en Krijtuj Iejuj amen, o ri atail Timoteuj *on* Pilemon kompoke pat o at warok ni dodok kan. ² O ri atail li Apia, o jauaj pat Arkipuj, o momodijou, me mi nan tanpaj omui; ³ Mak o popol *jan* ren Kot jam atail o atail Kaun Iejuj Krijtuj en mi re omui! ⁴ I kin danke ai Kot ni ai kapakap kin komui anjau karoj. ⁵ Pwe i roner duen omui limpok o pojon *on* Kaun Iejuj o *on* jarai kan karoj. ⁶ Pwe pojon o me mi re 'tail en kakairida re omui, ni omui dedeki duen me mau kan karoj, me mi reatail *jan* ren Krijtuj. ⁷ Kit peren kidar o kamait kilar omui limpok, pwe *monion* en jarai kan en kelail kilar komui, ri ai. ⁸ I me i aimaki ren Krijtuj kujoned eki *on* komui duen me pan wiaui. ⁹ Ari jo, pweki ai limpok *on* komui i men poeki ta re omui, pwe *nai* Pauluj likailapalar o jalidi en Krijtuj amen. ¹⁰ I poeki re omui *nai* jeri Onejimuj, me i wiadar ni ai jalidi, ¹¹ Me jo katepa *on* komui maj o, a met a katepa *on* komui o *nai*. ¹² I me i kapure *on* komui, komui ari apwali i, dueta *pein monion* i. ¹³ Pwe i mauki a en mimieta re i, pwen papa ia ni ai jalieki *ronamau*, wiliandi komui, ¹⁴ A i jota men wia meakot, me jota pwili *jan* kupur omui, pwe omui wia mau ender manjairen a jomanjairen. ¹⁵ Ele a *tan jan* re omui anjau kij, pwe komui en pur *on* naineki i kokolata. ¹⁶ Kaidin due ladu amen, a mau *jan* ladu amen, pwe due ri omui kompok amen; iduen re i, a re omui pan laud *jan* ni pali uduk a o ni pali en Kaun. ¹⁷ Ma komui akawarok kin ia, apwali i dueta *pein nai*. ¹⁸ A ma a wia *japun on* komui er, de pwaipwand *on* komui, i pan kapunala. ¹⁹ Met *nai* Pauluj intinkier *pein pa* i, i pan pwain, ari jo, i jo pan inda, me komui pwaipwand ki *on* ia *pein* komui. ²⁰ Ei ri ai, i men paiekin komui ren Kaun o, kainjenemauda *monion* i ren Krijtuj. ²¹ I kaporoporeki om peik, ap *intin won* komui. A i aja, me komui pan wia laud *jan*, me inda. ²² I men, komui en

kaonopada deu i, pwe i kaporoporeki, me i pan lapwadan komail ki omail kapakap. ²³ En Epapraj, ai warok ni ai jalidi pan Krijtuj Iejuj, a ranamau *won* komui. ²⁴ O Markuj, o Arijtarkuj, o Demaj, o Lukaj ai warok en dodok kan. ²⁵ Mak en atail Kaun Iejuj Krijtuj kin *ian nen* omail! Amen.

KIJIN LIKAU ON MEN IPRU.

¹ MURIN majan toto, me Kot kotin kad-
edeki jaukop akan ni tapin kaua on jam
atail akan, ² A ni imwin kaua o ran pukat,
a kotin majan kidon kitail Na, me a kotin
kajapwilada, pwen jojoki meakan karoj, o
me a kotin wia kida wei pokon, ³ Me kijan
a linan o wewe mau on mom a, o kotin
kaun kida meakaroj a majan manaman, a
lao kotin kamakelekele ki jan dip atail ki
pein i, ap kaipokedi ni pali maun en Kaun
lapalap poa. ⁴ I me a lapalapalar kaulap
jan tounlan kan, pwe a aleer mar eu, me
lap jan mar arail. ⁵ Pwe ij ren tounlan kan,
me a kotin majani on: Koe nai Ol, ran wet
I kaipwi ukadar? O pil eu: I pan wiala Jam
a, o a pan wiala nai Ol? ⁶ O pil eu: A lao pan
pil kare don jappa Mejeni o, a kotin majani:
Tounlan en Kot karoj pan poni i. ⁷ A duen
tounlan kan a kotin majani: A wiaki jap-
wilim a tounlan kan man en kadar o a papa
kan umpul en kijinia. ⁸ A duen Japwilim
a a kotin majani: Mol omui, Main Kot, pan
potopot eta. O jokon en pun, iei jokon en
wei omui. ⁹ Komui pok oner me pun, ap
kailonki tiak japun; iei me omui Kot keie
kin komui Main Kot, potik kaperen, pwen
lapa jan nanmarki kan karoj. ¹⁰ O pil eu:
Komui Main pajonedier jappa nin tapi o, o
lan akan wiawia en lim omui kan. ¹¹ Irail
pan momela, a komui pan kotikot eta, o
irail karoj pan marinalar dueta likau eu,
¹² Komui pan kotin wilitik ir pena dueta
likau eu, o irail pan wukila, dueta likau eu;
a komui pan duedueta o omui par akan
jota pan rojela. ¹³ A ij ren tounlan kan, me
a kotin majani on: Mondi on ni pali maun i,
I lao kaloedi om imwintiti kan pan nä om?
¹⁴ Kaidin irail karoj nen en men papa me
kin pakadarala pwen papa irail, me pan
jojoki maur joutuk?

2

¹ I ME kitail en nantion madamadua,
duen me kitail ronadar, pwe kitail ender jo
konoti. ² Pwe ma majan o, me pouja jan
ren tounlan kan, me inen o kaopa karoj

o katiwo karoj kalokoloker duen kapun o,
³ Iaduen atail pan kak pitila, ma kitail ma-
maleki kamaurpa lapalap wet, me tapida
ni a kalok jan ren Kaun o ap pil jan ren
me ronoron i kan! ⁴ A pil Kot, me kotin
kadedeki ni kilel akan, o manaman akan,
o jon en wiawia kelail akan, o kijakij en
Nen jarau, duen pein kupur a. ⁵ Pwe a
jota kotiki on tounlan kan, en koaki jappa
kokodo, duen me je indinda. ⁶ A amen
me kadede o inda ekij waja: Dakot aramaj
o, pwe komui kin kotin kupura i, de nain
aramaj amen, pwe komui kotin apwali i?
⁷ Komui kotin kajapwilidi i anjau kij pan
tounlan kan, ap kotin nine kin i linan o
wau. ⁸ Kom kotin kaloedier karoj pan
aluwila a kan. A ni a kotin kaloedi on i
meakaroj, jolar, me jota lodi on i. A met
kitail jaikenta kilan, me karoj lodi on i.
⁹ A kitail kilan Iejuj, me kajapwilidi anjau
kij pan tounlan kan, pweki a kalokolok
on kamatala, ap nine kida linan o wau,
pwen mata kila amen amen duen mak en
Kot. ¹⁰ Pwe me mau on i, me dipijou kan
karoj wiaui oner o wiaui kidar, ni a kotin
kalua won linan jeri toto, en kaunjokala
Tapin maur arail ki kamekam, ¹¹ Pwe i,
me kin kajarau, o irail, me pan kajarauila,
karoj tapi jan me ta men, i me a jota kotin
namenokki riane kin irail, ¹² Duen a kotin
majani: I pan padaki on ri ai kan mar
omui, o nan pun en momodijou i pan kaul
kapin on komui. ¹³ O pil eu: I pan liki
i. O pil eu: Majani, iet nai o jeri kan, me
Kot kotiki on ia er. ¹⁴ A duen jeri kan, me
kijan pali nta o uduk, i me a pil kotin ale
on pein i mepukat, pwe ni a matala i en
kaloedi i, me kaun en mela, iei tewil o,
¹⁵ O kotin lapwada irail karoj, me lodi on
majak mela, ap lidulidu arain arail maur.
¹⁶ Pwe kaidin tounlan kan, me a kotin apa-
pwali, pwe a kotin apapwali kadaudok en
Apraam. ¹⁷ I me a kotin udan duela ri a kan
ni meakaroj, pwen kalanan o wiala jamero
lapalap melel amen, mon Kot, pwen tomki
dip en aramaj akan, ¹⁸ Pwe duen pein i
kanaudokalar o jonejon, a kotin mani duen
jauaja irail, me jonejone.

3

¹ I ME, ri ai jarau kan, komail me

pwaijanekier en lan a eker, komail madamadaua duen wanporon o jamero lapalap en atail lamalam: Iejuj. ² Me melel on i me kajapwilada i, dueta Mojej me melel waja karoj nan tanpaj en Kot. ³ Pwe linan en Ol men et me lapa jan linan en Mojej, dueta aramaj amen, me wiadar im eu, me kaka jan im o. ⁴ Pwe im karoj wiauida ren aramaj amen, a me wiadar meakan karoj, iei Kot. ⁵ A Mojej me melel ni a koaki tanpaj en Kot, dueta papa amen, pwen jaunkadede en meakan me pan lokido. ⁶ A Krijtuj me udan Na, ap melel nan pein tanpaj a. A tanpaj a iei kitail, ma kitail kolekoleta pojon o peren en kaporopor lao lel imwi. ⁷ I me Nen jaraui kotin majani: Ran wet, ma komail pan ron kapitie, ⁸ Komail der kapitakaila monion omail, due ni anjau en kaonion ni ran en jonejon nan jap tan. ⁹ Waja me jam omail akan kakaudud o kajojon ia o irail kilaner ai wiawia kan jaunpar paeijok. ¹⁰ Iei me I makaraki pan ti o, ap inda: Monion arail kin poden japunla. A irail jolelapokki ai al akan. ¹¹ Iei me I kaukila ni ai makar: Irail jota pan konodi ai moleilei. ¹² Kalaka ri ai kan, pwe monion en amen de juedela, ap jo pojon o mui wei jan Kot ieiaj. ¹³ A komail panau pena ran karoj arain omail kak inda: Ran wet; pwe amen de kapitakai kila widin en dip. ¹⁴ Pwe kitail wialar kijan Krijtuj, ma kitail kolekoleta tapin atail liki lao imwijokela. ¹⁵ Duen a lokido: Ran wet, ma komail pan ron kapitie, komail de kapitakaila monion omail, due ni anjau en kaonion. ¹⁶ A ij irail, me kaudud on i ni ar ronadar? Kaidin irail karoj, me ko wei jan Äkipten ren Mojej? ¹⁷ A ij irail, me a kotin onion kidar par paeijok? Kaidin irail, me wiadar dip, me war arail pupedi nan jap tan? ¹⁸ A ij irail, me a kotin kaukila, me re jota pan konodi a moleilei? Kaidin irail eta, me jota peiki on i. ¹⁹ Ari, kitail diarada, me re jota kak, konodi, aki ar jo pojon.

4

¹ KITAIL ari kanakanaion pein kitail, pwe inau pan pedelon on nan a moleilei mimieta, pwe amen re omail ender diarokada duen amen, me jota konodier.

² Pwe ronamau pil lolok don kitail er dueta on irail; a arail ron majan o jota kadepa on irail, aki a jota doleki pojon ren me ronadar akan. ³ A kitail me pojonlar, pan pedelon on nan moleilei o, duen a kotin majanier: I kaular ni ai makar: Re jota pan pedelon on nan ai moleilei. Ari jo, wiawia kan unjokalar ni a kotin kapikadar jappa, ⁴ Pwe ekij waja a kotin majanier duen ran kaiju: Kot kotin moleilei jan a wiawia kan karoj ni ran kaiju. ⁵ O waja et a pil kotin majani: Irail jota pan pedelon on nan ai moleilei. ⁶ Ari, a kak ren akai en pedelon on nan moleilei o; a irail, me aleer ronamau maj o, jota pedelon on, pweki ar jopeik. ⁷ Kot ap pil kotin kileledier ran eu: Ran wet! Ni a kotin majanier ren Dawid murin anjau warai, duen a majan moa: Ran wet, ma komail pan ron kapitie, komail der kapitakaila monion omail. ⁸ Pwe ma Iojua kamoleilei ir ala, a jota pan kotin katitiki duen eu ran. ⁹ Ari kamol en japat pan japwilim en Kot akan mia. ¹⁰ Pwe i, me pedelon on nan a moleilei, a pein pil moleileila jan a wiawia kan, dueta Kot jan japwilim a kan. ¹¹ Kitail ari kaporijoki pein kitail, en pedelon on nan moleilei o, pwe amen ender lodi on jon en jopeik ota. ¹² Pwe majan en Kot me maur, o manaman, o kon jan kodlaj au riau, o kin til won, lao a kajare pajan maur o nen, pil kokon akan o kanan en ti o; o kadeikada lamelam o inon en monion o, ¹³ O jota man me maur kot me rir jan i, pwe meakaroj me janjal o kadiarokada mon jilan i. Kitail en kapunala pein kitail re a. ¹⁴ Ari, pweki atail jamero lapalap kajampwal Iejuj, Japwilim en Kot, me kotidala nanlan, kitail en dadaurata lamalam. ¹⁵ Pwe atail jamero lapalap kaidin i amen, me jota kin kotin pam atail luet akan. A i amen me jonejon ni jon karoj dueta kitail ap jota dip a. ¹⁶ Iei me kitail en aima ko don mol en mak, pwe kitail en tunole kalanan o mak, pwen jauaj patail ni anjau me mau on.

5

¹ PWE jamero lapalap karoj, me pilipildar jan ren aramaj akan, pan kajapwilada, pwen jauaja aramaj akan ren Kot, pwen wiada kijakij o mairon pweki dip; ² Me

kak pamada duen me japun o jalonala kan, pwe i pil me lued. ³ I me a udan kida mairon pein dip a, dueta a kin tomeki dip en aramaj akan. ⁴ O jota amen, me kin kajapwilada pein i, pwe a pan kajapwilada jan ren Kot dueta Aron. ⁵ Pil dueta Krijtuj, me jota kalinanada pein i, pwen wiala jamero lapalap, a i me wiadar me majani on i: Koe nai Ol, ran wet I kaipwi uk adar. ⁶ Duen a pil kotin majani ekij waja: Koe jamero duen al en Melkijedek kokolata. ⁷ O ni ran akan, me a kotikot ni pali uduk, a kotin maironki laolao, o nidinid, o kaukauwet, o tontonir on i, me pan kak dorela i jan a pan matala, o pweki a wauneki Kot, a laolao pil pwaidar. ⁸ I me Japwilim a, ari jo, a kotin padakki peik ni a kalokolok. ⁹ O ni a unjokalar a kotin wialar kamaur pan maur joutuk on irail karoj, me kin oke i. ¹⁰ O Kot pil kotin kamare kin i jamero lapalap duen al en Melkijedek. ¹¹ Iran mepukat kajoi toto mi re at, a me apwal en kaweweda, aki omail jota dedeki. ¹² Nan a daulier anjau, me komail en wiala jaunpadak, ari jo, komail me pil mau on, amen en kawewe on komail tapin lamalam en majan en Kot, wialar jon dueta irail, me kin tunole pil en didi, a kaidin kijin mana. ¹³ Pwe amen amen me kin tunole pil en didi, me man jalonpon ni majan en pun, pwe a rajon jeri pwelel. ¹⁴ A me unjokalar akan me mau on kijin mana, pwe irail me anlar lamalam pweki ar laudelar, ap aja duen me mau o me jued.

6

¹ I me kitail pan muei jan tapin padak en Krijtuj, ap kakairida o unjokela, a kaidin pur on wia pajon ni at kalukila wiawia en mela kan, de pojon Kot, ² De padak duen paptaij, o pokada pa kan poa, o duen en me melar akan ar pan maureda, o duen kadeik joutuk. ³ A i me kitail pan wiada, ma Kot pan kotin mueid on. ⁴ Pwe a jo kak pa 'rail, me marainlar, o me wewekier kijakij jan lan, o audaudkier Nen jarai, ⁵ O lolekon kilar majan en Kot mau, o manaman en muei mau kokodo, ⁶ Ma irail pan pup wei jan, re jolar pan kak pur on kalula, pwe irail pein kalopuela Japwilim en Kot o

kanamenokalar i. ⁷ Pwe jap me lamelamur ki katau, me kin purepure moredi on, o me kawojadan irail, me kin wia japajap kapwa mau, iei jap o me kin ale pai ren Kot. ⁸ A ma a kin kawojada tuka teketek o dip, iei me jued o mau on kariala o ni imwi a pan karonala. ⁹ A kompoke pat akan, je aja, me komail jota kin dueta ni meakan me kareda maur, ari jo, iduen at kin padapadak. ¹⁰ Pwe Kot jota japun, o a jota kak maliela omail wiawia kan o omail dodok limpok, me komail kajanjale on mar a ni omail papaer me jarai kan, o ni omail kin papa. ¹¹ A kit kin inon ion, amen amen komail en nantion duedueta kajanjaleda kaporo por melel lao lel imwi. ¹² Pwe komail der tananala, a komail alale jan irail, me pojon o kanonama ap jojoki inau kan. ¹³ Pwe ni en Kot a kotin inauki on Apraam, a kotin kaukila pein i, pwe jota me lap jan en kau kila, ¹⁴ Majani: Melel I pan kapai uk ala o kaneder uk ala. ¹⁵ I ari auiauieta ni kanonama ap pwaida inau o. ¹⁶ Pwe aramaj akan kin kaukila me lapa jan ir, o kaula kin kaimwijokala akamai karoj. ¹⁷ I me Kot pil kotin kaukila, pwen kajale on irail, me pan jojoki pai en a inau o, me a inau jota kak wukila. ¹⁸ Pwe jon riau me jo kak wuk, pwe Kot jota kak likam, en kamait kit ala melel, pwe kitail en tan won kaporopor, me mi mo atail. ¹⁹ Kaporopor wet me rajon paipon en nen atail, me melel o ten, me kak lel won nan pera jarai. ²⁰ Iei waja atail jaunfair kotila ia pweki kitail, Iejuj, me wiala jamero lapalap ni al en Melkijedek kokolata.

7

¹ IEI Melkijedek nanmarki en Jalem o jamero en Kot lapalap amen, me kotilan tu on Apraam, ni a pure do jan a kaloedi nanmarki kai, ap kapaida i; ² Me Apraam pil kotiki on eijok kij eu jan ni a dipijou karoj. Iet wewe kaieu en mar a: Nanmarki en pun; ap pil: Nanmarki en Jalem, iet wewe: Nanmarki en popol; ³ Me jota jam a, jota in a, jota a kainok, jota tapin a ran akan, pil jota imwin maur. A a raj on Japwilim en Kot, o a pan jamero kokolata. ⁴ Komail kilan ol lapalap men et, me jam atail Apraam kotiki on eijok kij eu en a

dipijou, me lodier. ⁵ Melel eta kadaudok en Lewi, me kajapwiladan dodok en jamero, arail kujoned mia, me ren ale *jan* ren aramaj akan, iei ri arail akan, eijok kij eu, duen kapun, a ir pil kijan kadaudok en Apraam. ⁶ A i, me jota kijan irail, ale eijok kij eu *jan* ren Apraam o kapaiada i, me aleer inau o. ⁷ Nan melel kausalap me tikitik o kin paida *jan* ren me lapalap. ⁸ Ari met, aramaj akan me udan mela, kin ale eijok kij eu, a mo amen, me kadedepa mia, duen a ieiajata. ⁹ Ari melel, pil kadaudok en Lewi me kin ale eijok kij eu, kida eijok kij eu *on* (Melkijedek) ki Apraam. ¹⁰ Pwe a mimieta nan lonelon en jam a, ni anjau Melkijedek kotilan tu *on* i. ¹¹ Ari, ma dodok en jamero Lewi unjokela — pwe i anjau irail aleer kapun o — da katepan amen jamero en pwarado ni al en Melkijedek, a kaidin ni al en Aron? ¹² Pwe ma dodok en jamero wukila, nan kapun pan pil wukila. ¹³ A i, me je indinda, i kijan eu kainok, a jota amen *jan* nan kadaudok wet apwalier pei jarau. ¹⁴ Pwe meid janjal, me Kaun patail tapi *jan* Iuda. Ari, iran jau wet Mojej jota katitiki meakot duen jamero. ¹⁵ Mepukat janjal melel, ma amen jamero pan kotido ni al en Melkijedek, ¹⁶ Me jota kajapwiladar pan tiak en kujoned uduken, pwe pan manaman en maur joutuk. ¹⁷ Pwe iet kadedepa: Komui jamero joutuk amen duen al en Melkijedek. ¹⁸ Pwe i me kujoned en maj nikier, pwe me luet o jota katepa, ¹⁹ Pwe kapun jota kak kaunjokala meakot, a kaporopor me mau *jan* men maj, pan id pwarado, me kitail kak tuki *on* Kot. ²⁰ O iet pil eu kajampwal: Pwe a kajapwil kida kaula — a irail wiala jamero ni jota kaula. ²¹ A men et japwilikida kaula ren i, me kotin majani *on* i: Kaun o kaular, a ap jota pan kalu kila: Komui jamero joutuk amen duen al en Melkijedek. ²² Iei me Iejuj pil wiala kapun pan inau, me mau *jan* men maj. ²³ A irail me toto, me wialar jamero, pweki ar matalar, kareda, me irail jota kak mimieta. ²⁴ A i me potopoteta, pwe a kotin aleer dodok en jamero joutuk. ²⁵ Ari, i me a kotin kak kamaureda melel ir karoj, me kai ki *on* Kot i, pwe a kotin ieiajata, pwen laolao kin ir. ²⁶ Pwe iduen jamero lapalap

me mau *on* kitail, me jarau, o jo *japun*, o jo jamin, o me liki *jan* me dipan akan, o ileila *jan* nanlan. ²⁷ Me jota rajon jamero lapalap akan, me kin kida maj mairon pweki pein dip arail ap pweki en aramaj akan ni ran karoj. Pwe i me a kotin wiadar pan pak ta ieu, ni a kotin mueid *on* Kot pein i. ²⁸ Pwe kapun kin kajapwiladan jamero aramaj luet akan, a majan en kaula, me wiauiet murin kapun, kajapwiladar Japwilim a, me unjokalar joutuk.

8

¹ A iet orlepan me je indinda: Atail jamero lapalap, me kotikot ni pali maun en mol en Kaun lapalap nanlan. ² Iei papa en pera jarau o im likau melel, me Kaun kotin kauada, kaidin aramaj amen; ³ Pwe jamero lapalap karoj pan kajapwilada, en kida kijakij o mairon kan. I me udan pun men et en pil kida meakot, me a pan kotin maironki. ⁴ Ma a kotikot jappa, a jota pan kak jamero, pwe jamero kan mia, me kin kidan kijakij duen kapun o, ⁵ Me kin alale *jan* meakai mi lan, duen Mojej, me Kot kotin kalolekonla, ni a pan kauada im likau. Pwe a kotin majani *on* i: Kanai *on*, o wiada meakaroj, duen me kajanjale *on* uk er nin nana! ⁶ A i me aleer papa eu, me mau *jan* arail, pwe i kapwai pan inau, me mau *jan* men maj, pwe a tapi *jan* majan en inau, me mau *jan* men maj o. ⁷ Pwe ma inau en maj o unjokalar, jota me pan rapaki waja en eu inau. ⁸ Pwe a kotin kupur jued kin irail majani: Kilan, ni ran oko, me pan kodo, I pan ki *on* men Ijrael o kainok en Iuda inau kap eu; iei me Kaun o kotin majani. ⁹ Kaidin dueta inau o, me I ki *on* jam ar akan, ni ran o, me I koledi pa arail, pwen kalua irail do *jan* nan jap en Äkipten, pwe re jota podidi *on* ai inau; ari, I ap jota injeno kin irail, me Kaun o kotin majani. ¹⁰ A iet inau o, me I pan wiai *on* men Ijrael murin ran oko, me Kaun o kotin majani: I pan audeki nen arail ai kapun, o intiniedi nan monion arail, I pan wiala arail Kot, o re pan wiala nai aramaj. ¹¹ Jota amen me pan padaki *on* men imp a, o ri a indinda: Lelapokki Kaun! Pwe amen amen pan lelapok kin ia *jan* ren me tikitik

o lel *on* me lapalap re 'rail. ¹² Pwe I pan makeki *on* ir ar japun kan, o dip arail I jolar pan tamanda. ¹³ Ni a kotin majani: Inau kap, a kotin kamarinala men maj o. A me marinalar o malar, me mau *on* lokidokila.

9

¹ A inau kaieu pil a kujoned en wia jarau mia, o pera jarau me janjal. ² Pwe im likau eu wiaui, a ni pali liki lamp mia, o tepel, o prot en kajanjal; iei waja, me adaneki waja jarau; ³ A palila *jan* pera, ilolon, i waja me adaneki waja jarau melel. ⁴ Iei wajan pei jarau kold en kijiniai o kopa en inau, me kitimeki pena kold waja karoj, a dal kold *ianaki* mana, o en Aron a jokon, me majel pajan, o jlet en inau. ⁵ A ponanin kopa o Kerupin en linan mia, me kompwaledi wajan tom. A anjau wet i jota pan padaki *on* komail due. ⁶ A mepukat karoj lao onoper, jamero kan kin pedelon *on* nan im likau moa kapwaiada dodok *on* Kot anjau karoj. ⁷ A nan im likau kariau jamero lapalap eta kotilon *on* kelep pan me pak nan par eu *ianaki* nta, me a tom kida pein dip a o dip en aramaj akan. ⁸ I me Nen jarau kotin kajanjale kida, me al en nan pera jarau melel jaikenta wiaui, arain im likau moa mia. ⁹ Mepukat karajepa eu en anjau wet, pwe kijakij o mairon en wiaui lole, a re jota kak kapunala nan injen en i, me kin kapwaiada dodok *on* Kot wet. ¹⁰ Pwe met akan wiauita, pwen pil *ian* mana o nim, o jon en kamakelekel akan, o tiak en kamaui pali uduk, me pan wiaui, lao lel anjau me mau jon. ¹¹ A Krijtuj me kotido, pwen jamero lapalap en dipijou en mur, ap kotin weid nan im likau eu, me lapa *jan* o mau *jan* men maj o, me kaidin wiaui kidar pa, o me jota udan pali pa et, ¹² Pil jota kotikilon ntan kut ol de kau pul a pein nta pan mepak, me a kotikilon nan pera jarau melel, pwen lapwapan dip joutuk. ¹³ Pwe ma ntan kut o kau ol o paj en kau li ujupeki me jamin kan ap kaminela o kajarauiala pali uduk o, ¹⁴ Daduen ntan Krijtuj jo mau *jan* kaulap, me tonmeteki pein *on* Kot ren Nen joutuk, me jota me juet kot pit, pwen kamakelekel injen atail *jan* ni wiawia mela kan, pwen papa Kot ieiaj! ¹⁵ I me a kotin wiala jauntom en inau kap; a matala wiaui, pwen

lapwada japun kan, me wiaui pan inau kaieu, pwe irail me paeker akan en ale inau en jojo joutuk. ¹⁶ Pwe ma inau en jojo en pwaida, i me wiadar inau o, pan mela maj. ¹⁷ Pwe inau en jojo kak pwaida murin aramaj a mela, ma jo, a jota pan kareda meakot, arain maur en i, me wiadar inau o. ¹⁸ I me inau kaieu jota pan pwaida, ma nta jo *ian*. ¹⁹ Pwe kujoned en kapun karoj lao loki *on* aramaj karoj ren Mojej, a ap ale ntan kau o kut *ianaki* pil o wunen man waitata o ijop, ap ujupeki puk o aramaj akan karoj, majani: ²⁰ Iet ntan inau, me Kot kotiki *on* komail er. ²¹ A pil ujupeki nta im likau o kapwa en papa kan. ²² O koren *ion* karoj pan makelekele kida nta duen kapun o, a ma jo nta, nan jota dip me pan lapwada. ²³ I me a mau *on* mom en dipijou en nanlan kan en kamakelekele kida mepukat. A dipijou en nanlan en kamakele kida mairon eu, me mau *jan* mepukat. ²⁴ Pwe Krijtuj jota kotilon *on* nan pera jarau, me pa wiaui kida pwe i mom en me melel, a a kotilon *on* nan nanlan, pwen pwaralan mon jilan en Kot pweki kitail. ²⁵ A jota kotilon *on*, pwen tomki pein i pan pak toto dueta jamero lapalap, me kin pedelon *on* nan pera jarau ni par karoj *ianaki* ntan man oko. ²⁶ Ma iduen, nan a pan matala pan pak toto *jan* nin tapin aramaj akan, a met ni imwin anjau kan, a kotin pwarado pan mepak, pwen lapwada dip akan ki pein a mairon. ²⁷ A duen a kileledier *on* aramaj akan, en mela pan mepak, a muri kadeik o, ²⁸ Iduen Krijtuj me matalar pan mepak, pwen lapwada dip en me toto. A ni a pan kotin puredo, a pan pwara *don* ir, me kin auiaui i, a kaidin pweki dip, a pwen kamaur ir ala.

10

¹ PWE kapun o iei motan dipijou en mur, a kaidin pein mom en dipijou, a jota kak kaunjok kilar mairon ota irail, me kin wia ir ada ni par karoj. ² A ma iei, arail mairon pan dukedi, pwe jolar kataman pan dip en irail, me apwali mairon; ³ Pwe mepukat kin wiaui, pwen katamanda dip ni par karoj. ⁴ Pwe ntan kau ol o kut jota kak wa *jan* dip akan. ⁵ Ari, ni a kotin pwara *don* jappa, majani: Mairon o kijakij komui

jota kotin mauki, a komui kotiki *on* ia er pali war ai. ⁶ Kom jota peren kida mairon ijij o mairon men tom. ⁷ I ap inda: Kilan, I kokodo, nan puk o me intinidier duen nai, pwen kapwaiada kupur omui, Main Kot. ⁸ Maj a majanier: Mairon, o kijakij, o mairon ijij, o mairon men tom, kom jota kotin mauki, o kom jota kupur peren ki mepukat, me wiauier duen kapun o. ⁹ Ap pil majanier: Kilan, I pwara don kapwaiada kupur omui. A kotiki *jan* men maj, pwen kapwaiada men mur. ¹⁰ Ni kupur wet kitail kajarauilar ki mairon en war en Iejuj Krijtuj pan me pak. ¹¹ Jamero karoj me kajapwiladar, pwen apwali dodok ni ran karoj o purepure mairon ota, me jo kak lapwada dip akan. ¹² A men et, me kotin maironki pan mepak dip akan, ap kaipokedi ni pali maun en Kot kokolata. ¹³ O a kotin auiaui, lao a imwintiti pan wiala utipan aluwilu a kan. ¹⁴ Pwe a kotin kaunjokila tom ta ieu karoj, me pan kajarauila. ¹⁵ Nen jaraui pil kotin kadede *on* kitail duen mepukat, pwe murin a kotin majanier: ¹⁶ Iet inau, me I pan wiai *on* irail murin ran puk, me Kaun o kotin majanier: I pan ki *on* monion arail ai kapun, o I pan intiniedi *on* nan nen arail. ¹⁷ Dip arail, o arail japun kan I jolar pan tamanda. ¹⁸ A ma re lapwadar, ap jolar mairon en dip pan wiaui. ¹⁹ Ari ri ai kan, ma a muei *on* kitail er, en pedelon *on* nan pera jaraui ki ntan Iejuj, ²⁰ Pwe a kotin wiai *on* kitail er al en maur kappot et lel pali lan likau ki uduk a. ²¹ A ma atail jamero kajampwal en tanpaj en Kot mia. ²² Kitail ap pan pwaralan i ni melel en monion atail, o pojon melel, o ujupeki monion atail, o maio *jan* injen jued, o widenki pil makelekel war atail, ²³ O kitail en tenedi *on* atail kadede en kaporopor o der wukiwuk jili, pwe i me melel, me kotikida inau o. ²⁴ O kitail en apwali nan pun atail ni atail kainon ion limpok o wiawia mau kan. ²⁵ O kitail ender dukedi *jan* atail mod *on* kaudok pena, duen me kin wiaui ren akai. A kitail en nantion panau pena, pwe komail kilan, me ran o me korendor. ²⁶ Pwe ma kitail inon ion wia dip, murin atail marainiki melel, jolar mairon men tom ki dip atail, ²⁷ A kitail pan mimi-

eta ni atail majak kadeik apwalia o *onion* en kijinia, me pan karojela imwintiti kan. ²⁸ Ma amen pan tiakedi kapun en Mojej, a jota pan diar mak, pwe a pan kamela, ma jaunkadede riamen de jilimen mia. ²⁹ Ari, da me komail lamelame, duen me pan tiakedi Japwilim en Kot, o kajaminela ntan inau kap, me a kajarauilar o lalaue Nen en mak, a jo pan kalokolok laud *jan* irail? ³⁰ Pwe kitail aja i, me majanier: Ikepa ai dok, I pan depuki *on*. O pil eu: Kaun o pan kotin kapun *on* japwilim a aramaj akan. ³¹ Nan meid kalom, en lodi *on* ni lim en Kot ieiaj. ³² A komail tamanda ran en maj oko murin omail marainlar, ap dadaurata ni omail kalokolok laud. ³³ Ni omail kenkaurur janjal o pan kidau o kamekam, o ni omail riane kin ir, me pil lel mejued. ³⁴ Pwe komail ianaki me jalidi kan ni ar kalokolok, o komail pil pereperen ni omail kapwa kan kulia wei *jan*, pwe komail aja, me komail aneki dipijou en lan, me mau *jan* o me jota pan jorela. ³⁵ Komail ari der kajela omail liki, me pan kareda katinpa lapalap. ³⁶ Pwe kanonama me mau *on* komai, pwen kapwaiada kupur en Kot o konodi inau o. ³⁷ Anjau tar kij, me onoper pan pwarado, a jota pan pwand. ³⁸ A me pun o pan maureki pojon, a *nen* i jota pan peren kida, ma a pan pure wei *jan*. ³⁹ A kitail jota kijan ir, me pure wei *jan*, ap lokidokila, a kijan irail, me kin pojon ap kamaur *nen* arail.

11

¹ POJON me pajon en me kitail kin kaporoporeki o kadede pan me jo janjal. ² Pwe i me men kaua aleer kadede parail. ³ Ni pojon kitail aja, me *lan* o jappa wiauikier majan en Kot, iei me dipijou kan, me kitail kin kilan, jo wiauiki meakai me janjal. ⁴ Ni pojon Apel maironiki *on* Kot me mau *jan* Kain, ap dedekilar, me i me pun, pwe Kot kotin kupukupura a kijakij. O i me a kin padapadaki murin a melar lao lel met. ⁵ Ni pojon Enok peukadala, pwen der kilan mela, ari, a joer diarokada, pwe Kot kotin ukadala i, a mon a peukadala kadedepa mia, duen a kon *on* Kot. ⁶ A ma jo pojon, jota me pan kak kon *on* Kot. Pwe me men tu *on* Kot, en pojon, me a kotin mia, o me a pan kotin katini *on* ir, me rapaki i.

⁷Ni pojon Noa majakadar, ni a kauada war im, pwen kamaureda toun im a, ni a aleer majan en Kot, duen me jaikenta janjal, o i me a kadeikada jappa, o jojoki pun, me pwili jan pojon. ⁸Ni pojon Apraam peiki on Kot, ni a paeker, en lipalan eu jap, me a pan jojoki; i ari lipalan o jota aja, waja me a pan kotila ia. ⁹Ni pojon a wiala men wai amen nan jap en inau, o kotikot nan im likau kai, a Ijaak o Iakop, me pan pil ale jojo en inau ota, ian i, ¹⁰Pwe a auiaui kanim eu, me a pajon mia, me wiauiEDA ren Kot. ¹¹Pil Jara keleki pojon ni a pan lijeanda, ap naitikada jeri amen, ni a li dapwan, pwe a aja, me i melel amen, me kotiki on i inau o. ¹²I me jan me ta men, me rajon mela amen, me toto tapida jan, due uju en lan me totoia, o me rajon pik en ni oror, me jota kak wadawad. ¹³Mepukat karoj matalar nin pojon o kaikenta paieki inau o, a re kilaner jan ni waja doo, ap peren kidar o kadededar, me re men kairu o men wai nin jappa. ¹⁴A ni ar wia due met, re kin kajaleda, me re rapaki udan jap arail. ¹⁵A ma irail nonki jap o, me re ko janer, irail pan kak purelan. ¹⁶A jo, pwe re inon ion eu jap, me mau jan jappa, me mi nanlan, i me Kot jota kotin namenokki wiala arail Kot, pwe a kotin kaonop on irail er kanim eu. ¹⁷Ni pojon Apraam maironki Ijaak, ni a kajonejon o mueidala na ieroj, murin a aleer inau o. ¹⁸Iran i a lokido: Jan Ijaak kadaudok om me pan irerok wei. ¹⁹Pwe a aja, me Kot pil kotin kak kamaurada i jan ren me melar akan, i me a pil pur on naine kin i, pwen wia karajepa eu. ²⁰Ni pojon Ijaak kapaiadan Iakop o Ejau meakan me pan wiaui. ²¹Ni pojon Iakop kapaiada nain Iojep putak ri-amen, ni a pan matala, o a pairukila pon a jokon. ²²Ni pojon Iojep, ni a pan matala, a kokopada duen kadaudok en Ijrael ar pan lipala, o a kakalik on ir duen ti a kan. ²³Ni pojon Mojej, ni a ipwidier, okiokilar ren jam a in a jaunipon jilu, pwe ira kilaner, me a jeri kajelel amen, o ira jota majak en nanmarki a kujoned. ²⁴Ni pojon Mojej lao laudala, kan inaneki nain Parao jeripein. ²⁵O a piladar en ian japwilim en Kot aramaj akan kamekam, jan peren

mal en dip me motomot. ²⁶O a kajamp-waleki kanamenok en Krijtuj jan kapwa en Äkipten, pwe a kupukupura katinpa. ²⁷Ni pojon a lipa jan Äkipten, jota lomwiki onion en nanmarki, pwe a kotin kaporoporeki, me a jota kilaner, dueta a kilan i. ²⁸Ni pojon a wia paja o uju en nta, pwe me pan kamela mejeni kan, ender kai on ir. ²⁹Ni pojon irail kotela jed waitata, likamata nan jap madekon, me men Äkipten oko pil jon, rap mopelar. ³⁰Ni pojon kel en kanim Ieriko ronki pajan murin ar pidaki ran iju. ³¹Ni pojon Raap, li jued amen, jota ian ir, me jopojon, kamela, pweki a popol apwali liparok kan. ³²O da me i en pil kajoiada? Pwe anjau me tikitik en wia kajoi duen Kideon, o Parak, o Jimjon, o Iepta, o Dawid, o Jamuel, o jaukop akan. ³³Duen ar kaloekidi wei kan pojon, kapwaiada lamalam pun, paieki inau kan, kaku pena au en laien, ³⁴Kakunla kel en kijinia, piti jan au en kodlaj, luetalar rap kelail lar, komad ni mauin, kaloedier jaunpei en wai kan. ³⁵Li akai pil aleer nair me melar akan, pwen mauredar. A akai kalokoloker o kan maiolar, pwe re men konodi maureda jan ren me melar akan me mau melel. ³⁶Pil akai wewelokelar, o wokiwok, o pil jalidi, o lodi on nan imaten. ³⁷Irail pakajuk, de rajaraj pajan, de kame kila kodlaj; re janjarawaru jili, likauiki kil en jip o kut, jamamalar, kaankamekam, o apwal akan. ³⁸A men liki jota war on mepukat. Irail koko jili nan jap tan, nin nana kan, pan paip o por kai. ³⁹Mepukat karoj lok mau kilar ar pojon, a jota paieki inau o. ⁴⁰Pwe Kot kotin kaonopadan kitail me mau jan arail pai, pwe irail ender unjokalar mo atail.

12

¹ARI, pweki jaunkadede pukat, me raj on dapok kalaimun eu, me kapil pena kitail, kitail en meui jan katoutou patail o dip, me kin kolekole kitail, ap dadaurata tan ni weir, me mi mo 'tail. ²Ududial lejuj, me tapi pan o kaimwijoke pan atail pojon, me jota kotin kupukupure peren me moa, ap kotin kanonama ni lopu, maleki kanamenokpa, ap kotidi ni pali

maun en mol en Kot. ³ Komail tamanda i, me wonewei ni kaupa ren me dipan akan, pwe komail ender panada o nen omail ender luetala. ⁴ Pwe komail jaikenta kelail on en palian dip, me kareda kamela. ⁵ O komail monokelar kamait pa 'mail, me padaki on komail ni tiak en jeri: Nai ol, koe der ronaronan joreki kapun en Kaun o, o der luetalar ni a pan kotin kapun uk ala. ⁶ Pwe Kaun o kin kotin kame, me a kin pok on o kin kaloke jeri karoj, me a pan japwilimaneki. ⁷ A ma komail pan kanonama on kalokolok, nan Kot kin kotin wiai on komail duen on japwilim a kan. Pwe ia jeri men, me jam a jota kin kaloke? ⁸ A ma komail jota pan kalokolok dueta irail karoj, nan kaidin komail jeri, pwe jota jam omail. ⁹ A ma jam atail en pali uduk kaloke kitail er, o kitail majak irail, iaduen, kitail jota pan peik kaulap on Jam en nen akan, pwen memaur kila? ¹⁰ Pwe irail kaloke kitail ran me malaulau, duen injen arail, a i pwen kamaui kitail la, pwe kitail en tunole kijan a jarau. ¹¹ A kalokolok karoj kaidin likamata peren, ni a pan lel on kitail, pwe injenjued, a mur a pan kareda wan pun o popol on ir me anlar. ¹² Komail ari kakelada pa o pukie omail luet akan. ¹³ O kakeki wei nã omail, pwe me jikilikil ender pirokala jan al o, a ren kelailada. ¹⁴ Nantion popol on amen amen o jarau; a ma jo, jota me pan kak kilan Kaun o. ¹⁵ O kalaka, pwe amen depa jota konodi mak en Kot, pwe karepen me jued ende pwaida, kawé komail, o me toto pan jamin kila. ¹⁶ Pwe jota me pan nenek, de me jued amen due Ejau, me netikila a jojo ni kijin mana ta ieu. ¹⁷ Pwe komail aja, duen muri, ni a men ale pai, a lokidokilar, pwe a jota kak diar anjaun kalula, me a roporopeki pil en maj a. ¹⁸ Pwe komail jota lel nana, me aramaj kak doke, o me inkinkon, o pil jota lel waja rotorot, o waja pon, o melimel. ¹⁹ Pil jota lel nil laud en koronete, de maod en lokaia, me irail, me ronadar, poeki, ender pur on. ²⁰ Pwe re jota kak on ron: O pil man amen, ma a pan jair nana o, a pan pakajuk. ²¹ Iduen kajanjal a kamajak melel, pwe Mojej majanier: I ap lomwineki o rerer. ²² A komail leler nana Jion, o

kanim en Kot ieiaj, Ierujalem en lan, o pokon en tounlan nederenia, ²³ O momodijou mejeni, me mar arail kileledier nanlan, o ren Kot jaunkapun en karoj, o ren nen en me pun kan me unjokelar. ²⁴ O ren Iejuj jauntom en inau kap o ntan ujup, me mau jan en Apel. ²⁵ Komail kalaka, pwe komail depa jikinwei, me kin mamajani. Pwe ma irail jota kak pitila, me jikin wei i, me kotin padapadak on irail nin jappa, nan melel, kitail jota pan kak pitila, ma kitail pan jikin wei i, me majan don kitail jan nanlan. ²⁶ I anjau o kapitie kamokidada jappa. A met a kotin inauki majani: I pan pil kamokidada kaidin jappa eta, pwe pil nanlan. ²⁷ A iet wewe en: I pan pil: Me mokidadar pan kawukila, pwe iei dipijou me wiauier, pwen ir, me jota kamokidada, en mimieta. ²⁸ Kitail pan ale wei eu, me jota pan kak mokidada, i me kitail en dodok on Kot duen me kon on i, ni makelekel o majak. ²⁹ Pwe atail Kot kijiniai nkon.

13

¹ KOMAIL tenedi on limpok en jaulan!
² Komail der monokela, en apwali men kairu kan. Pwe i me akai kajamoki tounlan kai, ap jaja. ³ Komail tamanda me jalidi kan, due pein komail jalidier, o irail me kaankamekam, due pein komail, me memaureki pali war. ⁴ Karoj en wauneki inau en papaud o loj en jojamin, a me nenek o kamal akan Kot me pan kotin kadeik on irada. ⁵ Komail der norok moni, a komail injenemaui me mi re omail. Pwe a kotin majanier: I jota pan mui jan uk de kaje uk ala. ⁶ Ari, kitail ap aima on indinda: Kaun o jauaj pa i, i jota pan majak, pwe da me aramaj amen pan kak wiai on ia? ⁷ Tamatamanda omail jaunpadak kan, me kawewe on komail er majan en Kot, alale jan arail pojon, o madamadaua imwin arail wiawia. ⁸ Iejuj Krijtuj me due-dueta, aio, ran wet, o kokolata. ⁹ Komail ender wukiwukki jili padak likam akai; pwe pai kajampwal eu, monion atail en tenetenela, me kin wiauiki mak, a kaidin ni kijin mana, me jo kadepa on, me kin apapwali. ¹⁰ Atail pei jarau mia, me jota mau on, irail en tunole jan, me kin papa nan im likau. ¹¹ Pwe war en man akan, me ntar

wijkilon *on* nan pera jarau ren jamero lapalap aki dip, ijijer likin kanim. ¹² Iduen Iejuj, pwen kajarauiala aramaj akan ki nta, kamekamela likin kanim. ¹³ Kitail ari en koie lan re a likin kanim o ian i kankaururla. ¹⁴ Pwe jota atail kanim potopot met, a kitail raparapaki eu, me mi mo 'tail. ¹⁵ Kitail ari poden maironki kapin *on* Kot ren (Iejuj); iei wan kilin aua, me kadededa mar a. ¹⁶ Wiawia mau o kijakij, komail der monokela, pwe i mairon me Kot kotin kupura. ¹⁷ Peiki *on* omail kaun akan o duki *on* irail! Pwe re kin tauli kin nen omail, duen me pan pakajau ren Kot, pwe ren wiawia mepukat ni peren, a jo ni injenjued, pwe i me japai *on* komail. ¹⁸ Kapakapa kin kit. Je kin peren kida atail injen mau, o je kin nantion wiawia mau ren aramaj karoj. ¹⁹ I panau komail en porijok wia met, pwe i en kak pitipit pwaralan komail. ²⁰ A Kot en popol, me kotin kaiajadar Jilepan jip lapalap, iei atail Kaun Iejuj jan ren me melar akan, ki ntan inau joutuk, ²¹ I en kotin kamaui komail en kapwaiada kupur a o jon en wiawia mau ren Iejuj Krijtuj. I me udan linan kokolata! Amen. ²² Ri ai kan, i panau komail, peiki *on* ai panau wet. Pwe i intin won komail er motomot. ²³ Komail aja, ri atail Timoteuj jaladokelar; ma a pan madan don ia, i pan ian i kilan komail. ²⁴ Ranamau *on* omail kaun akan karoj o me jarau kan karoj. Men Italien kan ar ranamau won komail. ²⁵ Mak en mi re omail karoj!

EN IAKOPUJ A KIJIN LIKAU.

¹ IET nai Iakopuj ladu en Kot o Kaun Iejuj Krijtuj *on* kainok eijok riau, me pakajar pajaner; komail perenda! ² Ri ai ko, komail perenki ma komail lel *on* kajonejon. ³ O aja, ma omail pojón me *pun*, a pan kareda kanonama. ⁴ A kanonama pan due-dueta lao lel imwi, pwe komail en anla o unjok, o jolar anane meakot. ⁵ A ma amen re omail jota a lolekon, i en poeki ren Kot, me kin kotiki *on* amen amen ni jo kidaue, ari, a pan ale. ⁶ A i en poeki ni pojón, der peikajal, pwe me kin peikajal, me rajón iluk en madau, me *an* kin ipir wei pukepuk. ⁷ Pwe i aramaj ender lamelame, me a pan tunole meakot *jan* ren Kaun o. ⁸ A ol amen me peikajal, kin koweikodo ni a dodok karoj. ⁹ A ri atail amen, me jamama, en juaiki a kapwapwa. ¹⁰ A me kapwapwa en juaiki a jamama, pwe duen majal en rä a pan monedi. ¹¹ Pwe katipin dakada, ap karakar, ap kamoned i rä kan o majal en rä pupedier, o mom a kajelel olar, iduen me kapwapwa o pan jora *jan* ni a wiawia kan. ¹² Meid pai ol o, me wonweita ni jonapa, pwe murin a poedi, a pan ale nin in maur, me Kot kotin inauki *on* me pok *on* i. ¹³ Ma amen pan jonejon, a depa inda, me a jonejon ren Kot. Pwe Kot jota kak mi pan jonejon en mejued, o a pil jota kin kajonejon amen. ¹⁴ A amen amen kin jonejon ni a inon jued. ¹⁵ A inon jued lao wiauiet, ap naitikadar dip; a dip, ni a unjokelar, kin naitikada mela. ¹⁶ Ri ai kompok kan, komail der ponepon kida. ¹⁷ Kijakij mau karoj o a japan kodido *jan* poa, *jan* ren Jam en marain akan, me jota man jon toror o jota man wukila. ¹⁸ A kotin kanaitik kida kitail majan melel, pwe kitail en wiala mejeni en japwilim a kan. ¹⁹ Ri ai kompok kan, komail aja, aramaj karoj en madan ron, a pwand en lokaia, o pwand en makar. ²⁰ Pwe makar en ol o jota kin kapwareda *pun* en Kot. ²¹ I me komail en kajela pwel karoj o me jued karoj, ap ale *on* komail majan o, me padedier lol omail nin

tiak en karakarak, i me kak *on* kamaureda nen omail. ²² A komail en kapwaiada majan o kaidin ron eta, a ma iduen, komail kin kotaue pein komail. ²³ Pwe ma meamen kin ron majan o, ap jota kapwaiada, nan a raj *on* ol amen, me kin kilekilan maj en pali war a nan klaj, ²⁴ Pwe murin a kilekilaner duen pein i, a koie la o pitipit monokela duen a janjal. ²⁵ A me kin kilekilan melel nan kapun unjok o kajaledok, o kapwaiada, o ma a jota pan monokela, me a roner, a kapwaiada, nan i pan pai kida a wiawia kan. ²⁶ Ma amen lamelame, me a kin papa Kot, ap jota kaineneda lo a, o ma a piti pein monion i, nan a dodok *on* Kot me mal kot. ²⁷ A dodok min o *pun* mon Kot o Jam me wet: En apapwali japoupou o li odi kan ni ar apwal akan, o pera ki pein i *jan* jappa.

2

¹ RI ai ko, komail pojón atail Kaun Iejuj Kriituj en linan, der lipiliki aramaj amen. ² Pwe ma ol amen pan ian omail jarau, me kapwateki rin kold likau linan, o pil jamama amen, me a tuken likau o jakanekan pan pedelon, ³ A ma komail pan kilekilan me mi nan likau linan, o komail pan indan i: Re kotido kaipokedi met, waja mau, ap indan me jamama: Koe en uda mo, de met impan utipa! ⁴ Iaduen komail lipilipil nan *pun* omail, o komail wiala jaunkapun kan ni omail lamalam jued? ⁵ Ri ai kompok kan, komail ron! Kot jota kotin piladar me jamama nan jappa et, me kapwapwaki pojón, o me pan jojoki wei, me a kotin inauki *on* irail, me pok *on* i? ⁶ A komail mamaleki me jamama o. Kaidin me kapwapwa kan kin wia jued *on* komail o panalan komail mol en kadeik kan? ⁷ Irail jota kin lalaue mar ijou, me komail maranekier? ⁸ Ma komail kapwaiada kapun ijou duen majan o: Koe en pok *on* men imp om dueta pein uk, nan komail wia me mau. ⁹ A ma komail pan lipilipiliki aramaj, komail kin wia dip, o kapun pan kadiarok *on* komail, me komail me dipan. ¹⁰ Pwe meamen kapwaiada kapun pon, ap kawela kujoned eu, nan i me tiakedi karoj. ¹¹ Pwe me kotin majanier: Koe der kamal, i me pil majanier: Koe der kamela aramaj! Ari, ma koe jota kamal, a ma koe kamela aramaj, nan koe

me tiakedier kapun o. ¹² Komail ari lokaia o wiawia duen irail, me pan pakadeikada ren kapun en kamaio. ¹³ A me jota kin kadek, pan lodi *on* kadeik apwal, a me kadek, kin juaiki kadeik o. ¹⁴ Ri ai ko, da katepan aramaj amen, me pan inda, me a pojon mia, ap jota a wiawia mau kan? Iaduen pojon pan kak dorela i? ¹⁵ Ma ri atail ol de li amen mia, me jolar a likau, o jolar kan ar kijin *mana* kaukaule, ¹⁶ A ma amen komail pan *indan* i: Kola popol *raneran* o *manamana*! Ap jota, me komail pan ki *on* i, me mau *on* pali war a, da katepa? ¹⁷ Iduen pojon, ma a kelep o jota wiawia *ian*, nan a melar. ¹⁸ A ele amen pan inda: Om pojon mia, a ai wiawia kan mia; kajale *on* ia om pojon, me jota wiawia kan mia, a *nai* pan kajale *on* uk ai pojon ni ai wiawia kan. ¹⁹ Koe kamelele me Kot me ta men mia, me mau, nan tewil akan pil kin kamelele ap majakada. ²⁰ A koe aramaj aklapalap, ma koe men dedeki, me pojon me mal kot, ma jota wiawia kan *ian*? ²¹ Iaduen jam atail Apraam? A jota *pun* kila a wiawia kan, ni a pan maironki japwilim a kijin putak Ijaak pon pei jarau? ²² I me koe kilan, me pojon jauaja a wiawia kan, o pojon unjok kilar a wiawia kan. ²³ Ari majan o pwaidar: Apraam pojon Kot, o i me a *pun* kilar o a maraneki: Kompoke pan Kot. ²⁴ Komail ari kilaner, me aramaj amen pan *pun* kila a wiawia kan a kaidin pojon ta. ²⁵ Pil dueta Raap, li jued amen, kaidin a wiawia kan, me a *pun* kilar, ni a kajamo men en kadar, o kadar ir ala ni apot al toror? ²⁶ Pwe duen pali war mela, ma jota *nen*, iduen pojon a mela, ma jota wiawia kan *ian*.

3

¹ RI ai ko, me jota mau, ma komail me toto *inon ion* jaunpadakala, pwe komail aja, me kitail pan lel *on* kadeik laud. ² Pwe pan pak toto kitail kin japun, a ma amen jota kin japunki lokaia kij, nan i ol mekel amen, o a kak koaki pali war a pokon. ³ Kilan, kitail kin ki *on* nan au en oj kijin mata, pwe ren peiki *on* kitail, o kitail kin kawuk jili war arail pokon. ⁴ Kilan, pil jop akan! Irail me kalaimun o *an* kin ipir wei, ari jo, men lilil tikitik kak kawuki *on*

waja, me kaptin kin *inon ion* ia. ⁵ Iduen lo me kokon tikitik eu, a a juaijuai lapalap. Kilan, duen kijiniai tikitik kin ijikada nana kalaimun! ⁶ Iduen lo en aramaj, a rajon kijiniai o aude pan japun karoj. Lo o kijan kokon atail, ap kajaminela war pon, a kin ijikada wiawia en nan maur atail karoj, a pein i ijij *jan* nan pweleko. ⁷ Pwe *jon* en man laualo karoj, o manpir, o me karop, o man akan, me kin memaur nan jed, kin kamandala o kaloedi ren aramaj akan. ⁸ A lo o jota aramaj amen me kak kaloedi, nan me jued kot, me dir en men kamela. ⁹ I me kitail kapinaki Kaun o Jam, o kitail kariaki i aramaj akan, me wiauier ni mom en Kot. ¹⁰ *Jon* ni au ota kapai o karia kin tapi *jan* ia. Ri ai ko, me jota *pun*, mepukat en wiaui due. ¹¹ Daduen utun pil pot, a kin ki wei pil iau o jadik *jan* ni por ta ieu? ¹² Ri ai ko, pik pot pil kak wa wan le, de wain pan kak wan pik? Pil dueta parer jol eu jota kak kida pil. ¹³ Ij me lolekon re omail, o erekila padak? I en kajaleda ni lamalam mau a wiawia kan ni impai o lolekon. ¹⁴ A ma peirin o akamai mier nan *monion* omail, komail der juaiki palian mekel o der kalikame me mekel. ¹⁵ Pwe lolekon wet, me jota tapi *jan* poa a udan pa et, pali uduk, pali tewil. ¹⁶ Pwe waja peirin o akamai mia, nan i wajan jaminimin o dodok jued karoj kin wiaui *ia*. ¹⁷ A lolekon, me tapi *jan* ni pali poa, maj a kin makelekel, ap pil kaminimin, o kampai, o matarok, o dir en kadek, o wa mau, o jo peikajal, o jo malaun. ¹⁸ A wan *pun* pan kamoremoredi ni popol ren ir, me kin tom pena.

4

¹ IA waja akamai o pei nan *pun* omail kin tapi *jan* ia? Kaidin *jan* nan omail *inon* jued akan, me kin pepei nan omail kokon akan? ² Komail kin *inon ion*, ap jota aneki, komail kin kamela o kailonki, ap jota, me komail pan ale; komail kin akamai o mauin. A jota omail meakot, pwe komail jota kin poeki. ³ Komail kin poeki, ap jota pwaida, pwe komail kin poeki japun, pwe komail kin kapwaia kida omail *inon* jued akan. ⁴ Komail kamal akan, komail jota aja me waroki *on* jappa et, kin inwintiti

on Kot? Ari meamen, me men kompoke pan jappa, nan i imwintiti en Kot amen. ⁵ De komail kiki on, me puk jarau majani mal: Nen o me kotikot lol omail, kin inon ion o nantion dodok on Kot. ⁶ A meid laud a mak on kitail. I me a kotin majanieki: Kot kin kotin palian me aklapalap, ap maki on me opampap akan. ⁷ Komail ari duki on Kot a palian tewil, a ap pan tan wei jan komail. ⁸ Kakondak monion on Kot, a ap pan kupukupura komail, kamaekekel pa omail, komail me dipan; o kaminela monion omail, komail me lol ripot. ⁹ Kainjino, o maiei, o janejan; omail kaukaurur en wuki on me mauk, o omail peren on injenjued. ¹⁰ Akitikitik ki pein komail mon Kaun o, a ap pan kajapwil komail da. ¹¹ Ri ai ko komail de lokaia jued nan pun omail. Pwe me kin lokaia jued duen ri a, de kadeikada ri a, a kin lokaia jued on kapun o kin kadeikada kapun o. A ma koe kadeikada kapun, pwe jaunkapun amen koe. ¹² Amen ta jaunkapun o jaunkadeik, me kak on kamaurela o kariaala. A ij koe, me kin kadeikada men imp a? ¹³ Iet pil eu, komail me kin inda: Ran wet de lakap je pan kolan kanim wet o kaujon waja o par eu, o netinet ap kapwapwala. ¹⁴ A komail kin jaja, da me pan wiaui lakap, pwe da omail maur? Pwe komail kin raj on tokoi, me kin mi anjau kij, ap mokonaidi. ¹⁵ Mak eta komail en inda: Ma Kaun o kotin kupura, o ma kitail memaureta, kitail pan wiada met de mo. ¹⁶ A jo, komail kin perenki omail jujuai, nan jujuai due met me jued. ¹⁷ Ari, melel ta, meamen me lelapok ki me mau, ap jota wia, nan i me dip on i.

5

¹ A KOMAIL kapwapwa kan, janejanki o weriwereki, kampamail pan lel on komail! ² Omail kapwa kan olar, o man en mot kanalar omail likau kan. ³ Omail kold o jilper mirelar, ari, ar mir me pan kadede on komail, o pan nar pajan uduk omail due kijinia. Nan komail nakier kapwa ni imwin ran akan. ⁴ Komail nar, pwain en toun dodok, me kop penaer dipijou en jap omail, me komail kulia janer, kin weriwer; o likwir en jaundolun akan lel on karona

en Kaun Japaot. ⁵ Komail ipuepuarok kier me jued nin jappa, dender on, komail kamue matier monion omail rajon man wi, me pan kamela. ⁶ Komail kadeikada o kamela me pun o, a a jota palian komail er. ⁷ Ari ri ai ko, komail kanonama lao lel en atail Kaun a pan kotin pwarado. Kilan, jaumat amen kin auiaui wa mau en jap o, o a kin kanonama lao katau en maj o mur moredier. ⁸ Komail ari pil kanonama eta, katene monion omail, pwe en atail Kaun a pwarado me korendor. ⁹ Ri ai ko, komail der pilipil en pan moli ki amen amen, pwe komail ender pakadeikada. Kilan, jaunkadeik o mi pan wanim. ¹⁰ Ri ai ko, ni omail kalokolok o kanonama komail alale jan jaukop akan, me kokopeki ni mar en Kaun o. ¹¹ Kilan, kitail kin kapina me dadauratar. Komail roner duen kanonama en Iop, o kilaner imwin Kaun O, pwe Kaun o kin kupukupura o kapunlol kaualap. ¹² Ri ai ko, komail kalaka, pwe komail der kaula; der kaukila lan de jappa, o der wia eu jon en kaula; a omail japen en ei ta, o omail jo en jo, pwe komail de lodi on kadeik o. ¹³ Ma amen re omail kamekam, a en kapakap, a ma amen injenemau, a en kauleki pjalm. ¹⁴ Ma amen mi re omail me jomau, en ukado jaunkoa en momodijou kan, pwe irail en kapakapa kin i, murin ar keie kin i le ni mar en Kaun o. ¹⁵ Ari, kapakap pojou pan kamaureta me jomau o, o Kaun o pan kakelada i, o ma a wiaer dip kai, re pan japedokalar jan. ¹⁶ I me komail en weok pena dip omail o kapakapaki amen amen, pwe komail en kelail la. Kapakap melel en me pun amen kin kareda me toto. ¹⁷ Eliaj aramaj amen dueta kitail, a kapakapaki katau ender moredi, ari jolar katau moredi on jappa ni par jilu o jaunipon wonu. ¹⁸ O a kotin pur on kapakap, nanlan ap kamoredier katau, o jap kapareda wa kan. ¹⁹ Ri ai ko, meamen mi re omail, me jalonala ni melel, o amen kajapaledo i, ²⁰ I en aja, me kajapaledo me dipan amen jan ni a jalonala, a kamaureta jan mela nen eu, me a pan pwain kidi dip toto.

EN PETRUJ A KIJIN LIKAU KAIEU.

¹ IET nai Petruj wanporon en Iejuj Krijtuj amen *on* me pilipildar ren me kaikairu pakajar lan Pontuj, Kalejia, Kapadojien, Ajien o Pitinien. ² Me pilipildar pan kupur en Kot Jam, ap kajaraui kila *Nen*, pwen peik o makelekeleda pan ntan Iejuj Krijtuj. Mak o popol en rok re omail! ³ Kapin *on* Kot, o Jam en Kaun patail Iejuj Krijtuj, me kotin kaipwi kap kitail *on* kaporopor maur, pweki a kalanan lapalap pan Iejuj Krijtuj a iajadar *jan* ren me melar akan, ⁴ *On* jojo eu, me jota pan dukedi o jo jamin, o jo monedi, me nekinekid *on* komail nanlan. ⁵ Komail me pakolekoleki mana en Kot ni pojon *on* maur potopot, me pan janjaldo ni imwin ran akan. ⁶ Iran met komail kin peren kida, murin omail injenjuedeki *jonejon* kai anjau motomot, ma i duen kupur a. ⁷ Pwe omail pojon en diarokada ni pun o, pan kajampwal *jan* kold jor, a me kin diarok kida kijinia, men kapin, o linan, o wau, ni en Iejuj Krijtuj a pan janjaleda. ⁸ Me komail jota kilaner, ari jo, komail kin pok *on* i, o komail kin pojon i, me komail jota kin kilan anjau wet, a i me komail kin peren kida peren laud kausalapia. ⁹ I me pan kare *on* komail imwin omail pojon, *iei* dorelan *nen* omail. ¹⁰ *Iei* maur o, me jaukop oko raparapaki o kalekalelapok, me kokop kida mak, me pan pwara *don* komail. ¹¹ O re raparapaki, iad anjau o duen anjau me *Nen* en Krijtuj me kotikot re 'rail, kotin kajaledar, o me kotin kokopkido kamekam en Krijtuj o a linan, me mi muri. ¹² A pakair pwara *don* irail, kaidin pwen papa pein irail, a komail, rap kalok *on* komail er *jan* ren me padaki *on* komail ronamau ki *Nen* jarau, me pakadarado *jan* nanlan, me pil tounlan kan inon ion kilan. ¹³ I me komail en katenedi lonelone en *nen* omail. Komail majamajan o kaporoporeki melel mak en Kot, me pan wijike *don* komail ni en Iejuj Krijtuj a pan janjaleda. ¹⁴ Komail dueta jeri en peik kan, komail der paroki *on* inon

jued en maj o, me mi re omail ni anjaun omail rotorot. ¹⁵ A duen i, me kotin molipe komail er, me jarau, iduen komail en pil jarau ni jon en wiawia karoj. ¹⁶ Pwe a intinidier: Komail en jarau, pwe *nai* me jarau. ¹⁷ O ma komail pan kapakap *on* Jam, me jota kotin lipilipil aramaj amen, pwe a pan kotin kadeikada duen dodok en amen amen, komail ari kekeide ki ni majak arain omail kaikairu nin jappa et. ¹⁸ Pwe komail aja, kaidin kapwa jor: Jilper de kold, me komail kamaio kila *jan* omail dadaurata kaudok o, me men kua padokedi *on* komail, ¹⁹ A ki ntan Krijtuj kajampwal dueta jippul amen, me jo jamin o jo muaimuai. ²⁰ Me kileledier mon jappa pajonedier, ap janjaleda ni imwin ran akan pweki komail. ²¹ Komail me pojon Kot ki i, me Kot kotin kaiajadar *jan* ren me melar akan, ap kotin kalinanada i, pwe komail en pojon o kaporoporeki Kot. ²² O komail kamailekeleki *nen* omail ni peik o melel, pwen pokepoke melel ri omail akan. Komail ari *teneten* limpok pena *jan* monion omail makelekel. ²³ Dueta ir, me ip japal, kaidin *jan* ni wa mor, a *jan* ni me jomor, iet: *Jan* nan majan maur en Kot, me pan duedueta. ²⁴ Pwe uduk karoj me rajon rä, o ar linan karoj me rajon majal en wan rä. Rä o monidier o majal en wan rä moredier. ²⁵ A majan en atail Kaun pan potopoteta kokolata, i majan o, me kalok *on* komail ni ronamau.

2

¹ KOMAIL ari mui *jan* jon en jued karoj o widin karoj, o malaun, o peirin, o karaun mal karoj. ² A komail en dueta jeri pwelel, me apton ipwidier, ap inon ion pil en didi mau o melel, pwe komail en kakairi kida i, ³ Ma komail diaradar, me Kaun o me kalanan. ⁴ Komail waroki *on* i me rajon takai maur, me aramaj akan kajelar, ap lipilipiler o kajampwal ren Kot. ⁵ O pein komail en kakauda duen takai memaur, wiala im *nenin* o pwin en jamero jarau, pwen kida mairon, me pwili *jan* *Nen* o, me Kot kotin kupura ki Iejuj Krijtuj. ⁶ I me intinidier nan puk jarau: Kilan, I kidi *on* nan Jion takai en pukakaim, me lipilipil

o kajampwal, o me pojon i, jota pan namenkala. ⁷ Komail ari, me liki i, pan ale pai kajampwal o; a ren me jopojon akan, a rajon takai eu, me men kau im akan kajelar; ari jo, a wialar takai en pukakaim, ⁸ O takai en kapupedi, o paip en kamakar, irail kin dipikelekel, aki re jota peik ion majan o, i me pil kileledi on irail. ⁹ A komail jau lipilipil eu, jamero ijou kan, pokon jarai, aramaj me netier, pwen kapara jili manaman akan en me kotin molipedo komail jan nan rotorot on a marain kapuriamui. ¹⁰ Maj komail jota wei eu, a met komail wein Kot; o maj komail jota konekonela, a met, komail konekonelar. ¹¹ Kompok kan, i panai komail pwe komail men kairu o men wai, komail mui jan inon jued en uduk, me kin palian nen. ¹² Omail wiawia kan nan pun en men liki kan en pun, pwe ni ar kine likam on komail, dene komail me jued kai, ir lao kilan omail wiawia me mau, ren kapina Kot ni ran en kajanjal. ¹³ Komail ari duki on kaun pan aramaj akan karoj pweki Kaun: Ma nanmarki, pwe i ta kaun lapalap. ¹⁴ A ma jaumaj akan, me pakadarado jan re a, pwen depuk on me japun kan, ap kapina me kin wiawia mau. ¹⁵ Pwe iet eten duen kupur en Kot: Komail en kadukie kidi omail wiawia mau dodok en aramaj pweipwei kan. ¹⁶ Duen me jaladokalar, ap jota wia kin arail jaladok, men pwaindi dip arail, a duen ladun Kot. ¹⁷ Kakaki amen amen, pok on jaulan kan, lan Kot, wauneki nanmarki! ¹⁸ Komail papa kan, upai on omail kaun akan ni majak, kaidin on me mau o kalanan eta, a pil on me kin kowei kodo. ¹⁹ Pwe mak eta, amen en kamekameki a pun ren Kot, o kanonama pan me jued. ²⁰ Pwe da kadepa, ma komail pan pukoki pein dip omail? A ni omail wiawia me mau, ap kamekam ki o kanonama, nan i me mak ren Kot. ²¹ Pwe i me komail paeker kido, pwe pil Krijtuj kamekam kin komail, wiala kilel pa 'mail, pwe komail en idauen wei lip a. ²² Me jota wia dip, pil jota widin diarok nin jilan i. ²³ Kajuedi, a jo juedeki, kaankamekam, ap jota akdepuk, a a meuid on i, me kin kadiekada pun. ²⁴ Pein i tomki dip atail nan war a nin tuka o, pwe kitail en mela

jan dip atail akan, ap pan maur ion me pun, me moun lip a komail kelail kidar. ²⁵ Pwe komail rajon jip, me jalonalar, a met komail japale don jilepa 'mail o Kaun pan nen omail.

3

¹ PIL dueta komail li akan, udi on pein omail warok kan, pwe irail me jo pojon majan o, en pil dore kila wiawia mau en li akan o arail nenenla. ² Ni arail kilekilian omail wiawia min ianaki lan. ³ Arail kapwat ender ni pali liki ni arail inid pena pit en mona de kapwat ki kold, de dilion nan likau linan. ⁴ A kapwat me jo janjal mi nan monion en aramaj, me jo jor, impai, opampap, iei me kajampwal ren Kot. ⁵ Pwe iduen kapwat en li jarai en kaua kan, me kaporoporeki Kot o duki on pein arail warok kan. ⁶ Duen Jara, me peiki on Apraam o kamare kin i: Ai kaun; a komail wiala na jeri kan, ma komail pan wiawia mau o jota majak. ⁷ Pil dueta komail ol akan, lelapoki on omail warok kan, kaka kin irail, pwe koma jojoki pena mak en maur, pwe omail kapakap ender poula. ⁸ A iet imwin mepukat: Komail karoj en lamalam ta pot, o pokepok pena, o pok on ri omail akan, o kadek, o aktikitik. ⁹ Komail der depukki me jued me jued, de lokaia jued lokaia jued, a kapaiada, ap aja, me a kilele on komail, en jojoki pai kan. ¹⁰ Pwe me men pok on maur o inon ion ran mau akan, i en pera jan jued lo a, o kil en au a, pwe re depa kotaue. ¹¹ A en mui jan me jued, ap wia me mau, en rapaki popol, ap dadaurata. ¹² Pwe jilan in Kaun o kin pera me pun kan, o karon a me mani ar kapakap. A jilan in Kaun o kin palian irail me wia jued. ¹³ Ij i me pan kaokaoe komail, ma komail dadaurata me mau? ¹⁴ A ma komail kamekameki me pun, komail meid pai; komail der majak irail o der waponda. ¹⁵ A komail en kajarauiki nan monion omail Kaun Krijtuj. Anjau karoj komail en kak japen on amen amen me kalelapok re omail duen kaporopor o, me mi lol omail. ¹⁶ A mepukat en wiau nin tiak en opampap, o majak, o injen makelekel, pwe irail, me kinekin likam on komail ni omail wiawia mau ren

Krijtuj, ren namenokala ni ar karaun kin komail likam. ¹⁷ Me mau, ma i kupur en Kot, komail kamekameki me mau, jan omail kamekameki me jued. ¹⁸ Pwe pil Krijtuj kamekame ki dip pan mepak, me Pun wiliandi me japun kan; pwen kalua kitail don Kot. Pali uduk kamekamelar ap kaiaja kida Nen. ¹⁹ I me a kotidilan waja teneten, pwen padaki on nen akan, ²⁰ Me jota peik maj o, ni anjau me Kot kotin auiaui o kanonama on ir ni muein Noa, ni anjau, me war im wiauier, me malaulau, ir me walemen, maure kila pil o. ²¹ I me pil kin kamaur komail la anjau wet ni paptaj a kaidin kaminela pali uduk, pwe inau en injen mau on Kot eu, ki en Iejuj Krijtuj a iajadar. ²² A kotidalan nanlan, kotikot ni pali maun en Kot. Tounlan kan, o lapalap akan, o manaman akan upai on i.

4

¹ ARI, pweki Krijtuj kamekame ki kitail ni pali uduk a, i me komail en pil ale on komail lamelam ota, pwe me kin kamekame ni pali uduk, muei janer dip. ² Pwe a der poden dadaurata inon jued en aramaj akan, a dadaurata kupur en Kot arain a memaur ni uduk. ³ Pwe a itarer, omail wiawia en maj duen lamalam en men liki kan, ni omail kekeid ni tiak jued, o inon jued, o jokolar, o kaped en mana, o kamom joko, o kaudoki on ani jakanekan. ⁴ I me re puriamuiki, me komail jolar kin ian irail ni ar wia jued o kaped en mana, o lalaue. ⁵ A re pan weokadan i, me pan kadeikada me maur o me melar akan. ⁶ Pwe i me ronamau pil loloki on me melar akan, pwe irail en maurela. Ari jo, ni pali war arail re lodi oner kadeik o duen a kin wiaui ren aramaj akan, a ni pali nen arail re memaur duen kupur en Kot. ⁷ A imwin mekaroj me korendor, komail ari majamajan o nantion kapakap. ⁸ A met eta, komail dadaurata omail poke pena, pwe limpok kin pwaindi dip toto. ⁹ Komail apapwali men kairu o der lipalipaned. ¹⁰ Duen omail aleer omail pai en mak kan, iduen omail papa pena duen jaunkoa mau en mak en Kot. ¹¹ Ma amen pan wiada padak, a en wiada duen majan en Kot, o ma amen kin papa, a en papa duen Kot kotin kupurai on i a

mana, pwe kapin en ko on Kot ni meakan karoj, ren Iejuj Krijtuj, me wau o manaman en ko on kokolata joutuk! Amen. ¹² Kompok kan, komail der puriamuiki jonapa 'mail karakar, me pan lel on komail, pwen kajonejon komail, der lame-lame, me komail ta lel on mepukat. ¹³ A komail peren kida, pwe komail pwaijaneki en Krijtuj a kamekam, pwe ni a linan janjaldo, komail pil pan perenda kaulapia. ¹⁴ Komail meid pai, ma aramaj pan kaurur kin komail pweki mar en Krijtuj! Pwe Nen en linan o en Kot kotikot re omail. ¹⁵ A jota amen re omail en kamekameki kamela aramaj, de lipirap, de me wia jued, de kauntenkoma en aramaj a wiawia kan. ¹⁶ A ma a kamekameki a jaulan, a ender namenokki; a en kapina Kot ni mepukat. ¹⁷ Pwe a leler anjaun kamekam, me pan tapida jan ni tanpaj en Kot; a ma a tapida re 'tail, ia pan imwi en me jota pojronamau en Kot? ¹⁸ A ma me apwal, en kamaureda me pun o, a ia waja, me jan Kot o me dipan akan pan pwaralan ia? ¹⁹ Ari, irail me kamekam pan kupur en Kot, ren liki on Kot melel nen arail, ni arail wiawia mau.

5

¹ I panau jaunkoa kan, me mi nan pun omail, pwe nai pil kijan jaunkoa kan o jaunkadede en kamekam en Krijtuj, o pil ian pwaijaneki linan, me pan kajanjaleda. ² Komail kamana pwin ijou en Kot, me mi re omail, a kaidin manjairen, pwe ni injenemau ni omail ariri Kot, kaidin pweki moni, a ni peren o limpok. ³ O kaidin aka-jaupeidi on momodijou, a men kaalemoni, pwe pwin ijou en ale jan. ⁴ Ari, ni en jilepa lapalap a pan pwarado, komail pan ale mar en linan, me jota pan monela. ⁵ Pil dueta komail me pulepul akan, peiki on me laud akan. Komail karoj upa pena o tenedi on opampap. Pwe Kot kin kotin palian me aklalapalapan akan, ap kotin maki on me karakarak kan. ⁶ Komail ari karakarak pan lim en Kot manaman, pwe a en kotin kajapwil komail ada, ni eu anjau me kon on. ⁷ Kadakadar on i omail inon karoj, pwe a kin kotin kupuro kin komail. ⁸ Komail lelapok o majamajan, pwe omail imwintiti

tewil koko jili dueta laien weriwer amen o raparapaki, me a pan katalala. ⁹ Komail ari kelail palian i o teneten ni pojon, o aja, me kamekam ota kin lel on ri omail akan nin jappa, ¹⁰ A Kot en mak karoj, me kotin molipe komail won a linan joutuk, ren Krijtuj, pan kotin kaunjokala, o kake-lada, o kamanada, o pajonedi, me pan kalokolok anjau motomot. ¹¹ I me udan manaman potopoteta! Amen. ¹² I intin won komail kijin likau kij et ren Jilwanuj ri omail melel, duen me i kin lamelame, pwe i men panau komail o katiti on komail, me i eta mak melel en Kot, me komail en keleki. ¹³ Irail, me ian komail pilipildar nan Papilon o nai ol Markuj ara ranamau won komail. ¹⁴ Komail ranamauiki pena metik en limpok. Popol en mi re omail karoj, me warok ki on er Krijtuj! Amen.

EN PETRUJ A KIJIN LIKAU KARIAU.

¹ IET nai Jimon Petruj ladu o wanporon en Iejuj Krijtuj *on* irail, me paikier pojon kajampwal ota dueta kit, me kitail aleer ki pun en atail Kot o Jaunkamaur Iejuj Krijtuj. ² Mak o popol en roklan komail ki erpit en Kot o Iejuj atail Kaun. ³ Jon en manaman en Kot karoj, me itar *on* maur o lelapok, kijakij don kitail er, ki kupurkon en i, me kotin molipe kitail ki pein a linan o manaman. ⁴ Ni mepukat a kotin kijakij ki don kitail inau lapalapia o kajampwalia kan, pwen kare *on* komail maur en Kot, o tan wei janer me jued akan, me mi jappa ki inon jued. ⁵ Komail ari nantion eta, kida jar mau ni omail pojon, o ni jar mau lolekon. ⁶ O ni lolekon koton, o ni koton kanonama, o ni kanonama lelapok. ⁷ O ni lelapok limpok *on* jaulan kan, o ni limpok *on* jaulan kan limpok *on* amen amen. ⁸ Pwe ma mepukat mi re omail, o pwaida re omail, komail ap jota pan *tanana* de jo wa ni lolekonki atail Kaun Iejuj Krijtuj. ⁹ A me jota pwaijaneki mepukat, nan i majkun, o a kin dedam jili waja, aki a monokela a wideud *jan* ni dip a dip en maj. ¹⁰ Ri ai ko, i me komail nantion katenedi omail paeker o pilipil, pwe ma komail pan wiada mepukat, komail jota pan pupedi. ¹¹ Pwe i me komail pan pedelonki peren nan wei joutuk en atail Kaun o Jaunkamaur Iejuj Krijtuj. ¹² I me i pan kataman kin komail anjau karoj, menda ma komail aja mepukat, o komail keleki melel. ¹³ I lamelame, a pun, i en kataman kin komail o kamana komail da, arain ai pan mimieta nan im pwal wet. ¹⁴ Pwe i aja, eten i pan pwilikidi war ai duen atail Kaun Iejuj Krijtuj kotin majani *on* ia er. ¹⁵ A i pan nantion, pwe komail en poden tamatamanda mepukat murin ai jamala. ¹⁶ Pwe je jo idauenda kajoi widin ni at padaki *on* komail duen manaman en atail Kaun Iejuj Krijtuj, o a kotin pan japaledo, a pein kit kilaner a linan. ¹⁷ Pwe ni a kotin aleer wau o linan *jan* ren Kot Jam ni anjau nil eu peidido *jan* nan linan

lapalap katitiki: Iet nai Ol kompok, me I kin peren kida. ¹⁸ Nil wet, me peidido *jan* nanlan, je roner ni at *ian* i mimieda pon dol jarai. ¹⁹ Ari majan en kokop me pun melel re atail, o meid mau, komail en kajampwaleki dueta marain eu, me kin dakareda waja rotorot lao ran pajan o uju ran pan pwara dan monion omail. ²⁰ Iet me komail en aja maj: Jota kokop nan puk jarai me tapida *jan* ren aramaj. ²¹ Pwe jota man kokop pwili *jan* ni injen en aramaj amen, pwe aramaj jarai en Kot akan kokopada mokimokidedi Nen jarai.

2

¹ A ren men Ijrael jaukop likam kai pil mia, duen jaunpadak likam me pan mi re omail, me pan kawailon do pwin jued kai, o re kin kamamki Kaun o, me dore ir ala, a i me re pan kare *on* pein irail kaopar madan. ² O me toto pan idauen ar padak japun, i me lamalam melel me pan kaankaururla. ³ O pweki ar nonorok ni lokaia widin re pan paie kin komail; ari, kadeik par duen men maj jota pan pward, o ar pakamekam jota kin moleilei. ⁴ Pwe, ma Kot jota kotin kupura tounlan ko, me wiadar dip, a a kotin kaje ir di *lan* nan pweleko, ap jalie kidi jal mata en rotorot, nekineki *on* ran en kadeik, ⁵ O ma a jota kupura men kua kan, a kamaureda Noa, jaunpadak en lamalam pun, *ian*aki pil iji-men, ni a kotiki *on* toun jappa jued nolik lapalap. ⁶ O a kotin wia kila paj kanim Jodom o Komora, o wukidedi, o kadeik ira da en ola, o wia kin ira kilel eu *on* me *jan* Kot akan, me pan pwarado mur. ⁷ O a kotin kapitala Lot pun amen, me aramaj jued wiai *on* *jon* en me jued karoj ni ar tiak jued. ⁸ Pwe i ol pun o kaukaujon nan pun arail, kilekilan o roneron ar wiawia, kupur a pun ap lokelokki ar wiawia japun kaukaule. ⁹ A Kaun o kotin kak *on* kamaiola *jan* ni jonapan lelapok kan o nekinekid *on* ran en kadeik me japun kan, pwe ren kalokolok. ¹⁰ A irail eta, me weweid ni inon jamin en pali uduk, o mamaleki monjap akan, o laumaum, o katiwo, o jomajak, o lalaue me linan akan. ¹¹ A tounlan kan, me lapalap o kelail *jan* irail, jota kin lalaue o kadeik irail da mon Kaun o. ¹² A mepukat rajon

man akan, me jota ar lamelam, me udan kileledier *on* jalidi o kamela, pwe re lalaue, me re jaja, o re pan mekila ar wiawia jued. ¹³ Re pan ale katin en ar japun. Re kin kajampwaleki kaped en mana ni ran o. Irail men kajamin, o kanamenok, o kin ponmajuki omail mairon, o jokraui omail kapwa. ¹⁴ O por en maj arail me dir en kamal, o re jota kak dukedi jan wia dip, kotakotaue ir, me monion ar jo ten, o monion arail nonorok, iei jeri en rialar akan. ¹⁵ Me kajela al inen, ap jalonala, idedauen al en Pileam, nain Peor, me pok *on* pwain en me japun. ¹⁶ A a pokoki dip a, man aj loton lokelokaia ki nil en aramaj, kapueoki jan jaukop o ni a wiawia japun. ¹⁷ Irail me rajon utun pil matada, o dapok me melimel kin iririp jili; nan rotorot lapalap me nekinekid *on* irail. ¹⁸ Pwe re kin kida padak aklapalap, me jota kadepa, o ni ar wiawia jamin, re kin kainon ion inon jued en uduk, irail me apton muei jan me japunki padak likam. ¹⁹ Re inauki *on* irail, ren jaledokala, a pein irail ladu en kajuedpar. Pwe melel, me amen lodi oner, i me a kin liduie kila. ²⁰ Pwe ma re pitila jan nan pwel en jappa, ki ar ajaer Kaun o Jaunkamaur Iejuj Krijtuj, rap pur *on* lijelepin kila o lodi *on* i nan ar wiawia en mur me jued jan men maj. ²¹ Mak eta, ma re jota aja duen al en pun, jan ar aja, ap wuki wei jan kujoned jarau, me re aleer. ²² Pwe, karajerao pwaida re 'rail, me inda: Kiti men kin pur *on* kan a muj, o pwik, me duduer, pur *on* uledok nan pwel.

3

¹ IET kijin likau kariau, me i intin won komail, kompok kan, pwen kataman kin komail o kapidada nen omail makelekel. ² Pwe komail en tamanda majan en jaukop jarau kan, kujoned en Kaun o Jaunkamaur, me wanporon oko, me pakadar won komail, wa don komail. ³ O iet eta komail en aja, ni imwin ran akan aramaj lalaue pan pwarado, me pan weweid ni pein ar inon jued. ⁴ Indada: Ia kilel en a pan kotido? Pwe jan ni ran o, jam akan melar kokodo lel met, meakaroj kin dueta nin tapi o. ⁵ Pwe irail kin men ponjaja, me majia lan akan o jappa eu mia nan pil

o, ap pwarada jan nan pil ki majan en Kot. ⁶ I me jappa en maj o okilar nolik lapalap. ⁷ Pil dueta lan akan o jappa en met nekinek kita majan ota *on* kijiniai ni ran en kadeik o kampan aramaj me jan Kot akan. ⁸ Kompok kan, iet eta komail en aja, me ran ta ieu o par kid raj pena ta ren Kaun o, o par kid o ran eu dupeneta. ⁹ Kaun o jota kotin kapwandela inau o, duen akai kin kiki *on*, pwe a kotin kanonama *on* komail, pwe a jota kotin mauki, akai en lokidokila, pwe karoj en wilikapala. ¹⁰ A ran en Kaun o pan pwarado dueta lipirap amen. I dokan lan akan pan mor pajan ni moron lapalap o tapipa kan pan pei pajan ki kijiniai kel, o jappa o a dipijou kan pan ronala. ¹¹ Ari, ma mepukat karoj pan ola, iaduen a pan re omail ni omail wiawia mau o lelapok, ¹² Pwe komail kin auiaui o inon ion ran en Kot, me lan akan pan ron kila kijiniai, o tapipa kan pei pajan, pwe karakar muletok. ¹³ A kitail kin auiaui lan kap akan o jappa kap, waja me lamalam pun pan wiaui, duen a kotin inaukidar. ¹⁴ Kompok kan, pweki omail auiaui mepukat, komail en nantion, pwe komail en diarokada re a jo jamin, o jo japun ni popol. ¹⁵ Pwe komail aja duen kanonama en atail Kaun, pwe i kamaur pa 'mail, duen ri atail Pauluj kompok intin won komail er ni lolekon, me ko *on* i. ¹⁶ Duen a kajokajoi nan a kijin likau karoj, a akai waja me apwal en dedeki, me jololekon o jo lolin akan kin kawukila, dueta ar pil kawukila majan tei kan, me pan kare *on* irail pein ar lokidokila. ¹⁷ Kompok kan, pweki omail aja mepukat, komail kalaka, pwe komail der japun kila padak en me jued akan, ap pupedi jan kateneten komail. ¹⁸ A komail kairida ni mak o lolekonki padak en atail Kaun o Jaunkamaur Iejuj Krijtuj. I me kon *on* en ale wau metet o kokolata lel *on* ni ran joutuk.

EN IOANEJ A KIJIN LIKAU KAIEU.

¹ ME kin mia *jan* ni tapi o, me je ronadar, me je kilan kier pein maj at, me je udu-dialer, o me pa at dokeer, iei majan en maur; ² O maur janjaledar, o je kilaner, o kadede, o padaki *on* komail maur joutuk, me kotikot ren Jam, a ap janjal *don* kitail. ³ Me je kilaner, o roner, iei me je pil katitiki *on* komail, pwe komail en pil waroki *on* kit. A kitail waroki *on* Jam o Japwilim a Iejuj Krijtuj. ⁴ Mepukat je intiniedi, pwe at peren en unjokala. ⁵ A ietet padak, me je ron *jan* i, ap katitiki *on* komail: Kot marain eu, o jota man rotorot mi re a. ⁶ Ma kitail inda, me kitail waroki *on* i ap weweid ni rotorot, kitail kin likam, ap jota wia melel. ⁷ A ma kitail weweid ni marain, dueta i me kotikot ni marain, kitail warok penaer, o ntan Iejuj Krijtuj japwilim a Ol kamakele kitail *jan* ni dip karoj. ⁸ Ma kitail inda: Jota dip atail, kitail piti pein kitail, o melel jota mi re atail. ⁹ A ma kitail weokada dip atail, i me melel o pun, en makeki *on* kitail dip atail o kamine *jan* me japun karoj. ¹⁰ Ma kitail inda: Kitail jota wiadar dip, kitail kalikame i, o a majan jota mi re atail.

2

¹ JAMA ko, mepukat i *intin won* komail, pwe komail de wia dip, a ma amen wia dip, jauaja patail mia ren Jam, Iejuj Krijtuj, me pun. ² Iei me tom en dip atail, a kaidin atail ta, pwe pil en toun jappa karoj. ³ I me kitail dedeki, me kitail ajaer i, ma kitail kapwaiada kujoned akan. ⁴ Me inda: I aja i, ap jota kapwaiada a kujoned akan, i me likam amen, melel jota mi re a. ⁵ A me kapwaiada a majan, i me limpok en Kot unjokelar re a, i me kitail ajaki, me kitail udan japwilim a. ⁶ Me kin inda: I potopot re a, mak eta, i en weweid wei dueta a kotin weweidier. ⁷ Kompok kan, kaidin kujoned kap eu, me i *intin won* komail, a kujoned en maj o, me mi re omail *jan* ni tapi o. Kujoned en maj, iei majan o, me komail roner. ⁸ Pil eu kujoned kap, me i *intin won* komail,

me melel re a o re omail, pwe rotorot mur tikitikla, a marain melel ap dakadar. ⁹ Me inda, me a mi ni marain, ap kailon kin ri a, nan a mimieta ni rotorot lel met. ¹⁰ Me kin pok *on* ri a, pan mimieta ni marain, ap jolar men kamakar mi re a. ¹¹ A me kin tataki ri a, mier ni rotorot, o weweid ni rotorot, ap kin jaja, waja a kin ko *on* ia, pwe rotorot karotonala maj a kan. ¹² I *intin won* komail, jama ko, pwe dip omail lapwadar ki mar a. ¹³ I *intin won* komail, jam akan, pwe komail aja i, me kotikot eta *jan* ni tapi o. I *intin won* komail manakap akan, pwe komail kaloedier me jued o. I *intin won* komail er, jama ko, pwe komail ajaer Jam. ¹⁴ I *intin won* komail er, jam akan, pwe komail aja i, me kotikot *jan* ni tapi o. I *intin won* komail er, manakap akan, pwe komail me kelail, o majan en Kot en mimieta re omail, o komail kaloedier me jued o. ¹⁵ Der pok *on* jappa, de dipijou mimi jappa. Ma amen pok *on* jappa, limpok en Jam me jota mi re a. ¹⁶ Pwe meakaroj mi jappa, inon en ni uduk, o inon en ni maj oko, o linan mal en maur, a jota tapida *jan* ren Jam, a *jan* ni jappa. ¹⁷ A jappa pan jorola o a me jued akan, a me wia kupur en Kot, pan mimieta kokolata. ¹⁸ Jama ko, metet imwin auer o, o duen omail roner, me krijtuj likam pan pwarado, nan anjau wet krijtuj likam me toto, me pwaradar, i me kitail ajaki, met imwin auer leler. ¹⁹ Irail me kola *jan* kitail, a kaidin kij atail, pwe ma irail kij atail, re pan mimieta re atail. A irail kola *jan* kitail, pwen janjal, me kaidin irail karoj kij atail. ²⁰ A komail keidier ren me jarau, o komail ajaer meakaroj. ²¹ I jota *intin won* komail er, dene jota aja duen melel, a pwe komail aja, o likam jo tapida *jan* ni melel. ²² Ij me likam amen? Kaidin i, me kamamada me Iejuj udan Krijtuj. I me krijtuj likam, me kamama kida Jam o Na. ²³ Amen amen, me kamam kida Na, nan Jam pil jota mi re a, a me ponaja Na, i me pil japwilim en Jam. ²⁴ Me komail roner *jan* ni tapi o, en potopoteta re omail. Ma a pan mimi re omail, me komail roner *jan* ni tapi o, komail ap pil pan potopot ren Na o Jam. ²⁵ A iet inau o, me a kotin inauki *on* kitail er: Maur joutuk. ²⁶ Mepukat me i *intin won*

komail er duen irail, me kajapune komail. ²⁷ A omail kei, me komail aleer re a, pan mimieta re omail. Komail ap jolar mau on, amen en padaki on komail. A duen kei wet kin padaki on komail meakaroj, iduen me melel, a kaidin likam pot, o duen a padaki on komail er, iduen komail en dadaurata. ²⁸ Ari jama ko, podidi on i, pwe ni a pan kotin pwarado, kitail en aima, a jo namenok mo a, ni a kotin pwarado. ²⁹ Ma komail aja, me i me pun, komail en pil aja, meamen, me wia me pun, me ipwi jan i er.

3

¹ KILAN jon en limpok lapalap, me Jam kotiki don kitail er, pwe kitail en adane kila jeri en Kot, ari, iei kitail. I me jappa jaja kin kitail, pwe re kin jaja i. ² Kompok kan, kitail ari jeri en Kot, ap jaikenta janjal, da me kitail pan wiala. Ari jo, kitail aja, ni a pwarado, kitail pan duäla i, pwe kitail pan kilan i ni udan mom a. ³ O amen amen, me kaporopor due met, a en kamakelekele pein i duen i me makelekel. ⁴ Amen amen me kin wia dip, pil kin palian kapun, pwe iei dip palian kapun. ⁵ O komail aja, i me a pwarado, pwen lapwada dip akan. A dip jota kin mi re a. ⁶ Meamen, me pot re a, jota kin wia dip; meamen wia dip, jota kilan i o jota dedeki. ⁷ Jama ko, kalaka, pwe amen de kajapuna komail. Me kin wia pun, nan i me pun amen, due i me pun. ⁸ Me kin wia dip, i nain tewil, pwe tewil me wia dip jan ni tapi o. I me Japwilim en Kot kotin pwarado, pwen kawela wiawia en tewil. ⁹ Meamen me ipwi jan Kot, jota kin wia dip, pwe war a mi re a, o a jo kak wia dip, pwe a ipwi jan ren Kot. ¹⁰ I me jeri en Kot o jeri en tewil janjale kida, me jo wia me pun, i me jo jan ren Kot, o me jo pok on ri a. ¹¹ Pwe iet padak, me komail roner jan ni tapi o, kitail en pokede pena. ¹² Kaidin due Kain, me udan me jued amen, ap kamela ri a. Ari, menda a kamela i? Aki a wiawia me jued, a en ri a me pun. ¹³ Ri ai ko, der puriamuiki, ma men jappa kin tata kin komail. ¹⁴ Kitail aja, me kitail daulier mela, ap ko on maur, pwe kitail kin pok on ri atail akan. Ari, me jo limpok, pan mimieta nan mela. ¹⁵ Meamen, me

kin tata ki ri a, nan i me kamela men. A komail aja, maur joutuk jota kin mi ren me kamela men. ¹⁶ I me kitail diar kida limpok. A kotiki wei maur pweki kitail; kitail ari pwaipwandeki maur atail on ri atail akan. ¹⁷ Meamen me mui met ap kilan ri a dupokala, ap jota jauaja i, iaduen limpok en Kot pan kak mi re a? ¹⁸ Jama ko, kitail der pok pena ni lokaia ta o lo, a ni wiawia o melel pot. ¹⁹ I me kitail pan ajaki, me kitail kijan melel, o kain-jenemauiela monion atail re a, ²⁰ Pwe ma monion atail kadeikada kitail, nan Kot me lapa jan monion atail o lelapokki meakan karoj. ²¹ Kompok kan, ma monion atail jo kadeikada kitail, nan kitail aima on Kot. ²² O meakot kitail poeki re a, kitail pan tunole jan i, pwe kitail nekindekid a kujoned akan, o wiada meakan, me a kin pole kila. ²³ Iet a kujoned: Kitail en pojon mar en japwilim a Ol Iejuj Krijtuj, o pokede pena, duen a kotiki on kitail kujoned o. ²⁴ A me kin nekindekid a kujoned akan, pan pot re a, o i pan kotikot re a; o iet me kitail ajaki, a kotikot re atail: Nen o, me a kupurai don kitail er.

4

¹ KOMPOK kan, komail der pojon nen karoj, a kajaui jon en nen akan, ma re tapida jan ren Kot. Pwe jaukop likam me toto kaparapar jili jappa. ² Iet me komail ajaki Nen en Kot: Nen karoj, me kadede, me Iejuj Krijtuj koti don uduk, nan i me tapida jan ren Kot. ³ O nen karoj, me jo kadede, Iejuj a jota tapida jan ren Kot, Nan i krijtuj likam, duen me komail roner, me a pan pwarado, nan a mier jappa metet. ⁴ Jama ko, komail tapi jan ren Kot o kaloe irail edi, pwe i, me kotikot re omail, me lapa jan i, me mi ni jappa. ⁵ Irail me udan jappa, iei me irail lokaiaki jappa, o jappa kin ron irail. ⁶ Kitail tapi janer ren Kot, me aja Kot, kin ron kitail. A me jo jan ren Kot, jota kin ron kitail. Iei me kitail ajaki Nen en melel, o me udan likam. ⁷ Kompok kan, kitail kin pokede pena, pwe limpok tapi jan ren Kot, A amen amen, me kin limpok, ipwi jan ren Kot, o a aja Kot. ⁸ Me jo kin limpok, jaja Kot, pwe Kot udan limpok. ⁹ Ni met limpok en Kot janjal don kitail: Kot kotin

porone don jappa japwilim a Ieroj eu, pwe kitail en maur ki i. ¹⁰Ietet pajon en limpok, kaidin kitail me tapin limpok *on* Kot, pwe a tapin pok *on* kitail, o poronedo japwilim a Ol, wiala jauntom pan dip atail. ¹¹Kompok kan, ma Kot kin limpoki *on* kitail due met, kitail en pil limpok pena. ¹²Jota me kilaner Kot ni anjau eu. Ma kitail limpok pena, nan Kot pan kotikot re atail, o a limpok me unjokelar re atail. ¹³I me kitail ajaki, me kitail mimieta re a, o a kotikot re atail, pwe a kotin kupurai don kitail er Nen i. ¹⁴O je kilaner o kadededa, me Jam poronedo japwilim a Ol, en wiala Jaunkamaur pan jappa. ¹⁵Meamen me ponaja Iejuj, me Japwilim en Kot, nan Kot me kotikot re a, o i ren Kot. ¹⁶O kitail dedekier o kamelele limpok, me Kot kotin wiai *on* kitail. Kot me limpok, o me kin potopot ni limpok, kin potopot ren Kot, o Kot kotikot re a. ¹⁷Iet unjok en atail limpok: Kitail pan aima ni ran en kadeik, pwe duen i, iduen kitail nin jappa et. ¹⁸Jota majak ni limpok, pwe limpok melel kin kauja *jan* majak, pwe majak kin kareda kamekam. Ari, me kin majak, nan a limpok jaikenta unjokala. ¹⁹Kitail kin limpok, pwe i me kotin tapiadar pok *on* kitail. ²⁰Ma amen kin inda: I kin pok *on* Kot, ap kin jempok *on* ri a, nan i me likam amen, pwe me kin jempok *on* ri a, me a kilaner, da a pan kak pok *on* Kot, me a jota kilaner? ²¹A kujoned pot et kitail aleer *jan* re a, me i, me pok *on* Kot, en pil pok *on* ri a.

5

¹MEAMEN me kamelele, me Iejuj me Krijtuj, nan i me ipwi *jan* ren Kot, o me kin pok *on* me kaipwidi i, kin pil pok *on*, me ipwi *janer*. ²I me kitail ajaki, me kitail pok *on* jeri en Kot akan, ni atail pok *on* Kot o oke a kujoned akan. ³Iet limpok *on* Kot, atail kapwaiada a kujoned akan, a a kujoned akan me jota apwal. ⁴Pwe meamen, me ipwi *jan* ren Kot, kin kaloedi jappa. Iet pai en pei, me kaloedier jappa, atail pojon. ⁵Ij me kaloedi jappa, kaidin i eta, me kamelele, me Iejuj Japwilim en Kot? ⁶I met, me kokido pil o nta, Iejuj Krijtuj; kaidin pil eta, pwe pil o nta. Nen me kadedeki, pwe Nen melel. ⁷Irail me jilimen

me kadede: ⁸Nen, o pil, o nta; irail kin minimin pena. ⁹Ma kitail kamelele kadede en aramaj akan, nan kadede en Kot me lap *jan*, pwe i en Kot a kadede me a kotin kadedeki japwilim a Ol. ¹⁰Me kamelele Japwilim en Kot, a men kadede mi lole, me jo kin kamelele Kot, kin kalikame i, pwe a jota kamelele kadede en Kot duen japwilim a Ol, ¹¹A iet kadede o: Kot me kotiki *on* kitail er maur joutuk; a i *jon* en maur mi ren japwilim a Ol. ¹²Me aneki Na, i me aneki maur, a me jota aneki Japwilim en Kot, a pil jota aneki maur. ¹³Mepukat i intin *won* komail er, pwe komail en aja, me maur joutuk mi re omail, a komail, me pojon mar en Japwilim en Kot. ¹⁴O iet at kaporopor kaperen: Meakot kitail poeki re a duen kupur a, a kotin *mani* kitail. ¹⁵A ma kitail aja, me a kotin *mani* kitail, iran meakot kitail poeki re a, kitail ap aja, me kitail pwaij anekier, me kitail kapakapaki. ¹⁶Meamen me kilanada ri a wia dip, me jo imwilan mela, i en kapakapaki, Kot ap pan kotiki *on* i maur, *on* ir, me jo wia dip, me udan mela. A eu *jon* en dip mia, me imwilan mela, duen *jon* en i jota inda, meamen en kapakapaki. ¹⁷Japun karoj me dip, a *jon* en dip mia, me jota imwilan mela. ¹⁸Kitail aja, meamen me ipwi *jan* ren Kot, jota kin wia dip; a me ipwi *jan* ren Kot, apapwali pein i, a men jued o jota pan doke i. ¹⁹Kitail aja, me kitail tapi *jan* ren Kot, a jappa karoj mi ni me jued. ²⁰A kitail aja, me Japwilim en Kot pwarador, kalolekon kitail er, pwe kitail en aja i me melel, o kitail kijan i me melel, iei japwilim a Iejuj Krijtuj. I me Kot melel o maur joutuk. ²¹Jama ko, kalaka pein komail *jan* dikedik en ani kan!

EN IOANEJ A KIJIN LIKAU KARIAU. IOANEJ II

¹ IET *nai* me laud o ranamau won li lipilipil o na jeri kan, me i kin pokepoke meel; a kaidin *nai* ta, pwe pil irail karoj, me aja meel, ² Pweki meel o, me mi re atail, o a pan mi re atail kokolata. ³ Mak o kalanan, o popol pan mi re atail *jan* ren Kot Jam, o *jan* ren Iejuj Krijtuj, me Japwilim en Jam ni meel o limpok. ⁴ I ap peren kida kaulap, pwe i diaradar, me akai noum jeri kan alialu wei ta ni meel, duen atail aleer kujoned *jan* ren Jam. ⁵ Ari, i poeki re omui, Main, kaidin kujoned kap pot, me i intin won komui, a me kitail aleer *jan* ni tapi o kitail en pololol pena. ⁶ A iet limpok, pwe jen alu weita duen a kujoned akan. A met kujoned o, duen komail roner *jan* ni tapi, jen alialuta ia. ⁷ Men kotaue me toto pwara *don* jappa, me jota kin kadede, me Iejuj Krijtuj wia uduk ala, i men kotaue o krijtuj likam o. ⁸ Komail kalaka pein komail, pwe omail pai, me komail dodok *on* er, de jalonala a komail en ale pwaipwai pokon. ⁹ Meamen me dauli mepukat, o me jota *tenedi on* padak en Krijtuj, a jota paieki Kot; a me *tenedi on* padak o, i me paiekier karoj, Jam o japwilim a Ol. ¹⁰ Ma amen ko *don* komail, me jota wado padak et, der kajamo *lon on* nan im omail, o der ranamaui i. ¹¹ Pwe me kin ranamaui i, a pan pwaijaneki a wiawia jued. ¹² Kajoi me toto mi re i, me i men intin won komail, a i jota pan wiaki ki kijin likau o ink, pwe i kaproporeki, me i pan pwara won komail, kitail ap pan kajoi pena, pwe atail peren en unjokela. ¹³ Ari, nain ri om li lipilipil jeriko me ranamau won komui. Amen.

EN IOANEJ A KIJIN LIKAU KAJILU.

¹ IET *nai* me laud o ranamau won Kaiuj kompok, me i kin pokopoke melel. ² Kompoke pa i, i kin men, koe en pwaida o rojon ni wiawia karoj duen *nen* om me pwaida. ³ Pwe i peren kida kaualap, ri atail oko lao pwarado, katitiki *on* ia duen om melel o duen om kin alialu wei ta ni melel. ⁴ Jota ai peren me lapa *jan* met, ni ai ron duen *nai* jeri kan, me kin alu wei ta ni melel. ⁵ Kompoke pa i, me mau, me koe kin wiai *on* ri atail o pil men kairu kan, ⁶ Me katitiki *on* momodijou duen om limpok; me mau, ma koe pan jauaja irail, duen me kon *on* Kot. ⁷ Pweki mar a re kin koko wei ta, jota tunole meakot ren men liki kan. ⁸ I me kitail en jauaja *jon* due met, pwe kitail en wia jauaj pan melel. ⁹ Meakot i intinki *woner* momodijou, a Diotrepej me akajaumaj *on* irail, jota duki *on* kit. ¹⁰ Ari, i lao pwara wei, i pan katamanki i a wiawia kan, me a kin wiada, pwe a kin lokaia jued duen kit. A kaidin i eta, pwe pein i jota kin kajamo ri atail ko, ap pil inapwiedi, me kin men apwali ir, o kajapok ir ala *jan* nan momodijou. ¹¹ Kompoke pa i, der idauen me jued a me mau. Me kin wia me mau, me *jan* ren Kot, a me kin wia me jued, jota kilaner Kot. ¹² Demetriuj indand ren amen amen o pil ni melel. O kit pil kadededa, a koe aja, me at kadede me melel. ¹³ Kajoi toto me mi re i, me i kak *intin* won uk, a i jota men intinki ink o men *intin*. ¹⁴ A i kaporoporeki, me koren, me i pan kilan uk, kita ap pan kajokajoi pena. ¹⁵ Popol en mi re om. Kompok kan kin ranamau won uk. Ranamaueki kompok kan mar arail.

EN IUDAJ A KIJIN LIKAU.

¹ IUDAJ, ladu en Iejuj Krijtuj amen, o ri en Iakopuj, ranamau won irail, me pilipildar o me kompoke pan Kot Jam, o me nekineken ren Iejuj Krijtuj. ² Kalanan, o popol, o limpok en rokalan komail! ³ Kompok kan, ni ai *nonki* kausalap, intin won komail ekij, duen atail dorela ni lamalam ta pot, i men intin won komail o panau komail, en upaliki pojon, me udan panalan jarau kan. ⁴ Pwe aramaj akai wailon *on*, me ar pakadeik mia *jan* maj o: Irail me doo *jan* Kot, o re kawukila mak en Kot, *on* kapwaiada inon jued en uduk, o re kamameki Kot o atail Kaun Iejuj Krijtuj, me iei eta Kaun. ⁵ Komail ajaer meakaroj, ari jo, i men kataman kin komail, me Kaun o kotin jauaja japwilim a aramaj akan ren men *Åkipten*, a mur a kotin kame ir ala, me jota pojon. ⁶ O tounlan kai, me jota kajampwaleki arail koa, ap mui *jan* udan deu arail, a kotin nekid kin arail jal mata joutik ni waja rotorot *on* ran en kadeik lapalap. ⁷ Dueta Jodom, O Komora, o kanim akan, me mi imp ara, me pil nenenek nin tiak ota, dueta ira, o inon ion uduk toror, ap wiala kilel eu, ni ar kamekameki kijiniai joutik. ⁸ I dueta mepukat, me kalap auramen, kin kajaminela uduk, o jota duki *on* kaun o, lalaue me linan akan. ⁹ A Mikael, tounlan lapalap amen, ni a akamai *on* tewil, akakamaiki kalep en Mojej, a jota kotin ainar *on* lalaue o kadeikada i, pwe a kotin majanier: Kaun en kotin kapun *on* uk! ¹⁰ A mepukat kin lalaue, me re jaja; a meakan me re udan aja, dueta man akan, me jota ar lamalam, kawela pein irail. ¹¹ Juedi *on* irail! Irail weweid kier al en Kain, o re lodi *on* pakotaue en Pileam pweki moni, o ni ar kanudi dueta Kora, re mekilar, ¹² Ir pukat me kaopan omail kamadip limpok kan, ni ar jokrau jomajak o kamana pein irail. Re rajon dapok madekon kan, me an kin wewa jili, o rajon tuka, me jo ta o jo wa kan mia, me melar pan riapak, o jolar due 'rail. ¹³ Re rajon iluk en matau, me punpun

potpoteta, kapwereda pein ar kanamenok kan, rajon moal en uju, ap nekineken *on* rotorot joutuk. ¹⁴ Enok kaijimen murin Adam pil kokop duen irail majanier: Kilan, Kaun o kotido ian japwilim a jarau kan, me kid *neder*. ¹⁵ Pwen kadeikada karoj, o kapunada me *jan* Kot akan karoj, pweki ar dodok o wiawia jued akan, me re wiadar ni ar doo *jan* Kot, o pil ar lokaia jued, me irail dipan akan wiai *on* i. ¹⁶ Mepukat kin lipaned o pilpil en pan moli anjau karoj, aki ar kapwaiada ar inon jued, o irail aklapalap ni ar lokaia, o lipilpil janjal en aramaj pweki moni. ¹⁷ A komail, kompok kan, tamanda majan akan, me wanporon en atail Kaun Iejuj Krijtuj akan majanier maj o, ¹⁸ Ni ar majani *on* komail, me aramaj lalaue pan pwarado ni imwin anjau, me *jan* Kot, ap kekeideki pein ar inon jued. ¹⁹ Ir pukat kin kamueit pajan jaulan kan, irail me pali uduk eta, a jota *nen* arail. ²⁰ A komail kompok kan, kua kida pein komail omail pojon melel, o jarau, o kapakapaki *Nen* jarau. ²¹ Nekineken pein komail ni limpok en Kot, o kaporoporeki kalanan en atail Kaun Iejuj Krijtuj *on* maur joutuk. ²² O akai irail me peikajal, komail kadek *on*, ²³ Jaro kin ir wei *jan* nan kijiniai o dore ir ala. O kadek *on* me tei kan ni majak. O komail pil juedeki likau jamin en pali uduk. ²⁴ A i me kak pera komail, *jan* omail pan depikelekel, o kamotan di *on* komail mon a linan, makelekel, o pereperen, ²⁵ I Kot eta Jaunkamaur patail, ren Iejuj Krijtuj atail Kaun linan, lomin, o wiawia, o manaman en ko *on*, met o potopot eta kokolata! Amen.

PUK EN KAUDIAL EN IOANEJ.

¹ IET kajale pan Iejuj Krijtuj, me Kot kotiki *on* i, en kajale *on* japwilim a ladu kan meakai, me pan wiaui met koren. A kotin poronela japwilim a tounlan, me a kotin kajaleki *on* japwilim a ladu Ioanej. ² Me kadedeki majan en Kot, o kadede pan Iejuj Krijtuj karoj, me a kilaner. ³ Meid pai, me wadokedi o ir, me *ron* majan en kokop akan, o nekinekid me intinidier lole, pwe anjau me koren. ⁴ Iet *nai* Ioanej, *on* momodijou iju nan Ajien: Mak o popol *on* komail *jan* ren i, me kotikot met, o me kotikot maj o, o me pan kotido, o *jan* ren *Nen* iju, me kotikot mon mol a, ⁵ O *jan* ren Iejuj Krijtuj, me jaunkadede melel, me mejeni ren me iajadar *jan* ren me melar akan, o Kaun en nanmarki en jappa kan, me kotin kupura kitail o widen *jan* kitail dip atail ki nta, ⁶ O kotin wia kin kitail er jamero *on* Kot o Jam a. *Linan* o manaman en mi re a kokolata! Amen. ⁷ *Kilan*, a kotido nan dapok kan, o maj karoj pan *kilan* i, o irail me doke i, o kainok en jappa karoj pan *janejanki* i. Melel, Amen. ⁸ *Nai* Alpa o Omeka, me Kaun Kot kotin majani, me kotikot eta, o me kotikot maj o, o me pan kotido, iei Dinkel amen. ⁹ *Nai* Ioanej, ri omail, o omail warok ni kamekam, o ni wei, o ni atail auiaui Iejuj, i lel *don* nin dake o, me ad a Patmoj, ki majan en Kot o kadede pan Iejuj. ¹⁰ *Nen* jarau kotikot po i ni ran en Kaun, i ap ronadar mur i *nil* laud eu, me rajon *nil* en koronete majani: ¹¹ Me koe *kilan*, intiniedi nan puk eu, ap kadar won momodijou iju en Epijuj, o Jmirna, o Perkamuj, o Tiatira, o Jardej, o Piladelpia, o Laodijea. ¹² I ap joupei *on*, en *kilan* *nil* o, me kajoi *on* ia. A i lao joupeilar, i *kilan* lamp kold iju. ¹³ O nan pun en lamp akan amen mia, me rajon *Nain* aramaj, likauie kida likau eu, me leldi *on* aluwilu a, o lukom kida ni maramar waiwai kold eu. ¹⁴ A kadokenmai o pit en pepei puetepueteta wun en jip puetepuet, o rajon jno, o *jilan* i rajon umpul en kijinia, ¹⁵ O aluwilu a rajon praj *linan* likamata a *linalin* nan kijinia, o

kapitie rajon *nirjok* en pil toto. ¹⁶ O ni lim a pali maun uju iju mia, o *jan* nan *jilan* i kodlaj *kon* o au a riau u wei *jan*, o *jilan* i rajon katipin, *jiran* kelailia. ¹⁷ A ni ai *kilan* i, i ap pupedi ni aluwilu a dueta mela amen. O a kotikidan po i lim a pali maun mamajani: Ender majak, *nai* men maj o men mur. ¹⁸ O me maur men, o ai melar amen, ari *kilan*, i memaureta kokolata, o men kapir en mela o wajan mela mi re i. ¹⁹ Koe ari intiniedi meakan, me koe *kilaner*, o me mier, o me pan wiaui mur. ²⁰ Wewe en uju iju, me koe *kilaner* nan pa i pali maun, o lamp kold iju. Uju iju, iei tounlan en momodijou iju, o lamp iju, iei momodijou iju.

2

¹ INTIN won tounlan en momodijou en Epijuj: Iet majan en i, me kolekoleta ni lim a pali maun uju iju, o me kin weweid nan pun en lamp kold iju. ² I aja om wiawia kan, o om dodok, o om dadaurata, o duen om jota kin mauki me jued akan, o koe kajau ir adar, me akawanporon, a me jo, ap diar ir ada me likam. ³ O koe kin kanonama *on* o kadokeki mar ai, ap jota panadar. ⁴ A iet me I juedeki re om: Koe muei *janer* tapin om limpok. ⁵ Koe ari tamanda, me koe pupe wei *janer*, o kalula, o kapwaiada wiawia en maj o; a ma jo, I pan ko *don* uk, kajau wei *jan* om lamp *jan* ni deu a, ma koe jota kalula. ⁶ A iet me koe kin wia, koe kin juedeki wiawia en nain Nikolauj akan, me I pil kin juedeki. ⁷ Me *jalon* a mia, i en *ron*, me *Nen* o majani *on* momodijou kan! Me dadaurata, I pan ki *on* i, en tunole *jan* tuka en kamaur, me mi nan paradij en Kot. ⁸ Intin won tounlan en momodijou en Jmirna: Iet majan en men maj o men mur, me melar ap mauredar. ⁹ I aja om kamekam, o om jamama ari jo, koe me kapwapwa, o lalaue en ir, me kin inda, dene irail men Juj, a kaidin irail men Juj, pwe pwin en Jatan eu. ¹⁰ Koe der majak, me koe pan kalokolokki. *Kilan*, tewil o pan *kajelon* *on* nan imaten akai komail, pwe komail en *kajonejon*, o komail pan kalokolok ran eijok. Dadaurata lel mela. I ap pan ki *on* uk mar en maur joutuk. ¹¹ Me *jalon* a mia, i en *ron*, me *Nen* o majani *on* momodijou kan! Me dadaurata, jota pan

kamekam kila mela kariau. ¹² Intin won tounlan en momodijou en Perkamuj: Iet majan en me na kodlaj kon o au riau mia: ¹³ I aja, waja koe kaujon ia, ni wajan mol en Jatan, o koe kin podidi on mar ai, o koe jota kamama kida om pojon ia pil jo ni ran oko, me Antipaj, ai jaunkadede melel men, kamekamelar nan pun omail, waja Jatan kin kaujon ia. ¹⁴ A ekij tikitik ta, me I juedeki re om: Akai mi re om, me kin apwali lamalam en Pileam, me padaki on Palak, en kajedi on mon kadaudok en Ijrael kajapun par, ren tunole kijin man, me olu oner dikedik en ani kan, o ren nenek. ¹⁵ O pil akai mi re om, me pil apwali lamalam en nain Nikolauj akan. ¹⁶ Ari, kalula! A ma jo, I pan madan won uk o pepepi on irail ki kodlaj en au ai. ¹⁷ Me jalon a mia, i en ron, me Nen o majani on momodijou kan! Me dadaurata, I pan ki on i mana jojanjal, o I pan ki on i takai puetepuet eu o nan takai mar kap intinidier, jota amen me dedeki, i eta, me pan ale. ¹⁸ Intin won tounlan en momodijou en Tiatira: Iet majan en me Japwilim en Kot, me jilan i rajon umpul en kijiniai o aluwilu a rajon praj linan. ¹⁹ I aja om wiawia kan, o om limpok, o om pojon, o om papa, o om kanonama, o duen om wiawia men mur, me toto jan men maj. ²⁰ A iet me I juedeki re om: Koe kin mueid on li Ijepel, me kin inda duen pein i, dene i jaukop amen, me kin padaki o kotaue nai ladu kan, ren nenek, o ren tunole, me olu on dikedik en ani. ²¹ O I ki on i er anjau en kalula, a a kan kalukila a nenek. ²² Kilan, I pan kajedi i nan loj, o irail me kin kamal re a, nan kamekam lapalap, ma re jota pan kalukila wiawia en Ijepel akan. ²³ O I pan kamekila na jeri kan kamekam eu. Ari, momodijou karoj pan ajaki, me nai i, me kin ireron nan mudilik o monion kan, o I pan ki on amen amen komail iran omail wiawia kan. ²⁴ A I indai on komail tei kan, me mi Tiatira, karoj me jota apwali lamalam wet, me jo dedeki widin en Jatan, duen ar lokaia. I jota pan ki on komail eu katoutou pa 'mail. ²⁵ A me mi re omail, kolekoleta, I lao pwarado. ²⁶ O me dadaurata o me kanekid ai wiawia kan lel imwi, i me I pan kajapwilada pon wei kan. ²⁷ A pan kaun kida ir jokon mata, due dal

en jaupal kin ola kaulap, o due I pil aleer mana jan ren Jam ai, ²⁸ I ap pan ki on i uju ran. ²⁹ Me jalon a mia, i en ron me Nen o majani on momodijou kan!

3

¹ INTIN won tounlan en momodijou en Jardej: Iet majan en me Nen en Kot iju o uju iju mi re a: I aja om wiawia kan, o me mar en maur mi re om, a jo, koe melar. ² Pirida, katene me lua, me nok mela, pwe I jota diaradar, me om wiawia kan unjokela ren ai Kot. ³ I me koe en tamanda, duen koe tunoler, o roner, o kanekid, o kalula. Ma koe jota pan pirida, I pan pwarado due lipirap amen, o koe pan jaja auer, me I pan pwarado don uk. ⁴ A mar malaulau mi re om nan Jardej, me jota kapwelepwel lar ar likau kan, re pan alialu re i nan likau puetepuet, pwe re kon on. ⁵ Me dadaurata, pan kapwad kida likau puetepuet, o I jota pan irije jan nan puk en maur mar a. O I pan kadede mar a mon Jam ai o mon na tounlan kan. ⁶ Me jalon a mia en ron, me Nen o majani on momodijou kan! ⁷ Intin won tounlan en momodijou en Piladelpia: Iet majan en me jarai, me melel, me men kapir en Dawid mi re a, me kin ritinida, o jota amen, me kak ritinidi, o me kin ritinidi, o jota amen, me kak ritinida. ⁸ I aja om wiawia kan. Kilan, I ki on uk er wanim ritidar eu o jota amen, me kak ritinidi, pwe om kel me tikitik, o koe kin kanekid ai majan, o koe jota kamam kidar mar ai. ⁹ Kilan, I kanain kin uk akai, me udan pwin en Jatan, kijan irail, me akajuj, a jo, re likam. Kilan, I pan kainon ir do, en poni ni na om, o ren aja, me I kin pok on uk. ¹⁰ Aki om kanekid ai majan en kanonama, I pil pan kanekid uk ni auer en kajonejon, me pan udon toun jappa karoj, en kajonejon irail, me kaujon jappa. ¹¹ I pan pwarado madan. Kolekol, me koe anekier, pwe jota amen en kulia jan mar om. ¹² Me dadaurata, I pan wiaki i ur eu nan tanpaj en ai Kot, o a jolar pan pedoi jan kokolata. I pan intin po a mar en ai Kot, o ad en kanim en ai Kot, Ierujalem kap, me peidido jan ai Kot nanlan o mar ai kap. ¹³ Me jalon a mia, en ron, me Nen o majani on momodijou kan! ¹⁴ Intin won tounlan en momodijou

en Laodijea: Iet majan en me maraneki Amen, me jaunkadede lelapok melel, me tapin dodok en Kot. ¹⁵I aja om wiawia kan, koe jota karakar o pil jota lamelamur. I men, koe en lamelamur de karakar! ¹⁶Ari, koe me lou, a kaidin karakar de lamelamur, I ap pan muj kin uk wei jan nan au ai. ¹⁷Pwe koe inda: Nai kapwapwa, i anekier kapwa kan, o i jota kin anane meakot, ap jaja, me koe jakanekan, o jo konekon, o jamama, o majkun, o kilijo. ¹⁸I panau uk, koe en neti jan ia kold linan, aki kijiniai, pwe koe en kapwapwala, o likau puetepuet, pwe koe en likauie uk, o kanamenok pan om kilijo der janjal, o wini en maj o, men elieliki maj om, en kilan waja. ¹⁹I kin kapun on o kaloke karoj, me I pokepoke. Koe nantion kalula! ²⁰Kilan, I kin u pan wanim o letelet. Meamen pan ron nil ai, ap ritinida wanim o, I pan pedelon re a, ap ian i mot on raj jarau, o a ian ia. ²¹Me dadaurata, I pan ki on i, en ian, ia mondi pon mol ai, dueta nai pil dadaurata, ap ian Jam ai mondi pon mol a. ²²Me jalon a mia, i en ron, me Nen o majani on momodijou kan!

4

¹MURIN mepukat i kilaner kajanjal eu: Kilan, wanim eu ritidar nanlan, o nil, me i roner maj, dueta koronete eu kajokajoi on ia: Koda don met! I pan kajale on uk, me pan wiaui mur en mepukat. ²Nai pitipit katia Nen. A kilan, mol eu mi nanlan, o amen kotidi pon mol o. ³A janjal en me kotidi poa rajon takai Iajpij o Jardij o aia me liteui mol o, me janjal dueta takai jmarakd. ⁴O mol o kapilki pena mol rieijok paieu, o lapalap riek pamen kotikot poa, likau kida likau puetepuet o nin kida nin kold. ⁵O jan ni mol o liol, o nil akai, o nanjapwe kai uje wei jan, o lamp iju umpumpul mon mol o, iei Nen iju en Kot. ⁶O mon mol o dueta jed eu, me rajon klaj o krijtal, o nan waron en mol o, o impan mol o man maur pamen, me rok ki por en maj mo ar o mur ir. ⁷Man en maj me rajon laien amen, o man kariamen rajon kau ol amen, o man kajilimen kar i rajon aramaj, o man kapamen rajon manpir ikel. ⁸O man maur pamen ko pa en pir wonu mi ren amen amen, me rokki por

en maj ni kaila o lole, o re jota nenenla ni ran o ni pon, indinda: Me jarau, me jarau, me jarau, Kaun Kot, Kaun en meakaroj, me kotikot maj, o me kotikot met, o me pan kotin pwarado. ⁹Ari man maur oko, lao pan kalinanada, o kakaki, o danke i me kotidi pon mol o, me ieiaj joutuk, ¹⁰Me lapalap riek pamen ap pan poridi on i, me kotidi pon mol o, o re pan poni i, me ieiajata kokolata, o re pan pwilikidi mar ar mon mol o, indada: ¹¹Komui Main, at Kaun, o at Kot, me kon on, en linanla, o kakala, o manaman, pwe ir me kotin kapikadar meakan karoj o pweki kupur omui re mia kier o wiaui kidar.

5

¹O i kilaner nan lim pali maun, en me kotidi pon mol o, puk eu, intinidier lole o liki o kateneki pena men katen iju. ²O i kilan tounlan kelail amen, pepeidokki nil laud: Ij me kon on pak pajan puk o, o lapwada a men katen kan? ³A jota amen, me mi nanlan de nin jappa, de pan jappa, me kak on pak pajan puk, o udial i. ⁴Ari, i ap janejan kaualap, aki jota amen, me diarokadar, me kon on, en pak pajan puk o, de udial i. ⁵O amen ren me lapalap akan majani on ia: Koe der janejan! Kilan, Laien, me udan kainok en Iuda, tapin Dawid, me pwaidar ni a peipei, pwen kon on, pak pajan puk o, o lapwa jan men katen iju. ⁶O i kilan nan waron en mol o nan pun en man pamen o nan pun en lapalap akan Jippul amen u due kamekamelar, me oje iju o por en maj a iju mia, iei Nen en Kot iju me pakadaralan dol en jappa karoj. ⁷A kotido, ap kotiki jan puk o ni lim a maun en me kaipokedi pon mol o. ⁸A ni a kotin aleer puk o, man maur pamen, o lapalap riek pamen poridi on mon Jippul o. Amen amen re irail kolekol a arp o dal kold, me dir en potik en ijij, iei kapakap en jarau kan. ⁹Irail kauleki kaul kap pot indinda: Ir me kotin kon on, kotikida puk o, o lapwada a men katen ko, pwe komui kamatarar o neti ki on Kot nt' omui jan ni kainok karoj, o lokaia karoj, o men liki karoj, o wei karoj. ¹⁰O kotin wia kin irail la wei eu on atail Kot, pwen jamero kan, o re pan nanmarki nin jappa. ¹¹O i kilaner o i roner nil en

tounlan toto impan mol o, o man maur ko, o lapalap oko; irail me nederenia nen nen o kid kid, ¹² Irail indinda ni nil laud: Jippul o me kamekamelar, me kon on aineki manaman, o kapwa, o erpit, o kel, o kaka, o linan, o pai kan. ¹³ Ir karujia nanlan, o jappa, o pan jappa, o pon madau, o aude pan arail karoj, i roner me re indinda: Me kotidi pon mol o, o Jippul en kapinanla, o kakala, o kalinanada o manaman kokolata. ¹⁴ Man maur pamen majani: Amen, O lapalap akan poridi on poni i.

6

¹ I kilan ni en Jippul a lauad pajan eu ren katen iju, o i roner amen ren man pamen majanieki nil me rajon nanjapwe: Kodo! ² I ap kilaner oj puetepuet amen, o me mondi poa kajik katieu mi re a, o mar eu ko on i, i ari koti wei, pwen kalokaloedi. ³ Ni a lauad pajan katen kariau, i ap roner man kariamen majanier: Kodo! ⁴ Amen oj me waitata ap pwarado, a me mondi poa a muei on i, en kawela muei mau nin jappa, o tou a kan pakamekam pena, a kodlaj kalaimun me panalan i. ⁵ Ni a lauad pajan katen kajilu, i roner man kajilimen majani: Kodo! I ap kilaner oj tontol amen, o me mondi poa, men tenok mi ni lim a. ⁶ O i roner nil eu nan pun en man pamen indinda: Jon en wit eu denar eu, o jon en korn jilu denar eu, a le o wain der kawela! ⁷ A ni a lauad pajan katen kapaieu, i roner nil en man kapamen majani: Kodo! ⁸ I ap kilaner oj pajaj, o me mondi poa, mar a Mela, o wajan mela me idauen i. A kapi on i en kaunda pakij eu en jappa, en kamekila kodlaj, o ijejol, o mela, o ren man laualo en jappa kan. ⁹ A ni a lauad pajan katen kalimau, i kilaner pan pei jarai nenen en me kamekila majan en Kot, o ar kadede, me re wia. ¹⁰ Irail likelikwirki nil laud indinda: Arai da, Main, Kaun jarai o melel, komui jo kadeikada o iki kin nt' at on irail, me kaujon jappa? ¹¹ Likau puetepuet me panalan irail karoj, o a kotin majani on irail, ren molelei maj ekij, a lao ian ar o ri ar akan unjokelar, me pan kamekamela dueta pein irail. ¹² O i kilaner ni a lauad pajan katen kawonu, rerer en jappa lapalap ap wiaui, katipin rotala dueta likau tontol, wunen eu

o maram waitatala dueta nta. ¹³ O uju en lan akan pupedi on jappa, due tuka pik pot kajedi wa kan me pul, ni a tuälok ki an ma, ¹⁴ O lan kajaula dueta kijin likau ni a limlim pena, o nana karoj o dake karoj torak jan deu ar, ¹⁵ O nanmarki en jappa kan, o monjap, o jaumaj akan, o kapwapwa kan, o me kelail, o ladu kan karoj, o maio kan rukila nan por o pan paip en nana kan. ¹⁶ Ap indan nana o paip akan: Pupedi po at o pwain kidi jan mon jilan en i me kotidi pon mol o, o jan ni onion en Jippul. ¹⁷ Pwe a leler ran lapalap en a onion; o ij me pan kak pwaida?

7

¹ MURIN met i kilaner tounlan pamen uda ni kaim en jappa paieu kolekol an paieu en jappa, pwe an ender ipuip don jappa, de pon jed, de nin tuka pot. ² O i kilaner amen tounlan pwarada jan ni maj en lan, kilelekidi kilel en Kot ieiaj. A likwirki nil laud on tounlan pamen, me udan kawela jap o jed, ³ Indinda: Der kawela jappa de madau, de tuka kan, a lao kileledier ladu en at Kot akan ni tam ar! ⁴ Nai ari ronadar arail wadok me kileledier me lop panen pakid jan nin kainok en Ijrael akan karoj. ⁵ Jan ni kainok en Iuda nen riakid kileledier, jan ni kainok en Ruppen nen riakid, jan ni kainok en Kat nen riakid, ⁶ Jan ni kainok en Ajer nen riakid, jan ni kainok en Naptali nen riakid, jan ni kainok en Manaje nen riakid, ⁷ Jan ni kainok en Jimeon nen riakid, jan ni kainok en Lewi nen riakid, jan ni kainok en Ijajar nen riakid, ⁸ Jan ni kainok en Jepulon nen riakid, jan ni kainok en Iojep nen riakid, jan ni kainok en Peniamin nen riakid. ⁹ Murin mepukat i kilaner pokon kalaimunia, jota amen me kak wadokedi jan ni wei karoj, o kainok karoj, o men liki karoj, o lokaia karoj, o mon mol o, o mon Jippul likau kida likau puetepuet o paini ni lim ar, ¹⁰ O re nil laudeda indinda: Kot kamaur pat, me kaipokedi pon mol o o Jippul. ¹¹ Tounlan karoj u kapil pena mol o, o lapalap akan, o man pamen, irail pori kidi maj ar mon mol o, poni Kot, ¹² Indinda: Amen! Pai, o linan, o erpit, o danke, o wau, o rojon, o manaman on atail Kot kokolata!

Amen. ¹³ O amen ren me lapalap akan japen majani *on* ia: Ij irail me likau kida likau puetepuet, o irail kodo *jan* ia? ¹⁴ I ap potoan *on* i: Main, komui manier. A japen ia: Ir me pwaida *jan* ni kaankamekam, o re lope ar likau, o kapwad kida ntan Jippul. ¹⁵ I me re mikier mon mol en Kot, o papa i ni ran o ni *pon* nan japwilim a im en kaudok, o me kaipokedi pon mol o, pan apapwali irail. ¹⁶ Irail jolar pan men mana potopoteta, o jolar men nim pilada, o katipin jolar pan daker ir, de eu *jon* en karakar pan lel. ¹⁷ Pwe Jippul ni waron en mol o pan kotin wia jile parail, o a pan kalua ir *won* ni pil en maur, o Kot pan lim wei *jan* pil en maj arail.

8

¹ NI a lauad pajan katen kaiju, kaporamen wiaui nanlan alep en auer. ² O i kilaner tounlan ijimen, me uda mon Kot, o koronete iju panalan irail. ³ Amen tounlan me kotido u pon pei jarai, dal kold, men ijik potik, mi re a; potik ijij toto panalan re a, pwen kamanada kapakap en jaulan kan, me mi mon mol o. ⁴ Ad in ijik ianaki kapakap en me jarai kan adidalan Kot *jan* ni lim en tounlan o. ⁵ Tounlan ari aleda dal en potik o, ap aude kida kijiniai en pei jarai, ap kajedi *on* jappa; ari, nan-japwe, o *nil* akan, o liol, o rerer en jappa wiaui. ⁶ A tounlan ijimen, me ar koronete iju mia, kaonopadan pepeuk. ⁷ Men maj pepeuk koronete, akel o kijiniai ianaki nta ap wiaui o pijikindi lan jappa; a jilekij eu en jappa ronala, o jilekij eu en tuka ronala, o rä karoj ronala. ⁸ O tounlan kariamen pepeuk koronete ap likamata nana lapalap eu ijijiki kijiniai ap pijikindi lan madau; a jilekij eu en madau ap wialar nta. ⁹ O jilekij eu en tou a maur melar nan jed, o jilekij eu en jop akan olar. ¹⁰ A tounlan kajilimen pepeuk koronete, uju lapalap ap pupedi *jan* nanlan likamata jer umpumpul eu pupedi pon jilekij eu en pilap akan o utun pil akan. ¹¹ Ad en uju o Jadik; jilekij eu en pil akan ap jadikalar, o aramaj toto mekilar pil aki ar jadik. ¹² A tounlan kapamen pepeuk koronete, jilekij eu en katipin, o jilekij eu en maram, o jilekij eu en uju kan ap olar. Jilekij eu ari

rotonala o ran jolar marain ni a jilekij eu o pil dueta *pon*. ¹³ O i kilaner o roner ikel amen pipir nan waron en lan, indindaki *nil* laud: Apwal, apwal, apwal *on* irail, me kaukaujonta jappa, pweki *nil* en koronete en tounlan jilimen, me pan pepeuk mur.

9

¹ TOUNLAN kalimen pepeuk koronete, i ap kilan uju en lan eu, me pupedi *on* jappa, o ki en waja lol me panalan i. ² A ritinida au en waja lol, adiniai ap adida *jan* nan waja lol o, dueta adiniai en um kalaimun, o katipin o pan lan rotorotala, pweki adiniai en waja lol. ³ O manjiek kan me pwarado *jan* nan adiniai, rap paraparalan jappa, o manaman panalan irail dueta jkorpion en jappa. ⁴ A majani *on* irail, ren der kawela rä nan jap, de tuka ta tontol, o pil jo tuka laud, a aramaj akan ta, me jo kileleki kilel en Kot ni tam arail. ⁵ A jo muei *on* irail, en kame ir ala, a ren kaloke irail jaunipon limau; o ar wairok me laud dueta lip en jkorpion, ma a pan ke aramaj amen. ⁶ Ni ran puko aramaj pan rapaki mela, ap jota pan diarada; o re pan inon ion mela, a mela pan tan wei *jan* irail. ⁷ Mom en manjiek kan dueta oj, me onoper mauin, o pon mon arail meakot, me rajon mar kold, o maj ar dueta maj en aramaj. ⁸ Pit en mon arail rajon pit en mon en li, o ni arail dueta ni en laien. ⁹ Pere me mi re 'rail dueta pere mata, o nirjok en pa arail dueta nirjok en war, me oj toto me tanaki *won* nan mauin. ¹⁰ O iki 'rail dueta jkorpion, o oje ar mia, o re keleki iki 'rail, o re kin kame aramaj jaunipon limau. ¹¹ O arail nanmarki ani en kadar en waja lol, ad a ni lokaia en Ipru Apadon, a ad a ni lokaia en Krik Apolion. ¹² Ari, tapin apwal akan daulier, a kilan, pil riau pan pwarado mur. ¹³ Tounlan kawonemen pepeuk koronete, i ap ron *nil* eu, me tapida *jan* nan oje paieu en pei jarai, me mi mon Kot. ¹⁴ Amen indan tounlan kawonemen, me a koronete mia: Lapwada tounlan pamen, me jalidier ni kailan pilap Oiprat. ¹⁵ Ari, tounlan pamen oko japdokalar, me onoper *on* auer, o ran, o jaunipon, o par, pwe ren kamela jilekij eu en aramaj akan. ¹⁶ Wadawad en tounpei, me dake oj riajap; o i roner duen toto ar. ¹⁷ Iduen ai kilaner oj

akan ni kajanjal o, o irail, me mod po arail, pere praj arail dueta kijiniai, me meimei o dueta jwepel, o mon en oj oko dueta mon en laien; o jan ni au arail kijiniai, o ad, o jwepel kin adewei. ¹⁸ Kariapa jilu pukat jilekij eu en aramaj akan, me kamekilar, kijiniai, o ad, o jwepel, me adewei jan ni au arail. ¹⁹ Kelail en oj akan mi nan au ar, o ni padaik arail, pwe padaik arail dueta jerpent kan, o mon ar mia, o re kamekamki ir padaik ar. ²⁰ A luan aramaj akan, me jo kamekilar kamekam pukat, kan kaluki wiawia en pa arail, pwe ender poni on tewil akan o dikedik en ani, me wiaki kold, o jilper, o praj, o takai, o tuka, me jo kak nar waja, o jo ron waja, o jo alialu. ²¹ Irail jota kaluki ar kamela, o ar wun ani, o ar nenek, o ar lipirap.

10

¹ O I kilaner amen tounlan kelail, me kotidido jan nanlan, me likauida dapok eu, o aia mi pon kadokenmai, o jilan i dueta katipin, o aluwilu a dueta ur kijiniai. ² Ni lim a kijin puk mia, me papak pajan, o aluwilu a pali maun jokedi pon madau, a pali main pon jappa, ³ O a kotin molipe kida nil laud, due laien amen ni a weriwer, o ni a molipeer, nanjapwe iju ap nirinir. ⁴ A nanjapwe iju niriniridar, i men intin, i ap ron nil eu jan nanlan majani: Katene meakan, me nanjapwe iju majanier, der intin ir edi! ⁵ Tounlan o, me i kilaner u pon madau o jappa, puekada lim a pali maun, ⁶ Ap kauki i, me ieiajata joutuk, me kotin kapikadar lan o meakan mi lole, o jappa o meakan mi lole, o madau o meakan mi lole, me jolar pan anjau. ⁷ A ni dokan nil en tounlan kaijimen ni a pan pepeuk,iei anjau karir pan Kot kaunjokalar, duen a kotin kokop on japwilim a ladu jaukop akan ronamau o. ⁸ Nil o, me i roner jan nanlan, a pil majani on ia er majani: U ko wei, aleda kijin puk, me papak pjaner, ni lim en tounlan, me uda pon madau o pon jappa! ⁹ Ari, i ap ko won tounlan o, potoan on i, en ki don ia kijin puk o. A majani on ia: Ale, ap kanala, a pan kajadikala kaped om, a ni au om a pan iau dueta onik. ¹⁰ I ap aleer kijin puk o jan ni lim en tounlan ap kanalar. Ari, nan au i me iau due onik,

a murin i kaner, kaped i ap jadikalar. ¹¹ A majani on ia: Koe nok pil kokopada iran men liki kan, o aramaj akan, o lokaia kan, o nanmarki toto.

11

¹ O MEN jon dueta jokon pot pan don ia. Amen inda: Uda, jon im en kaudok en Kot, o pei jarau, o irail me kaukaudok lole! ² A kapil penan im en kaudok kajela liki o der jon, pwe a panalaner men liki kan o kanim jarau re pan kakaue jaunipon paeijok riau. ³ O I pan kamanada nai jaunkadede riamen, o ira pan kokop wei ran kid riepuki woneijok, likau kida likau tol. ⁴ Ira tuka olip riapot o lamp riau, me mimi mon Kaun en jappa. ⁵ Ma amen men kame ira, kijiniai pan luj wei jan nan au ara, ap karonala naira imwintiti kan. O ma amen men kame ira, a pan kamela. ⁶ Ira manaman on en pinala lan, pwe ede katau arain ara kokopada, o ira kaun en pil, ira kak kawuk on nta pil akan o kame ki jappa jon en kamekam karoj, due ira inon ion. ⁷ Ira lao kanikiela ara kadede, man o, me pan pwarada jan waja lol, pan pei on ira, kaloe ira di, kame ira la. ⁸ O kalep ara pan wonon nani al en kanim lapalap, me ad a ni karajeraj Jodom o Äkipten, waja ar Kaun pil kalopular. ⁹ Ari, me toto jan ren men liki kan, o kainok, o lokaia, o aramaj akan pan kilan kalep ara ran jilu alep, o irail jota pan mueid on, me ara kalep pan Jaredi nan joujou. ¹⁰ O irail, me kaukaujon jappa, kaneket kin ira o pereperen, re pan pakijakij pena, pwe jaukop riamen et kin kaloke irail, me kaukaujon jappa. ¹¹ A murin ran jilu alep maur jan ren Kot pil til won lol ara, rap u ni nä ara, a irail, me kilan ira, majakada kaulap. ¹² O i roner nil laud eu jan lan mamajani on ira: Koma koda don met! Ira ap kokidalan dapok, o imwintiti ara kilan ira. ¹³ Ni auer ota jappa rerer kaulap, eijokkij eu en kanim olar ni rerer, o mar ijekid en aramaj mekilar, me tei kan majakalar, rap landar Kot en lan. ¹⁴ Kamekam kariau wiauier. Kilan kamekam kajilu me pan pitipit wiau. ¹⁵ Tounlan kaijimen pepeuk koronete. Nil laud ap wiauier nanlan indinda: Wein jappa id wialar wein atail

Kaun o japwilim a Krijtuj. A pan kotin kaunda kokolata. ¹⁶ A lapalap riek pamen, me ariri Kot pon mol arail, rap pupedi ni jilan ir poni Kot majani: ¹⁷ Je danke komui, Main Kot, Kaun en meakaroj, me kotikot metet, o me kotikot maj o, pwe re kotin aleer ar manaman lapalap, o kotin Nanmarki lar. ¹⁸ O wei kan makaradar, a ar *onion* leler, o a leler anjaun melar akan pakadeik, o a leler anjau en katini japwilim omui ladu jaukop akan o jarau kan; irail, me lomwineki mar ar, tikitik kan o lapalap akan, o en kawe irail, me kin kawela jappa. ¹⁹ Im en kaudok en Kot, mi nanlan, ritidar, o kopa en inau pinnar nan im en kaudok o; a liol, o nil akan, o nanjapwe kan, o rerer en jappa, o akel lapalap wiauedar.

12

¹ KILEL lapalap eu pinnar nanlan: Li amen linaneki katipin, o maram pan nä a, o a mareda uju eijokriau. ² A lijeanlar, a weriwer en naitik, waiwairok en japedokla jan. ³ Pil eu kilel pinnar nanlan: Kilan, drake lapalap waitata, mona me iju, o jalon a eijok, o mar iju pon mon a. ⁴ O a padaik urakiwei jilekij eu en uju en lan, ap jipedi ir on jappa. O drake uda mon li o, me pan naitik, pwe lao a naitiker, a en katalala na jeri. ⁵ Ari, a naitikadar na jeri ol, me pan kaun kida kainok karoj jokon mata; ari, na jeri peukadalan Kot on mol a, ⁶ Li o tan won jap tan, me deu a onoper ren Kot, iei waja o re kin kamana i ran kid riepuki woneijok. ⁷ Mauin pwaidar nanlan. Mikael o japwilim a tounlan kan mauini on drake o, o drake o na kan mauini on. ⁸ A re jo pwaida o jolar deu ar nanlan. ⁹ O drake lapalap pijikindila, iei jerpent, me ad a Tewil o Jatan, katiamau pan jappa karoj, i me pijikindi lan jappa, o na kan ian i pijikindila. ¹⁰ O i roner nil lapalap eu nanlan indinda: Metet me pwaidar kamaupan, o wiauiapan, o wei en atail Kot, o manaman en japwilim a Krijtuj, pwe karaune pan ri atail pijikindila, me kin karaun kin irail mon Kot ni ran o ni pon. ¹¹ A re kaloedi i aki ntan Jippul o, o pweki majan en ar kadededa lamalam; o re jo pok on maur arail lao lel on mela. ¹² I me lan en perenda, o komail me kaukaujon lole!

A mejued on jappa o madau, pwe tewil me kodilan komail, makarada kaulap, pwe a aja, me a anjau me motomot. ¹³ Drake o ni a kilaner, me a pijikindier jappa, a kanjore li, me naitiker jeri ol. ¹⁴ Pa riau en manpir ikel lapalap, me panalan li o, pwen pirlan deu a nan jap tan, waja o a pan nekinek ia anjau eu, o anjau kan, o alep en anjau, doo jan maj en jerpent o, waja a pan kamana ia. ¹⁵ A jerpent o kujepoke wei jan nan au a on li o pil, dueta pilap pot, pwen kapwiliki wei li o. ¹⁶ A jappa puporki li o, o jappa jara pajan au a nimala pilap o, me drake o kujepoke wei jan nan au a. ¹⁷ O drake makar pan li o, ap kola, en mauini on luan kadaudok a, me kin nekidala kujoned en Kot akan o koledi kadede pan lejuj. A nai uda pon pik en oror.

13

¹ I AP kajinenda pon pik en oror o kilaner man amen pwaradar jan nan madau, me a oje ek o mona iju mia, o mar eijok mier pon oje kan, o ni mona ad en lalaue kan. ² Man o, me i kilaner, dueta parder amen, o nä a dueta nä en pär amen, o au a rajon au en laien. O drake ki on i a kelail, o mol a, o a manaman lapalap. ³ O i kilaner mona eu dueta kamekamelar, ari jo, a kamekam motier, a toun jappa karoj puriamuiki man o. ⁴ Irail ari poni on drake, pwe a kapieki man o a kelail, o re poni on man o indinda: Ij me rajon man o? O ij me pan kak mauini on i? ⁵ O a pan on i au en juai lapalap, o en lalau eu, o a pan on i, en mimieta jaunipon paeijok riau. ⁶ Ari, a jara pajan au a, en lalaue Kot, en laue mar a o tanpaj a jarau, o irail me kotikot nanlan. ⁷ O a kapieki i, en mauini on jarau kan o kaloe irail edi; o a kapieki i, en kaunda wei karoj, o men liki kan, o lokaia, o kainok kan. ⁸ O irail karoj, me kaukaujon jappa, pan poni on i karoj, me mar arail jota intinidier nan puk en maur en Jippul, me kamekamelar jan nin tapin jappa. ⁹ Meamen jalon a mia, en ron. ¹⁰ Ma amen pan kaloedi, nan pein i pan lodila; o ma amen pan kamekila, kodlaj, nan a pan kamekila kodlaj. Nan iet en jarau kan ar kononama o ar pojon. ¹¹ O i kilaner, amen man pwarado jan nan pwel,

oje riau mia, rajon jippul amen, o a kajoi dueta drake amen. ¹²O man o kin wia man-aman akan karoj dueta men maj mon por en maj a. O a wiada, me toun jappa en poni on man o, me kelailadar jan a kamekam. ¹³A wiadar kilel lapalap, kamoredi jan lan kijiniai pon jappa mon aramaj akan. ¹⁴O a kotaue kin ir, me kaukaujon jappa a kilel akan, me kapi on i, en wiada mon man o, indai on irail, me kaujonta jappa, ren wiai on man o, me a lop en kodlaj mier, ap mauredar, dikedik eu. ¹⁵O a kapi on i, en kamaureda dikedik en man o, pwe dikedik en man o en pil lokaia, o en wiai on irail, me kan poni dikedik en man, en kamekamela. ¹⁶O wiai on karoj, me tik o me lap akan, o kapwapwa kan, o jamama kan, o me maio, o ladu kan, ren wia kilel eu ni pa ar pali maun de ni tam ar. ¹⁷Pwe jota amen en kak net de netikila, pwe ir eta, me kileledier, kilelekidi mar en man de wad en mar a. ¹⁸Iet lolekon. Me lolekon kan en wadokdi mar en man o, pwe a rajon wad en aramaj amen; iet a wad: Wonepuki woneijok wonu.

14

¹O I kilaner Jippul o kotikot pon dol en Jion o me ian i lop panen pakid, o mar a o mar en Jam a intinidier ni tam ar. ²O i roner nil eu jan nanlan dueta punupun en pil toto o dueta nirnir lapalap en nanjapwe; nil o, me i ronadar, dueta nil en jaunkaul pikipikir ar arp akan. ³Irail kauleki kaul kap pot mon mol o, o mon man pamen o lapalap akan; o jota amen me kak koledi kaul o, irail lop panen pakid eta, irail me net japal jan nin jappa. ⁴Iei irail, me jo jamin kila li, pwe irail me makelekel. Iei irail me idedauen Jippul o, waja a kin kotila ia. Mepukat net japal jan ren aramaj akan, me mejeni on Kot o Jippul. ⁵O nan au ar jota likam me diarokadar, nan jota ar jamin. ⁶O i kilaner amen tounlan, pipir ni waron en lan, ronamau joutuk mi re a, pwen padaki on irail, me kaujon jappa, o on wei karoj, o kainok karoj, o lokaia o aramaj akan. ⁷A majani ki nil laud: Landa Kot, o wau i, pwe auer en a pan kotin kadeikada me pwarer; o poni i, me kotin wiadar lan, o jappa, o

madau, o utun pil akan. ⁸O amen tounlan, kariamen, idauen i majani: A ronkilar, a ronkilar, Pabilon lapalap, me kare on kainok karoj kamekam, aki ar nenek re a! ⁹O amen tounlan, kajilimen, me idauen ir katitiki nil laud: Ma amen poni man o kilel en man, o ale kilel ni tam a o ni pa a, ¹⁰A pan tunole en Kot a onion, me wiauier jokadolepa dal en onion en Kot, o a pan kalokeki kijiniai o jwepel mon tounlan jarau kan o mon Jippul o. ¹¹O adiniai en ar lokolok peipeidala potopoteta, re jo moleilei ni ran de ni pon, irail me poni man o o a kilel, o irail me kilelekidar mar a. ¹²Iet en jarau kan ar kanonama, me kin nekinekid kujoned en Kot akan o pojon on Iejuj. ¹³O i ron nil eu jan lan majani: Intiniedi: Meid pai irail me mela ren Kaun o, met o kokolata! Iei, Nen o me kotin majani, irail en moleilei jan ar wiawia kan, pwe ar wiawia kan ian irail. ¹⁴O i kilaner dapok puetepuet eu, o Amen kotikot pon dapok o, me rajon Nain aramaj, marakier mar kold, o ni lim a naip kon apot. ¹⁵O amen tounlan pedoi wei jan nan im en kaudok, ekekerki nil laud on i, me kotidi pon dapok o: Komui kadar om naip paledi, pwe a leler auer en paledi, pwe rak en jappa mater kaulap! ¹⁶Me kotidi pon dapok kajadi jappa a naip, rak kiri jan jappa. ¹⁷O amen tounlan pedoi wei jan nan im en kaudok, me mi nanlan, pil naip kon apot mi re a. ¹⁸O amen tounlan me pwarado jan impan pei jarau, me kin kakaun kijiniai, likwir on i, me a naip kon mia, majani: Paledi! Toluna jan wan wain en jappa, pwe wa me matier. ¹⁹Ari, tounlan o paleki jappa naip, o tolun jan wan wain en jappa, o kajedi on nan kopa laud en onion en Kot eu. ²⁰Irail tiakedi nan kopa en wain likin kanim, a nta kujewei jan nan kopa o lel on jal en oj, lel lan jtadien kid wonepuki.

15

¹O I kilaner pil kilel eu nanlan, me lap o kalom: Tounlan ijimen, a kalokolok iju mi re 'rail, pwe onion en Kot kaimwijokki ir la. ²O i kilaner jed klaj eu, me doleki kijiniai o irail me kaloedi man o dikedik en man, o wadawad en mar a, uda ni kailan jed o, o arp en Kot mi re 'rail, ³O irail

kauleki kaul en Mojej ladu en Kot amen, o kaul en Jippul indinda: Omui wiawia kan me lapalap o kalom. Main Kot, me pun o melel omui wiawia kan, komui Nanmarki en wei kan, Kaun en meakaroj. ⁴ Ij me jo pan landa komui, Main, o wauneki mar omui? Pwe komui ta me jarai, pwe wei karoj pan pwarado poni komui, pwe omui wiawia pun me janjaleda. ⁵ Murin mepukat i kilaner nan im en kaudok kad-edepa mi nanlan me ritida. ⁶ O tounlan ijimen pedoi wei jan nan im en kaudok kalokolok iju re 'rail, kapwateki likau min o puetepuet, o ir piraki ni pan ati waiwai kold. ⁷ O amen ren man pamen panalan tounlan ijimen dal kold iju, direki onion en Kot, me ieajata joutuk. ⁸ O im en kaudok me topkila adiniai tapida jan linan en Kot o a manaman; o jota amen me kak pedelon on nan im en kaudok o lao kalokolok iju en tounlan ijimen wiauier.

16

¹ O I roner nil laud eu jan nan im en kaudok o, mamajani on tounlan ijimen: Komail kowei, wudokedi on jappa dal iju, me audekier onion en Kot. ² Men maj ap kotiwei wudokila on jappa a dal, ap wiala kinj jued on aramaj akan, me kilelekidi kilel en man o, o me poni a kilel. ³ O kariamen wudokila a dal on nan madau ap wiala nta due nt' en melar amen, ari me maur karoj nan madau ap melar. ⁴ O kajilimen wudokila a dal pon pilap o utun pil akan, rap ntalar. ⁵ I roner tounlan en pil akan majani: Komui me pun, me kotikot, o me kotikot maj, me jarai, pwe komui kadeikada due met. ⁶ Pwe irail kieleidier ntan me jarai o jaukop akan, ari, kom kotin katunole kin ir nta; ari, me mau on irail. ⁷ I roner me pei jarai o majani: Ei, Main Kot, Kaun en meakaroj, melel o me pun omui kadeik kan. ⁸ A kapamen wudokila a dal pon katipin, a kapi on i, en ijiki kijiniai aramaj akan. ⁹ Ari, aramaj ronkila karakar kaulap, o re lalaue mar en Kot, me Kaun pan kamekam pukat; a re jota kalukila, pwen wauneki i. ¹⁰ O tounlan kalimen wudokila a dal pon mol en man o; ari a wei rotorotala; o re ke pajan lo arail pweki motakan madak. ¹¹ O irail lalaue Kot

en lan, aki ar madak o ar kinj akan, o re jota kalukila ar wiawia kan. ¹² O tounlan kawonemen wudokila a dal pon pilap Oiprat, a pil ap nalenaledi, pwen kaonopada al mon nanmarki, me kotido jan ni pali maj en lan. ¹³ O i kilaner, me jan nan au en drake, o jan nan au en man o, o jan nan au en jaukop likam nen jamin jilu dueta proj kai koda jan. ¹⁴ Ir nen en tewil kai, wiawia kilel kai, me kin pwaralan nanmarki en jappa kan, en kapokon ir penan mauin en ran lapalap en Kot manaman. ¹⁵ Kilan, I pwarado dueta lipirap amen; meid pai, me kin majamajan, nekinekid a likau kan, pwe a de kilijola, rap kilan a kanamenok. ¹⁶ O re kapokon ir penan waja, me ad a ni lokaia en Ipru Armakedon. ¹⁷ O tounlan kaijimen wudokila a dal nin wawä, nil laud ap pwaradar jan im en kaudok nanlan, jan ni mol o mamajani: A wiauier. ¹⁸ Ari, liol o nil kai o nanjapwe wiauier, o jappa rerer kaulap, jota due jan tapin aramaj mi jappa, pwe me lapalap o mulatok. ¹⁹ Ari, kanim lapalap pal pajan wiala jilekij jilu, o kanim en jap akan ronk pajan, o Kot kotin tamanda kanim Papilon, pwen kotiki on i dal en wain en a onion lapalap. ²⁰ O dake karoj mokid wei jan o nana kan jolar janjal. ²¹ O akel lapalap, toutouki paun epuki, me moredi jan lan lel aramaj akan, o aramaj lalaue Kot pweki kamekam akel, pwe iei kamekam me lapalapia.

17

¹ TOUNLAN amen, kijan ijimen me ar dal iju mia, pwara do, majani on ia: Kodo, i pan kajale on uk en li jued, me kaunda pil toto, a pan kalokolok. ² Me nanmarki en jappa kan nenekier, o me kaukaujon jappa pweipweikier wain en a nenek. ³ Ari, a uke ia lan nan jap tan ren nen. I ap kilaner li amen, mondi pon man waitata amen, ad a laue toto mia, mona iju o a oje eijok mia. ⁴ Li o likau kida likau tontol o waitata, o kapwat kida kold o takai kajampwal, o manaman kai, o ni pa a dal kold eu mia, me dir kila me jamin o me jaut en a nenek. ⁵ O ni tam a mar eu intinidier, iet: Okiok pot, Papilon lapalap in en me nenek kan o jaut akan en jappa. ⁶ O i kilan li o a pweipweiki nt' en jarai kan o nt' en jaunkadede en

Iejuj akan. Ari, ni ai kilaner i, i ap puriamui kaulap. ⁷ A tounlan o majani on ia: Menda koe waponki? I pan kajale on uk karajepan om waponki li o, o man o, o me a kin dake, me a mona iju o a oje eijok mia. ⁸ Man o, me koe kilaner, a mia maj ap joer mia, a nok pwaradado jan waja lol, ap pan kolan wajan kamekam; o irail, me kaukaujon jappa, pan wapon ki irail, me mar arail jo intinidier nan puk en maur jan nin tapin jappa, ni ar kilan man o, due a mier maj, ap joer mia, ap nok pwarado. ⁹ Ari, iet lolekon: Mona iju rajon nana iju, me li o mondi poa. ¹⁰ O irail nanmarki ijimen. Limen nikilar, me ta men mia, a amen kaikenta pwarado, a a lao pwarado, a pan japwilada anjau kij. ¹¹ A man o men maj, ap joer mia, i kawalemen, kijan ijimen, ap pan kalokolok. ¹² A oje eijok, me koe kilaner, rajon nanmarki ek, me kaikenta ar wei, a re aleer manaman dueta nanmarki kan, pwen japwileda auer ta ieu ren man o. ¹³ Ir pukat kin wia injen ta ieu, o re pan ki on man o ar manaman paki i ar anianin o. ¹⁴ Ir pan mauini on Jippul, a Jippul pan kaloe ir edi; pwe i ta Kaun en kaun akan o Nanmarki en nanmarki kan. O me ian i, me paeker, o pilier, o melel. ¹⁵ A majani on ia: Pil oko, me koe kilaner, waja me li jued o mondi ia, iei irail men liki, o kainok kan, o aramaj akan, o lokaia kan. ¹⁶ O oje eijok, me koe kilaner, o man o, irail me pan tataki li jued o, o kajamalia la i, o kakilijauia ta, o re pan kanala uduk a, karonki i kijinia i. ¹⁷ Pwe Kot kotin kainonada monion ar, en wia kupur a, o en wia lamalam ta pot o en upai man o, a lao majan en Kot pwaida. ¹⁸ Li o, me koe kilaner, iei kanim lapalap, me kakaun nanmarki kan nan jappa.

18

¹ MURIN mepukat i kilaner amen tounlan kodido jan lan, me manaman kaulap, o jappa marain kila a linan. ² A kotin molipeki kapitie laud majani: A ronk pajan, o ronk pajan, Papilon lapalap, ap id wiala deun tewil akan, o deun nen jaut karoj, o deun manpir jamin, o katantat. ³ Pwe wei karoj nim jan wain makar en a nenek, o nanmarki en jappa neneker re a, o jaunet en jappa kapwapwakier

a kapwa kajampwal akan. ⁴ O i roner eu nil jan lan majani: Ko wei jan i nai aramaj akan, pwe komail der ainekida dip ar kan, pwe komail der pukoki kompar akan. ⁵ Pwe dip a kan lel oner lan, o Kot kotin tamanda a jued akan. ⁶ Depuk on i, duen pein i wiadar! O depuk on i pan riapak, duen a mau on a wiawia kan; dal o, me a auededar, i dal ota komail aude on i pan riapak! ⁷ Duen a kin kalinanda pein i, o kamuei matier, iei due ki on i kalokepa o kajonlolpa, pwe a moneloleki: Nai nanmarki li amen, o i jo pan li odi, o i jota pan kilan mejued kot. ⁸ I me kompa kan pan lel on i ni ran ota: Mela, o maiei, o lek, o a pan ron kila kijinia i, pwe Kaun Kot me manaman, me kadeikada i; ⁹ O nanmarki en jappa kan, me nenek re a, o muei mat jan i, re pan maieiki, o weriwereki i ni ar kilan adinia i en a ronala. ¹⁰ O re pan u waja doo waponki a kamekam indada: Apwal, apwal Papilon, kanim lapalap, Papilon kanim kelail! Ni aur ta ieu kadeik paom pwaida. ¹¹ O jaunet en jappa kan maiei o janejanki i, pwe jota amen me neti ar kapwa kan. ¹² Kapwa kold, o jilper, o takai kajampwal akan, o manaman akan, o likau linen kajelel, o likau tol, o likau jilk, o likau waitata, o jon en tuka pomau karoj, o jon en dal karoj, me wia kidar ni en elefant, o dal akan, wia kidar tuka kajampwal, o mata praj, o mata, o marmor, ¹³ O jimmet, o potik, o men ijij, o me pomau, o pomau en ijij, o wain, o le, o plaua kajampwal, o wan wit, o man akan, o man jip, o oj akan, o dake pan oj, o ladu kan, o nen en aramaj akan, ¹⁴ O wan tuka kan, me kaped om kin iauki, roje jan uk er, o dipijou linan o kajelel roje jan uk er, a jolar pan diarokada kokolata. ¹⁵ Jaunet en mepukat, me kapwapwadar re a, me pan u waja doo, wapon kida a kamekam janejan o mamaiei. ¹⁶ Indinda: Apwal, apwal kanim lapalap, me kapwadeki likau ankotitik, o tol, o waitata, o kapwadeki kold, o takai kajampwal, o manaman! ¹⁷ Pwe ni auer ta ieu kapwa toto pukat olar. O jaupal en jop, o ir, me toun jop, o jeler akan, o jaunet en nan madau, ir uda waja doo. ¹⁸ O weriwereda, ni ar kilaner adinia i en a ijij, indinda: Ia kanim, me rajon

kanim lapalap wet! ¹⁹ Irail tukatuk en mon wereda, janejan, mamaiei, indinda: Apwal apwal kanim lapalap! Tou a, me ar jop akan mi nan madau, kapwapwalar, pwe a neti re a mulatokia. Ni auer ta ieu a mokonaidier. ²⁰ Kaneketeki i lan, o jarau kan, o wanporon kan, o jaukop akan, pwe Kot me kotin iki on i komail. ²¹ Tounlan rojon amen pokada takai due takai lap men irij plaua, ap kajedi on madau, majani: Iduen Pabilon kanim lap pan karonk pajan, ap pan jolar mia. ²² Nil en me wia arp akan o kakaul akan, o me peuk kajan plöte, o me peuk koronete, pan jolar me pan ron re a, o jolar jaupal, me pan diarok lol om, o nirjok en takai irij plaua jolar me pan ron lol om. ²³ O marain en lamp pan jolar jenjer lol om, o nil en ol kamod o li kamod jolar me pan ron lol om, pwe noum jaunet akan, jaumaj en jappa, kainok karoj pakotaue kilar om widin kan. ²⁴ O ntan jaukop o jarau kan me diarokadar lol om, o ntan karoj, me kamekamelar jappa.

19

¹ MURIN mepukat i roner likamada moron en pokon kalaimun nanlan, majani: Aleluia, kamaur, o linan, o manaman udan atail Kot! ² Pwe melel o me pun ar kadeik kan; pwe a kotin kadeikadar li jued lapalap, me kajuedie kilar toun jappa a nenek kan o a ikier ntan na ladu kan. ³ Pil kariapak re inda: Aleluia! A adinia adidala kokolata. ⁴ O lapalap riekpamen o man pamen rap poridi poni on Kot, me kaipokedi pon mol a, majani: Amen Aleluia! ⁵ O nil, me peido jan mol o majani: Kapina atail Kot, komail japwilim a ladu kan, komail, me lan i, me tikitik o me lapalap akan! ⁶ O i roner moron en pokon kalaimun, o due nil en pil toto, o due nirinir en nanjapwe kan indinda: Aleluia, pwe Kaun atail Kot, me Kaun en meakaroj a wialar Nanmarki. ⁷ Kitail en injenemau, o pereperen, o wauneki i, pwe a leler en Jippul a kapapaud, o li kamod onopadar. ⁸ O a muei on i, en likauwia kida likau linen, me min o makelekel; pwe likau linen makelekel iei kadeik pun en me wiaui pweki jarau kan. ⁹ A majani

on ia: Intiniedi: Re meid pai, me luke don kamadip en kapapaud en Jippul o. O a majani on ia: Mepukat majan melel akan en Kot. ¹⁰ I ap pupedi ni aluwilu a, en poni i. A majani on ia: Koe der, nai jau om, o ri om, me aneki kadede pan Iejuj; poni Kot. A nen en kokop iei kadede pan Iejuj. ¹¹ O i kilaner lan a ritidar o oj puetepuet amen, o me kaipokedi poa, me oroneki Pun o Melel; a kadeikada o mauinda ni me pun. ¹² Por en jilan i me rajon umpul en kijinia, o mar a toto mia ni tapwi, a mar eu intinidier, me jota amen me aja, pein i ta. ¹³ A likau kida likau eu, me kadueki nta, o mar a oroneki: Majan en Kot. ¹⁴ O karij en jaunpei en nanlan idauen i pon oj puetepuet akan, likau kida linen puetepuet o min. ¹⁵ O jan nan jilan i kodlaj kon luj da jan, men kamekameki wein jappa. A pan kotin kaun kida jokon mata pot; o a tiakedi kopa en wain, me onion en Kot, Kaun en meakaroj. ¹⁶ Ni a likau o ni lanelane a mar a intinidier: Nanmarki en nanmarki o Kaun en kaun akan. ¹⁷ O i kilaner tounlan amen uda nan katipin; a molipeiki nil laud majani on manpir akan, me pipir nan waron en lan: Kodo, pokon don kamadip lapalap en Kot. ¹⁸ Pwe komail en kan uduk en nanmarki kan, o uduk en kaun akan, o uduk en manaman akan, o uduk en oj akan, o me mondi po arail, o uduk en me maio ko o ladu kan, me tikitik o me lapalap akan. ¹⁹ O i kilaner man o, o nanmarki en jappa kan, o nair karij akan pokon penan mauini on i, me kaipokedi pon oj o na karij akan. ²⁰ Man o lodi on ianaki jaukop likam, me wia kilel kai mo a, me a kotaue kida irail, me kilele kidi kilel en man o, o ir me poni a kilel. Ira karoj lokidokilan nan le en kijinia, me roneronki jwepel ni ara memaur. ²¹ Me lu akan kamekame kila kodlaj en i, me kaipokedi pon oj o, iei kodlaj, me luja jan nan jilan i; ari manpir akan muei mat kilar uduk arail.

20

¹ I kilaner tounlan amen kotido jan lan, ki en waja lol mi re a nan lim a o jal mata lapalap. ² A jaikidi drake o jerpent en kaua, iei Tewil o Jatan, ap jaliedi i par kid. ³ O

kajedi *on* nan waja lol jo kapi, ritiniedi o kileledi poa, pwe ender katikatiamau toun jappa, a lao par kid imwijokala. Muri a nok japadokala anjau kij. ⁴O i kilaner mol akan, o ir me kaipokedi poa, kadeikada; o i kilaner *nen* en ir, me *mon* ar lepuki *janer* pweki kadedepan Iejuj o majan en Kot, o ir, me jo *poni* man o, o a kilel, o jo kilelekida a kilel ni tam ar o ni pa ar. Irail mauredar ap *ian* Krijtuj kakaun par kid. ⁵A me melar tei kan jota maureda lao par kid imwijokala, iei iajada kaieu. ⁶A meid pai o jarau, me pan konodi iaj kaieu; mela kariau jo kokoa irail, pwe irail wiala jamero en Kot o en Krijtuj akan, o re pan *ian* i kakaun par kid. ⁷Par kid lao imwijokela, Jatan ap pan japedokla *jan* a im en katen. ⁸A ap pan parwei katikatiamau toun jap akan, me mi ni kaim paieu en jappa, Kok o Makok, kapokon ir penan mauin; ir me *nederenia* rajon pik en oror. ⁹Irail paraparalan nan jappa, rap kapil pena pokon en jarau kan, o kanim kapai; kijiniai ap moredi *jan lan*, karon ir ala. ¹⁰O tewil, me kotaue ir, lokidokila nan le en kijiniai o jwepel, waja me man o jaukop likam mia ia, o re pan kalokolok ni ran o ni *pon* kokolata joutuk. ¹¹O i kilaner mol puetepuet lapalap eu, o i me kaipokedi poa jappa o *lan tan* wei *jan mon* jilan i, ap jolar deu ara me diarokadar. ¹²O i kilaner melar akan tikitik o lapalap akan u mon mol o, o puk kan pak *pajaner*, o pil eu puk me pak *pajaner*, me puk en kamaur. Melar akan ap pakadeik kidar meakan, me intinkier nan puk kan duen ar wiawia kan. ¹³O madau kapeida melar akan, me mimi lole, o mela o wajan mela kidaer, me mi lol ir. Ir karoj pakadeikadar iran ar wiawia kan. ¹⁴Mela o wajan mela me pijikindi *lan* le en kijiniai; iei mela kariau. ¹⁵O meamen, me jo intinidier nan puk en kamaur, a pijikindi *lan* le en kijiniai.

21

¹O I kilaner *lan* kap o jappa kap, pwe *lan* maj o jappa maj jolar mia, o jolar madau. ²O i kilaner kanim ijou, Ierujalem kap, peidido *jan lan* ren Kot, kapwater due li kamod kapwater *on* a paud ol. ³O i *roner* nil laud *jan* mol o majani: Kilan, tanpaj en

Kot mi ren aramaj akan, o a pan kotikot re 'rail, o irail pan wia japwilim a aramaj ala, o pein Kot pan kotikot re 'rail. ⁴O a pan kotin limwi *jan* pil en maj ar karoj; o mela pan jolar, pil jolar maiei, o jolar *janejan*, madak kokolata, pwe men maj jolar mia. ⁵O me kaipokedi pon mol o majani: Kilan, I pan kawilikapada meakan karoj. O a kotin majani: Intiniedi; pwe majan pukat me *pun* o melel! ⁶A kotin majani *on* ia: A pwaidar. Nai Alpa o Omeka, Tapi o Imwi. I pan ki *on*, me men nim pil adar, en nim *jan* utun pil en maur japan. ⁷Me pan dadaurata, a pan jojoki mepukat, o I pan wia na Kot la, o a pan wiala nai jeri. ⁸A me majak, o jokamelele, o jaut akan o men kamela kan, o nenek kan, o wun ani kan, o me *poni* dikedik en ani kan, o likam kan karoj deu ar nan le, me *roneronki* kijiniai o jwepel, iei mela kariau. ⁹O tounlan amen, kijan ijimen, me dal en kalokolok iju en kaimwijokela mi re a, pwarado majani *on* ia: Ko *don* met, i pan kajale *on* uk li kamod, warok en Jippul o. ¹⁰Ari a kotin kalua kin ia la ren *nen* pon nana lapalap eu o ileile, ap kajale *on* ia kanim ijou Ierujalem, peipeidido *jan lan* ren Kot; ¹¹*Linaneki* linan en Kot; a marain me rajon takai kajampwal, rajon iajpij linan eu, ¹²A kel lapalap ileile mia, o wanim eijokriau, o tounlan ekriamen mi ni wanim ko, o mar akan intinidier, me mar en nain Ijrael ekriamen. ¹³Ni maj en *lan* wanim jilu, o ni apon wanim jilu, o ni air wanim jilu, o ni kapi wanim jilu. ¹⁴Pajon en kel en kanim o me eijokriau, o mar en wanporon en Jippul o ekriamen intinidier po ar. ¹⁵Me majani *on* ia mepukat, men *jon* jokon kold mi re a, pwen *jon* kanim o, o a wanim akan o a kel o. ¹⁶Pali en kanim pali paieu, o *anet* a dueta tälap a; a *jonki* kanim men *jon* o, me *anet* a jtadien nenriakid. *Anet* a o tälap o ileile duepeneta. ¹⁷A *jojon* kel o, ari me tipon en pa epuki paeijok paieu, duen men *jon* en aramaj o, me mi ren tounlan o. ¹⁸A kel o wia kidar iajpij, a kanim o wia kidar kold eta, me rajon klaj makelekel. ¹⁹Pajon en kel en kanim o ujunakier *jon* en takai kajampwalia karoj. Tapin pajon takai iajpij, a kariau japir, a kajilu kaljedonia, a

kapaieu jmarakd, ²⁰ A kalimau jardonikj, a kawonu jardij, a kaiju krijolit, a kawalu peril, a katuau topaj, a kaeijok krijopraj, a kaeijokeu iajint, a kaeijokriau ametijt. ²¹ O wanim eijokriau manaman eijokriau; ari, wanim eu iei manaman eu; o al en kanim o me kold makelekel, linan due klaj. ²² O i jota kilaner im en kaudok lole, pwe Kaun Kot, Kaun en meakaroj o Jippul iei ar im en kaudok. ²³ O kanim jota mau *on* katipin de maram, pwen dakedaker, pwe linan en Kot kamaraini i, o Jippul iei arail lamp. ²⁴ O wei kan pan weid wei ni a linan; o nanmarki en jappa kan pan walan i ar linan. ²⁵ O a wanim akan jota pan ritidi ni ran, pwe jolar *pon* waja o. ²⁶ O irail pan wa *don* i linan o wau en wei kan, ²⁷ Jota me pan pedelon *on* me jamin, de me kin wia jaut, de likam, a irail eta, me mar arail intinidier nan puk en maur en Jippul.

22

¹ O A kotin kajale *on* ia pilap en kamaur pot, makelekel due krijtal, me u wei jan ni mol en Kot o Jippul. ² Ni kailan pilap pali karoj tukan kamaur mia, me kin wa *jon* en wa eijokriau, me wa jaunipon kaukaule; o tan tuka kan men kamaur toun jappa. ³ O jolar men kariale kokolata; a mol en Kot o Jippul me mi lole; o japwilim a ladu kan pan upa i, ⁴ O re pan kilan *ilan* i, o mar a pan mi ni tam ar. ⁵ O jolar *pon* ni waja o kokolata; re jolar anane marain en lamp, pil jolar marain en katipin, pwe Kaun Kot pan kotin kamaraini ir, o re pan nanmarki kokolata. ⁶ A majani *on* ia: Majan me *pun* o melel, o Kaun Kot en *nen* en jaukop akan poronedo japwilim a tounlan, en kajale *on* japwilim a ladu kan, me pan wiaui ni anjau koren. ⁷ Kilan, I pan madan pwarado, meid

pai, me kanekid majan akan en kokop en puk wet! ⁸ Nai Ioanej, me roner o kilaner mepukat, o ni ai roner o kilaner, i ap poridier *poni* mon aluwilu en tounlan, me kajale *on* ia mepukat. ⁹ O a majani *on* ia: Koe der, *nai* pil *ian* uk papa amen o *ian* ri om jaukop akan, o *ian* ir, me kanekid majan en puk wet, *poni* Kot! ¹⁰ O a majani *on* ia: Koe der katene majan en kokop en puk wet, pwe anjau o korendor. ¹¹ Me jo *pun*, en japejapuneta, o me jamin, en jamijamineta, o me *pun*, en punepuneta, o me jarau en jarau ta. ¹² Kilan, i madan pwarado o ai pwain mi re i, en pwain *on* amen amen duen ar wiawia kan. ¹³ Nai Alpa o Omeka, men Maj o Men mur, Tapi o Imwi. ¹⁴ Re meid pai, me lope ar likau, pwe ren kon *on* tuka en kamaur, o pedelon *on* nan wanim en kanim akan! ¹⁵ Liki kiti kan mia, o widinok kan, o nenek kan, o kamela kan, o me *poni* dikedik en ani, o amen amen me mauki o me wiada likam. ¹⁶ Nai Iejuj kadar doer nai tounlan, en kadede *on* komail mepukat, mon momodijou kan. Nai tapin kadaudok en Dawid, uju ran umpumpul. ¹⁷ Nen o li kamod majani: Kodo! O me pan *ron*, en inda: Kodo! O me men nim, en kodo, meamen me *inon* *ion*, en tunole pil en kamaur japan. ¹⁸ I kadede *on* amen amen me *ron* majan en kokop en puk wet, ma amen pan ujai *on*, Kot pan kotiki *on* i kampa kan, me intinidier nan puk wet. ¹⁹ O ma amen pan kaje *jon* ekij majan en kokop wet, Kot pan kotiki jan pwaij a nin tukan kamaur o kanim ijou, me intinidier nan puk wet. ²⁰ Me kin kadede mepukat, majanier: Iei I pan madan pwarado. Amen, kotido Main Iejuj! ²¹ Mak en Kaun Iejuj Krijtuj en mi ren jarau kan karoj! Amen.